

Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print)

ISSN 2697-455X (Online)

Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print)

ISSN 2697-455X (Online)

ปีที่ 8 ฉบับที่ 9 ประจำเดือนกันยายน 2566

วัตถุประสงค์

Journal of Modern Learning Development เป็นวารสารวิชาการราย 1 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้านศาสนา ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิทยาการอื่นๆ

บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ Journal of Modern Learning Development ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดการเผยแพร่ 12 ฉบับ

- ฉบับที่ 1 มกราคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มกราคม)
- ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)
- ฉบับที่ 3 มีนาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มีนาคม)
- ฉบับที่ 4 เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)
- ฉบับที่ 5 พฤษภาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤษภาคม)
- ฉบับที่ 6 มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)
- ฉบับที่ 7 กรกฎาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กรกฎาคม)
- ฉบับที่ 8 สิงหาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)
- ฉบับที่ 9 กันยายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กันยายน)
- ฉบับที่ 10 ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)
- ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤศจิกายน)
- ฉบับที่ 12 ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ทรรศนะและความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือทรรศนะความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

เจ้าของ

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

บก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index>

E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

บรรณาธิการ

ดร.ธีรรัตน์ กัปโป

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผศ.ดร.สมชาย ปโยโค

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.หอมหวล บัวระภา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

รศ.ดร.รัตน์ ปัญญาภา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รศ.ดร.พรชัย เจดามาน

นักวิชาการอิสระ

ผศ.ดร.กุลจิรา รักชนคร

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ผศ.ดร.ภูมิภควัชร ภูมิพงศ์ชศร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ธีระวัฒน์ หินแก้ว

วิทยาลัยพิษณุพนิต

พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญญ,ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.รัชดา ภักดิ์ยิ่ง

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดร.ลักขณา อินทร์บึง

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ว่าที่ร้อยตรี ดร. สุริยะ หาญพิชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ดร.สาคร มหาหิงค์

นักวิชาการอิสระ

ดร.อดิสร หนันคำจร

นักวิชาการอิสระ

ดร.กิตติพงษ์ พิพิธกุล

นักวิชาการอิสระ

ดร.ภาณุวัฒน์ กิตติกรวรรณ รัตน์พิมลพลแสน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์

นักวิชาการอิสระ

ผู้จัดการวารสาร

นางสาวนัยนา กัปโป

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

สารบัญ

บทความวิจัย

- ➔ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับ เทคนิค การตั้ง 1
คำถามที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ศศิวิมล สุนันตะ
- ➔ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต 17
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1
สุกิจ กลางสุข, กฤษณก ดวงชาตม และ ปองภพ ภูจอมจิตร
- ➔ รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัด 35
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด
วงศ์กร ประกอบนันท์, กฤษณก ดวงชาตม และ ชยาภานต์ เรืองสุวรรณ
- ➔ **The Parenting Style Factors and the Activity Involvement Factors Influence 55**
on the Student Leadership in Shenyang City University
Liu Xu , Sataporn Pruettikul and Sukhoom Moonmuang
- ➔ **The Optimization of Talent Training Mode of Chinese Painting Major in 68**
Beijing Area Comprehensive Universities
Wang Ziwei, Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul
- ➔ **The Model of Academic Management of Art Colleges in the Digital Age 85**
Under Liaoning Province
Zhang Dongjiao, Somsak Chanphong and Nitwadee Jirarotephinyo
- ➔ **The Attributes of Teacher Leadership in Chinese Public Colleges and 101**
Universities during Crisis Situation in Jilin Province
Li Bonan, Somsak Chanphong and Nitwadee Jirarotephinyo
- ➔ **Educational Management Between Communication University In Liaoning 117**
And Bangkok thonburi University the Background of "One Belt and One Road"
Yu miao , Somsak Chanphong and Nitwadee Jirarotephinyo
- ➔ **Factors Affecting Ceramic Art Design Education Administration 137**
Effectiveness : A case study of Private University
Song Xiao, Sutida Howattanakul and Somsak Chanphong
- ➔ การสร้างนวัตกรรมกับประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย 154
ธีรพล วินิจวัฒน์โกมล, ชัญญา พิริยานิช และ ชัชวลิต เลาหวิเชียร

- แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย 169
อลงกต แก้วรุ่งโรจน์ และ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา
- การบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ 185
วิชชุดา วงศ์พานิชย์
- ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์ วิศวกรรม 1 206
เสาวลักษณ์ เรียงพรม และ เกสร วงศ์เกษม
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง 217
ณัฐธยาน์ ลิทธิวรรณนท์ , ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา
- คุณภาพชีวิตและการเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา 235
ธัญชนก พลหาญ และ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา
- ทักษะวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชีที่มีอิทธิพลต่อการประเมินผล การปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 251
อรอนงค์ ดิสโร และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์
- The Current Situation of Inheritance of the Baishi vocal music of Lisu ethnics in Lushui City Ethnic Middle School music education, Nujiang Prefecture, Yunnan province, China 265
Apusasa and Watchara Prempre
- การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 273
บุษบา บัวสมบุรณ์
- การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ 289
พระครูประโชติพัชรพงศ์, พระครูสิริพัชรโสภิต, พระปลัดเมธี เขมปญโญ, สราวุฒิ วิจิตรปัญญา, นิติกร วิชมา และ เครือวัลย์ มโนรัตน์
- Studying on Piano Pedagogy in Primary Schools at China Wuxi Liren Primary school, China 313
Tang Henan and Kanyapat Pattanasab

- ➔ การพัฒนาแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับ 320
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล

สุชาดา วันสี และ อภิชา แดงจำรูญ

- ➔ การปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิมของจีน 328

ชู ชุนฮุย และ พิชัย สดภิบาล

บทความวิชาการ

- ➔ Current situation of Nuijiang Folk Song teaching in Dianchi University, 341
China

Chen Huan and Suvicha Suwanmanee

- ➔ The Development of Teaching of Modern Dance and Choreography 350
Techniques in China

Qiu Xiaochen and Mingkhwan Nakok

- ➔ Teaching Tremolo Technique in Pipa, Chinese Folk Music Instruments 362

Yuan Bo and Jinsinee Reogkwanyongmee

- ➔ The Development of Chinese Popular Music and Popular Music Teaching in 372
China

Wang Peng and Ampaipan Kaosawang

- ➔ จากเศรษฐศาสตร์การเมือง ถึงเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ 382

วรภัทร แป้นประดิษฐ์ และ สุรินทร์ ทองทศ

- ➔ The Development of Community Music Education Curriculum in China 398

Liu Zhiyan and Jantimaporn Jantaramanee

- ➔ ระเบียบเปียดกวง : วงปี่พาทย์พื้นบ้านเขมร อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ 406

ธัญญะ สายหมี และ ชาคริต เฉลิมสุข

- ➔ The Vocal Teaching of “Coloratura Soprano” in China 423

Li Ximeng and Sukontha Yimsangyard

- ➔ อำนาจกลุ่มผลประโยชน์กับกระบวนการนโยบาย 432

ธนิกานต์ ศรีจันทร์ และ ภักดี โพธิ์สิงห์

บทความปริทรรศน์

→บทวิจารณ์หนังสือ : **BOOK REVIEW** เรื่อง : ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้

452

(ปัญญา วิสุทธิ กรุณา มาบรรจบ ที่นี้)

พระครูญาณปริชา (นพดล ตปสีโล)

ภาคผนวก

463

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับ
เทคนิค การตั้งคำถามที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

**The Effects of Online Phenomenon-Based Learning Activities with
Questioning Techniques Affecting Critical Thinking
for Grade 8th Students**

ศศิวิมล สุนันตะ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Sasiwimon Sunanta

Silpakorn University, Thailand

E-mail: sasiwimon_s@su.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 2) เปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมพวงศึกษา 1 ห้องเรียน จำนวนทั้งสิ้น 29 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน 2) คะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามสูงกว่าก่อนเรียน 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์; เทคนิคการตั้งคำถาม; การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

* วันที่รับบทความ : 11 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่แก้ไขบทความ 7 มีนาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 10 มีนาคม 2566

Received: February 11 2023; Revised: March 7 2023; Accepted: March 10 2023

Abstracts

The objectives of this research were to 1) design an online phenomenon-based learning activity with questioning techniques. 2) compare the pretest-posttest of critical thinking scores through online phenomenon-based learning activities with questioning techniques for grade 8th students. 3) compare the pretest-posttest of academic achievement through online phenomenon-based learning activities with questioning techniques for grade 8th students, and 4) study the satisfaction for grade 8th students toward the online phenomenon-based learning activities with questioning techniques. The samples were grade 8th students who studied in the first semester of the academic year 2022 in Chumphuang Suksa School, obtained by simple random sampling with a lottery method.

The results were found as followed: 1) phenomenon-based online learning activities with questioning techniques contains 7 steps in learning management. 2) the posttest of critical thinking scores through online phenomenon-based learning activities with questioning techniques of grade 8th students was higher than the pretest. 3) The academic achievement of grade 8th students after learning with phenomenon-based learning activities with questioning techniques after school was higher than before, and 4) The satisfaction for grade 8th students toward the online phenomenon-based learning activities with questioning techniques was at a high level.

Keywords: Online-Based Phenomenon; Questioning Techniques; Critical Thinking

บทนำ

สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากในอดีตมาก มีการเคลื่อนย้ายผู้คน สื่อเทคโนโลยี และทรัพยากรต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลกอย่างรวดเร็ว มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงของความรู้และข้อมูลข่าวสารตลอดเวลาอย่างเป็นพลวัต ดังนั้นการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ควรมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต มีทักษะจำเป็น มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ พึ่งพาตนเองได้ และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข (สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล, 2561 : ออนไลน์)

การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมยังประสบปัญหาสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ซึ่งทักษะการคิดที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพราะมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อใช้ในการเลือกตัดสินใจในการรับรู้ รับฟัง ข้อมูลข่าวสาร (สุกัญญา อิ่มใจ, 2548 : 25) เช่นเดียวกับผลของโครงการประเมินนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 2015 ที่พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่าน 393 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 487 คะแนน) คณิตศาสตร์ 419 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489 คะแนน) และวิทยาศาสตร์ 426 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489 คะแนน) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2015 พบว่า ด้านการอ่านมีคะแนนลดลง 16 คะแนน ส่วนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้น 3 คะแนน และ 4 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งในการทดสอบทางสถิติถือว่าด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับรอบการประเมินที่ผ่านมา

ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของคะแนนตั้งแต่การประเมินรอบแรกจนถึงปัจจุบัน พบว่า ผลการประเมินด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของไทยไม่เปลี่ยนแปลง แต่ผลการประเมินด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการประเมิน PISA ที่ผ่านมา มีข้อสังเกตที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก ผลการประเมินชี้ว่า ระบบการศึกษาไทยมีส่วนหนึ่งที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในระดับสูงได้ หากกระด้นนโยบายสามารถสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา ประการที่สอง นักเรียนไทยทั้งกลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำมีจุดอ่อนอยู่ที่ด้านการอ่าน ซึ่งใน PISA 2018 เป็นการประเมินการอ่านเนื้อหาสาระที่มาจากทั้งแหล่งข้อมูลเดียวและหลายแหล่งข้อมูล อีกทั้งสิ่งที่นักเรียนได้อ่านส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลซึ่งสะท้อนถึงธรรมชาติของการอ่านที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ของโลกและสอดคล้องกับการใช้ข้อมูลในชีวิตจริงของผู้คนทั่วโลก ดังนั้น ระบบการศึกษาไทยจึงควรส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปในการเรียนการสอนเพื่อสร้างความคุ้นเคยและยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนในยุคดิจิทัลต่อไป และประการที่สาม แนวโน้มคะแนนการอ่านของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง และความฉลาดรู้ด้านการอ่านมีความสัมพันธ์กับความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระบบการศึกษาไทยจึงต้องยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนอย่างเร่งด่วน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562 : ออนไลน์)

ประเทศฟินแลนด์ได้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยมีการกำหนดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ที่เริ่มใช้ในป.ศ. 2016 ถึง 2017 เป็นการจัดการเรียนรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้แบบโครงการซึ่งใช้เวลาพัฒนานกว่าสามทศวรรษ ภายใต้แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ในตนเอง โดยมุ่งเน้นความสุขในการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดได้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ได้รับประสบการณ์จากการเรียนรู้ตลอดจนการสร้างสรรค์ชิ้นงานเพื่อพัฒนาทักษะหลัก (core skills) และทักษะอารมณ์สังคม (soft skills) ในการเรียนรู้และทำงานร่วมกันกับผู้อื่น (Symeonidis and Schwarz, 2016 : 31-47) สอดคล้องกับ Daehler (2016 : online) ได้กล่าวว่า Phenomena-Based Instruction เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และความคิดรวบยอดของแต่ละศาสตร์รวมทั้งการฝึกปฏิบัติจริงในการเรียนรู้ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจอย่างสมเหตุสมผล ผู้เรียนจะได้รับองค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ และฝึกประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์นั้น ๆ ดังนั้นการสอนแบบนี้จึงจำเป็นต้องมีความเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง และเป็นนักแก้ปัญหา สอดคล้องกับอรรถพรธน บุตรกัตถัญญ (2561 : 348-365) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน หมายถึง การนำปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงมาเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การสำรวจด้วยมุมมองที่หลากหลายในเชิงสหวิทยาการของปรากฏการณ์ที่ศึกษาโดยใช้เทคนิควิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนจากการศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างวิชาภายใต้บริบทที่เชื่อมโยงกันเพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง

ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนออนไลน์ มาใช้ร่วมกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปและสามารถแก้ไขปัญหาที่เผชิญในชีวิตและสังคมได้อย่างมีวิจารณญาณ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม
2. เปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมพวงศึกษา จำนวน 8 ห้อง มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 292 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมพวงศึกษา 1 ห้องเรียน จำนวน 29 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากห้องเรียน

2. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบการวิจัยแบบจำลองการทดลอง (Pre Experimental Designs) แบบ One Group Pretest-Posttest Design

$T_1 \quad X \quad T_2$

T_1 แทน การทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

T_2 แทน การทดสอบหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สังเกตเหตุการณ์และตอบคำถาม 5W 1H 2) กำหนดปัญหา 3) กำหนดหลักการด้วยเหตุ – ผล 4) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 5) สังเคราะห์ความรู้ 6) สรุปและประเมินค่าของคำตอบ 7) นำเสนอและประเมินผลงาน

2) ตัวแปรตาม คือ

2.1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การออมและการลงทุน

2.3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ปฐมนิเทศนักเรียน และให้นักเรียนทำแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน (pre-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยทำในเอกสารออนไลน์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (pre-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน โดยทำในเอกสารออนไลน์

2) สัปดาห์ที่ 2-8 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามที่ออกแบบไว้

3) เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 9 ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่เป็นฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม โดยทำในเอกสารออนไลน์ จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ เพื่อนำเสนอในงานวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ผลต่างระหว่างคะแนนจากการทดสอบการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ผลต่างระหว่างคะแนน

จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

3) วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามกับเกณฑ์ที่กำหนด

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1) สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

6.1.1) หาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ใช้เกณฑ์คะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.1.2) หาค่าความเที่ยงตรงของแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ระหว่างแบบทดสอบกับคุณลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้

6.1.3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR-20 (Kuder Richardson-20)

6.1.4) หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.2) สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

6.3) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

6.3.1) การเปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test แบบ dependent

6.3.2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test แบบ dependent

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้ง

คำถาม

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และรายละเอียดเนื้อหา รายวิชา ส 22103 เศรษฐศาสตร์ เรื่อง การออมและการลงทุน

2) ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม เพื่อนำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3) เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม จำนวน 3 แผน ใช้เวลาในการสอน 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน รวม 9 ชั่วโมง

4) นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามไปตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย

5) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของ Watson and Glaser (1964 : 125) ประกอบด้วยความสามารถย่อย ๆ 5 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการอ้างอิง หรือสรุปความ 2) ความสามารถในการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น 3) ความสามารถในการนิรนัย 4) ความสามารถในการตีความ 5) ความสามารถในการประเมินข้อโต้แย้ง วิธีการสร้างแบบทดสอบและการเขียนข้อสอบ และหนังสือการวัดผลประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2) สร้างแบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ตามนิยามที่เขียนไว้ 5 ด้าน ด้านละ 8 ข้อ จำนวน 40 ข้อ ถ้าตอบถูกให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดให้ข้อละ 0 คะแนน คะแนนของแบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณคิดจากผลรวมของข้อสอบที่ถูกต้อง โดยสร้างแบบทดสอบจำนวน 50 ข้อ และนำไปใช้จริง จำนวน 40 ข้อ

3) นำแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยพิจารณาความสอดคล้อง (Index of item objective congruence) ระหว่างแบบทดสอบแต่ละข้อกับคุณลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่นิยามไว้ของแบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

5) นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับคุณลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และพิมพ์แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ฉบับทดลอง

6) นำแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปทดสอบกับนักเรียนที่เคยเรียนมาแล้ว จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20- 0.80 และค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป โดยเฉลี่ยให้ครอบคลุมคุณลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มาใช้เป็นแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 40 ข้อ จากแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งหมด 50 ข้อ

7) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ได้เท่ากับ 0.89

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การออมและการลงทุน

1) ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และคำอธิบายรายวิชา ส 22103 เศรษฐศาสตร์ เรื่องการออมและการลงทุน ศึกษาวิธีการขั้นตอนการออกข้อสอบในลักษณะของปรนัย และการเลือกใช้คำที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การออมและการลงทุนให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และเนื้อหาเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้จริง 20 ข้อ

3) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การออมและการลงทุนที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การออมและการลงทุน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยพิจารณาความสอดคล้อง (Index of item objective congruence) ระหว่างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5) นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการออมและการลงทุน ไปทดสอบกับนักเรียนที่เคยเรียนมาแล้วจำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20- 0.80 และค่า

อำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป โดยเฉลี่ยให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาในแต่ละตอน มาใช้เป็นแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การออมและการลงทุน จำนวน 20 ข้อ

7) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ได้เท่ากับ 0.77

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
แบบสอบถามความพึงพอใจ

2) กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้อง
กับประโยชน์งานวิจัย

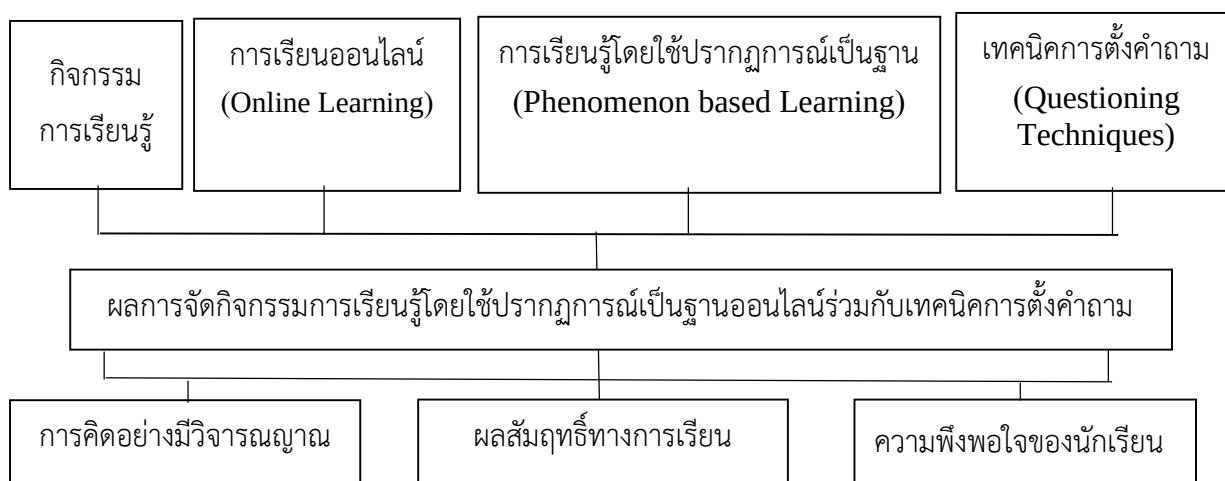
3) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน
ออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อ
คำถาม ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ความถูกต้องด้านการพิมพ์ ภาษาที่ใช้และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

5) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดพิมพ์เพื่อเตรียมเก็บข้อมูลต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนออนไลน์ (Online Learning) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) และเทคนิคการตั้งคำถาม (Questioning Techniques) ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางของการวิจัย ดังแสดงใน แผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สังเกตเหตุการณ์และตอบคำถาม 5W1H คือ ผู้สอนเลือกเหตุการณ์ที่น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชาและระดับของนักเรียนและไม่จำเป็นต้องมีเหตุการณ์เดียวในแต่ละเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสังเกตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและตอบคำถาม 5W 1H เพื่อพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ และนำไปสู่การตั้งคำถาม อันเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเหตุการณ์นั้น ๆ

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหา คือ นักเรียนกำหนดสิ่งที่ปัญหาที่นักเรียนอยากรู้อยากเรียนได้ และเกิดความสนใจที่ค้นคำตอบ

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการด้วยเหตุ – ผล คือ นักเรียนกำหนดหลักการด้วยเหตุ – ผล ซึ่งนักเรียนจะต้องอธิบายสาเหตุ และผลที่ตามมาของปัญหานั้น ๆ ได้

ขั้นที่ 4 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า คือ นักเรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าคำตอบเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ความรู้ คือ นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเองและประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ขั้นที่ 6 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ คือ นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง และนำองค์ความรู้หลังจากที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาออกแบบผลงาน

ขั้นที่ 7 นำเสนอและประเมินผลงาน คือ นักเรียนนำเสนอผลงาน พร้อมทั้งประเมินสรุปองค์ความรู้หลังจากที่ได้ศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีการแสดงออกทางความคิดผ่านขั้นตอนของกิจกรรม ได้ร่วมกันระดมความคิด และได้ฝึกคิดวิเคราะห์อย่างเป็นลำดับ และมีความหลากหลายมากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดผ่านการทำกิจกรรมกลุ่มออนไลน์ และมีความกล้าแสดงออกในการตอบคำถามผ่านกิจกรรมออนไลน์ไม่ต้องกังวลในเรื่องถูกผิด ด้วยวิธีการเรียนที่แตกต่างไปจากเดิมช่วยให้ นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า คะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X}=28.62$, S.D.=3.67) สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ($\bar{X}=16.79$, S.D.=1.54) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	N	คะแนนเต็ม	($\bar{X}$)	(S.D.)	t	Sig.
ก่อนเรียน	29	40	16.79	1.54	25.40	.000*
หลังเรียน	29	40	28.62	3.67		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X}=13.21$, S.D.=1.35) สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ($\bar{X}=8.45$, S.D.=1.55) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม	($\bar{X}$)	(S.D.)	t	Sig.
ก่อนเรียน	29	20	8.45	1.55	22.20	.000*
หลังเรียน	29	20	13.21	1.35		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามแสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) ผลการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม เรื่องการออมและการลงทุน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 3 แผน จำนวน 9 ชั่วโมง โดยนำการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่มีการประยุกต์ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระหว่างผู้ใช้งานเข้ามาประกอบในการออกแบบรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน และนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมาประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม โดยนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม มาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบหรือคำอธิบายข้อสงสัยนั้น ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และใช้เหตุผลในการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการตอบคำถามโดยไม่กังวลในเรื่องความถูกผิด มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน และเพื่อน ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และนักเรียนได้พัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิศรา เมืองจันทร์ (2563 : 45) ได้ศึกษาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องรูปทรงเรขาคณิต จำนวน 12 คน ผลการศึกษาพบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ได้ในทุกด้านทั้งการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับคณิตศาสตร์ การเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นและการเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน

2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X}$ = 28.62, S.D.=3.67) สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ($\bar{X}$ = 16.79, S.D.=1.54) เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม มีการนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม มาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ โดยอาศัยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการใช้เทคนิคการตั้งคำถามที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสวงหาคำตอบหรือคำอธิบายข้อสงสัยนั้นด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของพงศธร

มหาวิทยาลัย (2562 : 79-90) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการเรียนเชิงรุกในรายวิชาประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับ นิสิตปริญญาตรี จำนวน 21 คน พบว่า นิสิตที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการเรียนเชิงรุก มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับดีมาก

3) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X}=13.21$, S.D.=1.35) สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ($\bar{X}=8.45$, S.D.=1.55) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Valanne et al. (2017 : 1-17) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเอาแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมาบูรณาการเข้ากับการเล่าเรื่องโดยสร้างเป็นหลักสูตร ADCM (Abu Dhabi School Model) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวนทั้งหมด 147 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า หลักสูตร ADCM ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนั้นหลักสูตร ADCM ยังช่วยส่งเสริมความกระตือรือร้นในการร่วมมือของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้

4) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.49) เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม เป็นรูปแบบการเรียนออนไลน์ที่นำเหตุการณ์ในสังคมมาให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ จึงทำให้นักเรียนเกิดการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี กล้าแสดงความคิดเห็น และอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Seagren and Watwood (1996 : online) ได้ศึกษาพบว่าเมื่อเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างยิ่งที่การศึกษาจะต้องก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงนั้นกระบวนการเรียนการสอนจะต้องมีความเกี่ยวข้องกันเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามสามารถพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้และเหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพราะเป็นวิธีที่จะต้องเตรียมความพร้อมที่จะต้องรับหน้าที่โดยการฝึกคิดที่สม่ำเสมอและติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนำเหตุการณ์มาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นเหตุการณ์ที่ผู้สอนจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรเป็นเหตุการณ์ที่มีความหมายและเกี่ยวข้องกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติ

1. ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกคิดอย่างมีความหมาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดึงความรู้ความสามารถของตนเองออกมา

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถามไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้ครบทุกขั้นตอนในคาบเดียว เนื่องจากการพัฒนาการคิดจะต้องให้เวลากับผู้เรียนได้ฝึกคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาหาข้อมูลเพื่อพิสูจน์ความเป็นเหตุผลนั้นๆอย่างรอบคอบ

ข้อเสนอเชิงวิชาการ

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการอ่าน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาถึงการนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานออนไลน์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม ไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อจะได้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งได้ ฝึกคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- พงศธร มหาวิจิตร. (2562). การประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบเชิงรุกในรายวิชาการประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 42 (2), 79-90.
- วิศรา เมืองจันทร์. (2563). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องรูปทรงเรขาคณิต. *ปริญาการศึกษา มหบัณฑิต กศ.ม. (คณิตศาสตร์ศึกษา)*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). ผลของโครงการประเมินนักเรียนร่วมนานาชาติ (PISA). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://kuza.me/cd0Pq>.
- สุกัญญา อิ่มใจ. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยกลุ่มแบบ Stad กับแบบ Jigsaw. *วิทยานิพนธ์ กศ.ม.มหาสารคาม*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2561). แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://kuza.me/oM0Hb>.
- อรพรรณ บุตรกัตัญญ. (2561). การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อการสร้างมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความจริงของผู้เรียน. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 46 (2), 348-365.
- Daehler, K. F., J. (2016). Making Sense of SCIENCE: Phenomena-Based Learning. *online*. Retrieved October 20, 2022. from: <http://www.WestEd.org/mss>.
- Seagren, A., and Watwood, B. (1996). The Virtual Classroom. *online*. Retrieved October 20, 2022. from: <http://ericir.syr.edu>.
- Symeonidis, V., and Schwarz, J. F. (2016). Phenomenon-Based Teaching and Learning through the Pedagogical Lenses of Phenomenology: The Recent Curriculum Reform in Finland. *Forum Oświatowe*. 28 (2), 31-47.
- Valanne, E., Dhaher, R. A., Kylmalahti, R., and Sandholm-Rangell, H. (2017). Phenomenon Based Learning Implemented in Abu Dhabi School Model. *International Journal of Humanities and Social Sciences*. 9 (3), 1-17.
- Watson, G., and Glaser, E. M. (1964). *Watson-Glaser Critical Thinking Appraisal Manual: From Ym and Zm*. New York: Harcourt Brace and World.

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

**Digital Leadership Development Model for Small-Size School
Administrator Under Roi-ET Primary Education
Service Area Office 1**

สุกิจ กลางสุข,

กฤษณก ดวงชาตม และ ปองภพ ภูจอมจิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Sukit Klangsuk,

Kritkanok Duangchatom and Pongphop Phoojomjit

Rajabhat MahaSarakhm University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: praewpanprajakko@gmail.com

บทคัดย่อ.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 3) สร้างและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 และ 4) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด ระยะที่ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 297 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 3 สร้างและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อสร้างรูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อยืนยันและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็น ประโยชน์ของรูปแบบ ระยะที่ 4 ศึกษาผล

การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 30 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ และกระบวนการทัศน์ใหม่ 2) ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล 3) การสื่อสารดิจิทัล และ 4) การสร้างและพัฒนา นวัตกรรม

2. สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากที่สุด และมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ และกระบวนการทัศน์ใหม่ 2) ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล 3) การสื่อสารดิจิทัล และ 4) การสร้างและพัฒนา นวัตกรรม ตามลำดับ

3. รูปแบบประกอบด้วยองค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล โดยมีผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบโดยรวมมีปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับหน่วย การเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การสื่อสารดิจิทัล ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล การสร้างและพัฒนานวัตกรรม และ วิสัยทัศน์และกระบวนการทัศน์ใหม่ ตามลำดับ ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก

Abstracts

The objectives of this research were to: 1) Study the components and indicator of digital leadership for school administrator 2) Study of the current state, desirable state, priority needs index of digital leadership for small-size school administrator under Roi-ET primary education service area office 1 3) Create and develop digital leadership development model for small-size school administrator under Roi-ET primary education service area office 1 4) Study the results of the experimental digital leadership development model for small-size school administrator under Roi-ET primary education service area office 1. The research was divided into four phases as follow; phase 1; study the components and indicator of digital leadership for school administrator. The target group of 9 experts to confirm components and indicator. phase 2; study of the current state, desirable state, priority needs index of digital leadership for small-size school administrator. The sample group, consisted 297 administrators and teachers. The

research instrument was questionnaire and the data was analyzed using mean, standard deviation phase 3; Create and develop digital leadership development model for small-size school administrator, The target group were 9 experts for create model and 9 experts for confirm and evaluation form of propriety, feasibility, and utility of the model. phase 4; Study the results of the model implementation. The target group of 30 school-size administrators under Roi-ET primary education service area office 1.

The results found that:

1. The components and indicator of digital leadership for school administrator consisted of 4 major, Include 1) new vision and paradigm 2) digital literacy 3) digital communication 4) create and develop innovation.

2. The current state in overall was high average and the desirable state in overall was in the highest level. The need assessment from high to low level was 1) new vision and paradigm 2) digital literacy 3) digital communication 4) create and develop innovation.

3. The component of model, Include 1) principles 2) objectives, 3) content 4) development process 5) measurement and evaluation. The result of evaluation for propriety, feasibility and utility was the highest in overall.

4. The results of the model implementation of digital leadership development model for small-size school administrator under Roi-ET primary education service area office 1. Overall, the average of the items that follow the model were at the highest level and satisfaction at the highest level.

Keyword : Digital leadership development model; Small-size school administrator

บทนำ

ภาวะผู้นำในยุคสังคมดิจิทัลเป็นรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับยุคที่สัญญาทางสังคมเข้ามามีส่วนสำคัญต่อ ความอยู่รอดและการเติบโตขององค์กร ดังนั้นผู้นำจะต้องทำการศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทและทักษะหลักของภาวะผู้นำในยุคสังคมดิจิทัล (Digital society leadership) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและส่งผลต่อการบริหารงานขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีวิธีการถ่ายทอดและสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณลักษณะส่วนตัว (Personal Characteristics) ที่ส่งเสริมต่อการขับเคลื่อนเป็นส่วนสนับสนุนในการสร้างความน่าเชื่อถือของผู้นำแต่ละคนในการใช้ภาวะผู้นำต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ที่ว่า “บุคลิกภาพที่ดีส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ” เพื่อพัฒนาไปสู่ภาวะผู้นำ ทั้งนี้การสร้างภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership) ของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ความสำคัญด้านการบริหารจัดการจึงมี

ความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ (พรพรรัตน์ พรหมินทร์, 2563 : 2) ซึ่งทักษะภาวะผู้นำ (Leadership Skills) เป็นกระบวนการใช้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และการบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำช่วยให้ผู้นำมีความเข้าใจในประสบการณ์และเข้าใจคุณค่าของความเป็นผู้นำในตัวเอง ตระหนักถึงวิธีการจัดการความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมพฤติกรรมและพัฒนาความสามารถพิเศษของความเป็นผู้นำ มุ่งบรรลุเป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน ภายใต้ความท้าทายต่าง ๆ โดยให้ทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการวางแผนไปสู่เป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะภาวะผู้นำที่จะต้องเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวผู้นำในระดับต่าง ๆ (ต้องลักษณะ บัญธรรม, 2559 : 217-225) สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2555 : 1) ที่กล่าวโดยสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่จะต้องมีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่ดี และมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดีจึงจะนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการบริหารและจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลนี้ด้วย

กระทรวงศึกษาธิการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการยกระดับการศึกษาไทย โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีศักยภาพนำการเปลี่ยนแปลง โดยการกระตุ้นและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล ผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสู่การเป็นโรงเรียนดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจ สามารถสร้างสรรค์ เข้าถึงและการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการบริหารโรงเรียนเพื่อที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิด ความเป็นผู้นำและพฤติกรรม สามารถสร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยดิจิทัล โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างคุ้มค่า ลดความซ้ำซ้อนในกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561 : 1) ดังที่ Sheninger (2014 : 1) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เนื่องจากผู้บริหารเป็นกุญแจ สำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นตัวแทนของแนวคิดและวิถีปฏิบัติใหม่ โดยการใช้การสื่อสารทางโซเชียลมีเดียในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณค่าให้กับสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าที่แท้จริง (เอกชัย กี่สุขพันธุ์, 2559 : ออนไลน์) โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องนำนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาถือปฏิบัติในการบริหารจัดการด้านการศึกษา โดยใช้แนวทางการบริหารตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 2) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และ 5) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยนโยบายด้านที่ 3 นั้นมีตัวชี้วัดในการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะด้าน Digital Literacy, Digital Pedagogy และทักษะสื่อสาร ทั้งยังส่งเสริมการใช้ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ และมีคุณธรรม จริยธรรม

จากความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้วยมองเห็นว่าการศึกษายุคดิจิทัลจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ที่มีจุดเน้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูบุคลากร และนักเรียนผ่านระบบดิจิทัล ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยนวัตกรรม อันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ที่ทำให้นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1, 2564 : 1) อย่างไรก็ตามสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ส่วนมากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนที่ต่ำกว่า 120 คน โดยจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด พบว่า ยังขาดภาวะผู้นำด้านดิจิทัล ซึ่งศึกษาจากการใช้เทคโนโลยี หรือการสร้างสรรคนวัตกรรม รวมทั้งการบริหารจัดการที่ยังนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ซึ่งประเด็นนี้ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้นำยุคดิจิทัล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1, 2564 : 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกที่สำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้ จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษานักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา

ในยุคดิจิทัลจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ คุณลักษณะ ทักษะ ประสบการณ์ทางการบริหาร การศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทัน เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล พร้อมทั้งสามารถสร้างสรรค์ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของ ประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษาตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษา จึง จำเป็นต้องเปลี่ยนทัศนคติและแนวคิด การบริหารของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มี ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ซึ่งเป็นทั้งผู้ใช้เทคโนโลยี ผู้จัดสรรทรัพยากร และผู้นำการ เปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษามีความทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมี คุณภาพในทุก ๆ ด้าน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
3. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
4. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ สังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. กำหนดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ องค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
- 3 สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 แบบสัมภาษณ์ ประเด็นการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความครบถ้วนเพียงพอหรือไม่ในการนำไปสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 และควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไขจากที่ผู้วิจัยนำเสนออะไรบ้าง

2) องค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากที่ผู้วิจัยนำเสนอมีความสอดคล้องกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 หรือไม่ อย่างไร

3.2 แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบลิเคิร์ต (Likert) กำหนดการแปลความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

5. วิเคราะห์ข้อมูล แบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) สรุปเป็นความเรียง ส่วนแบบประเมินกำหนดใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 1) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สรุปผลการศึกษารายองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. สร้างเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 นำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง และเป็นสูตรที่สุวิมล ว่องวานิช (2558 : 1) ได้ปรับปรุงสูตรการคำนวณมาจาก PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำมาจัดลำดับ โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพปัจจุบัน แล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า PNI Modified โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

เมื่อ PNI Modified หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ

I = Importance หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่พึงประสงค์

D = Degree of Success หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน

ตัวเลขดัชนีความต้องการสูง แสดงว่ามีความจำเป็นในการพัฒนามาก

3.3 นำผลการวิเคราะห์มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า **Modified Priority Needs Index (PNI Modified)** จากมากไปหาน้อย เพื่อเรียงลำดับตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด เพื่อนำไปสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป

ระยะที่ 3 สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตามที่กำหนดและพิจารณาเลือกไว้

3. สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยนำรูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ที่เป็นจากผลการยกย่องรูปแบบในการประชุมเชิงปฏิบัติการ มาจัดทำเป็นเอกสารในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญพร้อมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อยืนยันและประเมินความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4. สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1. กำหนดกลุ่มทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบ

2. กำหนดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินการใช้รูปแบบ จำนวน 5 คน แต่งตั้งโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นผู้แต่งตั้งจาก 1) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน และ 3) ครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน

3. สร้างเครื่องมือประเมิน เป็นแบบประเมินผลตามรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดการแปลความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดตามรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากความคิดเห็นของผู้ประเมินทั้ง 5 คน มีเกณฑ์ในการแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดตามรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับมาก

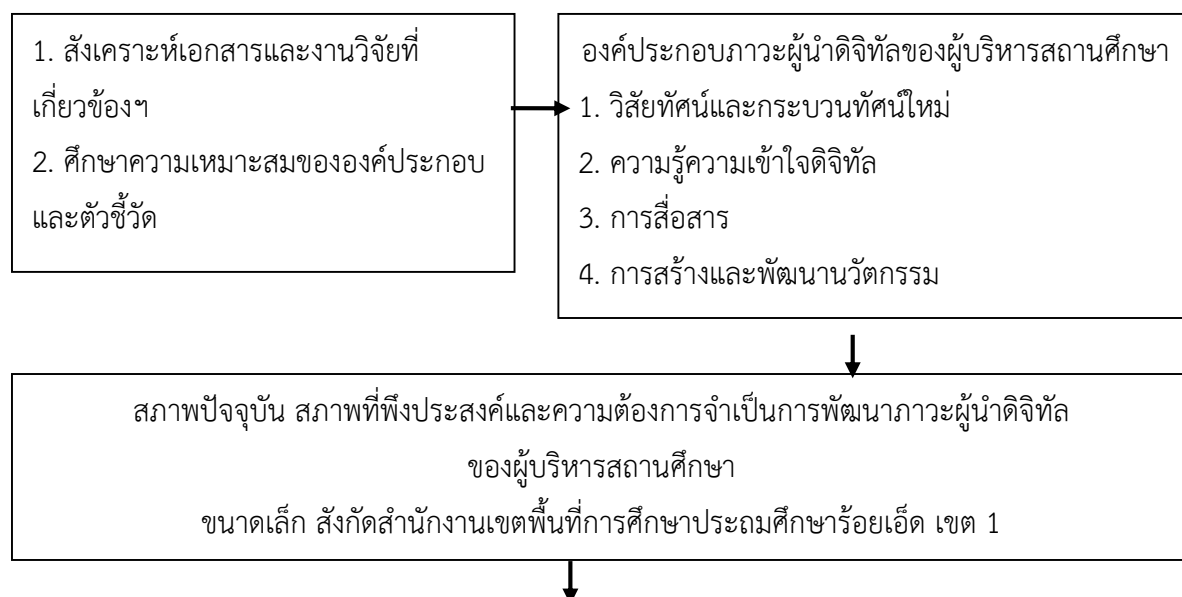
2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง

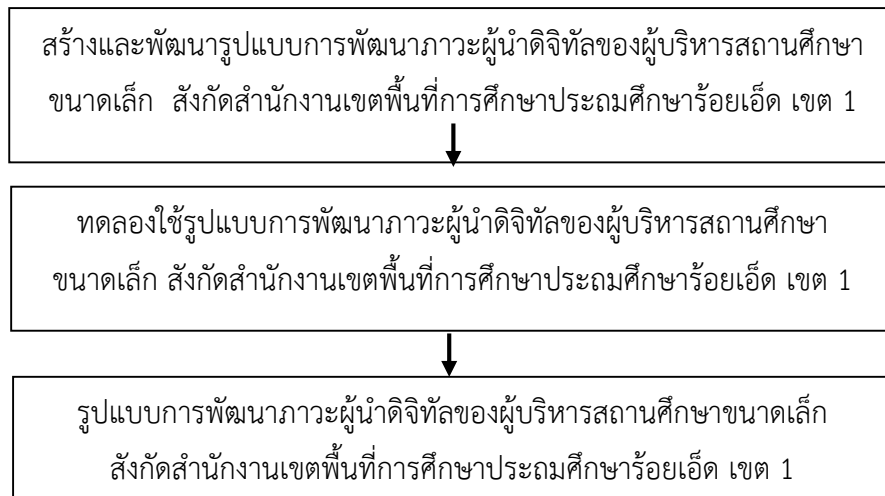
1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สรุปผลการศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปลองค์ประกอบ 4 ด้าน 33 ตัวชี้วัด ดังนี้ องค์ประกอบด้านวิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ มี 8 ตัวชี้วัด องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจดิจิทัล มี 9 ตัวชี้วัด องค์ประกอบด้านการสื่อสารดิจิทัล มี 7 ตัวชี้วัด และองค์ประกอบด้านการสร้างและพัฒนานวัตกรรม มี 9 ตัวชี้วัด

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปลสภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การสร้างและพัฒนานวัตกรรม รองลงมา คือ การสื่อสารดิจิทัล ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล และวิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล รองลงมา วิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ มี การสร้างและพัฒนานวัตกรรม และการสื่อสารดิจิทัล ตามลำดับ ส่วนค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสรุปผลโดยรวมมีค่า $PNI\ Modified = .07$ โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ วิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ รองลงมาได้แก่ ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และการสร้างและพัฒนานวัตกรรม ตามลำดับ

3. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปลองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล โดยมีผลยืนยัน

ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ แลความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สรุปรายละเอียดของรูปแบบดังนี้

1) หลักการ มุ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะด้านภาวะผู้นำดิจิทัล และมีวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่หลากหลายและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กด้านวิสัยทัศน์และกระบวนการทัศน์ใหม่ ด้านความรู้ความเข้าใจดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านการสร้างและพัฒนานวัตกรรม

3) เนื้อหา ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 4 ชุด ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ชุดที่ 1 วิสัยทัศน์และกระบวนการทัศน์ใหม่ ประกอบด้วย 1) การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร 2) การกำหนดกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล และ 3) การแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดวิสัยทัศน์

หน่วยการเรียนรู้ชุดที่ 2 ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล ประกอบด้วย 1) การออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ 2) การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัล และ 3) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในองค์กร

หน่วยการเรียนรู้ชุดที่ 3 การสื่อสารดิจิทัล ประกอบด้วย การสื่อสารและประชาสัมพันธ์โดยใช้ดิจิทัล 2) การนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มช่องทางในการสื่อสาร และ 3) เทคนิควิธีการผ่านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อการสื่อสารในการบริหารสถานศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ชุดที่ 4 การสร้างและพัฒนานวัตกรรม ประกอบด้วย 1) การบูรณาการเทคโนโลยีสู่ห้องเรียน 2) การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสถานศึกษาเพื่อทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล และ 3) การคิดและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กร

3) กระบวนการพัฒนา ดำเนินการ 4 ระยะ โดยกำหนดเวลารวม 98 ชั่วโมง (14 วัน) ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลา 2 วัน (รวม 14 ชั่วโมง) โดยกำหนดกิจกรรม

ระยะที่ 2 ศึกษาดูงาน โดยการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์ด้านภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 แห่ง ระยะเวลา 1 วัน (รวม 7 ชั่วโมง)

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษาที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน ระยะเวลา 2 สัปดาห์ ฝึกสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 7 ชั่วโมง (รวม 70 ชั่วโมง)

ระยะที่ 4 การวัดและประเมินผล เป็นระยะการประเมินผลการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 หลังสิ้นสุดการปฏิบัติ โดย จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปผลการพัฒนาโดยครูผู้เข้ารับการพัฒนา และการทดสอบหลังการพัฒนา (Post-test) ระยะเวลา 1 วัน (รวม 7 ชั่วโมง)

5) การวัดและประเมินผล ประเมินผลการดำเนินการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการพัฒนาตามรูปแบบ

4. ผลการศึกษาการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปผลการประเมินการใช้รูปแบบโดยรวมมีค่าเฉลี่ยรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหน่วยการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดสูงสุด คือ การสื่อสารดิจิทัล รองลงมา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล การสร้างและพัฒนานวัตกรรม และ วิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ ตามลำดับ ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบ สรุปโดยรวมมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารายองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ วิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และการสร้างและพัฒนานวัตกรรม ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรต่าง ๆ ต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การขับเคลื่อนองค์กรต้องอาศัยการมีผู้นำที่ดีและเก่ง มีความรู้ มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กร เพื่อให้ทีมงานผู้ตามเป็นผู้ที่เดินอยู่ในทิศทางที่ผู้นำกำหนด หากผู้นำกำหนดทิศทางผิดหรือไม่มีความเหมาะสมกับยุคสมัยแล้ว เส้นทางแห่งความสำเร็จย่อมเกิดขึ้นได้ยาก (วิโรจน์ สารรัตน์, 2561 : 1) ทำให้ทุกองค์กรไม่สามารถหยุดนิ่งอยู่กับที่ได้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ๆ ของวิธีการทำงาน วิธีการเรียนรู้ วิธีการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนการประสานงานกับบุคคลหรือองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ นั้นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจ (Sheninger (2014 : 1) สอดคล้องกับกับธีระ รุญเจริญ (2555 : 1) ที่กล่าวโดยสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่จะต้องมีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่ดี และกระตือรือร้น ศึกษาธิการที่สรุปการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการศึกษาว่า และไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2559 : 2) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล ที่เป็นลักษณะของผู้นำเชิงเทคโนโลยีและเชิงนวัตกรรม ถือเป็นทักษะหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรม ที่จะเป็นผู้สร้างนวัตกรรม ซึ่งเป็นหลักคิดที่สำคัญที่สุดของการศึกษายุค 4.0 และสุกัญญา แซ่มซ้อย (2561 : 1) ที่กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีศักยภาพนำการเปลี่ยนแปลง โดยการกระตุ้นและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล ผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสู่การเป็นโรงเรียนดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจ สามารถสร้างสรรค์ เข้าถึงและการนำ

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง สอดคล้องกับชีวิตอ่อนละออ และคณะ (2563 : 119-108) ที่สรุปจากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับนักบริหารการศึกษานักบริหารการศึกษา ต้องมีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล เพื่อการพัฒนากระบวนทัศน์ไปสู่ความเป็นผู้นำที่มีการสร้างปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลจึงควรเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ โดยต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างไร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดหรือกระบวนทัศน์เชื่อมั่นในการนำดิจิทัลมาใช้ในการบริหารปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารขององค์กรให้เป็นองค์กรดิจิทัล รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครูการบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน การกำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ชัดเจนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากในการบริหารองค์กรในยุคดิจิทัล และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมกับการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากรอื่น ๆ ได้ สามารถนำการพัฒนา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและยกระดับความเป็นเลิศขององค์กรได้ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561 : 1) ในส่วนองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นรองลงมา ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และการสร้างและพัฒนานวัตกรรมนั้นก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัล นั่นเพราะปัจจุบันเป็นสังคมใหม่สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล การให้ผู้บริหารยอมรับเทคโนโลยีนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อนและท้าทาย

หลากหลายเหตุผล ผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษ และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีตามทัศนะของภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital era leadership) (วิโรจน์ สารรัตน์, 2557 : 1) สอดคล้องกับแนวคิดของทิพวรรณ ล้วนปิติสุกุล (2562 : 21) ที่กล่าวสรุปว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหารสถานศึกษาให้ได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเพียงพอต่อการใช้งาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงศักยภาพทางด้านการบริหารและจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในชุมชนแล้วยังจะทำให้สถานศึกษาเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน และ Sheninger (2014 : 1) ที่ได้นำเสนอเสาหลักของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (The Pillars of Digital Leadership) ซึ่งก็คือแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษายุคดิจิทัลที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับนักบริหารการศึกษา ดังนี้ 1) การสื่อสาร (Communication) เป็นการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ต่าง ๆ มีความหลากหลาย ที่ไม่มีค่าใช้จ่าย และเป็นช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น Website Facebook Line Twitter เป็นต้น 2) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (Professional growth or development) ด้วยการเรียนรู้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) สำหรับนักบริหารการศึกษาสามารถสร้างเครื่องข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และภาวะผู้นำโดยการใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาความรู้ ของผู้บริหารมืออาชีพ และ 3) การปรับวิสัยทัศน์เกี่ยวกับพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อม (Re-envisioning learning spaces and environments) เมื่อนักบริหารการศึกษาเข้าใจบทบาทหลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้ว การเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนขั้นตอนต่อไป คือ การปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกแห่งความจริง โดยนักบริหารการศึกษาจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้

3. ผลการสร้างและรูปแบบการภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ของรูปแบบดังกล่าวนี้ ถ้าวัดว่าสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2550 : 1) ที่ได้ให้ทัศนะองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ และ สมาน อัสวภูมิ (2550 : 9) ที่ได้กำหนดกรอบในการวิเคราะห์รูปแบบออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) บริบทของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการของรูปแบบ 4) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ และ 5)

การประเมินผลรูปแบบ และสิริกร ไชยราช (2562 : 1) ที่สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล รวมทั้งยังสอดคล้องแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศ เช่น Joyce, Weil and Calhoun (2011 : 1) ที่ได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จะมี 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ เป้าหมายของรูปแบบ หลักการ ข้อตกลงเบื้องต้น และมโนทัศน์พื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากการอภิปรายผลดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบของรูปแบบทั้ง 6 ด้านมีความเหมาะสมดีแล้ว สำหรับการผลการยืนยันรูปแบบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Eisner (1976 : 192 - 193.) ที่ได้เสนอแนวคิดในการประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจาร์ณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ คุณภาพประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบ เป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ นอกจากการใช้วิจาร์ณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น บนหลักการที่เน้นความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีวิจาร์ณญาณที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง ดังนั้นการดำเนินการยืนยันรูปแบบโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นการประเมินทางการศึกษาที่เรียกว่า การวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษานั้นเอง การวิพากษ์วิจารณ์ต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ วิธีนี้นิยมใช้มาก เพราะถือว่าเป็นการตัดสินใจหรือการวิพากษ์วิจารณ์โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในศาสตร์สาขาหรือวิชาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างดี เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ (จึงอาจเป็นส่วนสำคัญที่มีผลการยืนยันรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปผลผลการประเมินการใช้รูปแบบโดยรวมมีค่าเฉลี่ยรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบ พบว่าโดยรวมผู้เข้าร่วมพัฒนาตามรูปแบบมีความพึงพอใจการใช้รูปแบบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการได้มาซึ่งรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ที่สร้างขึ้นมานั้น มีกระบวนการต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยเฉพาะการสร้างรูปแบบร่วมกันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ จึงสามารถนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนการยืนยันรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน อีกครั้งหนึ่งในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นเมื่อนำไปใช้จริง ผู้วิจัยกลุ่มทดลองใช้รูปแบบยังได้ร่วมประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจในการนำรูปแบบไปใช้ โดยมีการระบุเป้าหมายที่ชัดเจน ทุกคนมีส่วนร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

และมีการประเมินผลเป็นระยะ ทราบผลว่าบรรลุเป้าหมายอย่างน้อยแค่ไหน ถ้ายังไม่บรรลุเป้าหมายก็ระดมความคิดกัน ช่วยดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และในประการสุดท้ายมีการประเมินผลการใช้รูปแบบ โดยการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบซึ่งก็ปรากฏผลอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวโดยสรุปได้ว่ารูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 สามารถนำไปใช้ได้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบความเป็นพลเมืองของผู้เรียน ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ 2) ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล 3) การสื่อสารดิจิทัล และ 4) การสร้างและพัฒนานวัตกรรม ดังนั้นจึงเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา สามารถนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพโดยตรงต่อการบริหารการศึกษา สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยที่สรุปว่า วิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ มีความต้องการจำเป็นการสูงสุด หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาควรนำไปกำหนดเป็นนโยบายหรือยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาวิสัยทัศน์และกระบวนทัศน์ใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

ชีวิน อ่อนละอ, สุชาติ บางวิเศษ, กานนท์ แสนภา, สวิตา อ่อนลออ. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับนักบริหารการศึกษา. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. 10 (1), 119-108.

ต้องลักษณะ บุญธรรม. (2559). การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรทางการศึกษา. *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 7 (1), 217-225.

- ทิพวรรณ ล้วนปสิทธิ์สกุล. (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ธนาเพรส.
- ธีระ รุญเจริญ. (2555). *การปฏิรูปการบริหาร : แนวคิด ประสพการณ์และการวิจัย*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน .
- พรพรรัตน์ พรหมินทร์. (2563). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดลพบุรี*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2559) (2559). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎี และนวัตทัศน์ร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 20 (1),
- สมาน อัครภูมิ. (2550). *การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก. เอกสารประกอบการสอนวิชาสัมมนาการศึกษาระดับปริญญาเอก*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สิริกร ไชยราช. (2562). *การพัฒนาแบบแผนการพัฒนาระดับผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุกัญญา แซ่มะน้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. (2564). *แผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 2564. ร้อยเอ็ด : กลุ่มนโยบายและแผน*.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <http://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-t2s1-t2-t2s3->*
- Eisner, E. (1976). Educational connoisseurship and criticism : Their form and functions in education evaluation. *Journal of Aesthetic Education*. 39 (2), 192 - 193.
- Joyce, B. and Weil, M. and B. Showers. (2011). *Models of Teaching*. Boston: Allyn and Bacon.

Sheninger, E. C. (2014). *Digital leadership : changing paradigms for changing times*. United States of America: Corwin.

รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

**Development Model for Characteristics of 21st Century School
Administrators in School Under the Secondary Educational
Service Area Office Roi-et**

วงศ์กร ประกอบนันท์,

กฤษกนก ดวงชาตม และ ชยากานต์ เรืองสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Wongsagon Prakobnun,

Kritkanok Duangchatom and Chayakan Ruangsuan

Rajabhat MahaSarakhm University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: praewpanprajakko@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด 3) สร้างและพัฒนาแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด และ 4) ศึกษาผลการทดลองใช้แบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อยืนยันองค์ประกอบ ระยะที่ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 296 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 ระยะที่ 3 สร้างและพัฒนาแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน เพื่อร่างรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อยืนยันและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และระยะที่ 4 ศึกษาผลการทดลองใช้แบบการพัฒนา

* วันที่รับบทความ : 16 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่แก้ไขบทความ 21 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 22 กุมภาพันธ์ 2566

Received: February 16 2023; Revised: February 21 2023; Accepted: February 22 2023

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด จำนวน 61 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี 5 องค์ประกอบ และ 42 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) การใช้เทคโนโลยี มี 12 ตัวชี้วัด 2) การสื่อสาร มี 9 ตัวชี้วัด 3) การมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม มี 6 ตัวชี้วัด 4) การมีวิสัยทัศน์ มี 6 ตัวชี้วัด และ 5) การสร้างความร่วมมือ มี 9 ตัวชี้วัด

2. สภาพปัจจุบันคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าสูงสุดถึงต่ำสุด ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม การสร้างความร่วมมือ การมีวิสัยทัศน์ การใช้เทคโนโลยี และการสื่อสาร ตามลำดับ

3. องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล โดยมีผลการยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบโดยรวมมีปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับหน่วยการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ ด้านการสื่อสาร ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม และด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนามา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Abstracts

The objectives of this research were to: 1) Study the components and indicator of characteristics of 21st century school administrators 2) Study of the current state, desirable state, priority needs index of characteristics of 21st century school administrators in school under the secondary educational service area office Roi-et 3) Create and develop the development model for characteristics of 21st century school administrators in school under the secondary educational service area office Roi-et. 4) Study the results of the experimental the development model for characteristics of 21st century school administrators in school under the secondary educational service area office Roi-et. The research was divided into four phases as follow; phase 1; Study the components and indicator of characteristics of 21st century school administrators, The target group were 5 experts for confirm components and indicator. phase

2; Study of the current state, desirable state, priority needs index of characteristics of 21st century school administrators. The sample group, consisted 296 administrators and teachers. The research instrument was questionnaire and the data was analyzed using mean, standard deviation phase 3; Create and develop the development model for characteristics of 21st century school administrators, The target group were 14 experts for create model by focus group discussion and 9 experts for confirm and evaluation form of propriety, feasibility, and utility of the model connoisseurship. phase 4; Study the results of the model implementation. The target group of 61 school administrators under the secondary educational service area office Roi-et

The results found that:

1. The components and indicator of characteristics of 21st century school administrators was 4 component 42 indicator, Include 1) Technology skill, 12 indicator 2) Communication, 9 indicator 3) Creative thinking /Innovation develop, 6 indicator 4) Visionary, 6 indicator 5) Collaboration, 9 indicator.

2. The current state in overall was high average and the desirable state in overall was in the highest level. The priority needs index from high to low level was 1) Creative thinking /Innovation develop 2) Collaboration 3) Visionary 4) Technology skill 5) Communication.

3. The component of model, Include 1) principles 2) objectives, 3) content 4) development process 5) measurement and evaluation. The result of evaluation for propriety, feasibility and utility was the highest in overall.

4. The results of the model implementation, Overall, the average of the practice that follow the model were at the highest level, the average of module the practice from high to low level was 1) Communication 2) Technology skill 3) Collaboration 4) Creative thinking /Innovation develop 5) Visionary.

Keyword : Digital leadership development model, Small-size school administrator

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กำหนดนโยบาย “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่คุณภาพเท่าเทียม บริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพใช้พื้นที่เป็นฐานและใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564 : 1) สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางขององค์กรทั้งหมดในโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ความตื่นตัว ความมียุทธวิธี ประสิทธิภาพ ความคิด ความเป็นเลิศทางวิชาการ การอุทิศตัวเอง วามเสียสละ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นครูให้นำนโยบายการศึกษาออกปฏิบัติและดำเนินการ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในลักษณะของชีวิตในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีคุณลักษณะหรือลักษณะเด่น เช่น บุคลิกภาพ นิสัยใจคอ เจตคติ ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการตัดสินใจ ความทะเยอทะยาน แรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์ ทักษะการคิด ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการพูด เป็นต้น คุณลักษณะเป็นสิ่งที่ชีวิตให้เห็นถึงความดีของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคน (ชาญชัย อาจิสมาจาร, 2560 : 1) ผู้บริหาร

สถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องและบรรลุเป้าหมายของนโยบายดังที่กล่าวมาข้างต้น อีกทั้งมีความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีวิธีการถ่ายทอดและสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณลักษณะส่วนตัว (Personal Characteristics) ที่ส่งเสริมต่อการขับเคลื่อนเป็นส่วนสนับสนุนในการสร้างความน่าเชื่อถือของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องดังที่เป็นอยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีความท้าทายที่สำคัญต่อบุคลากรด้านการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 1) ดังนั้นความสำคัญด้านการบริหารจัดการจึงยังมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ ดังที่เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550 : 2) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้องค์กรหรือสถานศึกษาอยู่ได้อย่างมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ องค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะขาดเสียมิได้ก็คือ ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ที่จะต้องเป็นผู้นำและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีอาชีพ ตลอดจนมุ่งทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ความสำเร็จของโรงเรียนซึ่งเป็นองค์กรขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบุคคลเป็นหลัก หากผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะที่เหมาะสมแล้ว โอกาสที่จะประสบความสำเร็จที่สูงขึ้น ผู้บริหารจึงเปรียบเสมือนหัวใจของสถานศึกษา

จากบริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าของโลกยุคศตวรรษที่ 21 และความสำคัญของภาวะผู้นำ นักบริหารการศึกษาจะต้องสามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงในยุคใหม่ได้อย่างยั่งยืน คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำพาสถานศึกษา พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่มีโอกาสเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้บ่อยครั้งยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อการพัฒนากระบวนการทัศน์ไปสู่ความเป็นผู้นำที่มีการสร้างปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ซึ่งจะต้องมีการกระจายอำนาจการสื่อสารทางเทคโนโลยีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต เครื่องมือดิจิทัลเข้ามาใช้ร่วมกับเครือข่ายในสถานศึกษา และส่งเสริมอำนาจการให้มีการใช้เครือข่ายมัลติมีเดีย (Multi-media) อย่างกว้างขวาง เพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในองค์กรรวมแต่อย่างไรก็ตามจากรายงานสภากรรมการการศึกษาไทย พ.ศ. 2563-2564 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะและความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากล่าวพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ต้องปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับโลกยุคใหม่ ทั้งในส่วนของคุณลักษณะโดยรวมและในส่วนบุคคลของผู้บริหารเอง อาทิ 1) การส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา 2) มีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) 2) มีความ

หิวกระหายต่อองค์ความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญาและพัฒนาความสามารถใหม่ๆ 3) เต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้นนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการบริการใหม่ๆ 4) พัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล และ 5) การสร้าง ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับวิโรจน์ สารัตนะ (2561 : 1) ที่กล่าวว่า ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันที่รุนแรง องค์กรต่าง ๆ จะต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่ดำเนินไป การขับเคลื่อนองค์กรต้องอาศัยการมีผู้นำที่ดีและเก่ง มีความรู้ มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กร เพื่อให้ทีมงานผู้ตามเป็นผู้ที่เดินอยู่ในทิศทางที่ผู้นำกำหนด หากผู้นำกำหนดทิศทางผิด ไม่มีภาวะผู้นำที่ดีเหมาะสมกับยุคสมัยแล้ว เส้นทางแห่งความสำเร็จย่อมเกิดขึ้นได้ยาก ทีมงานผู้ตามย่อมเกิดความสับสนในการปฏิบัติอย่างแน่นอน และในที่สุดองค์กรย่อมแตกความสามัคคี ในทางตรงกันข้ามหากผู้นำมีภาวะผู้นำที่ดีสอดคล้องกับยุคสมัย ย่อมทำให้ทีมงานผู้ตามยอมรับ เกิดศรัทธาและมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ จนสามารถนำทีมงานทั้งหมดไปสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จตามเป้าหมายได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (2564 : 12-13) ดำเนินการบริหารจัดการด้านการศึกษาดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือนโยบายที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง นโยบายที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นโยบายที่ 3 การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นโยบายที่ 4 การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และนโยบายที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายด้านที่ 3 นั้น มีตัวชี้วัดในการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ และมีคุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 1) แต่จากสภาพการพัฒนา พบว่า ปัญหาในการบริหารงานส่วนใหญ่มีความนิยมกระแสแนวคิดและองค์ความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิดด้านจริยธรรมจากปราชญ์ชาวตะวันตก เพราะคนไทยใจกว้างปรับตัวเก่ง เปิดรับความแปลกใหม่ และเทคโนโลยีต่างชาติในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการมีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม และขาดคุณธรรมจริยธรรมแบบอย่างที่ดีงามในการบริหารงานในบริบทของสังคมไทย รวมทั้งผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการไม่มากนัก ทำให้ขาดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อคุณภาพของผลผลิตได้ ปัญหาเหล่านี้ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการแก้ไขย่อมจะทำให้คุณภาพทางการศึกษาดีขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด, 2564 : 1) สอดคล้องกับพัณณสิริ นวลจิตรัตน์ (2560 : 1) ที่กล่าวว่า ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งขององค์กรที่เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำให้กับผู้บริหาร คือ ไม่สามารถระบุว่าจะต้องพัฒนาแบบใดที่จะเหมาะสมกับองค์กรของตน และจะมีกระบวนการ

พัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำให้กับผู้บริหารของตนอย่างไร และจะอย่างไรให้ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำที่ได้จากการเรียนรู้นั้นไปใช้ในการบริหารจัดการทีมงานของตนเององค์การโดยทั่วไปจึงใช้บริการจากบริษัทฝึกอบรมภายนอกที่มีโปรแกรมการพัฒนาสำเร็จรูป ซึ่งอาจจะซื้อมาจากต่างประเทศหรือเป็นหลักสูตรทั่วไปที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ทางการตลาดโดยเฉพาะ จึงอาจจะไม่สามารถตอบโจทย์ปัญหาที่เฉพาะเจาะจงได้ หรือในบางองค์การพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาเองโดยไม่ได้มีพื้นฐานจากบริบทหรือเป้าหมายขององค์การ และไม่ได้คำนึงถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสม นอกจากนี้ในประเทศไทยยังขาดการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาระบบการเรียนรู้หรือโปรแกรมการฝึกอบรมพัฒนาภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำ เป็นสาเหตุให้องค์การจะต้องซื้อหรือพึ่งพาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำจากต่างประเทศ ซึ่งมีลิขสิทธิ์และมีราคาสูง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรที่จะมีการศึกษาแนวคิดภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำในบริบทของประเทศไทย และนำองค์ความรู้ที่มาสร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำให้เหมาะสมกับคนไทย เพื่อให้เราสามารถพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำและการพัฒนาภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำของคนไทยเอง หลังจากนั้นเราอาจจะมีการศึกษาเปรียบเทียบการศึกษาข้ามวัฒนธรรม เรื่องภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำและการพัฒนาภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะผู้นำระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อให้ครอบคลุมลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้นไป

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบาย ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดตามที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่แล้ว แต่ได้เกิดประเด็นที่น่าสนใจขึ้นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากน้อยเพียงใด และมีความต้องการที่จะพัฒนาคุณลักษณะในด้านใดบ้าง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยมีความคาดหวังเพื่อให้มีรูปแบบหรือสารสนเทศสำหรับให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับโลกยุคปัจจุบัน การปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา การมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า สามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโดยใช้คุณลักษณะที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนของการตัดสินใจ ความสามารถในการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านโซเชียลมีเดีย สามารถกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและสามารถร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกศตวรรษที่ 21 และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งเสริม

สมรรถนะครูและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
3. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
4. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ระเบียบวิธีวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดในการวิจัย
2. กำหนดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 3 สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ดังนี้
องค์ประกอบและตัวชี้วัดต้ององค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความครบถ้วนเพียงพอ หรือไม่ในการนำไปสร้างและพัฒนาเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด และควรเพิ่มเติม หรือปรับปรุงแก้ไข จากที่ผู้วิจัยนำเสนออะไรบ้าง
4. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) สรุปเป็นความเรียง

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 1) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 นำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง และเป็นสูตรที่สุวิมล ว่องวานิช (2558 : 1) ได้ปรับสูตรการคำนวณมาจาก PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำมาจัดลำดับ โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพปัจจุบัน แล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า PNI Modified โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

เมื่อ $PNI_{Modified}$ หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ

$I = Importance$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่พึงประสงค์

$D = Degree of Success$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน

ตัวเลขดัชนีความต้องการสูง แสดงว่ามีความจำเป็นในการพัฒนามาก

3.3 นำผลการวิเคราะห์มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า **Modified Priority Needs Index (PNI Modified)** จากมากไปหาน้อย เพื่อเรียงลำดับตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด เพื่อนำไปสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ระยะที่ 3 สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. สันทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน ตามที่กำหนด

3. สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยนำรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่เป็นจากผลการสร้างรูปแบบในการสนทนากลุ่ม มาจัดทำเป็นเอกสารในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญพร้อมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อยืนยันและประเมินความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4. สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กำหนดกลุ่มทดลองใช้รูปแบบ คือ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 60 คน

2. กำหนดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินการใช้รูปแบบ จำนวน 5 คน แต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน

2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน

3. สร้างเครื่องมือประเมิน เป็นแบบประเมินผลตามรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบตามรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดการแปลความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดตามรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากความคิดเห็นของผู้ประเมินทั้ง 5 คน มีเกณฑ์ในการแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดตามรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สรุปผลการศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารายองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สรุปประกอบด้วยองค์ประกอบได้ 5 ด้าน 42 ตัวชี้วัด

ด้านการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และเกิดประสิทธิภาพต่อการบริหาร 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยหลากหลายและมีแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานของสถานศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีเทคโนโลยีสำหรับผู้ปกครองเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เครือข่ายเทคโนโลยีการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ หมวดยก สามารถเรียกใช้งานได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว

6) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ 7) ผู้บริหารสถานศึกษาชักนำ โน้มน้าว ส่งเสริม และสนับสนุนครูผู้สอนนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 8) ผู้บริหารสถานศึกษามีกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างเหมาะสม 9) ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรฯ พัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีในเทคโนโลยี 10) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในปัจจุบันและอนาคต 11) ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบทบาทของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร และ 12) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นพลังขับเคลื่อนการตัดสินใจ

ด้านการสื่อสาร ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารทั้งการเขียน และการกระทำอย่างหลากหลาย หลายรูปแบบและเหมาะสมเข้ากับสถานการณ์ใช้การสื่อสารเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายต่าง ๆ 2) ผู้บริหารสถานศึกษานำสื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการสื่อสาร 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้การสื่อสารเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ทั้งการให้ข้อมูล การสอน การกระตุ้นหรือการโน้มน้าว สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ แยกแยะและประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้สื่อต่าง ๆ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปได้ตรงประเด็น 7) ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนได้ 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวและเกลี้ยกล่อมเพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน และ 9) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานไปสู่องค์กรภายนอกได้ทันเวลาต่อเนื่องและโดยวิธีการที่หลากหลาย

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้คิดริเริ่มโครงการใหม่ๆ และสามารถคิดหาทางเลือกได้หลากหลายเพื่อการแก้ปัญหา 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความละเอียดรอบคอบและยืดหยุ่นตามความเหมาะสม 3) ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์งาน และการคิดนอกกรอบ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาการกระตุ้นทีมงานในองค์กรให้มีความร่วมมือในความคิดในการคิดค้นวิธีและนวัตกรรมใหม่ๆ แก่องค์กร 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา (Alert) มีความสามารถในการใช้สมมติการพินิจวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการการศึกษา

ด้านการมีวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามองการณ์ไกลโดยมุ่งความสำเร็จขององค์กร 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคาดคะเนเห็นการเปลี่ยนแปลงมองเห็นเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 3) ผู้บริหารสถานศึกษาก้าวทันต่อเหตุการณ์และกระแสโลกาภิวัตน์ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางขององค์กรให้ดำเนินการตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ 5) ผู้บริหาร

สถานศึกษาจึงให้สมาชิกทุกคนรับทราบและความสำคัญต่อการมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทางและรู้ว่าจะทำอะไร (what) ทำไมต้องทำ (why) ทำอย่างไร (how) และทำเมื่อใด (when) และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จอยู่เสมอ

ด้านการสร้างความร่วมมือ ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ 2) มีการประชาสัมพันธ์กับบุคคล หน่วยงาน จนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการทำงานมาโดยตลอด 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดให้คนในองค์กรทำงาน สัมพันธ์สอดคล้องกันโดยตระหนักถึงความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติขององค์กรเป็นหลัก 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย 5) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจรูปแบบปฏิสัมพันธ์ของบุคคล 6) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจเครือข่ายของการสื่อสาร 7) ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักวิธีการกำกับติดตามงาน เข้าใจระบบการรายงานที่ดี และสามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 8) ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน และ 9) ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดต่อกับโลกภายนอกผ่านทางบล็อกและสื่อทางสังคม

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สรุปผลโดยรวมสภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมา คือ การสร้างความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) การใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) การมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และการมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การสร้างความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมาคือการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) การมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) การใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) และการมีวิสัยทัศน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) ตามลำดับ

3. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สรุปรูปแบบการพัฒนาประกอบด้วยองค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผลและมีผลการการยืนยันรูปแบบ สรุปโดยรวมองค์ประกอบของรูปแบบทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้และด้านความเหมาะสมตามลำดับ องค์ประกอบของรูปแบบที่รายละเอียดดังนี้

หลักการ เป็นการกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงานในหน้าที่การบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดผลต่อผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด

เนื้อหา กำหนดจากองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยการกำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ (MODULE) และกำหนดจากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระยะที่ 2 โดยนำข้อที่มีค่าสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดของแต่ละด้าน 3 ลำดับ มาเป็นปรับเป็นเนื้อหาย่อยในแต่ละองค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดเรียงตามลำดับ ดังนี้

Module 1 การมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม เนื้อหาการพัฒนา ได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการการศึกษา 2) ความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา และ 3) การสร้างทีมงานเพื่อการคิดค้นวิธีและนวัตกรรมใหม่ๆ

Module 2 การสร้างความร่วมมือ เนื้อหาการพัฒนา ได้แก่ 1) รูปแบบปฏิสัมพันธ์ของบุคคล 2) การแสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้ และ 3) ความเป็นผู้นำและการประสานความร่วมมือ

Module 3 การมีวิสัยทัศน์ เนื้อหาการพัฒนา ได้แก่ 1) การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลง และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร และ 4) การก้าวทันต่อเหตุการณ์และกระแสโลกาภิวัตน์

Module 4 ทักษะทางด้านเทคโนโลยี เนื้อหาการพัฒนา ได้แก่ 1) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานของสถานศึกษา 2) การใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ และ 3) บทบาทของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร

Module 5 การสื่อสาร เนื้อหาการพัฒนา ได้แก่ 1) ความสำคัญของการสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศในอาเซียน 2) ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปได้ตรงประเด็น และ 3) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

กระบวนการพัฒนา เป็นกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามโมเดลการพัฒนา 70 : 20 : 10 (Model for Learning and Development) เพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนาตามรูปแบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อผู้เข้ารับการพัฒนามากที่สุด

การวัดและประเมินผล เป็นการกำหนดแนวทางและเครื่องมือในการประเมินของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบว่าการดำเนินงานหรือการปฏิบัติตาม

องค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบ เกิดผลตามที่กำหนดไว้นาน้อยเพียงใด และเป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร รวมทั้งมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนามีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5.1.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบโดยรวมมีปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับหน่วยการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยรายการปฏิบัติตามตัวชี้วัดสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ ด้านการสื่อสาร ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม และด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า องค์ประกอบมี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการใช้เทคโนโลยี 2) การสื่อสาร 3) ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม 4) การมีวิสัยทัศน์ และ 5) การสร้างความร่วมมือ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 1) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทในการบริหารงานให้ทันสมัย ทนต่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการบริหารจัดการในการพัฒนาการศึกษาให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งผู้บริหารต้องมีความรู้ มองกว้าง คิดไกล มุ่งสู่ความสำเร็จ การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้บริหรจะต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงาน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษา อาทิ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2557 : 1) ที่ได้กล่าวถึง คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ด้านการใช้เทคโนโลยี (Computing and ICT literacy) ความสนใจใฝ่รู้และจินตนาการ (Curiosity and imagination) การคิดวิจารณ์และการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem solving) ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (Production and innovation) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (Communicational collaboration) เป็นต้นและวิโรจน์ สารรัตนะ (2561 : 1) ที่กล่าวว่า โลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันที่รุนแรง องค์การต่าง ๆ จะต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่ดำเนินไป การขับเคลื่อนองค์กรต้องอาศัยการมีผู้นำที่ดีและเก่ง มีความรู้ มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กร และชัยยนต์ เพาพาน (2560 : 1) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย นักสร้างสรรค์ (Creative) นักการสื่อสาร (Communicator) การมีวิสัยทัศน์ (Visionary) การสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (Collaboration and Connection) คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative and Innovative) และถวิล อรัญเวศ (2560 : ออนไลน์) ได้เสนอคุณลักษณะของนักบริหารยุคศตวรรษที่ 21 ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์

กว้างไกล สามารถมองเห็นภาพในอนาคตและแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาทั้งปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี ต้องเป็นบุคคลที่สามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถไกล่เกลี่ยข้อกรณีพิพาทได้ และสามารถจัดปัดเป่าปัญหา ต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านดังกล่าว ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนาตนเองและปรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สรุปสภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากสรุปผลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมากที่สุด ทั้งนี้ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาที่มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เกิดการเปลี่ยนแปลงทิศทางการดำเนินของสังคมโลก จากสังคมที่เน้นภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่สังคมที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การแข่งขันทางเศรษฐกิจโดยใช้ฐานความรู้ขับเคลื่อน (knowledge-based economy) กำลังเป็นกระแสที่ทวีความสำคัญในอนาคต พลเมืองและองค์กรต่าง ๆ จะต้องใช้ความรู้และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 1) ที่ได้กำหนดนโยบาย “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่คุณภาพเท่าเทียม บริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพใช้พื้นที่เป็นฐานและใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน และไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2557 : 1) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรม (Production and innovation) ว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะในการคิดอะไรใหม่ ๆ ตามมาด้วยนวัตกรรมที่เกิดจากความคิดใหม่ ๆ นั้น ซึ่งนวัตกรรมถือเป็นผลผลิตทางความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และปณตนนท์ เถียรประภากุล (2561 : 1) กล่าวเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารไว้ว่า เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล้าออกจากกรอบติดยึดและเปลี่ยนแปลงการดำเนินการศึกษาในทุก ๆ ด้าน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน และเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดนวัตกรรมและผลิตภาพที่แท้จริง ส่วนด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุดคือ การสื่อสารอาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษานั้นมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและหน่วยงานมาก รวมทั้งมีสายบังคับบัญชาเป็นลำดับขั้นของการบริหารดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก จึงเป็นส่วนหนึ่งที่คุณบริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและปฏิบัติตลอดมาถึงแม้ว่าจะไม่อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับอรอนงค์ สวัสดิ์บุรี (2555 : 1) ที่สรุปว่า การสื่อสารเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญยิ่ง

ของศตวรรษที่ 21 การขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จจำเป็นต้องทำอย่างยั่งยืนที่ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนจะต้องเตรียมพร้อมและพัฒนาตนเองให้มีความชำนาญในทักษะด้านการสื่อสาร

3. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สรุปรูปแบบองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล และมีผลการการยืนยันรูปแบบสรุปโดยรวมด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกันทุกด้าน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ของรูปแบบดังกล่าว นั้น เป็นผลที่ได้จากการสังเคราะห์จากแนวคิดและงานวิจัย และเป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิในการร่างรูปแบบ และองค์ประกอบของรูปแบบทั้ง 5 ด้าน ถือได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2550 : 1) ที่ได้ให้ทัศนะองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ และสมาน อัสวภูมิ (2550 : 50-53) ที่ได้กำหนดกรอบในการวิเคราะห์รูปแบบออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) บริบทของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการของรูปแบบ 4) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลรูปแบบ และสิริกร ไชยราช (2562 : 1) ที่สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล รวมทั้งยังสอดคล้องแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศ เช่น Joyce, Weil and Calhoun (2011 : 1) ที่ได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จะมี 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ เป้าหมายของรูปแบบ หลักการ ข้อตกลงเบื้องต้น และมโนทัศน์พื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากการอภิปรายผลดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบของรูปแบบทั้ง 5 ด้านมีความเหมาะสมดีแล้ว

สำหรับผลการยืนยันรูปแบบที่สรุปผลโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Eisner (1976 : 192 - 193) ที่ได้เสนอแนวคิดในการประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ คุณภาพประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบ เป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ นอกจากการใช้วิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น บนหลักการที่เน้นความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีวิจารณญาณที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง ดังนั้นการดำเนินการยืนยันรูปแบบโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒินี้ถือว่า เป็นการประเมินทางการศึกษาที่เรียกว่า การวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษานั้นเอง การ

วิพากษ์วิจารณ์ต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ ดี ชม วิธีนี้นิยมใช้มาก เพราะถือว่าเป็นการตัดสินใจหรือการวิพากษ์วิจารณ์ โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในศาสตร์สาขาหรือวิชาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างดี เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ (ชัตติยา ดั่งวงสำราญ, 2552 : 1) จึงอาจเป็นส่วนสำคัญที่มีผลกรณียืนยันรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สรุปผลการประเมินการใช้รูปแบบโดยรวมมีค่าเฉลี่ยรายการปฏิบัติตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบ สรุปโดยรวมมีความพึงพอใจการต่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการได้มาซึ่งรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่สร้างขึ้นมานั้น มีกระบวนการต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยเฉพาะการสร้างรูปแบบร่วมกันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งพิจารณาเลือกจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้ที่ผลงานเป็นที่ประจักษ์ทั้งในส่วนของการบริหารสถานศึกษาจนประสบความสำเร็จ และผู้ที่มีงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จึงสามารถนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนการยืนยันรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน อีกครั้งหนึ่งในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ในส่วนของการนำรูปแบบไปทดลองใช้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยประสานงานขอความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดในการนำรูปแบบไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินการทดลองใช้รูปแบบ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน และ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน จึงส่งผลให้การทดลองใช้รูปแบบมีผลการประเมินรายการปฏิบัติตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 1) การใช้เทคโนโลยี 2) การสื่อสาร 3) การมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม 4) การมีวิสัยทัศน์ และ 5) การสร้างความร่วมมือ ซึ่งถือเป็นแนวทางให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานอื่น และสถานศึกษา สามารถนำรูปแบบไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพโดยตรงต่อการบริหารจัดการการศึกษา และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

1.2 จากผลการวิจัยที่สรุปว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมมีความต้องการจำเป็น การสูงสุด หน่วยงานทางการศึกษาควรนำไปกำหนดเป็นนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หรือผู้บริหารสถานศึกษาควรนำไปพัฒนาตนเองเพื่อให้มีคุณลักษณะด้าน ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความคิด สร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการการศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กับภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาปรับปรุง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม

2.3 ควรมีการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ขัตติยา ด้วงสำราญ. (2552). *รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. นครปฐม: มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2560). *ภาวะผู้นำทางการศึกษาและนวัตกรรมทางการบริหาร: กระบวนทัศน์ใหม่ใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา*. กาลสินธุ์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2560). *การบริหารการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ถวิล อรัญเวศ. (2560). คุณลักษณะของนักบริหารยุคไทยแลนด์ 4.0. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <http://www.obec.go.th/news/82582>.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ธนาเพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน.
- ปณตนนท์ เกียรติประภากุล. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0. *วารสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 11 (2), 1
- พัณณสิญ นวลจิตรัตน์. (2560). *รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำแบบไทยอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคกลาง*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุขฎี บัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจวิทยา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 20 (1), 1
- สมาน อัสวภูมิ. (2550). *การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก*. เอกสารประกอบการสอน วิชาสัมมนาการศึกษาระดับปริญญาเอก. หน้า 50-53. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- สิริกร ไชยราช. (2562). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2564*. ร้อยเอ็ด : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2575*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์. (2550). *รายงานการวิจัยสภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซีคอมมิวนิเคชั่น.
- อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. (2555). *พฤติกรรมและการสื่อสารภายในองค์กร*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Anderson, T. P. (1997). *"Using Models of Instruction. In C. R. Dills and A. J. Romiszowski (eds)"*. Instructional Development Paradigms. Englewood Cliffs, NJ : Educational Technology Publications.
- Eisner, E. (1976). Educational connoisseurship and criticism : Their form and functions in education evaluation. *Journal of Aesthetic Education*. 39 (2), 192 - 193.
- Joyce, B. and Weil, M. and B. Showers. (2011). *Models of Teaching*. Boston: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement.

The optimization of talent training mode of Chinese Painting major in Beijing Area comprehensive universities

Wang Ziwei,
Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, 6263210031.edu@bkkthon.ac.th

Abstracts

The objectives of this research were: (1) To study the current situation and main problems of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities; and (2) To develop the composition factors of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities; (3) To verify the optimization scheme for the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities. This research was a mixed method research, including quantitative research and qualitative research. The population consisted of 530 Chinese painting major teachers and administrators from 10 universities in Beijing Area. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table (1970 : online) and obtained through stratified random sampling technology. There were 220 leaders and teachers. Key information providers were 8 experts, who were presidents or deans and lecturers of Chinese painting majors from 10 comprehensive universities in Beijing area with more than 10 years of work experience. Experience gained through purposeful sampling methods. The tools used for data collection were semi-structured interview form and five point rating scale questionnaires. Statistical data used for data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, exploratory factor analysis and content analysis.

The results show that: (1) A total of 153 variables of current situation and major problems of the talent training mode of Chinese painting major in Beijing area comprehensive universities, through literature and in-depth interviews. (2) There were 4 components in the optimization plan of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities, which were cultivation objectives, curriculum systems, evaluation systems and educational facilities. (3) There were 21 optimization scheme guidelines for talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities, including 4 optimization scheme guidelines for the cultivation objective, 8 optimization scheme guidelines for the curriculum system, 4 optimization scheme guidelines for the evaluation system, and 5 optimization scheme guidelines for the educational facility.

Keywords: Comprehensive University; Chinese Painting Major; Talent Training Mode; Cultivate Objective; Curriculum System; Evaluation System; Educational Facility.

Introduction

Under the influence of globalisation and the information technology revolution, Chinese painting was faced with a rare opportunity. Colleges and universities need to change the concept of talent training and improve the talent training system, especially comprehensive universities, because they bear more social responsibilities.

Looking through the cultivation objectives of Chinese painting majors in comprehensive universities in China, the talent training mode did not reflect its own characteristics and value. Comprehensive university professional talent training mode research aims to establish the Chinese painting, conform to the universities of traditional Chinese painting teaching on the talents cultivate objective have a clear understanding and positioning, adhere to the principle of comprehensive university, based on comprehensive university resources platform, and based on the inheritance and transmission of Chinese traditional art, in the perspective of international academic front.

Research Objectives

1. To study the current situation and main problems of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.
2. To develop the components of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.
3. To verify the optimization scheme for the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.

Research Methodology

1. Population and Sampling

This research was a mixed method study with quantitative and qualitative study. Questionnaires were distributed to deans, administrations and teachers of Chinese painting majors of 10 colleges and universities in the Beijing area through "Questionnaire Star", a professional online questionnaire platform. Randomly select teachers and leaders to conduct a questionnaire survey. From the 530 populations of teachers, dean and administrators, the sampling was 220 with Krejcie and Morgan table's technique (1970 : online), later the stratified random sampling was used to select deans, administrators, and lecturers. The questionnaires were sent to the respondent on line and mail. The interview technique was for the 36 experts selected on the first step to set the component and the 8 experts were used to set the connoisseurship for discussion and setting the optimization of Talent Training Mode.

2. Research Instrument

Five-point Likert scale was used in the questionnaire. A scale from 1 to 5 indicates. The content validity of IOC of Consistency Index was conducted with the .82 level. A preliminary test was conducted on 30 respondents after five experts scored the project's goal Consistency Index (IOC). Cronbach's alpha evaluated the validity and internal consistency reliability of the scale. The overall reliability of the questionnaire was 0.965. After the reliability test, 220 complete answers were collected and analysed. SPSS 26.0 statistical software was used to analyse the data, and exploratory factor analysis (EFA) was used to evaluate the accuracy and effectiveness of convergence. The mode fitting quantity was

estimated through the comprehensive evaluation of the given data to ensure the effectiveness and reliability of the mode.

3. Data collection procedure

The researcher had three step of data collection procedure

(1).The research used the interview papered with semi –structure that also give the background and the perspective of the optimization in Talent Training of the universities in Beijing area to the expert to study before time and then gave the appointment to interview.

(2). Conclusion: the problem and how to manage the optimization in talent training of the universities in Beijing to construct the questionnaires with the content validity and Cronbach 's reliability. The researcher sent to the respondents by mail and telephone and face to face.

(3). For the last step, the researcher got the final objective by set the forum of connoisseurship to 8 experts for the discussion and conclusion of how to run the optimization talent training for the Beijing Universities Area.

4. Data Analysis

For the first step of the research and for the first objective. The researcher used content analysis for the depth-interview. While the step of verification, arithmetic mean, standard deviation and exploratory were used, the last step of developed the optimization of talent training mode of Chinese painting major in Beijing area comprehensive universities.

Research Conceptual Framework

Talent training mode is a series of educational activities carried out by teachers and school administrators in teaching activities under the guidance of certain educational concepts, educational thoughts and educational policies in order to achieve educational goals.

In this article the study of optimizing the talent training mode including training objectives, curriculum and educational facilities, evaluation system from four aspects, based on the comprehensive university of traditional Chinese painting professional compared with that of the other professional personnel training mode and the traditional Chinese painting talent training pattern in universities, normal universities, and professional academy of fine arts of the longitudinal comparison. Finally, it laied the foundation for the cultivation of high-quality and high-level comprehensive talents in the new era and the development of national cultural construction.

In the final analysis, the talent cultivation mode of Chinese painting major in comprehensive universities was the cultivation of talents and the practice of comprehensive cultivation of Chinese painting artistic talents, which promoted the individuality and comprehensive development of students to a certain extent.

Comprehensive university professional talent training mode was a Chinese painting through contact beauty, feel the beauty, so as to edify sentiment, and unconsciously beautify the soul, perfect personality, set up the correct aesthetic view, values and outlook on life, and, in turn, constraints, specification, or to guide their behaviors, were to improve the comprehensive university students knowledge structure, cultivate innovative thinking era needs.

Research Results

1. Demographic information

The demographic data of the respondents (n = 220) showed that the respondents were Leader(25.0%) and Teacher(75.0%); Male(49.1%) and Female(50.9%); Age under 30 years old(4.1%) and 30-40 years old(38.2%) and 40-50 years old(43.1%) and Over 50 years old(14.6%); Educational administration leaders(25.0%) and professors(19.6%) and associate professor / lecturers(55.4%); Work Experience with 1-3 years(11.4%) and 4-6 years(28.1%) and More than 6 years(60.5%); Leaders and teachers word in Comprehensive university(59.5%) and Normal college(11.9%) and Academy of fine arts(28.6%); Chinese Painting(84.6%) and Liberal arts majors(9.5%) and Science professional(5.9%).

2. Exploratory factor analysis EFA

(1). KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Table

Table 1 Shows KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.943
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	12822.860
	Df	2628
	Sig.	.000

(2). Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance.

According to the principle that the eigenvalue is greater than 1, the number of extracted factors is 5, and the variance contribution rates after factor rotation are 18.688%, 14.770%, 14.456%, 13.204%, and 1.398%, respectively. The cumulative variance contribution rate of the five main factors reached 62.516%, higher than 60%, indicating that these five factors can explain most of the information of the original data.

Table 2 Shows Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance

Components	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Eigenvalues	Percentage of Variance	Percentage of Cumulative
1	34.324	18.688	18.688
2	10.077	14.770	33.458
3	8.755	14.456	47.914
4	7.965	13.204	61.118
5	1.394	1.398	62.516

(3). The factor loading, variables described in each of the main components after rotating the axis.

First, researchers test the applicability of data and models to see whether the models used are reasonable. Referring to the previous research results, the goodness of fit of the research model and data in this paper is tested, and several key indicators are in line with the

recommended values, indicating that the overall goodness of fit of the theoretical model in this paper is good, and the model diagram is acceptable.

Table 3 Shows Components of the talent training mode of Chinese painting major in Beijing comprehensive universities.

Order	Components	Number of Variables	Factor Loading
1	Component 1	22	0.694-0.793
2	Component 2	18	0.675-0.764
3	Component 3	17	0.678-0.783
4	Component 4	16	0.686-0.785
	Total	73	0.675-0.793

According to the research criteria, the researcher deleted the items with factor load scores lower than 0.5 and retained the items with scores higher than 0.5. Finally summed up, the Beijing area comprehensive university Chinese painting major talent training mode optimization plan has 4 components.

Component 1 containing 22 variables that described component, factor loading between 0.694-0.793; component 2 containing 18 variables that described component, factor loading between 0.675-0.764; component 3 containing 17 variables that described component, factor loading between 0.678-0.783; component 4 containing 16 variables that described component, factor loading between 0.686-0.785. The total number of variables that described the four components were 73 variables, factor loading between 0.675-0.793.

Table 4 Shows Components 1: Cultivate objective

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00006	The talent training mode of comprehensive universities should pursue the mode of compound talents with flexible thinking, courage to innovate and adapt to social development.	0.793
VAR00011	The talent training mode of comprehensive universities should respect the particularity of Chinese painting major.	0.791
VAR00017	It is of great significance to optimize the talent training mode of Chinese painting talents for promoting the development of Chinese painting major in comprehensive universities.	0.789

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00020	The cross-integration between the Chinese painting major and other disciplines should be consistent with the development goals of the university.	0.781
VAR00001	Chinese painting major should adopt a talent training mode integrating the dissemination of artistic knowledge, training of professional skills, training of high-quality and compound artistic talents.	0.776
VAR00021	The talent training mode of the Chinese painting major should have the unique characteristics or aspects that the university focuses on.	0.764
VAR00005	Comprehensive universities should lay equal stress on the spirit of science and the spirit of humanities and art in the talent training, so that science education and art education can develop together.	0.762
VAR00012	The talent training mode of Chinese painting talents major must have the form and content consistent with its training objectives.	0.762
VAR00010	The talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities can reflect its own characteristics and values, and also has significant advantages for the cultivation of students' relevant abilities	0.746
VAR00015	The talent training mode of Chinese painting major needs to have the same or consistent direction with the development goals of the university.	0.737
VAR00007	In the talent training mode of Chinese painting majors, teachers should have high and profound professional skills, interdisciplinary knowledge structure, high scientific research and academic level, and profound cultural and artistic accomplishment.	0.736
VAR00022	The cultivate objectives of the talent training mode of Chinese painting talents should conform to the characteristics of the subject of Chinese painting.	0.735
VAR00014	The talent training mode of Chinese painting majors should pay more attention to the organic combination of professional quality and comprehensive quality.	0.733
VAR00003	At the present stage, the talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities should not only reflect the disciplinary characteristics of Chinese painting major, but also	0.731

Variable	Statement	Factor Loading
	conform to the actual situation of the university itself.	
VAR00013	The development of comprehensive university pays more attention to the cultivation and improvement of students' comprehensive ability and quality.	0.727
VAR00009	The talent training mode of Chinese painting talents in comprehensive universities should be different from that of liberal arts and science talents.	0.723
VAR00008	The talent training mode of Chinese painting major should be different in comprehensive universities, normal universities and Art universities.	0.722
VAR00016	Comprehensive universities should recognize their own historical traditions and comparative advantages according to their own positioning and characteristics, and pay attention to the sustainable development of disciplines.	0.722
VAR00002	The talent training mode of Chinese painting should break the single idea of only cultivating "skilled" talents, and innovate the previous rigid teaching system and talent training mode.	0.720
VAR00019	With the needs of social development, the training mode of Chinese painting professionals should be constantly updated and adjusted its cultivate objectives.	0.716
VAR00018	Universities should establish the concept of cross-discipline between Chinese painting major and other disciplines, and apply it in the talent training mode of Chinese painting.	0.708
VAR00004	Comprehensive universities have broad disciplinary platforms and profound cultural deposits, so there are more opportunities and possibilities for Chinese painting education in comprehensive universities.	0.694

From Table 4, it was summarized that: Component 1 was described by 22 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.694-0.793, with a maximum Eigenvalue of 34.324, which can explain the total variance of 18.688 percent, which compares to variable variance with other components, it was found that this component was the top priority. The researcher named it "Cultivation objective".

Table 5 Shows Components 2: Curriculum system

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00061	In the process of Chinese painting teaching, teaching resources inside and outside the university should be fully mobilized to promote the cross-use of teaching resources inside and outside the university, which is one of the urgent improvements in the talent training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities.	0.764
VAR00073	Nowadays, there is still a serious phenomenon that "technology" is more important than "theory" in the talent training mode of Chinese painting majors.	0.762
VAR00064	The talent training mode of Chinese painting majors has established the educational concept of student-oriented education	0.759
VAR00067	Interdisciplinary integration can help to break the professional barrier and make the knowledge learned be integrated, so as to cultivate high-quality interdisciplinary talents more effectively.	0.759
VAR00063	In the talent training mode of Chinese painting majors, teachers should have high and profound professional skills, interdisciplinary knowledge structure, high scientific research and academic level, and profound cultural and artistic accomplishment.	0.759
VAR00070	Actively explore the concept of interdisciplinarity, and explore the reasonable correlation between various art categories and between art and other disciplines.	0.749
VAR00069	Comprehensive universities should strive to realize the teaching management mode of cultivating interdisciplinary talents on the premise of sharing high-quality resources.	0.748
VAR00060	In the talent training mode of Chinese painting majors, the leaders are professionals from the interdisciplinary disciplines of art, education and management.	0.737
VAR00071	Encourage interdisciplinary integration between China and the West, explore diverse development, and build a diversified, interdisciplinary and comprehensive education	0.733

Variable	Statement	Factor Loading
	atmosphere.	
VAR00065	The talent training mode of comprehensive universities should have its own unique school-running characteristics and advantageous courses.	0.725
VAR00066	The talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities should focus on the relationship with the society.	0.719
VAR00072	The use of a variety of art teaching methods can stimulate the change of students' way of thinking, way of observation and way of logic, and complete the cultivation of personalized and comprehensive ability.	0.719
VAR00057	The curriculum system reform of the talent training mode of Chinese painting major needs to be guaranteed by the depth of the major.	0.711
VAR00059	The talent training mode of Chinese painting major should emphasize the combination of theory and practice, so that students can not only get theoretical study, but also have the opportunity to practice, and the development of all aspects is balanced.	0.696
VAR00058	The talent management mode of comprehensive universities should adhere to the effective combination of the first classroom and the second classroom, and extensively carries out various campus activities.	0.696
VAR00062	In the talent training mode of comprehensive universities, leaders have intelligent management thoughts, keen management vision, efficient management ability and advanced management mode.	0.694
VAR00056	Comprehensive universities offer rich professional courses and complete resource allocation.	0.679
VAR00068	The level of Chinese painting teachers plays an important role in the construction of the curriculum system of the talent training mode for Chinese painting majors.	0.675

From Table 5, it was summarized that: Component 2 was described by 18 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.675-0.764, with a maximum Eigenvalue of 10.077, which can explain the total variance of

14.770 percent, which compares to variable variance with other components, it is found that this part is the second priority. The researcher named it " Curriculum system ".

Table 6 Shows Components 3: Evaluation system

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00052	There is also a need to perfect the connection between the large increase of enrollment and educational resources.	0.783
VAR00054	Establish an assessment system suitable for Chinese painting major and improve the teaching quality evaluation to improve the teaching management system.	0.774
VAR00049	Teaching evaluation is an objective evaluation of the process, quality and efficiency of talent training based on certain standards, which can effectively motivate teachers and students and test the effect of talent training.	0.773
VAR00041	Teaching evaluation needs to examine students' ability to solve practical problems in different learning and living situations through multiple channels and in various forms.	0.762
VAR00040	In teaching evaluation, emphasis should be placed on creative thinking and practical ability rather than on test scores.	0.757
VAR00048	The evaluation system of the talent training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities plays an important role in teachers' teaching and students' learning to some extent.	0.750
VAR00051	The evaluation system should have a complete credit system related to the allocation of credit.	0.747
VAR00043	The evaluation system shall have a complete credit system related to the allocation of credit.	0.738
VAR00055	The evaluation system should not only focus on the classroom and students' mastery of theoretical knowledge, but also infiltrate the whole process of teaching management to form a whole between the teaching evaluation system and teaching management.	0.736
VAR00044	Process evaluation is a whole-course evaluation and comprehensive evaluation of students' development level of knowledge, ability and emotion in the process of learning a course.	0.735
VAR00046	In evaluating course grades, process evaluation should replace outcome evaluation.	0.718
VAR00045	Comprehensive universities should pay more attention to the evaluation of practical teaching, students' quality and ability cultivation.	0.718
VAR00047	Teaching evaluation should be an effective means to	0.711

Variable	Statement	Factor Loading
	promote quality education and personality development. It should make the purpose of teaching evaluation produce positive feedback so as to play its real role.	
VAR00050	The evaluation system and assessment system should reflect the rules and characteristics of the Chinese painting profession.	0.706
VAR00042	The talent evaluation method of comprehensive universities is the guarantee of the quality of talent training, and plays an encouraging, guiding and regulating role in talent training.	0.701
VAR00039	In the process of talent training in comprehensive universities, it is not only necessary to pay attention to the examination of theoretical knowledge, but also to the examination of practical ability.	0.683
VAR00053	The assessment and evaluation of the talent training mode of Chinese painting major should combine various assessment and evaluation methods, pay attention to comprehensiveness and dynamics, change from "examination results" to "learning results", and guide students to change from "examination results" to "learning process".	0.678

From Table 6, it was summarized that: Component 3 was described by 17 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.678-0.783, with a maximum Eigenvalue of 8.755, which can explain the total variance of 14.456 percent, which compares to variable variance with other components, it is found that this part is the third important part. The researcher named it " Evaluation system ".

Table 7 Shows Components 4: Educational facility

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00038	New information resources such as new media and new technology should be applied to the teaching of Chinese painting and the talent training modes.	0.785
VAR00036	The professional characteristics of Chinese painting and its unique particularity should be perfectly used in the teaching environment.	0.783
VAR00027	In order to cultivate students' learning, practice and innovation ability, universities should set up relatively advanced teaching and practice equipment, which plays an important role in improving classroom teaching.	0.758
VAR00026	The curriculum system of Chinese painting major should	0.758

Variable	Statement	Factor Loading
	break the limitations of teaching venues and assessment methods, and the optimization of the talent training mode of Chinese painting major should be reflected in all links of the teaching content and curriculum system.	
VAR00028	The teaching methods of going out to study, collecting online materials, sketching, visiting art galleries and other forms should become the regular operations in the talent training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities.	0.757
VAR00025	There should be professional supporting facilities in the talent training mode of Chinese painting.	0.755
VAR00023	The leaders of the Chinese painting major have comprehensive quality, forward-looking artistic vision, scientific decision-making ability, ability to discover and select talents, and the ability to constantly break through and innovate.	0.754
VAR00032	Faced with the large increase in the total enrollment scale, the teaching equipment of comprehensive universities needs to be updated to ensure the teaching quality.	0.747
VAR00035	The improvement of the teaching environment is an important part of the educational facilities in the training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities.	0.739
VAR00031	Teaching in the new era can be more flexible, teachers can teach according to relevant requirements, under the unified arrangement of teaching time, teachers can choose different teaching places and environments.	0.737
VAR00024	The resources of the public information platform can be applied to the optimization of the talent training mode of Chinese painting majors.	0.735
VAR00033	Universities should rely on the existing laboratory centres to carry out part of the core teaching of their specialties, shifting from classroom teaching to experimental heuristic teaching.	0.728
VAR00030	Comprehensive universities should build brand campus cultural activities based on their majors, which are conducive to enhancing the cooperation and exchanges between departments and strengthening the cultivation of comprehensive qualities of teachers and students.	0.725
VAR00037	China's national characteristics and regional culture should be reflected in the relevant school facilities.	0.708
VAR00034	The research on characteristic information resources and services is of great significance to the optimization of the talent training mode of Chinese painting majors.	0.706
VAR00029	The construction of characteristic resources and the	0.686

Variable	Statement	Factor Loading
	application of services can promote the talent training mode of comprehensive universities.	

From Table 7, it was summarized that: Component 4 was described by 16 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.686-0.785, with a maximum Eigenvalue of 7.965, which can explain the total variance of 13.204 percent, which compares to variable variance with other components, it is found that this part is the fourth priority. The researcher named it " Educational facility ".

4. Result of Focus group discussions

In conclusion, there were a total 21 optimization scheme guidelines: Consisted of in table 8.

Table 8 Shows the 21 optimization scheme guidelines

Item	Guidelines
1	Follow the principle of integrity and optimize the talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities.
2	Build an innovative Chinese painting education mode integrating the dissemination of art knowledge, training of professional skills, and cultivating high-quality and compound talents.
3	Establish a scientific and sustainable school-running orientation.
4	Explore the unique and personalized characteristics of the university itself.
5	Build a comprehensive education framework and pay attention to the teaching and research of theoretical knowledge of Chinese painting majors.
6	Take advantage of subject resources to build a full and three-dimensional curriculum system.
7	Increase the proportion of general courses in the curriculum structure and innovate the curriculum setting.
8	Adjust the structure of the curriculum system to realize the personalized development of students.
9	Develop interdisciplinary and integration, and promote the mutual integration and coordinated development of related disciplines.
10	Oriented by the needs of the industry and society, we should cultivate professional talents who are in line with the level of social and economic development and the type and level of industrial structure adjustment.
11	Bring forth the new and timely adjust the relevant configuration of the curriculum system.
12	Strengthen the construction of teaching staff and build a professional teaching team.
13	Improve the understanding of teaching evaluation function and change the view of teaching evaluation.

14	In addition to implementing outcome evaluation, more attention should be paid to process evaluation.
15	Reduce the excessive reliance on test scores and emphasize the examination of creative thinking and practical ability.
16	Change the single method of evaluation, explore more diversified teaching evaluation methods.
17	Improve the teaching environment and optimize the design of teaching facilities.
18	Optimize teaching means and resources to meet the development trend of the new era.
19	Make use of digital educational facilities and innovate the use of teaching facilities.
20	Use a variety of art teaching methods to complete the cultivation of individual and comprehensive ability.
21	Based on the local characteristics of talent training methods, it will be used in the educational facilities.

Discussion

1. Discussion about major findings of To determine the current situation and main problems of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.

(1). Lack of clear and reasonable talent training objectives.

In the study of Jiang Shuying and Luo Wenhua (2019 : 86-87), they emphasized that the talent training mode of comprehensive universities should combine its own advantages and characteristics. The curriculum should not be limited to the major, but should also be reflected in the interdisciplinary and cross-professional talent training.

(2). Lack of perfect curriculum system and single curriculum setting

This point was confirmed in the research of Liu Li and Wu Qin (2013 : online), which affirmed that talent training in comprehensive universities must be in line with practice. In the study of Cheng Lan (2018 : 169-171), it is believed that strengthening the construction of Chinese painting teaching staff and training professional art management talents will become an important guarantee for the healthy and sustainable development of Chinese painting education in comprehensive universities.

(3). Lack of feasible plan evaluation mechanism

This research is reflected in the study of Zhai Yonghong&Wang Jun's (2021 : 100-101): However, higher education in our country has long been taking learning existing knowledge as the primary goal of college students' training, focusing on the teaching of knowledge, understanding the teaching process as the accumulation of knowledge, the evaluation of college students based on the mastery of knowledge and ignoring the cultivation of students' potential, innovation ability and practical ability.

(4). Lack of professional supporting facilities and single teaching methods

This is consistent with the research of Xu Baoshi (2011 : 195-196), which mainly analyzed the disadvantages of talent training, including single training mode and shortage of

educational resources, etc., which is consistent with the disadvantages of educational facilities in this study.

2. Discussion about major findings of To explore the components of the talent training mode of Chinese painting major in Beijing area comprehensive universities.

(1). Cultivate Objective

The research of Cheng Lan (2018 : 169-171) indicates the importance of the optimization of talent training mode at the present stage, and also indicates that the talent training mode should be an inevitable element of the optimization of talent training mode.

(2). Curriculum System

In Zhai Yonghong&Wang Jun's (2021 : 100-101) study, which further discusses that the reform of the curriculum system is an important part of the optimization of the talent training mode for Chinese painting majors in comprehensive universities, which should be based on the advantages of comprehensive universities. It also needs to conform to the teaching rules and characteristics of the Chinese painting major.

(3). Evaluation System

Cheng Lan (2018 : 169-171) elaborated the main contents of the evaluation system reform in more detail in the study. In addition, Chen Shaojun 's research(2016) shows that in addition to knowledge and professional mastering, social adaptability, communicative ability, problem solving ability and self-development ability should also be included in evaluation indicators.

(4). Educational Facility

Zhang Ying (2010 : 1001-4519.) also showed in his research that it is of great significance to introduce advanced educational facilities, actively expand the integration of resources inside and outside the school, and introduce a variety of teaching methods to participate in talent training mode.

3. Discussion about major findings of To put forward the optimization scheme for the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.

(1). Component1: Cultivation objective

Hu Kefu (2021 : 128-131) thinks that as the basis of running a comprehensive university, high-quality" not only require comprehensive major setting and curriculum system, but also requires the construction of a perfect teaching system integrating theory and practice to cultivate students' comprehensive ability.

(2). Component 2: Curriculum system

This research is completely consistent with the research of Man Yu &Chen Binguan&Long Ling&Chen Xinyu (2021 : 145-148), which emphasizes that the ideal state of Chinese painting education in comprehensive universities should be the organic combination of professional art education and good general education.

(3). Component3: Evaluation system

A study by Tan Tian & Dai Dewei (2018 : 134-135) shows that since the 1960s and 1970s, individualized learning methods focusing on students' self-study and self-evaluation based on comprehensive vocational ability and specialized vocational ability emerged in foreign countries. Liang Yingyu (2017 : 383) elaborated the specific content and implementation plan of the evaluation system in more detail in his study.

(4). Component 4: Educational facility

This research is consistent with Tan Tian & Dai Dewei's (2018 : 134-135) research: comprehensive universities should make good use of off-campus resources, build off-campus practice platforms, create more opportunities for students to apply knowledge to practice, optimize the integration of resources inside and outside the university, and deepen the quality of talent training.

Recommendation

While studying the optimization of talent training mode of Chinese painting, there is a comprehensive university for the management of these ideas. It can be formulate the policies to the Government level and Institutional level and then for the practical application, it should be optimize to the cultivate objective based on the advantages of comprehensive discipline guided by the need of the industry for the market demand which practical ability as the guarantee and support the student 's employment ,in addition, the university should optimize of curriculum system with technology teaching, advantage of cross-discipline for elective courses, multi -level ideas for success and the last, were create a good learning atmosphere for students individual initiative.

References

- Baoshi, X. (2011). A brief analysis of the training mode of innovative talents. [J]. *Journal of Inner Mongolia University for Nationalities*. 17 (02), 195-196.
- Kefu, H. (2021). On the reform of teacher evaluation system in applied undergraduate colleges and universities. [J]. *The journal of xinyang agricultural forest college*. 31 (03), 128-131.DOI:10.16593/j.cnki.41-1433/s.
- Lan, C. (2018). The development path of the art education in China's comprehensive university. [J]. *Artistic evaluation*. (09), 169-171.
- Li,L.&Qin,W. (2013).Research on employment guidance based on application-oriented talent training. *Science and wealth*. (01). <http://www.qikan.com.cn>.
- Krejcie and Morgan. (1970). [http:// www. wikipedia .com](http://www.wikipedia.com).
- Shuying,J.& Wenhua, L. (2019). Modern apprenticeship "craftsman" talent training based on blockchain technology. [J]. *Modern vocational education*. (36), 86-87.
- Tian,T. &Dewei, Dai. (2018). Research on the cultivation path of applied talents of science and engineering in local undergraduate colleges under the background of "Double First-class" construction. [J]. *The western quality education*. 4 (18), 134-135.DOI:10.16681/j.cnki.wcqe.
- Ying,Z.(2010). *Trends and characteristics of the reform of the training mode of Science and Engineering Talents in high-level universities -- Research on the awards of science and engineering majors in the universities affiliated to the National Teaching Achievement Award in recent three years*. [J]. *Educational Research of Tsinghua University*. 31 (03), 95-100+106.DOI:10.14138/j.1001-4519.

- Yingyu, L. (2017). Discussion on the curriculum Management of applied talents training for art majors. [J]. *Art technology*. 30 (11), 383.
- Yonghong,Z.& Jun,W. (2021). *Research on the cultivation mode of art Talents in Finance and economics Colleges based on interdisciplinary and interdisciplinary perspectives*. [J]. *Chinese hand*. (02), 100-101.
- Yuman,C.& Binguan,C.& Ling,L.& Xinyu, C. (2021). The Development, creation and Dissemination of popular Science Art -- A case study of the creation of health popular science song and dance art . [J]. *Mass technology*. 23 (04), 145-148.

The optimization of talent training mode of Chinese Painting major in Beijing Area comprehensive universities

Wang Ziwei,

Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: 6263210031.edu@bkkthon.ac.th

Abstracts

The objectives of this research were: (1) To study the current situation and main problems of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities; and (2) To develop the composition factors of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities; (3) To verify the optimization scheme for the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities. This research was a mixed method research, including quantitative research and qualitative research. The population consisted of 530 Chinese painting major teachers and administrators from 10 universities in Beijing Area. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table (1970 : online) and obtained through stratified random sampling technology. There were 220 leaders and teachers. Key information providers were 8 experts, who were presidents or deans and lecturers of Chinese painting majors from 10 comprehensive universities in Beijing area with more than 10 years of work experience. Experience gained through purposeful sampling methods. The tools used for data collection were semi-structured interview form and five point rating scale questionnaires. Statistical data used for data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, exploratory factor analysis and content analysis.

The results show that: (1) A total of 153 variables of current situation and major problems of the talent training mode of Chinese painting major in Beijing area comprehensive universities, through literature and in-depth interviews. (2) There were 4 components in the optimization plan of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities, which were cultivation objectives, curriculum systems, evaluation systems and educational facilities. (3) There were 21 optimization scheme guidelines for talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities, including 4 optimization scheme guidelines for the cultivation objective, 8 optimization scheme guidelines for the curriculum system, 4 optimization scheme guidelines for the evaluation system, and 5 optimization scheme guidelines for the educational facility.

Keywords: Comprehensive University; Chinese Painting Major; Talent Training Mode; Cultivate Objective; Curriculum System; Evaluation System; Educational Facility.

Introduction

Under the influence of globalisation and the information technology revolution, Chinese painting was faced with a rare opportunity. Colleges and universities need to change the concept of talent training and improve the talent training system, especially comprehensive universities, because they bear more social responsibilities.

Looking through the cultivation objectives of Chinese painting majors in comprehensive universities in China, the talent training mode did not reflect its own characteristics and value. Comprehensive university professional talent training mode research aims to establish the Chinese painting, conform to the universities of traditional Chinese painting teaching on the talents cultivate objective have a clear understanding and positioning, adhere to the principle of comprehensive university, based on comprehensive university resources platform, and based on the inheritance and transmission of Chinese traditional art, in the perspective of international academic front.

Research Objectives

1. To study the current situation and main problems of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.
2. To develop the components of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.
3. To verify the optimization scheme for the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.

Research Methodology

1. Population and Sampling

This research was a mixed method study with quantitative and qualitative study. Questionnaires were distributed to deans, administrations and teachers of Chinese painting majors of 10 colleges and universities in the Beijing area through "Questionnaire Star", a professional online questionnaire platform. Randomly select teachers and leaders to conduct a questionnaire survey. From the 530 populations of teachers, dean and administrators, the sampling was 220 with Krejcie and Morgan table's technique (1970 : online), later the stratified random sampling was used to select deans, administrators, and lecturers. The questionnaires were sent to the respondent on line and mail. The interview technique was for the 36 experts selected on the first step to set the component and the 8 experts were used to set the connoisseurship for discussion and setting the optimization of Talent Training Mode.

2. Research Instrument

Five-point Likert scale was used in the questionnaire. A scale from 1 to 5 indicates. The content validity of IOC of Consistency Index was conducted with the .82 level. A preliminary test was conducted on 30 respondents after five experts scored the project's goal Consistency Index (IOC). Cronbach's alpha evaluated the validity and internal consistency reliability of the scale. The overall reliability of the questionnaire was 0.965. After the reliability test, 220 complete answers were collected and analysed. SPSS 26.0 statistical software was used to analyse the data, and exploratory factor analysis (EFA) was used to evaluate the accuracy and effectiveness of convergence. The mode fitting quantity was

estimated through the comprehensive evaluation of the given data to ensure the effectiveness and reliability of the mode.

3. Data collection procedure

The researcher had three step of data collection procedure

(1).The research used the interview papered with semi –structure that also give the background and the perspective of the optimization in Talent Training of the universities in Beijing area to the expert to study before time and then gave the appointment to interview.

(2). Conclusion: the problem and how to manage the optimization in talent training of the universities in Beijing to construct the questionnaires with the content validity and Cronbach 's reliability. The researcher sent to the respondents by mail and telephone and face to face.

(3). For the last step, the researcher got the final objective by set the forum of connoisseurship to 8 experts for the discussion and conclusion of how to run the optimization talent training for the Beijing Universities Area.

4. Data Analysis

For the first step of the research and for the first objective. The researcher used content analysis for the depth-interview. While the step of verification, arithmetic mean, standard deviation and exploratory were used, the last step of developed the optimization of talent training mode of Chinese painting major in Beijing area comprehensive universities.

Research Conceptual Framework

Talent training mode is a series of educational activities carried out by teachers and school administrators in teaching activities under the guidance of certain educational concepts, educational thoughts and educational policies in order to achieve educational goals.

In this article the study of optimizing the talent training mode including training objectives, curriculum and educational facilities, evaluation system from four aspects, based on the comprehensive university of traditional Chinese painting professional compared with that of the other professional personnel training mode and the traditional Chinese painting talent training pattern in universities, normal universities, and professional academy of fine arts of the longitudinal comparison. Finally, it laied the foundation for the cultivation of high-quality and high-level comprehensive talents in the new era and the development of national cultural construction.

In the final analysis, the talent cultivation mode of Chinese painting major in comprehensive universities was the cultivation of talents and the practice of comprehensive cultivation of Chinese painting artistic talents, which promoted the individuality and comprehensive development of students to a certain extent.

Comprehensive university professional talent training mode was a Chinese painting through contact beauty, feel the beauty, so as to edify sentiment, and unconsciously beautify the soul, perfect personality, set up the correct aesthetic view, values and outlook on life, and, in turn, constraints, specification, or to guide their behaviors, were to improve the comprehensive university students knowledge structure, cultivate innovative thinking era needs.

Research Results

1. Demographic information

The demographic data of the respondents (n = 220) showed that the respondents were Leader(25.0%) and Teacher(75.0%); Male(49.1%) and Female(50.9%); Age under 30 years old(4.1%) and 30-40 years old(38.2%) and 40-50 years old(43.1%) and Over 50 years old(14.6%); Educational administration leaders(25.0%) and professors(19.6%) and associate professor / lecturers(55.4%); Work Experience with 1-3 years(11.4%) and 4-6 years(28.1%) and More than 6 years(60.5%); Leaders and teachers word in Comprehensive university(59.5%) and Normal college(11.9%) and Academy of fine arts(28.6%); Chinese Painting(84.6%) and Liberal arts majors(9.5%) and Science professional(5.9%).

2. Exploratory factor analysis EFA

(1). KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Table

Table 1 Shows KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.943
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	12822.860
	Df	2628
	Sig.	.000

(2). Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance.

According to the principle that the eigenvalue is greater than 1, the number of extracted factors is 5, and the variance contribution rates after factor rotation are 18.688%, 14.770%, 14.456%, 13.204%, and 1.398%, respectively. The cumulative variance contribution rate of the five main factors reached 62.516%, higher than 60%, indicating that these five factors can explain most of the information of the original data.

Table 2 Shows Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance

Components	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Eigenvalues	Percentage of Variance	Percentage of Cumulative
1	34.324	18.688	18.688
2	10.077	14.770	33.458
3	8.755	14.456	47.914
4	7.965	13.204	61.118
5	1.394	1.398	62.516

(3). The factor loading, variables described in each of the main components after rotating the axis.

First, researchers test the applicability of data and models to see whether the models used are reasonable. Referring to the previous research results, the goodness of fit of the research model and data in this paper is tested, and several key indicators are in line with the

recommended values, indicating that the overall goodness of fit of the theoretical model in this paper is good, and the model diagram is acceptable.

Table 3 Shows Components of the talent training mode of Chinese painting major in Beijing comprehensive universities.

Order	Components	Number of Variables	Factor Loading
1	Component 1	22	0.694-0.793
2	Component 2	18	0.675-0.764
3	Component 3	17	0.678-0.783
4	Component 4	16	0.686-0.785
	Total	73	0.675-0.793

According to the research criteria, the researcher deleted the items with factor load scores lower than 0.5 and retained the items with scores higher than 0.5. Finally summed up, the Beijing area comprehensive university Chinese painting major talent training mode optimization plan has 4 components.

Component 1 containing 22 variables that described component, factor loading between 0.694-0.793; component 2 containing 18 variables that described component, factor loading between 0.675-0.764; component 3 containing 17 variables that described component, factor loading between 0.678-0.783; component 4 containing 16 variables that described component, factor loading between 0.686-0.785. The total number of variables that described the four components were 73 variables, factor loading between 0.675-0.793.

Table 4 Shows Components 1: Cultivate objective

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00006	The talent training mode of comprehensive universities should pursue the mode of compound talents with flexible thinking, courage to innovate and adapt to social development.	0.793
VAR00011	The talent training mode of comprehensive universities should respect the particularity of Chinese painting major.	0.791
VAR00017	It is of great significance to optimize the talent training mode of Chinese painting talents for promoting the development of Chinese painting major in comprehensive universities.	0.789

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00020	The cross-integration between the Chinese painting major and other disciplines should be consistent with the development goals of the university.	0.781
VAR00001	Chinese painting major should adopt a talent training mode integrating the dissemination of artistic knowledge, training of professional skills, training of high-quality and compound artistic talents.	0.776
VAR00021	The talent training mode of the Chinese painting major should have the unique characteristics or aspects that the university focuses on.	0.764
VAR00005	Comprehensive universities should lay equal stress on the spirit of science and the spirit of humanities and art in the talent training, so that science education and art education can develop together.	0.762
VAR00012	The talent training mode of Chinese painting talents major must have the form and content consistent with its training objectives.	0.762
VAR00010	The talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities can reflect its own characteristics and values, and also has significant advantages for the cultivation of students' relevant abilities	0.746
VAR00015	The talent training mode of Chinese painting major needs to have the same or consistent direction with the development goals of the university.	0.737
VAR00007	In the talent training mode of Chinese painting majors, teachers should have high and profound professional skills, interdisciplinary knowledge structure, high scientific research and academic level, and profound cultural and artistic accomplishment.	0.736
VAR00022	The cultivate objectives of the talent training mode of Chinese painting talents should conform to the characteristics of the subject of Chinese painting.	0.735
VAR00014	The talent training mode of Chinese painting majors should pay more attention to the organic combination of professional quality and comprehensive quality.	0.733
VAR00003	At the present stage, the talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities should not only reflect the disciplinary characteristics of Chinese painting major, but also	0.731

Variable	Statement	Factor Loading
	conform to the actual situation of the university itself.	
VAR00013	The development of comprehensive university pays more attention to the cultivation and improvement of students' comprehensive ability and quality.	0.727
VAR00009	The talent training mode of Chinese painting talents in comprehensive universities should be different from that of liberal arts and science talents.	0.723
VAR00008	The talent training mode of Chinese painting major should be different in comprehensive universities, normal universities and Art universities.	0.722
VAR00016	Comprehensive universities should recognize their own historical traditions and comparative advantages according to their own positioning and characteristics, and pay attention to the sustainable development of disciplines.	0.722
VAR00002	The talent training mode of Chinese painting should break the single idea of only cultivating "skilled" talents, and innovate the previous rigid teaching system and talent training mode.	0.720
VAR00019	With the needs of social development, the training mode of Chinese painting professionals should be constantly updated and adjusted its cultivate objectives.	0.716
VAR00018	Universities should establish the concept of cross-discipline between Chinese painting major and other disciplines, and apply it in the talent training mode of Chinese painting.	0.708
VAR00004	Comprehensive universities have broad disciplinary platforms and profound cultural deposits, so there are more opportunities and possibilities for Chinese painting education in comprehensive universities.	0.694

From Table 4, it was summarized that: Component 1 was described by 22 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.694-0.793, with a maximum Eigenvalue of 34.324, which can explain the total variance of 18.688 percent, which compares to variable variance with other components, it was found that this component was the top priority. The researcher named it "Cultivation objective".

Table 5 Shows Components 2: Curriculum system

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00061	In the process of Chinese painting teaching, teaching resources inside and outside the university should be fully mobilized to promote the cross-use of teaching resources inside and outside the university, which is one of the urgent improvements in the talent training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities.	0.764
VAR00073	Nowadays, there is still a serious phenomenon that "technology" is more important than "theory" in the talent training mode of Chinese painting majors.	0.762
VAR00064	The talent training mode of Chinese painting majors has established the educational concept of student-oriented education	0.759
VAR00067	Interdisciplinary integration can help to break the professional barrier and make the knowledge learned be integrated, so as to cultivate high-quality interdisciplinary talents more effectively.	0.759
VAR00063	In the talent training mode of Chinese painting majors, teachers should have high and profound professional skills, interdisciplinary knowledge structure, high scientific research and academic level, and profound cultural and artistic accomplishment.	0.759
VAR00070	Actively explore the concept of interdisciplinarity, and explore the reasonable correlation between various art categories and between art and other disciplines.	0.749
VAR00069	Comprehensive universities should strive to realize the teaching management mode of cultivating interdisciplinary talents on the premise of sharing high-quality resources.	0.748
VAR00060	In the talent training mode of Chinese painting majors, the leaders are professionals from the interdisciplinary disciplines of art, education and management.	0.737
VAR00071	Encourage interdisciplinary integration between China and the West, explore diverse development, and build a diversified, interdisciplinary and comprehensive education	0.733

Variable	Statement	Factor Loading
	atmosphere.	
VAR00065	The talent training mode of comprehensive universities should have its own unique school-running characteristics and advantageous courses.	0.725
VAR00066	The talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities should focus on the relationship with the society.	0.719
VAR00072	The use of a variety of art teaching methods can stimulate the change of students' way of thinking, way of observation and way of logic, and complete the cultivation of personalized and comprehensive ability.	0.719
VAR00057	The curriculum system reform of the talent training mode of Chinese painting major needs to be guaranteed by the depth of the major.	0.711
VAR00059	The talent training mode of Chinese painting major should emphasize the combination of theory and practice, so that students can not only get theoretical study, but also have the opportunity to practice, and the development of all aspects is balanced.	0.696
VAR00058	The talent management mode of comprehensive universities should adhere to the effective combination of the first classroom and the second classroom, and extensively carries out various campus activities.	0.696
VAR00062	In the talent training mode of comprehensive universities, leaders have intelligent management thoughts, keen management vision, efficient management ability and advanced management mode.	0.694
VAR00056	Comprehensive universities offer rich professional courses and complete resource allocation.	0.679
VAR00068	The level of Chinese painting teachers plays an important role in the construction of the curriculum system of the talent training mode for Chinese painting majors.	0.675

From Table 5, it was summarized that: Component 2 was described by 18 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.675-0.764, with a maximum Eigenvalue of 10.077, which can explain the total variance of

14.770 percent, which compares to variable variance with other components, it is found that this part is the second priority. The researcher named it " Curriculum system ".

Table 6 Shows Components 3: Evaluation system

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00052	There is also a need to perfect the connection between the large increase of enrollment and educational resources.	0.783
VAR00054	Establish an assessment system suitable for Chinese painting major and improve the teaching quality evaluation to improve the teaching management system.	0.774
VAR00049	Teaching evaluation is an objective evaluation of the process, quality and efficiency of talent training based on certain standards, which can effectively motivate teachers and students and test the effect of talent training.	0.773
VAR00041	Teaching evaluation needs to examine students' ability to solve practical problems in different learning and living situations through multiple channels and in various forms.	0.762
VAR00040	In teaching evaluation, emphasis should be placed on creative thinking and practical ability rather than on test scores.	0.757
VAR00048	The evaluation system of the talent training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities plays an important role in teachers' teaching and students' learning to some extent.	0.750
VAR00051	The evaluation system should have a complete credit system related to the allocation of credit.	0.747
VAR00043	The evaluation system shall have a complete credit system related to the allocation of credit.	0.738
VAR00055	The evaluation system should not only focus on the classroom and students' mastery of theoretical knowledge, but also infiltrate the whole process of teaching management to form a whole between the teaching evaluation system and teaching management.	0.736
VAR00044	Process evaluation is a whole-course evaluation and comprehensive evaluation of students' development level of knowledge, ability and emotion in the process of learning a course.	0.735
VAR00046	In evaluating course grades, process evaluation should replace outcome evaluation.	0.718
VAR00045	Comprehensive universities should pay more attention to the evaluation of practical teaching, students' quality and ability cultivation.	0.718
VAR00047	Teaching evaluation should be an effective means to	0.711

Variable	Statement	Factor Loading
	promote quality education and personality development. It should make the purpose of teaching evaluation produce positive feedback so as to play its real role.	
VAR00050	The evaluation system and assessment system should reflect the rules and characteristics of the Chinese painting profession.	0.706
VAR00042	The talent evaluation method of comprehensive universities is the guarantee of the quality of talent training, and plays an encouraging, guiding and regulating role in talent training.	0.701
VAR00039	In the process of talent training in comprehensive universities, it is not only necessary to pay attention to the examination of theoretical knowledge, but also to the examination of practical ability.	0.683
VAR00053	The assessment and evaluation of the talent training mode of Chinese painting major should combine various assessment and evaluation methods, pay attention to comprehensiveness and dynamics, change from "examination results" to "learning results", and guide students to change from "examination results" to "learning process".	0.678

From Table 6, it was summarized that: Component 3 was described by 17 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.678-0.783, with a maximum Eigenvalue of 8.755, which can explain the total variance of 14.456 percent, which compares to variable variance with other components, it is found that this part is the third important part. The researcher named it " Evaluation system ".

Table 7 Shows Components 4: Educational facility

Variable	Statement	Factor Loading
VAR00038	New information resources such as new media and new technology should be applied to the teaching of Chinese painting and the talent training modes.	0.785
VAR00036	The professional characteristics of Chinese painting and its unique particularity should be perfectly used in the teaching environment.	0.783
VAR00027	In order to cultivate students' learning, practice and innovation ability, universities should set up relatively advanced teaching and practice equipment, which plays an important role in improving classroom teaching.	0.758
VAR00026	The curriculum system of Chinese painting major should	0.758

Variable	Statement	Factor Loading
	break the limitations of teaching venues and assessment methods, and the optimization of the talent training mode of Chinese painting major should be reflected in all links of the teaching content and curriculum system.	
VAR00028	The teaching methods of going out to study, collecting online materials, sketching, visiting art galleries and other forms should become the regular operations in the talent training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities.	0.757
VAR00025	There should be professional supporting facilities in the talent training mode of Chinese painting.	0.755
VAR00023	The leaders of the Chinese painting major have comprehensive quality, forward-looking artistic vision, scientific decision-making ability, ability to discover and select talents, and the ability to constantly break through and innovate.	0.754
VAR00032	Faced with the large increase in the total enrollment scale, the teaching equipment of comprehensive universities needs to be updated to ensure the teaching quality.	0.747
VAR00035	The improvement of the teaching environment is an important part of the educational facilities in the training mode of Chinese painting majors in comprehensive universities.	0.739
VAR00031	Teaching in the new era can be more flexible, teachers can teach according to relevant requirements, under the unified arrangement of teaching time, teachers can choose different teaching places and environments.	0.737
VAR00024	The resources of the public information platform can be applied to the optimization of the talent training mode of Chinese painting majors.	0.735
VAR00033	Universities should rely on the existing laboratory centres to carry out part of the core teaching of their specialties, shifting from classroom teaching to experimental heuristic teaching.	0.728
VAR00030	Comprehensive universities should build brand campus cultural activities based on their majors, which are conducive to enhancing the cooperation and exchanges between departments and strengthening the cultivation of comprehensive qualities of teachers and students.	0.725
VAR00037	China's national characteristics and regional culture should be reflected in the relevant school facilities.	0.708
VAR00034	The research on characteristic information resources and services is of great significance to the optimization of the talent training mode of Chinese painting majors.	0.706
VAR00029	The construction of characteristic resources and the	0.686

Variable	Statement	Factor Loading
	application of services can promote the talent training mode of comprehensive universities.	

From Table 7, it was summarized that: Component 4 was described by 16 key variables. After rotating the axis, the variable factor loading in the component was between 0.686-0.785, with a maximum Eigenvalue of 7.965, which can explain the total variance of 13.204 percent, which compares to variable variance with other components, it is found that this part is the fourth priority. The researcher named it " Educational facility ".

4. Result of Focus group discussions

In conclusion, there were a total 21 optimization scheme guidelines: Consisted of in table 8.

Table 8 Shows the 21 optimization scheme guidelines

Item	Guidelines
1	Follow the principle of integrity and optimize the talent training mode of Chinese painting major in comprehensive universities.
2	Build an innovative Chinese painting education mode integrating the dissemination of art knowledge, training of professional skills, and cultivating high-quality and compound talents.
3	Establish a scientific and sustainable school-running orientation.
4	Explore the unique and personalized characteristics of the university itself.
5	Build a comprehensive education framework and pay attention to the teaching and research of theoretical knowledge of Chinese painting majors.
6	Take advantage of subject resources to build a full and three-dimensional curriculum system.
7	Increase the proportion of general courses in the curriculum structure and innovate the curriculum setting.
8	Adjust the structure of the curriculum system to realize the personalized development of students.
9	Develop interdisciplinary and integration, and promote the mutual integration and coordinated development of related disciplines.
10	Oriented by the needs of the industry and society, we should cultivate professional talents who are in line with the level of social and economic development and the type and level of industrial structure adjustment.
11	Bring forth the new and timely adjust the relevant configuration of the curriculum system.
12	Strengthen the construction of teaching staff and build a professional teaching team.
13	Improve the understanding of teaching evaluation function and change the view of teaching evaluation.

14	In addition to implementing outcome evaluation, more attention should be paid to process evaluation.
15	Reduce the excessive reliance on test scores and emphasize the examination of creative thinking and practical ability.
16	Change the single method of evaluation, explore more diversified teaching evaluation methods.
17	Improve the teaching environment and optimize the design of teaching facilities.
18	Optimize teaching means and resources to meet the development trend of the new era.
19	Make use of digital educational facilities and innovate the use of teaching facilities.
20	Use a variety of art teaching methods to complete the cultivation of individual and comprehensive ability.
21	Based on the local characteristics of talent training methods, it will be used in the educational facilities.

Discussion

1. Discussion about major findings of To determine the current situation and main problems of the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.

(1). Lack of clear and reasonable talent training objectives.

In the study of Jiang Shuying and Luo Wenhua (2019 : 86-87), they emphasized that the talent training mode of comprehensive universities should combine its own advantages and characteristics. The curriculum should not be limited to the major, but should also be reflected in the interdisciplinary and cross-professional talent training.

(2). Lack of perfect curriculum system and single curriculum setting

This point was confirmed in the research of Liu Li and Wu Qin (2013 : online), which affirmed that talent training in comprehensive universities must be in line with practice. In the study of Cheng Lan (2018 : 169-171), it is believed that strengthening the construction of Chinese painting teaching staff and training professional art management talents will become an important guarantee for the healthy and sustainable development of Chinese painting education in comprehensive universities.

(3). Lack of feasible plan evaluation mechanism

This research is reflected in the study of Zhai Yonghong&Wang Jun's (2021 : 100-101): However, higher education in our country has long been taking learning existing knowledge as the primary goal of college students' training, focusing on the teaching of knowledge, understanding the teaching process as the accumulation of knowledge, the evaluation of college students based on the mastery of knowledge and ignoring the cultivation of students' potential, innovation ability and practical ability.

(4). Lack of professional supporting facilities and single teaching methods

This is consistent with the research of Xu Baoshi (2011 : 195-196), which mainly analyzed the disadvantages of talent training, including single training mode and shortage of

educational resources, etc., which is consistent with the disadvantages of educational facilities in this study.

2. Discussion about major findings of To explore the components of the talent training mode of Chinese painting major in Beijing area comprehensive universities.

(1). Cultivate Objective

The research of Cheng Lan (2018 : 169-171) indicates the importance of the optimization of talent training mode at the present stage, and also indicates that the talent training mode should be an inevitable element of the optimization of talent training mode.

(2). Curriculum System

In Zhai Yonghong&Wang Jun's (2021 : 100-101) study, which further discusses that the reform of the curriculum system is an important part of the optimization of the talent training mode for Chinese painting majors in comprehensive universities, which should be based on the advantages of comprehensive universities. It also needs to conform to the teaching rules and characteristics of the Chinese painting major.

(3). Evaluation System

Cheng Lan (2018 : 169-171) elaborated the main contents of the evaluation system reform in more detail in the study. In addition, Chen Shaojun 's research(2016) shows that in addition to knowledge and professional mastering, social adaptability, communicative ability, problem solving ability and self-development ability should also be included in evaluation indicators.

(4). Educational Facility

Zhang Ying (2010 : 1001-4519.) also showed in his research that it is of great significance to introduce advanced educational facilities, actively expand the integration of resources inside and outside the school, and introduce a variety of teaching methods to participate in talent training mode.

3. Discussion about major findings of To put forward the optimization scheme for the talent training mode of Chinese painting majors in Beijing area comprehensive universities.

(1). Component1: Cultivation objective

Hu Kefu (2021 : 128-131) thinks that as the basis of running a comprehensive university, high-quality" not only require comprehensive major setting and curriculum system, but also requires the construction of a perfect teaching system integrating theory and practice to cultivate students' comprehensive ability.

(2). Component 2: Curriculum system

This research is completely consistent with the research of Man Yu &Chen Binguan&Long Ling&Chen Xinyu (2021 : 145-148), which emphasizes that the ideal state of Chinese painting education in comprehensive universities should be the organic combination of professional art education and good general education.

(3). Component3: Evaluation system

A study by Tan Tian & Dai Dewei (2018 : 134-135) shows that since the 1960s and 1970s, individualized learning methods focusing on students' self-study and self-evaluation based on comprehensive vocational ability and specialized vocational ability emerged in foreign countries. Liang Yingyu (2017 : 383) elaborated the specific content and implementation plan of the evaluation system in more detail in his study.

(4). Component 4: Educational facility

This research is consistent with Tan Tian & Dai Dewei's (2018 : 134-135) research: comprehensive universities should make good use of off-campus resources, build off-campus practice platforms, create more opportunities for students to apply knowledge to practice, optimize the integration of resources inside and outside the university, and deepen the quality of talent training.

Recommendation

While studying the optimization of talent training mode of Chinese painting, there is a comprehensive university for the management of these ideas. It can be formulate the policies to the Government level and Institutional level and then for the practical application, it should be optimize to the cultivate objective based on the advantages of comprehensive discipline guided by the need of the industry for the market demand which practical ability as the guarantee and support the student 's employment ,in addition, the university should optimize of curriculum system with technology teaching, advantage of cross-discipline for elective courses, multi -level ideas for success and the last, were create a good learning atmosphere for students individual initiative.

References

- Baoshi, X. (2011). A brief analysis of the training mode of innovative talents. [J]. *Journal of Inner Mongolia University for Nationalities*. 17 (02), 195-196.
- Kefu, H. (2021). On the reform of teacher evaluation system in applied undergraduate colleges and universities. [J]. *The journal of xinyang agricultural forest college*. 31 (03), 128-131.DOI:10.16593/j.cnki.41-1433/s.
- Lan, C. (2018). The development path of the art education in China's comprehensive university. [J]. *Artistic evaluation*. (09), 169-171.
- Li,L.&Qin,W. (2013).Research on employment guidance based on application-oriented talent training. *Science and wealth*. (01). <http://www.qikan.com.cn>.
- Krejcie and Morgan. (1970). [http:// www. wikipedia .com](http://www.wikipedia.com).
- Shuying,J.& Wenhua, L. (2019). Modern apprenticeship "craftsman" talent training based on blockchain technology. [J]. *Modern vocational education*. (36), 86-87.
- Tian,T. &Dewei, Dai. (2018). Research on the cultivation path of applied talents of science and engineering in local undergraduate colleges under the background of "Double First-class" construction. [J]. *The western quality education*. 4 (18), 134-135.DOI:10.16681/j.cnki.wcqe.
- Ying,Z.(2010). *Trends and characteristics of the reform of the training mode of Science and Engineering Talents in high-level universities -- Research on the awards of science and engineering majors in the universities affiliated to the National Teaching Achievement Award in recent three years*. [J]. *Educational Research of Tsinghua University*. 31 (03), 95-100+106.DOI:10.14138/j.1001-4519.

- Yingyu, L. (2017). Discussion on the curriculum Management of applied talents training for art majors. [J]. *Art technology*. 30 (11), 383.
- Yonghong,Z.& Jun,W. (2021). *Research on the cultivation mode of art Talents in Finance and economics Colleges based on interdisciplinary and interdisciplinary perspectives*. [J]. *Chinese hand*. (02), 100-101.
- Yuman,C.& Binguan,C.& Ling,L.& Xinyu, C. (2021). The Development, creation and Dissemination of popular Science Art -- A case study of the creation of health popular science song and dance art . [J]. *Mass technology*. 23 (04), 145-148.

The Model of Academic Management of Art Colleges in the Digital Age Under Liaoning Province

Zhang Dongjiao,
Somsak Chanphong and Nitwadee Jirarotephinyo
Bangkokthonburi University,Thailand
Corresponding Author, E-mail:649545574@qq.com

Abstracts

The objectives of this research were:(1).To examine the components of the model of the educational management academic of art colleges in the digital age under Liaoning province.(2).To confirm the model of the educational management academic of art colleges in the digital age under Liaoning province.(3).To explore the guideline to applied the educational management academic of art colleges in the digital age under Liaoning province.

The research was a mixed methodology research, including qualitative and quantitative research. Population consisted of 2,439 who were Manager / Administrator , Professor,and Instructor.The sample size was approximate 316 Managers /Administrators, Professors, and Instructors with a stratified sampling technique.The key informants consisted of 5 persons, who are professors, experienced teachers and some experienced managers drawn from art colleges in the Liaoning Province.The experts were 9 experts in a centralized group discussion to guide and confirm the model. Key informants and experts. The tools used for data collection are the five-point rating scale and a validation checklist, a semi-structured interview sheet, and a focus group discussion form.

The research findings revealed that:(1) In the digital era, the academic management mode of art colleges and universities in Liaoning Province is divided into five components (2)The established academic management mode meets the standards and relevant requirements; (3) In the digital era, there are 21 guidelines for academic management mode of art colleges and universities in Liaoning Province.

Keywords: The Model of Academic Management; Digital Age Art Colleges Liaoning Province

Introduction

The modern world is in the era of rapid development of digital level. The digital age is synonymous with the electronic information age. Because all the machine languages of electronic information are represented by numbers, people call it the digital age. Due to the wide application of digital technology in the fields of social production, cultural life, economic technology, education and national defense, it has subverted people's daily working methods, promoted the digital transformation of social development, business operation, spatial structure and thinking, and gave birth to the A brand-new digital era, and has prompted a strong turn in the characteristics of the times and the characteristics of the economic model. (Zhang Lihui, 2021, 1) In the context of the digital age, digital and network technology, as an application method with tool attributes, promotes the superposition and integration of traditional space and virtual space, and drives the two The transformation of the meta-structure to the ternary

* Received: February 16 2023; Revised: February 21 2023; Accepted: February 22 2023

structure that joins the information space has formed the characteristics of the times and the economic model of "high-tech-driven", "user-oriented", "innovative development" and "individualized" based on digital thinking. According to a report released by the China Internet Network Information Center in February 2021, as of December 2020, the number of Internet users in China reached 989 million, and the Internet penetration rate exceeded 70%. At present, my country has become the world's largest digital society. The digital society supported by digital and network technology has a digital thinking and economic model that is different from that of the industrial society. (Zhang Lihui, 2021, 1)

This paper summarizes the problems existing in the academic management of higher art colleges and universities in Liaoning Province, and analyzes the reasons for the problems in combination with relevant management theories. Propose specific improvement countermeasures for each part of academic management, and explore digital means to solve various problems in academic management, meet the dual requirements of improving management efficiency and improving the utilization of information resources, and present specific work in the improvement countermeasures. The process makes the digital level of academic management of students in art colleges and universities in Liaoning Province more intuitive, and provides a reference path for optimizing academic management work by using digital ideas.

Research objectives

- 1.To examine the components of the model of the educational management academic of art colleges in the digital age under Liaoning province.
- 2.To confirm the model of the educational management academic of art colleges in the digital age under Liaoning province.
- 3.To explore the guideline to applied the educational management academic of art colleges in the digital age under Liaoning province.

Research Methodology

1. Participants and setting

Population consisted of 2,439 who were Manager / Administrator , Professor ,and Instructor.They came to 7 colleges and universities of academic management In Liaoning province , which are classified according to scale and professional skills of universities. The sample size was approximate 316 Managers /Administrators, Professors, and Instructors with a stratified sampling technique.The key informants consisted of 5 persons, who are professors, experienced teachers and some experienced managers drawn from art colleges in the Liaoning Province.The experts were 9 experts in a centralized group discussion to guide and confirm the model. Key informants and experts.

2. Research instruments

We used three research tools to examine the objectives of this paper.1) Semi-structured interview 2) A five-point rating scale questionnaire 3) Focus Group Discussion

2.1 Semi-structured interview

Prepare semi-structured interview form, mainly through some factors found in the first step, the preliminary completed semi-structured interview form after forming the final content to experts.According to the research plan of interview data collection, due to the limitation of the actual situation of the research, the interview is mainly through non-face-to-

face method . A total of 5 interviewees were sent , respectively by mail and online. The three interviewees are all relevant leaders of various art colleges in Liaoning Province . There are 65 questions in the interview, including views on the academic management model of art colleges and universities in Liaoning Province in the current digital age, and the application of digital technology in academic management.

2.2 Five-Point Rating Scale Questionnaire

The researchers used a three-part questionnaire; Part 1: Demographic variables, general information (6 items), and Part 2: Variables on academic management patterns of art schools in Liaoning province in the digital age (five-point subscale). Part III: Recommendations and Additional Comments.

Higher score on the scale indicates that the variable has a positive level on the efficiency and quality of the academic management model of art colleges and universities in Liaoning province . In terms of measuring items, the effectiveness of the efficiency and quality of the academic management model of art colleges and universities in Liaoning province is divided into five perceived levels. The average score was calculated using the Best (1977) evaluation criteria and divided into 5 levels. Width of class interval =highest score-lowest score /number of levels= $5-1/5= 0.80$

Therefore, the measurement score range of the Academic Management Scale and the validity mean of the efficiency and quality of the academic management model were divided into 6 survey parts , as shown in Table 01 . For the explanatory criteria for classifying the mean scores, the researchers used a measure based on the concept of Best (John W. Best, 1997: 190). Details are as follows

Table 01 Model measure

The average score	Level
1.00 — 0.49	Lowest
1.50 — 2.49	Low
2.50 — 3.49	Moderate
3.50 — 4.49	High
4.50 — 5.00	Highest

The instrument starts from step (1) as a questionnaire. Content validity and reliability were used to evaluate the quality of the questionnaire. For content validity, it was checked by 5 experts and analyzed using item-objective consistency (IOC).

Questionnaire validity: The content validity of this research questionnaire was relatively tested by 5 experts to test the correctness and suitability of language, content coverage and content relevance in each dimension of this research. Instrument projects are passively checked, validated, and finally analyzed using Project-Objective Consistency (IOC) .

Questionnaire reliability: 7 academic administrators of colleges and universities were surveyed and interviewed. These questionnaires did not include studies of population and samples, and the samples were verified by Cronbach Alpha for reliability. The acceptable reliability value for this study was 0.8, and an overall reliability check was performed on the questionnaires used in this project before distribution was initiated at the study site.

2.3 Focus Group Discussion

Qualitative research: Using the various components of academic management in step (1) the researchers developed guidelines for the academic application of educational management in Liaoning province art colleges and universities in the digital age through focus group discussions; 9 key information providers (lecturers, deans, department heads)

3.Data collection procedure

1) Semi-structured interview:The researcher interviewed the 5 experts by himself.
2) Five-Point Rating Scale Questionnaire:The sample has been directly informed of its content scope and research objectives, and has received a formal permission letter from the university to the administrator, allowing them to conduct and collect data from faculty in accordance with a letter of approval issued by the relevant authority. After the unification of managers, researchers and related personnel were allowed to distribute questionnaires online and on-site at the same time. The questionnaire was accompanied by research guidelines, criteria, participation information sheets, and research project summaries for each response section.

3) Focus group discussions:the researcher acts as a facilitator.

4. Data analysis

1) Semi-structured interview:Data analysis is carried out by the researcher, and analysis forms and conclusions are formed according to the interview content and results of the interviewees by Content Analysis.

2) Five-Point Rating Scale Questionnaire: Data for demographic variables were analyzed using descriptive statistical methods; frequencies and percentages. Confirmatory factor analysis (CFA) is used to verify the model of the academic management model of northern art colleges and universities in the digital age . First, the researcher must calculate the reliability and validity of the questionnaire. Through the above data, it is proved that the questionnaire used is stable and reliable. Afterwards, item analysis is required to analyze each subject and keep those that do a good job of dividing the test population into high and low scores, and modify or eliminate other subjects that are indistinguishable.

3) Focus group discussions: A content analysis of the data from focus group discussions was performed. Based on the principle of freedom and voluntariness, the experts spoke freely in the discussion and proposed the direction of goal 3 (to formulate guidelines for the academic application of educational management in northern art colleges and universities in the digital age) . According to the research results of research objective 2 (Validate the model for improving the efficiency and quality of the academic management model of northern art colleges and universities in the digital age), and set guidelines for goal 3 for the academic application of educational management in northern art colleges and universities in the digital age.

Research Conceptual Framework

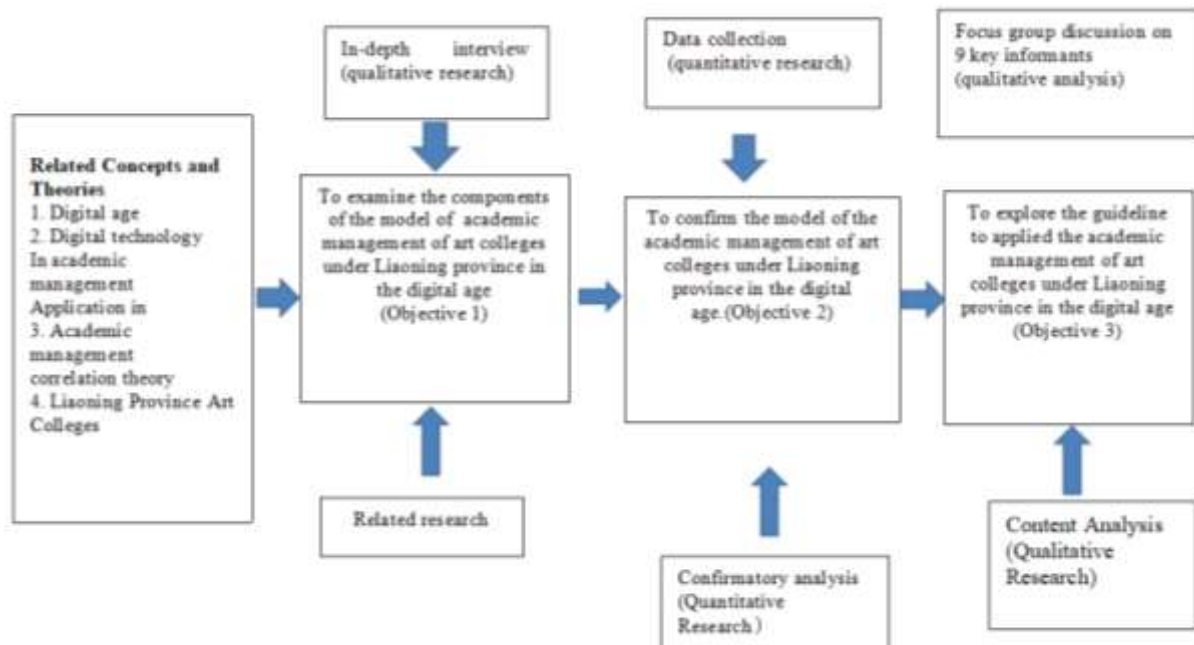

Figure 1 Conceptual framework

Research Results

Section 1: Result of Content Analysis for Research Objective 1

The researcher read a lot of literature and found 20 Main Variables and 85 Sb Variables . Selected 13 famous researchers and counted the frequency of 14 Main Variables in the papers of 13 researchers, and screened A total of 65 Main Variables with a frequency greater than 50% were identified. After the expert IOC certification, variables with a score of less than 0.6 were removed, Finally, with 5 dimensions and 58 variables, and 58 variables will be used for questionnaire distribution.

Section 2 : Result of Data Analysis for Research Objective 2

Part I: Result of Data Analysis on Questionnaire: Demographic Information

By analyzing the distribution and structural characteristics of colleges and universities in Liaoning Province, the researchers selected 316 personnel from art colleges and universities in Liaoning Province to conduct a questionnaire survey. They were managers, professors, teachers. The proportion of men and women is basically the same. There are 171 women, accounting for 54.1% of the total, slightly higher than men. In terms of age, 97 people are 25-35 years old, so there are more young and middle-aged management personnel in the school. The number of masters is at most 180, accounting for 55.9%, The number was the largest, followed by a undergraduate of 90 students, accounting for 28.7 percent. Among the positions of the respondents, 134 instructors accounted for 42.4%, the highest proportion. among the respondents, the maximum number of working experience of 3-5 years was 143 people, accounting for 44.7%, followed by 93 people with over 5 years, accounting for 29.6 percent.

Part II Result of Data Analysis on Questionnaire: Confirmatory Factor Analysis

The results of KMO test in the following figure show that the value of KMO is 0.972. Meanwhile, the results of Bartlett spherical test show that the P-value of significance is 0.000***, which is significant at the level, the null hypothesis is rejected, the correlation is variable, the factor analysis is effective, and the degree is suitable.

Table 02 The KMO test and the Bartlett's test

KMO		0.972
The Bartlett Sphelicity Test	Approximate chi square	15435.818
	df	1653
	P	0.000***
Note: ***, ** and * represent the significance levels of 1%, 5% and 10%, respectively		

The Cronbach's α coefficient value of the model is 0.975, indicating that the reliability of the questionnaire is very good.

Table 03 Cronbach's α coefficient value

Cronbach' s alpha coefficient	terms	sample
0.975	58	316

From Table 04, it is found that overall, the 58 question arithmetic mean (between x)3.206-4.347, which indicates that the arithmetic mean (x) of the level value of the variable was moderate to high, and the S.D value was between 0.90 and 1.049, indicating that the respondents' opinions on the variable differ little.

Table 04 Results of the coefficient of variation table of the questionnaire

Variables	Arithmetic Mean - (x)	Standard Deviation (S.D.)	Coefficient of Variation (CV)	Level
AMG1	4.272	1.028	0.314	high
AMG2	3.25	1.013	0.312	high
AMG3	4.228	1.026	0.318	high
AMG4	3.563	0.988	0.277	high
AMG5	4.347	0.973	0.274	high
AMG6	4.05	1.002	0.334	high
AMG7	4.079	1.01	0.328	high
AMG8	3.574	1.044	0.329	high
AMG9	3.304	1.049	0.318	high
MDT1	3.37	0.969	0.287	high

Variables	Arithmetic Mean - ($\bar{x}$)	Standard Deviation (S.D.)	Coefficient of Variation (CV)	Level
MDT2	3.34	0.97	0.29	high
MDT3	3.31	1.02	0.31	high
MDT4	3.36	0.99	0.29	high
MDT5	3.89	1.07	0.37	high
MDT6	3.94	1.04	0.35	high
MDT7	3.47	1.03	0.30	high
MDT8	4.05	1.05	0.34	high
MDT9	4.01	1.01	0.34	high
MDT10	3.33	1.01	0.30	high
MDT11	3.92	1.02	0.35	high
MDT12	4.08	0.97	0.32	high
MDT13	3.27	1.04	0.32	high
MDT14	3.30	1.01	0.31	high
MDT15	3.33	1.01	0.30	high
MDT16	3.41	1.02	0.30	high
MDT17	3.94	1.02	0.35	high
MDT18	3.49	1.04	0.30	high
MDT19	3.51	1.00	0.29	high
MDT20	3.34	0.98	0.29	high
MDT21	3.30	1.02	0.31	high
MDT22	3.31	0.99	0.30	high
MDT23	3.30	1.01	0.33	high
MDT24	3.32	0.96	0.29	high
MDT25	3.52	0.98	0.32	high
MDT26	3.52	0.96	0.27	high
MDT27	2.95	0.99	0.34	high
MDT28	3.56	1.01	0.33	high
CAM1	3.39	0.90	0.27	high
CAM2	3.53	0.94	0.27	high
CAM3	3.26	0.97	0.30	high
CAM4	3.51	0.97	0.27	high
CAM5	4.24	1.01	0.31	high
CAM1	3.26	0.98	0.30	high
ADT2	4.19	0.99	0.31	high
ADT3	3.44	1.00	0.29	high
ADT4	3.52	0.94	0.27	high
ADT5	3.34	1.01	0.30	high
ADT6	4.26	1.01	0.31	high
ADT7	3.42	0.98	0.29	high

Variables	Arithmetic Mean ($\bar{x}$)	Standard Deviation (S.D.)	Coefficient of Variation (CV)	Level
ADT8	3.28	1.02	0.31	high
ADT9	3.62	0.99	0.27	high
ADT10	3.62	0.97	0.27	high
ADT11	4.29	1.01	0.30	high
ADT12	3.28	1.00	0.30	high
REDT1	3.21	1.04	0.32	high
REDT2	3.21	1.02	0.32	high
REDT3	3.44	0.97	0.28	high
REDT4	4.04	0.98	0.32	high

Confirmatory factor analysis is used to test whether the relationship between factors and test items conforms to the designed research model, so most empirical papers will use confirmatory factor analysis to test the fit of the data and the model.

(Due to study data resource limitations, this model only displays the top 5 data.)

In this part, AMOS 23.0 software was used to conduct confirmatory factor analysis on the model. The specific results are shown in Figure 4-1Show:

Figure 4.1 : CFA model under the standardized estimates

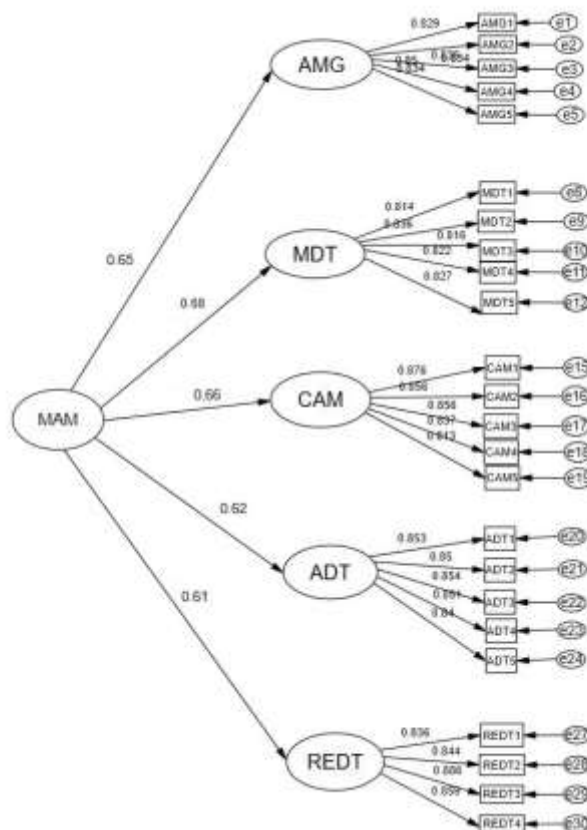

Table 05 Fitting index of confirmatory factor analysis model

	Numerical value	Excellent fitting index	Effective fitting index	Standard or not
χ^2/df	1.140	≤ 3	≤ 5	fit
chi-square	1806.579	-	-	fit
P-value	0.18	> 0.05		fit
GFI	0.842	≥ 0.9	≥ 0.8	fit
TLI	0.901	≥ 0.9	≥ 0.8	fit
CFI	0.987	≥ 0.9	≥ 0.8	fit
NFI	0.986	≥ 0.9	≥ 0.8	fit
RMSEA	0.032	≤ 0.05	≤ 0.08	fit
SRMR	0.024	≤ 0.05	≤ 0.08	fit

From the Table 05, that the χ^2/df value is 1.140, comply with data standards; chi-square value is 1806.579, comply with data standards; P-value is 0.18, comply with data standards; GFI value is 0.842, comply with data standards; TLI value is 0.901, comply with data standards; CFI value is 0.987, comply with data standards; NFI value is 0.986, comply with data standards; RMSEA value is 0.032, comply with data standards; SRMR value is 0.024, comply with data standards.

After the above data analysis, all data were within a reasonable range and demonstrated that the model is fit for the research. According to the above analysis, the components of the academic management model of Liaoning Province in the digital age are as follows:

Component 1: The academic management Goals of art colleges and universities in the digital age under Liaoning Province (AMG)9 variables

Component 2: The method of digital technology in the academic management (MDT)28 variables

Component 3: Characteristics of Academic Management (CAM)5 variables

Component 4: Application of digital technology (ADT)12 variables

Component 5: Research on the Effectiveness of Digital Technology (REDT)4 variables

Step 3: Result of Data Analysis for Research Objective 3 :

A content analysis of the data from focus group discussions was performed. Based on the principle of freedom and voluntariness, the experts spoke freely in the discussion and proposed the direction of goal 3. According to the research results of research objective 2, and set guidelines for goal 3 for the academic application of educational management in Liaoning province art colleges and universities in the digital age. The researchers selected the three components with low scores in the study Step 2 as the relatively lacking parts of the research topic, Respectively, for component 1, component 4, component 5, and to discuss the guidelines..

The researcher sorted out and analyzed the discussions of 9 experts and reached the following conclusions: In conclusion, there were total 21 managerial guidelines: (1) Use digital academic management tools to help students understand and master the latest knowledge inside and outside the school and at home and abroad, and also provide students with an online forum for exchanging new insights and posting new comments (2) Promote student The improvement of learning efficiency and the utilization of learning tools (3) Improve the academic

management ability of teachers and managers (4) Improve the scientific research ability and teaching efficiency of teachers. (5) Realize the intelligent development of education and teaching in art colleges and universities in Liaoning Province. (6) Promote the unified management of digital education resources in colleges and universities to Improve the utilization rate of digital education resources (7) Promote the improvement and high-quality development of the academic management system of art colleges and universities in Liaoning Province (8) Promote the academic management and teaching reform of art education in Liaoning Province (9) Help Liaoning Provincial Education Digitization, personalization, transformation and upgrading of careers (10) Design and implementation of an information-based education comprehensive management platform based on J2EE and MVC architecture (11) Promote regional digital education resources with digital management; (12) Strengthen leadership and introduce digital technology talents (13)Use the Internet of Things to realize the function of automatic management of academic documents (14) Realize the function of intelligent attendance, and build a student management and decision-making mechanism supported by multiple information (15) Use modern information technologies such as the Internet and artificial intelligence to conduct new educational methods for teaching and learning interaction , Formulate digital educational resources development plan (16) Scientific decision-making and automatic management; change from standardized evaluation to differential evaluation, and specifically analyze intelligent evaluation and differential evaluation (17) Student-oriented, the current management mechanism and work Improve the platform, build high-quality teachers and management teams, and improve the timeliness of various tasks (18) Use DEA to promote the expected results of the education supervision model in colleges and universities (19) Use the most comprehensive and diversified research methods for the development of college education Provide a more scientific and complete development strategy (20) Teachers should do a good job in the introduction of new media technology in all links, and build a more cutting-edge smart education management framework . Satisfaction , student development , teacher professional development and quality , and access to resources .(21)Measure the satisfaction of teachers and students , student development , professional development and quality of teachers , and the ability to obtain resources from the target indicators and management ability indicators .

Discussion

Based on the research objectives, the discussion will be presented as follows:

Section 1 Discussion about major findings of objective 1:

The major findings were revealed as such because Academic management as a part of the management of colleges and universities, in the rapid development of information in the 21st century, For the academic management system of art colleges and universities in Liaoning Province, the digital research of academic management is also an effective means to break through the academic bottleneck and improve the academic quality, which is a very important content in the modern and even future search management academy .

The five components of the research results are the important elements of the academic management mode of art colleges and universities in Liaoning Province in the digital age, and they are an important means of academic management. The study of these five components can bring more opportunities for the academic management system of art colleges in Liaoning province in the digital age. The theoretical research on the specific components

involved in each specific factors of the 5 components of the 5 components is the same and different from the research theory of the relevant scholars.

Component 1: The academic management goals of art colleges and universities in the digital age under Liaoning Province. The results of this study are consistent with the theory or research results of Wang Yan , Huang Ruiyan, Liu Ying, and Qian Wenyi (2021:100) , which guides the macro layout of ideological and political teaching reasonably; increase the intensity of training and introducing talents ; build a management platform for big data education informatization ; use data management software to integrate teaching materials in real time and optimize academic management , and finally realize the improvement in the digital age The goal of the academic management quality of art colleges and universities in Liaoning Province . The results are consistent with the directions of Xing Xishen and Li Jun (2021:61) . From the research of Hua Lulu (2018:13) , it is found that teaching reform should be promoted in depth.

Component 2: The method of digital technology in the academic management. The results of this study are consistent with the theory or research results of Huang Linqi (2020:1), who believes that in the future, we should promote The digital construction of education management in colleges and universities keeps up with the pace of modernization and reform of higher education, and completes the mission of building morality and cultivating people . In addition, it is in the same direction as the research results of Yan Shuosuo (2010:32)

Component 3: Characteristics of Academic Management. The results of this study are consistent with the theory or research results of Yin Lihong(2020:158) ,who believes that academic management work lacks innovation; academic projects lack comprehensiveness ; Academic achievements lack serviceability . In addition, it is in the same direction as Tan Haozhong's (2012:97)

Component 4 : Application of digital technology of art colleges and universities in the digital age under Liaoning Province. This research result is based on the theory or research of Yu Xiaohui (2016 : 1) and Zhang Lijian (2012 : 2-20) : Aiming at the problems in the design of the current information-based education management platform, a design scheme and implementation of an information-based education comprehensive management platform based on J2EE and MVC architecture is proposed, timely training of educational resource personnel, and establishing a strong team to promote development through application. The research direction is consistent with Cao Lijuan (2019 : 7-41). In addition, from the research of Xing Xishen and Li Jun (2021:57) , it is found that online education is a new form of "Internet + education", a new form of education produced by the deep integration of modern information technology represented by the Internet and education , and Qin Corresponding to Xiaohui's (2014.2)

Component 5 : Research on the Effectiveness of Digital Technology of art colleges and Universities in the digital age under Liaoning Province . Average variance extraction AVE value is 0.630, Combination reliability CR value is 0.872. This research result is based on the theory or research of Duan Minna (2008 : 2) : the evaluation of the effectiveness of university management is mainly measured from the target indicators and management ability indicators, that is, the target indicators are mainly measured by teachers and students. satisfaction, student development, teacher professional development and quality, and access to resources. The management capability index is mainly evaluated through the three dimensions of planning capability, structural capability and implementation capability. The research direction is consistent with Wang Lei (2021 : 42)

Section 2 Discussion about major findings of objective 2:

First, the research method is based on the valid data obtained by the analytical tools, with good validation results and good model results. The corresponding structural equation model was established by analyzing the model data by confirmatory factor analysis. Through model analysis, this study obtained a good model structure on the basis of available data analysis. However, in addition to the data itself, further research and analysis by experts in related fields are needed to better illustrate the validity of the model. Through the confirmatory factor analysis, the top three components of the academic management mode of art colleges in Liaoning Province in the digital era are component 1.2.3, and they will be discussed.

Component 1: Academic management objectives of art College in Liaoning Digital Age. The results of this study are consistent with the theory or research results of Yu Keguang (2006:44), and the weight allocation of each index in the evaluation system provides a theoretical basis for the decision-making, management and construction of digital campus in universities. The results are in the same direction as Zeng Yulin and Lu Qingwu (2014:1).

Component 2: The method of digital technology in the academic management .The results of this study are consistent with the theory or research results of Liu Xueming (2016 : 3-11) , who believes that strengthening academic management concepts and establishing a scientific university academic organization structure. In addition, in the same direction as the research results of Wang Yunwu (2016: 7) , it is necessary to break through the bottleneck of the development of educational informatization, speed up legislation, and use laws and regulations to regulate, constrain and guide the future development of educational informatization. In addition, through the research of Wang Lei (2021 :42)

Component 3: Characteristics of Academic Management . The results of this study are consistent with those of Liu Jian. (2010 : 1) Consistent with the theory or research results, it is believed that most art colleges and universities have started to build digital campuses as their development goals . In addition, it is in the same direction as Tan Haozhong's (2012:97)

Section 3 Discussion about major findings of objective 3:

The researchers selected the three components with low scores in the study Step 2 as the relatively lacking parts of the research topic, There were total 21managerial guidelines:Component 1 has 9 guidelines,Component 2 has7guidelines, and Component 3 has 5 guidelines.The results of this research are somewhat different from the components of Objective 1. It proposes a more comprehensive and effective method to improve the academic management of art colleges and universities in Liaoning Province in the digital age.

Component 1: The academic management goals of art colleges and Universities in the digital age under Liaoning Province The results of this study are consistent with the theory or research results of Zhang Lihui (2021: 196) , improving the quality of professional personnel training and improving the academic management capabilities of teachers and managers , thereby promoting the development of China's art and design industry, for Make due contributions to the construction of socialism with Chinese characteristics in the new era . At the same time, this conclusion Ye Lei. (2017 : 15) is in the same direction as Yan Shuoshuo (2010: 32) .

Component 2: Application of digital technology of art colleges and universities in the digital age under Liaoning Province . This research result is consistent with Qin Xiaohui(2014.2) theory or research result: through the application of the Internet of Things to realize the function of intelligent attendance, the automatic academic management attendance mode is realized, and the application of the Internet of Things is realized to improve student

teaching management function . The research direction is consistent with Cao Lijuan (2019 : 7-41) .

Component 3: Research on the Effectiveness of Digital Technology of art colleges and universities in the digital age under Liaoning Province .. The results of this study are consistent with the theory or research results of Zhao Jun (2015:1) : based on students, improve the existing management mechanism and work platform, and establish high-quality teachers and management Team, improve the timeliness of various tasks. The research direction is consistent with Huang Weiwen. (2018 : 2)

Recommendation

Part I: Recommend for Policies Formulation

1. Strengthen the goal-oriented academic management system and improve organizational efficiency.
2. Establish an academic management system ecosystem to promote the sustainable development of the academic management system .
3. Establish a characteristic academic management system for art colleges .
4. Establish a sound academic management mechanism and form a complete academic management system

Part II: Recommendation for Practical Applications

1. Strengthen the application of digital technology in academic management
2. Promote the sustainable development of regional digital education resources through management
3. Promote the new form of "Internet + Education"
4. Intelligent teaching evaluation method

Part III: Recommend for Further Research

1. Further implement the academic management policy of art colleges and universities in Liaoning Province in the digital age, and promote the development of academic management of art colleges and universities in Liaoning Province.
2. Promote the application of more new technologies and new concepts in the academic management system of art colleges and universities in Liaoning Province.
3. Refer to the research samples of other developed countries and different provinces (cities) in my country to find out the merits of their academic management, verify and confirm similar research topics, so as to improve the correctness and reference of relevant research conclusions in this paper.
4. Further verify the model of academic management The effectiveness and rationality of art colleges in the digital age under Liaoning province

References

- Bao Ting. (2016). *Research on the Institution of Academic Committees in Higher Education Institutions* (Master's Thesis, Shandong University). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201602&filename=1016163931.nh>
- Chen Gang.(2008). *On Constructing the Management Model of Institutions of Higher Learning with Academic Management as the Core*. *Journal of Yanshan University* (Philosophy and Social Sciences Edition) (02), 133-135.
- Chinwe, A. N. (2015). *Management Academic Research Relevance In Organisational Performance*. *International Journal of Arts & Sciences*, 8(4), 245-251. Retrieved from <https://www.proquest.com/scholarly-journals/management-academic-research-relevance/docview/1764367598/se-2?accountid=207845>
- Deng Heping.(2005). *Academic management and internal and external evaluation of colleges and universities*. *Evaluation and Management* (01), 23-28.
- Dai Zuofang.(2013). *On the Academic Orientation, Quality Management and Digital Development of Journals of Normal University*. *Journal of Chengdu Normal University* (06), 67-70.
- Gao Jie, Que Diwen, Liang Yong, Mo Lili. (2003). *Focus on the organizational form and digital management of academic exchanges under the new situation*. *Journal of Chengdu University of Technology* (Natural Science Edition) (S1), 291-292.
- Graham, A. T. (2016). *Role of academic managers/administrators in workload and performance management of academic staff: A case study*. *Educational Management Administration & Leadership*, 44 (6), 1042-1063. doi: <https://doi.org/10.1177/1741143215587312>
- Huo Zijun.(2019). *A Brief Review of "Academic Management in Chinese and American Universities"*. *Literary Education* (Part 2) (11), 136-137. doi:10.16692/j.cnki.wxjyx.2019.11.063.
- Ilomäki, L., & Lakkala, M. (2018). *Digital technology and practices for school improvement: Innovative digital school model*. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, 13(1), 1-32. doi: <https://doi.org/10.1186/s41039-018-0094-8>
- Li Chunmei. (2004). *Research on the Reform of Academic Management Organization in Chinese Universities* (Master's Thesis, Central China Normal University). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD0506&filename=2005030445.nh>
- Li Fang. (2007). *Research on the current situation and countermeasures of academic management in Chinese universities* (Master's thesis, Shanxi University). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD2008&filename=2008038739.nh>
- Jiang Jiaqing.(2020). *Research on the Current Situation and Countermeasures of Postgraduate Academic Management in Local Universities——Based on the Investigation of J Universities*. *Think Tank Times* (10), 167-168.
- Liang Mingwei.(2007). *A Review of University Academic Management Research*. *Jiangsu Higher Education* (02), 45-48. doi:10.13236/j.cnki.jshe.2007.02.014.
- Liu Yafei. (2014). *Research on Institutional Ethics Construction in Academic Management in Colleges and Universities* (Master's Thesis, Ludong University). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201402&filename=1014260305.nh>

- Li Xiaojuan.(2018). *Problems existing in the academic management of postgraduates in colleges and universities in my country and the countermeasures for improvement* (Master's thesis, Shanghai Normal University). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201901&filename=1019017210.nh>
- Li Ling.(2020). *Research on the construction of college students' academic integrity archives from the perspective of big data management*. Journal of Hubei Open Vocational College (12), 62-63+82.
- Liu Yi. (2021). *"Double First-Class" Construction of University Academic Governance Regulation Research* (Master's Thesis, China University of Mining and Technology). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFDTEMP&filename=1021774879.nh>
- Matusiak, K. K. (2010). *Use of digital resources in an academic environment: A qualitative study of students' perceptions, experiences, and digital literacy skills* (Order No. 3437964). Available from ProQuest Central. (822654686). Retrieved from <https://www.proquest.com/dissertations-theses/use-digital-resources-academic-environment/docview/822654686/se-2?accountid=207845>
- Peng Hao.(2007). *On Academic Management in Teaching Management in Colleges and Universities*. Contemporary Education Forum (Macro Education Research) (05), 10-11.
- Pan Ya. (2019). *Research on Teacher Participation in Academic Management of Colleges and Universities in my country* (Master's Thesis, Yangzhou University). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD202001&filename=1019197324.nh>
- Steven, V. T., & Whitmire, A. (2018). *Investigation of non-academic data management practices to inform academic research data management*. Rio, , 60-66. doi: <https://doi.org/10.3897/rio.4.e30829>
- Wu Xiaohong.(2003). *Research on Digital Education Management Information System and Its Model* (Master's Thesis, Zhejiang Normal University). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD9904&filename=2003115343.nh>
- Wang Guxiang & Xiao Ping.(2012). *Construction and empirical research on flexible management mechanism of scientific research in art vocational colleges*. Contemporary Vocational Education (07), 66-68. doi:1
- Wang Zulin. (2019). *Research on the Reform of Grassroots Academic Organizations in Local Undergraduate Universities in my country* (PhD Thesis, Jiangxi University of Finance and Economics). <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDLAST2020&filename=1020020682.nh>
- Wang Fengling.(2016). *Research on the management of digital educational resources in colleges and universities based on cloud computing*. Intelligent Computer and Application (05), 97-99.
- Wang Yaozhang.(2022). *Research on digital education management in colleges and universities in the new media era*. China Press (04), 120-121. doi:10.13854/j.cnki.cni.2022.04.031.

- Yan Shuoshuo. (2010). *Problems and Countermeasures in the Operation of Academic Management Organizations in Chinese Universities* (Master's Thesis, Northeastern University).
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201301&filename=1013116996.nh>
- Yi Gaofeng.(2018). *The influence of knowledge management strategy on the entrepreneurial performance of academic teams in colleges and universities—Also on the construction of digital knowledge management platform*. China Science and Technology Forum (12), 173-181. doi:10.13580/j.cnki.fstc.2018.12 .020.
- Yang Yadu. (2021). *Research on the Architecture of Digital Education Resource Management System Based on Blockchain Technology* (Master's Thesis, Jiangnan University).
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD202201&filename=1021756671.nh>
- Zhang Zhaoqin & Wang Ni.(2006). *Problems and Countermeasures of Academic Management in Chinese Universities*. Higher Education Research (04), 39-43.
- Zhu Xiaowen. (2018). *Research on the Construction of Academic Institutions of Chinese University Professional Community* (PhD Thesis, Southwest University).
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDLAST2019&filename=1019818248.nh>
- Zhu Guiqin. (2019). *Research on the Institution of Academic Committees in Chinese Universities* (Master's Thesis, Huaibei Normal University).
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201902&filename=1019127567.nh>
- Zheng Lunren.(2012). *Research on the Operation Mechanism of University AcademicPower*(PhDThesis,SouthwestUniversity).<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFD1214&filename=1012442701.nh>
- hang Shunren.(2020). Research on project management practice of large-scale academic activities in art colleges and universities. *Chinese Art* (03), 124-129.

The Attributes of Teacher Leadership in Chinese Public Colleges and Universities during Crisis Situation in Jilin Province

Li Bonan,
Somsak Chanphong and Nitwadee Jirarotephinyo
Bangkokthonburi University,Thailand
Corresponding Author, E-mail:52073679@qq.com

Abstracts

The objectives of this research were: (1)To determine the attributes of teacher leadership in Chinese Public colleges and universities during Crisis situation in Jilin Province, (2)To explore the influencing factors of teacher leadership in Chinese Public colleges and universities during Crisis situation in Jilin Province ; and (3)To Develop effective managerial guideline to improve the teacher leadership in Chinese Public colleges and universities to cope with the arrival of the era of change.

The research was a mixed methodology research. The instruments used for data collection were collation and analysis of relevant literature, content analysis of semi-structured interviews with key informants, questionnaire survey, and focus group discussion.Data analysis and statistics are mainly carried out through statistical analysis software SPSS.The confirmatory factor analysis of the model is carried out by using AMOS software.

The research findings revealed that:(1)Constructing the dimensional framework of teacher leadership in Jilin Province from: the role of teacher leadership and the four dimensions of teacher leadership: Administrative leadership, Professional leadership, Interpersonal leadership, Self-leadership and the important attributes of teacher leadership;(2)Studying from four components:The practice of teacher leadership in public colleges and universities in Jilin;The necessary conditions for promoting the development of teacher leadership;The factors hindering the development of teacher leadership and the challenges they face;and the factors(political, economic and social factors) that affect the development of teacher leadership.The 24 key influencing factors of four components are founded;and (3)The 30 key guidelines to improve the teacher leadership in Chinese Public colleges and universities.

Keywords: Teacher Leadership, Chinese Public Colleges and Universities, Crisis Situation,Jilin Province

Introduction

The outbreak of COVID-19 began at the end of 2019, and with its continuous deterioration, the World Health Organization declared the outbreak of COVID-19 a global pandemic on March 11, 2020, affecting nearly 1.6 billion students in more than 190 countries on all continents. The Crisis has seriously weakened the global market economy, changed social behavior, changed the way people run businesses and managed organizations, and many enterprises have been forced to close down.Meri Madashashi(2020-08-18), a consultant member of the UNESCO International Centre for creativity and Sustainable Development ,pointed out that "the COVID-19 epidemic has closed half of the world's population", which is the worst impact on the global economy in peacetime in nearly a century.

* Received: February 16 2023; Revised: February 21 2023; Accepted: February 22 2023

However, this crisis has also exposed the fragility of the curriculum and management practice system of colleges and universities in China, including the low level of digitization and long-standing structural weaknesses. Although the measures of "suspension of classes without suspension of classes" and implementation of teaching methods similar to those of international scientific and technological developed countries have dealt with the problems of immediate teaching in terms of form and procedure, however, due to the limited knowledge reserves of information technology production and development departments and teachers, insufficient supply of information technology means and curriculum and teaching resources, online teaching may be a "supplement" and "embellishment" for offline learning (Shen Zhonghua, Wu Daguang,2020 : 25-3659).

The epidemic situation of COVID-19 has had a profound negative impact on China's higher education system, and higher education organizations themselves should respond actively rather than passively. The shortage of resources and the emergence of uncertainty in the future are not only the major challenges facing the development of China's higher education organizations, but also the best opportunity to re-establish their position in the international higher education pattern. In this sense, the COVID-19 epidemic brought not only a crisis, but also some unexpected effect. This study expounds the current situation of Chinese Public colleges and universities in Jilin Province during the COVID-19 epidemic and its strategies to maintain feasible and sustainable development during major crises such as the impact of the COVID-19 epidemic, and puts forward the idea that teachers are also agents of change during the COVID-19 pandemic.

Research objectives

1. To determine the attributes of teacher leadership in Chinese public colleges and universities during crisis situation in Jilin Province,
2. To explore the influencing factors of teacher leadership in Chinese public colleges and universities during crisis situation in Jilin Province ; and
3. To develop effective managerial guideline to improve the teacher leadership in Chinese public colleges and universities to cope with the arrival of the era of change.

Research Methodology

In order to answer the questions and objectives of the above study, the researchers will divide the research methods into three phases:

Phase 1:By using the method of qualitative research,constructing the framework of the concept of teacher leadership and to determine the attributes of teacher leadership in Chinese Public colleges and universities in Jilin Province.

The key informants

To select 10 key informants for preliminary interviews. They come from different public universities in Jilin Province. Key informants were selected by purposive sampling technique .

Research Instruments

The instrument for collecting data consists of two parts. First of all, the literature search is carried out in Chinese CNKI, PROQUEST database and Google Academic resource database, the main research content and framework are determined, the data record table is used for classification and recording. Second, in the interview stage, the researchers adopted the semi-structured interview method.

Phase 2:By using the method of quantitative research, exploring the influencing factors of teacher leadership in Chinese Public colleges and universities in Jilin Province.

Population and sample

The choice of population comes from a total of 2381 teachers, teacher leaders and school administrators from 11 public colleges and universities in Jilin Province. The researcher used the tables of Krejcie and Morgan to determine the sample size of 333 teachers and administrators, and obtained by stratified random sampling technique.

Research Instruments

Instrument was developed from Phase 1 as a questionnaire. The questionnaire tool takes teacher leaders, teachers and administrators as samples, and mainly consists of two parts.

Part I: General Information (6 Items), which mainly understands the Gender, Age, Position, Teaching age and Professional title of the sample, as well as the Category of the universities, and

Part II: Variables (48 Items), on the basis of drawing lessons from the research literature at home and abroad, this study mainly focuses on the four components of teacher leadership, which are: A The practice of teacher leadership in public colleges and universities in Jilin. B The necessary conditions for promoting the development of teacher leadership. C The factors hindering the development of teacher leadership and the challenges they face. D The factors that affect the development of teacher leadership.

The quality of questionnaires was assessed by content validity and reliability. For the content validity, it was checked by five experts and analyzed by Item-Objective Congruence (IOC). The item value was ≥ 0.60 . The total of 48 items were obtained. Each factor is measured on a 5-point liker's scale. For the reliability, it was analyzed by Cronbach alpha at .80. The questionnaires were sent by online, mail, and researcher. The data of demographic variables were analyzed by descriptive statistics; frequency, and percentage. The variables of the influencing factors of teacher leadership were analyzed by descriptive statistics; mean, Standard Deviation (S.D.). And the confirmatory factor analysis of the model is carried out by using AMOS 23.0 software.

Phase 3: By using the method of qualitative research, developing effective managerial guideline to improve teacher leadership in Chinese Public colleges and universities to cope with the arrival of the era of change.

The key informants

The key informants selected in this part are the Executive Dean, Academic Dean, Vice Dean and Assistant Dean of Northeast normal University, as well as professional department heads and academic leaders, a total of 9 people.

Research Instruments

The researcher conducted focus group discussions and in-depth communication with 9 participants. According to the previous literature and the analysis of the results of the questionnaire, and had in-depth exchanges with the dean, scientific research dean, executive dean, assistant dean, Department heads and Academic leaders of the college.

Research Conceptual Framework

The Research framework is shown in the figure below. The mixed method research design is based on a convergent design of two methodologies as below.

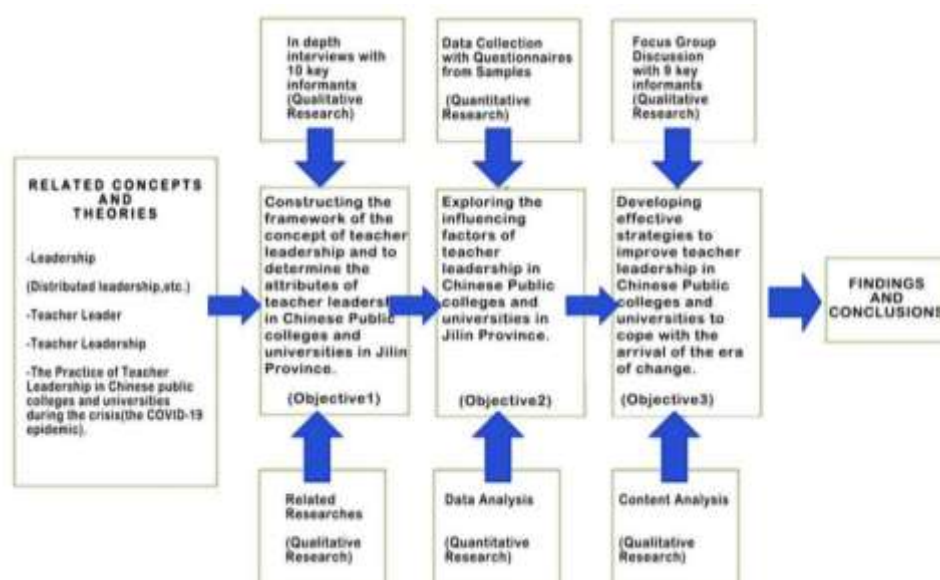

Figure 1: The Research Conceptual Framework

Research Results

Major findings of Research Objective1:

In Phase 1: Combined with literature review and semi-structured interviews with 10 key informants, the researcher constructs the dimensional framework of teacher leadership in Jilin Province from: the role of teacher leadership and the four dimensions of teacher leadership: administrative leadership, professional leadership, interpersonal leadership, self-leadership and the important attributes of teacher leadership.

Major findings of Research Objective 2:

In Phase 2: To explore the influencing factors of teacher leadership in Chinese Public colleges and universities during Crisis situation in Jilin Province. Result of Data Analysis on Questionnaire: Variable analysis of the influencing factors of teacher leadership of Chinese Public colleges and universities in Jilin Province.

The researcher analyzed the arithmetic mean ($\bar{x}$), Standard Deviation (S.D.) and Coefficient of variation (CV) by comparing the derived arithmetic mean to the criteria based on Best's concepts, it also shows Cronbach's α and KMO. The mean of each item is 3 points above the theoretical median, indicating that the measured dimension level is above medium; the coefficient of variation is below 0.36, indicating that the sample data is at medium variation level. The reliability validity test of the scale by SPSS showed that the Cronbach's α system values of the four dimensions were 0.950, 0.924, 0.94, 0.960 and 0.945, which were greater than 0.9, indicating the high reliability quality of the scale, the KMO of 0.973, 0.955, 0.976 and 0.968, and the sig of 0.000, indicating that the questionnaire reliability met the study criteria. Then, the researcher merged the options with the same factor load, and deleted the options with low values,

and the collated data were no more than 7 observable variables per dimension. After sorting and combining the remaining key variables, the researcher re-coded them in the Table 1:

Table 1 Remaining Key Variables of influencing factors (KIF)

Key Variables			$\bar{X}$	S.D.	CV	Sk	Ku	Meaning
KIF-A	A1	Teacher leaders participate in teaching and formulate teaching plans and related policies.	3.61	1.145	0.317	-0.582	-0.413	High
	A2	Teacher leaders are involved in the formulation of school management and evaluation policies.	3.64	1.142	0.314	-0.645	-0.252	High
	A3	Teacher leaders are the discipline leaders in their professional fields.	3.68	1.117	0.304	-0.573	-0.378	High
	A4	Teacher leaders have the energy and time to do scientific research projects.	3.64	1.068	0.293	-0.472	-0.493	High
	A5	Teacher leaders can give opinions on the use and distribution of school funds.	3.67	1.117	0.304	-0.646	-0.252	High
	A6	Teacher leaders will actively interact with social groups.	3.70	1.152	0.311	-0.649	-0.356	High
KIF-B	B1	Have a positive and cooperative school culture and share school planning and vision with teachers.	3.76	1.125	0.299	-0.735	-0.217	High
	B2	Encourage teachers to develop teacher leadership, so that teacher leaders have appropriate decision-making power.	3.88	1.017	0.262	-0.882	0.53	High
	B3	Have a strong desire to become a teacher leader, work hard to improve their own ability.	3.79	1.072	0.283	-0.613	-0.367	High
	B4	Get the recognition and trust of the school leaders.	3.79	1.086	0.287	-0.688	-0.194	High
	B5	Provide training for new teachers, including environmental and relatively systematic mentoring courses.	3.81	1.089	0.286	-0.682	-0.308	High
	B6	Provide a more humane and relatively relaxed working environment.	3.68	1.175	0.319	-0.687	-0.313	High

Key Variables			$\bar{X}$	S.D.	CV	Sk	Ku	Meaning
KIF-C	C1	The working status of school departments is isolated, lack of sharing and cooperation, and seldom discuss the goals, rules and regulations of school development.	3.47	1.071	0.309	-0.243	-0.492	Medium
	C2	Competition leads to a lack of consistent work goals and little cooperation, limiting solutions to problems to personal experience.	3.59	1.157	0.322	-0.499	-0.455	High
	C3	The "studio system" of some disciplines forms a culture of non-interference among teachers, which limits the sharing of expertise and experience among teachers.	3.49	1.140	0.327	-0.372	-0.51	Medium
	C4	Due to the heavy burden of family, work and scientific research, teachers are unwilling to provide help in school affairs except classroom teaching.	3.55	1.093	0.308	-0.294	-0.481	High
	C5	Conservative thinking, not keen to explore new management and teaching practices, accustomed to routine management and teaching activities.	3.56	1.073	0.301	-0.441	-0.27	High
	C6	Social and cultural factors set up obstacles to the leading role of teachers in the school. (such as prejudice against teachers' positions in society, etc.).	3.59	1.142	0.318	-0.452	-0.515	High
KIF-D	D1	Gender is very important for teacher leadership role in the school.	3.62	1.213	0.335	-0.6	-0.585	High
	D2	The leading role of male teachers in schools takes precedence over that of female teachers.	3.69	1.173	0.318	-0.684	-0.368	High
	D3	In the selection of teacher leaders, priority will be given to the financial situation of individual teachers.	3.67	1.194	0.325	-0.66	-0.468	High
	D4	The selection of teacher leaders will give priority to testing the influence of teachers within the scope of the discipline.	3.65	1.145	0.314	-0.522	-0.573	High

Key Variables			$\bar{X}$	S.D.	CV	Sk	Ku	Meaning
	D5	In the selection of teacher leaders, priority will be given to teachers' professional knowledge.	3.66	1.171	0.320	-0.554	-0.585	High
	D6	Most teacher leaders are recommended by high-level school leaders.	3.64	1.139	0.313	-0.51	-0.6	High

As shown in the table, the absolute value of skewness of each item is less than 10 and the absolute value of kurtosis is less than 3. Moreover, combined with the normality test histogram of each item, we can think that the data of each item conforms to the normal distribution. Component KIF-A was described by 6 key variables, the $\bar{x}$ (Average) was between 3.61-3.70; Component KIF-B was described by 6 key variables, the $\bar{x}$ (Average) was between 3.68-3.88; Component KIF-C was described by 6 key variables, the $\bar{x}$ (Average) was between 3.47-3.59; Component KIF-D was described by 6 key variables, the $\bar{x}$ (Average) was between 3.62-3.69. And the Meaning of 24 Key Variables is almost high.

In order to further test the reliability and validity of the scale, AMOS was used for confirmatory factor analysis (CFA). In terms of combination reliability, the combination reliability of each variable (CR) was more than 0.8. it showed that the combination reliability of the scale was ideal. At the same time, the relationship between the open root value of the average extracted variance (AVE) of each variable and the Pearson correlation of this variable and all other variables is in line with the judgment standard. The corresponding AVE values of each factor are greater than 0.5. and the factor load coefficient values are all more than 0.7. it shows that there is a good corresponding relationship between the factors and the measurement items, and the discriminant validity is good.

The confirmatory factor analysis of the model is carried out by using AMOS 23.0 software. The specific results are as shown in Figure 2:

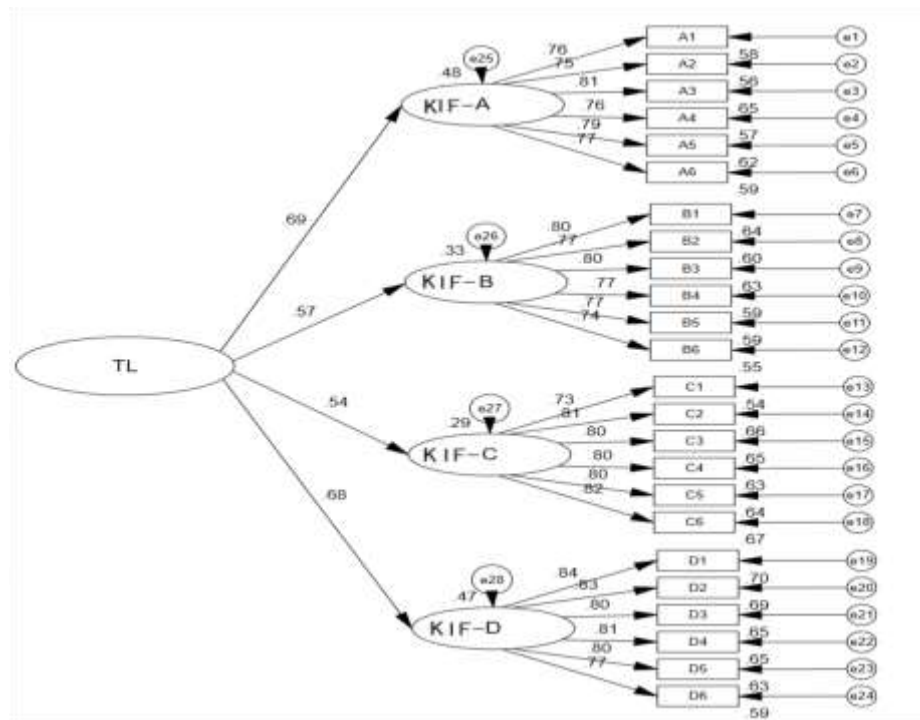

Figure 2: CFA model of the influencing factors of teacher leadership

Table 2 Fitting index of confirmatory factor analysis model

GFI	Numerical value	Excellent fitting index	Effective fitting index	Standard or not
Chi-square	263.147			
df	248			
χ^2/df	1.061	≤ 3	≤ 5	Fit
P-value	0.243	> 0.05		Fit
GFI	0.939	≥ 0.9	≥ 0.8	Fit
AGFI	0.926	≥ 0.9	≥ 0.8	Fit
CFI	0.997	≥ 0.9	≥ 0.8	Fit
NFI	0.948	≥ 0.9	≥ 0.8	Fit
RMSEA	0.014	≤ 0.05	≤ 0.08	Fit
SRMR	0.0345	≤ 0.05	≤ 0.08	Fit

In Table 2, the relationship between variables is analyzed by structural equation model. The results are as follows: Chi-square=263.147, df=248, Chi-square degree of freedom ratio ($\chi^2/df=1.061$), goodness of fit index (GFI=0.939), root mean square of approximate error (RMSEA=0.014), comparative fitting index (CFI = 0.997), goodness of fit index (GFI=0.939), adjusted goodness of fit index (AGFI=0.926), standard fitting index (NFI=0.948) are all in accordance with the reference standard of fitting index. And the significant value of the model fitting is 0.243, Standardized root mean square Residual (SRMR=0.0345), which indicates that the fitting degree of the model is good.

According to the above analysis, the 24 key variables of four components are listed by factor load coefficient from high to low as follows:

Component KIF-A:A3,A5,A6,A4,A1,A2.

Component KIF-B:B1,B3,B2,B4,B5,B6.

Component KIF-C:C6,C2,C3,C4,C5,C1.

Component KIF-D:D1,D2,D4,D3,D5,D6.

Major findings of Research Objective 3:

In Phase 3 : It is concluded that the effective managerial guidelines to improve the teacher leadership in Chinese Public colleges and universities.A total of 30 key guidelines(KG) were discussed.Details were as follows:

Key guidelines of Component KIF-A: Management guidelines on the practice of teacher leadership in Jilin public colleges and universities: KG-1: Building a motivated and committed team. KG-2:Foster a climate of trust and respect. KG-3: Routinely monitor the situation and always stay well- informed. KG-4:Deciding and prioritizing objectives. KG-5:Planning for intended outcomes. KG-6:Students must come first. KG-7:The development of professional skills and personal ability should not be ignored. KG-8:Communicating effectively. KG-9:Listen intentionally and ask for input. KG-10:Knowledge, training, and experience in online or mixed distance learning.

Key guidelines of Component KIF-B:Management guidelines on how to promote the development of teacher leadership:KG-11:Promote teachers' participation in management and assign a series of mobile roles to organization members according to individual abilities and the characteristics of tasks in specific situations. KG-12:From the material level to build a cooperative campus culture, to create a relaxed and comfortable, easy to communicate work and learning environment. KG-13:From the spiritual level, we should construct a cooperative campus culture and form a learning community for teachers in academic, scientific research and management. KG-14: Formulate relevant incentive systems to encourage exchanges and cooperation among teachers of various disciplines. KG-15:Improve teachers' interpersonal leadership skills, including college teachers' perception and communication skills in interpersonal communication. KG-16:Establishing and perfecting the training Mechanism of College Teacher leadership.KG-17:Professional authority is one of the important sources of university teacher leadership. The purpose of improving teachers' professional knowledge and skills is to improve teachers' professional authority.

Key guidelines of Component KIF-C: Management guidelines on how to deal with the challenges they are facing:KG-18:An expert group is established annually to review strategic plans and set priorities for target implementation. KG-19:Taking teacher leadership theory as a required course for teacher entry, the content of teacher leadership should form a complete and systematic training and application system.KG-20:Through the adjustment of organizational structure and the change of management mode to improve the enthusiasm and initiative of teachers.KG-21:To develop an education management system with regional and university characteristics.KG-22:Strengthen the exchanges and cooperation between teachers and teachers, teachers and students, strengthen the exchanges and cooperation between colleges and universities, and strengthen the exchanges and cooperation between domestic and foreign colleges and universities.KG-23:Expand and leverage resources to identify the sustainable development of its universities by developing modern educational technologies, emphasizing the multiple possibilities offered by digital and Internet development; technology-enhanced learning systems and tools; multiple curriculum models (such as face-to-face classroom, face-to-face classroom,

remote, online and hybrid education models), and providing more professional degrees and professional certification programs. KG-24:Retains and allocates resources.

Key guidelines of Component KIF-D: Management guidelines on how to correctly deal with political, economic and social factors:KG-25:Colleges and departments realize the autonomy and substantial operation of the college under the condition that they have a certain ability of autonomy.KG-26:Formulate financial systems related to major crises and set up special funds to ensure the operation of the organization.KG-27:Reflect on the problem of resource supply exposed by COVID-19 's epidemic situation, strengthen the accumulation of necessary resources, improve the ability of R & D and improvement of technical resources, the management and response ability of management departments, teachers' online and offline dual teaching ability and interpersonal communication ability and so on.KG-28:Improve the practice teaching system, strengthen the construction of practice bases inside and outside the school, and link scientific research, teaching and social services.KG-29:Jump out of the fixed mode of thinking and creatively look for unconventional solutions.KG-30:Learn to reflect.

Discussion

Discussion about Research Objective 1

Teacher leadership promoting school improvement is mainly manifested in four areas: management, curriculum and teaching, interpersonal relationship, self-development and promoting the development of others(Corresponding to the four dimensions of teacher leadership: administrative leadership, professional leadership, interpersonal leadership and self-leadership).The three issues that we have to address are:

First of all, who are the main body of teacher leadership in Chinese Public colleges and universities?

Teacher leadership is essentially a way to describe collective activities, including teachers' professional innovation, professional learning, sharing decision-making power, mutual cooperation, and active participation in school work improvement. Promote school reform and development, etc. Among them, there are no teachers appointed by formal leadership positions, and they have an impact on principals, colleagues, students and parents in cooperation with other teams and their own teaching work, thus reflecting their own leadership.Teacher leadership is no longer limited to personality traits, skills, talents, but also extends to social interaction and cooperation. Teacher leaders enable leaders outside the school leadership to participate in the school reform. Teachers are not only leaders in classroom teaching, leaders in schools, but also teaching advisers to local education departments.

The researcher believe that from the perspective of distributed leadership theory, teacher leadership of colleges and universities is a kind of school leadership that coexists with the leadership of traditional formal leaders such as presidents. In a specific task situation, in order to achieve the goal of the organization or team, through their own management ability, professional authority, effective communication ability and improving learning ability, a comprehensive influence on other members of the team.This research finding was in accordance with the theories or research of Katzenmeryer.M & Moller.G (2001 : 137), Crowther. F, Hann.L & McMaster.J (2001), Kaagen, Ferguson & Hann. L (2002), Harris & Muijis (2003 : 136). Its meaning includes the following points:

First, the main body of university teacher leadership is all teachers in university organizations.

Second, university teacher leadership is a kind of school leadership that coexists with the leadership of traditional presidents and other formal leaders, both of which constitute the distributed leadership of the school.

Third, the leadership of university teachers is a kind of comprehensive influence. It is mainly composed of four dimensions: administrative leadership, professional leadership, interpersonal leadership and self-leadership.

Fourth, in the specific situation of distributed leadership, whether in the role of leader or follower, university teacher leadership can play an influential role in team activities and promote the realization of task team goals.

Second, what are the attributes of teacher leadership?

Successful teacher leaders have a wide range of characteristics, including experience, personality, personal and moral behavior, relational behavior, content, and curriculum knowledge (Killion & Harrison ,2006). Of course, for every teacher leader, these qualities, or attributes, are varied in different times and social backgrounds. Although domestic and foreign scholars have different expectations of teacher leaders, the main characteristics of teacher leaders are similar. Professional knowledge is the basis for obtaining its leadership position, and appropriate conduct and values are the key conditions for becoming a teacher leader. This research finding was in accordance with the theories or research of Chen Dan (2018, 52), Lai Xianghui and Zhao Jianmei (2018, 29-33).

Third, what are the areas in which teacher leadership plays a role?

Distributed leadership theory not only emphasizes teacher leadership in a specific situation, but also emphasizes that with the dynamic change of task situation, the role of teacher leadership should also be changed dynamically, and the role is dynamic and diverse (Jiang Yuanyuan, 2013: 87-91). The task situation faced by teachers is not immutable. Every university teacher needs to constantly adjust his or her role in different task situations such as teaching and management, and his leadership ability is also different. Therefore, college teachers need to adjust their leadership in the context of this task while changing their leadership roles.

Based on the perspective of distributed leadership theory, the teacher leadership model of colleges and universities can be constructed from the two dimensions of static structure and dynamic distribution. The static structure is shown as follows: in a specific task context, the leadership role played by university teachers is fixed, and its corresponding leadership is also determined. Among them, in the task context of administrative management and decision-making, teacher leadership is mainly administrative leadership; in the task context of teaching and professional development, teacher leadership is mainly professional leadership; in the task context of communication and cooperation, teacher leadership is mainly interpersonal leadership; in the task context of behavior and values, it is mainly self-leadership. The dynamic distribution shows that colleges and universities teachers change randomly under the task context of administrative management, teaching, cooperation and values, and teacher leadership changes accordingly. As a result, the teacher leadership model is constructed from the perspective of distributed leadership theory, as shown in figure 3.

Figure 3: Teacher leadership model from the perspective of distributed leadership

Nevertheless, the findings of this study are different from previous studies to some extent. School leaders have gradually changed from managers to team builders, emphasizing the improvement of overall ability and participation in systematic thinking to solve challenges. In this case, leadership attributes such as the ability to communicate and promote collaboration are considered more valuable. Although it is generally accepted in this field that all informal teacher leaders have influence outside the classroom, there are few studies that clearly examine the attributes of these people. Therefore, it is worth noting that the most important attribute of informal teacher leadership is the type of quality that has a positive impact on colleagues.

The above research content constructs the dimensional framework of teacher leadership in Jilin Province from three aspects: the role of teacher leadership, the key attributes of teacher leadership and the areas of teacher leadership, and solved the Research Objective 1.

Discussion about Research Objective 2

The researcher determined the influencing factors of teacher leadership from four aspects:

The results of Component KIF-A show that school principals assign leadership responsibilities to teacher leaders, and this allocation method to promote school teacher leadership is based on the theoretical framework of the research, that is, distributed leadership theory. School leaders also promote teacher leadership by assigning new roles and different responsibilities to teachers, involving them in different activities and functions of the school, and by convening teachers to hold meetings and discussions. This research finding was in accordance with the theories or research of Wasley (1991), Harris (2003 : 437-437*448), Grant (2006). Teacher leadership is part of school leadership, and its practical areas include administrative leadership (participation in decision-making, formulation of school and college policies and development goals, and school affairs management, including teaching, scientific research, use of funds, etc.); Professional leadership (discipline leaders in related fields, curriculum reform and teaching); Interpersonal leadership (participatory leadership, collaboration and sharing, mediation and communication). Self-leadership (ability to improve their abilities and aspirations, professional development, and promote the professional development of teachers).

The results of Component KIF-B show the conditions necessary to promote the development of teacher leadership skills.”Have a positive and cooperative school culture and share school planning and vision with teachers” and “Have a strong desire to become a teacher leader, work hard to improve their own ability.” is very important.Also includes: school encouragement and development of teachers' leadership, promotion of teachers' participation in management, personal will, support and trust between schools and colleagues, provision of training, relaxed working environment and rewards, will have a positive impact on the development of teacher leadership.

The results of Component KIF-C shows that the factors hindering the development of teacher leadership and the challenges they face.”Social and cultural factors set up obstacles to the leading role of teachers in the school. (such as prejudice against teachers' positions in society, etc.). ”,and ”Competition leads to a lack of consistent work goals and little cooperation, limiting solutions to problems to personal experience.” are two more important obstacles.There is no autonomy for ordinary teachers; lack of sharing and cooperation among departments; empirical conservatism and lack of innovation; no interdisciplinary interaction between disciplines; lack of training; inadequate school infrastructure (laboratories, classrooms, bathrooms, school buildings, hospitals, libraries, etc.), lack of utilities (water, electricity, Internet, winter heating), etc.The above factors hinder the development of teacher leadership.In addition, during the COVID-19 pandemic, the lack of cooperation has been proved to be a key factor affecting teachers' leadership development. While more research is certainly needed to confirm this hypothesis, given the results of this and previous studies, this crisis may lead to an increase in distributed leadership practices (Harris,2020 ; Harris and Jones, 2020 : 243-247).

Component KIF-D shows that the factors that affect the development of teacher leadership.Teachers and schools are part of the social system, and social factors influence school, faculty, and teacher leadership. Gender factors also affect teacher leadership, and female teachers may face more problems in their work.This research finding was in accordance with the theories or research of Peng Yun (2017, 27-29), Steeves et al. (2017, 563-580),Somnath Sinha and Deborah L. The economic situation of the school directly affects the teaching facilities and teaching environment, teachers' scientific research, training, salary and reward payment and other issues, so economic factors have a significant impact on teacher leadership.There is political intervention in school affairs such as teacher recruitment, transfer, daily work and so on. Usually, teachers are political posts, and teachers with good political background have access to opportunities and benefits.Relevant research shows that there is a significant positive correlation between teacher leadership and promotion, challenges, social and cultural, economic and political factors. There is also a significant positive correlation among social, cultural, economic, political and other factors.This research finding was in accordance with the theories or research of Lisa et al. (2012),Baer & Duin, (2020, 54),Kuswardhani, R. M. (2020).

Through the confirmatory factor analysis of the hypothetical model, the model factors of the key influencing factors are found, and the structural equation model is constructed. Through the model analysis, this study obtains good model results on the basis of data. On the one hand, due to the effectiveness of the research tool design based on theoretical analysis, the results of the good model are obtained. On the other hand, it also truly reflects the key factors affecting the leadership development of public university teachers in Jilin Province.

Discussion about Research Objective 3

In this research stage, with the help of 9 experts from Northeast normal University, in the process of discussing and giving guidelines to the model, they said that the model has high credibility and good evaluation effect no matter from the point of view of professional field or from the sample size of data. This result was consistent with the survey results and interview results of the model. Therefore, the model was effective and feasible. According to the results of Section 2 of the study, experts put forward management guidelines to improve the teacher leadership in Public colleges and universities in Jilin, a total of 30 key guidelines.

The results of this study and previous studies show that the COVID-19 pandemic has changed the teacher leadership practice of Chinese public colleges and universities in Jilin Province to a certain extent. What these changes mean for the future of educational organizations is unclear; however, the importance of understanding these changes cannot be underestimated. In this ever-changing era, the long-term impact of crises like COVID-19 on all levels inside and outside the education system is unknown, so more research is needed.

Recommendations

Recommendation for Policies Formulation

In order to better promote the teacher leadership development of Chinese public colleges and universities in Jilin Province, it is suggested to follow the following principles when formulating policies:

1.From the perspective of distributed leadership theory, we can consider redefining the concept and structure of teacher leadership in order to better improve the management system. Therefore, the formulation of policies should be based on the characteristics of teacher leadership roles in different task situations, assign a series of mobile roles to organization members.

2.Create a positive cooperative campus culture and share the goal vision with teachers.Campus culture plays a guiding role in the cultivation of teacher leadership and is the main driving force for the realization of teacher leadership. Integrate the active and cooperative campus culture into the policy formulation, and build it together from both material and spiritual aspects, so as to form a community of academic, scientific research and management.

3.According to the characteristics of colleges and universities in Jilin Province, the training mechanism of university teacher leadership should be established. At the same time, the formulation of school policies should consider whether it can promote the improvement of teacher leadership.

4.It is necessary to embed the relevant systems to deal with major crisis events under the current policy and institutional framework, so that various systems such as budget and management cover both normal development and abnormal operation, shorten the reaction time when the crisis occurs, and improve the efficiency of system implementation. Amend the budget and final accounts system to allow the withdrawal and retention of special funds to deal with the crisis, reduce the pressure of the government in abnormal operation, at the same time expand the independent space of colleges and universities, and enhance their ability to deal with the crisis independently.

Recommendation for Practical Application

In the context of COVID-19, this study determines the attributes, influencing factors and how to improve the teacher leadership in Jilin public colleges and universities. Based on these findings, the researcher put forward some ideas for the practice of teacher leadership in public colleges and universities in Jilin Province:

1.Colleges and universities should strengthen the improvement and reserve of resources.In the process of future development, colleges and universities should reflect on the supply of resources exposed by COVID-19 's epidemic situation and strengthen the necessary accumulation of resources.

2.The talent incentive policy should be further improved and implemented, the enthusiasm of teachers should be aroused through the incentive mechanism, and self-management and self-motivation should be strengthened.

3.To construct a framework of knowledge production supported by interdisciplinary and interdisciplinary. In the face of a major human crisis, a single knowledge production and reserve leads to a lack of ability to deal with the crisis. Only by breaking the discipline barriers and broadening the knowledge dimension, can we effectively avoid or deal with the crisis.

4.Improve the practice teaching system, strengthen the construction of practice bases inside and outside the school, establish the relationship among scientific research, teaching and social services, and promote the transformation of education. Therefore, it is suggested to increase practical teaching links, let teachers go out of the classroom and go deep into the society, encourage teachers to cooperate with various social platforms, understand the real needs of the society, and make graduates smoothly integrate with the society and better serve the society. this is the ultimate goal of education.

Recommendation for Further Research

The COVID-19 pandemic has caused long-term and persistent interference to the traditional school environment. The current research results show that the findings of this study are of certain practical significance and timely, and it will be conducive to some related studies in the post-coronavirus era.

1.Repeat and delve into this study. With the continuous variation of the new crown virus strain, we all know that the epidemic is not over, and the challenges that this crisis brings to educational organizations around the world are constantly changing and unknown, therefore, it is hoped that more researchers and participants will carry out mixed methods of research on this similar crisis-a combination of quantitative research and qualitative research.

2.A study on the teacher leadership in different types of schools in different regions. The population and samples of this study are from administrators, teacher leaders and ordinary teachers of public universities in Jilin Province, China. Although the northeast region has a unique regional and cultural education network, there is enough space to consider similar research in the context of different regions in the future. By conducting similar studies in different regions, we can analyze whether the results of this study are applicable to a wider range of schools and provide educational organizations with some valuable information that will help promote the development of teacher leadership.

3.Considering the discovery of the key attributes of university teacher leadership, another suggestion for future research is to focus on the selection and evaluation criteria of teacher leaders, which also has a certain practical significance for the management and development of educational organizations in the future.

Teachers' role and influence in school leadership are very important. School administrators often turn to teacher leaders to lead teaching and school reform. The depth of this change depends on administrative support, peer acceptance and teachers' own skill development and other factors. The study of teacher leadership can not only lead to the success of educational organizations, but also train teachers and staff who are committed to achieving organizational goals, and create a working environment that attracts, retains and motivates teachers and staff teams. and effectively

promote students' achievement and success. In the period of crisis, teacher leaders should to promote the reform process of educational organizations and become agents of change through personal and professional growth. The COVID-19 pandemic poses challenges for our educational organizations, but it should be seen as an opportunity and as a catalyst for changing a relatively stable education system since the beginning of the 20th century. If the crisis can be viewed and handled correctly in this way, the possibilities for the future are numerous and infinite. The emergence of deficiency and uncertainty is not only a major challenge to the development of China's higher education, but also the best opportunity to re-establish its position in the international higher education pattern. In this sense, COVID-19 's epidemic brings not only a crisis, but also some unexpected effect. In the process of future development, it is very important whether China's higher education can grasp this key node to carry out deep-seated reform and development.

References

- Harris, A., & Jones, M. (2020). *Covid 19 – school leadership in disruptive times*. School Leadership & Management. 40 (4), 243-247. <http://doi.org/10.1080/13632434.2020.1811479>
- Jiang Yuanyuan (2013). *Principal leadership improvement in school improvement: a research perspective of distributed leadership*. Modern educational management. (04), 87-91.
- Muijs, D., & Harris, A. (2003). *Teacher leadership--improvement through empowerment?: An overview of the literature*: EMAL. Educational Management & Administration, 31 (4), 437-437*448. Retrieved from <https://www.proquest.com/scholarly-journals/teacher-leadership-improvement-through/docview/211381512/se-2?accountid=207845>
- Peng Yun. (2017). *The core elements and promotion path of teachers' leadership*. Educational theory and practice. 37 (23), 27-29.
- Shen Zhonghua, Wu Daguang. (2020). *A study on the factors influencing the effectiveness and satisfaction of College students' online Learning-- an empirical Analysis based on structural equation Model*. Educational Development Research. (11), 25-3659.

Educational Management Between Communication University In Liaoning And Bangkok thonburi University the Background of "One Belt and One Road"

Yu miao,
Somsak Chanphong and Nitwadee Jirarotephinyo
Bangkok Thonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 275872278@qq.com

Abstracts

The objectives of this research were:(1). To examine the components of effectiveness in Liaoning Communication University and Bangkok Thonburi University.(2).To study the Effectiveness of China-Thailand educational management exchange research(3).To Proposed the guiding principles of Effectiveness Liaoning Communication University and Bangkok Thonburi University under the influence of the one Belt and one Road Policy.

The research method is a mixed method, including qualitative and quantitative research. The selection of population comes from two universities a total of 2082 lecturers, professors and managers. This study intends to conduct an empirical study on the effective educational management mechanism of Liaoning Communication University and Bangkok Thonburi University, and further explore the factors that constitute the educational management mechanism of the two schools under the influence of the one Belt and one Road. The sample selection method is to use G*power tool to randomly select 412 samples from 2082 people from the Bangkok Thonburi University and Liaoning Communication University by means of targeted sampling, the tools used for data collection included semi-structured interview sheets, five-level rating scale questionnaires and focus group discussion sheets. The response rate of questionnaires received in this chapter was 100%.

Research Finding were 1.The effectiveness Educational Management component of Liaoning Communication University and Bangkok Thonburi University include four components 1) Effective education management 2) development of education management of private universities 3) development of private universities and 4) The influence of one Belt and one Road policy factors on college talent training. 2. Effectiveness of china-Thailand educational management exchange research shown in the adaptation indexes meet the requirements, indicating that the model scale matches well, the model fits well, and the model test results can be analyzed to test the fit of the data and the model. 3. There are 38 guidelines for effectiveness Educational Management for 4 Components Consist of Components 1 Effective education management, There are 9 guidelines. Component 2: Development of Chinese private universities, There are 4 specific guidelines. Component 3: Development of private universities, There are 5 specific guidelines. Component 4 :The influence of one Belt and one Road policy factors on college, There are 12 specific guidelines.

Keywords: One Belt and one Road; Private universities; Effective educational management; Policy suggestion

Introduction

Durational cooperation is an important channel to enhance mutual understanding among different countries and plays a decisive role in the process of a country's foreign exchanges. In the process of globalization, educational cooperation between countries is getting closer and closer. China has a long history of educational cooperation with foreign countries. Since ancient times, China's foreign cooperation in the field of education has to some extent promoted the progress and development of China's education cause. Although the main target countries of China's foreign education cooperation are developed countries in Europe and the United States, in today's changing world pattern, education cooperation with developing countries will have a more important impact in the future. With the deepening and development of the "one Belt and one Road" strategy, education cooperation between China and countries along the "one Belt and one Road" will continue to promote and develop, and serve the overall diplomatic situation of the country. As an important country along the one Belt and one Road, Thailand still has a lot of room to improve its educational exchanges with China. To strengthen the cooperation between the two countries in the field of education is not only an important way for China to play a positive role in public diplomacy, but also an inevitable requirement for the two countries to maintain friendly relations. Starting from the cooperation between China and Thailand in the field of education, this paper first analyzes the historical background and current situation of sino-Thai educational cooperation. Then, starting from the current mechanism study of education cooperation between China and Thailand, this paper explores the development space of education cooperation between the two countries, and analyzes the existing problems of education cooperation between China and Thailand. Based on this, the two countries will focus on exploring the development direction of education cooperation and focus on the projects that can be carried out in education cooperation between the two countries. The purpose is to deepen the connotation of education cooperation between the two countries through different forms, promote the common progress of education development between China and Thailand, and strive for more say in the status of the two countries in the international education field.

Research objectives

1. To examine the components of effectiveness in Liaoning Communication University and Bangkok thonburi University.
2. To study the Effectiveness of China-Thailand educational management exchange research
3. To Proposed the guiding principles of Effectiveness Liaoning Communication University and Bangkok thonburi University under the influence of the one Belt and one Road Policy.

Research Methodology

1. Population and sample

Step 1 Interview with an expert (7-10) key informants, including (administrators, professors, faculty, students)

Step 2 To study with Questionnaire. The sample selecting by using G* Power tool to randomly select 450 samples from 2082 people from the Bangkok Thonburi University 191 samples and Liaoning Communication University including 259 samples.

Step 3 Focus group discussion 7 experts were interviewed for the educational management mechanism of Liaoning Communication University and Bangkok Thonburi University in the context of formulating the Belt and Road policy. The 7 experts were selected by purposive sampling.

2. Research instruments

Three research instruments were used to three research tools to examine the objectives of this paper. (1) Semi-structured interview (2) A five-point rating scale questionnaire (3) Focus Group Discussion

2.1 Semi-structured interview form

Through the semi-structured interview table, mainly by discovering the main factors, the semi-structured interview is preliminarily completed. The interview was mainly conducted in a non-face-to-face way. A total of 5 respondents were sent by mail and online.

2.2 Five-Point Rating Scale Questionnaire

The researchers used a three-part questionnaire; Part 1: Demographic variables, general information (6 items) Part 2: Comparative variables of educational management model between Liaoning Communication University and Bangkok Thonburi University (five-point subscale). Part III: Recommendations and Additional Comments. At the same time, the researcher asked respondents to fill in the degree of agreement for each model to improve the efficiency and quality of academic management models in Liaoning Communication University in the digital age. Each factor is measured on a 5-point liker's scale.

2.3 Focus Group Discussion

The participants were also asked to write in Thai on a reading report after finishing a reading session. A reading report allows readers to document how they feel about the characters and the reader's overall enjoyment of the literature. In the current study, the reading report used a reflection paper of how the readers feel about what they read and how they coped with the text when a full understanding of the text is enhanced.

3. Data collection procedure

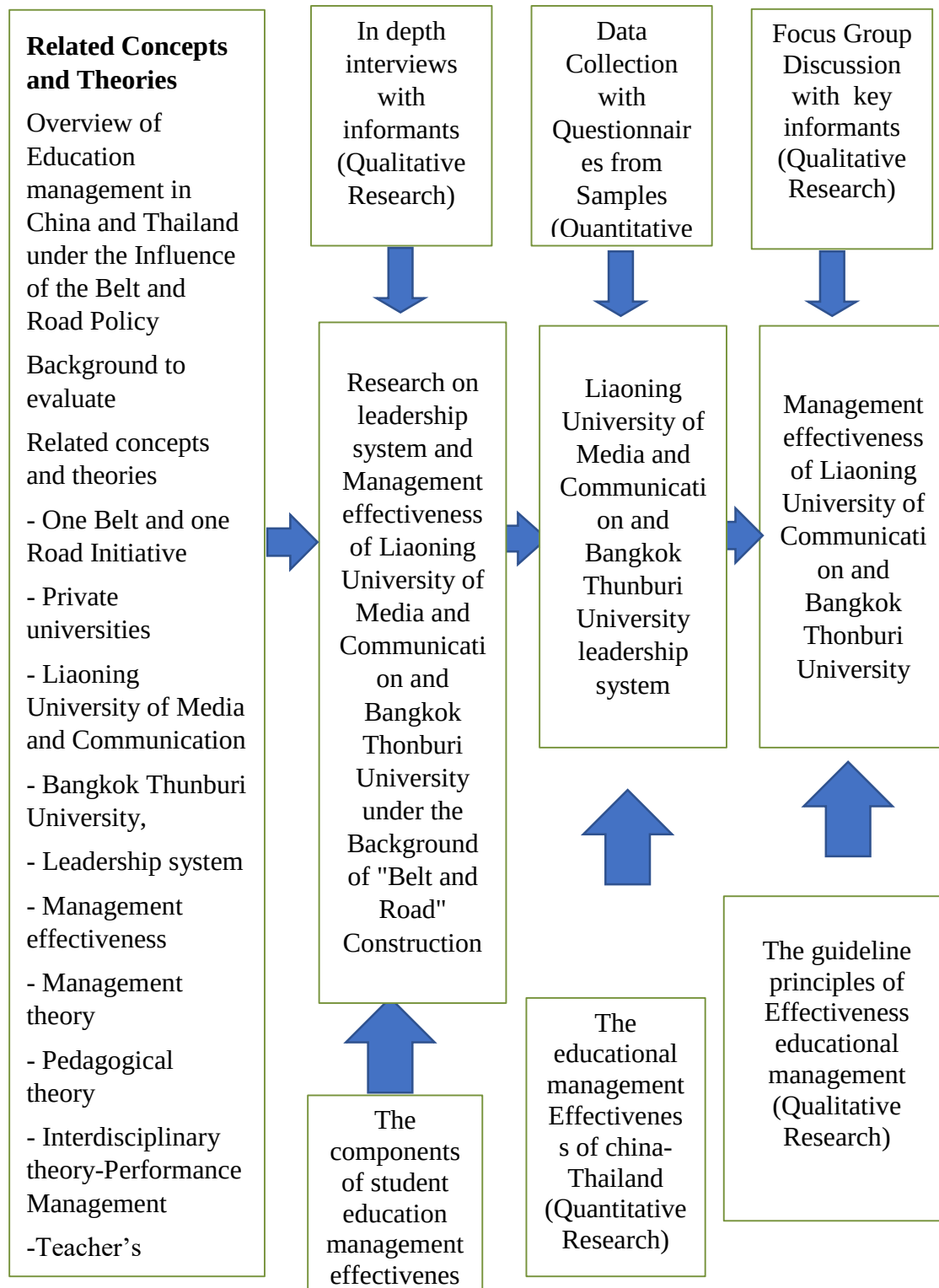
(1) Researchers contacted key informants and sent interview questionnaires by email, telephone or other means. (2) This part of the questionnaire can be distributed on site or collected through online links. About 412 questionnaires need to be completed in about 3-5 months. And (3) Group discussions can be conducted on site, with researchers leading participants and open-ended discussions.

4. Data analysis

(1) Conduct content analysis on the results of the interview (2) Descriptive statistical methods were used for analysis, including frequency, percentage, mean and variance. To achieve the results of objective 1. (3) Conduct content analysis on the results of focus group discussion to obtain the results of objective 2 (4) Analysis data with MPLUS by confirmatory factor Analysis method.

Research Conceptual Framework

Research Framework of Educational Management Between Communication University in Liaoning and Bangkokthonburi University under the Background of one belt and one road

Results

Part I: Questionnaire data analysis results: population information 51.46% of the sample was female. For the male sample, the figure was 48.54%. From the perspective of age range distribution, most of the samples are "30-45 years old", with a total of 216, accounting for 52.43%. The figure for those over 45 was 47.57 percent. From the distribution of education level, the majority of the sample is "master degree or equivalent", the proportion is 78.64%. In terms of the distribution of work experience in teaching or management of training innovative talents, most of the samples are "10 years", with a total of 220 samples, accounting for 53.40%. The proportion of the sample with more than 15 years of experience was 46.60%. In the job category, 46.60% of the sample were "teachers". In addition, the percentage of professors was 43.69 percent.

Part II Result of Data Analysis on Questionnaire: Confirmatory Factor Analysis

The KMO value of the Thai population is 0.895, the chi-square value is 7199.284, the degree of freedom is 703, and the significance is 0.000.

Table 3 Chinese KMO and Bartlett's Test

China KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.898
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	15556.069
	df	703
	Sig.	.000

Table 4 Thai KMO and Bartlett's Test

Thailand KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.895
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	7199.284
	df	703
	Sig.	.000

From table 4 and 5, The validity of the questionnaire was analyzed by importing data into SPSS, and then conducting KMO and Bartlett sphericity tests. The results shown in the table can be obtained. According to the table, the overall KMO value of the questionnaire is 0.898, the chi-square value of the Bartlett sphericity test is 15556.069, the degree of freedom is 703, and the significance is $0.000 < 0.05$, which shows that the data has passed the validity test and is suitable for subsequent factors analyze.

Table 5 Cronbach's α coefficient value

n= 412

Cronbach Reliability analysis		
number of terms	sample capacity	Cronbach α Coefficient
38	412	0.713

Table 6 Results of the coefficient of variation table of the questionnaire

Confirmatory factor analysis is used to test whether the relationship between factors and test items conforms to the designed research model, so most empirical papers will use confirmatory factor analysis to test the fit of the data and the model.

(Due to study data resource limitations, this model only displays the top 5 data.)

Variables	Mean	S.D	CV	Level
Component 1: Effective education management				
1.Improve the effectiveness of the management of private colleges and universities	3.56	1.230	0.346	high
2.Improve the education system	2.37	1.184	0.500	high
3.Improving Educational Leadership	3.69	1.264	0.343	high
4.Human resources planning	2.28	1.187	0.521	high
5.Improve the overall competitiveness of university teaching and research management	3.70	1.223	0.331	high
6.The content and method of innovative talent training mode innovation education idea	2.43	1.164	0.479	high
7.Interdisciplinary curriculum teaching system with strong relevance	2.26	1.116	0.494	high
8.Expand the professional field and reconstruct the curriculum system	2.36	1.132	0.480	high
Total				
Component 2: Develop the education and management of private universities in China through international cooperation and exchanges				
9.Private colleges and universities should innovate the school-running system and reform the talent training mode	3.40	1.289	0.379	high
10.Summarize the experience accumulated in the development of foreign private universities and establish the system and mechanism	3.27	1.226	0.375	high
11.Academic universities, government financial aid, church schools, education legislation and profit	3.40	1.398	0.411	high
12.Establish a scientific and perfect educational evaluation system	3.35	1.307	0.390	high

13.Innovate the evaluation mechanism of higher education	3.23	1.354	0.419	high
14.Innovation of higher education evaluation mechanism	2.74	1.331	0.486	high
15.Provide guidance on the sustainable development of private colleges and universities in China	3.30	1.300	0.394	high
16.Foreign private colleges and universities in the financing of the development of the experience	3.21	1.276	0.398	high
17.Improve the content of the development of private colleges and universities in China	2.70	1.247	0.462	high
18.Internal management system of foreign private colleges and universities	3.38	1.217	0.360	high
19.International exchanges and cooperation in running schools	2.68	1.361	0.508	high
20.Development status and comparison of foreign private universities and Chinese private universities	3.28	1.363	0.416	high
21.Establish a differentiated school-running system	3.32	1.368	0.412	high
Total				
Component 3: Reform of the training of innovative talents in colleges and universities				
22.establish a mechanism for managing international exchanges and cooperation	3.35	1.238	0.370	high
23.Strengthen the top design	3.48	1.270	0.365	high
24.Improve the training system	3.31	1.316	0.398	high
25.Optimize the financial aid system	3.56	1.253	0.352	high
26.Developing opportunities for internationalization of education	3.37	1.294	0.384	high
Total				
Component 4: Cultural construction and university innovative talent training				
27.Participate in global higher education governance	2.61	1.311	0.502	high
28.Innovative research-based teaching reform related measures	2.61	1.424	0.546	high
29.We will accelerate the flow of regional superior education resources	3.25	1.261	0.388	high
30.The expansion of higher education	3.27	1.347	0.412	high
31."Order training mode of" learning, diversified learning, innovative learning and international	2.68	1.332	0.497	high

learning				
32.Absorb the experience of building first-class universities in other countries	3.33	1.384	0.416	high
33.We will expand the scope of social higher education services	3.30	1.401	0.425	high
34.Provide cutting-edge academic exchanges in higher education	3.36	1.330	0.396	high
35.We will improve the personnel training mechanism	3.33	1.391	0.418	high
36.Expand the teaching function of higher education	3.47	1.373	0.396	high
37.Accelerate the flow of cross-border researchers	3.40	1.369	0.403	high
38.Innovative forms of higher education supply	3.37	1.395	0.414	high
Total				

In this part, AMOS 23.0 software was used to conduct confirmatory factor analysis on the model The specific results are shown in Figure 38 Show:

Figure 4-2: CFA model under standardized estimates

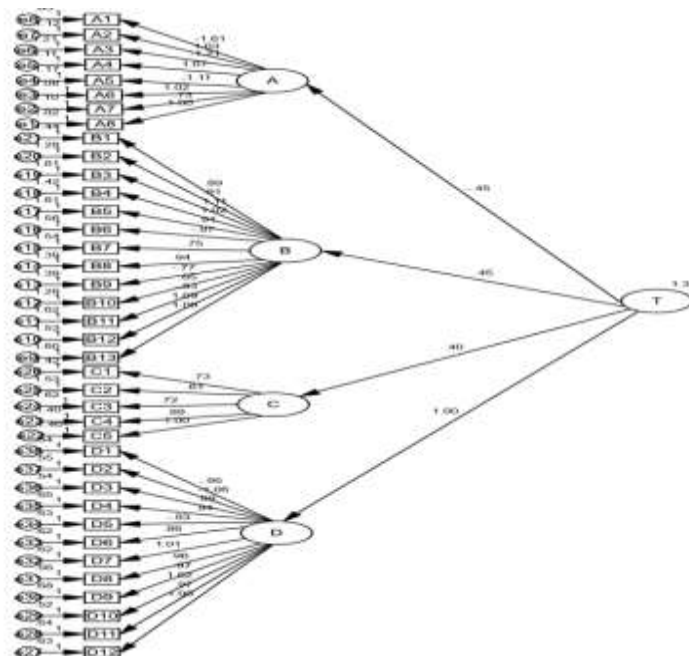

Table 7 Factor Basic Summary Table

Factor ((latent variable))	Measurement item (apparent variable)	Standard load factor (Std. Estimate)	Standard error (Std. Error)	z (CR value)	p
A1	<---A	0.796	-	-	-
A2	<---A	0.733	0.055	16.023	0.000
A3	<---A	0.736	0.059	16.103	0.000
A4	<---A	0.772	0.055	17.119	0.000
A5	<---A	0.787	0.056	17.554	0.000
A6	<---A	0.785	0.053	17.486	0.000
A7	<---A	0.674	0.053	14.449	0.000
A8	<---A	0.756	0.052	16.675	0.000
B1	<---B	0.790	-	-	-
B2	<---B	0.809	0.052	18.725	0.000
B3	<---B	0.834	0.057	19.511	0.000
B4	<---B	0.846	0.057	19.879	0.000
B5	<---B	0.840	0.057	19.707	0.000
B6	<---B	0.788	0.053	18.076	0.000
B7	<---B	0.858	0.058	20.272	0.000
B8	<---B	0.827	0.055	19.291	0.000
B9	<---B	0.849	0.056	19.998	0.000
B10	<---B	0.863	0.055	20.464	0.000
B11	<---B	0.809	0.055	18.725	0.000
B12	<---B	0.808	0.054	18.669	0.000
B13	<---B	0.810	0.053	18.734	0.000
C1	<---C	0.795	-	-	-
C2	<---C	0.770	0.059	16.707	0.000
C3	<---C	0.837	0.060	18.511	0.000
C4	<---C	0.832	0.058	18.368	0.000
C5	<---C	0.748	0.061	16.102	0.000
D1	<---D	0.837	-	-	-
D2	<---D	0.867	0.047	22.900	0.000
D3	<---D	0.839	0.048	21.655	0.000
D4	<---D	0.838	0.049	21.603	0.000
D5	<---D	0.889	0.048	23.930	0.000
D6	<---D	0.837	0.045	21.537	0.000
D7	<---D	0.834	0.048	21.440	0.000
D8	<---D	0.842	0.047	21.778	0.000
D9	<---D	0.857	0.048	22.443	0.000
D10	<---D	0.861	0.049	22.598	0.000
D11	<---D	0.835	0.047	21.454	0.000
D12	<---D	0.824	0.050	20.990	0.000

In terms of measurement relations, the absolute values of standardized load system are all greater than 0.6 and significant for each measurement relationship, which means that there is a good measurement relationship. In the overall variable factor load, the closer the factor load coefficient is to 1, the higher the influence weight level of the item on the variable is. Among the overall variables, the factor load coefficients of D9<-- D, B7<-- B, D10<-- D, B10 <-- B, D2<-- D and D5<-- D are 0.857, 0.858, 0.861, 0.863, 0.867 and 0.889, respectively. The level of influence of factor will be higher than that of other dimensions.

Figure 3: CFA results in a Chinese population

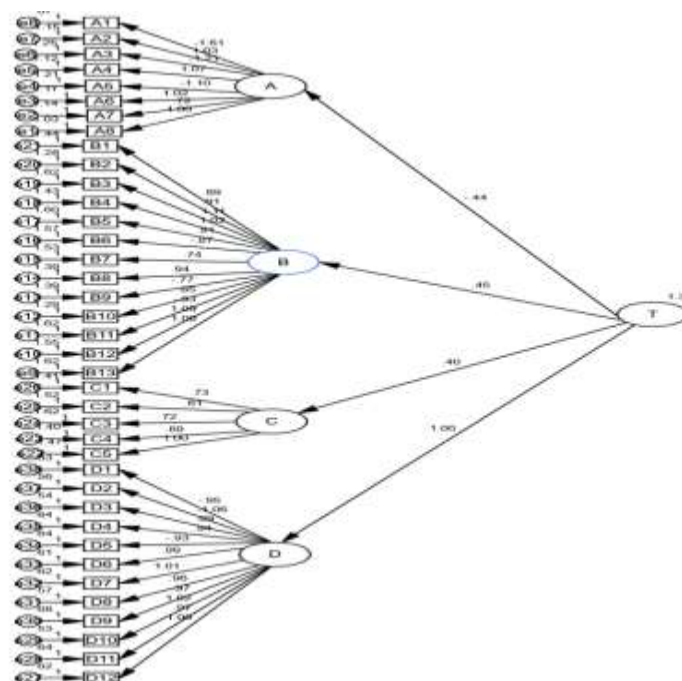

Table 8 CFA results in a China population

Factor ((latent variable))	Measurement item (apparent variable)	Standard load factor (Std. Estimate)	Standard error (Std. Error)	z (CR value)	p
A1	<---A	0.756			-
A2	<---A	0.722	.181	3.991	0.000
A3	<---A	0.732	.207	4.938	0.000
A4	<---A	0.767	.220	5.032	0.000
A5	<---A	0.784	.212	5.056	0.000
A6	<---A	0.765	.232	5.211	0.000
A7	<---A	0.656	.209	4.912	0.000
A8	<---A	0.711	.263	6.122	0.000
B1	<---B	0.790			-
B2	<---B	0.801	.257	4.246	0.000
B3	<---B	0.856	.240	3.886	0.000

Factor ((latent variable))	Measurement item (apparent variable)	Standard load factor (Std. Estimate)	Standard error (Std. Error)	z (CR value)	p
B4	<---B	0.843	.216	3.928	0.000
B5	<---B	0.812	.211	3.651	0.000
B6	<---B	0.723	.232	4.063	0.000
B7	<---B	0.851	.215	3.466	0.000
B8	<---B	0.823	.230	3.765	0.000
B9	<---B	0.854	.236	3.848	0.000
B10	<---B	0.833	.243	4.189	0.000
B11	<---B	0.801	.263	4.241	0.000
B12	<---B	0.822	.223	4.077	0.000
B13	<---B	0.812	.228	3.925	0.000
C1	<---C	0.756			-
C2	<---C	0.723	.248	3.578	0.000
C3	<---C	0.852	.239	2.997	0.000
C4	<---C	0.856	.224	2.738	0.000
C5	<---C	0.767	.230	3.159	0.000
D1	<---D	0.844			-
D2	<---D	0.832	.069	14.115	0.000
D3	<---D	0.811	.067	15.154	0.000
D4	<---D	0.845	.070	13.937	0.000
D5	<---D	0.881	.066	14.427	0.000
D6	<---D	0.827	.069	14.549	0.000
D7	<---D	0.823	.069	14.457	0.000
D8	<---D	0.842	.067	13.835	0.000
D9	<---D	0.824	.068	13.894	0.000
D10	<---D	0.811	.063	14.128	0.000
D11	<---D	0.823	.070	15.214	0.000
D12	<---D	0.843	.065	14.593	0.000

In the influence of factor load on the Chinese population, the factor load coefficients of D5<-- D, B3 <-- B, C4<-- C, B9<-- B, C3<-- C and B7<-- B are 0.881, 0.856, 0.856, 0.854, 0.852 and 0.851, respectively. Therefore, the factor weight ratio of D5, B3, C4, B9, C3 and B7 is ranked in the top six.

Figure 4: CFA results in a Thailand population

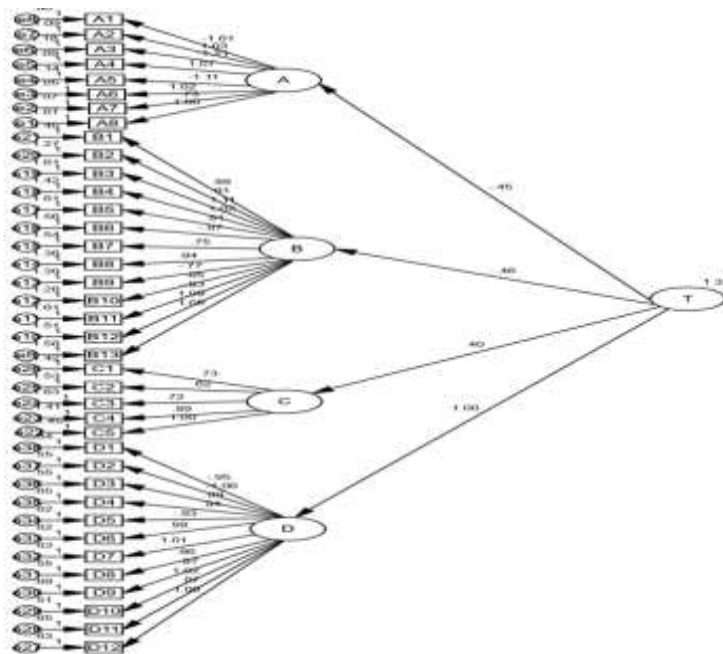

Table 9 CFA results in a Thailand population

Confirmatory factor analysis of Thai population

Factor ((latent variable))	Measurement item (apparent variable)	Standard load factor (Std. Estimate)	Standard error (Std. Error)	z (CR value)	p
A1	<---A	0.742			-
A2	<---A	0.712	.175	4.176	0.000
A3	<---A	0.756	.200	5.117	0.000
A4	<---A	0.776	.212	5.216	0.000
A5	<---A	0.734	.207	5.189	0.000
A6	<---A	0.761	.225	5.391	0.000
A7	<---A	0.723	.203	5.089	0.000
A8	<---A	0.744	.254	6.322	0.000
B1	<---B	0.756			-
B2	<---B	0.765	.250	4.373	0.000
B3	<---B	0.745	.234	3.975	0.000
B4	<---B	0.821	.211	4.020	0.000
B5	<---B	0.811	.207	3.715	0.000
B6	<---B	0.721	.226	4.154	0.000
B7	<---B	0.853	.211	3.531	0.000
B8	<---B	0.821	.225	3.855	0.000
B9	<---B	0.782	.232	3.923	0.000

Factor ((latent variable))	Measurement item (apparent variable)	Standard load factor (Std. Estimate)	Standard error (Std. Error)	z (CR value)	p
B10	<---B	0.773	.237	4.293	0.000
B11	<---B	0.790	.256	4.343	0.000
B12	<---B	0.815	.218	4.170	0.000
B13	<---B	0.834	.223	3.999	0.000
C1	<---C	0.723			-
C2	<---C	0.756	.247	3.599	0.000
C3	<---C	0.776	.238	3.017	0.000
C4	<---C	0.756	.223	2.762	0.000
C5	<---C	0.767	.229	3.184	0.000
D1	<---D	0.844			-
D2	<---D	0.832	.069	13.981	0.000
D3	<---D	0.881	.067	15.138	0.000
D4	<---D	0.848	.071	13.817	0.000
D5	<---D	0.883	.066	14.465	0.000
D6	<---D	0.867	.070	14.382	0.000
D7	<---D	0.878	.069	14.292	0.000
D8	<---D	0.898	.067	13.834	0.000
D9	<---D	0.867	.068	13.752	0.000
D10	<---D	0.887	.064	13.984	0.000
D11	<---D	0.898	.070	15.197	0.000
D12	<---D	0.844	.065	14.462	0.000

From In the confirmatory factor analysis of Thai population, the factor load coefficients of D8<-- D, D11<-- D, D10 <-- D, D5<-- D, D3<-- D and D7<-- D were 0.898, 0.898, 0.887, 0.883, 0.881 and 0.878, respectively. The weight of factor load factor is higher than that of variable D.

Conclusions

1.The effectiveness Educational Management component of Liaoning Communication University and Bangkok Thonburi University include four components 1) Effective education management 2) development of education management of private universities 3) development of private universities and 4) The influence of one Belt and one Road policy factors on college talent training.

2. Effectiveness of china-Thailand educational management exchange research shown in the adaptation indexes meet the requirements, indicating that the model scale matches well, the model fits well, and the model test results can be analyzed to test the fit of the data and the model.

3. There are 38 guidelines for effectiveness Educational Management for 4 Components Consist of Components 1 Effective education management, There are 9 guidelines. Component 2: Development of Chinese private universities, There are 4 specific guidelines. Component 3: Development of private universities, There are 5 specific guidelines.

Component 4 :The influence of one Belt and one Road policy factors on college, There are 12 specific guidelines.

Discussion

1. Discussion about Research Objective 1. Belt and Road Under the influence of the background, the effective education management summary of Communication University of Liaoning and Bangkok ThonBuri University includes four parts 1) Effective education management; 2) development of education management of private universities in China through international cooperation and exchanges; 3) development of private universities under the background of "One Belt and One Road" construction; 4) influence of Belt and Road policy factors on talent training in universities. This is because these four aspects are crucial to the development of Art Majors in colleges and universities in Liaoning Province. Liaoning University of Media and Communication of China and Bangkok ThonBuri University, Thailand, as the research objects, study the basis of effective education management. Select Chinese private universities of Liaoning media institute as the main research object at the same time, at the same time determine the Thailand Bangkok university the foreign private universities as the object of comparative research, to better discuss the system of private universities and its management results, for the current survival and development of private colleges and universities to provide reference and reference at the same time, give advice. In addition, since the paper examines the private universities in two countries, however, the problems and development of the private ownership countries are very different from those of the private universities in China; but they share the same type and attributes. This kind of differences and the same differences will naturally appear in the composition of the leadership system of the two private colleges and universities, so that it can also expand the application scope of the reference value of the paper results.

Component 1: Effective education management

The results of this study are comparable with the following findings Lu Fang and Cui Hongxia's International Development Strategy of Private Universities under the perspective of "Belt and Road" Take Xi'an Siyuan University as an example (Shaanxi Education Higher Education, issue 9,2020) Take Xi'an Siyuan University as an example, Explain the low degree of internationalization of teachers, easy project signing and difficult to implement in the help of "One Belt and One Road" background, And the lack of international characteristics of the course, Lack of financial support and other problems, And from the construction of three-dimensional aspects of the corresponding management mechanism; Su Xiuqing's Study on the International construction of Private College Accounting Teachers under the Background of "Belt and Road" (International Business Accounting, 2021, pp. 86-88) is also based on the continuous promotion of "Belt and Road" construction, It has brought new hope for the international development of private education in China, This paper discusses the realization path of the internationalization construction of the accounting teachers in private universities under this background. NingShaSha "Belt and Road" under the background of private university students education development strategy research ("longdong college journal 6 in 2019124-128 pages) Strategy of Private Universities" ("China Adult Education", page 9-10,17,2008) is very close to this; The following year, Yuan Zuqian and Li Ciping in their "Discussion on the Development Strategy of Private Colleges and universities" ("Contemporary Education Forum", 2,89-91)

Component 2: Develop the education and management of Chinese private universities through international cooperation and exchanges. Li Sha's "On the formulation of the Development Strategy of Private Universities" ("China Adult Education", page 9-10,17,2008) is very close to this; Cao Xingze's paper "" Civil Schools run by Famous Schools ": Connotation motivation and Problems", Also by promoting the development of private universities to the effect of elite universities, Xu helped to the above view; the same year, Li Bo, Li Can, Wang Shoubo "Analysis on the Development of Private Universities in China" written and published ("China Economy and Trade", 24,2009, p. 131) Then put forward the connotative development strategy; besides, In 2010, Hebei Education Press published a monograph entitled Research on the Development and Strategy of Private Universities written by Jin Xibin; Next, Dong Xuejun's "Discussion on the Development Planning of Private Universities" ("Journal of Bohai University, 4,2011) and Ma Fengyu's "Some Thoughts on the Reform and Development of Private Universities" ("Universities (Academic Edition), 5,2011) are both the current situation, Discuss the development of private universities through the perspective of constructing the development strategy

Component 3: The development of private universities under the background of "One Belt And One Road" construction Lin Qinglan's "Problems and Strategies in Running Private Colleges and Universities" ("Education Management" March 2018) is still as always to offer suggestions in the healthy development of private colleges and universities. However, after 2020, although similar papers will continue to appear until now, the content of the strategies constructed through research has changed substantially, that is, scholars are more inclined to hope that private universities can realize their own healthy development through the efforts of connotation construction. For example, Shen Xinyi "Discussion on the Development Status and Countermeasures of Private colleges and universities" ("Today's Fortune", 2020,22) advocated strengthening the connotation construction of private colleges and universities; Jin Xiaoguang's Analysis of the Innovative Development of Private Universities (Journal of Hubei University of Economics · Humanities and Social Sciences Edition, 12,2021) also advocated that private universities should seize the current development opportunities, Through the efforts of connotation construction, While playing to its own strengths, To achieve leapfrog development; Hu Ruinian, Liu Pu "the new era of the evolution of private colleges in China, realistic dilemma and development path" ("decision and information" in 20219) also given private universities face public welfare and for-profit conflict, government and private universities to straighten out, educational resources and basic security, discipline and professional construction level is relatively low, teachers' career development channel bottleneck etc. It proposes that classified construction should encourage and support differential development, accelerate transformation and upgrading, form a common development pattern, highlight key areas, solve weak links, strengthen connotation construction and improve the level of school running.

Component 4: The influence of the Belt and Road policy factors on university talent training Chen Sheng's Analysis and Countermeasures on the Management dilemma of Counselors in Private Universities (Journal of Chifeng University, No.4,2015) is an early result of the research on private universities from the perspective of management results, The author focuses on the many problems existing in the counselors of private universities, Think that these issues are not resolved, It is bound to affect the work effectiveness of the counselor team; In 2018, Wang Ying's "Research on Improving the Administrative Management Efficiency of

Private Universities" (Science and Technology Information, 33,2018) is also a paper studying the management effectiveness of private universities, The article believes that private colleges and universities should meet the relevant systems and requirements of the state, Form constraints in the school-running system and daily management work, Reflects a higher administrative management level. Private colleges and universities should improve the efficiency of administrative management work and teaching, and create a better learning environment. This view is similar to the leadership system of private universities promoted in this paper; Yang Xiaoli research on the effective way of student management in Private Universities (Science and Technology, 15,2019) is the improvement of student management effect of private universities.

5.2.2 Discussion about Research Objective 2

Effective education management under the background of the Belt and Road, Effective education management includes improve the effectiveness of private university management, improve the education system, improve education leadership, human resources planning, improve the comprehensive competitiveness of university teaching and scientific research management, innovative talent training mode of content and method of innovative education idea, with strong correlation of interdisciplinary course teaching system, broaden the professional field, reconstruct curriculum system. Private university innovation school-running system, reform of talent training mode, summarizes the foreign private university development experience and establish system and mechanism of academic, government financial aid, church schools, education legislation and profit, to establish a scientific and perfect education evaluation system, innovation of higher education evaluation mechanism, higher education evaluation mechanism, the guidance of the sustainable development of Chinese private colleges and universities, foreign private universities in financing experience, improve the content of the development of Chinese private universities, foreign private colleges internal management system, international exchanges and cooperation, foreign private colleges and Chinese private colleges and comparison Establish a differentiated school-running system. We will build a management mechanism for international exchanges and cooperation, strengthen top-level design, improve the training system, optimize the grant system, and develop opportunities for education. Participate in the global higher education governance, innovative research-oriented teaching reform related measures, accelerate the flow of regional preferential education resources, the expansion of higher education, "Is given priority to with order" learning, multiple learning, innovative learning, international learning talent training mode, absorbing other countries first-class university construction experience, expanding the scope of higher education social service, provide the forefront of higher education academic exchange, improve the talent training mechanism, expand higher education teaching function, accelerate the cross-border scientific research personnel flow, innovation form of higher education supply.

5.2.3 Discussion about Research Objective 3

There are 38 guidelines for effectiveness Educational Management for 4 Components Consist of Components 1 Effective education management, There are 9 guidelines. Component 2: Development of Chinese private universities, There are 4 specific guidelines. Component 3: Development of private universities, There are 5 specific guidelines. Component 4 :The influence of one Belt and one Road policy factors on college, There are 12 specific guidelines. Case Studies of research units in Dutch and British Universities can also be regarded as an extended study of university governance, because the former focuses on the problem of

locality in the field of university governance, while the latter focuses on the relationship between university governance and university development. Obviously, this kind of research has paid attention to the practical impact of university governance at a broader level, and obviously expanded the traditional boundary of university governance research. As far as the research method is concerned, the main research method of foreign private universities is case analysis. The results were related with Han Yan, 2006 : 18-21, Duan Minna, D: 2008, Zhang Kun, 2009:58-61 Guo-you Zhang, 2013:29-35, Huang Mingguang, 2005:38-39, Huang Mingguang, 2005:38-39, Wang Qingru & Kong Ying, 2006, Wan an zhong, J:2009:1-4, (Huan-huan han ,2011:38-39, Zhao Yingsheng, Zhong Binglin, Hong Yu ,2011:33-36, Cui Huan ,2013, Yao Yuhua, 2013, Yang Nan, 2016:18-19, Xue Weiyang, 2016:46-52, (Du jia li & He ai min, 2018, YanXiaoLei, 2018:107, Tan Wenting, J:2019:25-30, Lu Fang & Cui Hongxia, 2020, Ning Salsa, J:2019:124-128, Han Heming, J:2002:45-49, Shen Pengyi , Wan Demin, J:2020, 6-8+11, Wang Lingling, J:2016, 94-96, Li Bei, Liang Zhiyang, J:2017, 19-21, Fan Ruping, J:2017, 2, Liu Yanhong, J:2016, 10-14, Chris-tine Maitland and Gary Rhoads (2001), Leon Trakman (2008), Charles J. Ja-go (2009),

Recommendations

Recommendation for Policies Formulation Educational Management Between Communication University in Liaoning and Bangkok thonburi University under the Background of one belt and one road ” Based on the effectiveness theory of education management under the influence of One Belt And One Road policy and the reality of private colleges and universities in Liaoning Province, this paper puts forward the following suggestions:

1) Strengthen international exchanges and improve the education level Strengthen the top-level design, improve the education of "Belt and Road" students in China and the national strategy

We will formulate education policies and plans that are compatible with the Belt and Road Initiative, and carry out comprehensive and targeted planning and top-level design. In the way of government-led promotion

2) Create a good policy and regulation environment for overseas study to enhance students' own development ability Change the past pattern of geographical characteristics determining the educational scale advantages of international students along the Belt and Road, create a inclined and guiding external institutional space and policy environment, and promote the coordinated development of education of international students in different regions of countries along the Belt and Road

3) We will establish an education quality evaluation system for international students in China to enhance their core competitiveness Government level for international students quality of professional requirements and language minimum standards, clear university students education qualification standards, the implementation of international students education tube scoring mechanism, formed by government supervision.

4) We will optimize and reform the scholarship and grant system for overseas students and enhance the "pull" for outstanding overseas students and attaches great importance to absorbing and guiding social forces to support the development trend of the opening-up of education.

Recommendation for practical application

Based on the research results of this paper, this paper puts forward the following practical application suggestions to Liaoning Communication University:
existing problem:

1) The objective influence of the investment subject and fund sources of private colleges and universities, as well as the institutional and mechanism reasons such as teachers and management methods, also make some private colleges and universities encounter obstacles in their management.

2) The concept of running schools, management system, teaching staff and personnel training, especially the leadership system, still need to be strengthened and upgraded.

3) Copying the management mode of private colleges and universities in western developed countries also has some problems in different degrees. The development and improvement of private colleges and universities need further research and exploration, and some more scientific and reasonable strategies and methods should be constructed
propose:

4) In the practice of running schools, we summarize experience and seek good methods, and explore a set of effective innovative strategies in line with the scientific development of private colleges and universities.

5) The relevant literature and theory to construct the corresponding research model, and conducted empirical investigation and analysis. The research conclusion is helpful to put forward the corresponding promotion mechanism and policy suggestions from the universities, enterprises and the government.

Recommendation for Further Research

(1) based on the "Belt and Road" construction and the background of education internationalization, further expand the sample size, in order to more accurately understand the department's talent demand and talent ideas, using management and education and other disciplines related theory and knowledge methods, through the observation and data analysis, the Liaoning media institute and Bangkok university leadership system and its management results, realize the two Chinese and foreign representative private university leadership system and management results.

(2) through the analysis of Liaoning institute of media and the characteristics of leadership system, and the system reflects the results in the school management, summarizes the experience of practice and effective mechanism, induction reveals the scientific and regularity, as perfect and Chinese and foreign private university leadership system, improve the practice of school management reference and theory.

(3) analysis of China's "area" construction background for Liaoning institute of media and Bangkok, the leadership system and its management effect and performance, especially for the two schools education internationalization, the influence of the exchange, and analysis of inductive "area" construction on the development of Chinese and foreign private colleges and universities, for private universities into the "area" construction provide guidance and enlightenment.

(4) four is, based on the research found in the Liaoning institute of media and Bangkok university, the problems in the leadership system and its causes, at the same time of trying to solve, construction and put forward certain optimization and perfect the leadership system of

private colleges and universities, improve the management effectiveness of innovation ideas and strategies, and to contribute to the sustainable development of private colleges and universities.

References

- Bao C Y. (2008) . Characteristics of financial management in Japanese private universities and its Enlightenment: A case study of Keio University [J]. *Modern Education Science (Higher Education Research)*. (2), 35-39.
- Cui Laiting&Yan Yunting(2014).A Sino-US Comparative Study on the Higher Education Cost-sharing Mechanism of the Private Institutions. *Meitan Higher Education*. (05),4-10
- Dong S Z. (2007) . Thinking about the property rights of legal persons in private colleges and universities -- Based on the investigation and analysis of the legal persons' property of 45 private colleges and universities.] *Research on Educational Development*. (14).1-5.
- Dong S Z. (2010) . On the construction of supervision system of private colleges and universities. *Education and Occupation*. (2), 5-7.
- Feng Shujuan & Xu Qingqing. (2009) Some Considerations on family management of private Colleges and Universities in China [J]. *Research on Educational Development*., (12), 39-43.
- Guo B & Li C. (2011) . The development of American private universities for reference to China's higher education [J]. *Journal of Dalian University*. (5), 88-93.
- Hua Lingyan. (2008). A Comparative Study on Raising Funds for Private Higher Institutions between China and America.(11),*Studies in Foreign Education*. 38-42
- He Changsong. (2005) The Legal theory analysis of the Board of Supervisors System of private Colleges and Universities [J]. *Hunan Social Sciences*. (3), 64-66.
- jian-ping tang. (2003) after joining the WTO of our country private higher education development strategy research [D]. Wuhan University of Technology; 79
- jin-feng Chen. (2001) current our country the plight of private higher education and reform train of thought research [D]. *Southwest Normal University*; 50
- Junzhong Gu & Jing Yang. (2016) . *English Chinese Multimedia Technology Dictionary*: Shanghai Jiao Tong University Press. 09, 154
- Li Li & Wang Anxing. (2020) Who the President represents: A probe into the agent Problem of mixed ownership vocational colleges [J]. *Forum on Vocational Education*.,(10).41~46.
- Li Jianmin(2013).Development Course of Government Subsidies for Private Universities and Colleges in Japan. *Journal of Zhejiang Shuren University (Humanities and Social Sciences)*. (06),23-28
- Li Qian&Zhang Liang (2020). The Main Characteristics of the Development of the First-class Private Universities in Asia and Its Enlightenments. *Journal of National Academy of Education Administration*. (02), 32-42

- Li Wei&Tian Mi (2012). Enlightenment of Philippines's Private Higher Education on China's Civilian-run Universities. *Crossroads:Southeast Asian Studies*. (12), 71-74
- Xu Xuqing. (2011) , Carrying out Classified management to promote the construction of high-level private Colleges and Universities [J]. *Journal of Shuren University of Zhejiang*. (4), 12-15.
- Yan Liping. (2001) Research on Public Assistance in Chinese Private Colleges and Universities in [D]; *Shantou University*; 5-8.
- Yang Gangyao & Que Mingkun. (2021) The goal positioning and realization path of high-quality development of private Colleges and Universities under the new development pattern of [J]. *Education and Occupation*. (19), 83~88.
- Zeng X Z. (2012) . Thinking about the current situation of classified management of private colleges and universities. *The Chinese Market*. (27), 28-29.
- Zhang Chuting. (2009) On University Presidents [J]. *Higher Education Research*. (7), 1-9.
- Zhang Dewen. (2020) Characteristics, Experience and Enlightenment of the development of private Higher Vocational Colleges in Shanghai [J]. *Education and Occupation*. (22), 75~80.
- Zhang Guangjin & Wang Xin. (2007) Comparative Analysis and Enlightenment of University Presidents' Group Characteristics in China and America [J]. *Fudan Education Forum*. (4), 61-65.
- Zhang Sugang. (2001) The Research on the Policy of Private Higher Education in [D]; *Xiamen University*. 01 -118
- Zhang Xuan & Fan Liying. (2019) Problems and Improvement paths in the formulation of Party building Policies in Private Universities [J]. *Teacher and Tao (Teaching and Research)*. (11).
- Zou F W. (2017). *Research on Party building of independent Colleges in the new era*. Changjiang University, 48.
- Zhu Beixin&Lu Shuangshuang(2016)Analysis of the Role of the Thai Government in the Development of Private Higher Education. *Journal of Zhejiang Shuren University (Humanities and Social Sciences)*. (06), 26-31

Factors Affecting Ceramic Art Design Education Administration Effectiveness : A case study of Private University

Song Xiao,
Sutida Howattanakul and Somsak Chanphong
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail:842766039@qq.com

Abstracts

The research attempts to accomplish the following objectives: (1) To ascertain the elements influencing the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities. In order to improve administration efficiency; and (2) To develop the Managerial Guidelines of the efficiency of ceramic art and design education for Guangdong private universities. This research utilizes a combination of methodologies. Population was a total of 10 private universities in Guangdong province offer ceramic art and design courses, totalling 506, sample was 295, the sample size was determined by Guangdong private university ceramic art design education experts and students who have studied ceramic art design courses, obtained by quota sampling method, totaling 10. The key informants were Guangdong private university ceramic art design education experts, obtained by purposive sampling method. Data were collected through a semistructured interview, a survey questionnaire, and focus group discussions. The research findings revealed that; (1) get the factors affecting ceramic art education administration effectiveness in private university of Guangdong Province, improve the efficiency of discipline education administration; and (2) Get the new Managerial Guidelines to develop the management(administration) efficiency of ceramic art education in private universities of Guangdong Province.

Keywords: Effectiveness; art education administration; ceramic art design administration; Guangdong Province

Introduction

Sorting the relevant concepts and theories is necessary for research into the elements that influence the effectiveness of ceramic art design education administration at private universities in Guangdong. Relevant Concepts include Educational administration(Ashima, V. Deshmukh and Anju P. Naik. 2010 : 68, ; Michael Connolly, Chris James, Michael Fertig, 2017 : 508), Arts Education administration(shangyingli, 2019 : 13), Private higher education administration (Zhaoxuedong,2018.4:9), Ceramic art design (He, Yueming; Khattak, Hasan Ali ; Hasan Ali Khattak, 2022 : 9), Strategies for effective management(Ashima, V. Deshmukh, and Anju P. Naik, 2010 : 90), Leadership and management((Kenneth Leithwood and Daniel L. Duke:1999:42),Organizational Climate (DiLiello & Houghton, 2006), Resources Management.(Ashima, V. Deshmukh, and Anju P. Naik, 2010 : 382), Evaluation(Ashima, V. Deshmukh, and Anju P. Naik, 2010 : 85). This research examines the theoretical underpinnings of ceramic art and design education administration by exploring deeply into the aforementioned theoretical topics. Our objective is to investigate the elements that influence the efficacy of

* Received: February 16 2023; Revised: February 21 2023; Accepted: February 22 2023

ceramic art and design administration in private universities in Guangdong in order to better motivate the field's long-term growth in teachings.

Research Objectives

1.To Determine the factors that affecting the management(administration) efficiency of ceramic art design education in Guangdong private universities, In order to improve administration efficiency。

2. To develop the Managerial Guidelines of the efficiency of ceramic art design education for Guangdong private universities.

Research Methodology

The research was mixed methodology design which were comprised of quantitative and qualitative research. There are three processes of research which were research proposal preparation, research procedures, and research report. The research procedures consisted of three steps; (1).Determining the variables of affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities; (2).Examining variables of affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities; and (3).Developing the managerial guidelines on ceramic art and design education in Guangdong private universities.

1. Determining the variables of affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities

Researchers studied related literature about concept, principles and theories, related research on the administration efficiency of ceramic art and design education.And adhered to the principle of seeking truth from facts and keeping a true scientific attitude, attach importance to the collection of relevant literature and materials, and refer to more than 50 relevant materials. Domestic materials are mainly concentrated in museums and university libraries, while foreign relevant materials are mainly from various excellent original translation works. And in-depth interview from 10 key informants who are ceramic art design education experts with more than 15 years' experience from private universities.Expert Interview Questionnaire used to measure variable data in the research process.

1.1 Research Design

Qualitative research: the researcher has studied related literature about concept,principles and theories, related research on the administration efficiency of ceramic art and design education.

1.2 Key informants

researcher will adhere to the principle of seeking truth from facts and keeping a true scientific attitude, attach importance to the collection of relevant literature and materials, and refer to more than 50 relevant materials. Domestic materials are mainly concentrated in museums and university libraries, while foreign relevant materials are mainly from various excellent original translation works.

And in-depth interview from 10 key informants who are ceramic art design education experts with more than 15 years' experience from private universities.

1.3 Instruments

Qualitative research: Expert Interview Questionnaire will be used to measure variable data in the research process.

1.4 Data collection

Data collection were performed by researcher.

3.15 Data analysis

The collected data were analyzed by content analysis.

2. Examining variables of the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities

2.1 Research Design

Researchers used the influencing factors of ceramic art design education administration efficiency in private universities in Guangdong Province from step (1) to prepare a survey questionnaire as an instrument to collect from samples in order to Examining variables affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities.

2.2 Population and Sample

Population consisted of 506 informants who were studied ceramic art design in Guangdong private universities, they came to 10 colleges and universities of private universities in Guangdong Province, which are classified according to Experience in ceramic art and design education. The researcher determined sample size with Krejcie and Morgan's Table (1970). The sample size was 295 were available data, studied ceramic art design in Guangdong private universities, with a stratified sampling technique, as shown in Table 1.

2.3 Instruments

Researchers employed a questionnaire which composed of three parts; Part I: Demographic variables (Checklist), e.g. Gender, Graduation, Whether the major is your first choice ,Are you interested in your chosen major, Fit into the subject curriculum, Are you interested in further study of the course. Part II: Variables of factors affecting the administration efficiency of ceramic art and design education (five-level rating scale) (19 items), and Part III: Recommendation (Opened End). Instrument was developed from step (1) as a questionnaire.

The quality of questionnaires were assessed by content validity and reliability. For the content validity, it was checked by five experts and analyzed by Item-Objective Congruence (IOC). The item value was ≥ 0.50 . For the reliability, it was analyzed by Cronbach alpha at 0.80. The questionnaires were sent by online, mail, and researcher.

Table 1. Population and sample of ceramic art and design education students in Guangdong private universities.

Serial number	Guangdong private universities	Population(N) Students	Sample (n) Students
1	Guangdong Baiyun University	70	47
2	Zhongshan College, University of Electronic Science and Technology	35	20
3	Guangdong Neusoft University	37	24
4	Guangdong University of Foreign Studies Nanguo Business School	68	31
5	Guangzhou Institute of Technology	60	34

6	Huali College, Guangdong University of Technology	35	20
7	Zhuhai Institute of Beijing Institute of Technology	68	42
8	Guangdong University of Science and Technology	62	27
9	Guangdong Institute of Technology	35	25
10	Guangdong Polytechnic University of Industry and Commerce	36	25
Total		506	295

2.4 Data collection

Expert interview data came from researchers' face-to-face interviews, and questionnaire data came from the Internet, email, social media.

2.5 Data analysis

The data of demographic variables were analyzed by descriptive statistics; frequency, and percentage. The variables of actors affecting the administration efficiency of ceramic art and design education were analyzed by descriptive statistics; mean, Standard Deviation (S.D.). For interpretation criteria about classifying mean score .it was analyzed by the concept of best (John W. Best, 1977: 190) as shown in Table 2. The variables of actors affecting the administration efficiency of ceramic art and design education were analyzed by the questionnaire data to reduce irrelevant variables. In the analysis process, dividing the data into subgroups then calculating the average of key scores. The Mean Score is less than 4.59, indicating low Level of the variables affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities; The Mean Score is greater than 4.59, indicating high Level of the variables affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities.

Table 2. Interpretation criteria about classifying mean score of the factors affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities by the concept of best (John W. Best,1997:190)

Mean Score	Level of the factors affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities
1.0-1.49	Lowert
1.50-2.49	Low
2.50-3.49	Moderate
3.50-4.49	High
4.50-5.00	Highest

3. Developing the managerial guidelines on developing the managerial guidelines on ceramic art and design education in Guangdong private universities.

3.1 Research Design

The researcher used each variable of the administration of ceramic art and design education from step (2) to development managerial guidelines on the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities by using Focus Group Discuss with 10 key informants who are ceramic art design education experts with more than 15 years' experience from private universities. And by applying and summarizing the educational administration theories related to ceramic art and design education administration.

This interview questionnaire is divided into 3 parts as follows:

Part I: General information of the respondents, totaling 6 items.

Part II: The validity of the research questionnaire content about the factors that affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities, totaling 50 items.

Part III: Suggestions and additional comments.

3.2 Key informants

10 key informants who are ceramic art design education experts with more than 15 years' experience from private universities. All of them have postgraduate degrees and their professional titles are professors. Among them, 3 are in charge of the management of ceramic art design, and 7 are tutors of ceramic art design. All of them have rich experience in administration and teaching of ceramic art design, and all of them can give us very important suggestions for improving the efficiency of ceramic art design administration.

3.3 Instruments

Focus Group Discussion

(1). This Focus Group Discussion form was used to collect qualitative data for the research title "Factors Affecting Ceramic Art Design Education Administration Effectiveness In Private University Of Guangdong Province".

(2). The Focus Group Discussion form is divided into 2 parts as follows:

Part I: Demographic information of key informants. Totaling 10 key informants who were Guangdong private university ceramic art design education experts.

Part II: Question: What are the managerial guidelines to develop the management(administration) efficiency of ceramic art education in private universities of Guangdong Province?

3.4 Data collection

(1). Focus Group Discuss with 10 key informants.

(2). Education administration theories related to ceramic art design education administration at home and abroad.

3.5 Data analysis

The data analyzed by content analysis.

Research Conceptual Framework

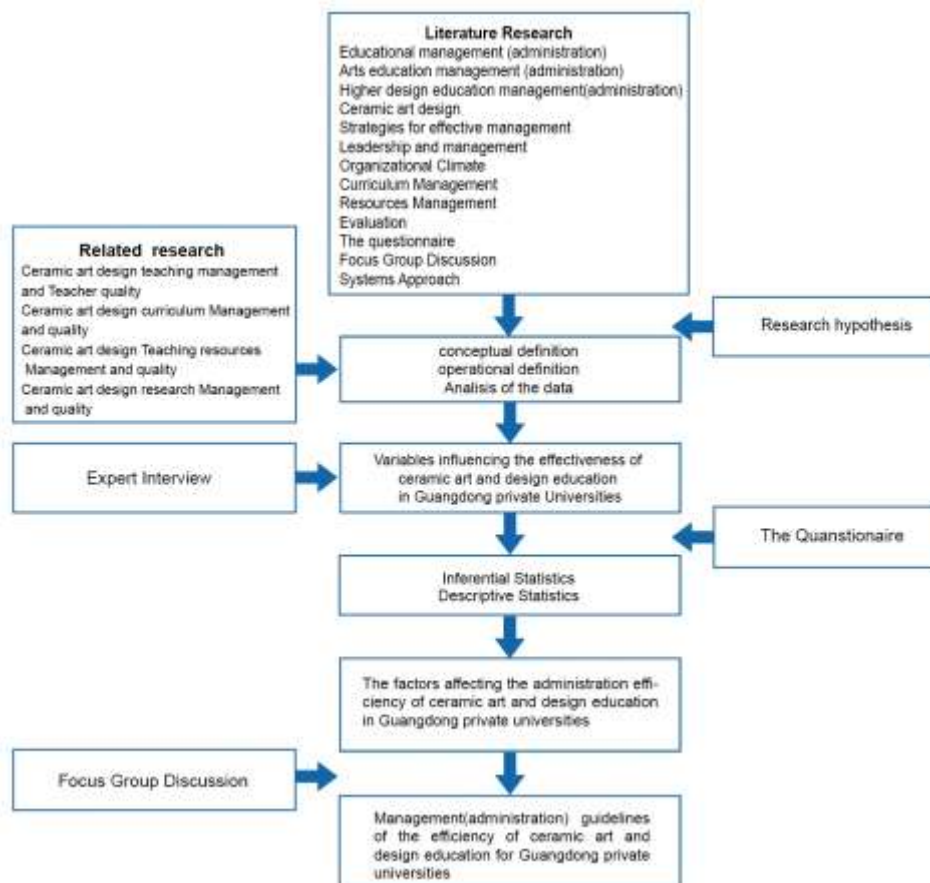

Figure 1 Research Conceptual Framework

Research Results

1 .Result of Data Analysis for Research Objective 1

According to the research objective of the paper,the population used in this research were mainly from the people who studied ceramic art design in Guangdong private universities.

Part I: Result of Data Analysis on Questionnaire: Demographic Information. The general demographic data of 295 respondents were divided into (1) Gender, (2) Age range,(3) Graduation, (4) Whether the major is your first choice ,(5)Are you interested in your chosen major, (6) Fit into the subject curriculum, (7) Are you interested in further study of the course. Details were shown in the Table 5.

Table 3. Frequency and percentage Result of Data Analysis for Questionnaire: Demographic Information (n = 295)

Demographic Information	Frequency	Percentage
1. Gender		
1.1 Female	101	34.24%
1.2 Male	194	65.76%
Total	295	100%
2. Age range		
2.1 lower than 20 years old	7	2.37%
2.2 20-30 years old	186	63.05%
2.3 30-40 years old	34	11.53%
2.5 40-50 years old	71	24.07%
2.2 Current Students	7	2.37%
Total	295	100%
3. Graduation		
2.1 Graduated Students	166	69.9%
2.2 Current Students	129	30.1%
Total	295	100%
4. Are you interested in your chosen major		
4.1 Yes	286	96.95%
4.2 No	9	3.05%
Total	295	100%
5. Fit into the subject curriculum		
5.1 Yes	279	94.58%
5.2 No	16	5.42%
Total	295	100%
6. Are you interested in further study of the course		
6.1 Yes	280	94.92%
6.2 No	15	5.08%
Total	295	100%

From Table 3, it was summarized that there were total 295 respondents to the questionnaires; 101 females, 34.24 percent, and 37 males, 65.76% percent. For ages, it was found that the majority of respondents were 20-30 years old, totaling 186 respondents, 63.05 percent. For graduation, 166 graduated Students, 69.9 percent., and 129 current Students, 30.1% percent. For interested in your chosen major, it was found that 286 choice yes, 96.95% percent, and 9 choice no, 3.05% percent. For Fit into the subject curriculum, it was found that 279 choice yes, 94.58% percent, and 16 choice no, 5.42% percent. For Are you interested in further study of the course, it was found that 280 choice yes, 94.92% percent, and 15 choice no, 5.08% percent.

From the data collected for the research, respondents were from 10 Guangdong private universities with ceramic art design experience. According to the content of the research, Most people are interested in ceramic art design and are willing to further study. Therefore, the researchers determined who was provide information from the private universities.

Part II : Result of Data Analysis on Exploratory Factor Analysis of effectiveness of Factors Affecting Ceramic Art Design Education Administration Effectiveness in private university of Guangdong province.

This phase of analysis used factor extraction by principle Component Analysis(PCA) with orthogonal rotation et.al and varimax rotation. The used criterial for considering factors were as follows; (1) 0.35 or higher was a practically significant factor loading, (2) eigenfenvalues greater than I according to Kaiser's Criterion, and (3) there were more than 3 variables(Hatcher). when consider the above Criterion, the number of components and the variance of variables were obtained as shown in Table 6.

Table 4. Showed Eigenfenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance fo the effectiveness of Factors Affecting Ceramic Art Design Education Administration Effectiveness in private university of Guangdong province components

Components	Rotated Sums of Squared Loadings (Extraction Method:Principal Component Analysis)		
	Eigenfenvalues	Percentage of Variance	Percentage of Cumulative
1	20.996	41.992	41.992
2	4.088	8.175	50.167
3	2.404	4.809	54.976
4	1.828	3.655	58.631
5	1.692	3.384	62.016
6	1.299	2.599	64.614
7	1.201	2.403	67.017

From Table 4. showed the number of components of effectiveness of Factors Affecting Ceramic Art Design Education Administration Effectiveness in private universsity of Guangdong province. It was found that there were 7 components with an Eigenfenvalues greater than I. When rotating the axis,it explained a total variance of 67.017 percent, but consider the selection criteria, compenent with fator loading at 0.35 or higher. There were more than 1 Eigenfenvalues and more than 3 or more variables that described components, The components that met all 3 criteria when the axis was rotated, component 1 had a maximum Eigenfenvalues of 20.996 ,it can explain the total variance of 41.992 Percent, component 2 had a maximum Eigenfenvalues of 4.088. it can explained by 8.175 Percent, component 3 had a

maximum Eigenfenvalues of 2.404,it can explain the total variance of 4.809 percent, component 4 had a maximum Eigenfenvalues of 1.828, explaining the total variance of 3.655 percent, component 5 had a maximum Eigenfenvalues of 1.692, explaining the total variance of 3.384 percent, and other components had an Eigenfenvalues and the ability to describe it, all variance gradually decreased accordingly, and the components that met certain criteria were components 1-5, it was found to be able to explain a total variance of 62.016.

Table 5: Showed components of ceramic art and design education management

Order	components	Number of Variables	Factor Loading
1	Components1	14	0.838-0.841
2	Components2	17	0.479-0.642
3	Components3	8	0.680-0.817
4	Components4	9	0.690-0.774
5	Components5	2	0.642-0.692
6	Total	50	3.329-3.766

From Table 5, there were qualified components as follows;components1 containing 16 variables that described component,factor loading between 0.838-0.841, components 2 containing 19 variables that described component, factor loading between 0.479-0.642, components 3 containing 9 variables that described component, factor loading between 0.680-0.817, components 4 containing 4 variables that described component,factor loading between 0.690-0.774,components 5 containing 2 variables that described component,factor loading between 0.642-0.692. The total number of variables that described the five components were 50 variables, factor loading between 3.329-3.766.

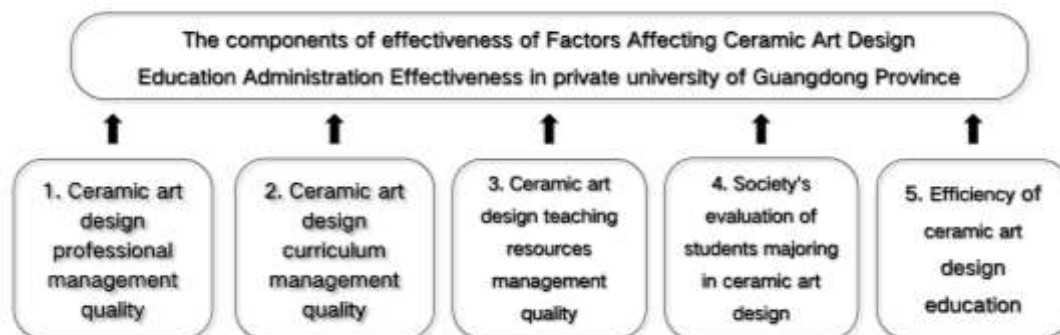

Figure2. Shows the Components of effectiveness of Factors Affecting Ceramic Art Design Education Administration Effectiveness in private university of Guangdong province

From Figure 2, it explained that the components of effectiveness of Ceramic Art Design Education Administration in private university of Guangdong province. Consisted of 5 components:

- Components1: Ceramic art design professional management quality
- Components2: Ceramic art design curriculum management quality
- Components3: Ceramic art design teaching resources management quality
- Components4: Society's evaluation of students majoring in ceramic art design
- Components5: Efficiency of ceramic art design education

2 .Result of Data Analysis for Research Objective 2

The Managerial Guidelines to develop the administration efficiency of ceramic art education in private universities of Guangdong Province:

Guangdong Province's private universities in the domain of ceramic art education were presented with a set of 5 management guidelines to improve administrative performance. Details were as follows:

1. Strengthen Ceramic art design professional management quality: There were 8 managerial guidelines: (1) Establish Effective discipline leadership traits; (2) Strengthen Effective leadership behavior; (3) Pay attention to situational factors. (4) Establish basic standards; (5) Establish work standard; (6) Establish evaluation standard. (7) Pay attention to the process of communication; (8) Improve communication efficiency.

2. Strengthen Ceramic art design curriculum management quality: There were 4 managerial guidelines: (1) Curriculum development and implementation; (2) Establish a curriculum administration system.(3) Strengthen the administration of education funds; (2) Establish the discipline budget reasonably; (4) Strengthen teaching infrastructure.

3. Ceramic art design teaching resources management quality: There were 4 managerial guidelines: (1) Uphold the noble ethics of teachers; (2) Promote teachers' professional development; (3) keep the structure of teachers reasonable; (4) Stimulate teachers' work vitality.

4. Strengthen Society's evaluation of students majoring in ceramic art design: There were 4 managerial guidelines: (1) Make sure to focus on teaching; (2) Timely adjustment of personnel training programs; (3) Effective promotion of teaching reform. (4) Construct education quality assurance system.

5. Strengthen Efficiency of ceramic art design education: There were 2 managerial guidelines: (1) Rational allocation of research resources; (2) Strengthen scientific Research activities.

Discussion

1. Discussion of Research Objective 1

There were 50 variables of affecting the administration efficiency of ceramic art and design education in Guangdong private universities which consisted of The discipline practice activities or lectures, The instruction provided for extracurricular academic competitions, The discipline's library resources in school, The laboratory administration and administration personnel, The ceramic laboratory teaching equipment, The laboratory administration, The employment situation of the discipline, Student's attitude to the evaluation of the discipline and The degree of social demand for talents in this discipline. The major findings were revealed as such because through these variables we can find the factors that affect the effectiveness of

ceramic art design education management in Guangdong private universities. In order to strengthen the administration, teaching management, curriculum management and scientific research management of ceramic art and design education in Guangdong private universities, it is necessary to establish relevant management system and management standards to strengthen the management of these factors. This research finding was in accordance with the theories or research of Ashima, V. Deshmukh, and Anju P. Naik(2010:68) or Thomas J&Sergiovanni (2014 : 25) which was found that The theories and practices in Education are presented as an integrated subject and the aspects of educational management are in perspective to development of management, theories of motivation and job satisfaction, leadership, authority and power, discipline, communication, decision making, supervision, financial management, and human resource development. Also, the findings were in the same direction with Lingling&Bing(2020:182) and Han (2020 : 222) and Jian (2019 : 149) that Improving Ceramic art design teaching management and Teacher quality is very important for improving the quality of Ceramic art design education in private universities in Guangdong. Moreover, from the research of Hao&Jing(2021:214) and Shizhang&Wenjuan (2020 : 99) and Qun (2022 : 154) it was found that Improving Ceramic art design Curriculum Management and quality is very important for improving the quality of Ceramic art design education Management in Private universities in Guangdong. Corresponding to the research of Han (2020 : 222), Guangfu (2021 : 49), Jian (2019 : 149) that Improving Ceramic art design Teaching resources Management and quality is very important for improving the quality of Ceramic art design education Management in private universities in Guangdong. Corresponding to the research of Hao&Jing (2021 : 214) ,Lingling&Bing (2020 : 182) thatImproving Ceramic art design research Management and quality is very important for improving the quality of Ceramic art design education Management in Guangdong private universities.

2 Discussion of Research Objective 2

The major findings were revealed as such because These factors affecting the effectiveness of ceramic art and design education management in Guangdong private universities are obtained through scientific data analysis by combining qualitative and quantitative methods. These data can be used to establish a more effective administrative system of Guangdong private universities. This research finding was in accordance with the theories or research of Ashima, V. Deshmukh, and Anju P. Naik. (2010 : 90) or Kenneth Leithwood and Daniel L. Duke(1999:42) which was found that Strengthen the leadership of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities. Also, the findings were in the same direction with Hongqi&xinping (2013 : 89) and Han(2020:222) Establish standard administration of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities. Moreover, from the research of DiLiello & Houghton(2006), Ashima, V. Deshmukh, and Anju P. Naik.(2010 : 120) , it was found that it is important to establish effective organizational communication of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities. Corresponding to the research of Hongqi&xinping (2013 : 79), Jingcheng&Luxian(2018:91), it is important to Strengthen teacher administration of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities. Corresponding to the research of Lingling&Bing(2020:182), Han(2020:222), it is important to Strengthen teaching administration of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities. Corresponding to the research of Hongqi&xinping (2013 : 99), Guangfu(2021:49) , it is important to Strengthen educational resource administration of ceramic art and design

education discipline in Guangdong private universities. Corresponding to the research of Hongqi&xinping (2013 : 79), Ling (2018 : 2), it is important to Strengthen teaching administration of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities. Corresponding to the research of Hao&Jing (2021 : 214), Shizhang&Wenjuan (2020 : 99), it is important to Strengthen curriculum administration and development of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities. Corresponding to the research of Hongqi&xinping (2013 : 115), Hao&Jing (2021 : 214), it is important to Strengthen education and research administration of ceramic art and design education discipline in Guangdong private universities.

Recommendation

1. Formulate Effective discipline leadership traits and skills standards

Research into the realm of ceramic art design education at private universities has revealed that the most successful heads of departments are those who exude a positive attitude, are approachable, exude self-assurance, and can cope with stress well. On the contrary, those subject leaders who are arrogant, hostile, conceited, self-centered, unenterprising and dictatorial have the lowest job satisfaction, indicating that leadership traits are closely related to the improvement of organizational effectiveness.

Subordinates regard a leader's trustworthiness to be the most crucial leadership characteristic. A leader is decisive, confident, emotionally stable and flexible. Subordinates are quickly influenced by the perception of integrity, and they will trust a leader who approaches difficulties with vision. It is found that trustworthy discipline leadership is closely related to organizational communication and improvement of teaching administration level (Peter, F.D. 2007 : 126-187). Knowledgeable (related to the job) is another important discipline leadership traits, leadership with ceramic art design discipline related academic background, and obtain the related leaders of academic achievement is more likely to win the trust of subordinates, and to make effective teaching goal, the implementation of specific talent cultivation scheme, As well as the improvement of the academic quality of the discipline.

The discipline leader can actively participate in educational administration training courses, continuously refine and sublimate relevant education administration knowledge by acquiring professional skills in education administration, and participate actively in social practice administration projects such as school-enterprise cooperation. These initiatives are important for the improvement of the academic quality of the discipline and its educational reform. Table 6 provides a concise summary of the characteristics and skills a successful leader in the field of ceramic art design should have.

Table 6. Effective leadership in ceramic art and design

Trait	Skills
To adapt to the situation	wit
Pay attention to social environment	Generalization ability
knowledgeable	Related professional skills
decisive	Mature, resourceful
Dare to decision	Creativity
Good at cooperation	

trustworthy	Good at communication and presentation
Dominance (influencing others)	Ability of organization
Under pressure	Ability to communicate
self-confidence	
Dare to take responsibility	
Regardless of personal gain and loss	

2. Formulate Effective organizational communication standards

The task of discipline managers includes setting goals, assigning tasks, motivating their staff, reflecting on their performance, and making decisions on a continuous basis. They also need to plan, organize, arrange, direct, collaborate and reflect. The attainment of goals, the implementation of decisions, and the accomplishment of tasks are impossible without adequate communication. It is imperative that discipline leaders have a clear understanding of the communication process. The way to improve the effectiveness of ceramic art design education administration is to improve the role of each teacher in the organization. This consists mostly of two fundamental methods: changing instructors to more appropriate employment or changing teachers' perspectives on the work such that the job is more appropriate for teachers.; The second is replacement, so that people are more suitable for the job. Specific methods include: improving work quality, laboratory training, behavior correction and behavior analysis. Administration of ceramic art and design courses can benefit significantly from the use of the aforementioned measures. Leaders in any field should comprehend and use these strategies effectively.

Communication-related tasks including planning, personnel management, directing, collaborating, and reporting comprise the majority of administrative work in the field of ceramic art and design education. Communication within an organization facilitates the movement of information for the achievement of organizational objectives. : top-down, bottom-up, horizontal and diagonal(Daniel, K.; Robert, L. K,1978 : 1).

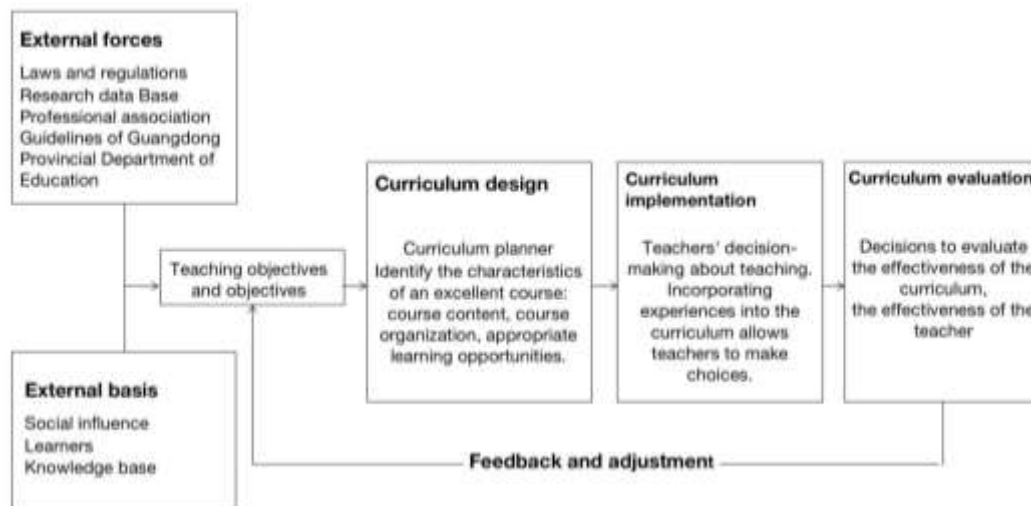
3. Formulate Job Enrichment standards for ceramic art design teachers

Increasing the effectiveness of ceramic art design education administration necessitates a better Job Enrichment program. J. Richard Hackman and Greg R. Oldham's Job Enrichment enhancement model postulates that employees' mental health and output are intertwined, with the former determined by the latter(Richard,R.;Audry,H, 2007 : 1), The model identifies five core elements of the work that contribute to one of three distinct mental states. Employee education, motivation for professional growth, and job satisfaction all modify the association between job characteristics, workers' mental states, and productivity. Skill diversity, job clarity and job importance jointly affect the "actual meaning of work", while job autonomy and job feedback affect the other two psychological states -- "actual responsibility of work" and "understanding of actual results of work" respectively. The model explained how certain behaviors are influenced by knowledge and skills relating to the job, growth needs, and job content satisfaction (Thomas, J .; Paul.K.; Masha.M.; Frenderich,M., 2014 : 123). By grounding their work in this theory, the study's authors provide a framework for enhancing the quality of ceramic art design education in the service of bettering its administration within private universities in Guangdong. As show in Figure 3.

Figure 3. Model of improving the Job Enrichment of ceramic Art design Education in private Universities.

Figure 4. Ceramic Art design course management system of private university.

4. Formulate Curriculum management and development standards

Curriculum management is the general term of a series of administration activities and behaviors, such as decision-making, planning, development, organization, coordination and implementation, which are imposed by curriculum. Curriculum administration is embodied in curriculum administration system. The course administration system, which includes the course administration institutions and the community's administration standard, is an integral part of the education administration system. Its primary function is to resolve the interdependencies between the responsibilities and authorities of national, local, and school

administrations in the aspects of curriculum planning, development, implementation, and evaluation. One expression of educational leadership is the establishment of an administrative structure for the curriculum, the assignment of staff, the distribution of responsibilities and authorities, the management of the relationships between them, etc. The following criteria have the greatest impact on the achievement of the educational objectives and goals:

(1) External forces, such as legal provisions, current research level, professional knowledge, interest groups and various research institutions.

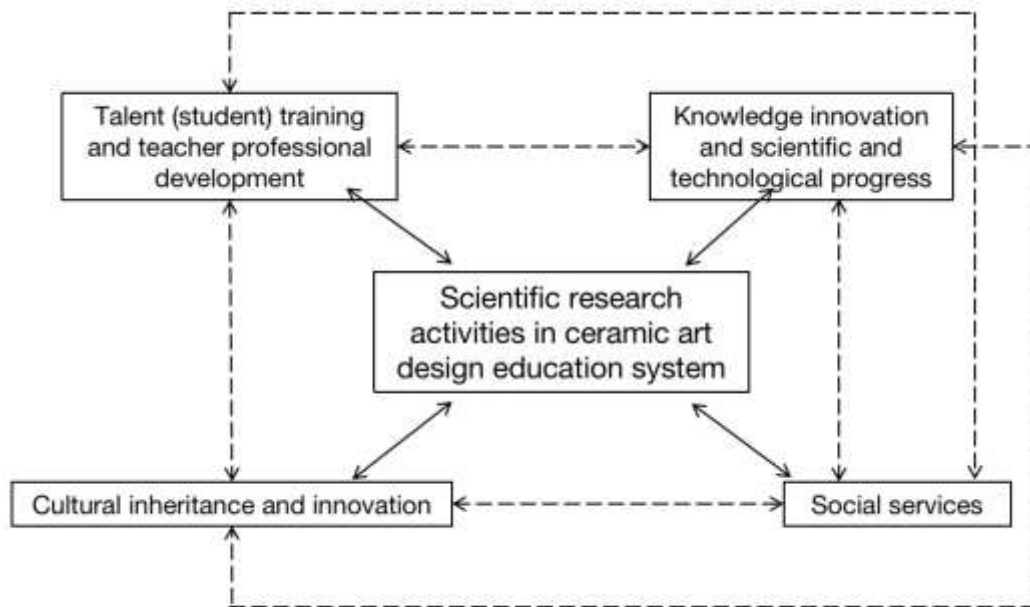
(2) Course basics, such as society, learners and knowledge, etc. According to Saylor-Alexander's curriculum administration theory and model, the researcher believes that the curriculum administration system of ceramic art design in Guangdong private universities can follow Figure 4.

According to the process of curriculum development, it can be divided into curriculum value administration, curriculum planning administration, curriculum development administration, curriculum resource administration, curriculum implementation administration, curriculum evaluation administration and curriculum performance administration. Among them is the indisputable significance of curriculum creation. Ultimately, the foundation of good education is thorough curriculum development. However, there are many approaches in which curriculum development can be established and conducted, and it is important that individuals who will be directly impacted by the curriculum be involved in its development, implementation, and assessment. With the aid of Tyler-behavioural Taba's theory model and Saylor-administration Alexander's theory, this article examines the processes and procedures involved in the creation, implementation, and assessment of ceramic art design curricula at private universities in Guangdong.

5. Formulate the scientific research standards

Through the rational allocation of scientific research resources, the research administration is responsible for creating and maintaining an environment that facilitates the flow of knowledge and the production of knowledge. Discipline leaders should attach great importance to and from the Angle of administration and scientific research activities engaged in the planning, organization and administration, fund, the evaluation standards and the incentive mechanism, etc., to ensure the realization of the administration goal, through the system and mechanism innovation, effectively stimulate the organization of teaching research activities of the internal energy, to mobilize teachers to carry out normative scientific research activities in accordance with the rules of scientific research, improve the quality of scientific research in private universities, and obtain appropriate theoretical or practical results, so as to "promote theoretical research, prosperity of philosophy and social science, and achieve the purpose of promoting scientific and technological progress and supporting social development. Presently, scientific research administration is a vital aspect of the operations of every private university in Guangdong, prompting the establishment of dedicated departments in each. Figure 5 presented a summary of the importance that scientific research activities performed in ceramic art design courses at private universities.

Figure 5 :The role of research activities in ceramic art and design education

References

- Ashima ,V.D. ; Naik,A.P. (2010). *Educational Management*, Himalaya Publishing House: Mumbai, India, 68-102.
- Ashima ,V.D. ; Naik,A.P. (2010). *Educational Management*, Himalaya Publishing House. Mumbai, India, 90-123.
- Ashima ,V.D. ; Naik,A.P.*Educational Management*, Himalaya Publishing House. Mumbai, India, 2010 : 67-82.
- Connolly,M.;James,C.;Fertig,M. (2019). The difference between educational management and educational leadership and the importance of educational responsibility Educational management, *Administration & Leadership*. 47, 504-519.
- Daniel, K.; Robert, L. K. (1978). *The Social Psychology of Organizations*, 2nd ed. wiley publishing: New York,NY, USA.
- He,Yueming;Mansur,K.H.M.;Fu,Y. (2021). Research on the Role of Art Creation in Ceramic Material Product Design Based on the Perspective of Innovation, *E3S Web of Conferences*, Barcelona, Spain, 15. Apr. 2021.
- Hong,Q.;Xin,P. (2013). *Educational administration*.Beijing Normal University Press: Beijing, China, 213-302.
- Peter,F.D. (2007). *Management:Tasks,Responsibilities,Practices* .Transaction Publishers,New York,NY,USA, 126-187.
- Richard,R.;Audry,H. (2007). *Fundamentals of Behavioral Statistics*,Renmin University of China Press,Beijing, China.

- Shang,Y.L. (2019). The Construction of Becoming Dimensions in College Art Education administration: Northeast Normal University,*Unpublished doctoral dissertation*. 13-15 .
- Thomas,J.;Paul.K.;Masha.M.;Frederich,M. (2014). *Educational administration*.Renmin University of China Press: Beijing, China. 123-146.
- Thomas,J.;Paul.K.;Masha.M.;Frederich,M. (2014). *Educational administration*.Renmin University of China Press:Beijing, China, 42-58.

การสร้างนวัตกรรมกับประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

The Creation of innovation and Effectiveness of Innovative for Thai Automotive Industry

ธีรพล วินิจวัฒนโกมล,

ชญญา ปิริยานิช และ ชัชวาลิต เลหาวิชเยียร

นักวิจัยอิสระ

Theerapon Vinidwattanakomol,

Chanya Piriyanit and Chatvalit Laohavichien

Independent Researcher

Corresponding Author, E-mail: thee123@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรม 2) ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างนวัตกรรมกับประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย และการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์และผู้มาใช้บริการจำนวน 435 คน ใช้วิธีคัดเลือกด้วยการสุ่มแบบเจาะจงและการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอ้างอิงการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุ ได้แก่ การจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน ส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่า การสร้างนวัตกรรมส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย โดยที่ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมการตลาด ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งองค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์ในการนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ การวางแผน และวางกลยุทธ์ในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรม และพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ในองค์การให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: นวัตกรรม; ประสิทธิผลของนวัตกรรม; อุตสาหกรรมยานยนต์

Abstracts

The objectives of this research were to 1) the relationship of causal factors affecting innovation, 2) the relationship between innovation and the effectiveness of innovation in the Thai automotive industry. This study was quantitative research. The sampling included automotive industry entrepreneurs and service users, the total sample of 435 persons and selection by purposive sampling and simple random sampling. The research tool was a questionnaire. The data were analyzed by simple regression analysis and multiple regression analysis.

The research findings were as follows, the causal factors, viz. knowledge management, technology management strategic leadership and employees' innovative behavior had significantly positive effect on innovation. Furthermore, the creation of innovation positively affected the effectiveness of innovation in the Thai automotive industry. All 5 observable variables, namely product innovation, process innovation, technological Innovation, service innovation and marketing innovation positively affected the effectiveness of innovation in the Thai automotive industry significantly. Which the knowledge/findings from this research are beneficial to automotive industry business organizations in using them for analysis, planning, strategy development of factors affecting innovation creation and develop various innovations in the organization to be more effectiveness.

Keywords: Innovation; Effectiveness of Innovation; Automotive Industry

บทนำ

อุตสาหกรรมยานยนต์ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเทคโนโลยี ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการ รวมถึงลักษณะของตลาดยานยนต์ ประกอบกับผู้ประกอบการในภาค อุตสาหกรรมยานยนต์ยังคงต้องการส่วนแบ่งทางการตลาดมากขึ้น และเร่งปรับตัวด้วยการให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ นำมาใช้ในการผลิตรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ รวมถึงจำเป็นต้องพัฒนากลยุทธ์และแนวปฏิบัติใหม่ๆ เพื่อดึงดูดลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Sturgeon et al., 2009 : 7-24) จากเดิมที่อุตสาหกรรมยานยนต์ติดอยู่กับแรงกดดันด้านต้นทุนและความไม่ต่อเนื่องในการสร้างนวัตกรรม เปลี่ยนไปเป็นการค้นหาวิธีการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มยอดขายและผลกำไร ด้วยการผลักดันให้ผู้ประกอบการในภาค อุตสาหกรรมยานยนต์เข้าสู่การแข่งขันเพื่อคิดค้นสิ่งใหม่ๆ การสร้างและหาประโยชน์จากเทคโนโลยี รวมถึงการให้ความสำคัญกับลูกค้ามากขึ้น การเพิ่มนวัตกรรมและการควบคุมต้นทุนพร้อมกัน จะเป็นแนวทางหลักในการสร้างนวัตกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ (Ili, Albers & Miller, 2010 : 246-255)

นวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของโลกตลอดเวลา ประกอบกับมีผู้ประกอบการรายใหม่ก้าวเข้าสู่ตลาดมากขึ้น ตามการขยายธุรกิจของบริษัทข้ามชาติและบริษัทในเครือของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ ผลกระทบที่ตามมาคือภาวะการแข่งขันที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นเช่นกัน การปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดที่สร้างสรรค์และพัฒนากลยุทธ์การแข่งขัน เพื่อสร้างความ

เข้มแข็งและการเติบโตทางธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรในอุตสาหกรรมยานยนต์ต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาตัวเองไปสู่การเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนไปด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การใช้นวัตกรรมสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง (De Massis et al., 2012 : 217-236) ดังนั้น จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการแข่งขัน เทคโนโลยี ความคาดหวังหรือความต้องการของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการที่นับวันจะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น จนส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่ออุตสาหกรรมยานยนต์หลากหลายมิติ ตั้งแต่กระบวนการออกแบบ กระบวนการผลิต ความหลากหลายของทางเลือกและผลิตภัณฑ์ ห่วงโซ่อุตสาหกรรมการผลิตทั้งอุตสาหกรรม การให้บริการ ตลอดจนการตลาด การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ นวัตกรรมทางการตลาดเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการจัดการ เพื่อให้ได้เปรียบในการแข่งขัน การสร้างนวัตกรรมเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร (Adams, Bessant & Phelps, 2006 : 21-47 ; Anderson et al., 2014 : 1297) เต็มใจที่จะรับความเสี่ยง โดยมุ่งมั่นที่จะให้เกิดเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลของนวัตกรรม รวมถึงประสิทธิผลขององค์กร (Campbell & Beaty, 1977 : 13-55)

ทั้งนี้ เมื่อผู้ประกอบการเร่งสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลของนวัตกรรม นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ การตรวจสอบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมและประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยในเชิงประจักษ์จึงมีความสำคัญและจำเป็น เพื่อจะช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่แท้จริงที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรม และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเกิดอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิผลของนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างนวัตกรรมกับประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการสำรวจตัวอย่างในลักษณะการศึกษาแบบตัดขวาง (cross-sectional study) โดยอาศัยแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งแบบสอบถามเป็นลักษณะคำถามปลายปิด (close-ended question) ประกอบด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (Rating Scale) เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์และผู้มาใช้บริการ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two stage sampling) ขั้นตอนแรกเลือกผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยจำนวน 10 องค์การ ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง ขั้นตอนที่สองสุ่มเลือกผู้บริหารและปฏิบัติงานในสังกัดองค์การอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยที่เลือกมาข้างต้น โดยการสุ่มแบบอย่างง่ายจำนวน 300 คน และสุ่มเลือกผู้มาใช้บริการกับองค์การอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยที่เลือกมาข้างต้นด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญจำนวน 135 คน จึงได้ตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 435 คน

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามขึ้น และใช้การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากการให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ผลจากการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) พบว่า แบบสอบถามมีค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยมีค่า IOC อยู่ที่ 0.95 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้ รวมทั้งนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) จำนวน 30 คน จากนั้นทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ของมาตรวัดตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.809-0.966 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้สำหรับการวิจัย เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย

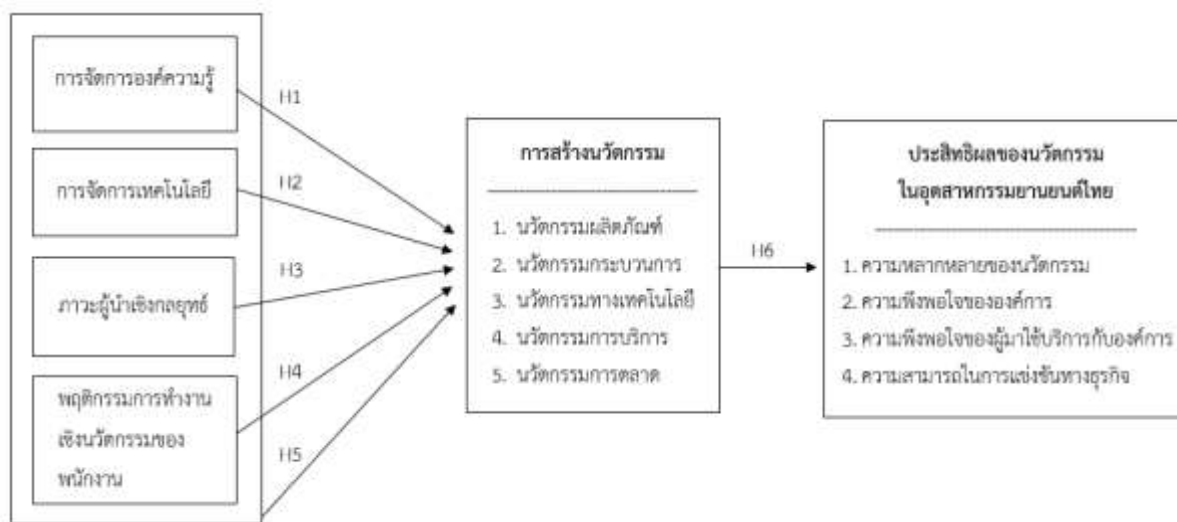
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ 1) การวิเคราะห์ผลสถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2) การวิเคราะห์ผลสถิติเชิงพรรณนาของระดับค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ความโด่งของแต่ละตัวแปร 3) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) 4) การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (simple regression analysis) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple linear regression) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดของ Chia-Nan, Jen-Der & Muhammad (2019 : 2403) ; Lawson (2002 : 251) ; Phaal, Farrukh & Probert (2006 : 336-344) ; Adair (2002 : 47) และ Adams, Bessant & Phelps (2006 : 21-47) มาพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรเชิงสาเหตุของการสร้างนวัตกรรม 4 ตัวแปร ได้แก่ การจัดการองค์ความรู้ (Lawson, 2002 : 251; avusgil et al., 2003) การจัดการเทคโนโลยี (Phaal, Farrukh & Probert, 2006 : 336-344 ; ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Adair, 2002 : 47; Adams, Bessant & Phelps, 2006 : 21-47) พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน (Mumford, 2003 : 107-120) ตามแนวคิดกล่าวไว้ว่าปัจจัยเหล่านี้จะส่งอิทธิพลผ่านการสร้างนวัตกรรมทำหน้าที่ไปยังประสิทธิผลของนวัตกรรมหรือผลลัพธ์ที่ได้จากนวัตกรรม โดยแบ่งเป็น 4 มิติ ได้แก่ 1) ความหลากหลายของนวัตกรรม (Mardani et al., 2018 : 12-26) 2) ความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการกับองค์กร (Delafrouz, Taleghani & Taghineghad, 2013 : 127-144) 3) ความพึงพอใจขององค์กร 4) ความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ (Chia-Nan, Jen-Der & Muhammad, 2019 : 2403) ผู้วิจัยได้สร้างแบบจำลองกรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework) สรุปได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของข้อมูล

ตัวแปรการจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ พฤติกรรมสร้างสรรค์ของพนักงาน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังข้อมูลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของข้อมูล

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การจัดการองค์ความรู้	4.14	0.78	มีการจัดการองค์ความรู้มาก
2. การจัดการเทคโนโลยี	4.09	0.73	มีการจัดการเทคโนโลยีมาก
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	4.22	0.75	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มากที่สุด
4. พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน	4.14	0.73	พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานมีมาก
5. การสร้างนวัตกรรม	4.15	0.67	มีการสร้างนวัตกรรมมาก
6. ประสิทธิภาพของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย	4.17	0.67	มีประสิทธิภาพของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรม พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุ ได้แก่ การจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน ส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ ดังรายละเอียดตามผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1-5 ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมมติฐานงานวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 การจัดการองค์ความรู้ส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรม

ตารางที่ 2 วิเคราะห์การจัดการองค์ความรู้กับการสร้างนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	1.360	0.113		11.821	0.000*
การจัดการองค์ความรู้	0.670	0.025	0.760	24.498	0.000*
Adj. R Square = 0.578, F = 600.225, Sig. = 0.000					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า การจัดการองค์ความรู้ส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 การจัดการเทคโนโลยีส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรม

ตารางที่ 3 วิเคราะห์การจัดการเทคโนโลยีกับการสร้างนวัตกรรม

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.849	0.090		9.259	0.000*
การจัดการเทคโนโลยี	0.804	0.020	0.866	36.315	0.000*

Adj. R Square = 0.750, F= 1318.897, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า การจัดการเทคโนโลยีส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรม

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการสร้างนวัตกรรม

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.857	0.088		9.577	0.000*
ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	0.777	0.021	0.870	37.104	0.000*

Adj. R Square = 0.758, F= 1376.851, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรม

ตารางที่ 5 วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานกับการสร้างนวัตกรรม

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	1.162	0.107		10.723	0.000*
พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน	0.714	0.024	0.799	27.834	0.000*

Adj. R Square = 0.639, F= 774.863, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 การจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรม

ตารางที่ 6 วิเคราะห์การจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพฤติกรรมสร้างสรรค์ของพนักงานกับการสร้างนวัตกรรม

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.346	0.074		4.572	0.000*
การจัดการองค์ความรู้	0.077	0.026	0.088	2.789	0.003*
การจัดการเทคโนโลยี	0.353	0.029	0.380	11.547	0.000*
ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	0.336	0.029	0.376	10.989	0.000*
พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน	0.141	0.029	0.158	4.639	0.000*
Adj. R Square = 0.854, F= 646.709, Sig. = 0.000					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า การจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างนวัตกรรมกับประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย พบว่า การสร้างนวัตกรรมส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย โดยที่ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมการตลาด ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยอย่างมีนัยสำคัญ ดังรายละเอียดตามผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 ดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 การสร้างนวัตกรรมส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

ตารางที่ 7 วิเคราะห์การสร้างนวัตกรรมกับประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.396	0.101		3.858	0.000*
การสร้างนวัตกรรม	0.908	0.023	0.869	36.969	0.000*
Adj. R Square = 0.757, F= 1366.817, Sig. = 0.000					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์การสร้างนวัตกรรมของตัวแปรสังเกตได้กับประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.405	0.100		4.001	0.000*
นวัตกรรมผลิตภัณฑ์	0.123	0.035	0.129	3.290	0.000*
นวัตกรรมกระบวนการ	0.149	0.033	0.156	4.318	0.000*
นวัตกรรมทางเทคโนโลยี	0.183	0.039	0.198	4.449	0.000*
นวัตกรรมบริการ	0.358	0.038	0.389	9.030	0.000*
นวัตกรรมการตลาด	0.086	0.036	0.095	2.282	0.021*
Adj. R Square = 0.768, F= 292.200, Sig. = 0.000					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า การสร้างนวัตกรรมส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย โดยที่ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมการตลาด ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยอย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรม สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านการจัดการองค์ความรู้

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับนวัตกรรม โดยการจัดการองค์ความรู้ที่ได้จากสิ่งสมความรู้ ประสบการณ์ของตัวบุคคล ประกอบกับข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลในเชิงทฤษฎี ผ่านกระบวนการจัดการองค์ความรู้ด้วยการรวบรวมและนำมาสร้างฐานความรู้ จัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการค้นหา การถ่ายทอด การแบ่งปัน และการเผยแพร่ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ได้ง่ายขึ้น มีความทันสมัยเสมอ ส่งผลให้การนำข้อมูลต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ส่วนใหญ่เป็นการใช้ข้อมูลเฉพาะในลักษณะของวิธีการเชิงปฏิบัติการ ให้เป็นประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมไม่ใช่เรื่องยุ่งยากเช่นเดิม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mardani et al. (2018 : 12-26) ที่พบว่า กิจกรรมการจัดการองค์ความรู้ส่งผลกระทบทางบวก

ต่อนวัตกรรมทั้งทางตรง และทางอ้อมที่ผ่านการเพิ่มความสามารถด้านนวัตกรรม ซึ่งการสร้างความรู้ การบูรณาการความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้เอื้อให้เกิดนวัตกรรมและประสิทธิภาพองค์การ การจัดการองค์ความรู้มีผลอย่างมากต่อความเร็วของนวัตกรรม คุณภาพนวัตกรรม รวมถึงปริมาณนวัตกรรม และสอดคล้องกับ Mehrabani & Shajari (2012 : 164) ที่ศึกษาการจัดการองค์ความรู้กับความสามารถด้านนวัตกรรมของโรงงานในอิหร่าน ที่พบว่า การจัดการความรู้ถูกออกแบบมาเพื่อนำเสนอกลยุทธ์ กระบวนการเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านนวัตกรรม กระบวนการของการจัดการความรู้ ได้แก่ การสร้างความรู้ การเผยแพร่ความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถด้านนวัตกรรมของโรงงาน โดยการจัดการองค์ความรู้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมทั้ง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมการตลาด (du Plessis, 2007 : 20-29)

2. การจัดการเทคโนโลยี

อุตสาหกรรมยานยนต์เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง ดังนั้นการจัดการเทคโนโลยีจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญหลักประการหนึ่งในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน การตรวจสอบและประเมินการพัฒนาการจัดการเทคโนโลยีภายในองค์กร ที่นำมาใช้ในเชิงรุกเพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น รวมถึงเพิ่มความสนใจอย่างมากในเทคโนโลยีกระบวนการ เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (Berry & Taggart, 1994 : 341-353) ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Li-Hua and Khalil (2006 : 9-26) ที่พบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างการจัดการเทคโนโลยีและข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการถ่ายโอนเทคโนโลยี กลยุทธ์เทคโนโลยีต่อกระบวนการสร้างนวัตกรรมในประเทศจีน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับประเทศ นอกจากนี้ยังมีการประยุกต์ใช้การจัดการเทคโนโลยีเข้ากับการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมกระบวนการ ที่อำนวยความสะดวกต่อกระบวนการผลิตสินค้า และโดยเฉพาะในปัจจุบันมีการนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมการตลาดมากยิ่งขึ้น

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

อุตสาหกรรมยานยนต์เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ดังนั้น การบริหารงานจึงต้องอาศัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีวิสัยทัศน์ และความกล้าในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารหรือการจัดการ เพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จในภาวะที่มีการแข่งขันหรือภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดได้ตลอดเวลา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีทักษะการคิดและการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ จะมุ่งเน้นการค้นหามองหาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อสร้างนวัตกรรมให้กับองค์กร โดยผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม สร้างแรงจูงใจและส่งเสริมทีมงาน (Abuzaid, 2016 : 329-330) ในการสร้างนวัตกรรมแต่ละด้าน ทั้งนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมการตลาด สอดคล้องกับการศึกษาของ Cortes & Herrmann (2021 : 224-243) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมอย่างไร พบว่า

คุณลักษณะเฉพาะของผู้นำเชิงกลยุทธ์ อาทิเช่น การมีวิสัยทัศน์ ความกล้าในการตัดสินใจมีอิทธิพลต่อกระบวนการสร้างนวัตกรรม โดยการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้ประสบความสำเร็จ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรพิจารณาว่าการตัดสินใจและพฤติกรรมของตนมีอิทธิพลต่อการสร้างนวัตกรรมต่างๆ อย่างไร ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีความสามารถในการจัดการกับความซับซ้อนได้นั้นมีอิทธิพลต่อการสร้างนวัตกรรมที่หลากหลาย (Adair, 2002 : 47)

4. พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน

อุตสาหกรรมยานยนต์มีการนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ซึ่งพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานทำให้ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงนวัตกรรมการตลาดได้ เนื่องจากว่าพนักงานแต่ละบุคคลจะมีการสั่งสมเทคนิคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติ ร่วมกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ตลอดเวลา พนักงานเหล่านี้จะมีความกระตือรือร้นที่จะนำเสนอความรู้และเทคนิคของตนมาร่วมคิดค้นและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ Kabasheva et al. (2015 : 435) ที่พบว่า พนักงานที่มีพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมมักจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์นวัตกรรมภายในองค์กร และสอดคล้องกับทัศนะของ Scott & Bruce (1994 : 580-607) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานจะสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมในที่ทำงาน ดังนั้นการส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน จึงเป็นการส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมที่จะสามารถช่วยองค์กรในการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ อาทิเช่น ผลิตภัณฑ์หรือมูลค่าทางเลือกที่เพิ่มขึ้นมาจากผลิตภัณฑ์เดิม

การสร้างนวัตกรรมส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

การแข่งขันอย่างสูงส่งผลให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไทยเร่งสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการกับองค์กร ส่วนมุมมองขององค์กรเองก็ต้องการครอบครองส่วนแบ่งทางการตลาดให้มากที่สุด ดังนั้น การนำนวัตกรรมที่องค์กรได้สร้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ ที่สามารถอำนวยความสะดวกต่อกระบวนการผลิตรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ การนำนวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงนวัตกรรมการตลาด ที่มีรูปแบบใหม่ ๆ สามารถให้บริการได้รวดเร็วและเพิ่มความความสะดวกสบายให้กับลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการกับองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพของนวัตกรรมสูงที่สุด และโดยเฉพาะในปัจจุบันมีการนำนวัตกรรมมาใช้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เพิ่มจำนวนและความหลากหลายของนวัตกรรม ความพึงพอใจขององค์กร ตอบสนองต่อความคาดหวังและความต้องการของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการกับองค์กรให้เกิดความพึงพอใจ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Delafrooz, Taleghani & Taghineghad (2013 : 127-144) ที่ศึกษาผลกระทบของนวัตกรรมบริการต่อความพึงพอใจของผู้บริโภคพบว่า การให้บริการรูปแบบใหม่ส่งผลทางบวกต่อความพึงพอใจของลูกค้า ในแง่มุมมองของการให้บริการที่ทันสมัย และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ในระบบการจัดส่ง การให้บริการใหม่ๆ การพัฒนาบริการใหม่ๆ

ทำให้เกิดคุณภาพของการให้บริการ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Nwachukwu & Vu (2022) ที่แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมบริการและนวัตกรรมทางการตลาดส่งผลเชิงบวกต่อความพึงพอใจของลูกค้า นอกจากนี้ นวัตกรรมบริการและนวัตกรรมการตลาดมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจของลูกค้ามากยิ่งขึ้นในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันสูง

สรุปผล

บทความนี้ได้จัดทำขึ้นโดยผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ส่งผลต่อรายได้รวมของประเทศ และยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูง จึงต้องใช้การสร้างและการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมให้ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมและประสิทธิผลของนวัตกรรม จึงได้พัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยขึ้น เพื่อให้สามารถนำมาอธิบายตามผลการวิจัยได้อย่างชัดเจนว่าปัจจัยเชิงสาเหตุ ได้แก่ ได้แก่ การจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน ส่งผลทางบวกต่อการสร้างนวัตกรรม โดยการจัดการองค์ความรู้และการจัดการเทคโนโลยีทำให้องค์กรสามารถนำข้อมูลและองค์ความรู้มาปรับใช้หรือปรับเปลี่ยน รวมถึงนำเทคโนโลยีมาพัฒนาในการสร้างนวัตกรรมได้รวดเร็ว ทันเวลา และทันสมัย ก้าวทันความต้องการของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ส่วนภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การสร้างและนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาปรับใช้ในองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น การค้นพบองค์ความรู้ใหม่นี้ จะทำให้องค์กรได้ทราบและเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมหรือพัฒนาปัจจัยดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมถึงผลการการศึกษาที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการสร้างนวัตกรรม ได้แก่ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมการตลาด ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย โดยนวัตกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เมื่อองค์กรได้สร้างหรือพัฒนาขึ้นและมีการนำมาปรับใช้จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลของนวัตกรรม

บทความนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อองค์การธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์ในการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ประกอบการวิเคราะห์ การวางแผน และวางกลยุทธ์ในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของนวัตกรรม รวมถึงการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การค้นพบที่นำเสนอในบทความนี้ช่วยให้องค์กรต่าง ๆ สามารถนำปัจจัยเชิงสาเหตุเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบโปรแกรมการจัดการองค์ความรู้ การจัดการเทคโนโลยี การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ตลอดจนการสร้างโปรแกรมการอบรมที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงนวัตกรรมการตลาด ที่ส่งเสริมประสิทธิผลของนวัตกรรมในมุมมองของการเพิ่มจำนวนและความหลากหลายของนวัตกรรม ความพึงพอใจขององค์กร ความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการกับองค์กร ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้สนใจสามารถนำกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ โดยนำตัวแปรเชิงสาเหตุอื่นที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับนวัตกรรม หรือสามารถนำนวัตกรรมต่าง ๆ ทั้งนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงนวัตกรรมการตลาด ไปตรวจสอบความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่คาดว่าจะเกี่ยวข้อง อาทิเช่น ประสิทธิภาพขององค์กร ความสำเร็จของธุรกิจ ฯลฯ ตามความเหมาะสมให้เป็นประโยชน์ได้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ที่แสดงถึงความเชื่อมโยงของการสร้างนวัตกรรมและประสิทธิภาพของนวัตกรรมในองค์กรอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย รวมถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในองค์กร ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังแผนภาพ

การจัดการองค์ความรู้: การจัดการองค์ความรู้เป็นระบบช่วยให้การสร้างนวัตกรรมรวดเร็ว ปริมาณและความหลากหลายของนวัตกรรมในองค์กรมากยิ่งขึ้น

การจัดการเทคโนโลยี: การจัดการเทคโนโลยีภายในองค์กรทั้งที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จะช่วยให้การสร้างนวัตกรรมขององค์กร เช่น นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ และนวัตกรรมการตลาดเพิ่มมากขึ้น

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีอิทธิพลต่อการสร้างนวัตกรรม การฝึกทักษะและการกระตุ้นให้เกิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในองค์กรจึงเชื่อมโยงกับกระบวนการส่งเสริมให้องค์กรสร้างนวัตกรรมเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงาน: พนักงานถือเป็นผู้ที่ลงมือปฏิบัติงานจริง ดังนั้น พฤติกรรมการทำงานเชิงนวัตกรรมของพนักงานมีความสำคัญอย่างมาก พนักงานที่มีความกระตือรือร้นที่จะนำเสนอความรู้และเทคนิคของตนมาร่วมคิดค้นและสร้างสรรค์ จึงส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมในองค์กรมากยิ่งขึ้น

การสร้างนวัตกรรมกับประสิทธิผลของนวัตกรรม: ปัจจัยเชิงสาเหตุดังกล่าวข้างต้นก่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมในองค์กรทั้งความหลากหลาย ปริมาณ และความรวดเร็วในการสร้างนวัตกรรม จึงส่งผลต่อประสิทธิผลของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย

เอกสารอ้างอิง

- Abuzaid, A. (2016). Testing the Impact of Strategic Leadership on Organizational Ambidexterity: A field Study on the Jordanian Chemical Manufacturing Companies. *International Journal of Business and Management*. 11 (5), 329-330.
- Adair, J. E. (2002). *Effective strategic leadership*. London: Pan Macmillan
- Adams, R., Bessant, J., & Phelps, R. (2006). Innovation management measurement: A review. *International Journal of Management Reviews*. 8 (1), 21-47.
- Anderson, N., Potocnik, K. and Zhou, J. (2014). Innovation and creativity in organizations: A state-of-the-science review, prospective commentary, and guiding framework. *Journal of Management*. 40, 1297–1333.
- Berry, M. M., & Taggart, J. H. (1994). Managing technology and innovation: a review. *R&D Management*, 24 (4), 341-353.
- Campbell, J. P., & Beaty, E. (1977). *On the nature of organizational effectiveness*. In P. S. Goodman, & J. M. Pennings (Eds.), *New perspectives on organizational effectiveness* (13-55). San Francisco: Jossey-Bass
- Chia-Nan, W.; Jen-Der, D. & Muhammad, F. (2019). Service Innovation Model of the Automobile Service Industry. *Applied Sciences*. 9 (12), 2403.
- Cortes, A. F., & Herrmann, P. (2021). Strategic leadership of innovation: a framework for future research. *International Journal of Management Reviews*. 23 (2), 224-243.

- Delafrooz, N., Taleghani, M., & Taghineghad, M. (2013). The impact of service innovation on consumer satisfaction. *International Journals of Marketing and Technology*. 3 (5), 127-144.
- De Massis, A., Lazzarotti, V., Pizzurno, E., & Salzillo, E. (2012). Open innovation in the automotive industry: a multiple case-study. *Management of technological innovation in developing and developed countries*, 217-236.
- du Plessis, M. (2007). The role of knowledge management in innovation. *Journal of Knowledge Management*, 11(4), 20–29.
- Herkema, S. (2003), A complex adaptive perspective on learning within innovation projects. *The Learning Organization*. 10 (6), 340-346.
- Ili, S., Albers, A., & Miller, S. (2010). Open innovation in the automotive industry. *R&D Management*. 40 (3), 246-255.
- Kabasheva, I. A., Rudaleva, I. A., Bulnina, I. S., & Askhatova, L. I. (2015). Organizational factors affecting employee innovative behavior. *Mediterranean Journal of Social Sciences*. 6 (1 S3), 435.
- Lawson, S. (2002). *knowledge management assessment instrument*. Nova Southeastern University.
- Li-Hua, R. and Khalil, T.M. (2006). Technology management in China: a global perspective and challenging issues, *Journal of Technology Management in China*, 1 (1), 9-26.
- Mardani, A., Nikoosokhan, S., Moradi, M., & Doustar, M. (2018). The relationship between knowledge management and innovation performance. *The Journal of High Technology Management Research*, 29 (1), 12-26.
- Mehrabani, S. E., & Shajari, M. (2012). Knowledge management and innovation capacity. *Management Research*, 4 (2), 164.
- Mumford, M.D. (2003), 'Where have we been, where are we going? Taking stock in creativity research'. *Creativity Research Journal*, 15(2&3): 107-120.
- Phaal, R., Farrukh, C. J., & Probert, D. R. (2006). Technology management tools: concept, development and application. *Technovation*, 26 (3), 336-344.
- Scott, Susanne G.; Bruce, Reginald A. (1994). Determinants of Innovative Behavior: A Path Model of Individual Innovation in the Workplace. *Academy of Management Journal*, 37(3), 580–607.
- Sturgeon, T. J., Memedovic, O., Van Biesebroeck, J., & Gereffi, G. (2009). Globalisation of the automotive industry: main features and trends. *International Journal of Technological learning, innovation and development*, 2 (1-2), 7-24.

แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์

อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย

The Guidelines for Solving the Land Problems of People in the Protected Forest Area of Doi Suthep-Pui National Park

อลงกต แก้วรุ่งโรจน์ และ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Alongkot Kaewrungrroj and Siripong Ladavalaya Na Ayuthya

Chiang Mai University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: oho_oil_z@hotmai.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดิน การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย แนวทางสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ และความคาดหวังและต้องการของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียต่อวิธีการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่อุทยาน 4 คน กำนันและผู้ใหญ่บ้าน 16 คน และการจัดสนทนากลุ่ม ราษฎรผู้ถือครองพื้นที่และกลุ่มผู้เข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการศึกษาพบว่า 1) การแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎร มีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 5 ขั้นตอน คือ การสำรวจครอบครองที่ดิน ร่วมกับผู้ครอบครองที่ดิน จัดประชุม และลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการของราษฎรแบบกลุ่มย่อย สรุปและรายงานผล 2) การมีส่วนร่วมประกอบด้วย การจัดประชุมใหญ่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็น ร่วมสำรวจพื้นที่และให้ข้อมูลการถือครองที่ดิน ร่วมประชาคมชาวบ้าน 3) แนวทางสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ได้แก่ การประชุมระดับหมู่บ้าน การแต่งตั้งคนกลางไกล่เกลี่ยหาข้อสรุป การทำข้อตกลงร่วมกันที่เป็นรูปธรรม 4) ความคาดหวังและต้องการ ได้แก่ การตรวจสอบการให้สิทธิการถือครองที่ดินขององค์กรที่เป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเคร่งครัด โปร่งใส เสมอภาคและเป็นธรรม มีมาตรการเยียวยาช่วยเหลือชาวบ้านการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง แก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับปัญหา

คำสำคัญ: ปัญหาที่ดิน เขตป่าอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย

* วันที่รับบทความ : 21 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 14 สิงหาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 14 สิงหาคม 2566

Received: February 21 2023; Revised: August 14 2023; Accepted: August 14 2023

Abstracts

The purpose of this study was to study an approach to solve land problems of people, Participation of stakeholders, Ways to create cooperation between the government sector and stakeholders and expectations and needs of the people who are interested in land use management methods in the area. This study used a qualitative research method. Key informants using interview A group of 4 park rangers, 16 village chiefs and village headmen, and group discussions. People who occupy the land use area and a group of 30 people who participated in activities in the area. Tools used to collect data is a semi-structured interview form Contains open-ended questions.

The results of the study revealed that 1) There are 5 steps stipulated in Section 64 of the National Park Act of 2019, namely a survey of land occupancy with land occupiers, holding meetings and field visits to listen to opinions, problems and needs of the people in a model manner small group Summarize and report results. 2) Participation consists of Organizing a general meeting of stakeholders visit the area to listen to opinions. Participate in surveying the area and providing land ownership information join the community of villagers. 3) ways to create cooperation between the government sector, including village-level meetings Appointment of a mediator to reach conclusions Making concrete agreements. 4) Expectations and desires include the inspection of land tenure rights of organizations that use the land strictly, transparently, equally and fairly. There is a remedies section to help villagers. Serious law enforcement. Amend the law to be in line with the problem.

Keywords: Land Problem; Conservation Forest Area Doi Suthep-Pui National Park

บทนำ

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดในภาคเหนือ มีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์มีป่าหลากหลายประเภท โดยมีพื้นที่ป่าไม้อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 9,627,355.98 ไร่ แบ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 25 แห่ง และป่าอนุรักษ์ แบ่งเป็นอุทยานแห่งชาติ 14 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 3 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 4 แห่ง (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2565 : ออนไลน์) อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เป็นอุทยานที่อยู่ใกล้กับพื้นที่เขตเมืองเชียงใหม่มากที่สุด มีปัญหาการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานฯ ที่ไม่ถูกต้องและเป็นปัญหาสะสมสืบเนื่องมายาวนาน ซึ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรวมถึงกรมอุทยานฯ พยายามแก้ไขปัญหาโดยตลอด แต่ยังไม่สัมฤทธิ์ผล ดังสถิติข้อมูลการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย ที่พบว่า ปีพ.ศ. 2562 มีการดำเนินคดี จำนวน 9 คดี เนื้อที่ 29 ไร่ 98.8 ตารางวา ปีพ.ศ. 2563 มีการดำเนินคดี จำนวน 6 คดี เนื้อที่ 9 ไร่ 1 งาน 53.1 ตารางวา และ ปีพ.ศ. 2564 มีการดำเนินคดีจำนวน 1 คดี เนื้อที่ 1 ไร่ 1 งาน 71 ตารางวา (อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย, 2564 : 1)

อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ได้เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดเขตการจัดการภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และบรรจุในแผนบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง บำรุง ดูแลรักษา และการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ โดยต้องมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นและ

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการในการกำหนดพื้นที่ การขยายหรือการเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน และทำการสำรวจการถือครองที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ร่วมกับราษฎรในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอหางดง อำเภอแมริม และอำเภอแม่แตงรวม 56 หมู่บ้าน โดยต้องดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน 90 วันนับแต่วันที่ประกาศ และได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2563 มีการรายงานผลการสำรวจการครอบครองที่ดินไปยังสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป (อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย, 2564 : 1)

สำหรับการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ได้มีการจัดประชุมใหญ่ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย ได้เสนอความคิดเห็น แนวทางต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการดำเนินการในพื้นที่ รวมถึงได้เปิดโอกาสให้มีการเสนอความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในขั้นตอนต่อไปจะมีการลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการของราษฎรแบบกลุ่มย่อย เพื่อรวบรวมความคิดเห็นต่างๆ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินของราษฎร โดยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่ประกาศเชิญชวนการรับฟังความคิดเห็น แล้วสรุปข้อเท็จจริง เพื่อแจ้งสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ รวบรวมความคิดเห็นประกอบการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันที่การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเสร็จสิ้น มีการปิดประกาศสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานให้อธิบดีทราบ เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

จากที่กล่าวมาจึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่ตำบลสุเทพ ตำบลแม่เหียะ และตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อย่างไรก็ตาม ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย จัดขึ้น หรือไม่ มีปัจจัยใดเป็นสาเหตุให้เกิดการมีส่วนร่วม ควรมีแนวทางสร้างการมีส่วนร่วม ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่ในรูปแบบใดอย่างไร และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย มีความคาดหวังและต้องการให้มีรูปแบบและวิธีการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อย่างไร สาเหตุที่เลือกพื้นที่ดังกล่าวเนื่องจากพบปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า การซื้อขายเปลี่ยนมือผู้ถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินผิดประเภทในพื้นที่จำนวนมาก แนวเขตที่ดินของราษฎรไม่ชัดเจนไม่สามารถหาข้อยุติได้ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และปรับปรุงระบบที่ดินทำกิน ลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน รัฐมีข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่ดิน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ลดข้อขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนลงนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในเขตป่าอนุรักษ์ในการดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในพื้นที่อุทยานฯ
3. เพื่อศึกษาแนวทางสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่ในการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน
4. เพื่อศึกษาความคาดหวังและต้องการของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียต่อรูปแบบและวิธีการดำเนินการในการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ- ปุย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกประชากรศึกษา คือ ผู้ให้ข้อมูลหลัก 4 กลุ่มประกอบด้วย **กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ** จำนวน 4 คน ได้แก่ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย หัวหน้าหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่ 1 (ผาดำ) หัวหน้าหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่ 4 (แม่เหิยะ) และหัวหน้าหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่ 7 (ช่างเคี่ยน) **กลุ่มผู้นำท้องที่** 16 คน ได้แก่ กำนันตำบลสุเทพ ตำบลแม่เหิยะ ตำบลช้างเผือก ผู้ใหญ่บ้านบ้านเชิงดอย ผู้ใหญ่บ้านบ้านห้วยแก้ว ผู้ใหญ่บ้านบ้านห้วยทราย ผู้ใหญ่บ้านบ้านไร่เปิง ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอยสุเทพ ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอยปุย ผู้ใหญ่บ้านบ้านภูพิงค์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านสันลมจอย ผู้ใหญ่บ้านบ้านป่าแดง ผู้ใหญ่บ้านบ้านอุโบสถ ผู้ใหญ่บ้านบ้านแม่เหิยะใน ผู้ใหญ่บ้านบ้านขุนช่างเคี่ยน ผู้ใหญ่บ้านบ้านช่างเคี่ยน **กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสียที่ต้องการศึกษามาจากทั้ง 13 หมู่บ้าน และกลุ่มราษฎรผู้ถือครองพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน และกลุ่มผู้เข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่** อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ตำบลสุเทพ ตำบลแม่เหิยะ และตำบลช้างเผือก จำนวน 30 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi - structure Interview Form) มีการกำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาไว้ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open – ended Questions) เพื่อใช้ในการตั้งคำถามที่อยู่ในขอบเขตของประเด็นที่ต้องการ โดยมีประเด็นคำถาม 4 ส่วน ดังนี้ **ส่วนที่ 1** ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ตามมาตรา 64 แห่ง พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 **ส่วนที่ 2** การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ในเขตป่า

อนุรักษ์ ในการดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย ส่วนที่ 3 แนวทางสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้การจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และส่วนที่ 4 ความคาดหวังและต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่อรูปแบบและวิธีการดำเนินการ ในการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย โดยทำการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.875

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามใช้วิธีการดังนี้ 1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - depth Interview) ทั้งในรูปแบบการสัมภาษณ์ที่เป็นทางการ (Formal Interview) และไม่เป็นทางการ (Informal Interview) กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 4 คน กลุ่มผู้นำท้องที่ ได้แก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน รวม 16 คน และ 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) จะทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ตำบลสุเทพ ตำบลแม่เหียะ และตำบลช้างเผือก ตำบลละ 10 คน ตำบลละ 1 ครั้ง รวมจำนวน 3 ครั้ง เพื่อร่วมกันให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำหน้าที่ดำเนินการสนทนา (Moderator) คอยทำหน้าที่ให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มทุกคนได้มีโอกาสได้เสนอความเห็น และให้ข้อมูลได้อย่างทั่วถึง และเป็นกันเอง

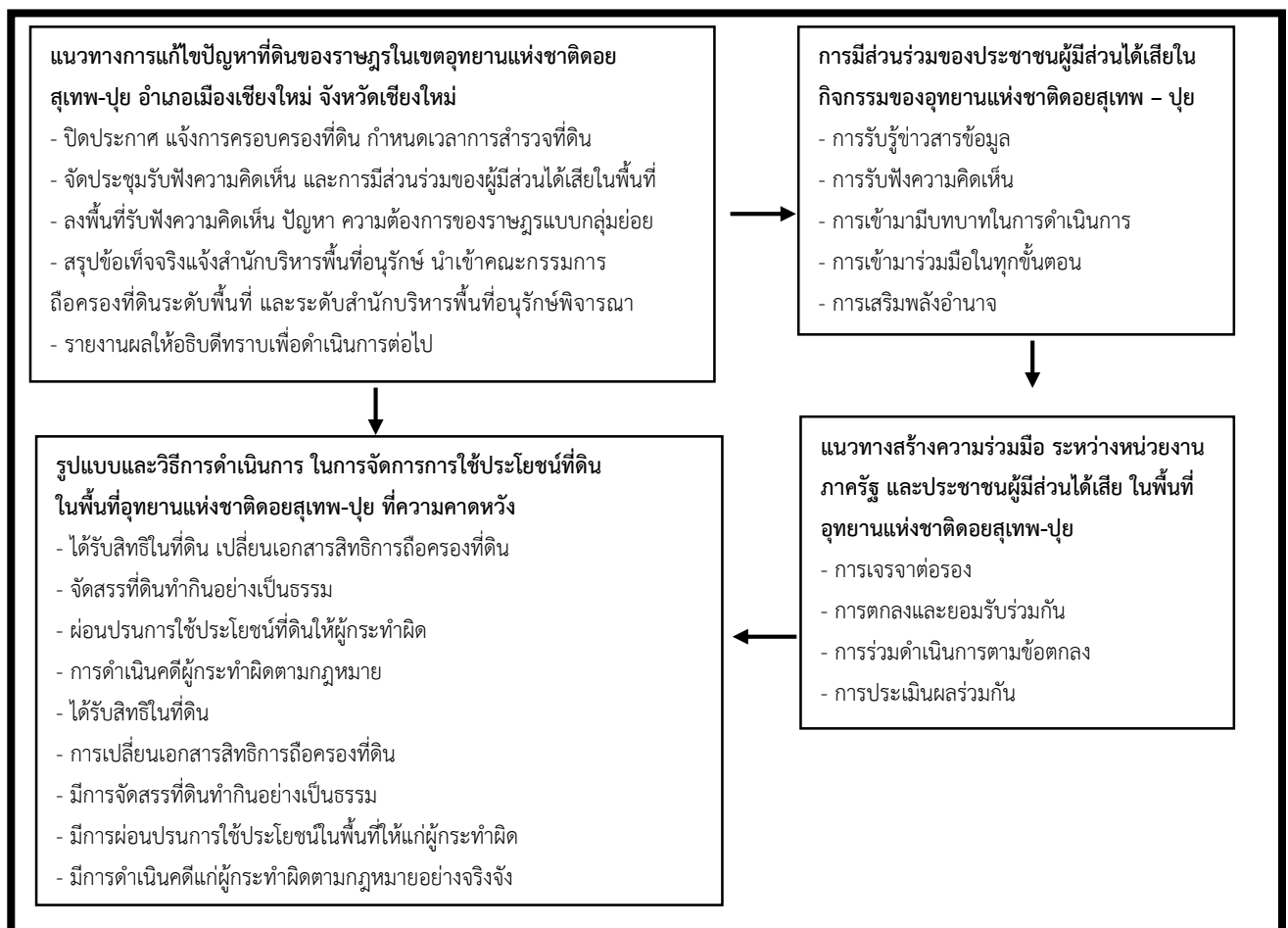
การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) ดำเนินการโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยมีลำดับการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย ผู้ให้ข้อมูลตามที่กำหนดไว้ เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วน ได้ทำการนำข้อมูลที่ได้มาทำการสรุปผลการศึกษา เพื่อตอบคำถามหลักที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ แต่ละข้อ 3) หลังจากนั้น ได้ทำการสรุปผลการศึกษาเพื่อตอบคำถามหลัก และวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนดไว้แต่ละข้อ 4) ทำการอภิปรายผลการศึกษาที่เป็นประเด็นสำคัญและน่าสนใจที่ได้จากการศึกษามาเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์และสร้างข้อสรุป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การกำหนดกรอบคิดการศึกษา ผู้วิจัยได้นำแนวคิด เอกสารและงานวิจัยมาใช้ดังนี้ เริ่มจาก แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจครอบครองที่ดิน จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ลงพื้นที่ และรายงานผลให้อธิบดีทราบ เพื่อดำเนินการขั้นต่อไป มาใช้เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้มีส่วนได้เสียต่อวิธีการดังกล่าว ส่วนการศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย จัดขึ้นตามขั้นตอนตามกฎหมายข้างต้น ผู้วิจัยได้นำ

แนวคิดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Spectrum) ของ International Association for Public Participation (อ้างอิง อรรถัย กักผล, 2553 : 1) โดยแบ่งระดับการมีส่วนร่วมเป็น 5 ระดับ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (Consult) การเข้ามามีบทบาท (Involve) การสร้างความร่วมมือ (Collaborate) และการเสริมพลังอำนาจ (Empower) ในส่วนแนวทางสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และราษฎร เพื่อให้การจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ได้นำแนวคิดกระบวนการความร่วมมือ ของ Peter Smith Ring และ Andrew H. Van De Ven (อ้างอิง ปิยากร หวังมหาพร, 2555 : 1) โดยมีกระบวนการความร่วมมือ 4 แนวคิด ดังนี้ การเจรจา (Negotiation) การตกลงยอมรับ (Commitment) การดำเนินการ (Implementation) และการประเมิน (Assessment) จากแนวคิดดังกล่าวได้นำมาแสดงเป็นกรอบคิดการวิจัยดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

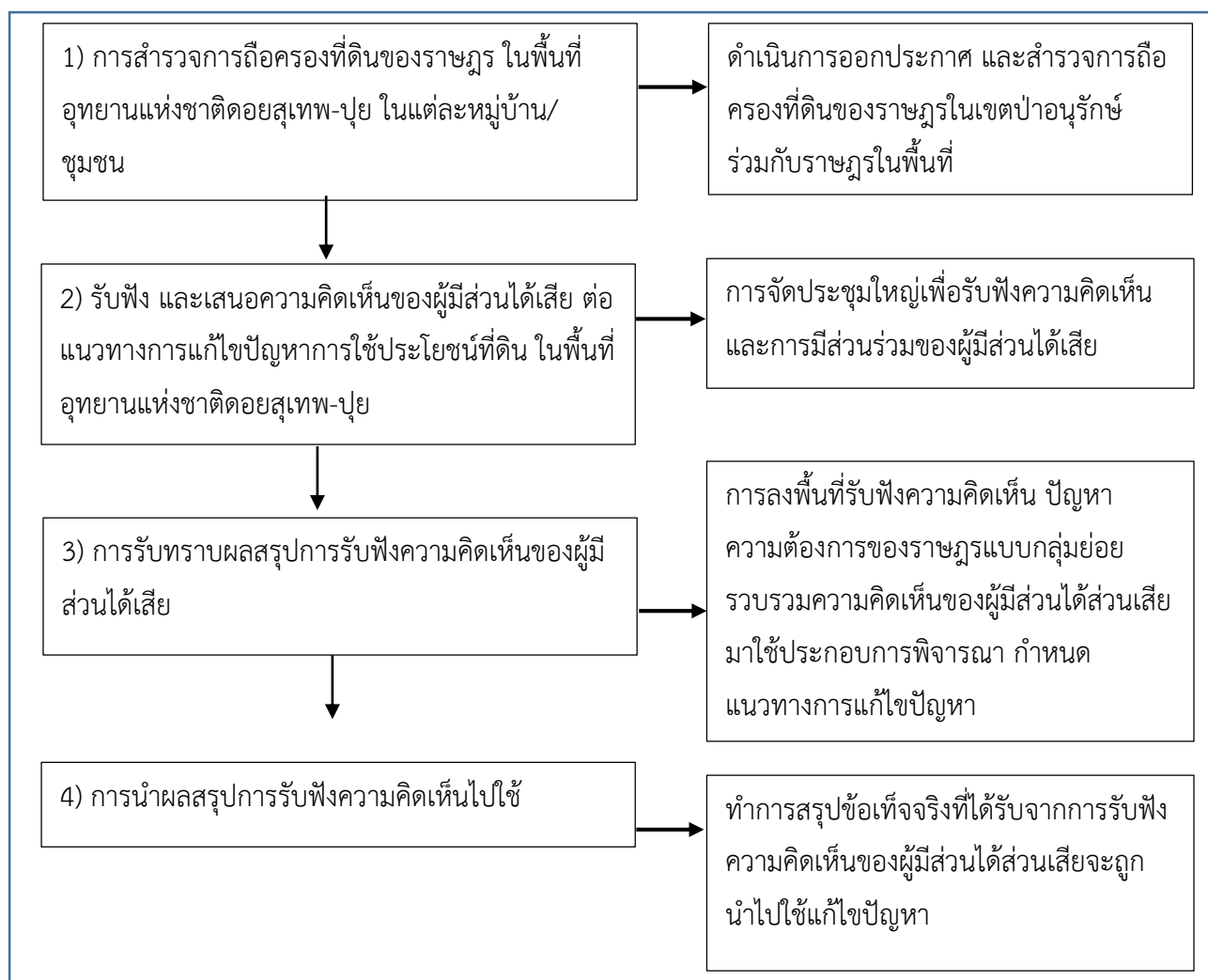
อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ได้มีการดำเนินการเร่งแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ตามขั้นตอนดังนี้

1) เริ่มจากการสำรวจการถือครองที่ดินของราษฎร ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ออกประกาศ และสำรวจการถือครองที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ร่วมกับราษฎรในพื้นที่ใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอหางดง อำเภอแมริม และอำเภอแม่แตง จำนวน 56 หมู่บ้าน โดยผู้ครอบครองที่ดิน ต้องดำเนินการภายใน 90 วันนับแต่วันที่ประกาศ และได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 และมีการประกาศกำหนดระยะเวลาการสำรวจการครอบครองที่ดินของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติ (โดยคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ร่วมกับชุมชน) ดำเนินการรับแจ้งและสำรวจการครอบครองที่ดิน ตามแบบสำรวจการครอบครองที่ดิน (อส.2) และนำผลการดำเนินการสำรวจครอบครองที่ดินรายงานต่อสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 เพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2) อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ได้มีการจัดประชุมใหญ่ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียในพื้นที่เสนอความคิดเห็นและแนวทางที่ต้องการให้มีการดำเนินการ โดยมีการเสนอความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อการสร้างกลไกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสำรวจแนวเขตเพื่อกันพื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย และพื้นที่ป่าชุมชนออกจากเขตอุทยาน และการประกาศแนวเขต โดยต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นก่อน

3) อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ได้ลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการของราษฎรแบบกลุ่มย่อยในระดับหมู่บ้าน เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินราษฎร โดยมีการดำเนินการภายใน 60 วันนับแต่วันที่ประกาศเชิญชวนการรับฟังความคิดเห็น

4) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้รับให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ทราบ และปิดประกาศผลการรับฟังความคิดเห็นให้ทราบโดยทั่วกันและรายงานผลให้อธิบดีทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป โดยข้อสรุปที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ถูกนำไปใช้แก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรที่มีอยู่ก่อนแล้ว เพื่อให้สามารถจัดการได้อย่างเหมาะสมและรักษาความสมดุลการคุ้มครองพื้นที่และแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้

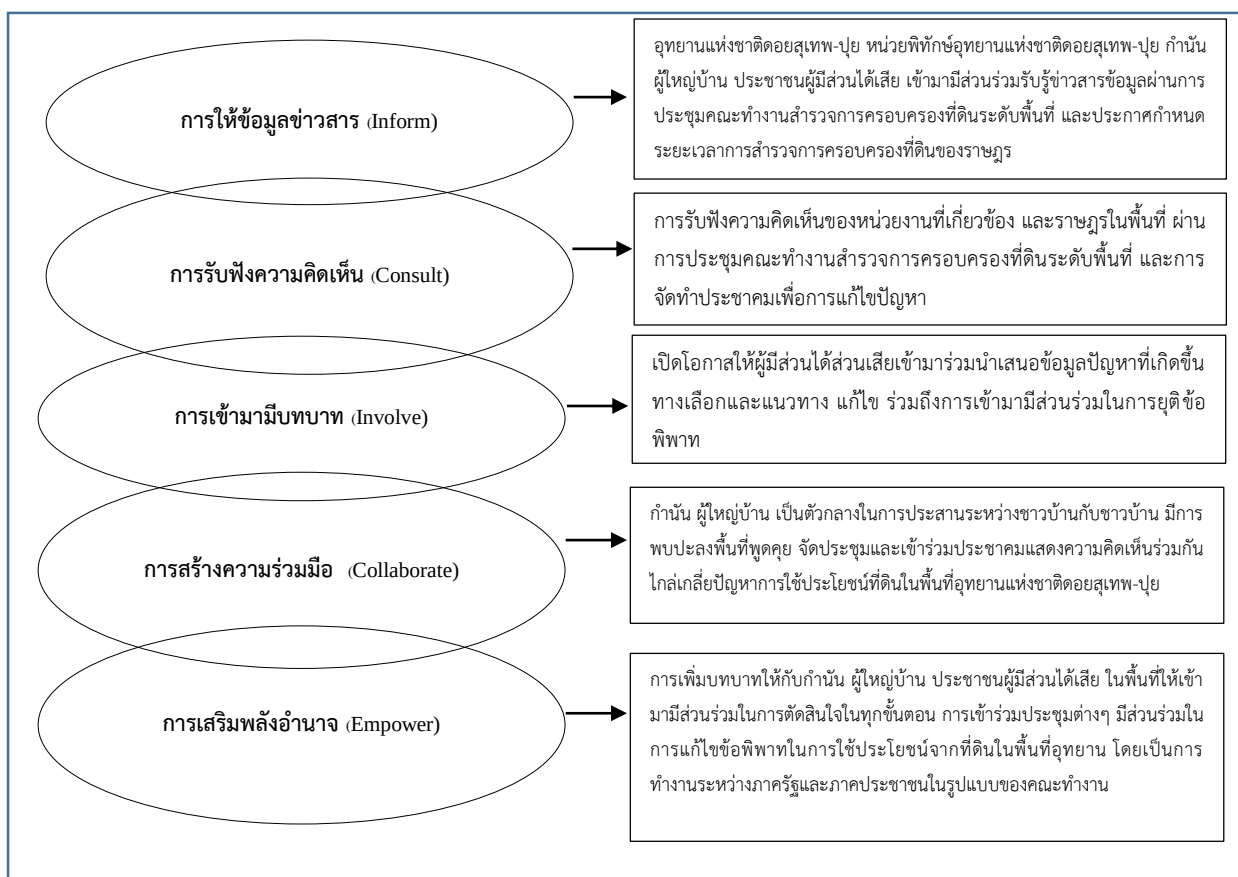
ภาพที่ 2 ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย
ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในเขตป่าอนุรักษ์ ในการดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มสามารถสรุปบทบาทได้ดังนี้ เริ่มจากการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยหัวหน้าอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย/หัวหน้าหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย/เจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ได้เข้ามาชี้แจงแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และประกาศกำหนดระยะเวลาการสำรวจการครอบครองที่ดินของราษฎรให้ทราบ และมีการรับฟังความคิดเห็น จาก หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย กำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน และราษฎรในพื้นที่ เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ผ่านการประชุมคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ พร้อมแจ้งข้อมูลพื้นที่ครอบครองของราษฎรที่ได้มาแจ้งและที่ทำการสำรวจการครอบครอง ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ได้รับทราบ และมีการจัดทำประชาคมหมู่บ้านโดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน วิธีการการแก้ไขปัญหา แต่ยังไม่มีการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ที่ชัดเจน

การเข้ามามีบทบาท **เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย** ออกสำรวจการถือครองที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ร่วมกับราษฎรในพื้นที่ การจัดประชุมใหญ่และเข้าร่วมรับฟังความเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสีย การลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการของราษฎรแบบกลุ่มย่อย เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดแนวทาง และแนวทางการแก้ไขปัญหา ในส่วนของ **กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย** ได้เข้ามามีบทบาท ด้วยการร่วมสำรวจพื้นที่ ให้ร่วมสำรวจและให้ข้อมูลการถือครองที่ดินกับเจ้าหน้าที่ ร่วมประชาคมชาวบ้านเพื่อนำเสนอข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้น ทางเลือกและแนวทางแก้ไข และเข้าร่วมเจรจาไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ในการ**สร้างความร่วมมือ** พบว่า ผู้นำชุมชนท้องถิ่น ทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นตัวกลางในการประสานระหว่างชาวบ้านกับชาวบ้าน มีการพบปะลงพื้นที่พูดคุย รวมถึงการเชิญประชุมและเข้าร่วมประชาคมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันไกล่เกลี่ยปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย มีการ**เสริมพลังอำนาจ** ด้วยการเพิ่มบทบาทให้ **กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย**ในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทุกๆ ขั้นตอนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย การเข้าร่วมประชุมต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย รวมถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขข้อพิพาทการใช้ประโยชน์จากที่ดินในพื้นที่อุทยาน โดยเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ กับประชาชนในรูปแบบคณะทำงาน

ภาพที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในเขตป่าอนุรักษ์ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

3. แนวทางสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่ให้สามารถร่วมมือกันจัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ สันทนา กลุ่มย่อยประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย สามารถสรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่ได้ให้ความเห็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกันได้ดังนี้

1) จัดให้มี การพูดคุย เจรจา ระหว่าง อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ผู้นำชุมชน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เพื่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน ในระดับกลุ่มย่อย เช่น หมู่บ้าน โดยมีเจ้าหน้าที่อุทยาน เป็นผู้ประสานพูดคุย มี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วม หาวิธีการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่

ละหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เสนอแนวทางที่ต้องการและหาวิธีการพูดคุยเจรจาต่อรองเพื่อหาทางออกร่วมกัน แต่ต้องไม่เป็นการขัดต่อข้อกฎหมาย กรณีที่มีปัญหาข้อพิพาท อาจมีการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยที่ได้รับการยอมรับจากทั้งสองฝ่าย มาพูดคุยเจรจาไกล่เกลี่ย ทำความเข้าใจ หาข้อสรุปที่สามารถรักษาประโยชน์ทั้งของรัฐและประชาชนได้อย่างสมดุล แต่ที่ผ่านมา ยังไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากนัก ดังนั้น ทุกครั้งที่มีการจัดประชาคมเพื่อรับฟังความเห็น ข้อมูล ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรเข้าร่วมด้วยอย่างจริงจัง เพื่อจะได้ข้อสรุปที่นำไปสู่การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับร่วมกันได้ 2) การทำข้อตกลงร่วมกัน ที่ผ่านมายังไม่เคยมีอย่างเป็นทางการ แต่เห็นด้วยกับการที่จะมีทำข้อตกลงและยอมรับร่วมกัน ตามข้อสรุปที่เกิดจากการพูดคุย เจรจาต่อรอง ทำความเข้าใจกัน เพราะทำให้มีแนวทางการแก้ไขที่ชัดเจน 3) การดำเนินการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานฯ ตามข้อตกลงหรือที่ยอมรับร่วมกัน ที่ผ่านมายังไม่มีการดำเนินการ จึงเห็นด้วยว่าต้องจัดให้มีการทุกฝ่ายทำตามข้อตกลงยอมรับร่วมกันอย่างเป็นทางการ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในแต่ละหมู่บ้าน ตำบล มีความชัดเจน 4) การประเมินร่วมกัน ระหว่างอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ผู้นำชุมชน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในแต่ละตำบล หมู่บ้าน ที่ผ่านมายังไม่เคยมีการดำเนินการ แต่เห็นว่ามีจำเป็นต้องมีการดำเนินการดังกล่าว เพื่อทราบว่ามีการทำตามของแต่ละฝ่ายได้ทำการพูดคุยกันไว้อย่างจริงจังหรือไม่ มีฝ่ายใดที่ไม่ได้ทำตามข้อตกลง ควรมีการแก้ไข หรือลงโทษฝ่ายที่ไม่ได้ทำตามข้อตกลงหรือไม่ อย่างไร

4. ความคาดหวังและต้องการของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียต่อรูปแบบและวิธีการดำเนินการในการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย

พบว่า สิ่ง ที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่ ได้ร่วมให้สัมภาษณ์และร่วมสนทนากลุ่มย่อยมีความคาดหวังและต้องการให้มีการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย โดยมีการดำเนินดังต่อไปนี้ 1) มีการตรวจสอบการให้สิทธิการถือครองที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ขององค์กรที่เป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเคร่งครัด ต้องไม่ให้มีการเปลี่ยนเอกสารสิทธิการถือครองที่ดินอย่างเด็ดขาด โดยมีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ 2) มีการตรวจสอบการถือครองที่ดินทุกรายอย่างโปร่งใส เสมอภาคและเป็นธรรม และหามาตรการที่เป็นทางออกให้ชาวบ้านที่ได้รับพิสูจน์แล้วว่า ที่ดินส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดอยู่ในเขตที่สาธารณประโยชน์ ควรมีมาตรการเยียวยาช่วยเหลือชาวบ้านที่ได้รับความเสียหายหรือผลกระทบเนื่องจากไม่มีที่ดินทำกินในพื้นที่อื่น 3) มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับ ผู้ถือครอง หรือใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่กระทำความผิดระเบียบ กฎหมาย ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ทุกรายอย่างเคร่งครัด ตรงไปตรงมา เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการการบังคับใช้กฎหมายที่โปร่งใส เป็นธรรมสำหรับทุกฝ่าย เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างถูกต้อง ชอบธรรม สามารถปกป้องผลประโยชน์ทั้งประโยชน์ส่วนตนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประโยชน์ส่วนรวมของรัฐได้อย่างแท้จริง และมีความชัดเจนในแนวเขตของพื้นที่ที่สาธารณะประโยชน์ ไม่เกิด

ความขัดแย้งในอนาคต 4) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 64 ยังไม่มีความรัดกุม เนื่องจากเงื่อนไขตามบทบัญญัตินี้ยังไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานฯ ซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชุมชนได้ จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายให้มีเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาที่มีประเด็นที่ผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. **แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย** พบว่า ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่กล่าวข้างต้นเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน คือ **การสำรวจครอบครองที่ดิน** โดยรับแจ้งการครอบครองที่ดินและทำการสำรวจการครอบครองที่ดินของราษฎรทุกรายภายในพื้นที่ร่วมกับผู้ครอบครองที่ดินในพื้นที่ชุมชนในระยะเวลาที่กำหนด **จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น** ของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่อุทยานฯ **ลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็น** ปัญหา ความต้องการของราษฎรแบบกลุ่มย่อย นำความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณากำหนดพื้นที่การขยาย หรือเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน **สรุปข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ**แจ้งสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อประมวลข้อมูลและนำเข้าคณะกรรมการถือครองที่ดินระดับพื้นที่ และคณะกรรมการระดับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์พิจารณา **รายงานผลให้อธิบดีทราบ** เพื่อดำเนินการขั้นต่อไป ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ตั้งแต่การลงพื้นที่สำรวจการถือครองที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ร่วมกับราษฎร การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ รวมถึงการลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นปัญหาความต้องการของราษฎรแบบกลุ่มย่อยจนมาสู่การสรุปข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของการรับฟังความคิดเห็นแจ้งสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์และรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นให้อธิบดีทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

2. **การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในเขตป่าอนุรักษ์ ในการดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่**

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย จัดขึ้นเพื่อดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พบว่า เริ่มจากการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยหัวหน้าอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย/หัวหน้าหน่วย

พิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย/เจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ชี้แจงแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่ดินตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และประกาศกำหนดระยะเวลา การสำรวจการครอบครองที่ดินให้ทราบ และมีการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย ในการเข้ามา มีบทบาท พบว่า เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย มี บทบาทร่วมสำรวจพื้นที่และให้ข้อมูลการถือครองที่ดินกับเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ร่วมประชาคมชาวบ้านเพื่อ นำเสนอข้อมูลปัญหาและทางเลือกการแก้ไข เข้าร่วมเจรจาไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น ผลการศึกษานี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์ตามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Spectrum) ของ International Association for Public Participation (อ้างใน อรทัย กิกผล, 2553 : 1) ที่ได้แบ่งระดับระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็น 5 ระดับ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (Consult) การเข้ามามีบทบาท (Involve) การสร้างความร่วมมือ (Collaborate) การเสริมพลังอำนาจ (Empower) จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จัดประชุมใหญ่และ เข้าร่วมรับฟังความเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสีย มีการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็น ปัญหา ความ ต้องการแบบกลุ่มย่อย รวบรวมความคิดเห็นมาใช้ประกอบการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามาร่วมสำรวจพื้นที่และให้ข้อมูลการถือครองที่ดินกับเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ร่วม ประชาคมชาวบ้านเพื่อนำเสนอข้อมูลปัญหาและทางเลือกการแก้ไข เข้าร่วมเจรจาไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ได้ให้ความร่วมมือกับภาครัฐตั้งแต่ระดับการให้ ข้อมูลข่าวสาร และการรับฟังความคิดเห็นเท่านั้น แต่ยังมีส่วนร่วมถึงขั้นของ การเข้ามามีบทบาทร่วมสำรวจ และการสร้างความร่วมมือดำเนินการในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจได้ จึงทำให้ราษฎรและผู้นำท้องถิ่นที่มีความรู้สึก ว่าได้รับการเสริมพลังอำนาจ หรือมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาการครอบครองและใช้ที่ดินในเขต ป่าอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุยอย่างแท้จริง สอดคล้องกับกิตติ ศรีวงศ์ตานนท์ (2563 : 147-158) ศึกษาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษจากการปลูกสร้างสถานที่พักตากอากาศ บุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติกรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติห้วยสอย สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษ รุกเข้าไปประกอบกิจการสถานที่พักตากอากาศ ภายในบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้วยสอยนั้น การมีส่วนร่วมใน ชุมชน ควรที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกๆ ขั้นตอน ตั้งแต่การร่วมคิดแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ การลงพื้นที่ ร่วมกัน รวมถึงการตัดสินใจ ในการสรุปผลในสิ่งที่ได้ดำเนินการการมีส่วนร่วมนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร โดยจะต้อง มีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมถึงเหตุการณ์ที่เป็นอยู่

3. แนวทางสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่ให้ สามารถร่วมมือกันจัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ให้ประสบความสำเร็จ ได้อย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า 1) มีการพูดคุยเจรจาเพื่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน ในระดับหมู่บ้าน โดยมี เจ้าหน้าที่อุทยาน เป็นผู้ประสานพูดคุย มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วม หาวิธีการ

แก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสนอทางออก มีการแต่งตั้งคนกลางที่ได้รับการยอมรับจากทั้งสองฝ่าย มาพูดคุยเจรจาไกล่เกลี่ยหาข้อสรุป แต่ที่ผ่านมายังไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านอย่างจริงจัง 2) การทำข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมยังไม่มี 3) การดำเนินการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน จึงยังไม่มี การดำเนินการร่วมกัน 4) การประเมินร่วมกันจึงยังไม่มีเคยมีการดำเนินการ แต่เห็นด้วยว่ามีความจำเป็นต้องมีการดำเนินการดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของเกศสุตา สิทธิสันติกุล (2559 : 1) ศึกษาโครงการจัดการความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนและลำปาง พบว่า ใช้รูปแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม (Community-Based Natural Resource Management) ภายใต้แนวคิดการกระจายอำนาจจากรัฐส่วนกลางสู่ท้องถิ่น เป็นผู้คอยแก้ไขปัญหา ผู้เจรจาต่อรอง ไกล่เกลี่ยในกรณีที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ในชุมชน โดยอาศัยกฎระเบียบและมติร่วมของชุมชนเป็นสำคัญ รวมถึงการเป็นผู้วางดุลอำนาจและต่อรองกับภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจเหนือกว่าตามกฎหมาย โดยเฉพาะเรื่องของสิทธิการใช้ประโยชน์จากผืนป่าและพื้นที่ทำกิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของชรรค์เพชร ชายทวีป และคณะ (2556 : 1) กระบวนการจัดการที่สาธารณะอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาคุกภัยและบึงเชียงตึก ตำบลแจระแม อำเภอมือง จังหวัดอุบลราชธานี ที่พบว่า ประชาชนในพื้นที่มีข้อจำกัดเนื่องจากขาดข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับที่ดินสาธารณะ ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างอำนาจต่อรองกับระบบราชการและเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในท้องถิ่น

4. ความคาดหวังและต้องการของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียต่อรูปแบบและวิธีการดำเนินการในการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่เข้าร่วมให้สัมภาษณ์และมีความคาดหวังและต้องการให้มีการตรวจสอบการให้สิทธิการถือครองที่ดินขององค์กรที่เป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเคร่งครัด ต้องไม่ให้มีการเปลี่ยนเอกสารสิทธิการถือครองที่ดินอย่างเด็ดขาด มีการตรวจสอบการถือครองที่ดินทุกรายอย่างโปร่งใส เสมอภาคและเป็นธรรม กรณีที่พิสูจน์แล้วว่า ที่ดินส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของชาวบ้านอยู่ในเขตที่สาธารณประโยชน์ ควรมีมาตรการเยียวยาช่วยเหลือชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากไม่มีที่ดินทำกินที่อื่น มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับ ผู้ถือครอง หรือใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่กระทำผิดระเบียบ กฎหมายทุกรายอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการการบังคับใช้กฎหมายที่โปร่งใส เป็นธรรม สามารถปกป้องผลประโยชน์ทั้งประโยชน์ส่วนตนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประโยชน์ส่วนรวมของรัฐได้อย่างแท้จริง และควรกำหนดแนวเขตของพื้นที่ที่สาธารณะประโยชน์ที่ชัดเจนเพื่อไม่เกิดความขัดแย้งในอนาคต พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 64 ยังมีบทบัญญัติไม่สอดคล้องกับปัญหาการอยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานฯ ของชาวบ้าน จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพราะอาจนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชุมชนได้ ผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริศักดิ์ จึงถาวรณ (2563 : 1) ผลการศึกษาพบว่าแนวคิด

นโยบาย ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องรัฐควรบริหารจัดการที่ดินโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนที่ต้องการที่ดินเพื่อใช้ทำการเกษตรกรรม หรือใช้เป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งควบคู่กับการที่รัฐต้องสงวนรักษาที่ดินที่เป็นพื้นที่ป่า ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำและทรัพยากรของชาติไว้ซึ่งรัฐได้มีนโยบายจัดการที่ดิน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก แต่วัตถุประสงค์ หลักการเงื่อนไขของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายต่างก็บังคับใช้กฎหมายที่ตนรับผิดชอบ ทำให้เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายซ้อนกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ดอย สุธเทพ-ปุย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อทำการสำรวจความคาดหวังและความต้องการในด้านต่าง ๆ ผ่านการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของราษฎรโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ มีความสำคัญมากที่จะทำให้คนมีความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพในกฎเกณฑ์ของกฎหมาย เพื่อนำไปสู่การพูดคุยภายใต้แนวคิดและกฎหมายการจัดการที่ดินสาธารณะประโยชน์ และที่ดินของประชาชน เพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของสองฝ่ายได้อย่างถูกต้อง เสมอภาค เป็นธรรม

2) อุทยานแห่งชาติดอยสุธเทพ-ปุย หัวหน้าหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุธเทพ-ปุย/เจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติดอยสุธเทพ-ปุย ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริม/สนับสนุนให้ราษฎร ปรับเปลี่ยนความคิด และพฤติกรรมในการใช้พื้นที่โดยเคารพต่อกฎหมายอย่างเคร่งครัด

3) ราษฎรโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ควรให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เข้ามา รับฟังความคิดเห็น โดยร่วมกันแสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีการจัดประชุม หรือการประชุมเพื่อรับฟังข้อมูล ให้ความเห็น เสนอแนะปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือการจัดการที่ดินอย่างจริงจัง เพื่อจะได้นำข้อสรุปนำไปสู่การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับในกติกาที่ร่วมการสร้างขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) การประสานความร่วมมือในระดับกลุ่มย่อย ในลักษณะของการพูดคุย เจรจาต่อรองระหว่างฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้นำชุมชน และราษฎรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ในระดับกลุ่มย่อย มาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุธเทพ-ปุย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

2) สร้างบทบาทของคนกลางที่ได้รับการยอมรับเข้ามามีบทบาทในการเจรจาไกล่เกลี่ย ผ่านการสร้างเวทีเสวนาและเชิญทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งชาวบ้าน/ผู้นำชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่ของรัฐหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันหาข้อสรุปในการแก้ไขปัญหาโดยให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้

3) สร้างจิตสาธารณะให้ราษฎรที่ยังขาดจิตสาธารณะ หน่วยงานและผู้นำ ต้องช่วยกันประชาสัมพันธ์ หรือจัดกิจกรรม ที่จะทำใหราษฎรได้รับรู้บทบาทหน้าที่ของทุกคน และให้โอกาสทุกคนได้เข้าร่วมอย่างเต็มที่ ในทุกขั้นตอน

เอกสารอ้างอิง

- เกศสุตา ลิทธิสันติกุล.(2559). *โครงการจัดการความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนท้องถิ่น ในพื้นที่ลุ่มน้ำจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.*
- กิตติ ศรีวงศ์ตานนท์. (2563). สาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดกฎหมายจากการปลูกสร้างสถานที่พักตากอากาศ บุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติกรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติทับลาน. *วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. ฉบับพิเศษ, 147-158.*
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช. (2565). *โครงสร้างและการแบ่งงานภายในของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://portal.dnp.go.th/Content?contentId=22>*
- ขรรค์เพชร ชายทวีป และคณะ. (2556). *กระบวนการจัดการที่สาธารณะอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา กุดก้วยและบึงเชียงตึก ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. โครงการพลเมืองส่งเสริมธรรมภิบาล ภายใต้การสนับสนุนของโครงการสะพานและองค์กรเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกา.*
- ปิยากร หวังมหาพร. (2555). *ความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาการพัฒนไทย.*
- ศิริศักดิ์ จีงถาวรณ. (2563). *ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการถือครองที่ดินในพื้นที่ ตำบลวังสมบูรณ์ อำเภอสองแคว จังหวัดสระแก้ว. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย. (2564). *การสำรวจการถือครองที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ร่วมกับราษฎรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย*
- อรทัย กีกผล. (2553). *การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในสังคมในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

การบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน

ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

The Public Policy Participatory Administration in Community for Pho Subdistrict Muang District, SisaKet Province

วิชชุดา วงศ์พานิชย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Witchuda Wongpanich

Sisaket Rajabhat University, Thailand

Email: Witchuda.wongpanit@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ และ 2) สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยแบบผสม กลุ่มตัวอย่างการวิจัย 353 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมพบว่า ระดับความสำคัญคือมากทุกด้าน ($\bar{X}=3.86:S.D=0.65$) พิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.65:S.D=0.63$) และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$) สภาพปัญหา ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ไม่สนใจในการร่วมตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงชุมชน ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการ การติดตามประเมินผลจากชุมชนค่อนข้างน้อย ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาของเยาวชน รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับสาธารณูปโภคต่างๆ ในชุมชน

แนวทางการบริหาร ควรส่งเสริมให้ความรู้จัดอบรมในกระบวนการจัดทำแผน แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานให้เหมาะสม การสื่อสารควรเป็นในทิศทางเดียวกัน มีการกำกับติดตามการจัดการงบประมาณให้มี

* วันที่รับบทความ : 12 กรกฎาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 15 สิงหาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 16 สิงหาคม 2566

Received: July 12 2023; Revised: August 15 2023; Accepted: August 16 2023

ความถูกต้องและโปร่งใส และควรมีการปรับทัศนคติระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนสร้างแรงจูงใจในการเข้ามา
มีส่วนร่วมในชุมชน

คำสำคัญ: นโยบายสาธารณะ; การบริหาร; การมีส่วนร่วม; การปกครองท้องถิ่น

Abstracts

The objectives of this research were to study 1) factors influencing participatory public policy administration in communities in Tambon Pho, Muang District, Sisaket Province, and 2) problems and guidelines for participatory public policy administration in sub-district communities. Pho, Muang District, Sisaket Province. It's a mixed research. The research sample consisted of 353 people by purposive random sampling. and government officials and community leaders, 10 people. The tools used in the study were questionnaires and structured interviews. Data were analyzed using descriptive statistics including percentage, mean and standard deviation.

The results of the research, the factors influencing the public policy management with community participation in all 5 aspects, found that the level of importance was high in all aspects ($\bar{X}=3.86:S.D=0.65$), considering each aspect from the average. can go less as follows Participation in planning ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$), Participation in receiving benefits ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$), Participation in decision-making ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$), participation in evaluation ($\bar{X}=3.65:S.D=0.63$), and participation in operation ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$), The problem situation, people still lack knowledge and understanding in laying Not interested in collectively making decisions to change the community Does not participate in activities undertaken by government agencies There are quite a few community evaluations. Lack of participation in the administration of policy on education, religion, and youth sports Including about various utilities in the community.

Management guidelines Training should be promoted in the planning process. Appoint a coordinating committee as appropriate. Communication should be in the same direction. Budget management is supervised and monitored to ensure accuracy and transparency. And there should be an attitude adjustment between officials and people to create incentives for participation in the community.

Keyword : Public policy; Administration; Participatory; Local Government

บทนำ

การกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวคิดที่มีมานานนับตั้งแต่เริ่มมีรัฐธรรมนูญ โดยเป็นแนวคิดที่ถือเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง โดยต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองภายในท้องถิ่นของตน ทั้งเป็นแนวคิดที่เชื่อว่าจะสามารถลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ ได้ การปกครองท้องถิ่นได้รับการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับ แต่ที่ชัดเจนที่สุด คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ที่มีการบัญญัติไว้เป็นหมวดการปกครองท้องถิ่นที่ชัดเจน โดยวางหลักการว่าท้องถิ่นต้องมีความเป็นอิสระและสามารถปกครองตนเองได้ องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกจัดตั้งขึ้นทั่วประเทศทั้งในรูปแบบทั่วไปและรูปแบบพิเศษ มีอำนาจหน้าที่และภารกิจมากมายตามที่กฎหมายกำหนด (ภิรมย์พร ไชยยนต์, 2557 : 1)

การกำหนดนโยบายที่จะบริหารงานและพัฒนาท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมที่ผ่านมารัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และดำเนินการเองทั้งหมดทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง จนทำให้เกิดปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ไม่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น และที่สำคัญไม่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการอย่างแท้จริงของคนในท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล และเพื่อพัฒนาชนบทโดยเฉพาะประชาชนที่เป็นรากหญ้าของประเทศให้มีความอยู่ดี กินดีอย่างทั่วถึง ซึ่งนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น เป็นการกำหนดทิศทาง แนวทาง แผนงาน โครงการและกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกที่จะทำเพื่อพัฒนาท้องถิ่นหรือตอบสนองต่อปัญหาของท้องถิ่นนั้นๆ โดยหน่วยงานราชการในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ต่างมีหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานงาน เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดไปปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด เช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และโครงการประชารัฐ เป็นต้น โดยรัฐบาลได้ประกาศนโยบายการสร้างรายได้ว่า สนับสนุนและผลักดันให้มีกระบวนการการสร้างรายได้ให้กับประชาชนทุกระดับ โดยจะส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของชุมชนในระดับฐานรากของประเทศตั้งแต่การผลิตเพื่อการบริโภค นำผลิตภัณฑ์ที่เหลือออกจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ในระดับครอบครัว ส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชน เร่งพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กรวมทั้งการส่งเสริมการเชื่อมโยงอย่างเกื้อกูลและสนับสนุนซึ่งกันและกันกับธุรกิจขนาดใหญ่สู่ตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อสร้างเสริมกระบวนการสร้างรายได้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนให้สามารถคิดเอง ทำเองในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยมีระบบราชการที่สำคัญเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก นั่นคือ ส่วนงานราชการระดับจังหวัดเป็นหน่วยงานติดตามขับเคลื่อนไปสู่ระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ซึ่งมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละนโยบายซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบันที่ใช้โครงการประชารัฐ คือการพัฒนาท้องถิ่นต้องประกอบด้วยประชาชนในพื้นที่ที่เป็นผู้ขับเคลื่อนดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ โดยมีหน่วยงานของภาครัฐมาช่วยสนับสนุนทั้งในเรื่องการสร้างองค์ความรู้ กำลังคน กำลังทรัพยากร และงบประมาณต่างๆ แต่นโยบายสาธารณะในระดับในท้องถิ่นส่วนใหญ่ก็ยังคงขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ อย่างมาก จนทำให้หลายๆ นโยบายที่ดำเนินการไปแล้วไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาให้กับท้องถิ่น หรือในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพจนก่อให้เกิด

ประสิทธิภาพตามมา ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งเวลา กำลังคน ทรัพยากรที่ใช้และงบประมาณที่นำลงไปสนับสนุนโครงการต่างๆ (วิไลดา อินฉัตร และ อนันต์ ธรรมชาลย์, 2560 : 38-49.)

การดำเนินนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ อย่างแท้จริง ทำให้นโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นหลายนโยบายถูกต่อต้านจากกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น หรือนโยบายสาธารณะบางนโยบายไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลตามนโยบายดังกล่าว การศึกษาแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียกับผลของนโยบาย ในการกำหนดนโยบายสาธารณะในชุมชน ในการศึกษาแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นโดยมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ มีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน นอกจากนี้ ยังช่วยให้เข้าใจถึงบทบาทและนำไปประยุกต์ใช้เชิงปฏิบัติในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียกับผลของนโยบายที่เกิดขึ้นในการบริหารนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศนำไปเป็นแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ ให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3,003 คน ผู้วิจัยได้ใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรโดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม

แบบเจาะจง (Purposive random) และผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-Informant) เป็นผู้เข้าร่วมการแสดงความ
คิดเห็นแบบเจาะจง ผู้วิจัยทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน ในพื้นที่ตำบล
โพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)
สำหรับสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ แบ่งออกเป็น
3 ส่วน ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close – ended Question)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของลิเคิร์ต
(Likert Scale)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน
โดยมีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open- ended Question)

แบบสอบถามเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Standardized interview) เป็น
การศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้คำถามเหมือนกันทุกคน ซึ่งเป็น
กระบวนการวิจัย (methodology) ที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง ซึ่งแบบสัมภาษณ์จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ
แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน 5 ด้าน

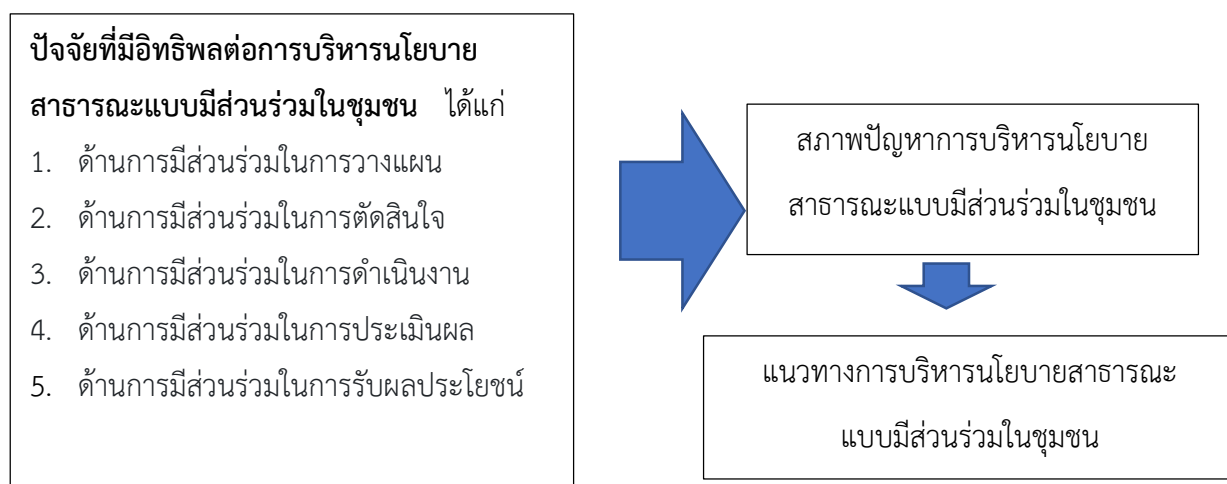
การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินค่าดัชนี
ความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) และ ความเหมาะสมของแบบสอบถาม
ผลการประเมินความสอดคล้องแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าตั้งแต่
0.943–1 คำนวณโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel และรายการคำถามทุกรายการมีความสอดคล้องตาม
เกณฑ์ที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็น
การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
แบบมีโครงสร้าง (Standardized interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา ปัจจัยที่มีอิทธิพล และ
แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ชุมชน 5 ด้านว่าเป็นอย่างไร และข้อมูลทุติย
ภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร เอกสารทางวิชาการต่างๆ และสืบค้นข้อมูลจาก Internet ที่
เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Research) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ผลของการสำรวจข้อมูลแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวความคิดการศึกษาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ตำบลโพธิ์อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ ผ่านกระบวนการนำเข้า (Input) เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน มีตัวแปร 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา ส่วนด้านผลผลิต (Output) เป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้ง 5 ด้าน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับความสำคัญ
	$\bar{X}$	S.D	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.55	0.50	มากที่สุด
2. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.79	0.52	มากที่สุด
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย โครงการนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.76	0.97	มาก
4. ท่านเข้าร่วมประชุมในการวางแผนนโยบายสาธารณะร่วมกับชุมชน	4.11	0.67	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา แนวคิดในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.59	0.70	มากที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน...รวม	4.36	0.67	มาก

จากตารางที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยรวม ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ดังนี้ ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายสาธารณะของชุมชน ($\bar{X}=4.79:S.D=0.52$) ระดับความสำคัญคือ มากที่สุด ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา แนวคิดในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=4.59:S.D=0.70$) ระดับความสำคัญคือ มากที่สุด ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=4.55:S.D=0.50$) ระดับความสำคัญคือ มากที่สุด ท่านเข้าร่วมประชุมในการวางแผนนโยบายสาธารณะร่วมกับชุมชน ($\bar{X}=4.11:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย โครงการนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.76:S.D=0.97$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับความสำคัญ
	$\bar{X}$	S.D	
1. ท่านแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.82	0.51	มาก
2. ท่านได้ร่วมคิดและกำหนดแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน	3.89	0.74	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับชุมชนในการบริหารนโยบายสาธารณะ	3.84	0.67	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับนโยบายของผู้บริหาร	3.56	0.65	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาร่วมกับชุมชน	3.68	0.69	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ...รวม	3.76	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยรวม ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อเรียงได้ดังนี้ ท่านได้ร่วมคิดและกำหนดแนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน ($\bar{X}=3.89:S.D=0.74$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับชุมชนในการบริหารนโยบายสาธารณะ ($\bar{X}=3.84:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.82:S.D=0.51$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาร่วมกับชุมชน ($\bar{X}=3.66:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับนโยบายของผู้บริหาร ($\bar{X}=3.56:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{X}$	S.D	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.59	0.57	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการนำนโยบายสาธารณะในชุมชนไปปฏิบัติ	3.54	0.60	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการบริหารนโยบายสาธารณะร่วมกับหน่วยงานในชุมชน	3.42	0.57	ปานกลาง
4. ท่านได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารนโยบายสาธารณะ	3.71	0.70	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.57	0.62	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน...รวม	3.57	0.61	มาก

จากตารางที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวม ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ดังนี้ ท่านได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารนโยบายสาธารณะ ($\bar{X}=3.71:S.D=0.70$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.59:S.D=0.57$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.57:S.D=0.62$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีส่วนร่วมในการนำนโยบายสาธารณะในชุมชนไปปฏิบัติ ($\bar{X}=3.54:S.D=0.60$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การบริหารนโยบายสาธารณะร่วมกับหน่วยงานในชุมชน ($\bar{X}=3.42:S.D=0.57$) ระดับความสำคัญคือ ปานกลาง

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{X}$	S.D	
1. ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.71	0.64	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.71	0.64	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารสาธารณะในชุมชนทุกขั้นตอน	3.52	0.65	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารสาธารณะในชุมชน	3.62	0.54	มาก
5. ท่านพึงพอใจในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานในการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.71	0.70	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล...รวม	3.65	0.63	มาก

จากตารางที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยรวม ($\bar{X}=3.65$:S.D=0.63) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ดังนี้ มี ท่านพึงพอใจในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานในการการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.71$:S.D=0.70) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานในการบริหารสาธารณะในชุมชน และท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการบริหารสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.71$:S.D=0.60) มีระดับความสำคัญคือ มาก รองลงมา ท่านมีส่วนร่วมในการแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.62$:S.D=0.54) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารสาธารณะในชุมชนทุกขั้นตอน ($\bar{X}=3.52$:S.D=0.65) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{X}$	S.D	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	3.79	0.79	มาก
2. ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการบริหารนโยบายในชุมชน	3.91	0.69	มาก
3. ท่านมีความภาคภูมิใจและยินดีต่อการบริหารนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในชุมชน	3.92	0.69	มาก
4. ท่านเห็นว่าชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการบริหารนโยบายสาธารณะที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.09	0.68	มาก
5. ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับข้อมูลข่าวสารจากการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน	4.07	0.69	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์...รวม	3.96	0.71	มาก

จากตารางที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์โดยรวม ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อเรียงได้ดังนี้ ท่านเห็นว่าชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการบริหารนโยบายสาธารณะที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.09:S.D=0.68$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับข้อมูลข่าวสารจากการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=4.07:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีความภาคภูมิใจและยินดีต่อการบริหารนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในชุมชน ($\bar{X}=3.92:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการบริหารนโยบายในชุมชน ($\bar{X}=3.91:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก และท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมการบริหารนโยบายสาธารณะในชุมชน ($\bar{X}=3.91:S.D=0.69$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ตารางที่ 6 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนทั้ง 5 ด้าน ได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหาร นโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน	ค่าที่ได้		ระดับ ความสำคัญ
	$\bar{X}$	S.D	
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.36	0.67	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.76	0.65	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.57	0.61	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.65	0.63	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.96	0.71	มาก
รวม	3.86	0.65	มาก

ตารางที่ 6 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมพบว่า ($\bar{X}=3.86:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก แยกพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X}=4.36:S.D=0.67$) ระดับความสำคัญคือ มาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.96:S.D=0.71$) ระดับความสำคัญคือ มาก ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.76:S.D=0.65$) ระดับความสำคัญคือ มาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.65:S.D=0.63$) ระดับความสำคัญคือ มาก และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.57:S.D=0.61$) ระดับความสำคัญคือ มาก

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สภาพปัญหาในการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของการจัดทำแผนต่างๆ การขาดการวิเคราะห์กลั่นกรองปัญหาก่อนการประชาคม ภาวะผู้นำทั้งทางการเมืองและการปกครองไม่มีเป้าหมายในการวางแผนดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การขาดการประสานงานทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการวางแผน การเตรียมชุมชนในการวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วม ไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การได้รับข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ มักคิดว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติไม่ครบตามระเบียบที่กำหนดของการกระบวนการจัดทำแผน ผู้บริหารมีนโยบายไม่ชัดเจนทำให้การแก้ปัญหาไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ระยะเวลาในการจัดทำแผนไม่เหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตทำให้ได้นโยบายที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้และไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความกังวลใจต่อปัญหาในชุมชนที่เกิดขึ้น ประชาชนไม่ให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมการวางแผนแก้ไขปัญหาและ

เสนอปัญหา ไม่มีความกระตือรือร้นร่วมตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงชุมชนในทางที่ดีขึ้น รวมถึงการร่วมลงมติ การลงมือเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนในชุมชน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประชาชนส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายสาธารณะ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการหรือ จัดขึ้น ประชาชนในชุมชนขาดการมีส่วนร่วมประสานขอความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ จาก หน่วยงานอื่นๆ และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมหรือการบริจาค เช่น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหาร นโยบายสาธารณะในชุมชน และขาดการมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่มาทำงาน พัฒนาในชุมชน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดการมีส่วนร่วมใน การรับผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา กีฬาของเยาวชนมาที่สุด รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับ สาธารณูปโภคต่างๆ ในชุมชน

ส่วนแนวทางในการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน พบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผน หาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน สร้างความเข้าใจจัดฝึกอบรมและให้ ความรู้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ ประสานงานแจ้งข่าวสาร รายงานผลการพิจารณาแบบแผนให้เป็นที่ทราบ ทั่วกันทั้งผู้นำชุมชนและประชาชน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้มีการปรับโครงสร้างการแบ่งฝ่าย งานหรือ คณะกรรมการและผู้ประสานงานให้เหมาะสม กับบริบทชุมชน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน ให้มีการบริหารจัดการระบบสัดส่วนในการลงมติเพื่อเสนอโครงการในการดำเนินงานต่างๆ ตามลำดับขั้นตอน และสื่อสารในการจัดทำความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายสาธารณะให้เป็น ในทิศทางเดียวกัน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรมีการกำกับติดตามการจัดการงบประมาณให้ มีความ ถูกต้องและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงานและไม่ก้าวก่าย บทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรมีการสร้างความร่วมมือ ร่วมใจและปรับทัศนคติระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน สร้างกิจกรรมในการเข้าร่วมประชุมเพื่อเป็นการสร้าง แรงจูงใจในการเข้าร่วมประชุม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนพื้นที่ตำบลโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญต่างๆ ดังนี้

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมใน ชุมชน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ระดับความสำคัญคือ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุปัน สมสาร

(2563 : 149-162) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น เทศบาลเมือง หนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างข้อบัญญัติของเทศบาลเกี่ยวกับโครงการหรือนโยบายสาธารณะ การวางแผนงานโครงการหรือนโยบายสาธารณะ วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนเพื่อจัดทำโครงการหรือนโยบายสาธารณะรวมทั้ง ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในนโยบายสาธารณะและมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการประชุมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะของประชาชนในเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

สภาพและปัญหาการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาวิจัย พบว่าสภาพปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจ ของประชาชน ปัญหาการขาดการวิเคราะห์ถ่วงถ่วงปัญหา ก่อนการประชาคม ปัญหา ภาวะผู้นำทั้งทางการเมืองและการปกครอง ไม่มีเป้าหมาย วางแผนดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปัญหาการขาดการ ประสานงานทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดทำแผน ซึ่งสอดคล้องกับศิลปวิชญ์ น้อยสนธิ (2562 : 101-116) ได้กล่าวว่าปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมคือ การเตรียมชุมชน ในการวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ได้รับข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ มักคิดว่าเป็นหน้าที่ของตัวแทนชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติไม่ครบตามระเบียบที่กำหนดของกระบวนการมีส่วนร่วม ผู้บริหารมีนโยบายไม่ชัดเจนทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ระยะเวลาไม่เหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตทำให้ ได้โครงการที่ไม่สามารถแก้ไข ปัญหาของชุมชนได้และไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ซึ่งจันทราณี สงวนนาม (2545 : 1) ได้สรุปว่าการที่ผู้บริหารจะนำการบริหารในรูปแบบนี้มาใช้ควรจะมีระยะถึงข้อจำกัดของการให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ เพราะอาจทำให้เกิดกลุ่มอิทธิพลขึ้นได้ และก่อให้เกิดความขัดแย้งกัน ความรับผิดชอบและการกระทำของกลุ่มไม่มีหลักประกัน แน่ชัดเพราะทุกอย่างขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจของกลุ่ม ผู้บริหารจึงควรคำนึงถึงผลได้ผลเสียเช่น ค่าใช้จ่าย เวลา ปัญหา และสถานการณ์ การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การควรได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนจะให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทำนองเดียวกันสมยศ นาวิการ (2545 : 1) ได้กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคของการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพว่า อุปสรรคเหล่านี้ อาจเกิดขึ้นกับหลาย ๆ ปัจจัย ดังนี้ อุปสรรคทางด้านองค์การซึ่งจะยึด

ติดกับประเพณี ปรัชญาและค่านิยมขององค์กร คุณภาพของนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงาน คุณภาพของเจ้าหน้าที่ โครงสร้างขององค์กร การขาดบรรยากาศสนับสนุน การขาดระบบการให้รางวัลในการมีส่วนร่วม นอกจากอุปสรรคทางด้านองค์กรแล้ว อุปสรรคบางอย่างอาจเกิดขึ้นจากตัวผู้บริหารเองที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เช่น ความไม่เข้าใจ การขาดความมั่นคงหรือความกลัวที่สูญเสียอำนาจการบริหารไป เป็นต้น ส่วนอุปสรรคทางด้านผู้ใต้บังคับบัญชานั้น อาจเกิดขึ้นจากการขาดความสามารถ ขาดความต้องการ การไม่รับรู้ว่าคุณคาดหวังให้มีส่วนร่วมและความกลัว นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคทำงานด้านสถานการณ์ที่ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดด้านเวลา งานและอิทธิพลทางงานด้านสภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานในพื้นที่ควรจะประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบการเข้ามามีส่วนร่วม เสนอปัญหาและความต้องการเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานภาครัฐควรให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาในโครงการต่างๆ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในแสดงความคิดเห็นในการบริหารนโยบายสาธารณะต่างๆ
2. ควรสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน เกี่ยวกับการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในชุมชนว่านโยบายนั้นจะสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในทุก ๆ ขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการทำการเปรียบเทียบกับตำบลอื่นๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบปัญหาและ อุปสรรคระหว่างตำบลที่ทำการศึกษา นั้น และได้หาข้อเปรียบเทียบและดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นให้ถูกต้องตามระเบียบของหน่วยงานราชการ
2. ควรจะศึกษาปัญหากระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยเจาะกลุ่มเป้าหมายระหว่างประชาชนกับพนักงานของรัฐว่ามีปัญหา อะไรบ้าง เพื่อจะได้แก้ไขจุดบกพร่องนั้นให้ดีกว่าเดิมและแก้ไขได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊ค พอยท์.
- ภิรมย์พร ไชยยนต์. (2557). *การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษากรณีการปกครอง ตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในระดับจังหวัด*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นิติศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิลดา อินฉัตร และ อนันต์ ธรรมชาลัย. (2560). แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นของ พื้นที่ภาคอีสานตอนใต้. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*. 11 (2), 38-49.
- ศิลปวิชญ์ น้อยสนิท. (2562). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อนโยบายสาธารณะ. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 2 (1), 101-116.
- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- สุปิ่น สมสาร. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 5 (2), 149-162.

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะ

วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564

กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1

**Factors Affecting Online Teaching and Learning among Students in the
course of the Department of Engineering Mathematics 1 Faculty of
Engineering, Mahasarakham University year 2021**

เสาวลักษณ์ เรียงพรหม และ เกสร วงศ์เกษม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Saowaluk Riangprom and Kasorn Wongkasem

Mahasarakham University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Saowaluk.ria@msu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 2) เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหารายวิชาพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คืออาจารย์ผู้สอนวิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนเป็น 14 กลุ่ม โดยมีผู้เรียนเฉลี่ยกลุ่มละ 80 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แบบสอบถามนี้ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัยได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านบทเรียน ด้านผู้เรียน และด้านเทคโนโลยี การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของวิชาคณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 คือด้านผู้สอน ปัจจัยนี้ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.176 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนรองลงมาคือด้านบทเรียน, ด้านเทคโนโลยี และด้านผู้เรียน ซึ่งปัจจัยทั้งสามมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.000 3.762 และ 3.519 ตามลำดับ

ในส่วนของการข้อเสนอแนะหลักๆ สำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 มีดังนี้ ผู้สอนควรมีการตกลงและทำความเข้าใจในระหว่างกลุ่มผู้สอน เรื่องเนื้อหาหรือการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ตรงกัน ตลอดจนมีแนวทางการให้โจทย์การบ้านเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกเพิ่มเติมในแนวเดียวกัน สามารถกล่าวได้ว่าผลของงานวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เป็นรายวิชาพื้นฐานหรือวิชาที่มีผู้สอนหลายคน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

* วันที่รับบทความ : 24 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่แก้ไขบทความ 21 มีนาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 24 มีนาคม 2566

Received: February 24 2023; Revised: March 21 2023; Accepted: March 24 2023

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์; ผู้สอน; บทเรียน; ผู้เรียน; เทคโนโลยี

Abstracts

The objectives of this research are 1) to study factors affecting online learning management of the Faculty of Engineering, Mahasarakham University, Academic Year 2021 Case Study: 0300130 Engineering Mathematics 1 Subject. 2) To present guidelines for developing and solving basic subject problems. The samples used were teachers teaching 0300130 Engineering Mathematics. The teaching and learning were divided into 14 groups with an average of 80 learners in each group. The instrument used was a questionnaire with a reliability of 0.96. This questionnaire consisted of 4 factors: teacher, lesson, student, and technology. Data were analyzed using statistical methods to determine the percentage, mean, and standard deviation. The results showed that the most influencing factor for the online teaching and learning of Engineering Mathematics 1 was the teacher aspect. This factor averaged 4.176. Factors that affected teaching arrangements were followed lessons, technology, and student. The mean values of all three factors were 4.000, 3.762, and 3.519 respectively.

The main recommendations for the development of online teaching and learning in the subject 0300130 Engineering Mathematics 1 are as follows: Teachers should have an agreement and understanding among teachers about the content or the use of corresponding teaching materials. There is also a guideline for giving homework problems so that students can practice more in the same way. It can be said that the results of this research can be used as a guideline for the development of online learning management at the Faculty of Engineering, Mahasarakham University is a basic subject or subject with many instructors with more clear direction.

Keyword : Online Learning Management; Teacher; Lesson; Student; Technology

บทนำ

เนื่องจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) มีการแพร่ระบาดไปทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของทุกคนรวมถึงส่งผลกระทบต่อการศึกษา ดังนั้น ผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่แก่นักเรียนต้องมีการปรับตัว เตรียมทักษะเพื่อรับมือกับการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ (เจริญ ภูวิจิตร และคณะ, 2564 : 35) สถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงได้ประกาศให้สถาบันการศึกษางดจัดการเรียนการสอน ในชั้นเรียนและมีการปรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563 : 1-10) การปรับการเรียนการสอนเพื่อให้ สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือ กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน นับเป็นความท้าทายของผู้สอนอย่างยิ่ง (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2556 : 51) คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เปิดทำการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี

ทั้งสิ้น 8 สาขาวิชาคือวิศวกรรมโยธา วิศวกรรมการผลิต วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมชีวภาพ วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์ วิศวกรรมไฟฟ้าและวิศวกรรมปฏิบัติ(ต่อเนื่อง) (รายงานประจำปีคณะวิศวกรรมศาสตร์, 2563) ในปีการศึกษา 2563-2564 นั้น คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา ทำให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีการปรับตัวอย่างกะทันหัน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความแปรปรวนของผลการเรียนนิสิตต่ำลงในรายวิชาคณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ซึ่งวิชาดังกล่าวเป็นวิชาเฉพาะในกลุ่มวิชาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ที่นิสิตต้องลงทะเบียนเรียน ในภาคต้น ปีการศึกษา 2563 มีนิสิตลงทะเบียนเรียน จำนวน 875 คน มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์คือเกรด F จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 36.63 ต่อมา ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2563 มีนิสิตลงทะเบียนเรียน จำนวน 229 คน ผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์คือเกรด F จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 34.24 จำนวนนิสิตที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์มีผลการเรียนวิชาดังกล่าวเป็นเกรด F ถือว่าเป็นจำนวนมาก เกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่คณะวิศวกรรมศาสตร์กำหนดไว้คือร้อยละ 30 (สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์, 2556) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนิสิตโดยตรง เนื่องจากไม่สามารถลงทะเบียนเรียนวิชาคณิตศาสตร์วิศวกรรม 2 ต่อได้ และอาจจะสำเร็จการศึกษาล่าช้ากว่าหลักสูตรกำหนด ดังนั้นสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คณาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่วิชาการ จึงได้ประชุมหารือ (กรรมการวิชาการคณะวิศวกรรมศาสตร์, 2564) เนื่องจากเป็นห่วงกับสถานการณ์และตั้งข้อสังเกตเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปีการศึกษา 2564 เป็นการเรียนออนไลน์ทุกวิชา ซึ่งในที่ประชุมได้มีการรวบรวมปัญหาด้านต่างๆ เช่น พิจารณาเนื้อหา คณาจารย์ควรจะทำแบบฝึกหัดที่เหมือนกัน มีการเฉลยแบบฝึกหัด ทบทวนบทเรียนให้นิสิต และติดตามนิสิตที่ไม่เข้าชั้นเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และคณาจารย์ผู้สอน ยังต้องการทราบข้อมูล ในด้านอื่นๆ ประกอบการปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว เพื่อให้เกิดคุณภาพสูงสุด เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรค อาจจะกลายพันธุ์ทำให้ได้สอนออนไลน์ตลอดไป หรืออาจจะคลี่คลาย สามารถสอนออนไลน์และแบบชั้นเรียนร่วมกันได้ ดังนั้นจึงได้ทำการวิจัย โดยศึกษากลุ่มเป้าหมายคืออาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ปีการศึกษา 2564 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย จำนวน 14 คน แบ่งเป็น 16 กลุ่มเรียน โดยสอบถามปัจจัยทั้ง 4 ด้านคือด้านผู้สอน ด้านบทเรียน ด้านเทคโนโลยี และด้านผู้เรียน และการสัมภาษณ์นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนรายวิชาดังกล่าว ปีการศึกษา 2564 จำนวน 300 คน เห็นว่าวิชานี้มีความสำคัญมาก ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพราะเป็นวิชาพื้นฐานที่นำไปเลือกสาขาวิชาตอนชั้นปีที่ 2 และเป็นวิชาที่มีตัวต่อถ้าสอบไม่ผ่าน ก็ไม่สามารถลงทะเบียนวิชาคณิตศาสตร์วิศวกรรม 2 ได้ ด้วยเหตุนี้ที่ประชุม (สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์, 2564) จึงมีมติมอบหมายให้เจ้าหน้าที่วิชาการ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัทยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ทั้งภาคต้น และภาคปลาย เป็นกรณีศึกษา ตลอดจนเพื่อเป็น

การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดังกล่าวนี้ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และนำผลการวิจัยที่ได้ ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ลดจำนวนนิสิตที่สอบไม่ผ่าน ในปีการศึกษาต่อไปเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนา และการแก้ไขปัญหารายวิชาพื้นฐานของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่มีกลุ่มเรียนหลายกลุ่ม และมีอาจารย์ผู้สอนหลายท่าน

ระเบียบวิธีวิจัย

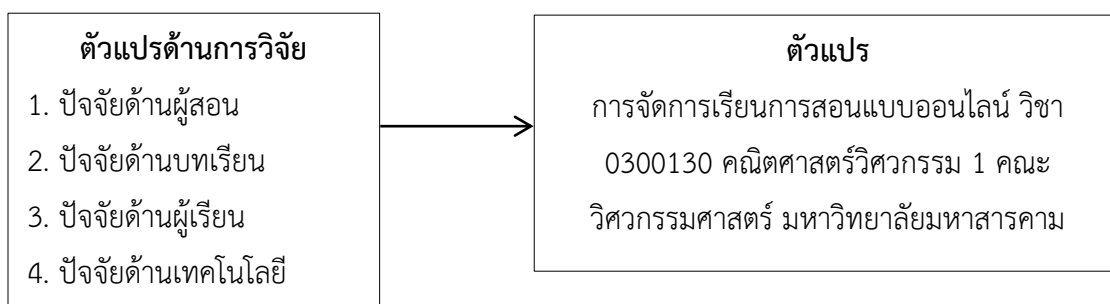
การดำเนินการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย การกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดประชากรเป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ปีการศึกษา 2564 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลแบบสอบถามโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ไม่ได้มีการสุ่ม คือ อาจารย์ผู้สอนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในรูปแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์, 2556 : 10-12) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 ถึง 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 หมายถึงระดับความคิดเห็นปานกลาง ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 ถึง 2.50 หมายถึงระดับความคิดเห็นน้อย และระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึงระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดและส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสอบถามความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และการสัมภาษณ์ แบบสอบถามนี้ มีการศึกษาปัจจัย 4 ด้าน คือ 1. ปัจจัยด้านผู้สอน 2. ปัจจัยด้านบทเรียน 3. ปัจจัยด้านผู้เรียน และ 4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ขั้นตอนสุดท้ายคือการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ตัวแปรที่ศึกษาคือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ประกอบด้วย 4 ปัจจัย และความคิดเห็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ดังแสดงในกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14 คน สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 พบว่า อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ชายร้อยละ 71.43 และอาจารย์ผู้หญิงร้อยละ 28.57 สอนภาคเรียนที่ 1 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และภาคเรียนที่ 2 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากภาคเรียนที่ 1 เป็นภาคเรียนหลักตามแผนการเรียนของหลักสูตร ส่วนภาคเรียนที่ 2 นั้น เปิดให้สำหรับนิสิตที่ไม่ผ่านรายวิชาดังกล่าว ปีการศึกษา 2564 อาจารย์ผู้สอนที่สอนวิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ร้อยละ 100 ส่วนใหญ่อาจารย์มีอายุการทำงานใน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มากกว่า 15 ปี และเป็นอาจารย์ที่มาจากสาขาวิชา วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมเครื่องกล และวิศวกรรมโยธา คิดเป็นร้อยละ 21.43 ประสบการณ์ในการสอน รายวิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 อาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาดังกล่าวนี้มากกว่า 5 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.86 โดยข้อมูลของผู้ที่ตอบแบบสอบถามสามารถนำเสนอ แยกแต่ละปัจจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ปัจจัยด้านผู้สอน			
1.1 การวางแผนการสอนก่อนสอนเหมาะสมกับเวลาให้ผู้สอนสอนจริงหรือไม่	4.286	0.611	มาก
1.2 เทคนิคการสอนของผู้สอน เช่น บรรยาย นำเสนอ power point เขียนกระดาน เหมาะสมกับวิชาที่สอนหรือไม่	4.214	0.699	มาก
1.3 มีการถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหารายวิชา อธิบายเนื้อหาเข้าใจง่าย ชัดเจน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม	4.071	0.616	มาก
1.4 มีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำ เอาใจใส่ รับฟังความคิดเห็น และทุ่มเทในการแก้ปัญหาต่อการเรียนของผู้เรียน	4.286	0.825	มาก
1.5 มีเทคนิค วิธีการสอนแบบต่างๆ มีความรอบรู้ ทันสมัยใช้สื่อและอุปกรณ์ต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ	4.286	0.469	มาก
1.6 วิธีการสอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย สอนสัมพันธ์กับจุดประสงค์ เนื้อหา	4.286	0.611	มาก
1.7 ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลายช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้	3.857	1.027	มาก
1.8 กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกให้ผู้เรียนทำงานทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม และฝึกให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า	3.571	0.938	มาก
1.9 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม พัฒนาการคิด แสดงออกในชั่วโมงเรียนมีการมอบหมายงานให้ทำแบบฝึกหัด และมีส่วนร่วม	4.571	0.519	มาก
1.10 มีการกำหนดเกณฑ์ การวัดผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียน เหมาะสมหรือไม่	4.500	0.519	มาก
1.11 การให้คะแนน เช่นการแบ่งสัดส่วนคะแนนเก็บ เหมาะสมหรือไม่	4.643	0.497	มากที่สุด
1.12 มีการทดสอบย่อยก่อนและหลังเรียนหรือไม่	3.643	1.082	มาก
1.13 แจกผล เปิดเผยคะแนน ให้ผู้เรียนทราบหลังจากทดสอบแล้วทุกครั้ง	4.500	0.760	มาก

1.14 มีการทบทวนเนื้อหา เฉลยข้อสอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและทำความเข้าใจได้มากขึ้น	4.143	0.864	มาก
1.15 ช่วงเวลาในการตรวจข้อสอบกับการส่งผลการเรียนเหมาะสมหรือไม่	3.786	0.802	มาก
รวม	4.176	0.722	มาก
2. ปัจจัยด้านบทเรียน			
2.1 เนื้อหารายวิชากับชั่วโมงของเรียนการสอนเหมาะสมหรือไม่	4.500	0.630	มาก
2.2 หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนเหมาะสมหรือไม่	3.500	1.092	ปานกลาง
2.3 มีหนังสือหรือแหล่งค้นคว้าประกอบรายวิชาเพิ่มเติมหรือไม่	3.500	0.941	ปานกลาง
2.4 เนื้อหารายวิชากับจำนวนชั่วโมงในการสอบเหมาะสมหรือไม่	4.071	0.730	มาก
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
2.5 มีการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา	4.214	0.893	มาก
2.6 เนื้อหาความรู้ในรายวิชาที่เรียนได้ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา	4.000	0.961	มาก
2.7 เนื้อหารายวิชาที่เรียนเหมาะสมกับความรู้พื้นฐานของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปต่อยอดในรายวิชา 0300131 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 2 ได้ตามลำดับ	4.214	0.893	มาก
รวม	4.000	0.880	มาก
3. ปัจจัยด้านผู้เรียน			
3.1 ผู้เรียนมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พร้อมในการเรียน	3.500	0.941	ปานกลาง
3.2 ผู้เรียนมีเอกสารประกอบการเรียนมีการจัดบันทึก กระตือรือร้นในการเรียน	3.357	0.842	ปานกลาง
3.3 ผู้เรียนเข้าเรียนตรงเวลา	3.714	0.914	มาก
3.4 ผู้เรียนเรียนในพื้นที่ที่ไม่มีเสียงรบกวน มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตชัดเจนไม่หลุด	3.500	0.855	ปานกลาง
3.5 ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ สนุกสนาน มีชีวิตชีวา มากกว่าเดิม	3.357	0.745	ปานกลาง
3.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนตอบคำถามได้	3.143	0.770	ปานกลาง

3.7 ผู้เรียนส่งการบ้านตามที่ได้รับมอบหมายและค้นคว้านอกห้องเรียนเพิ่มเติม	4.000	0.877	มาก
3.8 ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนได้	3.143	0.770	ปานกลาง
3.9 คะแนนเฉลี่ยในการสอบกลางภาคและปลายภาคภาพรวมเป็นที่น่าพอใจ	3.214	0.699	ปานกลาง
3.10 ผู้เรียนสามารถปรับตัวในการเรียนแบบชีวิตวิถีใหม่และนำเทคโนโลยีมาเรียนออนไลน์ได้ดี	3.876	0.893	มาก
3.11 มีการแนะนำตัวข้อสอบก่อนสอบให้กับผู้เรียน	4.000	0.849	มาก
รวม	3.519	0.849	มาก
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี			
4.1 มีช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนที่หลากหลายสะดวกขึ้น	4.071	0.829	มาก
4.2 ความเหมาะสมของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่อรูปแบบในการสอนออนไลน์มีความเหมาะสม	3.643	0.745	มาก
4.3 อุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ของเรียนมีความทันสมัยหรือไม่	3.286	0.611	ปานกลาง
4.4 Google Classroom เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าวหรือไม่	4.214	0.802	มาก
4.5 การเรียนออนไลน์ทำให้เกิดความสะดวกมากกว่าการเรียนแบบเดิมหรือไม่	3.857	1.099	มาก
4.6 เทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น	3.500	0.760	ปานกลาง
รวม	3.762	0.808	มาก
รวมค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน	3.864	0.815	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์ วิศวกรรม 1 โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.864 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.815 ปัจจัยที่มีผลกระทบ ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด จาก 4 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.176 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.722 และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.762 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.808 สามารถอธิบายรายละเอียดเป็นข้อๆ ดังนี้

1) ปัจจัยด้านผู้สอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.176 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.722 กล่าวคือ การให้คะแนน เช่น การแบ่งสัดส่วนคะแนนเก็บเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม พัฒนา การคิด แสดงออกในชั่วโมงเรียน มีการมอบหมายงานให้ทำแบบฝึกหัด และมีส่วนร่วม มีการกำหนดเกณฑ์ การวัดผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้เหมาะสม แจ้งผลเปิดเผยคะแนนให้ผู้เรียนทราบหลังจาก ทดสอบแล้วทุกครั้ง การวางแผนการสอนก่อนสอนเหมาะสมกับเวลาที่ผู้สอนสอนจริงหรือไม่ มีความเป็น กันเอง ให้คำแนะนำ เอาใจใส่ รับฟังความคิดเห็น และทุ่มเทในการแก้ปัญหาต่อการเรียนของผู้เรียน มีเทคนิค วิธีการสอนแบบต่างๆ มีความรอบรู้ ทันสมัยใช้สื่อและอุปกรณ์ต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ วิธีการสอน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย สอนสัมพันธ์กับจุดประสงค์ เนื้อหา เทคนิคการสอนของผู้สอน เช่น บรรยาย นำเสนอ power point เขียนกระดาน เหมาะสมกับวิชาที่สอน มีการทบทวนเนื้อหา เฉลยข้อสอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและทำความเข้าใจได้มากขึ้น มีการถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เกิด การเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา อธิบายเนื้อหาเข้าใจง่าย ชัดเจน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม ใช้สื่อ ประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลายช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ ช่วงเวลาในการตรวจข้อสอบ กับการส่งผลการเรียนเหมาะสมหรือไม่ มีการทดสอบย่อยก่อนและหลังเรียนหรือไม่ และกิจกรรมการเรียน การสอนฝึกให้ผู้เรียนทำงานทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม และฝึกให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ระดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ของปัจจัยด้านผู้สอนคือ การให้คะแนน เช่น การแบ่งสัดส่วนคะแนน เก็บเหมาะสม

2) ปัจจัยด้านบทเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.000 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.880 กล่าวคือเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับชั่วโมงของการเรียนการสอนเหมาะสม มีการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหา วิชา เนื้อหาวิชาที่เรียนเหมาะสมกับความรู้พื้นฐานของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปต่อยอด ในรายวิชา 0300131 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 2 ได้ตามลำดับ เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงในการสอบ เหมาะสมหรือไม่ เนื้อหาความรู้ในรายวิชาที่เรียนได้ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา หนังสือ ที่ใช้ประกอบการเรียนเหมาะสม และมีหนังสือหรือแหล่งค้นคว้าประกอบรายวิชาเพิ่มเติม ระดับที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุดของปัจจัยด้านบทเรียน คือ เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับชั่วโมงของการเรียนการสอนเหมาะสม

3) ปัจจัยด้านผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.519 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 0.849 กล่าวคือผู้เรียนส่งการบ้านตามที่ได้รับมอบหมายและค้นคว้านอกห้องเรียนเพิ่มเติม มีการแนะนำตัว ข้อสอบก่อนสอบให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถปรับตัวในการเรียนแบบชีวิตวิถีใหม่ และนำเทคโนโลยีมาเรียน ออนไลน์ได้ดี ผู้เรียนเข้าเรียนตรงเวลา ผู้เรียนมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พร้อมในการเรียน ผู้เรียนเรียนในพื้นที่ ที่ไม่มีเสียงรบกวน มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตชัดเจนไม่หลุด ผู้เรียนมีเอกสารประกอบการเรียนมีการจัดบันทึก กระตือรือร้นในการเรียน ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ สนุกสนาน มีชีวิตชีวามากกว่าเดิม คะแนน เฉลี่ยในการสอบกลางภาค และปลายภาคภาพรวมเป็นที่น่าพอใจ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนตอบคำถามได้

และผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนได้ ระดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนส่งการบ้านตามที่ได้รับมอบหมายและค้นคว้านอกห้องเรียนเพิ่มเติม

4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.762 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.808 กล่าวคือ Google Classroom เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว มีช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนที่หลากหลายสะดวกขึ้น การเรียนออนไลน์ทำให้เกิดความสะดวกมากกว่าการเรียนแบบเดิม ความเหมาะสมของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่อรูปแบบในการสอนออนไลน์มีความเหมาะสม เทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น และอุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ของเรียนมีความทันสมัย ระดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยด้านเทคโนโลยี คือ Google Classroom เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยง ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ทั้ง 4 ด้าน เรียงตามความสำคัญของการตอบแบบสอบถามแต่ละปัจจัยคือ ปัจจัยด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดอยู่ในลำดับที่ 1 โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 คือ การให้คะแนน เช่น การแบ่งสัดส่วนคะแนนเก็บเหมาะสม การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนมีความคิดเห็นตรงกันว่าถึงแม้ว่ารายวิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 จะเป็นวิชาคำนวณ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100 ในปีการศึกษา 2564 ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนิสิตอย่างเต็มที่ การให้คะแนน การแบ่งสัดส่วนคะแนนเก็บมีความเหมาะสม ซึ่งการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สามารถทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างจากรูปแบบการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติ เชื่อมโยงและสอดคล้องกับปัจจัยด้านบทเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 2 ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยด้านบทเรียนคือ เนื้อหารายวิชากับชั่วโมงการเรียนการสอนเหมาะสม โดยทั้งสองปัจจัยนี้สอดคล้องกันและสัมพันธ์กัน ซึ่งเนื้อหาการจัดการเรียนมีความเหมาะสม ตลอดจนมีการให้คะแนน การแบ่งสัดส่วนการให้คะแนนเหมาะสม ดังนั้นหากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จะเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับนิสิตและอาจารย์ผู้สอน ได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 นั้น การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ค่อนข้างเป็นที่นิยม สามารถลดข้อจำกัดทางด้านเวลา และการเดินทาง นิสิตและอาจารย์ผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมาคณะฯ

ลดค่าใช้จ่ายได้มาก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อบรมต่อไปได้โดยไม่ต้องรอ ลำดับต่อมา ผู้ตอบแบบสอบถามมองในเรื่องของระบบ Google Classroom เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว ซึ่งทำให้การเรียนง่ายขึ้นและเข้าถึงอย่างรวดเร็วและไม่มีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนที่นั่งเรียนของผู้เรียน นิสิตสามารถกล้าแสดงออกตอบคำถามได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งปกติแล้วนิสิตเรียนในห้องเรียนจะไม่กล้าแสดงออก แต่ปัญหาของการเรียนการสอนออนไลน์นั้น นิสิตเข้าห้องเรียนช้า ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีวินัยตรงต่อเวลาเท่าที่ควร และบางครั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีปัญหา ลำดับต่อมาคือปัจจัยด้านผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นั้น ผู้เรียนส่งการบ้านตามที่ได้รับมอบหมาย และค้นคว้านอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี ตลอดจนผู้สอนก็มีการแนะนำ ข้อสอบก่อนสอบกลางภาค และปลายภาคได้อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ซึ่งสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นั้น ไม่ได้มีผลกระทบในเรื่องของปัจจัยด้านผู้สอน การให้คะแนน การแบ่งสัดส่วนคะแนนเก็บ การติวสอบ หรือแม้กระทั่งปัจจัยทางด้านบทเรียน เนื่องจากเนื้อหาวิชาที่จัดการเรียนการสอน ผู้สอนเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสม มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับนิสิตอย่างเหมาะสมทั้งเนื้อหาวิชา ชั่วโมงเรียน การจัดลำดับความยากง่ายของรายวิชา ส่วนปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีระบบ Google Classroom มีความเหมาะสม สามารถรองรับนิสิตได้เป็นจำนวนมาก ไม่มีข้อจำกัดในการเรียน ส่วนของปัจจัยด้านผู้เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามมองว่าในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เหมาะสมกับนิสิตที่มีความรับผิดชอบสูง ในการมีวินัยเข้าเรียนตรงเวลา ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตบางคนไม่เสถียร และสถานที่ที่มีเสียงรบกวน แต่การเรียนแบบออนไลน์นิสิตมีความกล้าแสดงออกมากกว่าในห้องเรียน แสดงความคิดเห็นและโต้ตอบตลอดเวลาเวลามากกว่าในชั้นเรียน อาจเป็นเพราะว่านิสิตไม่ได้แสดงออกทางใบหน้ากับอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนๆ ในชั้นเรียนโดยตรง ตลอดจนมีความสุขสนุกสนาน เนื่องจากนั่งเรียนในบริเวณที่ผ่อนคลาย เช่น ที่บ้าน หอพัก เป็นต้น นอกจากนี้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ารายวิชาดังกล่าว ยังไม่มีหนังสือหรือตำราที่ประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะต้องมีความเร็วเพียงพอ สำหรับการเข้าถึงไฟล์ขนาดใหญ่ การดาวน์โหลดข้อมูล การสืบค้น ที่รวดเร็ว และความเสถียรของระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งนิสิตแต่ละคนมีข้อจำกัดไม่เหมือนกัน ส่วนการสัมภาษณ์นิสิตที่เรียนรายวิชาดังกล่าวพบว่า นิสิตมีความประสงค์จะเรียน Onsite คิดเป็นร้อยละ 72.43 เนื่องจากเป็นวิชาคำนวณนิสิตต้องการเรียนในห้องเรียน เพื่อใกล้ชิดผู้สอน นิสิตคิดว่าตนเองมีความตั้งใจเรียนมากกว่าการเรียนแบบออนไลน์ แต่ละกลุ่มเรียนควรมีการบันทึกวิดีโอให้นิสิตสามารถดูย้อนหลังเพื่อทบทวนเนื้อหา นิสิตเสนอแนะว่าห้องเรียนของคณะฯ มีขนาดไม่เพียงพอและเป็นห้องเรียนที่ไม่โครโฟน คอมพิวเตอร์ และโปรเจคเตอร์ชำรุด เก้าอี้ภาพจอไม่ชัด คณะฯ ควรมีการพัฒนาห้องเรียนให้ทันสมัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 โดยเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชา วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 14 คน อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ชายร้อยละ 71.43 และอาจารย์ผู้หญิง ร้อยละ 28.57 อาจารย์มีอายุการทำงาน ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มากกว่า 15 ปี อาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาดังกล่าวนี้มากกว่า 5 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.86 จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสรุปได้ว่า

1. เพศ อายุการทำงาน และประสบการณ์การสอนของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีผลต่อการตอบแบบสอบถามโดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96 มีระดับความเชื่อมั่น 0.05

2. จากแบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : วิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 มีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย ทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ด้านที่ 1 ปัจจัยด้านผู้สอน คือ การให้คะแนน เช่น การแบ่งสัดส่วนคะแนนเก็บ เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.643 อยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านผู้สอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกให้ผู้เรียนทำงานทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม และฝึกให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.571 อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 2 ปัจจัยด้านบทเรียน คือ เนื้อหารายวิชากับชั่วโมงของการเรียนการสอนเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.500 อยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านบทเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียน และมีหนังสือหรือแหล่งค้นคว้าประกอบรายวิชาเพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.500 อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ 3 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี คือ Google Classroom เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.214 อยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ อุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนมีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.286 อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ 4 ปัจจัยด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนส่งการบ้านตามที่ได้รับมอบหมายและค้นคว้านอกห้องเรียนเพิ่มเติม และมีการแนะนำตัวข้อสอบก่อนสอบให้กับผู้เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันทั้ง 2 ข้อ คือ 4.000 อยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.143 อยู่ในระดับปานกลาง

3. จากข้อมูลงานวิจัยที่ได้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมประเด็นที่ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์และแบบชั้นเรียนดังนี้ ในการจัดการเรียนออนไลน์และแบบชั้นเรียน มีความเหมาะสมและข้อดีแตกต่างกัน คือ การจัดการเรียนออนไลน์นั้น มีประโยชน์ในเรื่องของการจัดการห้องเรียนที่ไม่เพียงพอในคณะฯ สามารถ

รองรับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนได้เป็นจำนวนมาก ไม่มีข้อจำกัดเรื่องที่นั่งเรียน ประหยัดค่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งผู้สอนและนิสิต ตลอดจนนิสิตกล้าแสดงออกตอบคำถามได้อย่างต่อเนื่อง ไม่มีผลกับคะแนนการแบ่งสัดส่วนคะแนนเก็บคะแนนได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงการส่งการบ้าน การติวข้อสอบ การสอบกลางภาคและปลายภาค นิสิตสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้มากยิ่งขึ้น ส่วนข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คือ นิสิตบางคนไม่มีความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนออนไลน์ อินเทอร์เน็ตไม่เสถียร สภาพแวดล้อมในการเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน บางครั้งมีเสียงรบกวน และนิสิตต้องมียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในส่วนของการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนออนไลน์ และการเข้าเรียนออนไลน์เหมาะสมสำหรับนิสิตที่มีวินัย มีความรับผิดชอบสูง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา อาจารย์ผู้สอนให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าการเรียนออนไลน์นิสิตไม่เข้าเรียนตรงเวลา บางคนปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์ตลอดเวลาในการเรียน ต้องคอยเตือนนิสิตตลอดเวลา ขาดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนและนิสิต นิสิตไม่ได้เรียนรู้การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนได้คะแนนน้อย และการเรียนบนหน้าจอคอมพิวเตอร์นานๆ อาจจะมีผลกระทบต่อสุขภาพได้ การสอนออนไลน์อาจารย์ผู้สอนมองว่าเหมาะแก่การสอนเฉพาะเวลาฉุกเฉิน เช่น การนัดสอนชดเชย หรือมีการแพร่เชื้อโรคระบาด เป็นต้น ในส่วนของการสอนในชั้นเรียนข้อดีคือนิสิตกับอาจารย์ผู้สอนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ตลอดจนมีส่วนร่วมด้วยกับเพื่อนร่วมชั้น มีการทำงานกลุ่มกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น เข้าเรียนตรงเวลา รวมไปถึงการเกิดผลกระทบเชิงบวก ได้มีการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ ซึ่งการสอนออนไลน์อาจจะไม่สามารถทดแทนการเรียนในห้องเรียนได้ทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับ (มาลีวัล เลิศสาครศิริ และคณะ, 2564 : 13-14) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19 ปัจจัยภายในได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา และปัจจัยภายนอกได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยีจากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและคณาจารย์ควรตระหนักและดำเนินการสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีพฤติกรรมเรียนผ่านระบบออนไลน์ที่ดี การจัดการเรียนการสอนรายวิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 นั้นอาจารย์ผู้สอนเสนอแนะว่ายังขาดในเรื่องของหนังสือ ตำรา ที่ประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย นิสิตขาดการทำงานแบบกลุ่ม และฝึกการค้นคว้าอาจจะเป็นเพราะว่ามีความเคยชินกับการเรียนออนไลน์และห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต เนื่องจากรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาพื้นฐานที่นิสิตชั้นปีที่ 1 ต้องลงทะเบียนเรียนทุกคน ห้องเรียน อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ไม่พร้อมในการเรียน คณะฯ ควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เหมาะสม รองรับการจัดการเรียนการสอนได้ทั้งแบบออนไลน์ และแบบชั้นเรียน ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนที่สอนรายวิชาดังกล่าว หรือรายวิชาพื้นฐานที่มีผู้สอนหลายคน ควรมีการระดมความคิดเห็นก่อนจัดการเรียนการสอน เช่น หนังสือ ตำรา ที่นำมาประกอบการเรียนการสอน ควรมีความหลากหลาย มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของนิสิต หรือสามารถสืบค้นได้ตรงกับ

ความต้องการของเนื้อหา และให้มีความยืดหยุ่นกับระยะเวลา เนื้อหา ตอบสนองผู้เรียนเป็นสำคัญ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของคณะฯ ต้องมีความเสถียร รวดเร็ว รองรับต่อการเรียนการสอนหรือ การทำกิจกรรมต่างๆ ของคณะฯ ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย พยายามสอดแทรกเนื้อหาที่น่าสนใจเพื่อให้นิสิตสามารถเรียนรู้ได้ดี นำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เพื่อให้นิสิตมีความเข้าใจในรายวิชา 0300130 คณิตศาสตร์วิศวกรรม 1 มีการเน้นสอนทำโจทย์ และทำความเข้าใจตลอดจนมีการนำตัวอย่างโจทย์ ในรูปแบบต่างๆ เช่น โจทย์นอกตำราเรียนมาสอน การเพิ่มแบบฝึกหัดในชั่วโมงเรียน ผู้สอนอาจมีการแบ่งเวลา การประชุม ไปราชการ หรือการนัดสอนพิเศษให้กับนิสิตในช่วงเวลาที่เหมาะสม
2. ควรมีการพัฒนา หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนให้เหมาะสม มีการระดมความคิดเห็นในการจัด การเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีแหล่งค้นคว้า หนังสือประกอบการเรียน รายวิชาดังกล่าวเพิ่มเติม
3. ควรส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำสื่อการสอนที่มีความน่าสนใจ ซึ่งจะทำให้นิสิตเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และควรมีการพัฒนา รูปแบบของ e-learning ให้ดึงดูดความสนใจของนิสิต เพื่อให้นิสิตเข้ามาใช้งานเรียนรู้มากขึ้น
4. อาจารย์ผู้สอนควรมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนในแต่ละเรื่องเพื่อกระตุ้นให้นิสิตสนใจในการเข้าเรียนแต่ละครั้ง ควรมีการออกข้อสอบ อัตนัย และปรนัยผสมกันเพื่อให้เกิดความหลากหลายในการวัดผล ควรแจ้งเกณฑ์การตัดผลการศึกษาให้ทราบทุกกลุ่มเรียน และควรมีเกณฑ์การเช็คชื่อเป็นรูปแบบเดียวกันทุกกลุ่มเรียน
5. อาจารย์ควรมีการติวข้อสอบกลางภาค ปลายภาคก่อนสอบ แต่ละกลุ่มเรียนควรบอกแนวข้อสอบ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และนิสิตมีความต้องการให้นำสื่อการเรียนการสอนลงในรูปแบบของการบันทึกในเว็บไซต์เพื่อการกลับมาศึกษาทบทวนบทเรียนย้อนหลังได้ เป็นต้น และควรมีคะแนนเก็บ และการบ้านมีการเฉลยให้ทราบเพื่อจะได้แก้ไขพัฒนาตนเองต่อไป
6. คณะฯ ควรมีการพัฒนาห้องเรียนให้พร้อมใช้งาน ทั้งการเรียนออนไลน์และการเรียนในห้องเรียนเพื่อรองรับความต้องการของนิสิต ตลอดจนความเหมาะสมในการมีสถานที่สอนที่ดีให้กับอาจารย์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน และอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอน เนื่องจากการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิตคือพันธกิจหลักของคณะฯ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ควรศึกษาศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์ในช่วงวิกฤตโควิด-19 ของรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายทันต่อสถานการณ์โลกสมัยใหม่ต่อไป
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาห้องเรียนออนไลน์ เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ สนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2565 ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์จากงบประมาณดังกล่าว จนกระทั่งสำเร็จลงได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณผศ.เกสร วงศ์เกษม ที่ให้คำแนะนำในการทำงานวิจัยด้วยดีเสมอมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). เรื่องให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2563.
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. รายงานการประชุมสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์. ครั้งที่ 6/2556 วันที่ 27 มีนาคม 2556.
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. รายงานการประชุมกรรมการวิชาการคณะวิศวกรรมศาสตร์. ครั้งที่ 5/2564 วันที่ 7 เมษายน 2564.
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. รายงานการประชุมสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์. ครั้งที่ 7/2564 วันที่ 5 พฤษภาคม 2564.
- เจริญ ภูวิจิตรและคณะ. (2564). การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล. *RajaparkJournal* Vo. 15 (40), 35.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ และคณะ. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์จากสถานการณ์โควิด-19. *วารสารสุขภาพกับการจัดการสุขภาพ*. (7) 1, 13-14.
- รายงานประจำปี. (2562). คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. หน้า 7.

วัชรารณ สุธิธาภิวัฒน์. (2556). *วิจัยธุรกิจยุคใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2556). *โลกเปลี่ยนไทยปรับ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : บริษัทซีเ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร
ในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง**
**Factors, Affecting the Use of Digital Technology of Staffs in the Attorney
General's Office, Lampang Province**

ณัฐธยาน์ สิทธิวรนนท์ และ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Natthaya Sitvoranon and Siripong Ladavalaya Na Ayuthya

Chiang Mai University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: natthaya_sit@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง 2) ปัญหา และอุปสรรคในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง และ 3) แนวทางการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านระบบสารสนเทศ และด้านอื่น ๆ เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการอำนวยความสะดวกก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 26 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดีของสำนักงานอัยการลำปาง ได้แก่ พนักงานอัยการ จำนวน 12 คน และข้าราชการธุรการ จำนวน 14 คน เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยด้านการรับรู้ ประโยชน์ การเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์และ ระบบสารสนเทศ ความวิตกกังวล หรือไม่มั่นใจในความสามารถใช้คอมพิวเตอร์ ปัจจัยด้านสมรรถนะ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในทักษะความรู้ ความสามารถความพึงพอใจในเสถียรภาพของระบบ ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของทั้งพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ 2) ปัญหาและอุปสรรคในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านระบบสารสนเทศ ด้านอื่น ๆ และ 3) แนวทางการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความรู้ ความชำนาญในการใช้งานระบบตามบทบาทหน้าที่ของตน จัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย พัฒนาระบบสารสนเทศที่มีเสถียรภาพ และปรับปรุงกฎระเบียบการใช้งานระบบเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ภายใต้ระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล

* วันที่รับบทความ : 119 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 9 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 10 มีนาคม 2566

Received: February 19 2023; Revised: March 9 2023; Accepted: March 10 2023

คำสำคัญ: การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล; เทคโนโลยีดิจิทัล; สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง

Abstracts

This research aims to study factors that affect staffs in the office of Lampang Attorney General in the decision of using digital technology, study problem and obstacles of using, digital technology in the office of Lampang Attorney and study the method system etc. In order to get must out of using digital technology in the justice system. By using the method of a qualitative research, collecting information by interviewing 26 people specifically, namely choosing 12 public prosecutors and 14 administrative official who involve of use the digital technology in their work. The instrument of this research is semi-structure interview form method. Data was collected by interviewing and analyzed the data by content analysis and analytic induction.

The results of this research are as follows : 1. Factors affecting the decision of using digital technology consists of perceived benefits, policies, results obtained ease of use Availability of tools and equipment and information system in terms of their performance, confidence, confidence, ability to use good feeling and satisfaction with the stability of the system. 2. Problems and obstacles of using digital technology in the operation, consisting of personnel, equipment, information systems, etc. 3. The method of improvement, modification correction and development, namely having personnel to supervise the use of information technology systems. Allocate modern computers stable information system and setting guidelines for using digital technology to suit the current situation under the security system for accessing information.

Keywords: Use of digital technology; Digital Technology; The Attorney General's Office, Lampang Province.

บทนำ

การจัดบริการสาธารณะเป็นภารกิจหลักของรัฐที่ต้องทำเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึงและเสมอภาค เป็นกิจการที่อยู่ในความอำนาจการ หรือในกำกับดูแลของฝ่ายปกครองหรือรัฐ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนโดยรวม ลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและเศรษฐกิจ ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเหมาะสม เป็นธรรม มีคุณภาพและทั่วถึง ทั้งด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริม และสนับสนุนการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (กรพจน์ อัครวินวิจิตร, 2560 : 12)

สำหรับการจัดบริการสาธารณะด้านกระบวนการยุติธรรมของไทย มีหลักการรับรองสิทธิให้ทุกคนอยู่ภายใต้มาตรฐานเดียวกันอย่างเสมอภาคและยุติธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ถือเป็นอำนาจของรัฐในการรักษาความยุติธรรมผ่านการใช้อำนาจของหน่วยงาน และมีศาลอยู่ในฐานะหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทเพื่อให้ได้ “ข้อยุติที่เป็นธรรม” แก่กรณีพิพาทต่าง ๆ (ภัณฑิลา ธนบุรณนิจพัทธ์, 2560 : ออนไลน์) นอกจากนี้หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในกระบวนการยุติธรรมของไทยคือ “สำนักงานอัยการสูงสุด” ที่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้บริการประชาชน จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ สำนักงาน

อัยการสูงสุด พ.ศ. 2563 - 2566 โดยกำหนดกรอบแนวทางในการบริหารงาน การพัฒนาองค์กรให้ครอบคลุมภารกิจทุกด้านขององค์กร คือ “องค์กรนำในการใช้กฎหมายเพื่อรักษาความยุติธรรมให้กับประชาชนและสังคม” โดยยกระดับการอำนวยความยุติธรรม รักษาผลประโยชน์ของรัฐ และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ขับเคลื่อนภารกิจ เพื่อพัฒนาสำนักงานอัยการสูงสุดให้เป็นองค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน ประสานความร่วมมือสร้าง การมีส่วนร่วมและบูรณาการในกระบวนการยุติธรรมและทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และยกระดับสมรรถนะบุคลากรเพื่อประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนภารกิจ ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2563 : 82)

สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง เป็นสำนักงานอัยการที่อยู่ในกำกับของสำนักงานอัยการสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานอัยการภาค 5 มีบุคลากรทั้งสิ้น 34 คน เป็นพนักงานอัยการ 12 คน ข้าราชการธุรการ 18 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน และพนักงานจ้างเหมาบริการ 3 คน จากข้อมูลสถิติจำนวนคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานอัยการจังหวัดลำปางตั้งแต่ปี 2556 – 2565 (ข้อมูล ณ 31 พฤษภาคม 2565) จะเห็นได้ว่า ปริมาณสำนวนในขั้นตอนของสำนักงานอัยการจังหวัดลำปางในแต่ละปีมีปริมาณมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการที่ปฏิบัติงาน ดังนั้น จากนโยบายสำนักงานอัยการสูงสุด จึงมีการนำระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการอำนวยความยุติธรรม การพิจารณาสำนวนคดีและการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี เพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และส่งผลดีต่อผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็น ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หน่วยงานต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี ลดเวลาการปฏิบัติงานลงจากเดิม เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ หากบุคลากรของสำนักงานอัยการจังหวัดลำปางมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด ได้แก่ ระบบการอำนวยความยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Prosecution) คือ ระบบที่พนักงานอัยการและข้าราชการธุรการที่ได้รับมอบหมายใช้ปฏิบัติงานในการบันทึกข้อมูลคดีผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2565 : ออนไลน์) ระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Sarabob) คือ การบันทึกข้อมูลสำนวนคดีในระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการนำเข้าข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดีเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2565 : ออนไลน์) และระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG- Tracking) คือ ระบบที่ประชาชน สามารถติดตามสถานะคดี และการนัดหมายกับพนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2565 : ออนไลน์)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดี ของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปางในด้านใด อย่างไรบ้าง และควรมีแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข

และพัฒนาในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปางในด้านใด
อย่างไรบ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในสำนักงานอัยการ
จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของ
บุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านระบบ
สารสนเทศ และด้านอื่น ๆ เพื่อให้สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการอำนวยความสะดวก
เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจาก
การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key
Informations) โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล
จากพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
สำนวนคดีสำนักงานอัยการลำปางประกอบด้วย กลุ่มพนักงานอัยการจังหวัดลำปางรวมจำนวน 12 คน
ประกอบด้วย อัยการจังหวัดลำปาง 1 คน อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด 5 คน อัยการจังหวัดผู้ช่วย
5 คน อัยการอาวุโส 1 คน กลุ่มข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง รวม 14 คน ประกอบด้วย
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ 1 คน นิติกรชำนาญการพิเศษ 1 คน นิติกรชำนาญการ 3 คน นักจัดการงาน
ทั่วไปชำนาญการ 4 คน นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ 2 คน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน 2 คน เจ้าพนักงาน
ธุรการปฏิบัติงาน จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 26 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (semi - structure interview)
มีการกำหนดโครงสร้างของประเด็นคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Questions) แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดีเพื่อบันทึกข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์
ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง ส่วนที่ 3 ปัญหา

และอุปสรรคในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน และส่วนที่ 4 แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านระบบสารสนเทศ และด้านอื่น ๆ โดยทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.886

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In depth Interview) อย่างเป็นทางการโดยมีการนัดหมายการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายล่วงหน้า และดำเนินการสัมภาษณ์ ตามกำหนดวันเวลาที่กำหนดไว้ จนครบตามจำนวน

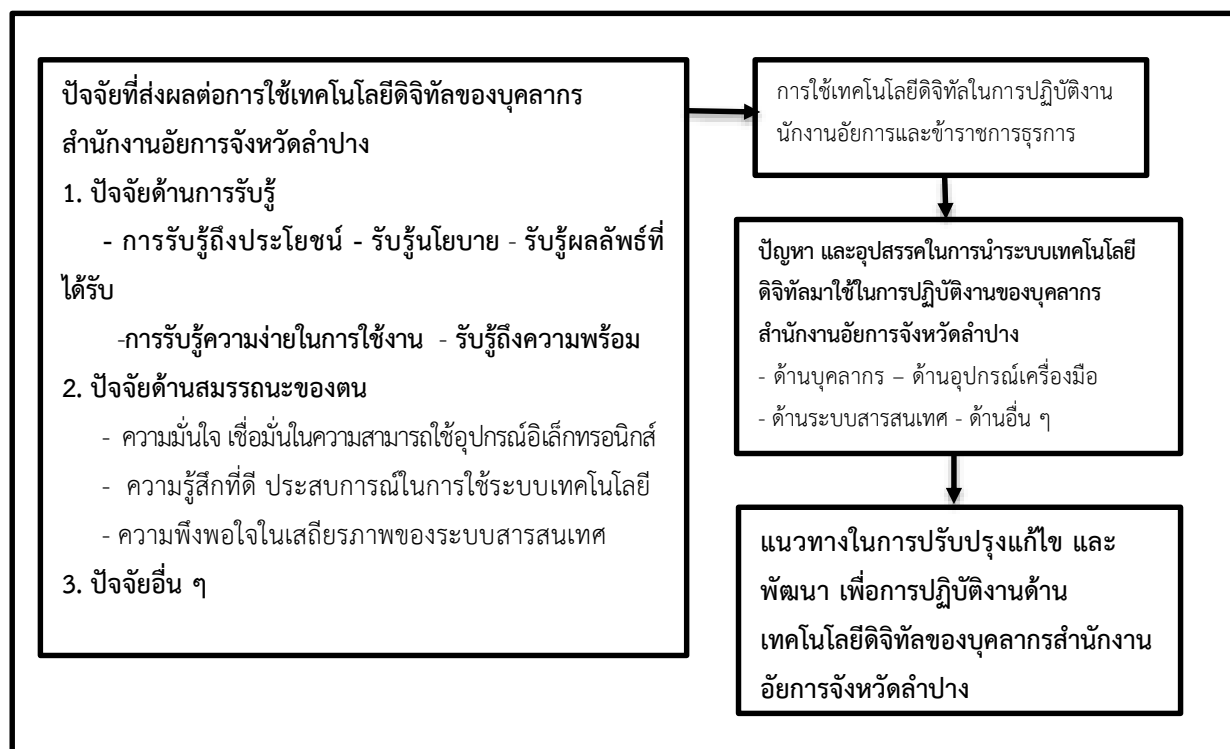
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ดำเนินการโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) 1) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) คือ การสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้ทำการการศึกษาจาก แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาหาข้อสรุป และนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) เป็นลักษณะการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มที่ได้ตอบคำถาม เพื่อทำการสรุปตามประเด็นการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้พิจารณาจากการเชื่อมโยงของกระบวนการศึกษาเริ่มจากการศึกษาการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี 3 (Technology Acceptance Model : TAM 3) Venkatesh. (อ้างถึงใน ศศิจันทร์ ปัญจทวี, 2560 : ออนไลน์) ในการกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยกำหนดปัจจัยที่ศึกษาถึงผลกระทบออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ 2. ปัจจัยด้านสมรรถนะ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านระบบสารสนเทศ และด้านอื่น ๆ และหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกได้สูงสุด โดยนำผลการศึกษาของ ภาพิมล ชัยจันทร์ (2560 : 68) ศึกษา เรื่อง การบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ตามแนวนโยบาย Thailand 4.0 ของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี

เนื่องจากขาดการฝึกอบรม, อุปกรณ์เครื่องมือในการปฏิบัติงานไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอ ข้อจำกัดของกฎระเบียบ ทำให้ไม่สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้งานได้อย่างเต็มที่ และปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายที่ยังขาดความเชื่อมโยงกันไม่มีศูนย์กลางของข้อมูล ทำให้การค้นหาข้อมูลทำได้ยาก ขาดประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงข้อมูล มาใช้เป็นกรอบคิดการศึกษา สามารถนำเสนอกรอบแนวคิดได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดีเพื่อบันทึกข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 26 ราย เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดีเพื่อบันทึกข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า พนักงานอัยการที่ให้สัมภาษณ์ทั้ง 12 คน ทุกคนได้เริ่มใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) มาตั้งแต่เริ่มมีการติดตั้งระบบภายในหน่วยงานของสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง โดยมีการใช้งานตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน

ในส่วนข้าราชการธุรการ 14 คน พบว่ามีจำนวน 6 คน ที่ได้เริ่มใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) และใช้มาตั้งแต่เริ่มมีการติดตั้งระบบภายในหน่วยงานของสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง ประกอบไปด้วย นิติกร ที่ทำหน้าที่ในการบันทึกรับสำนวน นักจัดการงานทั่วไป ที่ทำเกี่ยวกับสำนวน ส.3 (สำนวนคดีที่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด) และนักจัดการงานทั่วไปชำนาญการที่ทำหน้าที่ตามที่พนักงานอัยการมอบหมายตรวจรับสำนวนในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ในกรณีที่ติดภารกิจการประชุมหรืออบรมในบางครั้ง ขณะที่ข้าราชการธุรการ 8 ราย ไม่ได้เข้าไปใช้งานเนื่องจากไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution)

การทำงานผ่านระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob) ของพนักงานอัยการพบว่า มี 5 คน ที่ได้เข้าใช้ระบบการตรวจสอบสถานะของสำนวนคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบ ค้นหาผลคดีของผู้ต้องหาในสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งในสำนวนคดี แต่พนักงานอัยการ 7 ราย ไม่ได้เข้าใช้งานระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Sarabob) ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง แต่ทราบว่ามีการใช้ระบบนี้ ในส่วนของข้าราชการธุรการทุกคน ได้ใช้งานในส่วนการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี

ส่วนการใช้งานระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking) ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ได้ใช้ระบบนี้เนื่องจากไม่มี คำร้องขอใช้งานจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนคดี เช่น ผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย เพราะประชาชนจะติดตามสถานะของสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องโดยการเข้ามาสอบถามที่สำนักงาน หรือโทรศัพท์มาสอบถามที่สำนักงานอัยการจังหวัด การที่ไม่มีประชาชนยื่นคำร้องขอใช้งานระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking) ซึ่งเป็นระบบที่ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลคดีได้ด้วยการค้นหาเลขคดีเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับตนเองนั้นเป็นเพราะขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องหลังจากที่มีการประกาศและเปิดใช้งานระบบ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง
จากการศึกษาพบว่า พนักงานอัยการที่ให้สัมภาษณ์ทั้ง 12 คน ทุกคนได้เริ่มใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) มาตั้งแต่เริ่มมีการติดตั้งระบบภายในหน่วยงานของสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง โดยมีการใช้งานในระบบดังนี้ พนักงานอัยการ 1 คน ใช้ในการจ่ายสำนวนเพื่อมอบหมายงานให้พนักงานอัยการ ส่วนพนักงานอัยการอีก 11 ราย ใช้กดรับสำนวนตามที่อัยการจังหวัดจ่ายผ่านระบบ และให้เจ้าหน้าที่ธุรการกดรับสำนวนในระบบแทน กรณีที่พนักงานอัยการออกไปปฏิบัติหน้าที่นอกสำนักงาน ในส่วนข้าราชการธุรการ 14 คน พบว่า มี 6 คน ที่เป็น นิติกร ที่ทำหน้าที่ในการบันทึกรับสำนวน นักจัดการงานทั่วไป ที่ทำเกี่ยวกับสำนวน ส.3 (สำนวนคดีที่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด) และนักจัดการงานทั่วไปชำนาญการได้เริ่มใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ตั้งแต่เริ่มมีการติดตั้งระบบภายในสำนักงานอัยการจังหวัด โดยใช้บันทึกรับสำนวนเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจนำสำนวนคดีมาส่ง เพื่อเสนอพนักงานอัยการพิจารณา กดรับสำนวนในระบบและการบันทึกคำสั่งเกี่ยวกับสำนวนตามที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน

มอบหมาย ขณะที่ข้าราชการธุรการ 8 ราย ไม่ได้เข้าไปใช้งานเนื่องจากไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution)

จากข้อมูลทีกล่าวนมาข้างต้น สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ ความคาดหวัง และเชื่อมั่น มีผลต่อการตัดสินใจใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานทั้งในระดับพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ ดังนี้ ด้านการรับรู้ประโยชน์พบว่า ได้ทราบจากการประชาสัมพันธ์ผ่านหนังสือเวียนภายในหน่วยงาน, Line Official ของสำนักงานอัยการสูงสุด และจากนโยบายของรัฐบาลโดยเฉพาะในช่วงแผนการปฏิบัติงานจากบ้าน (Work from Home) ในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเห็นประโยชน์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพราะทำให้สะดวก รวดเร็ว และรับรู้ว่าการปฏิบัติภารกิจหลักในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของสำนักงานอัยการทั่วประเทศ ทั้งด้านการจัดการข้อมูล ด้านบริหารงานทั่วไปและงานด้านสำนวนคดี ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้กับประชาชนได้รับบริการดีขึ้น ทำให้รู้ว่ามีจำนวนสำนวนอยู่ในความรับผิดชอบและมีระยะเวลาพิจารณาสั่งคดีเท่าใด ทำให้สามารถคัดกรองสำนวนที่ใกล้ครบกำหนดมาดำเนินการก่อนซึ่งส่งจะเป็นผลดีทั้งต่อผู้เสียหายและผู้ต้องหาในคดี

ส่วนด้านความคาดหวังและเชื่อมั่น พบว่ามีผลต่อการตัดสินใจใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของ พนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ ทั้งสามระบบที่แตกต่างกันดังนี้ มีความเชื่อมั่นในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ในระดับปานกลางว่า จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะฟังก์ชันการใช้งานของระบบยังไม่มีความสะดวกและตอบสนองต่อการใช้งานในการบันทึกข้อมูลและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับสำนวนคดี เช่น การจัดทำบัญชีพยานเพื่อใช้กับสำนวนคดียังคงต้องจัดทำในไฟล์เอกสารรูปแบบเดิมเนื่องจากมีความสะดวกมากกว่า จึงส่งผลให้พนักงานอัยการที่ให้สัมภาษณ์ทั้ง 12 คน ทุกคนได้เริ่มใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) มาตั้งแต่เริ่มมีการติดตั้งระบบภายในหน่วยงาน ส่วนเจ้าหน้าที่ธุรการ 6 คน ใช้งาน แต่มีจำนวน 8 ราย ไม่ได้เข้าไปใช้งานเนื่องจากไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับระบบนี้

ขณะที่ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมีความคาดหวังและเชื่อมั่นในระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob) ในระดับมาก ว่าการบันทึกข้อมูลสำนวนคดีจะทำให้การจัดเก็บข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ได้รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน ประหยัดทรัพยากร และสามารถตรวจสอบสถานะการดำเนินการเกี่ยวกับสำนวนคดีทั้งในส่วน of พนักงานอัยการและข้าราชการธุรการได้ และยังสามารถประมวลผลข้อมูลได้ทันเหตุการณ์เป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ประกอบการพิจารณาสำนวนคดีได้ สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส สร้างความน่าเชื่อถือการยอมรับในการทำหน้าที่ของพนักงานอัยการ ข้าราชการธุรการ และข้อมูลที่บันทึกในระบบมากขึ้น เพราะการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์จะเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบติดตามข้อมูลคดีเพื่อบริการประชาชน (AGO - Tracking) ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถติดตามสถานะต่าง ๆ ของสำนวนคดีได้

และการบันทึกข้อมูลในระบบสามารถตรวจสอบย้อนกลับความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึกในระบบกับในสำนวนคดีได้ว่าถูกต้อง ครบถ้วน ตามเอกสาร

แสดงให้เห็นว่า ความคาดหวังและเชื่อมั่นในระบบ มีผลต่อการตัดสินใจทำงานผ่านระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob) ของพนักงานอัยการจำนวน 5 คน ที่ได้เข้าใช้ระบบการตรวจสอบสถานะของสำนวนคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบ ค้นหาผลคดีของผู้ต้องหาในสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งในสำนวนคดี แต่ไม่มีผลต่อต่อพนักงานอัยการอีก 7 คน ที่ไม่ได้เข้าใช้งานระบบนี้ ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่สำนักงานฯ แต่ทราบว่า สำนักงานฯ มีการใช้ระบบนี้ แต่ความคาดหวังและเชื่อมั่นในระบบ มีผลต่อการตัดสินใจของข้าราชการธุรการทุกคน เนื่องจากการใช้งานระบบฯ เพื่อบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี เช่น การบันทึกข้อมูลสำนวนคดีในระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ การบันทึกนัดหมายต่าง ๆ (การนัดประกันตัว, การบันทึกข้อมูลการขังผู้ต้องหาที่อยู่ในเรือนจำ, การบันทึกทราบนัดฟังคำสั่งพนักงานอัยการ) การบันทึกความเห็นและคำสั่งพนักงานอัยการเกี่ยวกับสำนวนคดี การบันทึกข้อมูลข้อหาที่มีการสั่งฟ้อง/ สั่งไม่ฟ้อง/ ยุติการดำเนินคดีของผู้ต้องหาในแต่ละสำนวน เมื่อพนักงานอัยการดำเนินการแล้วเสร็จ การบันทึกคำพิพากษา การบันทึกรายการหนังสือเข้า - ออก ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละสำนวนคดี โดยการทำงานในระบบจะเป็นการบันทึกเฉพาะในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ

แต่ผู้ให้ข้อมูลยังไม่ค่อยคาดหวังและเชื่อมั่นว่าการเชื่อมโยง Mobile Application กับระบบติดตามข้อมูลคดีเพื่อบริการประชาชน (AGO -Tracking) จะสามารถอำนวยความสะดวก และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีที่เกี่ยวข้อง สามารถติดตามสถานะของการดำเนินคดี กำหนดการนัดหมายต่าง ๆ ของพนักงานอัยการ และทราบความคืบหน้าของการดำเนินคดีผ่านระบบนี้ได้สะดวกและรวดเร็ว มากกว่ารูปแบบและวิธีการทำงานด้วยมือแบบเดิมได้ เพราะที่ผ่านมาไม่มีผู้มาใช้บริการผ่านระบบ แต่มีการสอบถามสถานะของคดีผ่านโทรศัพท์เข้ามาสอบถามที่สำนักงานเป็นหลัก อย่างไรก็ตามคาดหวังว่าระบบนี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยลดภาระในการเดินทางมาติดตามสถานะทางคดีได้ในอนาคตถ้ามีการประชาสัมพันธ์มากขึ้น

จากความคาดหวังและเชื่อมั่นการใช้งานระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking) ซึ่งเป็นระบบที่ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลคดีได้ด้วยการค้นหาเลขคดีเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ที่กล่าวมาข้างต้น มีผลต่อการตัดสินใจใช้งานของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่ม เนื่องจากพบว่า ไม่ได้มีการใช้ระบบนี้ เพราะไม่มีคำร้องขอใช้งานจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนคดี เช่น ผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย แต่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดจะติดตามสถานะของสำนวนคดีโดยการเข้ามาสอบถามที่สำนักงานหรือโทรศัพท์มาสอบถามที่สำนักงานฯ ซึ่งอาจเป็นเพราะขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องหลังจากที่มีการประกาศและเปิดใช้งานระบบ

ปัจจัยด้านสมรรถนะของตน ได้แก่ ความเชื่อมั่นในทักษะความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ ตลอดจนความพยายามเรียนรู้ บทบาทหน้าที่ การเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ระบบสารสนเทศ ความวิตกกังวลหรือไม่มั่นใจว่า สามารถใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ความชื่นชอบในการใช้งานคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์การสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และแรงจูงใจที่ช่วยผลักดันในการตัดสินใจทำงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาพบว่า **ความเชื่อมั่นในทักษะความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ** มีผลต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดี ทั้งสามระบบ ดังนี้

พนักงานอัยการและข้าราชการธุรการทั้งหมด รับทราบและมีความรู้เบื้องต้นว่ามีการนำระบบทั้ง 3 ระบบมาใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดี เชื่อมั่นว่ามีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการใช้งานระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ในการรับ - จ่าย สำนวนผ่านระบบ, ระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Sarabob) ในการตรวจสอบสถานะของสำนวนและการค้นหาข้อมูลผลคดี จึงทำให้มีการทำงานผ่านระบบทั้งสองตั้งแต่เริ่มมีการติดตั้งในสำนักงาน แต่ไม่มีทักษะในการใช้งานระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking) เพราะไม่ได้มีการใช้งานระบบ เนื่องจากไม่มีผู้เกี่ยวข้องกับคดีเข้าไปใช้ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ในส่วนของการพยายามเรียนรู้การใช้งานและบทบาทหน้าที่ของพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ มีผลต่อการใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob) และระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking) เนื่องจากพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ ทุกคนมีความพยายามศึกษาเรียนรู้การใช้งานระบบทั้ง 3 ระบบ โดยเน้นให้ความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้การใช้งานตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ที่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบตามลักษณะงานที่แตกต่างกัน เช่น พนักงานอัยการทุกคนเข้าใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) เพราะต้องใช้ระบบนี้ในการจ่ายสำนวนไปยังพนักงานอัยการที่มอบหมายงานให้ และใช้ในการกรอรับสำนวนที่ได้รับมอบหมาย ส่วนเจ้าหน้าที่ธุรการ 14 คน มีเพียง 6 คนที่ได้ใช้งานในระบบนี้ เพื่อบันทึกรับสำนวนเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจนำสำนวนคดีมาส่ง เพื่อเสนอพนักงานอัยการพิจารณาการรับสำนวนในระบบและการบันทึกคำสั่งเกี่ยวกับสำนวนในระบบตามที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมอบหมาย ส่วนที่เหลือไม่ได้ใช้ระบบนี้เนื่องจากไม่มีภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมีความคิดว่าสามารถใช้งานทั้ง 3 ได้ เพราะไม่ซับซ้อน หากได้ใช้ทำงาน ตามลักษณะของงานที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ

การเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ระบบสารสนเทศสนับสนุนการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อการใช้ระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob) และระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking) ของทั้งพนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ธุรการให้ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมาย เพราะปัจจุบันเครื่องมือและอุปกรณ์ระบบสารสนเทศสนับสนุนการใช้งานที่ทันสมัยยังไม่เพียงพอต่อการใช้งานของพนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ธุรการ เนื่องจากส่วนมากยังเป็นรุ่นเก่าที่ไม่สามารถรองรับกับระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับ

สำนวนคดีได้ สำหรับความวิตกกังวลหรือไม่มั่นใจว่าสามารถใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มีผลต่อการใช้ระบบฯ ของพนักงานอัยการและพนักงานธุรการ เพราะที่ผ่านมา มีการฝึกอบรมการใช้งานระบบ ภายในเวลาเพียง 1 วัน มีเนื้อหารายละเอียดมาก มีการฝึกปฏิบัติน้อย ทำให้เมื่อใช้งานจริงมีปัญหาการใช้ระบบ ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นจึงมีความเห็นว่า ถ้ามีการฝึกอบรมการใช้งานอย่างละเอียด โดยเฉพาะภาคปฏิบัติ และมีระยะเวลาการฝึกอบรมที่เหมาะสม จะลดความวิตกกังวลและมีความมั่นใจว่าจะสามารถทำงานตามระบบฯ ได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน

นอกจากนี้ ความชื่นชอบในการใช้งานคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์การสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ แท็บเล็ต ฯลฯ มีผลอย่างมากต่อการทำงานผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งทั้ง 3 ระบบ ที่สำนักงานอัยการ นำมาใช้ ในการทำงานเกี่ยวกับสำนวนคดี เพราะสามารถทำให้การทำงานผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้การทำงานให้มีความสะดวกรวดเร็วกว่าการทำงานแบบเดิม ในด้านความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีผลอย่างมากต่อการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของพนักงานอัยการเช่นกัน เนื่องจากที่ผ่านมาพนักงานอัยการ เกือบทั้งหมด ไม่ค่อยพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับสำนวนคดี เนื่องจากอุปกรณ์ ที่สำนักงานจัดสรรให้ไม่ทันสมัย เช่น โน้ตบุ๊ค (Notebook) ที่ได้รับลำสมัย ประมวลผลช้า เครื่องปริ้นเตอร์ มีไม่เพียงพอต่อจำนวนพนักงานอัยการ ต้องนำเครื่องฯ ส่วนตัวที่ทันสมัยสามารถในการใช้งานได้รวดเร็วมาใช้ ทำงาน เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ธุรการส่วนมากที่ให้ความเห็นว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีอายุการใช้งานมากกว่า 10 ปี ประสิทธิภาพการประมวลผลช้า ไม่รองรับกับระบบเทคโนโลยีทั้ง 3 ระบบ เมื่อประมวลผลข้อมูลแล้ว แสดงผลข้อมูลที่ได้ไม่ตรงตามรูปแบบที่กำหนด แม้จะได้รับการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องปริ้นเตอร์ รุ่นใหม่มาแต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้งาน แต่ทุกคนมีความคิดว่า จำเป็นต้องปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงาน อัยการสูงสุดที่มุ่งเน้นให้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานเพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลตามนโยบายของรัฐบาล และทำให้การทำงานสะดวก รวดเร็วกว่าการทำงานในรูปแบบเดิม สามารถทำให้การอำนวยความสะดวก ให้กับประชาชนได้ดีขึ้น สิ่งเหล่านี้ถือเป็นแรงจูงใจที่ช่วยผลักดันในการตัดสินใจทำงานผ่านระบบที่สำนักงาน อัยการจังหวัดได้นำมาใช้

3) ปัญหา และอุปสรรคในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการบริหารงาน พบว่า ยังมีความล่าช้าในการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี เพราะแม้จะมีการบันทึกข้อมูลไว้ในระบบแล้วยังต้องมีการบันทึกในรูปแบบเดิมควบคู่กันอีก เนื่องจากระบบที่นำมาใช้ การประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ให้ตรงกับข้อเท็จจริงที่ผู้ใช้งานบันทึกยังมีปัญหา เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการดูแลและแก้ไขปัญหาการใช้งานระบบสารสนเทศ ด้านการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี พบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีที่จะมาสนับสนุนและแก้ไขปัญหาการใช้งานระบบต่าง ๆ และบุคลากรขาดการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ด้านอุปกรณ์เครื่องมือในการปฏิบัติงาน พบว่า ขาดอุปกรณ์

เครื่องคอมพิวเตอร์ที่รองรับกับการใช้งานเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การบันทึกข้อมูลการประมวลผลข้อมูลมีความล่าช้าและไม่ครบถ้วน ด้านข้อจำกัดของกฎระเบียบที่ทันสมัยและเหมาะสมกับรูปแบบการทำงานแบบใหม่ผ่านระบบออนไลน์ พบว่า การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี ยังมีข้อจำกัดในการเข้าใช้งานเนื่องจากการลงชื่อเข้าใช้งานระบบต้องทำผ่านระบบภายในเท่านั้น (ระบบอินทราเน็ต) ไม่สามารถเข้าผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย พบว่า การทำงานผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเกี่ยวกับสำนวนคดี ระบบการเชื่อมโยงไม่มีเสถียรภาพ ทำให้การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล หรือการประมวลผลข้อมูลล่าช้าและด้านอื่น ๆ ได้แก่ ได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดสรรอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ทันสมัย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

4) แนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านระบบสารสนเทศ และด้านอื่น ๆ เพื่อให้สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการอำนวยความสะดวกเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้ให้ข้อมูลได้ข้อเสนอแนะดังนี้ ด้านบุคลากร ควรฝึกอบรม เช่น นักวิชาการคอมพิวเตอร์ อย่างน้อย 2 ตำแหน่ง ในสำนักงานอัยการภาค 5 เพื่อดูแลระบบและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานระบบ ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ควรจะมีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อบุคลากรในสำนักงานฯ เพื่อให้สามารถใช้งานระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านระบบสารสนเทศ ควรปรับปรุงระบบสารสนเทศให้มีเสถียรภาพ สามารถประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว มีความต่อเนื่อง ได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ และด้านอื่น ๆ เช่น การมีช่องทางการเข้าใช้งานระบบ ที่มีความหลากหลายและมีมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลที่ดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาที่มีประเด็นที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี 3 (Technology Acceptance Model 3 : TAM 3) Venkatesh. (อ้างถึงใน ศศิจันทร์ ปัญจทวี, 2560 : ออนไลน์) ที่ได้กำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลออกเป็น 2 ด้าน คือ 1. ปัจจัยด้านการรับรู้ความคาดหวังเชื่อมั่น และ 2. ปัจจัยด้านสมรรถนะ ดังนี้

ปัจจัยด้านการรับรู้ ความคาดหวังเชื่อมั่น ได้แก่ ความเชื่อมั่นในทักษะความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนได้ การรับรู้ถึง การเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ระบบสารสนเทศสนับสนุนการใช้งานการใช้ระบบอย่างมีประสิทธิภาพ, ความวิตกกังวล หรือไม่มั่นใจในความสามารถใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างถูกต้อง ความรู้สึกที่ดี สนุกเพลิดเพลินต่อการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ความพึงพอใจในเสถียรภาพของระบบใช้งาน

ได้รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของทั้งพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ

เนื่องจาก พนักงานอัยการที่ให้สัมภาษณ์ทั้ง 12 คน ทุกคนได้เริ่มใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) เพื่อจ่ายสำนวนเพื่อมอบหมายงานให้พนักงานอัยการ และใช้กดรับสำนวนตามที่อัยการจังหวัดจ่ายผ่านระบบ และให้เจ้าหน้าที่ธุรการกดรับสำนวนในระบบแทน กรณีที่พนักงานอัยการออกไปปฏิบัติหน้าที่นอกสำนักงาน ส่วนข้าราชการธุรการ 14 คน มี 6 คน ที่เป็น นิติกร ที่ทำหน้าที่ในการบันทึกรับสำนวน นักจัดการงานทั่วไปที่ทำงานเกี่ยวกับสำนวน ส.3 (สำนวนคดีที่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด) และนักจัดการงานทั่วไปชำนาญที่ใช้งานระบบนี้ ทั้งหมดได้เริ่มใช้งานในระบบนี้ ตั้งแต่เริ่มมีการติดตั้งระบบภายในสำนักงานอัยการจังหวัด ขณะที่ข้าราชการธุรการ 8 ราย ไม่ได้เข้าไปใช้งานเนื่องจากไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับระบบนี้ และยังพบว่า ทั้งพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการมีการรับรู้ประโยชน์จากการประชาสัมพันธ์ผ่านหนังสือเวียนภายในหน่วยงาน, Line Official ของสำนักงานอัยการสูงสุด เห็นประโยชน์ว่าทำให้สะดวก รวดเร็ว และรับรู้ว่าการทำให้กับประชาชนได้รับบริการดีขึ้น ส่วนด้านความคาดหวังและเชื่อมั่น พบว่ามีผลต่อการตัดสินใจใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของ พนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ ทั้งสามระบบที่แตกต่างกันดังนี้ มีความเชื่อมั่นในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ในระดับปานกลางว่า จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะที่มีความคาดหวังและเชื่อมั่นในระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob) ในระดับมาก ว่าการบันทึกข้อมูลสำนวนคดี จัดเก็บ นำไปใช้ได้รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน ตรวจสอบสถานะสำนวนคดีได้ ช่วยเพิ่มความโปร่งใส สร้างความน่าเชื่อถือการยอมรับได้มากขึ้น แสดงให้เห็นได้ว่า ความคาดหวังและเชื่อมั่นในระบบ มีผลต่อการตัดสินใจทำงานผ่านระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob) ของพนักงานอัยการจำนวน 5 คน ที่ได้เข้าใช้ระบบการตรวจสอบสถานะของสำนวนคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบ ค้นหาผลคดีของผู้ต้องหาในสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งในสำนวนคดี แต่ไม่มีผลต่อพนักงานอัยการอีก 7 คน ที่ไม่ได้เข้าใช้งานระบบนี้ ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่สำนักงานฯ แต่ทราบว่าสำนักงานฯ มีการใช้ระบบนี้ แต่ความคาดหวังและเชื่อมั่นในระบบ มีผลต่อการตัดสินใจของข้าราชการธุรการทุกคน เนื่องจากการใช้งานระบบฯ เพื่อบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี ความเห็นและคำสั่งพนักงานอัยการ คำพิพากษา รายการหนังสือเข้า-ออก ที่เกี่ยวข้อง แต่ผู้ให้ข้อมูลยังไม่ค่อยคาดหวังและเชื่อมั่นว่าการเชื่อมโยง Mobile Application กับระบบติดตามข้อมูลคดีเพื่อบริการประชาชน (AGO -Tracking) จะสามารถอำนวยความสะดวก และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี เพราะที่ผ่านมาไม่มีผู้มาใช้บริการผ่านระบบ

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า **ความเชื่อมั่นในทักษะความรู้** มีผลต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดีกล่าวคือ พนักงานอัยการและข้าราชการธุรการทั้งหมด รับทราบและมีความรู้เบื้องต้นว่ามีการนำระบบทั้ง 3 ระบบมาใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนคดี เชื่อมั่นว่ามีทักษะ ความรู้ความสามารถในการใช้งานระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) และระบบ

สารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Sarabob) แต่ไม่มีทักษะในการใช้งานระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking) เพราะไม่ได้มีการใช้งาน เนื่องจากไม่มีผู้เกี่ยวข้องกับคดีเข้าไปใช้งาน ในส่วนความพยายามเรียนรู้การใช้งานและบทบาทหน้าที่ ยังมีผลต่อการใช้งาน เนื่องจากพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการทุกคนมีความพยายามศึกษาเรียนรู้การใช้งานระบบทั้ง 3 ระบบ โดยเน้นให้ความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้การใช้งานตามบทบาท ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบตามลักษณะงานที่แตกต่างกัน เช่น พนักงานอัยการทุกคนเข้าใช้งานในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Prosecution) ส่วนเจ้าหน้าที่ธุรการ 14 คนมีเพียง 6 คนที่ได้ใช้งานในระบบนี้ ส่วนที่เหลือไม่ได้ใช้ระบบนี้เนื่องจากไม่มีภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมีความคิดว่า สามารถใช้งานทั้ง 3 ได้ เพราะไม่ซับซ้อน หากได้ใช้ทำงาน ตามลักษณะของงานที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ การเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ระบบสารสนเทศสนับสนุนการใช้ระบบทั้งสาม พบว่ายังไม่ความพร้อม ทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ ระบบสารสนเทศที่ยังไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ส่งผลให้มีความวิตกกังวลหรือไม่มั่นใจว่าสามารถใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้ดี เพราะที่ผ่านมา มีการฝึกอบรมการใช้งานระบบภายในเวลาเพียง 1 วัน มีการฝึกปฏิบัติน้อย

นอกจากนี้ ความชื่นชอบในการใช้งานคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์การสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ แท็บเล็ต ฯลฯ มีผลอย่างมากต่อการทำงานผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งทั้ง 3 ระบบ ที่สำนักงานอัยการนำมาใช้ ส่งผลให้พนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ธุรการเกือบทั้งหมด ไม่ค่อยพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับสำนวนคดี แต่ ทุกคนมีความคิดว่า จำเป็นต้องปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานอัยการสูงสุดที่มุ่งเน้นให้ทำงานเพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลตามนโยบายของรัฐบาล สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนได้ดีขึ้นถือเป็นแรงจูงใจที่ช่วยผลักดันในการตัดสินใจทำงานผ่านระบบที่สำนักงานอัยการจังหวัดได้นำมาใช้

จากผลการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในทักษะความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนได้ การรับรู้ถึง การเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ระบบสารสนเทศสนับสนุนการใช้งานการใช้ระบบอย่างมีคุณภาพ ความวิตกกังวล หรือไม่มั่นใจไม่เชื่อมั่นในความสามารถใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทำงาน ได้อย่างถูกต้อง ความรู้สึกที่ดี สนุกเพลิดเพลินต่อการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ความพึงพอใจในเสถียรภาพของระบบใช้งานได้รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน มีผลต่อการใช้งานในระบบทั้งสามของบุคลากรของสำนักงานอัยการอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของเดชพงศ์ นาคเสวี (2557 : ออนไลน์) ศึกษา เรื่อง การประเมินผลการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศโรงพยาบาลของศูนย์ศรัทธาพัฒนา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านการคล้อยตามสิ่งอ้างอิง ผู้ใช้งานจะรับรู้ประโยชน์ และเกิดพฤติกรรมที่แสดงถึงความตั้งใจในการใช้งานระบบสารสนเทศโรงพยาบาล

2. ปัญหา และอุปสรรคในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร
สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง พบว่า ด้านการบริหารงาน การนำระบบเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ มาใช้งาน
ยังมีความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนคดี ด้านการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี ขาดบุคลากรที่มี
ความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีที่จะมาสนับสนุนและแก้ไขปัญหาในการใช้งานระบบต่าง ๆ และขาด
การฝึกอบรม ด้านอุปกรณ์เครื่องมือในการปฏิบัติงาน ขาดอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ที่รองรับกับการใช้งาน
เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การบันทึกและประมวลผลข้อมูลล่าช้าหรือไม่ครบถ้วน ด้านข้อจำกัดของกฎระเบียบ
ที่ทันสมัยและเหมาะสมรูปแบบการทำงานผ่านระบบออนไลน์ มีข้อจำกัดในการเข้าใช้งาน และด้านการเชื่อมโยง
ข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย ระบบการเชื่อมโยงไม่มีเสถียรภาพ ทำให้การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล หรือ
การประมวลผลข้อมูลล่าช้า ผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภาพิมล ชัยพันธ์ (2560
: ออนไลน์) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ตามแนวนโยบาย Thailand 4.0 ของ
กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี ได้แก่
ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีเนื่องจากขาดการฝึกอบรม, อุปกรณ์เครื่องมือในการ
ปฏิบัติงานไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ปฏิบัติงาน, ข้อจำกัดของกฎระเบียบทำให้ไม่สามารถนำ
เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้งานในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ
เครือข่ายที่ยังขาดความเชื่อมโยงกันไม่มีศูนย์กลางของข้อมูล ทำให้การค้นหาข้อมูลทำได้ยาก ขาดประสิทธิภาพ
ในการเชื่อมโยงข้อมูล และด้านอื่น ๆ การได้รับจัดสรรงบประมาณในการจัดสรรอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องคอมพิวเตอร์
ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฑามาศ นิมจิตต์ (2565 : ออนไลน์) ที่ได้ศึกษา
เรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี ที่มีผลมาจากการปรับใช้
เทคโนโลยีดิจิทัล พบปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของบุคลากร คือ การจัดสรร
งบประมาณที่ไม่เพียงพอ ทำให้หน่วยงานไม่สามารถจัดหาเทคโนโลยีระดับสูง และเพียงพอได้ แสดงให้เห็นว่า
การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ขององค์การทุกประเภทจำเป็นต้องมีความพร้อมทั้งด้าน
บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัยเพียงพอ มีความเหมาะสมกับระบบเทคโนโลยีและลักษณะของ
งานด้วย

3. แนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ด้านระบบ
สารสนเทศ และด้านอื่น ๆ พบว่าด้านบุคลากร ควรจะมีบุคลากรที่ดูแลเกี่ยวกับการใช้งานระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศ เพื่อดูแลระบบและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานระบบ ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ควรจะมีการจัดสรร
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัยและเพียงพอต่อบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง ด้านระบบ
สารสนเทศ ควรจะปรับปรุงระบบให้มีเสถียรภาพ มีความ และด้านอื่น ๆ ควรจะมีการกำหนดแนวทางหรือ
วิธีการเข้าถึงการใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์
ปัจจุบัน ภายใต้ระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล ผลการศึกษานี้ มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัย

ของ จุฑามาศ นิมจิตต์ (2565 : ออนไลน์) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี ที่มีผลมาจากการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของบุคลากร ได้แก่ 1) ปรับปรุง **Hardware** และ **Software** ให้มีความทันสมัยรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ 2) จัดอบรมข้าราชการในหน่วยงานเกี่ยวกับเทคโนโลยี 3) มีปรับปรุงโครงสร้างงานบริหารงานภายในเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ และ 4) รวบรวมองค์เกี่ยวกับเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ผลการศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นว่า การที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีการนำระบบ **OAG - E Prosecution** มาใช้การตรวจรับสำนวนคดีและการอัปเดตสถานะเกี่ยวกับสำนวนคดีของพนักงานอัยการ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับ **Mobile Application** ระบบติดตามข้อมูลคดีเพื่อบริการประชาชน **AGO -Tracking** เพื่ออำนวยความสะดวก และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีให้สามารถเรียกดูข้อมูล รายละเอียด สถานะของการดำเนินคดี กำหนดการนัดหมายของคดี รวมถึงได้ทราบความคืบหน้าของการดำเนินคดีผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดี ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับคดีได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2565: ออนไลน์) ได้สัมฤทธิ์ผล จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมทั้งด้านทักษะ ความชำนาญของบุคลากรที่เหมาะสมเพียงพอ ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย และเพียงพอต่อบุคลากร ด้านระบบสารสนเทศที่มีความเสถียรได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การนำระบบ **OAG - E Prosecution** มาใช้การตรวจรับสำนวนคดีและตรวจสอบสถานะเกี่ยวกับสำนวนคดีโดยสามารถเชื่อมโยงกับ **Mobile Application** ระบบติดตามข้อมูลคดีเพื่อบริการประชาชน **AGO - Tracking** เพื่ออำนวยความสะดวก และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีให้สามารถเรียกดูข้อมูล รายละเอียด สถานะของการดำเนินคดี กำหนดนัดหมายของคดี รวมถึงได้ทราบความคืบหน้าของการดำเนินคดีผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดี ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับคดีได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ตามแผนปฏิรูปองค์การสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2562 – 2566 และแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2563 ได้จำเป็นต้องมีการดำเนินการดังนี้

1.1 สำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานอัยการจังหวัด ต้องให้ความสำคัญกับ การเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน โน้ตบุ๊ค เครื่องปริ้นท์ ที่ทันสมัยสามารถใช้

ระบบทั้งสามได้อย่างสมบูรณ์ มีจำนวนที่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรทั้งพนักงานอัยการและข้าราชการธุรการ มีระบบสารสนเทศที่มีความเสถียร สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

1.2 ปรับปรุงข้อจำกัดของกฎระเบียบที่ทำให้ไม่สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้งานได้อย่างเต็มที่ เช่น การทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายที่ยังขาดความเชื่อมโยงกัน ไม่มีศูนย์กลางของข้อมูล ทำให้การค้นหาข้อมูลทำได้ยากลำบาก ครบถ้วน สมบูรณ์ รวดเร็ว

1.3 พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี มีการฝึกอบรมทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อเพิ่มทักษะ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่น ในการทำงานผ่านระบบอย่างถูกต้องในการปฏิบัติงานในการใช้งานระบบ OAG - E Prosecution เพื่อตรวจรับสำนวนคดี ระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Sarabob) และตรวจสอบสถานะเกี่ยวกับสำนวนคดีโดยสามารถเชื่อมโยงกับ Mobile Application ระบบติดตามข้อมูลคดีเพื่อบริการประชาชน (AGO -Tracking) เพื่ออำนวยความสะดวก และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีได้สัมผัสผลลัพธ์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

2.1 ควรจะมีการศึกษาผลการใช้งานระบบ OAG - E Prosecution เพื่อตรวจรับสำนวนคดี ระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Sarabob) และตรวจสอบสถานะเกี่ยวกับสำนวนคดีโดยสามารถเชื่อมโยงกับ Mobile Application ระบบติดตามข้อมูลคดีเพื่อบริการประชาชน (AGO -Tracking) ว่าบรรลุผลตามเป้าหมายหรือไม่ โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างสำนักงานอัยการจังหวัดที่มีบริบทที่เหมือนและแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรพจน์ อัครวินวิจิตร. (2560). หลักนิติธรรมกับการบริการสาธารณะของรัฐ. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: https://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?nid=8780.
- จุฑามาศ นิมจิตต์. (2564). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีที่มีผลมาจากการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัล. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- เดชพงศ์ นาคเสวี. (2557). การประเมินผลการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศโรงพยาบาลของศูนย์ศรีพัฒน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระการค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัณฑิลา ธนบุรณินิพัทธ์. (2560). ความยุติธรรมกับกระบวนการยุติธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://researchcafe.org/reduce-inequality/>.

- ภาพิมล ชัยพันธ์. (2560). *การบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ตามแนวนโยบาย Thailand 4.0* ของ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2565). แผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. 2565) ของสำนักงานอัยการสูงสุด. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://drive.google.com/file/d/1Qv6l6n64UIQvYjXQqbbZ1LgTvodKq8cU/view>.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2563). แผนยุทธศาสตร์ สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2563 – 2566. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www2.ago.go.th/images/webfile/mission6366.pdf>.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. ระบบการอำนวยความสะดวกอิเล็กทรอนิกส์ (OAG-E Prosecution). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www2.ago.go.th/index.php/agonews/1973-221164-255>.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. ระบบติดตามสำนวนคดีเพื่อประชาชน (OAG – Tracking). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2565. สืบค้นจาก <https://www2.ago.go.th/index.php/service/agotracking>.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. ระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ (OAG - E Sarabob). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: <http://sarabobkadee.ago.go.th:7003/Sarabobkadee>.
- ศศิจันทร์ ปัญจทวี. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศ กรณีศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

คุณภาพชีวิตและการเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง
อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
**Quality of Life and Public Services Accessibility through the Highlander
Maejai District, Phayao Province**

ธัญชนก พลหาญ และ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Thanchanok Phonhan and Siripong Ladavalaya Na Ayuthya
Chiang Mai University, Thailand
Corresponding Author, E-Mail: thanchanok_phonhan@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิต การเข้าถึงบริการสาธารณะ และความคาดหวังต่อการได้บริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา และศึกษาแนวทาง ปัญหา อุปสรรค และความเป็นไปได้ในการจัดทำบริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความคาดหวังของราษฎรบนพื้นที่สูงในพื้นที่ดังกล่าวให้ดีขึ้น ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณผสมการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากราษฎรบนพื้นที่สูง 3 หมู่บ้าน จำนวน 630 คน ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณ ตามวิธีการของทาโรยามาเน ในระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 245 คน และสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานในพื้นที่จำนวน 13 คน และจัดสนทนากลุ่มย่อยตัวแทนราษฎร หมู่บ้านละ 3 คน รวม 9 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ราษฎรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีคุณภาพชีวิตด้านกายภาพ และด้านเศรษฐกิจ ในระดับต่ำ 2) สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะค่อนข้างน้อย โดยได้รับการด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในชุมชน ในระดับน้อย 3) มีความคาดหวังที่จะได้รับการด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในชุมชนที่ดีขึ้นมากที่สุด 4) ปัญหาที่พบในการจัดทำบริการสาธารณะคือ ขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่มีแผนการพัฒนาร่วมกันที่ชัดเจน มีศูนย์อำนาจการตัดสินใจที่ส่วนกลาง และ 5) โอกาสในการจัดทำบริการสาธารณะตามความคาดหวังของราษฎรคือ ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ให้ความรู้กับผู้นำท้องที่ คณะกรรมการหมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เกี่ยวกับการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง

คำสำคัญ: ราษฎรบนพื้นที่สูง; คุณภาพชีวิต; การเข้าถึงบริการสาธารณะ

Abstracts

This research aims to study people's quality of life, access to public services, and expectations for public services from the government in Ban Pa miang, Ban Pha daeng and Ban Pang Pulo in Mae Chai District, Phayao Province. The goal is to improve their quality of life by studying their problem, obstacle, and finding a solution, including research for the possibility of relevant government agencies to come and help make public services satisfactory to people. Making the life of highlanders become better. Methodology for quantitative research methods and qualitative research. Gathered data by interviewing 630 highland people in 3 villages by calculating the example group via 'calculation formula' from 'Taro Yamane' at a 95% confidence level and got 245 people for the group example to go for the intense interview by the community leader and 13 involved officers in that area and categorize 3 people into 1 village, 9 in total.

The research shows that 1) the people in the sample group had a moderate level of overall quality of life, Physical Quality of Life 2) Economy in a low level and rarely to get into the public facilities systems and received a kind of public service system such as Public utilities and public utilities in the community at a very low standard 3) But still set an expectation to get Public utilities and public utilities in the community to be as good as possible. 4) The biggest problem with organizing a public facility system is lack of the cooperation from other involved departments which is caused to weak and unclear plans, having the main consideration center. 5) The hope from villagers about an opportunity to organize the public facility is giving a priority to the plan at every level, acknowledging to the leader of all villages about asking for the sponsor budget from the main center department.

Keywords: Highlanders; Quality of life; access to public services

บทนำ

ภาคเหนือของประเทศไทย เป็นภาคที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่า และประเทศลาว หลายชุมชนได้มีการอพยพย้ายถิ่นฐานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในประเทศไทย เพื่อดำรงชีพอยู่ตาม แนวตะเข็บชายแดนจนก่อให้เกิดชุมชนขึ้น รวมถึงจังหวัดพะเยา เป็นหนึ่งในจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคเหนือของ ประเทศไทย แบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอเชียงคำ อำเภอปง อำเภอจุน อำเภอเชียงม่วน อำเภอแม่ใจ อำเภอภูซาง และอำเภอภูกามยาว 68 ตำบล 779 หมู่บ้าน จังหวัดพะเยา มีจำนวนประชากร 462,393 คน (ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา, 2565) และมีประชากรบน พื้นที่สูง จำนวน 32,659 คน (ศูนย์พัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูงจังหวัดพะเยา, 2563) โดยมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัย อยู่ในเขตจังหวัดหลากหลายชาติพันธุ์ เช่น ไทยวน ไตลื้อ ไตใหญ่ เมี่ยน ม้ง ลาว อีสาน เป็นต้น

จังหวัดพะเยามีความหลากหลายในด้านของพื้นที่ ทั้งชุมชนเมือง ชนบท ที่ราบสูง เขตป่าไม้ พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม ทำให้จังหวัดพะเยามีความหลากหลายทั้งในเชิงวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ และบริบทของ พื้นที่ ซึ่งอำเภอแม่ใจเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดพะเยาที่มีความหลากหลายของพื้นที่ มีจำนวน 3 หมู่บ้านที่เป็นที่ อยู่อาศัยของราชภูรบนพื้นที่สูง เป็นชนเผ่าเมี่ยน (เย้า) 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ ตำบล

ศรีถ้อย และชนเผ่าลีซู จำนวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านป่าเมี่ยง ตำบลเจริญราษฎร์ ทั้งสามหมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านที่ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ เรียกโดยรวมตามลักษณะของการตั้งถิ่นฐานได้ว่าราษฎรบนพื้นที่สูง มีการชววัฒนธรรมที่โดดเด่น มีการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยวสำหรับศึกษาวิถีชีวิตชนเผ่า ที่ได้รับความสนใจจากจังหวัดและนักท่องเที่ยว และส่วนมากได้รับสัญชาติไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เหลือแต่เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องด้วยเสียชีวิตของพยาน ขาดเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน จากที่กล่าวมาอาจจะกล่าวได้ว่าการได้สัญชาติของชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ทำให้เขาสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นคนไทย แต่ข้อมูลจากกรมการปกครอง ที่ได้มีการสำรวจข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนของ 3 หมู่บ้าน ในระบบThaiQM7 พบว่า ด้านที่อยู่อาศัยยังไม่มีน้ำสะอาดใช้ในการอุปโภคบริโภค ได้รับผลกระทบจากมลพิษ การเข้าไม่ถึงการศึกษาตั้งแต่การเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือไม่ได้เรียนต่อ ไม่มีอาชีพขาดรายได้ ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด ไม่ได้รับการช่วยเหลือทางด้านการรักษาพยาบาล ผู้พิการ ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการดูแล และจากการลงประชุมสังเวยในพื้นที่อำเภอแม่ใจร่วมกับคณะผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดพะเยา ทำให้ทราบถึงข้อมูลในพื้นที่อำเภอแม่ใจว่ามีจำนวน 2 หมู่บ้าน ในพื้นที่ที่ไฟฟ้ายังเข้าไม่ถึง คือ หมู่บ้านผาแดง ในเขตตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ และหมู่บ้านป่าเมี่ยง ตำบลเจริญราษฎร์ ตำบลแม่ใจ จังหวัดพะเยา (ข้อมูล Thai QM จังหวัดพะเยา, 2565)

จากการที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า ฯลฯ ยังมีปัญหา ของการสัญจรไปยังสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล ที่ต้องใช้เวลาในการเดินทาง กรณีมีผู้เจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษายาบาลต้องใช้เวลาอย่างมากในการเดินทาง เนื่องจากสภาพถนนที่ไม่เอื้อต่อการอำนวยความสะดวก รวมถึงโรงเรียนที่ไกลหมู่บ้านที่สุดยังต้องใช้เวลาในการเดินทาง ยาวนาน ทำให้เด็กในหมู่บ้านขาดโอกาสในการศึกษา ประกอบกับชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่ทำการเกษตร การขนส่งพืชผลเกษตรมาขายต้องใช้เวลามาก สภาพปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงหาไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐและสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับ

เนื่องจาก บริการสาธารณะ เป็นภารกิจที่รัฐมีหน้าที่จัดขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการของคนและสังคมโดยรวม เพื่อสร้างความสะดวก ความปลอดภัย ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันในชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคมและการขนส่ง แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต เช่น การส่งเสริมอาชีพ การจัดสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์คุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส ด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย การพัฒนาท้องถิ่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทุกคนจึงควรได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐอย่างเสมอภาค

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึง ระดับคุณภาพชีวิตและการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ความคาดหวังต่อการได้รับการบริการสาธารณสุขในด้านต่าง ๆ จากรัฐเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และศึกษาถึงแนวทางและปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่ผ่านมา และโอกาสในการจัดบริการสาธารณสุขเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับราษฎรบนพื้นที่สูงในพื้นที่ดังกล่าวให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขจากรัฐ ของราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
3. เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อการได้รับการบริการสาธารณสุขของราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
4. เพื่อศึกษาแนวทาง ปัญหา และอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการจัดทำบริการสาธารณสุขให้แก่ราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
5. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการจัดทำบริการสาธารณสุขให้เป็นไปตามความคาดหวังราษฎรบนพื้นที่สูงในพื้นที่เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology)

วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) ใช้แบบสอบถามปลายปิด (close-ended questionnaire) เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อสำรวจระดับคุณภาพชีวิต การเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านต่าง ๆ จากรัฐ และความคาดหวังต่อการได้รับการบริการสาธารณสุขด้านต่าง ๆ จากรัฐของราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากประชากรเป้าหมายคือ ราษฎรบนพื้นที่สูงจำนวน 630 คน จากบ้านป่าเมี่ยง หมู่ที่ 1 ตำบลเจริญราษฎร์ บ้านผาแดง หมู่ที่ 10 ตำบลศรีถ้อย และบ้านปางปูเลาะ หมู่ที่ 13 ตำบลศรีถ้อย โดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973) และใช้การเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัยแต่ละหมู่บ้าน ดังตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	ประชากรทั้งหมด (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
บ้านป่าเมี่ยง	1	เจริญราษฎร์	163	63
บ้านผาแดง	10	ศรีถ้อย	217	85
บ้านปางปูเลาะ	13	ศรีถ้อย	250	97
รวม			630	245

สำหรับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) เก็บข้อมูลจากประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา และราษฎรบนพื้นที่สูง จำนวน 20 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่งออกเป็น 2 แบบ 4 กลุ่ม คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ราษฎรจำนวน 9 คน โดยการเลือกตามคำแนะนำของผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 3 คน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จำนวน 3 กลุ่ม 14 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้นำชุมชน จำนวน 3 ราย กลุ่มที่ 2 หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค (ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด) จำนวน 6 ราย และกลุ่มที่ 3 ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จำนวน 2 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น โดยการเก็บแบบตามสะดวกจากจากราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ที่พบและยินดีตอบแบบสอบถามในแต่ละหมู่บ้านจนได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด **ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) **ส่วนที่ 2** คุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูง และ**ส่วนที่ 3** การเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ **ส่วนที่ 4** ความคาดหวังและความต้องการได้รับบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูงเป็นข้อคำถามแบบจัดอันดับ (Ranking question) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเลือกจัดลำดับบริการสาธารณะที่ต้องการได้รับ โดยแบบสอบถามผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient of Alpha : α -coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.952 **การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ** ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open – Ended Questions) โดยมีประเด็นคำถาม **ส่วนที่ 1** ปัญหาการจัดทำบริการสาธารณะให้กับราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา **ส่วนที่ 2** แนวทางการจัดทำบริการ

สาธารณะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง บ้านปางปูเลาะ ให้เข้าถึงบริการได้มากขึ้น

แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection Methods) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการติดต่อประสานงาน ผู้ใหญ่บ้าน ในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงขอความอนุเคราะห์ให้न्द्रราษฎรบนพื้นที่สูงในพื้นที่ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้และลงพื้นที่ตามวัน และเวลา ที่ได้นัดหมายไว้ อธิบายแบบสอบถาม และให้ลงมือทำแบบสอบถาม สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ของราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา จำนวน 20 คน โดยการนัดหมายราษฎรบนพื้นที่สูงจากสามหมู่บ้านตามคำแนะนำของผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 3 คน การเพื่อร่วมสนทนากลุ่มย่อยรวม 9 คน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านบ้านป่าเมี่ยง ผู้ใหญ่บ้านบ้านผาแดง และผู้ใหญ่บ้านบ้านปางปูเลาะ หน่วยงานราชการระดับอำเภอ จำนวน 5 คน ได้แก่ นายอำเภอแม่ใจ ปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบลศรีถ้อยและตำบลเจริญราษฎร์ พัฒนาการอำเภอแม่ใจ และท้องถิ่นอำเภอแม่ใจ หน่วยงานราชการระดับจังหวัด จำนวน 1 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูงจังหวัดพะเยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลศรีถ้อย และนายกเทศมนตรีตำบลเจริญราษฎร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา และ การเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต(Likert Scale) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้ระดับมาตราในการประเมินค่าให้คะแนน (Likert Scale) ช่วงย่อยต่างกัน แบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ โดยทำการกำหนดช่วงของการวัดได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับเกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลผล

ระดับความคิดเห็น	น้ำหนัก	ช่วงคะแนน	เกณฑ์การแปลผล
มากที่สุด/ดีมาก/สม่ำเสมอ	5	4.21 – 5.00	มีคุณภาพชีวิตสูงมาก/ได้รับเข้าถึงมาก
มาก/ดี/ค่อนข้างสม่ำเสมอ	4	3.41 – 4.20	มีคุณภาพชีวิตสูง/ได้รับเข้าถึงค่อนข้างมาก
พอสมควร/พอใช้ /บางครั้ง	3	2.61 – 3.40	มีคุณภาพชีวิตพอใช้/ได้รับเข้าถึงค่อนข้างน้อย
น้อย /ไม่สม่ำเสมอ	2	1.81 – 2.60	มีคุณภาพชีวิตต่ำ/ได้รับเข้าถึงน้อย
น้อยมาก/ไม่มี/ควรปรับปรุง	1	1.00 – 1.80	มีคุณภาพชีวิตต่ำมาก/ได้รับเข้าถึงน้อยมาก

3) วิเคราะห์จัดลำดับ (Ranking) เกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการได้รับบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เป็นคำถามแบบจัดลำดับ (Rank Question) นำมาคำนวณคะแนน โดยการใช้การถ่วงน้ำหนัก ตามคะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามลำดับความคาดหวังบริการแต่ละด้าน รวมคะแนนที่ได้ เพื่อหาความคาดหวังและความต้องการ โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อย 4) การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ One Sample T-test เพื่อทดสอบระดับค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิต และการเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง กับค่าเฉลี่ยที่กำหนด (2.60 ระดับน้อย) โดยมีสมมติฐานการทดสอบ คือ $H_0: \mu \leq 2.60$ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ได้นำมาทำการสรุปเรียบเรียงตามประเด็นคำถามแต่ละข้อ หลังจากนั้น ทำการสรุปผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และอภิปรายผลประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ หาแนวทาง และข้อสรุป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิด ผู้วิจัยเริ่มการศึกษาคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา โดยนำแนวคิดคุณภาพชีวิตขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) องค์การสหประชาชาติ (UN) และงานวิจัยของโสภางค์ พรพิบูลย์ (2553 : 1) ได้มีการแบ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ส่วนการศึกษาการเข้าถึงบริการสาธารณะ

ผลการวิจัย

1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.65 และเพศหญิง ร้อยละ 47.35 มีอายุ ตั้งแต่ 31 ปี - ไม่เกิน 40 ปี ร้อยละ 23.27 อายุตั้งแต่ 21 ปี - ไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 19.59 และ อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 18.78 เป็นผู้มีชาติพันธุ์ เมี่ยน (เย้า) ร้อยละ 71.43 ลีซู ร้อยละ 25.71 และชาติพันธุ์อื่นร้อยละ 2.86 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 44.9 ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าร้อยละ 27.35 ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 24.08 การประกอบอาชีพร้อยละ 42.86 ทำการเกษตรและรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 25.71 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 51.84 และ โสด ร้อยละ 44.9 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ร้อยละ 33.06 มีรายได้ ตั้งแต่ 10,001- ไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 21.63 และร้อยละ 15.92 มีรายได้ ตั้งแต่ 20,001 – ไม่เกิน 25,000 บาท และร้อยละ 42.45 มีจำนวนสมาชิกอยู่ร่วมกันในครอบครัวจำนวน 5-6 คน และ ร้อยละ 37.55 มีจำนวน 3-4 คน

2) คุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่าราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{x} = 2.75$, S.D.= 0.92) โดยมีคุณภาพชีวิตที่อยู่ในระดับต่ำได้แก่ ด้านกายภาพ ($\bar{x} = 2.60$, S.D.= 0.96) เช่น ที่พักอาศัยมีขนาดไม่เพียงพอต่อการอยู่อาศัย เครื่องนอน/ผ้าห่มมีไม่เพียงพอสำหรับทุกคน เป็นต้น และ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 2.56$, S.D.= 0.84) เช่น รายได้จากการทำงาน ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว โดยเฉพาะในเวลาเจ็บป่วย เป็นต้น ส่วนด้านที่อยู่ในระดับพอใช้(ปานกลาง) ได้แก่ด้านสุขภาพกาย ($\bar{x} = 2.71$, S.D.= 1.03) เช่น มีร่างกายแข็งแรง สามารถดำเนินชีวิตประจำวันและทำงานประกอบอาชีพได้ ด้านจิตใจ ($\bar{x} = 2.83$, S.D.= 0.85) เช่น พึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ มีความสุข สงบ ด้านสังคม ($\bar{x} = 3.18$, S.D.= 0.89) เช่น สามารถใช้ชีวิต ทำกิจกรรมประกอบอาชีพร่วมกับคนในชุมชนและหมู่บ้านอื่นๆได้ และ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 2.75$, S.D.= 0.81) เช่น มีโอกาสได้รับความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพจากหน่วยงานต่างๆ ของคนในชุมชน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

คุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ด้านกายภาพ	2.60	0.96	น้อย/ต่ำ
ด้านสุขภาพกาย	2.71	1.03	พอใช้/ปานกลาง
ด้านจิตใจ	2.83	0.85	พอใช้/ปานกลาง
ด้านสังคม	3.18	0.89	พอใช้/ปานกลาง
ด้านสิ่งแวดล้อม	2.75	0.81	พอใช้/ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	2.56	0.84	น้อย/ต่ำ
รวมทุกด้าน	2.75	0.92	พอใช้/ปานกลาง

2. การเข้าถึงบริการสาธารณะด้านต่าง ๆ จากรัฐ ของราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะค่อนข้างน้อย ($\bar{x}=2.79$, S.D.= 0.85) โดยบริการที่มีได้รับหรือเข้าถึงน้อยคือ ด้านระบบสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการในชุมชน ($\bar{x}=2.48$, S.D.= 0.98) เช่น มีน้ำสำหรับการบริโภคและอุปโภคในบางครั้ง ในหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ไม่ถึงทุกครัวเรือน เป็นต้น ส่วนด้านอื่นๆได้รับหรือเข้าถึงค่อนข้างน้อย ได้แก่ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริม และสนับสนุนการ ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน ($\bar{x}=2.73$, S.D.= 0.82) เช่น มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ค่อนข้างน้อย มีการให้คำแนะนำและมาตรการเฝ้าระวังโรคติดต่อ (ใช้หวัดใหญ่ ใช้เลือดออก COVID-19) ค่อนข้างน้อย ด้านการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพการจ้างงาน และสร้างรายได้ ($\bar{x}=2.93$, S.D.= 0.74) เช่น มีการให้บริการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้แก่กลุ่มคนเปราะบาง บุตรหลานมีโอกาสได้รับการศึกษาในโรงเรียนค่อนข้างน้อย และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x}=3.04$, S.D.= 0.65) เช่น มีการส่งเสริม สนับสนุนให้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา โดยหน่วยงานรัฐ เป็นต้นค่อนข้างน้อย **ดังตารางที่ 4**

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของการเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

การเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในชุมชน	2.48	0.98	ได้รับนานๆครั้ง/เข้าถึงน้อย
ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริม และสนับสนุนการ ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน	2.85	0.84	ได้รับบางครั้ง/เข้าถึงค่อนข้างน้อย
ด้านการสาธารณสุข สุขอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล	2.73	0.89	ได้รับ/เข้าถึงค่อนข้างน้อย
ด้านการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ การลงทุน การจ้างงาน และสร้างรายได้	2.93	0.74	ได้รับ/เข้าถึงค่อนข้างน้อย
ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรม	3.04	0.65	ได้รับ/เข้าถึงค่อนข้างน้อย
รวมทุกด้าน	2.79	0.85	ได้รับ/เข้าถึงค่อนข้างน้อย

3. ความคาดหวังต้องการได้รับบริการสาธารณะด้านต่างๆ จากรัฐ ของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น จากการสอบถามความคาดหวังของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ที่ต้องการได้รับหรือคาดหวังจะได้รับบริการสาธารณะด้านต่างๆ จากรัฐ โดยให้เลือกจากสิ่งที่คาดหวังและต้องการมากเป็นลำดับที่ 1 ถึงน้อยที่สุดลำดับที่ 5 โดยใช้คำถามแบบจัดลำดับที่ (Rank Questions) และนำมาให้คะแนนประมวลผลได้ดังนี้ผลของการจัดลำดับ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดโดยเรียงลำดับดังนี้

บริการที่คาดหวังต้องการมากที่สุดเป็นลำดับแรกได้แก่ ด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในชุมชน (1,046 คะแนน) ลำดับที่ 2 ได้แก่ ด้านการสาธารณสุข สุขอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล (1,006 คะแนน) ลำดับที่ 3 ได้แก่ ด้านการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ การลงทุน การจ้างงาน และสร้างรายได้ (666 คะแนน) ลำดับที่ 4 ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรม (546 คะแนน) และลำดับที่สุดท้าย คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริม และสนับสนุนการ ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน (502 คะแนน)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 “คุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับน้อย”

การทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูง เพื่อทดสอบสมมติฐาน และหาค่าประมาณแบบช่วงของค่าเฉลี่ยประชากรเดียว (One – Sample T Test) โดยใช้สมมติฐานทางสถิติ ดังนี้ $H_0: \mu \leq 2.60$, $H_1: \mu > 2.60$

พบว่า ค่า Sig (2-tailed)= 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 และค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ในตารางมากกว่าค่าที่กำหนดไว้ คือ 2.60 และค่า t มีค่าเป็นบวก ($t=4.498$) ดังนั้น จากการคำนวณค่าทางสถิติพบว่ายอมรับ H_0 ยอมรับ H_0 ที่ว่าคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ไม่ได้อยู่ในระดับน้อย และ ปฏิเสธ H_1 ที่ว่า คุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับน้อย (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกับค่าสถิติที่ (T - Value) ของคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

One-Sample Test

คุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	Test value=2.60				
	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า Sig (2-tailed)	ค่า t
ราษฎรบนพื้นที่สูง	245	2.75	0.92	.000	4.498

ผลการทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2 ราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เข้าถึงบริการสาธารณะของอยู่ในระดับน้อย

การทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับเข้าถึงบริการสาธารณะราษฎรบนพื้นที่สูง เพื่อทดสอบสมมติฐาน และหาค่าประมาณแบบช่วงของค่าเฉลี่ยประชากรเดียว (One – Sample T Test) โดยใช้สมมติฐานทางสถิติ ดังนี้ $H_0: \mu \leq 2.60$, $H_1: \mu > 2.60$ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 7.611 และค่า Sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H_1 ที่ว่า ราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เข้าถึงบริการสาธารณะในระดับน้อย และยอมรับ H_0 ที่ว่าราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เข้าถึงบริการสาธารณะในระดับไม่น้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดูตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกับค่าสถิติที่ (T - Value) ของการเข้าถึงบริการสาธารณะของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

One-Sample Test

การเข้าถึงบริการสาธารณะของ ราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	Test value=2.60				
	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า Sig (2-tailed)	ค่า t
ราษฎรบนพื้นที่สูง	245	2.79	0.85	0.000	7.611

4. แนวทาง ปัญหา และอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 23 ราย ได้ให้ความเห็นโดยรวมว่า การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะทั้ง 5 ด้าน ให้แก่ราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ในภาพรวมมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มการแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่ต้องขออนุญาตใช้สถานที่จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีผู้เกี่ยวข้องหลักคือ ราษฎร หน่วยงานตามภารกิจ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชในฐานะเจ้าของพื้นที่ ได้แก่โครงการขนาดใหญ่และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น การสร้างถนน การขยายเขตไฟฟ้า ระบบน้ำประปา เป็นต้น ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การทำงานในลักษณะแยกกันทำ ไม่มีแผนการพัฒนาร่วมกันที่ชัดเจน การรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจที่สำคัญไว้ที่ส่วนกลาง เช่น การทำถนนเข้าหมู่บ้านซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมทางหลวงชนบทโดยมีแขวงทางหลวงชนบทจังหวัดพะเยาเป็นผู้ดำเนินการ แม้จะมีงบประมาณแต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที ต้องมีการขออนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชก่อน เป็นต้น

กลุ่มงานที่ไม่ต้องขออนุญาตการใช้สถานที่ เช่น การส่งเสริมอาชีพ การอบรมต่าง ๆ ปัญหาที่พบ คือการขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ หน่วยงานจัดทำโครงการตามที่ได้รับอุดหนุนงบประมาณแต่ขาดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน บางโครงการไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เช่น การแจกปุ๋ยชีวภาพไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพราะคุณภาพสู้ปุ๋ยตามท้องตลาดไม่ได้ เป็นต้น

5. ความเป็นไปได้ในการจัดทำบริการสาธารณะให้เป็นไปตามความคาดหวังราษฎรบนพื้นที่สูงในพื้นที่เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เจ้าหน้าที่ผู้ให้สัมภาษณ์ 11 ราย และราษฎรบนพื้นที่สูง 9 ราย ได้ให้ความเห็นว่า โอกาสในการจัดทำบริการสาธารณะให้เป็นไปตามความคาดหวังของราษฎรบนพื้นที่สูงสามารถทำได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1) การให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ท้องถิ่น ตำบล และอำเภอ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เช่น เส้นทางคมนาคม การศึกษา การส่งเสริมพัฒนากลุ่มอาชีพ สร้างศูนย์เรียนรู้การปฎิบัติแบบ

ชาวเมียน การต่อยอดการทำกาแฟ เป็นต้น 2) การขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ผู้ใหญ่บ้าน ปลัดอำเภอ และนายอำเภอ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการจัดหางบประมาณ โดยเน้นไปที่เทศบาลในพื้นที่ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด 3) การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อดำเนินการในการจัดทำบริการสาธารณะ เช่น ด้านการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ต้องเข้าพื้นที่จัดกิจกรรม ส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้อ่านออกเขียนได้ การส่งเสริมอาชีพ สำนักงานพัฒนาชุมชนต้องเป็นแกนนำเป็นต้น และ 4) ผู้นำท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ต้องศึกษาหลักเกณฑ์ ระเบียบ ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เช่น งบประมาณเหลือจ่าย จากส่วนราชการต่าง ๆ จะทำให้การขอรับงบประมาณได้รับการอนุมัติ เช่น การก่อสร้างระบบประปาภูเขา การติดตั้ง แผงโซลาร์เซลล์เพื่อส่องสว่าง การก่อสร้างถนน เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาที่มีประเด็นที่น่าสนใจที่ขอนำมาอภิปรายดังนี้

คุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่าราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ แต่มีคุณภาพชีวิต ด้านกายภาพ และด้านเศรษฐกิจในระดับต่ำ และด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพอใช้เท่านั้น ดังนั้น ถ้าพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ที่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) องค์การสหประชาชาติ (UN) นักจิตวิทยา ที่ได้ให้ความหมายว่า **คุณภาพชีวิต** คือการรับรู้ของบุคคลต่อสถานภาพชีวิตของตนเอง ตามบริบทของวัฒนธรรมและค่านิยมที่ใช้ชีวิตอยู่และสัมพันธ์กับความคาดหวัง มาตรฐาน และความกังวลต่อสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ สุขภาพทางกาย สภาวะทางจิต ระดับความเป็นตัวของตัวเอง ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ทางสังคม ความเชื่อส่วนบุคคล และสัมพันธ์ภาพที่มีต่อสิ่งแวดล้อม (WHO, 1998) ดังนั้นราษฎรบนพื้นที่สูง ที่ยังมีคุณภาพชีวิตที่อยู่ในระดับต่ำและพอใช้จึงควรได้รับแก้ไขในฐานะที่เป็นประชาชน ตามที่งานวิจัยของโสภณพงศ์ พรพิบูลย์ (2553 : 1) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กชาวเขา วัดทุ่งเหียง ตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของเด็กชาวเขา วัดทุ่งเหียงตามเกณฑ์คุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานทางด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย สุขภาพ ครอบครัว การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีนั้นมีอยู่หลากหลายปัจจัยที่สามารถส่งผลกระทบให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น หากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งมีผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางลบต่อคุณภาพชีวิต แต่ในบางครั้งผลกระทบดังกล่าวนั้นอาจจะก่อให้เกิดการทดแทนเป็นผลกระทบทางบวกได้

ราษฎรบนพื้นที่สูง บ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยาสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะด้านต่าง ๆ ในบางครั้ง โดยบริการที่เข้าถึงได้น้อยคือ ด้านระบบสาธารณสุขปศุสัตว์และสาธารณสุขการในชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดการบริการสาธารณะของประยูร กาญจนกุล (2533, อ้างถึงในวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า, 2552 : 5-6) โดยกล่าวว่า บริการสาธารณะที่เป็นภารกิจพื้นฐานของรัฐ ไม่สามารถละเลยได้เพราะเป็นหลักประกันความมั่นคงปลอดภัยขั้นพื้นฐานให้กับรัฐ และรัฐจะไม่มอบให้หน่วยงานอื่นหรือภาคเอกชนเข้ามาจัดบริการเหล่านี้แทน และบริการสาธารณะที่เป็นภารกิจลำดับรองของรัฐ หมายถึง บริการสาธารณะที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ให้มีความมั่นคง ปลอดภัยมากขึ้นสามารถกระจายอำนาจหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นหรือภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการแทนได้ โดยที่รัฐจะเป็นฝ่ายควบคุมดูแลเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ หัสพงศ์ อินทร์ไชย (2560 : 1) ที่ได้ศึกษาการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ศึก และความต้องการของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ศึก ที่พบว่า บริการสาธารณะที่ประชาชนต้องการมากที่สุดเป็นอันดับแรกมีสองด้านคือ ด้านระบบสาธารณสุขปศุสัตว์และสาธารณสุขการในชุมชน อย่างไรก็ตามในการจัดทำบริการสาธารณะนั้นต้องเน้นหลักของความเสมอภาค ความต่อเนื่องและการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

ความคาดหวังต้องการได้รับบริการสาธารณะด้านต่างๆ จากรัฐ พบว่า บริการที่ที่คาดหวังต้องการมากที่สุดเป็นลำดับแรกได้แก่ ด้านระบบสาธารณสุขปศุสัตว์และสาธารณสุขการในชุมชน อย่างไรก็ตามการพัฒนาสาธารณสุขปศุสัตว์ หมายถึง บริการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนควรจะได้รับในชุมชน รัฐจะเป็นผู้กำหนดนโยบายและรับภาระในการให้บริการ (อาจจะโดยตรงหรือทางอ้อมก็ตาม) ดังนั้นในการจัดทำบริการสาธารณะควรให้ความสำคัญกับความคาดหวังและความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หัสพงศ์ อินทร์ไชย (2560 : 1) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ความสอดคล้องในการให้บริการสาธารณะกับความต้องการของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ศึก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า การจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นั้นควรบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตาม จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ไม่ได้อยู่ในระดับน้อย และราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เข้าถึงบริการสาธารณะในระดับไม่น้อย จากที่กล่าวมาอาจจะกล่าวได้ว่าราษฎรบนพื้นที่สูงบ้านป่าเมี่ยง บ้านผาแดง และบ้านปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน แต่ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ จากรัฐ ซึ่งดูเหมือนจะเป็นปัญหาในการดำเนินชีวิตของคนเหล่านี้ในการเข้าถึงโอกาสในแต่ละด้าน รวมถึงอาจถูกเอารัดเอาเปรียบจากคนกลุ่มอื่นจากการไม่มีความรู้หรือด้วยเหตุอื่น ๆ

สำหรับแนวทาง ปัญหา และอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ราษฎรบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่า ปัญหาคือ ขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การทำงานในลักษณะแยกกันทำ ไม่มีแผนการพัฒนาร่วมกันที่ชัดเจน อีกประการหนึ่งคือการรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจที่สำคัญไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้การปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นไปด้วยความยากลำบาก

ในส่วนความเป็นไปได้ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการจัดทำบริการสาธารณะให้เป็นไปตามความคาดหวังราษฎรบนพื้นที่สูงในพื้นที่เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีโอกาสในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความคาดหวังของราษฎรบนพื้นที่สูงได้ โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ การให้ความรู้กับผู้นำท้องที่ คณะกรรมการหมู่บ้าน และรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ระเบียบ ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร ทนดี และธนภัทร บุญวงศ์สกุล (2560 : 1) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การค้นหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรมของชนเผ่าลัวะบ้านถิ่นไทยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ม.6 ต.เชียงแหว อ.ภูซาง จ.พะเยา พบว่า การได้เข้าพื้นที่บ่อยขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ชุมชนให้ความร่วมมือที่ดีขึ้น มีการพัฒนาและปรับปรุงสภาพบ้านเรือนที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้ดีขึ้นตามลำดับ และเริ่มมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้ที่เข้าไปในชุมชน มีการเปิดเผยตัวตน มีความมั่นใจในการสื่อสาร การปรับสภาพแวดล้อมทั้งด้านสุขลักษณะ ด้านการสาธารณสุข ด้านการสร้างควมมีส่วนร่วม การฉายภาพซ้ำ/ย้ำเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการบูรณาการในการจัดทำแผนร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในปัจจุบันสามารถแบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาราชกรบนพื้นที่สูงออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้รับผลประโยชน์ ได้แก่ราษฎรทั้งสามหมู่บ้าน กลุ่มผู้มีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ ได้แก่ ส่วนราชการต่างๆ และเจ้าของพื้นที่ ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปัญหาหลักที่พบคือการทำงานของสามส่วนไม่มีความสอดคล้องกัน เช่น จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ร่วมกันในลักษณะ One plan เพื่อลดปัญหาและเพิ่มความรวดเร็วในการดำเนินการ

1.2 ปัญหาหลักที่พบคือแม้มีการจัดทำแผนพัฒนาที่ชัดเจนแต่เสนอไปไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลาง การพัฒนาพื้นที่พิเศษอย่างพื้นที่สูงจำเป็นต้องอาศัยหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่เข้ามา

มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนไปพร้อมกัน ดังนั้นหากมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจด้านงบประมาณและอำนาจการตัดสินใจอื่นๆ ให้แก่ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ย่อมเกิดความรวดเร็วในการพัฒนาพื้นที่มากขึ้น

1.3 หน่วยงานรัฐในพื้นที่ควรมีความต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร โดยเฉพาะเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตเจ้าของพื้นที่ เช่นการส่งเสริมการเกษตร การยกระดับมาตรฐานสินค้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การสร้างอาชีพเสริมต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาเฉพาะด้านเพื่อให้ได้รายละเอียดเชิงลึก เช่น ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนา ปัญหาการจัดสรรงบประมาณ ปัญหาข้อกฎหมายที่เป็นอุปสรรค ปัญหาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับราษฎรในพื้นที่สูงในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ราษฎรพื้นที่สูงอำเภอปาง จันทพะเยา เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงความเหมือนและความแตกต่างในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

เอกสารอ้างอิง

ดวงพร ทนดี และ นภัทร บุญวงศ์สกุล (2560). *โครงการการค้นหามาตรการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรมของชนเผ่าลัวะบ้านถิ่นไทยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน*. ม.6 ต.เชียงแหว อ.ภูซาง จ.พะเยา: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

ประยูร กาญจนดุล. (2538). *คำบรรยายกฎหมายปกครอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสภางค์ พรพิบูลย์. (2553). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กชาวเขาเผ่าม้งในตำบลหมอนนางอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

หัสพงศ์ อินทร์ไชย. (2560). *ความสอดคล้องในการให้บริการสาธารณะกับความต้องการของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ศึก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทักษะวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชีมีอิทธิพลต่อการประเมินผล
การปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
**The Accounting Profession Skills and Accounting Practice Standards
Enhancing the Performance Evaluation of Public Sector
Accounting of the Royal Thai Police**

อรอนงค์ ดิสโร และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Onanong Dissaro and Kanoksak Sukwatanasinit
Sripatum University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: aun_on@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาทักษะวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2.) เพื่อศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 200 นาย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence Index) ของข้อความ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

ผลงานวิจัยพบว่า 1.) ทักษะวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และ ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ความเห็นอยู่ในระดับมาก 2.) มาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชี ประกอบด้วย การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ การปฏิบัติงานตามกฎหมาย การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ ความเห็นอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผลการศึกษา ทักษะวิชาชีพและมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ทักษะวิชาชีพบัญชี; มาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชี; การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ

Abstracts

This research aims to investigate 1). the impact of professional accounting skills on the public sector's accounting performance evaluation within the Royal Thai Police and 2). the impact of accounting performance standards on the public sector's accounting performance evaluation within the Royal Thai Police. The study sample comprised 200 finance and accounting officers from the Royal Thai Police and a quantitative research approach was employed. The primary research tool used was a questionnaire and the data obtained was analyzed using statistical measures such as frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation analysis and multiple regression analysis.

The findings of this research indicate as follows. 1). Accounting professional skills encompass intellectual skills, practical academic skills, individual skills, interpersonal and communication skills, and organizational skills with a focus on business management. These skills were found to be at a high level among the participants. 2). Accounting performance standards were identified as comprising operational skills in the aspects of expertise, legal practice, cautiousness, and knowledge-based abilities. It was revealed that these skills were also high among participants. Hence, the results suggest that both professional skills and accounting performance standards are positively associated with the accounting performance evaluation of the Royal Thai Police. These results were statistically significant at a 0.05 level of significance.

Keywords: Accounting Professional Skills; Accounting Practice Standards; Assessment of the Performance of Public Accounting

บทนำ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานภาครัฐ มีพันธกิจ ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เพื่อให้ประสิทธิภาพในการดำเนินงานเป็นไปตาม โดยกองบัญชีมีหน้าที่ในการจัดทำรายงานการเงินของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบ กำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานผู้เบิก รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานผู้เบิกผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (New GFMS Thai) ในการตรวจสอบจะหาสาเหตุของความคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชีของหน่วยงานผู้เบิกจากงบทดลอง เพื่อประเมินคุณภาพและความสำเร็จในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงิน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ปัจจุบัน(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชี, 2566 : ออนไลน์)

ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การเงินของหน่วยงานภาครัฐไม่อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม มีปัจจัยที่สำคัญ 2 ส่วนดังนี้ ปัจจัยแรก คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีขาดทักษะวิชาชีพบัญชี จะทำให้ขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านบัญชีลดลง หรือในกรณีที่บุคคลากรไม่มีคุณวุฒิด้านบัญชีจะทำให้ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงาน รวมทั้งขาดทักษะวิชาชีพบัญชีทั้ง 5 ด้าน ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีผิดพลาดนำไปสู่การบันทึกบัญชีที่ไม่ถูกต้อง และมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านบัญชี

กรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี (กรมบัญชีกลาง ฝ่ายกลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐกองบัญชีภาครัฐ, 2566 : ออนไลน์.) มาอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิผลความสำเร็จในการจัดทำบัญชีของหน่วยงานทางด้านบัญชีการเงินและด้านบัญชีบริหาร จึงควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี โดยให้ข้าราชการตำรวจที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านบัญชียึดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีมีอิทธิพลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.) เพื่อศึกษาทักษะวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 2.) เพื่อศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของศึกษาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องทักษะวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีมีอิทธิพลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย และมีการให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 400 นาย (กลุ่มหน่วยเบิกจ่ายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2566) โดยใช้สูตรทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane, 1973 : 1) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 นาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีมีอิทธิพลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจ แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ทักษะวิชาชีพบัญชี ส่วนที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ส่วนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ โดยผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content veldt) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective

Congruence Index) ของข้อความ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หลังจากนั้นเรียงลำดับแบบสอบถามให้มีความเหมาะสม ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในครั้งนี้ผู้วิจัยวางแผนโดยส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างผ่านทางออนไลน์โดยใช้ Google form นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลได้แล้ว มาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติดังนี้

1.) เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

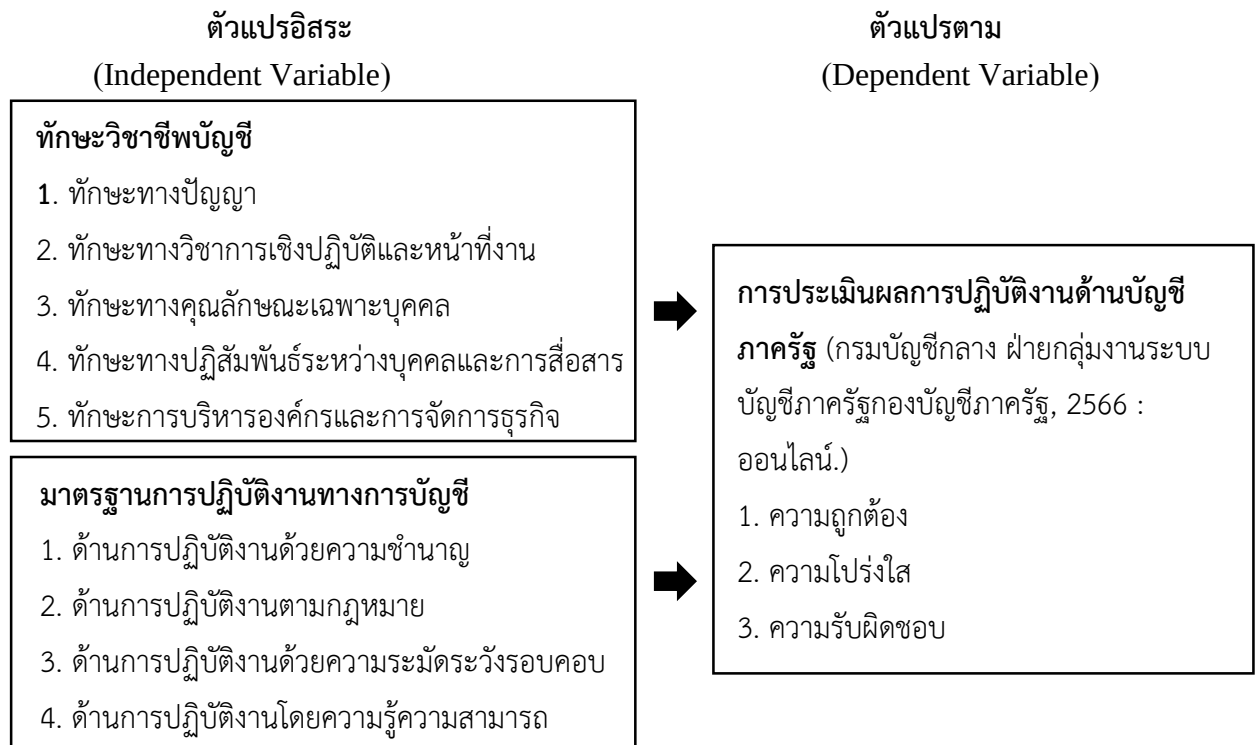
2) สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

2.1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยการวิเคราะห์สัมพัทธ์พหุคูณการทดสอบค่าความทนทาน มีค่า Tolerance ต้องมากกว่า 0.1 ส่วน VIF มีค่าซึ่งไม่เกิน 10 และการวิเคราะห์ผลระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยการพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ หากพบว่าค่าใดมีค่าเกินกว่า 0.90 แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป อาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (วันรักษ์ โสภาพร, 2556 : 1)

2.2) การวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544 : 1).

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาทักษะวิชาชีพและมาตรฐานการปฏิบัติงานการบัญชีมีอิทธิพลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 1 ทักษะวิชาชีพบัญชี ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน

ข้อ	ทักษะวิชาชีพบัญชี	ระดับความเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	4.25	0.55	มากที่สุด
2	ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	4.21	0.55	มากที่สุด
3	ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ	3.90	0.67	มาก
4	ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	3.89	0.67	มาก
5	ทักษะทางปัญญา	3.88	0.73	มาก
รวม		4.02	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 ทักษะวิชาชีพบัญชี ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.67) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะทางปัญญา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.73)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะวิชาชีพบัญชีมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี

ตารางที่ 2 มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

ข้อ	มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี	ระดับความเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ	4.38	0.59	มากที่สุด
2	การปฏิบัติงานตามกฎหมาย	4.34	0.60	มากที่สุด
3	การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ	4.13	0.65	มาก
4	การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ	3.91	0.73	มาก
รวม		4.19	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ การปฏิบัติงานตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.73)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ

ตารางที่ 3 การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

ข้อ	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ	ระดับความเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ความรับผิดชอบ	4.47	0.66	มากที่สุด
2	ความโปร่งใส	4.46	0.66	มากที่สุด
3	ความถูกต้อง	4.39	0.66	มากที่สุด
4	ความมีประสิทธิภาพ	4.06	0.72	มาก
รวม		4.34	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.72)

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยทักษะวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชีมีอิทธิพลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตารางที่ 4 ทักษะวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความถูกต้องของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความถูกต้อง		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		4.675	0.000
ด้านทักษะทางปัญญา	0.327	2.899	0.004*
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.087	0.674	0.501
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.186	1.888	0.061
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	0.266	2.797	0.006*
ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ	-0.226	-2.401	0.017*
R = 0.604 R ² = 0.365 Adjusted R ² = 0.349 SEE = 0.536 F = 22.340 Durbin = 1.719			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชี ประกอบไปด้วย ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ด้านความถูกต้องร้อยละ 36.50 (R² = 0.365) โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ทักษะวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความโปร่งใสของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความโปร่งใส		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		4.843	0.000
ด้านทักษะทางปัญญา	0.127	1.079	0.282
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.022	0.161	0.872
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.261	2.526	0.012*
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	0.285	2.861	0.005*
ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ	-0.110	-1.113	0.267
R = 0.549 R ² = 0.302 Adjusted R ² = 0.284 SEE = 0.558 F = 16.763 Durbin = 1.801			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชี ประกอบไปด้วย ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความโปร่งใสร้อยละ 30.20 (R² = 0.302) โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ทักษะวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความรับผิดชอบ		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		5.402	0.000
ด้านทักษะทางปัญญา	0.182	1.524	0.129
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	-0.063	-0.465	0.642
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.332	3.179	0.002*
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	0.274	2.727	0.007*
ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ	-0.193	-1.936	0.054*
R = 0.536 R ² = 0.288 Adjusted R ² = 0.269 SEE = 0.560 F = 15.681 Durbin = 1.773			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชี ประกอบไปด้วย ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความรับผิดชอบร้อยละ 28.80 ($R^2 = 0.288$) และ ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจผลเชิงลบต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ด้านความรับผิดชอบ โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 ทักษะวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความมีประสิทธิภาพของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความมีประสิทธิภาพ		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		1.207	0.229
ด้านทักษะทางปัญญา	0.338	3.698	0.000**
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.176	1.687	0.093
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.259	3.232	0.001*
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	-0.025	-0.324	0.746
ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ	0.103	1.345	0.180
$R = 0.762$ $R^2 = 0.581$ Adjusted $R^2 = 0.570$ SEE = 0.470 F = 53.829 Durbin = 2.244			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชี ประกอบไปด้วย ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ด้านความมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 58.10 ($R^2 = 0.581$) โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 มาตรฐานระหว่างมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความถูกต้องของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความถูกต้อง		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		3.398	0.001
การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ	0.093	1.197	0.234
การปฏิบัติงานตามกฎหมาย	-0.027	-0.282	0.778
การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ	0.476	4.690	0.000*
การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ	0.216	2.308	0.022*
$R = 0.691$ $R^2 = 0.477$ Adjusted $R^2 = 0.466$ SEE = 0.485 F = 44.436 Durbin = 1.776			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 8 พบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ประกอบไปด้วย การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ด้านความถูกต้อง ร้อยละ 47.70 ($R^2 = 0.477$) โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 9 มาตรฐานระหว่างมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความโปร่งใสของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความโปร่งใส		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		5.207	0.000
การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ	-0.023	-0.257	0.797
การปฏิบัติงานตามกฎหมาย	0.157	1.427	0.155
การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ	0.404	3.500	0.001*
การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ	0.052	0.485	0.628
$R = 0.569$ $R^2 = 0.322$ Adjusted $R^2 = 0.309$ SEE = 0.548 F = 23.204 Durbin = 1.934			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ประกอบไปด้วย การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความโปร่งใส ร้อยละ 32.20 ($R^2 = 0.322$) โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ

ตารางที่ 10 มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความรับผิดชอบ		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		5.014	0.000
การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ	-0.055	-0.636	0.526
การปฏิบัติงานตามกฎหมาย	0.305	2.830	0.005*
การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ	0.276	2.450	0.015*
การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ	0.097	0.930	0.354
$R = 0.597$ $R^2 = 0.356$ Adjusted $R^2 = 0.343$ SEE = 0.531 F = 26.963 Durbin = 1.796			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 10 พบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ประกอบไปด้วย การปฏิบัติงานตามกฎหมาย การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ด้านความรับผิดชอบ ร้อยละ 35.60 ($R^2 = 0.356$) โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 11 มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีส่งผลกระทบต่อประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐด้านความมีประสิทธิภาพของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวแปร	ด้านความมีประสิทธิภาพ		
	Beta	t	Sig.
(Constant)		4.675	0.000
การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ	0.327	2.899	0.004*
การปฏิบัติงานตามกฎหมาย	0.087	0.674	0.501
การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ	0.186	1.888	0.061
การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ	0.266	2.797	0.006*
$R = 0.766$ $R^2 = 0.587$ Adjusted $R^2 = 0.579$ SEE = 0.465 F = 69.326 Durbin = 2.213			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 11 พบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ประกอบไปด้วย การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ การปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถ มีผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ด้านความมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 58.70 ($R^2 = 0.587$) โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทักษะวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ รัชนก ขวัญอ่อน (2564 : 1) ได้ศึกษา จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครผลการวิจัย พบว่า ทักษะทางวิชาชีพมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติด้านความรวดเร็วแม่นยำในการทำงานของนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้อง ศานิตา บุญคง (2564 : 1) ได้ศึกษา ทักษะทางวิชาชีพที่ส่งต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่า ทักษะทางวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การทำงานเป็นทีมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยมีรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการในการปฏิบัติงานด้านบัญชี สามารถปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต รวมถึงการมี

ความเป็นผู้นำในการตัดสินใจได้อย่างผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

2. เพื่อศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัย รัชนี บินยาเซ็น (2561 : 1) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ อิทธิพลของมาตรฐานการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ และการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานในด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ การปฏิบัติงานตามกฎหมาย การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบส่งผลทางบวกต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รวมถึงยังสอดคล้องกับงานวิจัยสิบเอกหญิง อรุษา ด้วงช้าง (2561 : 1) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานทางการบัญชีด้านความรู้และทักษะวิชาชีพมีอิทธิพลเชิงบวกต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการวางแผนการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ เพื่อความถูกต้องและเป็นประโยชน์ รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาด้วยความชำนาญอย่างมืออาชีพตาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. ผลการวิจัยพบว่าทักษะวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ดังนั้น ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานควรให้ความสำคัญกับทักษะวิชาชีพบัญชี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผลการวิจัยพบว่าและมาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ดังนั้น ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ควรให้ความสำคัญกับมาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชี เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีเกณฑ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะงานประเภานั้นๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ใช้ทักษะวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการปฏิบัติงานบัญชีเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐการศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณาตัวแปรอิสระอื่น ๆ หากตัวแปรดังกล่าวมีค่าสัมพันธ์กับการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐสามารถที่จะเป็นเครื่องมือเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาได้

2. การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณากลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อให้ทราบว่าสมมติฐานที่กำหนดขึ้นนี้สามารถใช้ได้กับหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์และข้อสังเกตใหม่ที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง. (2566). การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2566. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/w9gNq>.
- รัชนก ขวัญอ่อน. (2564). จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี. คณะบัญชี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รัชนี บินยาเซ็น. (2560). อิทธิพลของมาตรฐานการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพและการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี. คณะบัญชี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วันรักษ์ โสภภาพร. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสารคาม
- ศานิตา บุญคง. (2564). ทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี. คณะบัญชี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2566). ประวัติสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2566 แหล่งที่มา <https://www.royalthaipolice.go.th/index.php>.
- อรอุษา ตัวงช้าง. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี. คณะบัญชี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis 3rd Ed.* New York, NY: Harper and Row Publications.

The Current Situation of Inheritance of the Baishi vocal music of Lisu ethnics in Lushui City Ethnic Middle School music education, Nujiang Prefecture, Yunnan province, China

Apusasa and Watchara Prempree

Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

The research objectives were (1) To survey on Baishi vocal music of Lisu ethnics group at Lushui City Ethnic Middle School music education, Nujiang Prefecture, Yunnan province, China. The methodology was mixed methods research which collected data by questionnaires survey. The population was 1,300 students at Lushui Minzu Middle School, Nujiang Prefecture, Yunnan Province. The sample was 297 students which use the simple random sampling method. The research interviewed six key informants who involves with Baishi vocal music.

The research findings were (1) Most students have a shallow grasp of the source of "Baishi" vocal music and related knowledge points or do not understand. Only 33 percent mastered the unique skills of "Baishi" vocal singing, and only 39 percent knew the source of Baishi. Most students can sing a little melody, and 76% choose to sing a little "Baishi." Through the interview data from experts, it can be concluded that, as far as the "Baishi" vocal music class is concerned, the current teaching method is still basically the traditional teaching method, that is, the method of word of mouth, and the content is the original teaching content and form of folk artists in the community.

Keywords: Inheritance; Baishi Vocal Music; Lisu Ethnics; Middle School; Music Education; Yunnan; China

Introduction

Traditional folk songs are a social phenomenon formed through collective participation in production and life in different historical periods. For example, there are labor tunes, pastoral songs, mountain songs, love songs for making love, etc. Due to the different geographical environments, national languages, production, and life of each place, the musical styles and performance forms are greatly different. From the perspective of historical evolution, folk songs, as an important component of culture, reflects the historical changes, production and living conditions, and values of a country or a nation in a certain period. However, evolved, folk songs are deeply rooted in all aspects of people's production and living, just like blood flowing through time—no matter from different regions, different languages, or different historical periods. Folk songs have their uniqueness and value. Besides the function of helping people in production and living and singing, folk songs also reflect an intangible spiritual power, social consensus, and artistic characteristics. For example, the folk song "Boatman's Haozi," popularized by the Chuanjiang generation in Sichuan Province, China, is a true portrayal of the hard life of many people in this place in the past, who had to make a living only by pulling boats. This one-roar style was passed on from hand to hand to form a widely

* Received: February 12 2023; Revised: February 23 2023; Accepted: February 24 2023

sung classic folk song. Although there are no longer boatmen pulling boats together on the Sichuan River, such spread not only inherits the essence of national culture, inherits the inner spiritual power of unity and upward movement, but also creates unique value for the local tourism brand. The inheritance value of traditional folk songs is embodied in many aspects. Especially from this era's perspective, traditional folk songs' functions and values are much more than in the past, such as cultural exchanges between countries, rural tourism construction, network cultural propaganda, and so on. In the continuous historical evolution, traditional folk songs will also slowly change with time, and it has even been lost in many places. So, the issue of inheritance and development becomes a very important thing (Cao & Wang, 2011: 222-223.).

From the current development phenomenon of traditional folk songs, people receive more and more information every day because of the highly developed network information. The choice is also more and more special, so people need to learn how to choose. Especially for the young generation of children need to improve at recognizing the quality of music, so it is easy for them to lose their minds and learn passively. In this case, more and more children would prefer to learn more traditional folk songs or even to think about their importance. In the long run, many valuable traditional folk songs are gradually lost. The essence of national culture is gradually disappearing. This phenomenon is a great loss to a country and a nation, so our traditional folk songs are facing a great crisis at present (Yang, 2020: 157-160).

This paper focuses on the traditional folk song "Baishi," which is most familiar to the Lisu nationality. Currently, the "Baishi" singing style of the Lisu nationality is mainly popular in Lushui City, Nujiang Prefecture, Yunnan Province. Because the Lushui area of Nujiang Prefecture is a special geographical landform of the Grand Canyon, and transportation has not been convenient for a long time, it can be said that foreign cultures have not influenced the "Baishi" singing style of Lisu nationality. However, with the rapid development of various aspects, the Lushui area in Nujiang Prefecture has also undergone tremendous changes. People's living standards are getting higher and higher, and more and more people travel there. In addition, in the Internet era, the Baishi singing of the Lisu ethnic group in this area is facing a certain crisis. In response to this situation, the local government, in combination with national policies, has continuously carried out various teaching measures for "Baishi" singing by Lisu nationalities, such as community publicity and teaching, online publicity and teaching, participating in exhibitions and competitions, festival performances, publishing books, and classroom teaching in primary and secondary schools. From the perspective of the educated population, students are the hope of the future country and nation. Establishing correct national cultural concepts for students from an early age is particularly important. Therefore, many primary and middle schools in Lushui City, Nujiang Prefecture, also try introducing "Baishi" singing into their teaching. According to the information and publicity released by the Education Bureau, Lushui No.1 Middle School has a relatively obvious effect. To find and effective teaching method for "Baishi" singing of Lisu nationality in primary school, this paper investigates the teaching status of Baishi singing in music class of Lushui City Ethnic Middle School, Yunnan Province. The following is a music class in Lushui City Ethnic Middle School of the Lisu nationality "Baishi" teaching picture.

Specifically, by observing the teaching situation of "Baishi" singing in Lushui City Ethnic Middle School in Nujiang Prefecture, Yunnan Province, and conducting research and analysis using the questionnaire survey and interview, the researchers learned the outstanding teaching advantages of this school in the teaching process of "Baishi" singing. The problems

and difficulties of "Baishi" singing in the Middle school music education class of Lisu nationality are discussed. Integrate existing advantages and find reasonable solutions to existing problems.

Research Objectives

To survey on Baishi vocal music of Lisu ethnics group at Lushui City Ethnic Middle School music education, Nujiang Prefecture, Yunnan province, China

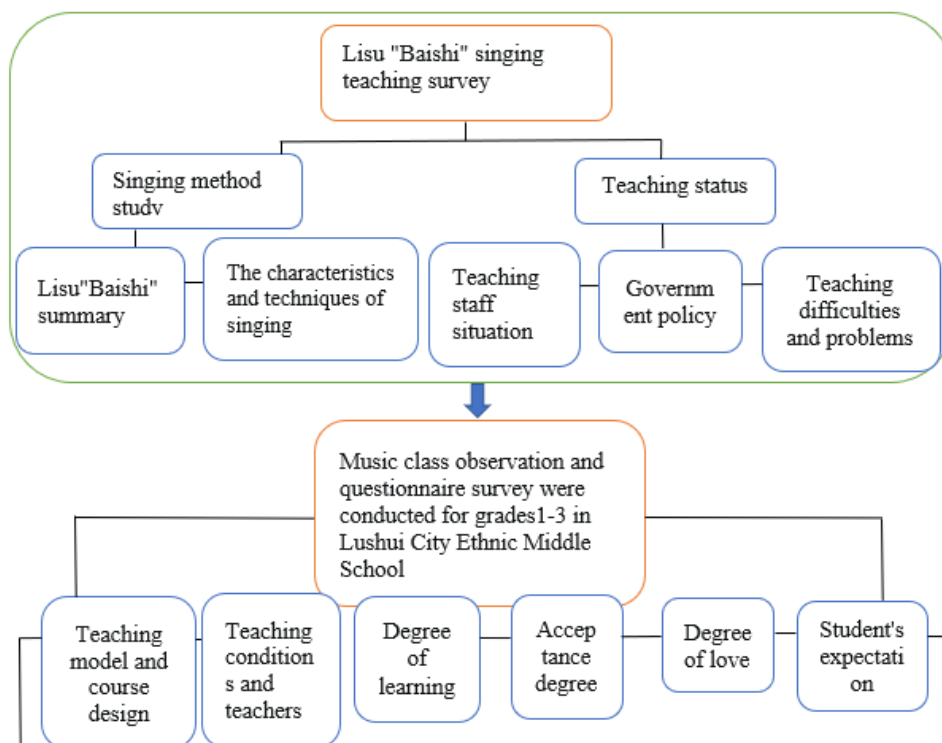
Research Methodology

In this study, the researcher adopts a mixed method to carry out research. The researchers used questionnaires and interviews to collect data to study the status quo of music teaching in Lushui Minzu Middle School.

Research Scope

- Collect the questionnaire survey of grade 1 to 3 students in the Lushui City Ethnic Middle School of Lushui City from 2022 to 2023 were collected
- Collect data from interviews of folk artists and music teacher from 2022 to 2023
- Place: Lushui City, Yunnan Province
- Person: Middle School students, music teachers, folk artists
- Area of the contents: Baishi vocal technique in Lisu nationality of Lushui

Research Conceptual Framework

Research Findings

The researchers conducted relevant research through questionnaires and interviews. The following conclusions can be drawn from the data collected from questionnaires and interviews.

Current status of teaching Baishi vocal music of Lisu ethnics group at Lushui City Ethnic Middle School music education, Nujiang Prefecture, Yunnan province, China

1) Students have low interest and low learning attitude

According to the research, 36% of the students chose to like or very like "BAISHI" vocal music, which shows that local middle school students do not like it very much, some students even reject it, and 5% directly choose not to like it. Therefore, students' learning attitudes could be more positive. 68% of them think that "BAISHI" vocal music is difficult and difficult to learn, so it can be seen that the vast majority of students are in a passive state in class, and 56% of them choose the passive state in class.

2) Students think it is necessary to learn "BAISHI" vocal music

Although it can be seen from the above conclusions that students' interest and learning attitude are not very high, at the same time, students think it is necessary to learn "BAISHI" vocal music, 52% of them choose BAISHI is valuable, 62% of the students' support "BAISHI" vocal music into the school teaching. This shows that most students still have a national view from an ideological perspective. According to the discussion and analysis of experts, this may have something to do with the fact that almost all the students are of Lisu nationality and the ethnic awareness education of nearby parents and teachers. According to the data, 62% of parents support students learning "BAISHI" vocal music.

Most students have a shallow grasp of the source of "BAISHI" vocal music and related knowledge points or do not understand. In repertoire learning, most students have more or less contact, and only a small number of people do not. This should have a direct relationship with the school's factors of "BAISHI" vocal music. It is also a small achievement of "BAISHI" teaching. The students think "BAISHI" vocal music in the school classroom is necessary. This indicates that although some students do not like this kind of traditional music, they feel it is necessary to learn some traditional music of their nationality out of a sense of responsibility or thirst for knowledge.

Regarding the environment around most students, some people can sing "BAISHI" around them. This is mainly because most of these students live in the Lisu areas. They grew up in Lisu families and villages, so it is normal for them to be around people who can sing "BAISHI."

3) It's good to learn about Baishi resources

According to the data, some people can sing "Baishi" vocal music around the students, and 83% of them choose people who can sing, indicating that the students' natural learning environment is still very good. Based on the interviews of the two expert groups of folk artists and teachers, the students who can sing mentioned by the students are basically in the communities or rural areas, if analyzed from the quality perspective. Because there are many folk singing groups in rural areas, and these groups are widely dispersed. Their singing occasions include formal unity, free dispersion, and family units. Some children's family elders or neighbors are more likely to sing "Baishi," which is why the surrounding learning environment is better. But this situation is normal for middle school students only on weekends because they study from Monday to Friday.

4) There are some teaching achievements, but they are not outstanding enough

According to the answers from the students, it can be seen that the "Baishi" vocal music teaching at the school has achieved some teaching results. Most students can sing a little melody, and 76% choose to sing a little "Baishi". From this point of view, at least let the students know what the melody of "Baishi" is like, which also laid a foundation for further consolidating the teaching. However, there has yet to be a great breakthrough in teaching achievements. Only 7% of the students have won awards related to "Baishi" vocal music, and this award is not entirely organized by schools, either through social organizations or government organizations.

On the other hand, only 33 percent mastered the unique skills of Baishi vocal singing, and only 39 percent knew the source of Baishi. It can also be analyzed that the content of teaching "Baishi" vocal music in the school is not specific and in-depth enough. At present, it only stays in the stage of a simple experiment.

5) The teaching system is not sound enough, and the teaching objectives are not clear enough

According to the interview records, the teaching of "Baishi" in schools is not fixed. Often, to complete task-focused short-term intensive learning after relevant government departments assign some tasks, folk artists are rarely invited to attend regular classes in schools. The questionnaire data also shows that 82% of the students chose that the probability of folk artists attending school classes is less than 5 times in each academic year. The in-service teachers of the school have a very low mastery of "Baishi" vocal music, and 78% of the students choose the music teachers of the school with an average or zero mastery. As a result, teachers rarely talk about the traditional music of the Lisu nationality when there are no folk artists in school. 83% of Lisu students choose normal music classes, which rarely involve local traditional music. Music teachers generally use unified teaching materials. From these aspects, it can be shown that the whole teaching planning system of the school in the teaching of "BAISHI" vocal music is not sound enough, and the teaching objectives are not specific enough, which also leads to the situation that the teaching content is very scattered and the teaching intensity is very scattered.

6) Teaching content and form are not innovative enough

Through the interview data of two groups of experts, it can be concluded that, as far as the "Baishi" vocal music class is concerned, the current teaching mode is still basically the traditional teaching mode, that is, the method of word of mouth, and the content is the original teaching content and form of folk artists in civic groups. There are also few opportunities for students to go out of the classroom to learn and experience folk music in a truly organized way, both in the community and the field. This also leads to the gap between students and folk artists in aesthetics and ideas and between theory and practice. Regarding how students accept the classroom, there is also a need for auxiliary content, so the teaching process is not life and interest. There are many reasons for this result, but some are because folk artists have too few class hours in school, and sometimes even intensive teaching tasks, so they have yet to form a very specific and comprehensive classroom model.

7) Government support measures are not perfect

According to the analysis of the two expert groups' interview data, the government currently has some protection measures for traditional folk music. Still, more is needed from the teaching level of the school. Firstly, from the perspective of the compensation of the folk artists, according to the interview, the compensation is very unstable. Every time you enter the

school for a class, you must apply for a separate financial application, and no long-term stable compensation mechanism has been formed. This also hindered the long-term stable curriculum arrangement of folk artists in schools. In addition, the school needs more funds to organize and hold activities related to traditional folk songs. According to the data, 78% of the students chose to participate in the "Baishi" performance only one to three times. In terms of the school's hardware, there is no local instrumental music, such as "Qi Ben" and "Dili Tu," which restricts the quality of teaching to some extent. Finally, from other aspects, relevant government departments organize students to participate in traditional folk music activities, leading to the need for students' learning experiences and performance experiences. Therefore, from the analysis of many aspects, the current government support policies for traditional folk songs in schools are not perfect, and the strength is insufficient.

Discussion

Zhao Xiuying (2006 : 690-693) Historically, the Lisu people are constantly migrating. They are good at singing, dancing, and loving life and constantly extract high-quality national culture from life. Lisu nationality has a wide migration range from north to south to Southeast Asia. There are some common and different aspects in each Lisu culture, so the Lisu ethnic culture is inclusive and rich. Nujiang Prefecture is the only Lisu autonomous prefecture in China. Its unique geological, geomorphic, and linguistic features give local Lisu culture its unique style and connotation. Zhao Shijian (2006 : 30-31) is rich in Lisu music. There are many folk songs of the Lisu nationality in Nujiang Prefecture, including grazing tunes, building a new house, planting seedlings for marriage, and folk song tunes. From Mr. Yang Yuanji's generation of Lisu music experts, all these minor tunes around Nujiang are classified as "Lisu three major tunes." Three major tunes have "Baishi," "Mo scraping," and "Yo ye," which is the most unique, the most widespread influence is "Baishi," and "Baishi," the unique place is a large shaking voice. Hu Yinbo (2020 : 146-148) "Baishi" is the most representative traditional folk song of the Lisu nationality in the Nujiang area. Although it is difficult to find a specific time, it has been around for at least 100 years. Since the formation of the earliest "Baishi" vocal music, it has undergone many changes. It exists in the form of love songs for men and women. Later, after the liberation of New China, contents of gratitude to the Communist Party and reunion between old and new friends were gradually added to the original love content. Many contents expressed in the minds of Lisu people in the new era are now added.

From the above research results, it can be seen that no matter what period Lisu people, "Bashi" is a very important bridge for them to express their inner world, and they cannot live without "Baishi" in their production and life. Moreover, "Baishi" enables them to love life and their nation more and never forget their roots. Through unique musical symbols of "Baishi," more and more people can constantly know and enter the world of Lisu nationality, increasing their circle of friends and influence and bringing more energy to the spiritual world. This is why local children must keep learning their traditional music.

From the results of the research, as for the teaching concept of "Baishi" vocal music in middle school, it basically stays in a relatively traditional stage, especially the folk artists in the teaching process only adopted the most traditional mode of word of mouth, and did not combine with other auxiliary content, resulting in the lack of vitality in the classroom, it is obvious that teaching just for the sake of teaching is not enough. Suwanpakdee (2018 : 159-179) argues that classroom teaching is just a simple carrier, and thinking should be broadened in the teaching process. Practical teaching methods should not only be integrated into the

teaching process of local music so that students can have a full sense of participation and improve their understanding of knowledge. In addition, cross-ethnic thinking should be used to learn from each other's strengths and weaknesses in teaching. That is to say, many typical successful cases of other ethnic groups should be absorbed to combine with the teaching situation of the ethnic group for improvement. At the same time, it is also necessary to constantly demonstrate the ethnic culture learned to improve the internal learning motivation and self-confidence of the ethnic culture. Wu Yuanjing (2018 : 179), in the teaching process of traditional music, teachers should change the previous teaching methods and strategies, start from the student's interests, combine the traditional and modern thinking modes accordingly, and make use of multimedia equipment, electronic music and other ways of combining traditional music with singing and playing. Let students experience the real charm of traditional music by innovative means instead of staying in the traditional teaching mode, which makes students more bored. As long as we understand the students' interest points, the innovation points will be combined with the student's interest points.

From the above discussion, establishing the whole teaching concept of "Baishi" vocal music in the process of entering the school is very important, which involves the development quality of the whole teaching and long-term teaching objectives. In the process of introducing "Baishi" into school teaching, both from the school level and from the level of teachers should attach importance to the advanced nature of teaching concept, both in terms of ideas and measures should stand in the perspective of innovation to carry out in-depth teaching, which is also the expectation of students, but also the needs of the new era of characteristic teaching.

Recommendation

Theoretical Recommendation

The improvement of the curriculum system is an important guarantee for the improvement of teaching efficiency and quality. The curriculum system's improvement will give the teaching process and content more specific goals and measures. According to the research results on the status of "Baishi" vocal music teaching in Lushui Minzu Middle School, the music classes in local middle schools are mainly based on the unified textbooks issued by the state, and there is no possibility of traditional folk songs of local Lisu nationality in the textbooks. This indicates that if the "Baishi" vocal music is to play a role in the middle school music class, there must be a curriculum tailored to local conditions. The middle schools in Lushui City still need to perfect the local traditional folk song teaching system and only stay in the preliminary stage of tentative teaching. Therefore, it is suggested that the school take the lead in organizing relevant departments and experts to study and improve the local traditional music teaching curriculum of "swaying" vocal music in junior middle school. First, work out a long-term and stable curriculum arrangement plan, and the number of hours of "Baishi" vocal music teaching accounts for half of the total music hours. Second, develop teaching tasks of different levels according to different grades. 3, according to the teaching tasks, refine the teaching content of different difficulties, 4, combine with experts to optimize the knowledge of each content, 5, optimize the course evaluation content and improve the course evaluation system.

Practical Recommendations

As far as the teaching of "Baishi" vocal music in middle school music classes is concerned, it is a stage of constant exploration and trial in the Nujiang area. Although it has certain regional, national, and cultural environmental advantages, it is more due to the immaturity and imperfection of the teaching concept and the whole teaching system, which can also be seen that there are numerous problems and how to solve these problems effectively. In fact, it cannot be done directly by one person, one school, or one part of the government. To judge and analyze the specific problems from an objective, rational, and scientific perspective, the relevant experts in this field must do more systematic research and give more reasonable plans and suggestions.

References

- Cao, C., & Wang, F. (2011). Significance and policy perspective of National culture protection and inheritance in China. *The mass of literature and art*. (23), 222-223.
- Hu, Y. (2020). A preliminary study on the singing style of Baishi, one of the "three major tones" in Lisu. *China Nationalities Expo*. (24), 146-148.
- Suwanpakdee, S. (2018). Sounds of Lisu music to new music for guitar and string quartet, *Malaysian Journal of Music*. 7 (1), 159-179.
- Wu, Y. (2018). Break traditional teaching concepts and innovate Junior High School Music Teaching method. *China New Communications*. (16), 179.
- Yang, L. (2020). A Brief analysis of the cultural connotation of Baishi folk song of Nujiang Lisu Nationality. *Cultural Industries*. (31), 157-160.
- Zhao, S. (2006). Lisu "three major". *National music*. (02), 30-31.
- Zhao, X. (2006). *A Series of Books on the Brief History of China's Ethnic Minorities: Chuai. Zhenyu, Hua Zugen (EDS.)* Yearbook of Chinese Ethnic Studies. Minzu University of China Press. 690-693.

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม
เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

**Development of an Instructional Model by Applying Blameless Postmortem
Methods to Enhance Critical Reading Skills and Creative Problem
Solving Skills of Undergraduate Students**

บุษบา บัวสมบุญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Busaba Buasomboon

Silpakorn University, Thailand

E-mail: buasomboon_b@su.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต (2) ประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม (3) ขยายผลการวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 27 คน กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการขยายผลการวิจัย คือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนและคู่มือการใช้ แผนการจัดการเรียนการสอน แบบวัดทักษะการอ่านวิพากษ์ แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แบบวัดความคิดเห็นของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล กระบวนการเรียนการสอนมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ปูพื้นความเข้าใจ 2) พิสูจน์หลักฐาน 3) พิสูจน์แนวคิด 4) รายงาน 5) ถอดบทเรียน และ 6) สนับสนุนมุมมองใหม่ 2. ประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า 2.1) หลังใช้

*วันที่รับบทความ : 26 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 4 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 7 กันยายน 2566

Received: August 26 2023; Revised: September 4 2023; Accepted: September 7 2023

รูปแบบการเรียนการสอนพบว่า นักศึกษามีทักษะการอ่านวิพากษ์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p=.000$) 2.2) ระหว่างเรียนนักศึกษามีพัฒนาการทักษะการอ่านวิพากษ์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การวัดแต่ละครั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคู่ ($p=.000$) 2.3) หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอน นักศึกษามีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p=.000$) 2.4) ระหว่างเรียนนักศึกษามีพัฒนาการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การวัดแต่ละครั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคู่ ($p=.000-p.003$) 2.5) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีขึ้นไป และ 3. ผลการขยายผลการวิจัยด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพบว่า 3.1) หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนพบว่า นักศึกษามีทักษะการอ่านวิพากษ์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p=.000$) 3.2) ระหว่างเรียนนักศึกษามีพัฒนาการทักษะการอ่านวิพากษ์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การวัดแต่ละครั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคู่ ($p=.000$) 3.3) หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนนักศึกษามีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 ($p=.000$) 3.4) ระหว่างเรียนนักศึกษามีพัฒนาการทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การวัดแต่ละครั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคู่ ($p=.000$) และ 3.5) ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มที่ได้รับการขยายผลวิจัยที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน; วิถีเบลมเลส โปสต์มอร์เท็ม; การอ่านวิพากษ์; การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

Abstracts

The purposes of this research were to: (1) develop and determine the efficiency of an instructional model by applying the blameless postmortem methods to enhance critical reading skills and creative problem solving skills of undergraduate students (2) evaluate the effectiveness of an instructional model by applying the blameless postmortem methods to enhance critical reading skills and creative problem solving skills of undergraduate students and (3) disseminate an instructional model by applying the blameless postmortem methods to enhance critical reading skills and creative problem solving skills of undergraduate students. The samples of this research were 27 undergraduate students in the third year of Thai Language major, Faculty of Education, Silpakorn University, the target population consisted of 35 undergraduate students in the second year of Thai Language major, Bansomdejchaopraya Rajabhat University. The research instruments employed in this research were an instruction model, a manual, lesson plans, critical reading skills and creative problem solving skills tests and an opinion of this instructional model. The quantitative data were analyzed by mean (M), standard deviation (SD), and t – test dependent, repeated-measure analysis of variance. The qualitative data were analyzed by content analysis.

The following were the results: 1. The Instruction model by applying Blameless Postmortem Methods to Enhance Critical Reading Skills and Creative Problem Solving Skills of Undergraduate Students consisted of 4 components; principles, objectives, process and

measurement and evaluation. The teaching and learning process has 6 steps as follows: 1) Prerequisite 2) Proof of evidence 3) Proof of concept 4) Report 5) Lessons learned 6) Encouragement novel viewpoints

2. The effectiveness of the model indicated that 2.1) the undergraduate students' critical reading skills after implementing the model were higher than before attending to the class at a 0.05 significance level, 2.2) after implementing the model, the undergraduate students' critical reading skills were continually higher, each measurement was statistically different at the 0.05 level for all pairs ($p=.000$), 2.3) the undergraduate students' creative problem solving skills after implementing the model were higher than before attending to the class at a 0.05 significance level, 2.4) after implementing the model, the undergraduate students' creative problem solving skills were continually higher, each measurement was statistically different at the 0.05 level for all pairs ($p=.000-.003$), 2.5) the students' opinions of the model were in the level of strongly.

3. The effectiveness of disseminating the instructional model revealed that 3.1) the undergraduate students' critical reading skills after implementing the model were higher than before attending to the class at a 0.05 significance level, 3.2) after implementing the model, the undergraduate students' critical reading skills were continually higher, each measurement was statistically different at the 0.05 level for all pairs ($p=.000$), 3.3) the undergraduate students' creative problem solving skills after implementing the model were higher than before attending to the class at a 0.05 significance level, 3.4) after implementing the model, the undergraduate students' creative problem solving skills were continually higher, each measurement was statistically different at the 0.05 level for all pairs ($p=.000$), 3.5) the students' opinions of the model were in the level of strongly.

Keywords: Instructional Model; The Blameless Postmortem Methods; Critical Reading; Creative Problem Solving

บทนำ

วรรณคดีเป็นบันทึกของชีวิตและสังคม คุณค่าของวรรณคดีเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้แต่งและผู้อ่านที่มองเห็นคุณค่าที่เกิดขึ้น (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2549 : 23) ดังนั้นหากนักศึกษาวิชาภาษาไทยไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีแล้วก็จะกลายเป็นการทอดทิ้งสมบัติด้านภูมิปัญญาอันมีค่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อนักศึกษาต้องอ่านวรรณคดีต่างยุคสมัยแล้วไม่เข้าใจภาษา โลกทัศน์ ชีวทัศน์ในวรรณคดี เพราะภูมิหลังของผู้แต่งและผู้อ่านแตกต่างกัน ทำให้นักศึกษาไม่ยอมอ่านและกลายเป็นปัญหาของการเรียนการสอนวรรณคดี บทบาทของผู้สอนจึงมีความสำคัญในการให้แนวทางแก่ผู้เรียน ดังที่ กุสุมา รักษมณี (2547 : 16) กล่าวถึงปัญหาการเรียนวรรณคดีไว้ว่า “ผู้เรียนไม่รู้ว่าจะเรียนไปทำไม ไม่มีฉันทะ ต้องฝืนใจเรียน บ้างก็ไม่ชอบว่ายาก ซึ่งอาจเป็นที่วิธีสอนที่ทำให้เรื่องง่ายกลายเป็นเรื่องยากทำให้ คุณค่าที่ควรได้จากวรรณคดีถูกบดบังไป จึงคาดหวังความช่วยเหลือของผู้สอนแต่ละคนได้ช่วยปลุกฝัง ทศนคติที่ดีต่อวรรณคดี ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดีที่สัมผัสกับชีวิตประจำวันได้” ดังนั้นการแก้ไขปัญหาการอ่านวรรณคดีจึงสามารถแก้ไขได้ด้วยความช่วยเหลือของผู้สอนนั่นเองที่จะให้แนวทางแก่เยาวชนได้พัฒนาทักษะการอ่านจนกระทั่งเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียนวรรณคดี

อย่างไรก็ตาม กระบวนการเรียนการสอนที่ผ่านมายังไม่พบรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีที่ทำความเข้าใจเรื่องของอคติ เพราะปัญหาหนึ่งของผู้เรียนที่ไม่ชอบอ่านวรรณคดี คือไม่เข้าใจการตัดสินใจและการกระทำของตัวละคร ผู้เรียนรู้สึกขัดแย้งกับสิ่งที่วรรณคดีเห็นว่าดี แต่ผู้เรียนที่เป็นเยาวชนรู้สึกไม่เห็นด้วยด้านการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองทำความเข้าใจ ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่ามีการประชุมค้นหาสาเหตุของปัญหาโดยละอคติไม่ตำหนิ ตัวบุคคลและมุ่งแก้ไขความผิดพลาดที่มาจากระบบ ด้วยกระบวนการประชุมสืบสวนที่เป็นวิธีการแก้ปัญหาการทำงานในองค์กรโดยเฉพาะสำนักงานเอกชนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น เอตซี (Etsy) กูเกิล (Google) แอตลาสเซียน (Atlassian) เป็นต้น โดยเรียกกระบวนการทำงานเช่นนี้ว่าการประชุมแก้ปัญหาด้วยวิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม (blameless postmortems) (Allspaw, 2012 : 2) ผู้วิจัยจึงสนใจประยุกต์กระบวนการแก้ปัญหาวิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มในการทำงานมาเป็นขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนวรรณคดี เพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ฝึกจากกระบวนการทำงานจริง และยังเป็นการฝึกแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อีกด้วย แม้วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม จะมีส่วนคล้ายกระบวนการสืบสอบ แต่การค้นพบปัญหา มีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ไขอย่างไม่ใช้อคติและไม่ตำหนิตัวบุคคล จึงน่าจะเหมาะกับการศึกษาวรรณคดี

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาและเป็นแนวทางการอ่านต่อไป นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าการประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มมาสู่รูปแบบการเรียนการสอนจะสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน มีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ทั้งนี้จะมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดขั้นสูงของผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์ วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ดังนี้
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านวิพากษ์ของนักศึกษาก่อนใช้ ระหว่างใช้ และหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม

2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาก่อนใช้ ระหว่างใช้ และ หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทม

2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดี โดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

3. เพื่อขยายผลการวิจัยด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) เพื่อออกแบบและพัฒนา รูปแบบ (Design and Development: D & D) ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี (Implementation: I) และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน และขยายผลรูปแบบการเรียนการสอน (Evaluation: E)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 กลุ่ม รวม 57 คน ที่ลงทะเบียนรายวิชา อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศต่อวรรณกรรมไทย

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต วิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 27 คนที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ชั้นเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

1.2.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการขยายผลการวิจัย นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564 ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนวิชา 2191208 พัฒนาการของวรรณคดีไทย จำนวน 35 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการขยายผลการวิจัยอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหน่วยตัวอย่างด้วยความเต็มใจ

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นเครื่องมือในการวิจัยแต่ละขั้นตอน โดยมีการการหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม ผู้วิจัยร่างรูปแบบฯ และนำไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกรายการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.60-4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.45-0.55 แสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้จริงได้

2.2 คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม ผู้วิจัยพัฒนาคู่มือตามองค์ประกอบต่าง ๆ แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกรายการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.60-5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.00-0.45 แสดงว่าคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้จริงได้

2.3 แผนการจัดการเรียนการสอน มีทั้งหมดจำนวน 5 แผน กำหนดเวลาจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม แผนละ 2 ชั่วโมง ประกอบด้วยเรื่อง มหาชาติคำหลวงตอน หิมพานต์และทศกัณฐ์ รามเกียรติ์ตอนนารายณ์ปราบนาทก สามก๊กตอนประหารม้าเจ๊ก ราชาธิราชตอนประหารนางกาย และอิเหนาตอนศึกกะหมิงกุหนิง จากนั้นตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกรายการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.60-5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.00-0.45 แสดงว่าแผนการเรียนการสอนด้วยการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มสามารถนำไปใช้จริงได้

2.4 แบบวัดทักษะการอ่านวิพากษ์ เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามเป็นแบบอัตนัย 4 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Scoring) เป็น 5 ระดับ โดยประเมินจากการวิเคราะห์และประเมินสาร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักวิธีการสร้างการสร้างความเหตุการณ์จากปมขัดแย้งที่เป็นปัญหาของบทอ่าน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุผลจากพฤติกรรมตัวละคร วิเคราะห์เจตนาของสารที่เป็นอุดมการณ์จากหลักฐาน จุดประสงค์ที่แท้จริงของผู้แต่ง ค่านิยมอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในสาร และประเมินความน่าเชื่อถือของสารโดยนำทางเลือกที่ดีที่สุดไปใช้ประโยชน์ จากนั้นวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการอ่านวิพากษ์โดยคำนวณสูตร Conbach's Alpha ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นระดับยอมรับได้เท่ากับ 0.90 (Nunnally, 1978 : 1) และหาคุณภาพเกณฑ์การประเมินด้วยการนำเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านวิพากษ์ไปหาความเชื่อมั่นโดยวิธี Inter Rater Reliability คือการวัดซ้ำโดยผู้ตรวจคนละคน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นอาจารย์สอนภาษาไทยได้ตรวจวัดซ้ำ 5 ครั้ง ภาพรวมของ 5 ครั้ง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) เท่ากับ 0.83 ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์สูง

2.5 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามเป็นแบบอัตนัย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Scoring) เป็น 5 ระดับ โดยประเมินจากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ การนำไปประยุกต์กับเหตุการณ์ปัจจุบัน ขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมคำถามในการวัดทั้งหมด 3 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยคำนวณสูตร Conbach's Alpha ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นระดับดีเท่ากับ 0.95 (Nunnally, 1978 : 1) และหาคุณภาพเกณฑ์การประเมินด้วยการนำเกณฑ์การประเมินทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ไปหาความเชื่อมั่นโดยวิธี Inter Rater Realibility คือ การวัดซ้ำโดยผู้ตรวจคนละคน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นอาจารย์สอนภาษาไทยมากกว่า 10 ปี ได้ตรวจวัดซ้ำ 5 ครั้ง ภาพรวมของ 5 ครั้ง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) เท่ากับ .83 ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์สูง

2.6 แบบวัดความคิดเห็นของผู้เรียน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากนั้นนำไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกรายการมีค่าความสอดคล้องระหว่างรายการที่ใช้วิเคราะห์กับรายละเอียดที่ศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.00 แสดงว่าแบบสอบถามดังกล่าวมีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้จริงได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้ดำเนินการวิจัยตามแบบแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre Experimental design) เป็นการศึกษากลุ่มทดลองเดี่ยววัดผลก่อนและหลังเรียนด้วยแบบแผน The One Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 : 144)

3.2 ผู้วิจัยเป็นผู้สอนและเก็บรวบรวมด้วยตนเองตามกระบวนการวิจัยในรายวิชา 465329 อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศต่อวรรณกรรมไทยกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 27 คนที่เรียนในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564 โดยใช้เนื้อหาตามโครงสร้างรายวิชา ทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 10 ชั่วโมง

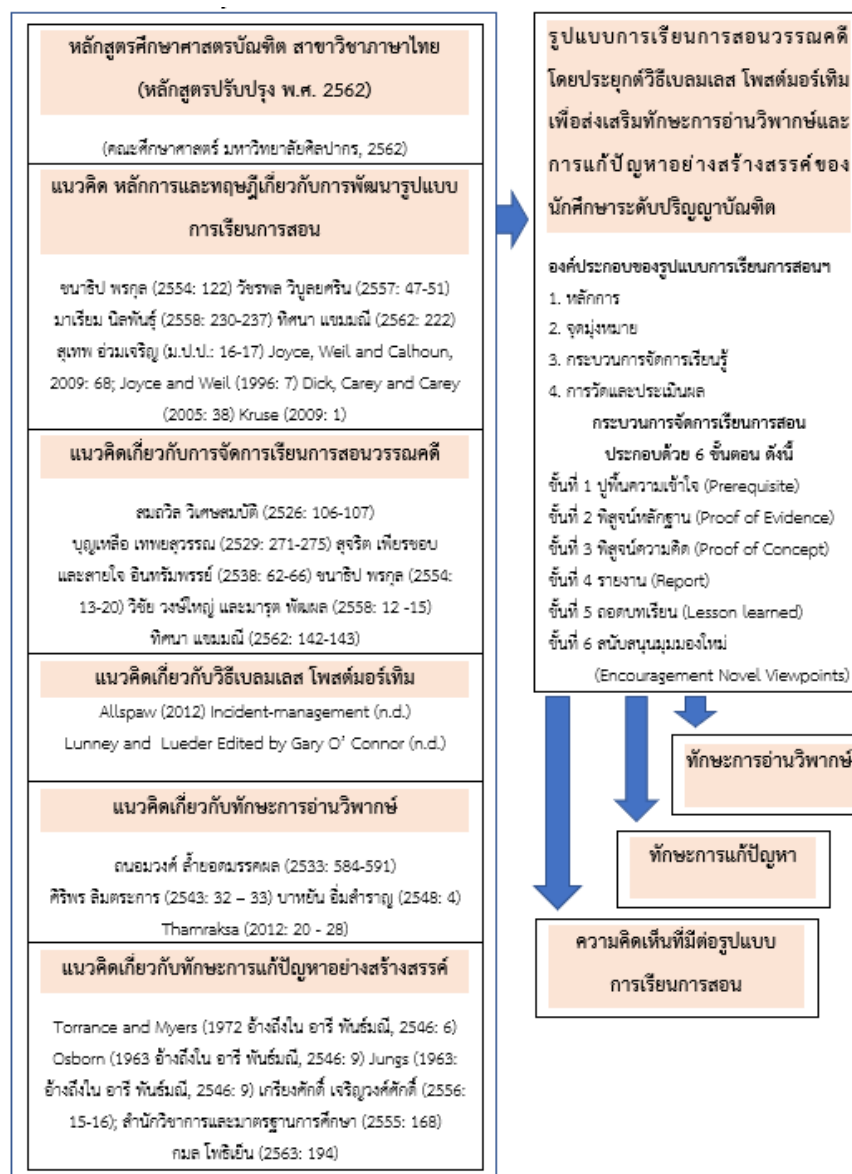
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่ได้จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านนิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยวิเคราะห์ทักษะก่อนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent และศึกษาผลของทักษะการอ่านนิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ขณะใช้รูปแบบโดยวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.2 ข้อมูลอื่น ๆ ที่สังเกตได้จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ได้แก่ ความเหมาะสมของระยะเวลา เนื้อหา ขั้นตอนการเรียนการสอน วิเคราะห์วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำเสนอด้วยการบรรยาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีกรอบแนวคิดการวิจัยพัฒนารูปแบบดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีองค์ประกอบสำคัญด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นที่ 1 ปูพื้นความเข้าใจ (Prerequisite)** ผู้สอนบรรยายเรื่องแนวทางการเรียนและความเป็นมาของเรื่องโดยสังเขป **ขั้นที่ 2 พิสูจน์หลักฐาน (Proof of Evidence)** ผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายหาปมปัญหาสำคัญของบทอ่าน (ผู้สอนได้มอบหมายให้อ่านบทที่มีขนาดยาวมาก่อนเข้าชั้นเรียน) ผู้เรียนบอกชื่อตัวละครที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งกันจนนำไปสู่ปมปัญหาสำคัญ ผู้เรียนแต่ละคนยกข้อความจากคำประพันธ์ประกอบคำอธิบาย ผู้สอนให้ผู้เรียนนำปัญหาความขัดแย้งว่าสะท้อนค่านิยมอุดมการณ์อย่างไรไปเป็นหัวข้อ อภิปรายกันในกลุ่มต่อไป **ขั้นที่ 3 พิสูจน์ความคิด (Proof of Concept)** ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม (4-5 คน) ประชุมพิจารณาพฤติกรรมของตัวละครหรือทัศนคติ โดยรอบด้านอย่างเป็นธรรม ตามประเด็นคำถาม **ขั้นที่ 4 รายงาน (Report)** ผู้แทนกลุ่มรายงานผลการประชุม ผู้เรียนร่วมอภิปราย **ขั้นที่ 5 ถอดบทเรียน (Lesson learned)** ผู้สอนตั้งคำถามถึงวิธีการแก้ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากค่านิยมและอุดมการณ์ของเรื่อง ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปประเด็น ข้อคิดจากบทอ่าน **ขั้นที่ 6 สนับสนุนมุมมองใหม่ (Encouragement Novel Viewpoints)** ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในเหตุการณ์จริงเทียบเคียงกับเหตุการณ์ที่อ่านในชีวิตจริง

2. ผลการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1 คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านวิพากษ์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการอ่านวิพากษ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม

การทดสอบ	จำนวน นักศึกษา	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	T	p
ก่อนเรียน	27	20	7.471	1.347	48.09	.000
หลังเรียน	27	20	18.778	1.368		

จากตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการอ่านวิพากษ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โปสต์มอร์เท็มเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายแผนการเรียนการสอนจำนวน 5 ครั้ง พบว่าคะแนนทักษะการอ่านวิพากษ์ในแต่ละช่วงเวลาของการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โปสต์มอร์เท็ม

การทดสอบ	จำนวน นักศึกษา	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	t	p
ก่อนเรียน	27	15	7.259	0.813	56.31	.000
หลังเรียน	27	15	14.296	0.912		

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โปสต์มอร์เท็ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายแผนการเรียนการสอนจำนวน 5 ครั้ง พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในแต่ละช่วงเวลาของการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ด้านความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โปสต์มอร์เท็มเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา (M เท่ากับ 4.79, SD เท่ากับ 0.44) ด้านกระบวนการเรียนการสอน (M เท่ากับ 4.89, SD เท่ากับ 0.32) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (M เท่ากับ 4.73, SD เท่ากับ 0.51) ด้านการวัดและประเมินผล (M เท่ากับ 4.69, SD เท่ากับ 0.58) ด้านสื่อการสอน (M เท่ากับ 4.73, SD เท่ากับ 0.52)

3. การขยายผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านวิพากษ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิมฯ มีค่าเฉลี่ย (M เท่ากับ 18.400, SD เท่ากับ 1.684) อยู่ในระดับดีมากและสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์ วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิมฯ (M เท่ากับ 7.257, SD เท่ากับ 1.704) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายแผนการเรียนการสอนจำนวน 5 ครั้ง พบว่าคะแนนทักษะการอ่านวิพากษ์ในแต่ละช่วงเวลาของการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิมฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิมฯ มีค่าเฉลี่ย (M เท่ากับ 13.886, SD เท่ากับ 1.078) สูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิมฯ (M เท่ากับ 6.800, SD เท่ากับ 1.106) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายแผนการเรียนการสอน จำนวน 5 ครั้ง พบว่าคะแนนทักษะการอ่านวิพากษ์ในแต่ละช่วงเวลาของการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิมเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด รายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ ด้านเนื้อหา (M เท่ากับ 4.51, SD เท่ากับ 0.63) ด้านกระบวนการเรียนการสอน (M เท่ากับ 4.69, SD เท่ากับ 0.64) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (M เท่ากับ 4.67, SD เท่ากับ 0.61) ด้านการวัดและประเมินผล (M เท่ากับ 4.49, SD เท่ากับ 0.32) ด้านสื่อการสอน (M เท่ากับ 4.53, SD เท่ากับ 0.64)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต นี้มีกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งข้อมูลเอกสาร ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับหลักการทฤษฎีการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนวรรณคดีไทย แนวคิดที่สามารถประยุกต์มาเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ แนวคิดเรื่องการประชุมแก้ปัญหาด้วยวิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทิม แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนวรรณคดีที่เหมาะสมกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การอ่านวิพากษ์ รวมถึงได้สังเคราะห์คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาตามที่หลักสูตรศึกษา

ศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดไว้ในกรอบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และข้อมูลบุคคลด้วยการสอบถามจากนักศึกษา การสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน การให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนเริ่มต้นที่สำคัญ ดังที่ เมน (Main, 1997 : 37-41) กล่าวถึงความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาต้องมีการวิเคราะห์เมื่อเริ่มงาน เรียกว่าการวิเคราะห์ส่วนหน้า (front-end analysis) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมาย ภาระงานและเนื้อหาสาระ รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นของผู้วิจัยจึงมาจากการตอบสนองความสนใจของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนรุ่นใหม่

2. สาระสำคัญของวิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เทม สัมพันธ์กับหลักการสอน 3 หลักการ คือหลักการแก้ปัญหา หลักการคิด และระบบสังคม รวมถึงยังมีขั้นตอนในการอ่านที่ให้ละอคิดและทำความเข้าใจคำนิยาม อุดมการณ์ในเรื่องอันเป็นมูลเหตุของการตัดสินใจและการประพัตินของตัวละคร ด้วยหลักการเรียนการสอนที่สังเคราะห์มานับว่ายังสัมพันธ์กับการอ่านวิพากษ์อีกด้วย กล่าวคือแนวทางการอ่านวิพากษ์มีลักษณะของการอ่านละเอียด อ่านแล้วถกคิดตั้งคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่หยั่งรากลึกจนกลายเป็นความคุ้นเคยเพื่อพินิจวิเคราะห์อย่างไม่มีอคติ มีจุดยืนการอ่านอย่างให้ความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย และในกรณีที่มีข้อสรุปจากหลายทางเลือกก็ต้องมีเหตุผลที่ดีในการเลือกข้อสรุปข้อใดข้อหนึ่งจากหลายทาง (บาหยัน อิมสำราญ, 2548 : 4 -5) ขั้นตอนการอ่านดังกล่าวทำให้เกิดวิจารณ์ญาณในการอ่านและเข้าใจสารของเรื่องในแง่มุมต่าง ๆ ได้ดีขึ้น จึงมีผลกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านซึ่งแนวทางของงานวิจัยการอ่านวิพากษ์นี้สอดคล้องกับงานวิจัยการอ่านตีความของ ภัทราภรณ์ ช้อยศิริ (2563 : 1) เรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ที่ได้นำแนวคิดของทฤษฎีการก่อสร้างมาใช้เป็นฐานความคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ในครั้งนี้เพื่อค้นหาความหมายอื่น ๆ ที่ตัวบทกดทับเอาไว้ เป็นการหาความหมายที่แฝงอยู่หรือที่ซ่อนอยู่ ขั้นตอนการสอนอ่านเริ่มที่วิธีให้ผู้เรียนอ่านสารที่ผู้แต่งต้องการสื่อ ตามด้วยการค้นหาคำสำคัญที่แสดง วาทกรรม แนวคิด หรือค่านิยมของบทอ่าน และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุป เกี่ยวกับความหมายของถ้อยคำสำนวนที่ปรากฏตามบริบท ทั้งนี้ผู้เรียนจะสามารถเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของภาษาและความซับซ้อนของความหมายที่ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในตัวบท ต่อจากนั้นขั้นตอนสุดท้ายคือ ผู้เรียนสามารถสรุปสาระสำคัญ ความคิดสำคัญ น้ำเสียงของผู้แต่ง ผลของงานวิจัยนี้พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

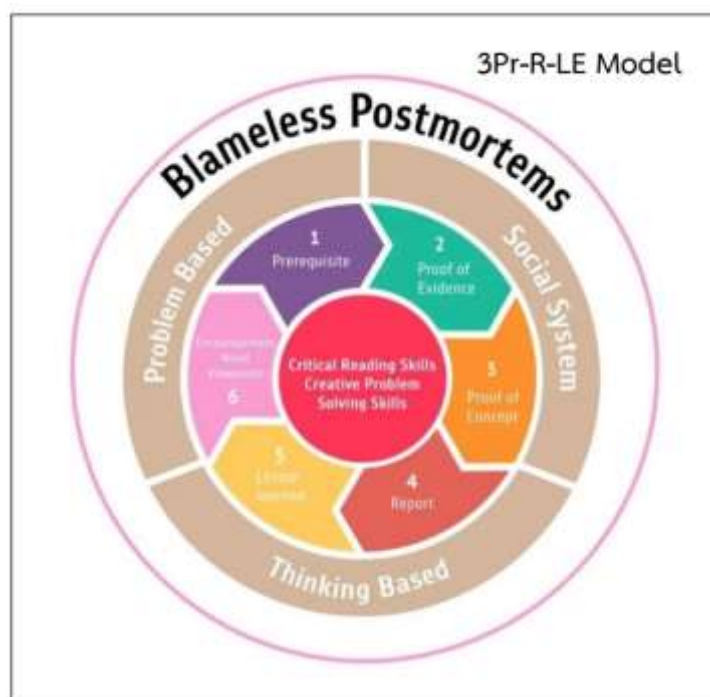
3. ระหว่างการเรียนการสอน ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา พบว่าผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมอภิปรายในชั้นเรียน ใช้เหตุผลในการสนทนา ใช้วาจาสุภาพ เข้าเรียนตรงเวลา

4. รูปแบบการเรียนการสอนนี้ประกอบด้วยกิจกรรมเป็นกระบวนการกลุ่ม ให้ร่วมกันค้นหาปัญหาความขัดแย้งของตัวละครที่มีผลกระทบเสียหายเป็นเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง การอ่านละเอียดให้ความเป็นธรรมกับตัวละครทุกฝ่าย วิเคราะห์ประเมินค่านิยมอุดมการณ์ที่สะท้อนอยู่ในเรื่องและเป็นเหตุของการกำกับพฤติกรรมกระทำของตัวละคร จึงทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจทางเลือกการกระทำของตัวละครว่ามาจากมายาคติที่เป็นสิ่งกำกับพฤติกรรมของทุกคนโดยไม่รู้ตัว ปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากกระบวนการคิดความเชื่อในสังคมที่สะท้อนผ่านการกระทำของตัวละคร ความเข้าใจเหตุผลทำให้เกิดการตระหนักยังรู้ โดยมีประสบการณ์ของตัวละครเป็นกระจกสะท้อน อีกทั้งยังได้นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์จริงในปัจจุบันเพื่อเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาทางบวกโดยไม่เกิดผลกระทบเสียหายต่อไป กระบวนการเรียนการสอนเช่นนี้เองทำให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ สอดคล้องกับที่ สมเสมอ ทักซิณ และคณะ (2018 : 136-155) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบ PACLE เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีขั้นตอนการสอนเน้นการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์ชิ้นงาน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการมุ่งหาคำตอบและแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อน รวมถึงการพัฒนาสถานะที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น และเป็นวิธีการทำงานร่วมกันระหว่างความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิจารณ์ญาณ ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์หลังเรียนทั้งคะแนนเฉลี่ยรวมและคะแนนเฉลี่ยรายด้านทุกด้านของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นการสอนที่มีการสืบสอบจากการตั้งปัญหาที่ซับซ้อนสามารถนำไปสู่ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้

5. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธี เบลมเลส โพสต์มอร์เท็มเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านที่ผู้เรียนให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือด้านกระบวนการเรียนที่เป็นเป็นการเรียนรู้เชิงรุก เพราะบรรยากาศการเรียนที่เปิดโอกาสให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ น้อยเหนือ และมาเรียม นิลพันธุ์ (2564 : 138 -157) ศึกษาความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และความซาบซึ้งในวรรณคดีไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับที่ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2561 : 29) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีการอำนวยความสะดวก แนะนำนักเรียนให้สามารถเชื่อมโยงความรู้บูรณาการเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการศึกษานำไปสู่ขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีโดยนำหลักการของวิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็มมาใช้ คือหลักการแก้ปัญหา หลักการคิด และระบบสังคม จุดเน้นคือการอ่านที่ให้ละอคติและทำความเข้าใจค่านิยม อุดมการณ์ในเรื่องอันเป็นมูลเหตุของการตัดสินใจและการประพัตินของตัวละครจากวรรณคดี ปรากฏเป็น ขั้นตอนดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 หลักการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยการประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม สามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาของบทอ่านให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ เช่น อาจตัดตอนเรื่องรามเกียรติ์ ตอนพาลีและสุครีพวิวาทกัน เรื่องอิเหนา ตอนอิเหนาเผาเมือง เป็นต้น ทั้งนี้บทอ่านต้องมีปัญหาไปสู่ความเสียหายให้เกิดการสืบสวน และสะท้อนค่านิยมซึ่งเหมาะกับการวิเคราะห์ตามวัยของผู้เรียน

1.2 การจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนประมาณ 4 - 5 คนเพื่อให้ได้อภิปรายทั่วถึง

1.3 สามารถปรับเปลี่ยนช่องทางประชุมและเสนองานเป็นช่องทางอื่นได้ตามความเหมาะสมของชั้นเรียน เช่น ถ้าไม่สามารถใช้ช่องทางโน้ตของแอปพลิเคชันไลน์อาจใช้กระดาน หรือกระดานแทนได้

1.4 การกำหนดเวลาเรียน สามารถยืดหยุ่นได้ตามความยากง่ายของเนื้อหาและ ระดับชั้น โดยให้ขั้นตอนการสอนครบตามขั้นที่ระบุ ได้แก่ 1. พื้นฐานความเข้าใจ (Prerequisite) 2. พิสูจน์หลักฐาน (Proof of Evidence) 3. พิสูจน์ความคิด (Proof of Concept) 4. รายงาน (Report) 5. ถอดบทเรียน (Lesson learned) และ 6. สนับสนุนมุมมองใหม่ (Encouragement Novel Viewpoints)

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม เป็นกระบวนการประชุมแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จึงสามารถนำไปประยุกต์กับการสอนรายวิชาอื่นที่มีประเด็นการพิจารณาเรื่องค่านิยม อุดมการณ์ เช่น วิชาสังคม วิชาประวัติศาสตร์ เป็นต้น

2.2 การวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม นอกจากใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิพากษ์ยังสามารถใช้ร่วมกับการศึกษาทักษะการอ่านระดับอื่น ๆ เช่น การอ่านวิเคราะห์ เป็นต้น

2.3 การวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม สามารถส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

2.4 การวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนโดยประยุกต์วิธีเบลมเลส โพสต์มอร์เท็ม สามารถขยายผลกับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วศึกษาผลที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ในวงกว้าง

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา รัชชมนั. (2547). *วรรณสารวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: แม่คำผาง.
- บาหยัน อิมสำราญ. (2548). *วิพากษ์วรรณกรรม*. กรุงเทพมหานคร: ตุลารำลึก.
- ประจักษ์ น้อยเหนือ และมาเรียม นิลพันธุ์. (2564). “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และความซาบซึ้งในวรรณคดีไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.” *Journal of Research and Curriculum Development*. 11 (2), 138 -157.
- ภัทรภรณ์ ช้อยทิพย์. (2563). “การพัฒนาแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ดีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). *สุนทรียภาพแห่งชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. (2561). *การจัดการห้องเรียนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ด ดูเคชั่น
- สมเสมอ ทักษิณ และคณะ. (2018). “ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ PACLE เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”. *Veridian E-Journal, Slipakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 11 (2), 136 – 155.
- Allspaw, J. (2012). Blameless PostMortems and a Just Culture. *Online*. Retrieved March 20, 2022, from <https://www.etsy.com>.
- Main, R.G. (1997). “Intergrating Motivation into the Design Process.” *Education Technology* 33 (22), 37-41.
- Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric theory*. (2nd Edition). New York: McGraw-Hill.

การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์
**The Learning Organization Development of Temple and Community
in Phetchabun Province**

พระครูประโชติพัชรพงศ์,
พระครูสิริพัชรโสภิต, พระปลัดเมธี เขมปญโญ,
สรารวุฒิ วิจิตรปัญญา, นิติกร วิชума และ เครือวัลย์ มโนรัตน์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พยุหะเมือง
**Phrakru Prachotpatcharapong,
Phrakru Siriphatcharasophit, Phrapalad Methee Khempanyo,
Sarawut Wijitpanya, Nitikorn Wichuma and Kruawan Manorat**
Mahachulalongkornrajavidyalaya University,
Phokhunphamuang Buddhist College, Thailand
Corresponding Author, E-mail.: nattaphong19752518@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) ศึกษาแนวความคิดการจัดวัดและชุมชนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ 3) เพื่อเสนอรูปแบบการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย พระสงฆ์ นักวิชาการ และประชาชนจำนวน 500 คน และระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ออกเป็น 4 กลุ่ม รวม 48 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลจากการศึกษาพบว่า แนวความคิดการจัดวัดและชุมชนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้โดยเฉพาะศิลปวัฒนธรรมของพระพุทธศาสนาจะได้รับผลกระทบกระเทือนจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างมากทำให้มีผู้มองศาสนาในแง่ต่างๆ ทั้งในแง่ดีหรือแง่บวกและในแง่ร้ายหรือแง่ลบก็ตาม แต่พุทธศาสนาก็ยังนับว่ามีอิทธิพลทางด้านศิลปวัฒนธรรมอยู่มากในจิตใจของคนไทย และแสดงออกมาในรูปของโบราณสถานโบราณวัตถุ ประเพณี นิสัย ศิลปวัฒนธรรม หรือความเมตตาปราณี และความโอบอ้อมอารี สิ่งเหล่านี้อาจเรียกว่าเป็นลักษณะเฉพาะที่มีอยู่ในสังคมไทย ซึ่งเป็นลักษณะอันเนื่องมาจากพุทธศาสนาจึงถือว่าสังคมไทยก็คือสังคมพุทธนั่นเอง ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการ

* วันที่รับบทความ : 23 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่แก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 21 มีนาคม 2566

ผลักดันให้สังคมไทยเป็นสังคมพุทธตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันก็คือ พระสงฆ์ สถาบันสงฆ์จึงเป็นสถาบันจารีตที่มีความสำคัญยิ่ง พระสงฆ์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของชาวพุทธไทยส่วนใหญ่ทั้งทางด้านศีลธรรมจรรยาและกิจกรรมทางโลก พระสงฆ์เป็นหนึ่งในรัตนะ 3 คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นเสมือนตัวแทนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสถาบันพระพุทธานุศาสน์ที่ขาดเสียไม่ได้ ในชีวิตประจำวันของพุทธศาสนิกชน นอกจากจะเป็นที่พึ่งพิงทางใจ ชี้นำทางศีลธรรมจรรยา โดยชี้ให้ทำนาให้ดู และเป็นสถาบันที่เอื้ออำนวยบริการทางศาสนกิจ ศาสนพิธีแล้ว พระภิกษุสงฆ์ยังทำหน้าที่ส่งเสริมรักษานุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและให้บริการด้านอื่นๆ ที่กลไกของรัฐบาลเข้าไปให้บริการไม่ทั่วถึง ทั้งยังมีส่วนช่วยเสริมกลไกของรัฐให้บรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้นและทั้งยังมีส่วนช่วยสังคมในด้านต่างๆ อีกด้วย

2. สภาพการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์สืบเนื่องมาจากผลกระทบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีทั้งความหลากหลายและรวดเร็วในการรับข้อมูลข่าวสาร ก่อให้เกิดความไม่สมดุลในการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปัญหา 6 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านพุทธศาสนพิธี/พิธีกรรม 3) สื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 4) แหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม 5) กิจกรรมเชิงวิชาการในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ 6) เครือข่ายภาคีทางศิลปวัฒนธรรม อันส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมามากมาย

3. รูปแบบการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อดำเนินงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมให้บรรลุเป้าประสงค์ของการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านพุทธศาสนพิธี/พิธีกรรม 3) ด้านสื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 4) ด้านแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม 5) ด้านกิจกรรมเชิงวิชาการในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ 6) ด้านเครือข่ายภาคีทางศิลปวัฒนธรรม หลักพระพุทธศาสนา เป็นรากฐานสำคัญของศิลปวัฒนธรรมไทย เนื่องจากชาวไทยนับถือพระพุทธศาสนามาช้านาน และหลักพุทธธรรมในพระพุทธศาสนา ได้หล่อหลอมซึมซับลงในวิถีไทย กลายเป็นรากฐานวิถีชีวิตของคนไทยในทุกด้าน ทั้งด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรมถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อให้คนประพฤติดี ประพฤติชอบ สร้างความเจริญดีงาม และความมั่นคงทางจิตใจ เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนและสังคม ซึ่งหากคนในสังคมเกิดความเสื่อมใสศรัทธาตามหลักพุทธธรรมพระพุทธศาสนา ก็จะทำให้เป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

คำสำคัญ : การพัฒนา; องค์กรแห่งการเรียนรู้; วัดและชุมชน

Abstracts

This research has 3 objectives which are 1) to study the concept of temples and communities as a learning source. 2) to study the development of a learning organization of temples and communities in Phetchabun Province. 3) To propose a model for the development of learning organizations of temples and communities in Phetchabun Province. By using Mixed Methods Research, divided into 2 phases: Phase 1 the quantitative research which the sample consisted of monks, academics and people total 500, and Phase 2 the qualitative Research by interviewing 4 groups with a total of 48 people. The research instrument was a questionnaire and interview forms. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis and content analysis.

The results of the study showed that the concept of temples and communities as a source of learning, especially the art-cultural of Buddhism will be affected by social changes, economic and very politically, causing people to look at religion in various terms either optimistic or positive and even pessimistic or negative. But Buddhism still has a lot of artistic and cultural influence in the minds of Thai people and displayed in the form of archaeological sites, antiques, traditions, habits, arts-culture or compassion and generosity. These things may be called characteristics that exist in Thai society; which is a characteristic of Buddhism, therefore, it is considered that Thai society is a Buddhist society. The person who has played an important role in pushing Thai society to be a Buddhist society from the past to the present is monks. Therefore, the Sangha Institute is a very important institute tradition. Monks from the past to the present play an important role in the way of life of most Thai Buddhists both in morality and worldly activities. The monks are one of the three rattas, namely the Buddha, Dharma and the monks as the representative of the Lord Buddha; is an indispensable Buddhist institution. In the daily lives of Buddhists. Aside from being a reliance on the mind moral guidance by pointing it out and showing it and is an institution that provides religious services and ordinances. Monks also promote, preserve, preserve arts-cultural and provide other services that the government mechanism does not provide in all services; it also helps to strengthen the mechanisms of the government to achieve its goals and also help the society in various ways.

2. The state of development is a learning organization of temples and communities in Phetchabun province due to the impact of economic and social development under globalization. Which is both diverse and quick to receive information, causing an imbalance in the development of a learning organization of temples and communities in Phetchabun Province; The problems are 6 aspects : 1) Environment. 2) Buddhism ordinances / rituals. 3) Art-cultural promotion media. 4) Art-cultural learning source. 5) Academic activities for art and culture promotion. 6) Art-cultural network. Resulting in many different social problems.

3. Model for the development of learning organizations of temples and communities in Phetchabun province. In order to carry out the arts and culture promotion work to achieve the objectives of the development, promotion and promotion of arts-cultures in 6 areas which are; 1) Environment. 2) Buddhism ordinances / rituals. 3) Art-cultural promotion media. 4) Art-cultural learning source. 5) Academic activities for art-culture promotion. 6) Art-cultural network. Buddhism Is an important foundation of Thai art-culture because Thai people have been respecting Buddhism for a long time. And Buddhist principles in Buddhism Molded and absorbed in the Thai way became the foundation of Thai people's way of life in every aspect Including ways of life, languages, customs and traditions and morals; considered as a guideline

for conduct for good behavior to behave in a way that creates good prosperity and mental stability, for the benefit of oneself and society, if people in the society deteriorate, believe in the principles of Buddhism; Buddhism will make it part of the promotion of art-culture.

Keywords: Development; Learning Organization; Temple and Community

บทนำ

พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงมอบภาระหน้าที่สำคัญในการดูแลศาสนสถาน ศาสนสมบัติในวัด โดยพระพุทธองค์ทรงได้อนุญาตให้มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ดังในเรื่องราวของ พระปิลินทวัจฉะ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 2/270/63) ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกว่า ท่านพระปิลินทวัจฉะประสงค์จะทำที่เรือนจึงให้ภิกษุทั้งหลายทำความสะอาดเงื่อมเขาในกรุงราชคฤห์ ครั้งนั้น พระเจ้าพิมพิสารต้องการถวายคนวัดเพื่อช่วยทำความสะอาดเงื่อมเขา ต่อมาท่านพระปิลินทวัจฉะได้กราบทูลต่อพระพุทธเจ้าว่า พระพุทธเจ้าข้า พระเจ้าพิมพิสารจอมทัมมครรัฐ มีพระราชประสงค์จะถวายคนวัดข้าพระองค์ จะพึงปฏิบัติอย่างไร ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคทรงแสดงธรรมีกถาเพราะเรื่องนี้เป็นต้นเหตุรับสั่งกับภิกษุทั้งหลายว่า “ภิกษุทั้งหลายเรออนุญาตให้มีคนงานวัด (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 5/270/64)

จากพระพุทธพจน์ดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า การดูแลศาสนสถาน ศาสนสมบัติของพระพุทธศาสนา มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล แต่ในสมัยปัจจุบันนั้นถ้าเป็นวัดเล็กมีพระภิกษุสามเณรไม่มากนัก เจ้าอาวาสก็ทำหน้าที่ปกครองดูแลพระภิกษุสามเณรภายในวัดตามพระธรรมวินัยด้วยตนเอง หากวัดนั้นมีกุฏิหลายหลัง เจ้าอาวาสก็มอบหมายให้พระภิกษุอาวาสเป็นผู้ปกครองดูแลสั่งสอนพระภิกษุสามเณรที่พำนักอยู่ในแต่ละกุฏิอีกต่อหนึ่ง ถ้าเป็นวัดใหญ่มีพระภิกษุสามเณรเป็นจำนวนมาก มักจะแบ่งการปกครองภายในวัดออกเป็นคณะ ในคณะหนึ่งมีพระภิกษุอาวาส หรือรองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาสแบ่งกันไปดูแล นั่นเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับศาสนสมบัติในพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าตั้งแต่สมัยพุทธกาล ซึ่งศาสนสมบัติในอดีตนั้น ต่อมาเมื่อวันเวลาผ่านไปจึงเป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ซึ่งอยู่ในวัด นั่นเอง

ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ชาติไทยได้บ่งชี้ชัดว่าพระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมาทุกยุคทุกสมัยของสยามประเทศ ประชาชนชาวไทยนับถือและมีศรัทธาความเชื่อและถือประพฤติปฏิบัติเป็นวิถีชีวิตตามหลักพระพุทธธรรมอันดีงาม และเป็นรากเหง้าฝังลึกอยู่ในจิตใจของคนไทยตลอดมาอย่างยาวนาน พระพุทธศาสนาจึงเป็นหลักสำคัญเป็นอย่างยิ่งของวิถีชีวิตชาวไทย รวมทั้งเป็นบ่อเกิดศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ค่านิยมแบบไทยตามมา พระพุทธศาสนาจึงเป็นสถาบันหลักอันสำคัญเป็นศูนย์รวมจิตใจ และสร้างความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวของคนไทยทั้งชาติสร้างความสงบสุขความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ชาติไทยสืบต่อมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติไทย การถืออย่างนี้ เป็น

ประเพณีที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน เพราะพระพุทธศาสนาได้มีความสัมพันธ์แนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ (พระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2532 : 1)

พุทธศาสนิกชนในสังคมไทยถือว่า วัดคือศูนย์กลางของสังคมและวัฒนธรรม เพราะวัดนอกจากจะเป็นศูนย์รวมของศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาแล้ว วัดเป็นแหล่งพิธีกรรมประจำท้องถิ่น อันเป็นวัฒนธรรมคือมรดกของสังคมไทยในท้องถิ่น ที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษของเขาเอง ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม การที่มรดกทางศิลปและวัฒนธรรมท้องถิ่นเหล่านี้ไปรวมอยู่ที่ศูนย์กลางคือวัดร่วมกัน อีกทั้งผลงานทางด้านศาสนวัตถุที่พระสงฆ์หรือเจ้าอาวาสในอดีตที่มีความสามารถทางประติมากรรมก็ดี วิจิตรศิลป์ก็ดี โดยได้สร้างผลงานต่างๆ ไว้ในวัดเป็นศาสนวัตถุ ก็ถือเป็นผลงานทางสังคมท้องถิ่นทั้งสิ้น ประกอบกับประเทศไทยมีภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่บรรพบุรุษได้มอบไว้ให้เป็นมรดกสืบทอดมาจนทุกวันนี้ ทำให้ประเทศไทยมีความโดดเด่นในเรื่องวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยได้อย่างเด่นชัด เอกลักษณ์ของขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดงามเป็นแบบแผนการปฏิบัติและการแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ต่าง ๆ ของคนในสังคมที่ต้องรักษาไว้ให้คงอยู่คู่ชาติ ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของคนแต่ละยุคแต่ละสมัยที่ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อม รวมทั้งเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แต่ภายใต้การปรับเปลี่ยนก็ยังคงไว้ซึ่งรูปแบบและความเชื่อถือศรัทธา รวมทั้งทัศนคติและค่านิยมของความเป็นไทยที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม

จะเห็นได้ว่า จากอดีตจนถึงปัจจุบันนั้นเป็นสิ่งขอกซึ่งเป็นประจักษ์พยานของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ พระสงฆ์มีบทบาทภาระหน้าที่สำคัญในวิถีชีวิตร่วมสมัยที่สาธารณชนจะต้องเข้าถึงรับรู้ได้ การที่จะปกป้องคุ้มครองและอนุรักษ์หลักฐานทางกายภาพของโบราณสถานที่ยังคงอยู่ จิตวิญญาณขนบธรรมเนียมที่สืบทอดรวมทั้งบริบทที่เกี่ยวข้องในภาพรวมทั้งหมดได้นั้น จะต้องสร้างความเข้าใจและทำให้เกิดความตระหนักในคุณค่าความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมในกลุ่มประชาชนในท้องถิ่นและผู้มาเยือนด้วยลักษณะที่มีความสมดุลและปรับใช้ตามสถานภาพที่เป็นอยู่ลักษณะเฉพาะของทั้งมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม มีระดับของความสำคัญที่แตกต่างกัน ในขณะที่บางแหล่งมีคุณค่าความสำคัญอย่างยิ่งในระดับโลก ก็ยังมีแหล่งอื่นๆ ที่มีคุณค่าเพียงในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น การสื่อความหมายต่างๆ จะต้องนำเสนอถึงความแตกต่างของระดับความสำคัญนี้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและผู้มาเยือนด้วยวิธีการใช้สื่อรูปแบบการศึกษาและเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีความเหมาะสมกิจกรรมการสื่อความหมายนี้จะต้องสนับสนุนให้สาธารณชนได้ตระหนักถึงคุณค่าและให้ความร่วมมือช่วยเหลืออันจะส่งผลให้มรดกทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรมดำรงอยู่สืบต่อไป

การอนุรักษ์ส่งเสริมเรื่องวัฒนธรรมไทยมีปรากฏเป็นหลักฐานอย่างเป็นทางการมาตั้งแต่ครั้งสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยมีการก่อตั้งกระทรวงวัฒนธรรม ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2495 มีนโยบายมุ่งเน้นความเป็นชาตินิยมอย่างสูง และอาจถือเป็นยุคของการรณรงค์เรื่องวัฒนธรรมเป็นยุคแรก จากนั้นความผันผวนทางการเมืองทำให้มีการเน้นนโยบายที่แตกต่างกันของผู้นำประเทศเรื่อยมา จนกระทั่งสมัยของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เริ่มเล็งเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมอีกครั้ง และได้ก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อดูแลรับผิดชอบเรื่องดังกล่าวในปี พ.ศ. 2522 จากนั้นงานวัฒนธรรมก็เป็นที่เด่นชัดขึ้น โดยได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2537 : 1) ในเรื่องการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมนั้น องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทอันสำคัญต่อการพัฒนางานศิลปวัฒนธรรมไว้ว่า งานด้านการศึกษา ศิลปะ และวัฒนธรรมนั้นคือ งานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุ และองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมดเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและธำรงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : คำนำ)

ดังนั้น ในการพัฒนาส่งเสริมตลอดจนรักษาและการเรียนรู้คุณค่าศิลปวัฒนธรรมที่ดีไว้นั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาที่เหมาะสมซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในอันที่จะทำให้ประชาชนได้เข้าใจในคุณค่าที่แท้จริงของวัฒนธรรม มีทักษะ ทศนคติ และพฤติกรรมที่พึงงามสามารถพัฒนาสร้างสรรค์และเลือกสรร นำวัฒนธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม สิ่งจำเป็นคือการศึกษารเรียนรู้ที่ท่าท้องถิ่นได้เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม เข้าใจธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง จะเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนเข้าใจสิ่งแวดล้อมได้อย่างถ่องแท้สามารถคิด จินตนาการ วิเคราะห์สถานการณ์และเร่งรีบหาทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังรู้จักเลือกรับและเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและการไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติได้เป็นอย่างดี ปัญหาทางวัฒนธรรมเป็นปัญหาใหญ่ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยมาก เป็นปัญหาที่มีขอบเขตกว้างสะสมมานานและละเอียดอ่อน ลักษณะของปัญหาเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงที่เป็นวิวัฒนาการแบบค่อยเป็นค่อยไป เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผลที่เกิดขึ้นก็ได้ถึงขั้นอันตรายหรือถึงขั้นวิกฤติเหมือนปัญหาการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจ แต่ถึงกระนั้นก็นับได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่ผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบทั้งหมดต้องเร่งรีบแก้ไข เพราะเป็นปัญหาที่ถูกกละเลยสะสมมานาน ทุกภาคส่วนควรตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนางานอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และต่อการพัฒนาสังคมประเทศชาติ

จากข้อมูลของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้กล่าวถึง การเสื่อมโทรมของแหล่งโบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรมไว้ว่า เมื่อสังคมไทยยอมรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาย่อมเกิดลักษณะที่เรียกว่า “การสูญหายทางวัฒนธรรม” คือการเกิดวัฒนธรรมใหม่ เข้ามาทดแทนที่ของเก่า ดังนั้นในปัจจุบัน การดัดแปลงรื้อถอน หรือทำลายโบราณสถาน เกิดขึ้นเนื่องจากค่านิยมของสังคม ที่มีการรับอิทธิพลของอารยธรรมต่างถิ่นเข้ามามีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงรสนิยมในเรื่องรูปแบบเดิม (ของเก่า) ที่สังคมปัจจุบันคิดว่าล้าสมัย ทำให้เกิดการสร้างสิ่งแวดล้อมใหม่ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางด้านภูมิทัศน์ เป็นการทำลายแหล่งโบราณสถานให้เสื่อมคุณค่าในที่สุด (คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2530 : 40)

ซึ่งสอดคล้องกับในปัจจุบันศิลปวัฒนธรรมของสังคมไทยกำลังถูกทอดทิ้งไป เนื่องจากการปล่อยปะละเลยในวัฒนธรรมตนเอง อิทธิพลของวัฒนธรรมอื่น เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทแทน และตกอยู่ในภาวะกระแสทุนนิยมพาณิชย์นิยม และวัตถุนิยม ขาดความภาคภูมิใจในความเป็นไทยขาดความรักและความผูกพันกับท้องถิ่น การยอมรับในภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นรากเหง้าไทยแต่เดิมมีน้อย ทุกวันนี้สังคมไทยได้หันไปรับวัฒนธรรมตะวันตกที่ไหลบ่าเข้ามาผ่านสื่อต่างๆ โดยปราศจากการเลือกสรรกลั่นกรองจนเกิดการซึมซับดัดแปลงละทิ้งวัฒนธรรมเดิมรับเอาวัฒนธรรมอื่นมาเป็นของตน เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรม ในขณะที่เดียวกันก็สร้างค่านิยมและทัศนคติที่ขัดแย้งระหว่างคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ สภาพวิถีชีวิตไทยเอกลักษณ์วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมถูกเบียดเบียนและเปลี่ยนแปลง นำมาซึ่งปัญหาความเสื่อมโทรมทางศิลปวัฒนธรรมและปัญหาต่างๆ อีกนานัปการ ทั้งปัญหายาเสพติด อบายมุข ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สถาบันครอบครัวขาดการยึดโยงสมาชิกในครอบครัวขาดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ความผูกพันและครอบครัวล่มสลายในที่สุด

จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลกระทบถึงศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างหนักหน่วงอย่างหนัก คณะสงฆ์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ วัดบางวัดมีการองค์กรแห่งการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมของวัดและชุมชนขึ้นโดยการจัดตั้งศูนย์การพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทั้งของวัดและภูมิปัญญาพื้นบ้านขึ้นภายในวัด และร่วมกับองค์กรรัฐ องค์กรเอกชน ตลอดจนประชาชนได้ร่วมกันรณรงค์ให้ช่วยกันส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมขึ้นอีกด้วยแต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากนัก ผู้วิจัยในฐานะเป็นพระสังฆาธิการผู้บริหารงานคณะสงฆ์และร่วมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีความตระหนักดีว่า วัดและคณะสงฆ์ในฐานะเป็นผู้นำในการรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม พึงควรมีแนวพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างจริงจังโดยมีการพัฒนาด้านนโยบาย ด้านการส่งเสริม ด้านการสนับสนุน ด้านการสร้างมาตรฐาน และด้านการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเชื่อมโยงความรู้ท้องถิ่นสู่สากล อันจะเป็นกลไกในการฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทยให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น และเป็นองค์ประกอบที่มุ่งเน้นให้มีการอนุรักษ์ส่งเสริม สืบสาน พัฒนา เผยแพร่เอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นมรดกไทย ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนา

องค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผลการศึกษาจักเป็นประโยชน์ทางวิชาการ และนำไปปรับใช้ในการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมแบบยั่งยืน ตลอดจนนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดการจัดวัดและชุมชนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อเสนอรูปแบบและพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วย พระสงฆ์ นักวิชาการ และประชาชนทั่วไปกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552 : 49) ได้กลุ่มตัวอย่าง 500 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างไม่เป็นสัดส่วน (Non-Proportional Stratified Random Sampling) ประกอบด้วย เลือกแบบเจาะจงจากพระสงฆ์ นักวิชาการ และประชาชน วัดและชุมชนในอำเภอหล่มสัก วัดโฆษา วัดศรีภูมิ ชุมชนตำบลบ้านตัว ชุมชนตำบลห้วยไร่ อำเภอหล่มเก่า วัดทุ่งธงชัย วัดศรีฐานปิยาราม ชุมชนวัดทุ่งธงชัย ชุมชนวังบาล จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยแบ่งกลุ่มประชากรตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม รวม 48 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ขนาดของวัดและชุมชนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะมาตราประมาณค่า 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการให้ความรู้ ด้านการจัดกิจกรรม ด้าน เผยแผ่ และด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ค่า 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการให้ความรู้ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านเผยแพร่ และด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วม

3. การพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและแบบสอบถาม

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและแบบสอบถามโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 5 ท่าน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงมีคุณสมบัติดังนี้

1) นักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2 คน

2) ผู้บริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ 1 คน

3) นักวิชาการด้านการศิลปวัฒนธรรม 2 คน

โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของข้อคำถามในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ความสอดคล้องโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency = IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ที่แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (สุวิมล ธีรพานันท์, 2548) โดยผู้วิจัยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้องเหมาะสมใช้ได้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ถูกต้องเหมาะสมใช้ได้

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นผิดพลาดไม่เหมาะสมใช้การไม่ได้

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายเนื้อหาที่ต้องการวัด โดยการแทนค่าในสูตรดังนี้

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายเนื้อหาที่ต้องการวัด โดยการแทนค่าในสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

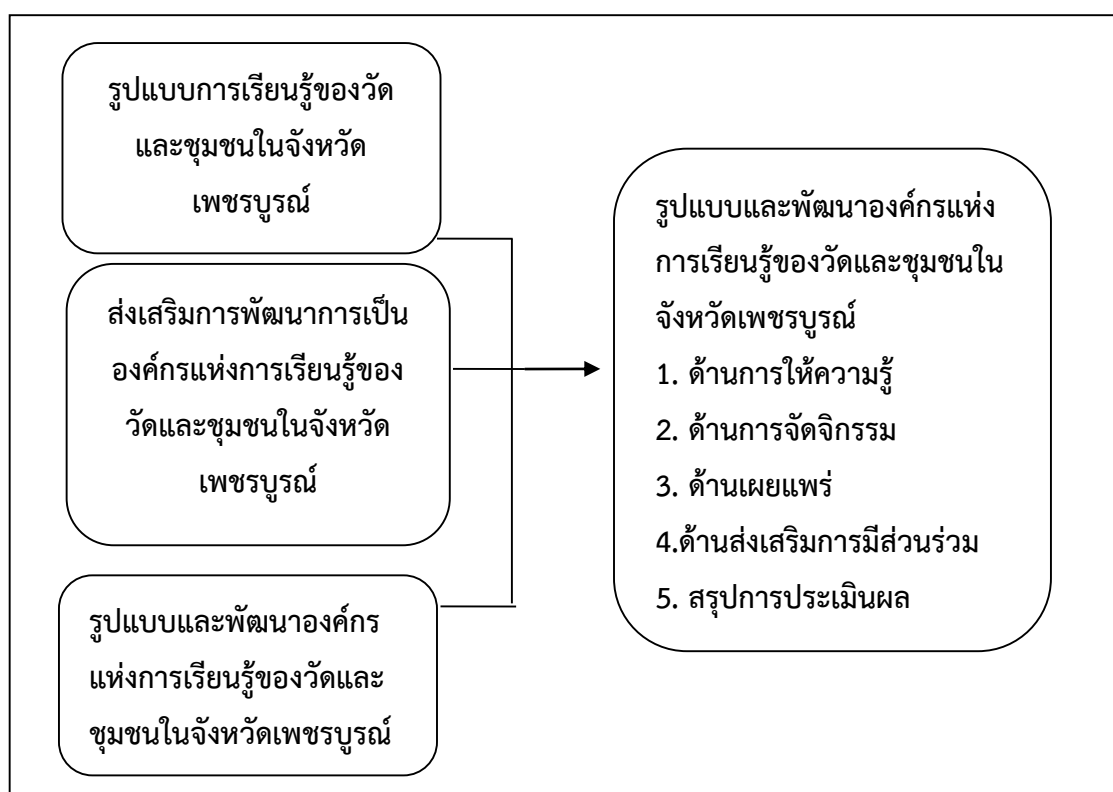
IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency = IOC) ของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวข้างต้น ปรากฏผลว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ทุกข้อโดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง .60 – 1.00

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. แนวคิดและความเป็นมาของการจัดวัดและชุมชนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้

การจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ คือ การสร้างบุคคลที่มีความพร้อมสามารถเป็นกัลยาณมิตรเป็นปัจจัยแรกที่มีความสำคัญอันจะนำไปสู่การจัดเตรียมปรัตโหมสะ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดโยนิโสมนสิการ จนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถพัฒนาตนไปสู่การเป็นกัลยาณมิตรต่อตนเอง และผู้อื่นได้ในที่สุด โดยในสมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้าทรงใช้หลักธรรมวินัย และพุทธวิธีการบริหารดูแลสังคมในอารามให้มีความสัปปายะทั้ง 4 ด้าน คือ เสนาสัปปายะ บุคคลสัปปายะ อาหารสัปปายะ และธัมมสัปปายะ ส่วนวัดดีเด่นในปัจจุบัน ยังคงใช้หลักธรรมวินัยเป็นเครื่องกำกับดูแลการพัฒนาตนของพระภิกษุสามเณร ร่วมกับ

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎหมายศาสนา โดยมีเจ้าอาวาสวัดเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย สร้างจิตสำนึกให้เกิดความร่วมมือในการจัดสถานที่และกิจกรรมวัดในสมัยพุทธกาล เกิดขึ้นเพราะมีผู้เลื่อมใสในพระพุทธเจ้าผู้มุ่งทำประโยชน์เพื่อความสุขของมหาชน การสร้างวัดถวายไว้ในพระพุทธศาสนานั้น จุดประสงค์ก็เพื่อใช้เป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์ผู้สละแล้วจากการเป็นอยู่อย่างคฤหัสถ์ พระสงฆ์ผู้ปรารถนาความเพียรเพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน วัดในสมัยพุทธกาลมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการประพฤติพรหมจรรย์ของพระสงฆ์ วัดเป็นสัญลักษณ์ของความสงบ รื่นรมย์ เพราะเป็นที่พักของผู้มีบาปกรรมอันสงบระงับแล้ว ห่างไกลจากความชั่วทุกรูปแบบ เป็นที่อาศัยของผู้ที่มีความบริสุทธิ์สะอาดทางกาย วาจา ใจแน่วคิดในการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ในสมัยพุทธกาล เป็นไปตามพุทธปณิธานของพระพุทธเจ้า คือ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) โดยสอนภิกษุให้รู้จักตนเองและรู้จักสรรพสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมอยู่ให้แจ่มแจ้ง เพื่อจะได้ปฏิบัติตนให้กลมกลืนกับสภาพที่แท้จริงของสิ่งแวดล้อมนั้นได้อย่างถูกต้อง โดยยึดหลักธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ จากนั้นก็บำเพ็ญสมณกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยการสั่งสอนด้วยวิธีต่างๆ เช่น การทำให้ดูเป็นตัวอย่าง การเทศนา เพื่อให้รู้จักทางดำเนินชีวิตที่จะพบกับความสุข ความสงบเย็นที่ประณีตแนวคิดเรื่องการจัดการในสังคมสงฆ์สมัยพุทธกาล ไม่มีอะไรมากนัก เพราะสงฆ์ทุกรูปมีหน้าที่ปฏิบัติตามธรรมวินัย พระอุปัชฌาย์มีหน้าที่ปกครองดูแลศิษย์ การหาสถานที่ในการสร้างวัดจัดการเรื่องการก่อสร้างเสนาสนะต่าง ๆ เป็นเรื่องของชาวบ้านทั้งสิ้น

2. การจัดวัดแห่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวทางการจัดการเรียนรู้ในวัด มีองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อกัน คือ มีบุคลากรที่เป็นภิกษุสงฆ์เป็นผู้จัดเตรียมปัจจัยภายนอก เพื่อนำมาให้ผู้เรียนรู้เกิดกระบวนการเรียนรู้ขึ้นภายใน จนพัฒนาไปสู่กระบวนการเรียนรู้ตามหลักศีล สมาธิ ปัญญาอย่างเป็นองค์รวม มุ่งให้เกิดผลคือ การพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ครบทั้ง 4 ด้านคือ ด้านกาย (กายภาวนา) ด้านความประพฤติ (ศีลภาวนา) ด้านการฝึกอบรมจิตใจให้เข้มแข็ง (จิตตภาวนา) และด้านการพัฒนาปัญญา รู้และเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง (ปัญญาภาวนา) อันเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มุ่งพัฒนาบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมในทุกช่วงของชีวิต โดยมีองค์ประกอบในการดำเนินการ ดังนี้ คือ มีสภาพแวดล้อม ร่มรื่นเป็นธรรมชาติ เยียบ สงบ เหมาะแก่การเรียนรู้ธรรมมีอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการให้บริการ ในส่วนของบุคลากร เป็นผู้ประพฤติธรรม ใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ภายในวัดจัดขึ้นเพื่อมุ่งพัฒนากลุ่มเป้าหมาย คือ พระภิกษุสามเณร ประชาชนทั่วไป เด็กและเยาวชน เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ธรรมเพื่อพัฒนาตนเองสำหรับพระภิกษุสามเณร การอบรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชนทั่วไป เด็กและเยาวชน ด้านกระบวนการดำเนินงาน วัดบริหารงานและจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบสอดคล้องกับพระธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายศาสนา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์

เป้าหมาย และโครงสร้างการบริหารการจัดองค์กรเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน มีการติดตามและประเมินผลงาน

3. รูปแบบการพัฒนาองค์กรแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวทางการพัฒนาองค์กรแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อดำเนินงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมให้บรรลุเป้าประสงค์ของการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านพุทธศาสนพิธี/พิธีกรรม 3) ด้านสื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 4) ด้านแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม 5) ด้านกิจกรรมเชิงวิชาการในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ 6) ด้านเครือข่ายภาคีทางศิลปวัฒนธรรม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริม เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์กับชุมชนต่างๆ อย่างทั่วถึงต่อเนื่อง ส่งเสริมและเสริมสร้างกลไกในการปกป้องคุ้มครองมรดกทางศิลปวัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์และของชาติให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมองค์กรเครือข่ายเสริมสร้างค่านิยม อนุรักษ์ ฟื้นฟูจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างบูรณาการกับยุคสมัยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งเสริมประชาชนให้มีค่านิยมที่พึงประสงค์และมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกรับสื่อด้านศิลปวัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบูรณ์ จัดกิจกรรมเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรในองค์กร ภาคีเครือข่าย และประชาชน ด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อเพิ่มอัตราการเข้าร่วมกิจกรรมเข้า บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านเนื้อหา และเพิ่มการตอบรับจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชนในการศึกษาเรียนรู้ และเป็นกำลังในการดูแลรักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อไปจากรุ่นสู่รุ่น ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและจัดการความรู้ด้านวัฒนธรรมผ่านบุคคล หรือ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดเพชรบูรณ์และของชาติ ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยให้การสนับสนุนข้อมูล และเครือข่ายเพื่อพัฒนาทุนทางศิลปวัฒนธรรมของชาวจังหวัดเพชรบูรณ์สู่เศรษฐกิจชุมชนอย่างสร้างสรรค์เหมาะสม ผลักดันให้สภาการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดเพชรบูรณ์ในทุกระดับทั้งวัด บ้าน โรงเรียน ชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยใช้ทุนทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนของตนอย่างยั่งยืนต่อไป

พระพุทธศาสนา เป็นรากฐานสำคัญของศิลปวัฒนธรรมไทย เนื่องจากชาวไทยนับถือพระพุทธศาสนามาช้านาน และหลักพุทธธรรมในพระพุทธศาสนา ได้หล่อหลอมซึมซับลงในวิถีไทย กลายเป็นรากฐานวิถีชีวิตของคนไทยในทุกด้าน ทั้งด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรม ถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อให้คนประพฤติดี ประพฤติชอบ สร้างความเจริญดีงาม และความมั่นคง

ทางจิตใจ เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนและสังคม ซึ่งหากคนในสังคมเกิดความเลื่อมใสศรัทธาตามหลักพุทธธรรม พระพุทธศาสนา ก็จะทำให้เป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาองค์กรแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์มีข้อค้นพบที่สำคัญ จึงนำอภิปรายผล ดังนี้

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาองค์กรแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวน 6 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านพุทธศาสนพิธี/พิธีกรรม 3) ด้านสื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 4) ด้านแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม 5) ด้านกิจกรรมเชิงวิชาการในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ 6) ด้านเครือข่ายภาคีทางศิลปวัฒนธรรม ได้ดังนี้

1) ด้านการพัฒนางานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในด้านสภาพแวดล้อม พบว่า : โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/พุทธศิลป์ /วัฒนธรรมท้องถิ่น/วัฒนธรรมชุมชน/ ธรรมชาติภูมิทัศน์ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ หรือกายภาพของวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปวัดในจังหวัดสมุทรสงครามจะเป็นวัดเก่าที่มีศิลปวัฒนธรรมทรงคุณค่าอยู่เกือบทุกวัด มีจุดเด่นด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ พุทธศิลป์ วิจิตรศิลป์ และสถาปัตยกรรม อันเป็นมรดกทาง วัฒนธรรมและสื่อการเรียนรู้อันทรงคุณค่า และวัดบางวัดมีธรรมชาติ ที่มีความสงบ ร่มรื่น อย่างไรก็ตามวัดทุกวัดจังหวัดสมุทรสงครามทั้งที่เป็นวัดที่เน้นการส่งเสริมโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีคุณค่า และวัดที่มีจุดเด่นด้านธรรมชาติแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างความสงบ สะอาด ร่มรื่น ร่มเย็นภูมิทัศน์อันสวยงาม โบราณสถาน โบราณวัตถุ พุทธศิลป์ อาคารสถานที่สะอาด เหมาะกับการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม และเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปเป็น การพัฒนาทั้งระบบอย่างยั่งยืน จากข้อค้นพบสอดคล้องกับกองแผนงาน กรมการศาสนา (กองแผนงาน กรมการศาสนา, 2542 : 1) ที่ว่า กระบวนการบริหารของเจ้าอาวาสวัดทุกรูป มีกระบวนการแบบธรรมาธิปไตย กล่าวคือ การบริหารที่ทุกคนมีส่วนร่วมรับฟังข้อคิดเห็นในลักษณะการปรึกษาหารือ โดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน แบ่งเป็น 2 ปัจจัย คือ 1. ปัจจัยหลัก หรือปัจจัยโดยตรง ประกอบด้วย ความสามารถพิเศษหรือมีคุณลักษณะเฉพาะพิเศษของเจ้าอาวาส บุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ เช่นความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ระยะเวลาในการบวช ระดับการศึกษาและกระบวนการบริหารในการทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นต้น 2. ปัจจัยเสริม หรือปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนได้แก่ สภาพแวดล้อม ทำเลที่ตั้ง บรรยากาศในวัด และการที่วัดมีลักษณะพิเศษเฉพาะเช่น เป็นโบราณสถาน มีโบราณวัตถุทางศิลปวัฒนธรรม และอื่นๆ สอดคล้องกับ ทรงฤทธิ์ เหมือนพรม (2554 : 3) ที่ว่า งานสร้างสรรค์ศิลปะไทย/สื่อผสมในงานพุทธศิลป์ สื่อผสมในงานพุทธศิลป์ เป็นการนำเอาศิลปะล้านช้างมาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมผสมจิตรกรรม ที่มีแนวคิดมาจากลัทธิอิสาน โดยโครงสร้างสถาปัตยกรรมนำ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตท้องถิ่นของชาวอีสานที่แสดงออกมาโดยเรียบง่าย แต่ภายในจิตใจ ความเชื่อ แสดงออกมาซื่อๆ แฝงด้วยหลักธรรมของพระพุทธศาสนา และสอดคล้องกับนิสา พิมพ์เศษ (2554 : 1) ที่ว่าแนวทางการจัดการโบราณสถาน สำหรับภาครัฐและภาคประชาชนนั้นมี 5 แนวทาง สำหรับปัญหาแต่ละประการ ดังนี้ แนวทางที่ 1 เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและวิชาการ ประกอบด้วยกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ โบราณสถานการเก็บข้อมูลโบราณสถานเพิ่มเติม เผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการ จัดตั้งศูนย์รวบรวมข้อมูลบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับโบราณสถานในหลักสูตรการเรียน รวมถึงสนับสนุนการวิจัยระดับท้องถิ่น แนวทางที่ 2 เพื่อพัฒนาการเข้าถึงแหล่ง ประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนาและดูแลรักษาเส้นทางคนบางคนเพื่อความสะดวกและปลอดภัย แนวทางที่ 3 เพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน ประกอบด้วยกิจกรรมสร้างระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และดูแลรักษาอย่างเหมาะสม แนวทางที่ 4 เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจากธรรมชาติ ประกอบด้วยกิจกรรมอนุรักษ์และดูแลรักษาโบราณสถานอย่างต่อเนื่อง แนวทางที่ 5 เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพจาก มนุษย์ ประกอบด้วยกิจกรรมดูแลรักษาโบราณสถาน เผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับโบราณสถานอย่างเคร่งครัด รวมถึงปลูกฝังจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของโบราณสถาน

พบว่า : กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เทศกาลตามประเพณีนิยม รวมทั้งจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย การจัดศาสนพิธี พิธีกรรม เทศกาลงานบุญตาม ประเพณีนิยม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ถือเป็นสื่อพื้นบ้านหรือสื่อประเพณีที่ทุกวัดในจังหวัดสมุทรสงครามจัด เช่น การแสดงธรรมเทศนาในวันสำคัญทางศาสนา การบำเพ็ญกุศลทางพระพุทธศาสนา การทำวัตร การจัดงานพิธีทางศาสนา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา การบรรพชา เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการส่งเสริมศาสนาแล้ว ยังจัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทยที่จังหวัดสมุทรสงครามได้ประเพณีปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน

จากข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับจรีน ศิริ (2549 : 9)ที่ว่า วัฒนธรรมชุมชนเมืองก๊ิดที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพชุมชนทั้ง 2 ประเภท และนาวัฒนธรรมชุมชนที่ค้นพบมาเป็นฐานในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านการท่องเที่ยวทั้ง 2 ด้าน กล่าวคือ วัฒนธรรมที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มหรือองค์กรในชุมชน พบว่า มีวัฒนธรรมในชุมชนเมืองก๊ิด 2 กลุ่ม คือ (1) วัฒนธรรมด้านความเชื่อ อันประกอบด้วยความเชื่อเกี่ยวกับนรกสวรรค์ ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ความเชื่อเกี่ยวกับกรรมดี กรรมชั่ว ความเชื่อเกี่ยวกับคำสาบานและความเชื่อเกี่ยวกับชาติภพ กับวัฒนธรรมทางบรรพตฐานซึ่งประกอบด้วยวิถีประชา จารีตประเพณี กฎหมายบ้านเมือง สอดคล้องกับจุมล พูลภัทรชีวิน และคณะ (2549 : 3) ที่ว่าการพัฒนากระบวนการสร้างความดี มีคุณธรรมด้วยหลักพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของคนดีมีคุณธรรมคือ คนที่มีศีลมีธรรมะมีสติ มีความรับผิดชอบประพฤติดี มีความซื่อสัตย์ละเอียดและเกรงกลัวต่อ

บาปมีสัมมาอาชีวะขยันหมั่นเพียรรักษาคุณค่าและความสำคัญของสิ่งที่ตั้งงามเอื้อเพื่อแผ้วแผ้วมีเมตตาหมั่นทำบุญทำทานอดทนอดกลั้นอดออม สามัคคี กตัญญูทเวทีมีจิตสำนึกสาธารณะมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายรักชาติ ศาสนา ศักดิ์ศรี ระดับครอบครัว พบว่าครอบครัวดี มีคุณธรรมมีลักษณะสำคัญคือครอบครัวที่ตั้งอยู่ในศีล 5 มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่และบทบาทในครอบครัวมีความสัมพันธ์อันดีและอบอุ่นไม่ประมาททำการโดยใช้ปัญญาสุภาพรับฟังผู้อื่นเฝ้าหาความรู้ครองตนเป็นพลเมืองดีเอื้อเพื่อแผ้วแผ้วสงเคราะห์บำรุงศาสนา ระดับชุมชน พบว่าคุณลักษณะที่สำคัญของชุมชนดีมีคุณธรรมคือคนในชุมชนเป็นสมาชิกที่ดี มีศีลธรรมมีผู้นำ/ผู้ปกครองที่ดี ชุมชนพึ่งตนเองได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาเมืองครีเอชั่นที่เข้มแข็งกระบวนการสร้างชุมชนดี มีคุณธรรมโดยสร้างชุมชนให้เข้มแข็งสร้างกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์กรเครือข่ายที่เข้มแข็ง

สรุป

1. แนวทางการพัฒนาองค์กรแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการบริหารจัดการ

แนวทางการพัฒนาองค์กรแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการบริหารจัดการ เป็นไปตามกระบวนการบริหารจัดการประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ โดยการปรับปรุงประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพแนวทางการพัฒนาองค์กรแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การวางแผน (Planning) จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการวางแผนเป็นหลักการสำคัญมูลฐานของกระบวนการบริหารจัดการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของคณะสงฆ์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ถือว่าแผนงานเป็นหลักและเป็นรากฐานของการปฏิบัติงานทั้งปวง การวางแผนในรูปแบบการบริหารจัดการทั้งแผนระยะสั้น และแผนระยะยาว รูปแบบของแผนงานประกอบด้วยวัตถุประสงค์ นโยบาย แนวปฏิบัติและมาตรฐานของงาน ซึ่งในองค์กรสงฆ์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้วางแผนงานและกรอบขั้นตอนการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนว่า จะทำอะไร (What) จะทำอย่างไร (How) จะใช้เงินเท่าไร (How money) จะมอบหมายให้ใครทำ (Who) และจะกระทำเมื่อไร (When) นอกจากนั้นโดยมีคณะกรรมการผู้บริหารงานด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทั้งฝ่ายสงฆ์และฆราวาสช่วยกันกำกับดูแลอย่างสมดุลงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

1.2 การจัดองค์การ (Organizing) คณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการกำหนดงานควบคุมและบังคับบัญชาในลักษณะหน่วยงานหลัก หน่วยงานที่ปรึกษา และหน่วยงานช่วย พร้อมทั้งกำหนด ช่วงการบังคับบัญชาไว้ด้วย ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้ได้มีระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณูปการซึ่งกำหนดโดยมหาเถรสมาคม ไว้เรียบร้อยแล้ว พร้อมกับการจัดองค์การ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เข้ามาดำเนินการตามลำดับขั้น เพื่อให้เกิดการสื่อสารความเข้าใจในองค์การเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชาและการติดต่อ

1.3 การจัดบุคลากรสงฆ์ (Staffing) คณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรสงฆ์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาสู่องค์กรสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ ในส่วนของการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากบุคลากรสงฆ์ที่มีหน้าที่ในการเผยแผ่นั้น มีระดับพระสังฆาธิการทุกระดับชั้น ผู้นำชุมชนของแต่ละชุมชน ปราชญ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ฉะนั้น การได้มาของบุคลากรด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจำเป็นต้องมีการสรรหา คัดเลือกเพื่อทำหน้าที่ในการทำงานเพื่อองค์กร

1.4 การอำนวยการ (Directing) คณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ มีขั้นตอนของการสั่งการจากระดับพระสังฆาธิการ ที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างเจ้าคณะพระสังฆาธิการผู้ปกครองในเขตนั้นๆ ถือว่าเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบในเขตนั้นๆ ในลักษณะของการสั่งการ ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเหมาะสมดีงาม

1.5 การประสานงาน (Co-ordinating) คณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร โดยเฉพาะองค์กรคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับวัด เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรการประสานงานเป็นขั้นหนึ่งของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์

1.6 การรายงาน (Reporting) คณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของบุคลากร โดยมีการรายงานผลการปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ขององค์กรสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ เริ่มจากการวางแผนการจัดองค์กร การบริหารงานบุคคล การสั่งการ การประสานงาน ต่อจากนั้นก็เป็นที่หน้าที่ขององค์กรสงฆ์ ส่วนหน่วยงานที่รับผิดชอบที่จะต้องติดตามผลว่าสิ่งที่ได้สั่งการหรือมอบหมายให้แก่ผู้ร่วมงานนั้น ผลการปฏิบัติงานบรรลุหรือไม่เพียงใด มีอุปสรรคและข้อขัดข้องประการใด ผลการปฏิบัติงานสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นการประเมินผลงานขององค์กร และประเมินผลการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานด้วย และจะได้เป็นข้อมูลในการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชา และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

1.7 งบประมาณ (Budgeting) คณะสงฆ์จังหวัดเพชรบูรณ์ มีรูปแบบการบริหารจัดการการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยมีระเบียบคำสั่งจากมหาเถรสมาคม เพื่อเพิ่มศักยภาพและการพัฒนาบุคลากรส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยมีการกักหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ มีการกักหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก ได้แก่ การจัดทางงบประมาณซึ่งเป็นการวางแผนล่วงหน้าในการขอเงินเพื่อจัดซื้อหรือจัดจ้างหรือค่าใช้จ่าย และขั้นตอนที่สอง ได้แก่ การดำเนินการใช้เงินเพื่อจัดซื้อหรือจัดจ้างตามงบประมาณที่ได้รับนั้น

2. การพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมของศิลปวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบูรณ์

ด้านสภาพแวดล้อม อันได้แก่โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/พุทธศิลป์ /วัฒนธรรมท้องถิ่น/วัฒนธรรมชุมชน/ ธรรมชาติภูมิทัศน์ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ หรือกายภาพของวัด ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปวัดในจังหวัดเพชรบูรณ์ จะเป็นวัดเก่าที่มีศิลปวัฒนธรรมทรงคุณค่าอยู่เกือบทุกวัด มีจุดเด่นด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ พุทธศิลป์ วิจิตรศิลป์ และสถาปัตยกรรม อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและสื่อการเรียนรู้อันทรงคุณค่า และวัดบางวัดมีธรรมชาติ ที่มีความสงบ ร่มรื่น อย่างไรก็ตามวัดทุกวัดจังหวัดเพชรบูรณ์ทั้งที่เป็นวัดที่เน้นการส่งเสริมโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีคุณค่า และวัดที่มีจุดเด่นด้านธรรมชาติแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างความสงบ สะอาด ร่มรื่น ร่มเย็นภูมิทัศน์อันสวยงาม โบราณสถาน โบราณวัตถุ พุทธศิลป์ อาคารสถานที่สะอาด เหมาะกับการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม และเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปเป็นการพัฒนาทั้งระบบอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาแผนงานในการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม คือ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเปิดพื้นที่และส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนที่มีความแตกต่างหลากหลายของวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมของสถาปัตยกรรม อันเป็นมรดกทาง วัฒนธรรมและสื่อการเรียนรู้อันทรงคุณค่า และวัดบางวัดมีธรรมชาติ ที่มีความสงบ ร่มรื่น อย่างไรก็ตามวัดทุกวัดจังหวัดเพชรบูรณ์ทั้งที่เป็นวัดที่เน้นการส่งเสริมโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีคุณค่า และวัดที่มีจุดเด่นด้านธรรมชาติแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างความสงบ สะอาด ร่มรื่น ร่มเย็นภูมิทัศน์อันสวยงาม โบราณสถาน โบราณวัตถุ พุทธศิลป์ อาคารสถานที่สะอาด เหมาะกับการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม และเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปเป็นการพัฒนาทั้งระบบอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาแผนงานในการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม คือ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเปิดพื้นที่และส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนที่มีความแตกต่างหลากหลายของวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ได้แสดงออกและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างการยอมรับและเคารพอัตลักษณ์ คุณค่าและความแตกต่างหลากหลายของวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีการบริหารจัดการองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทุนทางศิลปวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการให้คำแนะนำปรึกษาบ่มเพาะ พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจด้านการพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการ โดยใช้ทุนทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่งเสริมโอกาส พื้นที่ เวทีและกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวัด เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งบูรณะ พื้นฟู ปฏิสังขรณ์โบราณสถาน พุทธศาสนสถาน และแหล่งโบราณคดี แหล่งศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรมของวัดและชุมชนที่มีความสำคัญในจังหวัดเพชรบูรณ์พัฒนาเมืองที่มีศักยภาพและมีอัตลักษณ์โดดเด่นด้านศิลปวัฒนธรรม ให้เป็นเมืองแห่งศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวแหล่งทางศิลปวัฒนธรรม และศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อมทั้งศึกษาวิจัยและ

พัฒนาเมืองนิเวศวัฒนธรรมต้นแบบรองรับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างต่อเนื่อง

3. การพัฒนาด้านพุทธศาสนพิธี / พิธีกรรม :

ด้านกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เทศกาลตามประเพณีนิยม รวมทั้งจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย การจัดศาสนพิธี พิธีกรรม เทศกาลงานบุญตาม ประเพณีนิยม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ถือเป็นสื่อพื้นบ้านหรือสื่อประเพณีที่ทุกวัดในจังหวัดเพชรบูรณ์จัด เช่น การแสดงธรรมเทศนาในวันสำคัญทางศาสนา การบำเพ็ญกุศลทางพระพุทธศาสนา การทำวัตร การจัดงานพิธีทางศาสนา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา การบรรพชา เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการส่งเสริมศาสนาแล้ว ยังจัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทยที่จังหวัดเพชรบูรณ์ได้ประเพณีปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน

แนวทางการพัฒนาด้านพุทธศาสนพิธี / พิธีกรรม คณะสงฆ์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการส่งเสริม และสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนเพศชายให้เข้ามามีส่วนร่วมต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น เช่น จัดกิจกรรมที่เพศชายต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การบวชตามประเพณีวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น โดยมีการณรงค์สร้างจิตสำนึกของประชาชนและเยาวชนซึ่งมีอายุน้อยยังอยู่ในวัยศึกษาหรือวัยเริ่มทำงานให้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนา กิจกรรมทางพุทธศาสนาให้มีความน่าสนใจร่วมสมัยและเพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนต่อไป เช่น จัดหลักสูตร อบรมร่วมกับโรงเรียน การจัดกิจกรรมเข้าค่าย อบรมธรรมทางศิลปวัฒนธรรมประกอบเป็นองค์แห่งการเรียนรู้ด้วย โดยมีรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้ที่ได้ การศึกษาน้อยให้เข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางพุทธศาสนา เช่น อาศัยผู้มีความสำคัญต่อจิตใจของชุมชน อาจเป็นผู้นำชุมชนหรืออาจารย์ในโรงเรียนในชุมชน ช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือชี้คุณและประโยชน์ อาจเริ่มจากการเข้าวัดในวันพระเป็นต้น และส่งเสริมให้ผู้มี ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนน้อยเข้ามามีส่วนร่วมต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนาผู้ที่มิมีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน น้อย อาจยังไม่เข้าใจถึงวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน เลยยังขาดการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา ควรจัดให้มีการอบรมหรือจัดงานที่เพิ่มความเข้าใจและส่งเสริมให้ผู้มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนน้อยได้ปรับตัว และเกิดความสนิมสนมกับผู้ที่อาศัยอยู่ก่อนก็จะเป็นการดึงเอาผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนน้อยได้เข้ามามีส่วนร่วมกับ กิจกรรมทางพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้น

4. การพัฒนาด้านสื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

รูปแบบต่างๆ สื่อบุคคล : เจ้าอาวาส พระสงฆ์ สามเณร บุคลากรในวัดของจังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ครู วิทยากร อาสาสมัคร พุทธศาสนิกชน ชาวบ้าน โดยเฉพาะเจ้าอาวาสเป็นสื่อบุคคลที่มีบทบาทสูงทั้งในด้านภาวะผู้นำ ความรู้ ความเชี่ยวชาญและผลงานเฉพาะด้าน ทั้งในด้านธรรมะและด้านอื่นๆ เช่น ศิลปะและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์จัดเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ สื่อสิ่งพิมพ์ มีการจัดทำหลากหลายรูป เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร จุลสาร จดหมายข่าว ข่าวสาร แผ่นพับ ฯลฯ แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และโอกาสโดยทั่วไป ถ้าเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้มักจัดทำเป็นแผ่นพับ แต่ถ้าเป็นโอกาสสำคัญหรือโอกาสพิเศษมักจัดทำเป็นหนังสือ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าต่อไป และวัดบางวัดจัดทำวารสาร เผยแพร่ในการเผยแพร่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์และข่าวสาร ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องด้วย สื่อโสตทัศน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น รายการวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ซีดีรอม เว็บไซต์ เป็นต้น โดยเฉพาะวัดที่เผยแพร่ธรรมไปยังต่างประเทศจัดทำเว็บไซต์ของวัดเพื่อการเผยแผ่ธรรม รวมทั้งประชาสัมพันธ์วัดและกิจกรรมของวัดด้วยเพื่อเป็นการการเผยแพร่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดสมุทรสงคราม สื่อเคลื่อนที่ หรือสื่อกลางแจ้ง เช่น แผ่นป้ายตามที่สาธารณะ ไปสเตอร์ ที่การเผยแพร่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ติดอยู่ในบริเวณวัดหรือในชุมชนต่าง ๆ สื่อพื้นบ้าน หรือสื่อประเพณี เช่น พิธีกรรม การแสดงพื้นบ้าน ดนตรี การแต่งกาย โบราณสมุดไทย เครื่องปั้นดินเผา ศิลปวัตถุต่างๆ อันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อชุมชน หรือ สื่อท้องถิ่น เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เป็นต้น

5. การพัฒนาด้านแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม

การจัดตั้งวัดให้เป็นอุทยานการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรม เป็นห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอวัฒนธรรมหอศิลป์ หอกระจายข่าว อุทยานการศึกษา สวนพฤกษศาสตร์ สมุนไพร ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ที่รวมทั้งเป็นสถานที่หรือศูนย์รวม ที่ประกอบด้วยความรู้ สารความรู้ และกิจกรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีคุณค่าของคนในชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นความรู้ทางวัฒนธรรมที่มีการปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยคนในชุมชน และมุ่งเน้นที่จะถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจให้กับคนทั้งในและท้องถิ่นของตนเอง และคนในสังคมภายนอก ได้เข้าถึงชีวิตวัฒนธรรมของสังคมนั้นโดยแนวทางการพัฒนาการแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐและท้องถิ่นในการทำนุบำรุงสร้างสรรค์และพัฒนาโบราณสถาน พิพิธภัณฑ์สถาน หอสมุด ฯลฯ โดยการเผยแพร่คุณค่า รักษา สืบทอดเอกลักษณ์ความเป็นไทยและการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมสาขาต่างๆ ขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตปัจจุบันและอนาคต เป็นสถานที่รวบรวมและจัดแสดงเรื่องราวทางศิลปวัฒนธรรม และสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทาง

ศิลปวัฒนธรรม จัดเวทีให้คนในชุมชนท้องถิ่นร่วมกันสร้างเรื่องราวประวัติศาสตร์และสังคมของตนเองขึ้นทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ สร้างความร่วมมือ โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางแห่งการร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และชุมชนในท้องถิ่น เพื่อจัดทำองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ตลอดจนบูรณาการกับองค์กรต่างๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์

6. การพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมเชิงวิชาการในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมให้ความรู้ทางศาสนา ปลูกฝังและส่งเสริมศีลธรรมแก่ประชาชนโดยการบรรยาย อภิปราย เสวนา สนทนาธรรม การเรียน/การสอน การประชุม/สัมมนา การบรรยาย/อภิปราย การอบรม ปฏิบัติธรรม การจัดนิทรรศการ/การจัดกิจกรรมให้ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย เช่น การจัดธรรมสังเวย การจัดนาชมวัดการจัดนิทรรศการ การประกวดสวดมนต์ และการประกวดในเชิงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม อันเป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้ทางศาสนา ความรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย การส่งเสริมการประกอบอาชีพ และความรู้ด้านสุขภาพ พละนาถัย การอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและอื่น ๆ แนวทางการพัฒนาการจัดโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ พึ่งมีแนวทางการปฏิบัติคือโดยใช้รูปแบบ PDCA คือ สำรวจ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น กำหนดโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ไว้ในแผนยุทธศาสตร์, แผนปฏิบัติงานการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ประจำปี เสนอของบประมาณดำเนินโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการต่อหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งฝ่ายคณะสงฆ์ หน่วยงานทางราชการผู้รับผิดชอบ ตลอดจนผู้นำชุมชน และประชาชนเจ้าของพื้นที่ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างทั่วถึงเป็นรูปธรรม จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขออนุมัติดำเนินการ ดำเนินการโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปผลการจัดโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จ พิจารณาผลดี-ผลเสียปัญหาอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงพัฒนาโครงการ/กิจกรรม/การสัมมนาเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อไป

7. การพัฒนาด้านสร้างเครือข่ายภาคีทางศิลปวัฒนธรรม

เครือข่ายวัดทั้งจังหวัดและเครือข่ายบุคคล เครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน เครือข่ายความร่วมมือจากภาครัฐ/เอกชน การจัดตั้งเครือข่ายและวัดสาขา เช่น เครือข่ายการเรียนรู้ เครือข่ายชุมชน เครือข่ายวัด ทำให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ การรวมพลัง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ร่วมกัน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จของวัดพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของคณะจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำไปสู่การสร้างความร่วมมือร่วมใจและเครือข่ายพัฒนางานการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบเป็นรูปธรรมสามารถดำเนินการปฏิบัติได้จริง และเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการบริหารจัดการงานศิลปวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม การปรับบทบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในทางโลก การรวมหรือการระดมพลังเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และที่สำคัญคือการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างวัดให้เป็นชุมชนการเรียนรู้วัดที่เป็นกรณีศึกษามีความร่วมมือและเครือข่ายในรูปแบบต่างๆที่หลากหลายและกว้างขวาง กับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินกิจกรรมการขยายการเผยแผ่การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ ไปยังนานา ประเทศ แนวทางวิธีการปฏิบัติงานการสร้างเครือข่ายภาคีทางศิลปวัฒนธรรม โดยการส่งเสริมให้วัดคณะสงฆ์ หน่วยงานต่าง ๆ ประชาชนในท้องถิ่นสร้างและขยายเครือข่ายการเรียนรู้ เข้าใจร่วมกัน และเคารพในหลักของพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีในท้องถิ่นของตนเองหรือท้องถิ่นอื่นมีกรอบแนวคิดที่ควรนำไปเป็นแนวทางเดียวกัน พร้อมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นของตนระหว่างหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์ และการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่งเสริมหรือจัดตั้งองค์กรเพื่อเป็นเครือข่ายระดับวัด ระดับบุคคล ระดับครอบครัว หรือระดับท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ เข้าใจและเคารพ อนุรักษ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในลักษณะต่างๆ ของจังหวัดเพชรบูรณ์ ตลอดจนเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่นๆ เช่น ศูนย์วัฒนธรรมระดับท้องถิ่น สภาวัฒนธรรม กลุ่มชมรมที่เกี่ยวข้องในระดับมหภาค ตลอดจนจัดทำและเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างเครือข่ายด้านพระพุทธศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ซึ่งข้อมูลดังกล่าวองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดเก็บรวบรวมเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอในประเด็นหลักแก่ผู้บริหารวัดและคณะสงฆ์ที่มีส่วนในพัฒนาองค์กร แหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) คณะสงฆ์ และหน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคประชาสังคม ควรจัดตั้งกองทุนให้แก่แหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ อันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า เพื่อใช้ในการจัดซื้อ จัดหา จัดสร้าง วัสดุอุปกรณ์สำหรับการดูแล รักษา โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ที่มีอยู่ในพื้นที่วัด

(2) ภาครัฐควรแก้ไขข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า จากแนวทางที่เน้นการบูรณะ ซ่อมแซม และคงสภาพ ให้เป็นไปเพื่อการป้องกันการชำรุด หักพัง เสียหาย ที่เกิดขึ้น

(3) ภาครัฐโดยหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และองค์การการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรร่วมมือกันจัดทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีเป้าหมายในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในรูปแบบของเอกสารหรือหนังสือประจำบ้าน แล้วแจกจ่ายให้แก่ทุกหลังคาเรือนในชุมชน โดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย

(4) ภาครัฐโดยหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ควรดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในชุมชน

(5) หน่วยงานราชการที่ได้รับงบประมาณเพื่อแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุในชุมชนอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า ควรเปิดเผยรายละเอียดของการใช้งบประมาณแก่วัดและชุมชนอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(1) ควรมีการจัดตั้งกองอาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังการโจรกรรมศิลปวัฒนธรรมอันเป็นโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุร่วมกับวัดและพระสงฆ์ พร้อมทั้งติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อสามารถติดตามภาพเหตุการณ์โจรกรรมที่อาจเกิดขึ้นได้

(2) ควรประสานความร่วมมือกับกรมศิลปากรและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในการจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ แก่พระสงฆ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระสงฆ์ในสังกัดวัดซึ่งเป็นที่ตั้งหรือเก็บรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ

(3) ควรรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่น ตระหนักถึงความสำคัญของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ปลุกจิตสำนึกการอนุรักษ์แก่ประชาชน และควรมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่เยาวชน โดยการปลูกฝังค่านิยมการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยในประเด็นต่อไปนี้

1) ควรศึกษาการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของวัด และชุมชนให้มีประสิทธิภาพในโลกยุคปัจจุบัน

2) ควรมีการศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมชุมชน การจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมศิลปศึกษา และกิจกรรมทางวัฒนธรรมของชุมชน การพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ โดยเป็นตัวตั้งอย่างต่อเนื่อง

3) ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ในด้านการดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เพื่อจะได้ทราบว่าพระสงฆ์ในปัจจุบันมีบทบาทจริงในการดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุที่อยู่ในวัด อย่างไร ซึ่งกล่าวได้ว่า งานในด้านการดูแลรักษานี้ เป็นบทบาทโดยตรงและเป็นบทบาทสำคัญของพระสงฆ์ในฐานะที่เป็นผู้ครอบครองโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ

4) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค กลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ ที่พระสงฆ์นำมาใช้ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ เพื่อจะได้ทราบว่า เทคนิค กลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ใด ที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กองแผนงาน กรมการศาสนา. (2542). *ปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น ศูนย์กลางของชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: กรมการศาสนา,
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. (2530). *การพัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- จรีน ศิริ. (2549). *การพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านการท่องเที่ยวโดยใช้วัฒนธรรมชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา : กรณีชุมชนเมืองเก่า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนพัฒนาชนบท. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยแม่โจ้,
- จุมพล พูลภัทรชีวิน และคณะ. (2549). *การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างควมมีคุณธรรม*. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- นิตา พิมพ์พิเศษ, (2554). *แนวทางการจัดการโบราณสถานในจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร,
- ทรงฤทธิ์ เหมือนพรม. (2554). *งานสร้างสรรค์ศิลปะไทย/สื่อผสมในงานพุทธศิลป์*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร,
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ซี.
- พระพุทโธษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2532). *ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). *แผนแม่บทโครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย พ.ศ. 2538 – 2540*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นิลนารการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *รายงานการประชุมทางวิชาการเรื่องทิศทางการพัฒนาการศึกษาในกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง : สกศ*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น,

Studying on Piano Pedagogy in Primary Schools at China Wuxi Liren Primary school, China

Tang Henan and Kanyapat Pattanasab

Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

The research objectives were to study piano pedagogy in primary schools at China Wuxi Liren primary school.

The qualitative research methodology collected data by interviewing 5 full-time piano teachers at Wuxi Liren Primary School with more than 3 years of special piano course teaching. The research findings found that the teaching method of Wuxi Liren Primary School is stratified teaching, focusing on collective teaching. According to the age and degree of the students, the study is done step by step. Based on training basic skills, with the traditional use of teaching materials widely used in different degrees. At the same time, in the grading textbook selection matching teaching, the teaching method is the teacher in the class demonstration, explaining the details, collective practice, and then going home to consolidate.

Keywords: Piano pedagogy; Primary school; China Wuxi Liren Primary School; China

Introduction

In recent years, the state vigorously supports the construction of characteristic courses in public schools. In the Outline of the National Plan for Medium-and Long-term Education Reform and Development, it is proposed to "support schools in innovating their systems and mechanisms and education models, improve their quality, develop their characteristics, and run several high-level schools." Through the above review and literature analysis, the researchers established the significance and advantages of piano teaching. They learned that many scholars had done many studies on piano education, which provided sufficient references for researchers. At the same time, the researchers found a big gap in the research on the piano curriculum in primary schools at the "best time" to learn piano.

Under the educational background of the comprehensive promotion of the new curriculum reform in China, the characteristic curriculum construction activities of primary schools have also been widely concerned by the education administrative departments and all sectors of society. How to do a good job in this education work is worth the attention of every primary school teacher (Zhou, 2013 : 1). Piano education and learning will be more common than other instruments. In many western developed countries, the piano has developed into a national musical instrument, where almost every family has a piano, and every family member can play the piano. Thus, all countries around the world attach great importance to piano education. In today's environment of aesthetic education, many schools regard piano learning as a compulsory course in routine teaching to improve students' musical literacy and aesthetic taste (Hu, 2018 : 1). This study specific to Wuxi city as a starting point, according to the present situation of piano teaching in Wuxi city, and combined with the parents and students the

attitude toward piano learning analysis, the study of Wuxi city primary school extracurricular music activities piano teaching path, let the students in the school education at the same time, also can learn the piano, and hope that through this study of Wuxi primary school music piano teaching to form a certain role.

Piano lesson teaching method in public primary schools

Many units carry out piano courses in China. In addition to public universities, music colleges, or primary schools affiliated with comprehensive universities for professional students, a large number of them are actually for amateur piano learning, that is, training institutions for piano children who do not go to piano majors. For example, there have been many arts training similar to the city children's palace, private art schools, piano shops, and art training classes. However, some professional school graduates or music teachers are part-time teaching. However, compared with professional colleges and public institutions, small music schools opened by individuals, both management, professionalism, faculty, and piano quality could be more satisfactory, which gives great restrictions on teaching.

Today, the largest number of piano students in China are in primary school. The golden period of piano learning is also in the primary school period. Many parents hope that their children will be successful, hope that their children can master a skill or develop an elegant interest, and will do their best to choose for their children to learn the piano. Due to various objective reasons, quite some areas have yet to offer piano lessons in public schools, so primary school students cannot receive piano education in schools. Therefore, parents will visit various channels, and most will blindly choose piano teachers for their children in private social training schools (Liu, 2012 : 118-118).

Carrying out piano characteristic courses in the school is conducive to various comprehensive quality education. There are many music appreciation lessons in school for piano works. If students can play, the understanding will be more profound. When appreciating the works, teachers will cultivate students' sense of collective honor, patriotism, and other positive energy of emotional education. It is also more in line with the national requirements for aesthetic education. It can also build different stages for students, such as the school art festival and class party show, which are conducive to cultivating students' confidence and playing practice (Chen, 2016 : 1).

In Chinese schools, preschool teaching is divided into a combination of separate teaching and collective teaching. Due to a large number of students in the school, teaching new classes is the collective mode of a large class. There are many benefits of a group class. As primary school students are young, big classes can help them integrate into the collective and learn in a lively environment. Teachers are also more convenient to encourage children to accompany each other to study and be each other teachers. Give your child the most of your confidence. When teaching alone, the teaching can be targeted to solve the students' problems. Collective teaching also saves teacher resources, solves the common problems of students, greatly improves teaching efficiency, and increases the interest of the classroom. Students rush to participate and interact with teachers and make progress with each other (Sun, 2015 : 1).

Research Objectives

To study on piano pedagogy in primary schools at China Wuxi Liren primary school, China

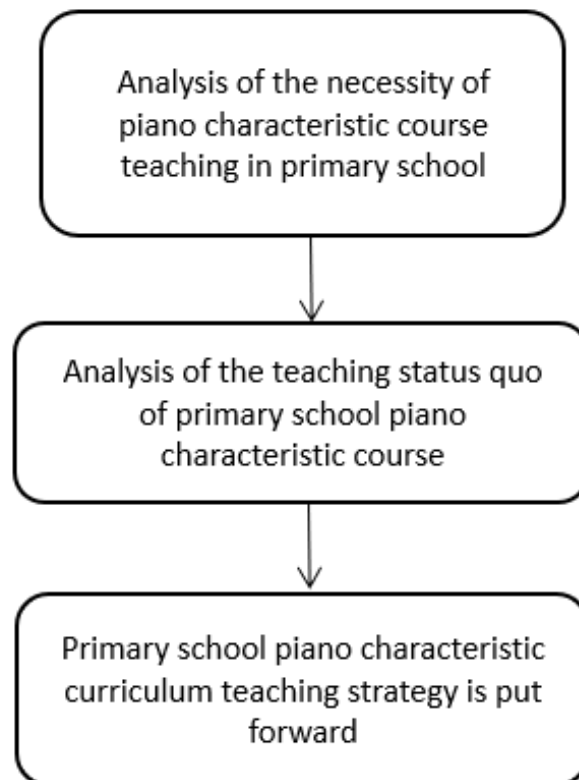
Research Methodology

The qualitative research methodology collected data by interviewing 5 full-time piano teachers at Wuxi Liren Primary School with more than 3 years of special piano course teaching.

Research Scope

- Time: Interview data were collected from 2022 to 2023
- Place: Wuxi City, China
- Person: Piano teacher in primary school
- Contents: Piano pedagogy, Primary school, Music education

Research Conceptual Framework

Research Findings

The piano Teaching method of Wuxi Liren Primary School, China

The teaching method of Wuxi Liren Primary School is stratified teaching, focusing on collective teaching. According to the age and degree of the students, the study is done step by step. Based on training basic skills, with the traditional use of teaching materials widely used in different degrees. At the same time, in the grading textbook selection matching teaching, the teaching method is the teacher in the class demonstration, explain the details, collective practice, and then go home to consolidate.

Because the expected direction of parents for students is also based on interest, parents hope that their children can have a method of testing and supervision, so they will generally choose to participate in the social amateur piano test. Teachers choose the central Conservatory of Music piano amateur test in this context. At a certain level of Czerny, with some corresponding level of tracks. You will avoid the simplicity of the track style. For example, each stage will be trained in several directions, such as etudes, polyphony, classical sonatas, and small and medium-sized Chinese and foreign music. When teachers choose different styles of music in the grading textbooks, they will involve a lot of music knowledge at the same time, including music theory, music history, comprehensive culture, playing skills, and so on to explain. When some students have higher requirements for themselves, teachers will also explain some foreign grading systems.

The interview and observation also concluded that the primary school students' difficulties in playing are divided into two kinds. One is the problem of poor finger function. The finger is not independent. The sound could be more concentrated, and the granularity; the second is in a new class, spent too much time on the score and no extra energy to consider the musical expression and melody. This kind is difficult. Therefore, to improve the efficiency of students' playing, teachers will start with training basic skills and train the independence and strength of the fingers through techniques such as high finger lifting and weight playing. In the second type of students who feel the difficulty of visual playing, the teacher will drive the method of familiarity with the tune, playing what tune should be familiar with which group of tone scale arpeggios. This will not cause the adjustment to be unfamiliar or make it difficult to recognize the spectrum problem. Still have to pay attention to fingering. Fingering must have two principles scientific and fixed. Good fingering habits can sum up the common when the hand can form "the sense of position." A good visual play level is also the key to improving piano learning efficiency.

In the requirements for students to practice after class, teachers' pay attention to students to take notes every time, when the key and difficult lessons learned, home targeted practice, scientific practice. Scientific and efficient practice is effective playing, such as playing with one hand first, using the metronome to fix the rhythm, and dividing sentences and sections, each time the paragraph is easy to mistake the circle with a pen to play alone. At the same time, teachers require parents to participate, such as urging and checking children's practice time, whether there is a certain time of practice every day. For the school piano lessons, the teachers hope that the school can increase the investment in all aspects.

Learning status of students in Wuxi Liren Primary School

1) The visual-playing ability needs to be improved

Lao Tzu once said, "A nine-story platform begins with the earth; a journey of a thousand miles begins with a single step. "Building a good foundation is the key to learning, and correct reading of music is the most important stage in learning piano knowledge. Teachers plan the basic learning of reading music well. Especially in the primary stage, with one to three students, a small part of the ability is still slow. As we know, the problem of basic reading in music has yet to be solved, just like the Chinese discipline cannot read articles and cannot conduct normal technical training and performance.

Music knowledge is the most basic learning content for children, abstract and theoretical. In the early stage, the first to master the name and reading staff notes, to the next step of the keyboard, students' psychology faces many changes in learning. Some children do not understand the characteristics of the staff, have poor reactions or learning methods, have problems that cannot adapt to this learning, and affect their enthusiasm for learning, even producing aversion. Because it is a form of collective teaching, and the children's reaction ability is uneven when teachers ask questions, there are always some children who can answer first and intuitively see staff. Also, some students need more intuitive thinking, which causes some slow students to lose confidence. Teachers must modify the teaching method to avoid such situations affecting the child's interest in piano learning.

While the advanced-stage students can skillfully perform the repertoire, the advanced-stage students take out a piece of the same difficulty, but their visual play needs to be improved. Some are not familiar with the tips of the visual play, and the tone of the new work needs to be clearer. This also reflects the theory's weakness and the need for more basic skills practice.

2) Review is not in place

Some people say that the review is the cycle of knowledge. The researchers think that review is not only the cycle of knowledge, is also the cycle of interest. Through talking with the students after class, many children because a home without class this atmosphere, interest, nature is no initiative to review the idea, review the inadequate. Each class teacher speaks "repeated new knowledge," formed "playing unfamiliar —— is reluctant to take the initiative to review —— review is not —— playability did not improve" of the vicious circle. Pupils at this stage, everything is the stage of interest, but persistence is low. Interested in things will only maintain for a while, so attention is not enough concentration. In elementary school music class, most of the teachers often use the form of a game to improve the child's attention, but the effect is small due to the classroom space, and game form is also limited. At this time, students need to record the content of each section and clarify how to practice.

3) Basic skills are not solid enough

In students' playing, they will find that some timbre is only sometimes clean and concentrated. Most of the reason is that more than the basic practice of fingers is needed. Some students have metacarpal joint collapse, folded fingers, arm and wrist stiffness, and other problems. After performing the key touch exercise, Some students do not play with their full arms. Instead, using the muscle strength connected to the elbow joint, Raise and support the forearms to play. Keep the muscles contracted at all times. The elbow joint is in a fixed state, It is difficult to carry the weight of the upper arm and the whole body, and It is hard to produce full, bright sound quality and volume. The shoulder muscles can feel the tension. The students did not learn to relax immediately after touching the key. When the finger is raised, and the falling key makes a sound, The whole arm should be relaxed immediately. Let the muscle that

has just touched the key and contract return to relax immediately, But the finger cannot be lifted. Still, the weight keeps the keys sounding. The sound is bright and clear. Otherwise, the muscle "memory" will make the tension form an acquired nature. It is very difficult to change it again. Therefore, teachers must guide children to play with full arms. It is also necessary to strengthen the number of basic skills and operations.

4) Students need more enthusiasm.

Because the primary school students are younger, the oldest sixth grade is only eleven. Therefore, for children, attention is not easy to focus for a long time, it is easy to be attracted to other things, and the teacher is always lacking enthusiasm. "Music education psychology" has mentioned that teaching attention and thinking is the teaching process, before said the pupils' interest and enthusiasm are covered in "attention," "attention" is both concrete and abstract concept, it is the psychological activity pointing to and focus on a certain object process, pay attention to photographic interest in things can be in-depth knowledge and connotation, so only "attention" without "thinking" guide exploration not only complete enough, more likely to let children develop aimless learning habits and random bad learning way. Make use of students' extracurricular time in the second class to learn music knowledge, not only for the children's 100,000 why to give answers but also for the children to bring a systematic and complete "interest-knowledge-memory" benign learning process.

Discussion

In Wuxi city in China, primary school piano teaching method research found that the domestic public chooses most teaching materials. Universal teaching materials, such as primary use "little Thompson," "worship," and intermediate use, employs teaching material collocation and technical playing Czerny series etudes. This kind of teaching material, as teaching collocation, is relatively mature and can guarantee student learning. This is similar to the research results of teachers at Harbin Normal University. Nowadays, domestic textbooks are mainly traditional teaching, which is very suitable for students to play good basic skills. For example, Czerny are good training materials (Wu, 2015: 187). However, the research results of teachers in Xi'an show that the single use of traditional textbooks will affect students' interest, and some textbooks of the same degree can guide students. For example, "Piano Fast Etude Op. 61" and "Czerny 299" are quite difficult, but from the perspective of melody and harmony, they pay more attention to music, and students love to play more. Unlike traditional public textbooks, only a few local teachers use traditional ones (Wang, 2007: 80-81).

Most teachers believe that the way for students to improve their playing efficiency is to improve their basic skills training and get familiar with the music score, similar to Daqing Normal University's research results. To improve the level of the piano, the construction of basic skills is an important process. In this process, we should also pay attention to the understanding of music music, so that we can play works with connotation and depth (Jin, 2011: 76.). However, the research results of teachers from the North University of China show that although solid basic skills are important, the piano, as an instrument of comprehensive artistic accomplishment and emotion, should pay more attention to cultivating students' connotation and artistic taste, and let students truly "feel beauty" (Liu, 2012: 118-118).

Most teachers believe that students' after-class exercises should be targeted at playing, slow play, breaking up practice, using a metronome, and other methods step by step, which is similar to the research results of teachers at Changjiang Normal University. Focus on breaking

up with the greatest patience and detailed targeted exercises can achieve effective practice and improvement (Zhang, 2009: 166). However, the research results of Shenyang teachers show that teachers should cultivate students' efficient practice methods in daily teaching, not only teaching students to play but also teaching efficient practice methods after class, including the practice time after class and how to summarize in time (Feng, 2011: 112-114.).

Recommendation

Theoretical Recommendation

This study can reference piano teaching in schools that develop piano characteristic courses. Teachers can use it as a reference for the teaching plan and choose the teaching mode and method most suitable for their school through some comparison in the text. The researchers found little literature on primary school piano training, so this study provides a reference value for piano characteristic courses. It can also help some parents understand the school's piano teaching.

Practical Recommendations

It is hoped that future researchers of related topics will continue to have a more comprehensive discussion of all this paper's shortcomings. The researcher also hopes that piano lessons in public schools will be improved in the future. Each pupil grasps the critical period of piano learning and opens the door to music and art through the piano. You really can apply what you learn.

References

- Chen, S. (2016). Practical teaching of music appreciation class in secondary vocational schools. *New Campus*, (2), 1.
- Feng, J. (2011). The skills of changing the timbre and the playing styles of different works. *Musical Exploration*, (04), 112-114.
- Hu, Y. (2018). On the role and significance of music theory in piano learning. *Changjiang Cluster*, (5), 1.
- Jin, Y. (2011). On the chord playing technique in piano teaching. *Drama House*, (06), 76.
- Liu, H. (2012). Investigation and research on the current situation of piano education in China. *Literary and artistic Life. Theory of Literature and Art*, (8), 118-118.
- Sun, Y. (2015). Talk about piano education outside the school by group teaching mode. *After-school education in China*, (12), 1.
- Wang, H. (2007). Analysis of the technical elements of chord playing in piano teaching. *Art Education*, (12), 80-81.
- Wu, W. (2015). How to improve children's interest in piano learning. *Music Time and Space*, (19), 187.
- Zhang, Y. (2009). On the selection and use of teaching materials in piano teaching. *Popular Literature*, (11), 166.
- Zhou, X. (2013). On the playing method in piano playing. *Literary life*, (1), 2.

การพัฒนาแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล

**The Development of the Animation of Computing Science Subject on topic
of Using the Information Technology for Prathomsuksa 5 (Grade 5)
Students at Watmongkol School**

สุชาดา วันสี และ อภิชา แดงจำรูญ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Suchada Wansee and Apicha Dangchamroon

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: dearsuchada.wansee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้สื่อแอนิเมชัน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 16 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ (1) แอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แอนิเมชัน วิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที t-test for dependent sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพประสิทธิภาพของแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81/80.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันที่รับบทความ : 12 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่แก้ไขบทความ 28 กันยายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 29 กันยายน 2566

Received: February 12 2023; Revised: September 28 2023; Accepted: September 29 2023

คำสำคัญ: แอนิเมชัน; วิทยาการคำนวณ; ประถมศึกษา

Abstracts

The objectives of this research (1) are to develop the animation of computing science subject on topic of using of information technology for Prathomsuksa 5 (Grade 5) students with having the efficiency according to the criterion 80/80 to compare the learning achievement of Prathomsuksa 5 (Grade 5) students between before studying and after studying the computing science subject on topic of using of information technology with using animated media. The population used in this research is the population of Prathomsuksa 5 (Grade 5) students at Watmongkol School of Saraburi Primary Educational Service Area Office 1, Semester 1, academic year 2022, consisted of 16 students. Data were collected using (1) the animation of computing science subject on topic of the using of information technology for Prathomsuksa 5 (Grade 5) students (2) the learning management plan by using the animation of computing science subject on topic of using of information technology for Prathomsuksa 5 (Grade 5) students and (3), the learning achievement test in the computing science subject on topic of using the information technology with a confidence value of the whole version is 0.90, statistics in hypothesis testing are t-test for dependent sample.

The results of this research found that

1. The efficiency of the animation of computing science subject on topic of using the information technology for Prathomsuksa 5 (Grade 5) students with having the efficiency value is 81/80.11, which is consistent with the 80/80 efficiency criteria.

2. The learning achievement of the computing science subject on topic of using the information technology before studying and after studying the learning management with the animation of computing science of on topic of using the information technology for Prathomsuksa 5 (Grade 5) students is statistically significant different at level .05.

Keywords: Animation; Computing science; Prathomsuksa;

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาของสังคมโลกส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมากทั้ง เศรษฐกิจสังคม ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วการจัดการศึกษาจึงต้องมีการปฏิรูปเพื่อให้ระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเด็กและเยาวชนต้องได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาทางด้านความรู้ความสามารถและด้านทักษะชีวิตอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิต การส่งเสริมในด้านการเรียนรู้และทำความเข้าใจด้านเทคโนโลยีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาจึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 185) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้พัฒนา หลักสูตรวิชาคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง และได้มีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2560) มีการเปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาการคำนวณ อยู่ในสาระเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อเน้นพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และมีการคิดเชิง

คำนวณ (Computational Thinking) ในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560)

สภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันครูผู้สอนมักพบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่มากขึ้นต่อห้อง เนื้อหาที่มีมากขึ้นเวลาของการเรียนการสอนมีอย่างจำกัดและการจัดกิจกรรมที่มีจำนวนมากมายส่งผลให้ระยะเวลาไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอนทำให้ครูผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนแบบบรรยายครูเป็นผู้มอบความรู้และประสบการณ์ให้กับนักเรียนซึ่งเป็นการเรียนการสอนในลักษณะที่ครูเป็นศูนย์กลางทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพและไม่ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนที่แตกต่างกัน นักเรียนจึงไม่สามารถเรียนรู้ได้ทันไม่ได้ฝึกพัฒนาทักษะการคิดไม่ได้ลงมือทำงานไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในการทำงานได้ท่ามกลางสภาพปัญหาดังกล่าวการจัดการเรียนการสอนจึงอาศัยการบูรณาการเทคนิควิธีการเรียนรู้และเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกฝนนักเรียนในการคิดและส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นผ่านการลงมือปฏิบัติและการเปลี่ยนและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและเพื่อนซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการเรียนการสอนเนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหา ของบทเรียนได้ตรงกับผู้สอนต้องการไม่ว่าสื่อจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้นกล่าวคือสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่ยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้ถูกต้องและรวดเร็วขณะเดียวกันยังช่วยกระตุ้นสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนทำให้เกิดความสนุกสนานไม่รู้สีกเบื่อหน่ายการเรียนนอกจากนี้การใช้สื่อยังช่วยทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันในกรณีที่เรื่องที่สอนเป็นนามธรรมและยากต่อการเข้าใจทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ร่วมในวิชาที่เรียน

ในปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์จึงทำให้มีการประยุกต์เอาความสามารถของคอมพิวเตอร์มาช่วยในการผลิตสื่อโดยใช้ซอฟต์แวร์กราฟิกทำภาพการ์ตูนให้เป็นภาพเคลื่อนไหวโดยใช้เทคนิคภาพที่เรียกว่า Animation ซึ่ง (วิภา อุดมฉันท, 2538) อธิบายว่าอนิเมชันหมายถึงภาพเคลื่อนไหวที่เกิดจากการใช้เทคนิคการทำสิ่งที่เคลื่อนไหวไม่ได้ให้เคลื่อนไหวได้เป็นการให้ชีวิตและวิญญาณแก่ศิลปะที่สร้างขึ้นโดยวิธีที่ทำให้ดูเหมือนจริงนอกจากนี้ ยังกล่าวอีกว่าการใช้เทคนิคภาพเป็นความสามารถพิเศษของนักผลิตรายการเพราะเทคนิคภาพที่ดีย่อมนำไปสู่รายการที่ดีเทคนิคภาพที่ใช้ได้ดีกับเด็กเล็กแม้กระนั้นก็ได้หมายความว่าเทคนิคนี้จะใช้ไม่ได้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่คนที่จริงควรจะถูกกล่าวว่าเทคนิคที่ใช้ได้ดีกับรายการเพื่อการศึกษาทั่วไปซึ่งเทคนิคการทำภาพเคลื่อนไหวหรือแอนิเมชันเป็นเทคนิคภาพที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบันสอดคล้องกับ (ธรรมศักดิ์ เอื้อรักสกุล, 2547) ที่กล่าวว่าสื่ออนิ

เมชันสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนทำให้เข้าใจในบทเรียนได้ง่ายและเข้าใจได้ตรงกันเนื่องจากเห็นภาพเคลื่อนไหวในบทเรียนนั้นได้ชัดเจนมากกว่าจะเป็นเพียงตัวหนังสือหรือภาพนิ่ง

โรงเรียนวัดมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 เป็นสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่มาตรฐานสากลตามพันธกิจที่ว่า พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 มีความสามารถและมีความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์เครื่องมือสื่อและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหามากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

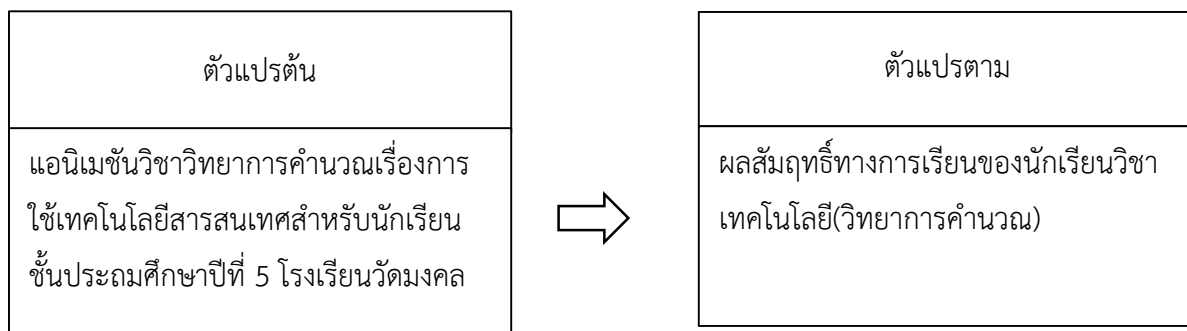
1. เพื่อพัฒนาแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้แอนิเมชัน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้อง รวมทั้งสิ้น 16 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 2.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การหาประสิทธิภาพของแอนิเมชันวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.00/80.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแอนิเมชันวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การหา ประสิทธิภาพ	จำนวน นักเรียน	ประสิทธิภาพของ กระบวนการ (50 คะแนน)		ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (30 คะแนน)	
		คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E1)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E2)
รายบุคคล	3	37.33	74.66	24.00	80.00
กลุ่มเล็ก	9	40.11	80.22	24.67	82.22
กลุ่มใหญ่	20	40.5	81.00	24.03	80.11

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แอนิเมชันวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ย หลังเรียน ($M = 21.00$, $SD = 4.32$) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ($M = 11.80$, $SD = 1.32$) รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มทดลอง	N	M	SD	df	t	Sig
ทดสอบก่อนเรียน	16	11.80	1.32	9	-8.57	0.00
ทดสอบหลังเรียน	16	21.00	4.32			

*p < 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81/80.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามขั้นตอนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และผู้วิจัยได้ออกแบบให้มีความน่าสนใจ ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 5 เรื่อง ซึ่งมีเนื้อหาและใช้ตัวละครและสีสันทัดตุดูความสนใจเหมาะสมกับผู้เรียน รวมไปถึงการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ สนุกสนานในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิชา แองจำรูญ (2563 : 47) กล่าวว่า การสร้างสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนต้องมีความแปลกใหม่ สร้างสรรค์ มีความน่าสนใจ กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น น่าติดตาม ไม่ใช่เพียงการนำเนื้อหา ความรู้ หลักการ ทฤษฎีจากในหนังสือเรียนย้ายมาอยู่ในสื่อ ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอเนื้อหา หลักการต่างๆ นำมาสร้างเป็นเรื่องราว ดำเนินเรื่องให้เข้าใจง่าย จากนามธรรมให้เป็นรูปธรรม

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสามารถพัฒนาความสามารถทางการเรียนรายวิชาวิทยาการคำนวณของนักเรียนได้ดีขึ้น เพราะแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้นได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไข และได้ผ่านการหาประสิทธิภาพมาแล้วมีการนำเสนอเนื้อหาที่ผ่านตัวละคร และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีรูปภาพ สีสันทัดตุดูความสนใจของผู้เรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาการคำนวณ สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของดารัตน์ จันทสาร (2558 : 84) การพัฒนาสื่อแอนิเมชัน เรื่องการจัดการไฟล้อย่างมีระบบ (วิทยาการคำนวณ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์สุตา หมี

ทองและทับทิมทอง กอบัวแก้ว (2565 : 81) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิทยาการคำนวณ โดยการ จัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมี ความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ได้จากการแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อนและหลังเรียนด้วยแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 ที่มีต่อการสอนโดยใช้แอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยพบประเด็นสำหรับนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ก่อนใช้แอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้สอนควรเขียน คำแนะนำ วิธีขั้นตอนในการใช้แอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ให้ชัดเจน เพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้แอนิเมชันได้ถูกต้อง

1.2 ควรสอดแทรกแบบฝึกหัด หรือข้อสอบในแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ผู้อ่านได้ลองทำแบบฝึกหัดหลังจากชม แอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 ในการสร้างและพัฒนาแอนิเมชันวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ควรใช้รูปภาพและตัวอักษรที่สื่อความหมายไปในทิศทางเดียวกัน และ ใช้พื้นที่ที่เป็นภาพกับพื้นที่ที่เป็นข้อความ หรือคำในขนาดที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากทั้งรูปภาพและตัวอักษรเป็น องค์ประกอบสำคัญ จึงต้องใช้ทักษะในการออกแบบจัดวางที่มีส่วนเด่นและส่วนรองตามจุดที่ต้องการเน้นและ ส่วนประกอบให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกลมกลืนกัน เพื่อความเพลิดเพลินและเข้าถึงในเนื้อหาของผู้อ่าน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การจัดทำวิจัยในครั้งต่อไปในเพิ่มเติมในส่วนของด้านวัตถุประสงค์ควรในหัวข้อของการ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อแอนิเมชัน

2.2 ควรนำแอนิเมชันไปพัฒนาต่อในรายวิชาอื่นๆ หรือหน่วยการเรียนรู้อื่นๆต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ดาร์ตัน จันทสาร. (2558). *การพัฒนาสื่อแอนิเมชัน เรื่อง การจัดการไฟอย่างมีระบบ (วิทยาการคำนวณ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*.
- ทิพย์สุดา หมีทอง และ ทับทิมทอง กอบัวแก้ว. (2565). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิทยาการคำนวณโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*
- อภิชา แดงจำรูญ. (2563). *ทักษะชีวิต หนังสือชุดครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรม
ที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิมของจีน
**Protections and Management of Traditional Residential
Architecture Heritages**

ชู ชุนฮุย และ พิชัย สดภิบาล

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Taweesak Sopmanee,

Zhu Cunhui and Pichai Sodbhiban

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: sirisasi123@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ได้ทำการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรม ที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิมของจีน ในแง่ของมรดกทางสถาปัตยกรรม ประวัติสถาปัตยกรรม วัตถุประสงค์และความสำคัญ การกำหนดกลยุทธ์การจัดการ และระบบการจัดการ การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการวิเคราะห์มรดกทางสถาปัตยกรรมในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การประเมินมรดก การวิเคราะห์คุณค่าของตัวชี้วัด และการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมมีความสำคัญทั้งในทางปฏิบัติและทางทฤษฎี

คำสำคัญ: มรดกทางสถาปัตยกรรม; อาคารที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิม; กลยุทธ์การจัดการ; การปกป้องคุ้มครองมรดก

Abstracts

This paper conducts scientific research on the combination of protection and management of traditional residential architectural heritage, mainly from the aspects of architectural heritage, architectural history, purpose and significance, formulation of management strategies, and management system. The study is a mixed methods study, qualitative and quantitative analysis of architectural heritage, heritage evaluation, value analysis of heritage indicators, and strategic goal formulation. The research shows that the research on the protection and management strategies of traditional architectural heritage has certain practical and theoretical significance.

Keywords: Architectural Heritage; Traditional Residential Buildings; Management Strategies; Heritage Protection

บทนำ

* วันที่รับบทความ : 8 กุมภาพันธ์ 2565 ; วันที่แก้ไขบทความ 24 กุมภาพันธ์ 2565 ; วันที่ตอบรับบทความ : 28 กุมภาพันธ์ 2565

Received: February 8, 2022 ; Revised: February 24, 2022; Accepted: February 28, 2022

การตั้งถิ่นฐานแบบดั้งเดิมนั้นมักถูกมองว่าเป็น “อาคารที่ก่อสร้างโดยไม่มีสถาปนิก” ซึ่งมีลักษณะเรียบง่ายและเป็นธรรมชาติ ใช้วัสดุในท้องถิ่น และมีรูปแบบที่หลากหลาย การตั้งถิ่นฐานแบบดั้งเดิมสามารถแบ่งออกเป็นความหมายอย่างกว้าง ๆ และอย่างแคบ ในความหมายกว้าง ๆ การตั้งถิ่นฐานโดยทั่วไปหมายถึงการตั้งถิ่นฐานของสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของภูมิภาค สำหรับความหมายอย่างแคบ การตั้งถิ่นฐานหมายถึงการตั้งถิ่นฐานของหมู่บ้านแบบดั้งเดิมในหมู่บ้านและเมืองตามประวัติศาสตร์ ซึ่งมักมีศูนย์กลางอยู่ในหมู่บ้าน ดังแสดงในรูป (1-1, 1-2) นักวิชาการด้านสถาปัตยกรรมชาวอังกฤษ Brunskill เป็นหนึ่งในนักวิชาการรุ่นแรก ๆ ที่ศึกษาการตั้งถิ่นฐาน โดยการก่อสร้างมักจะเป็นไปตามประเพณีท้องถิ่นหรือแนวปฏิบัติทางวัฒนธรรม และการใช้พื้นที่ของที่อยู่อาศัยนั้นจะขึ้นอยู่กับรูปแบบที่อยู่อาศัยที่มีบทบาทอย่างมาก การตั้งถิ่นฐานในชนบทมักมีลักษณะที่หลากหลายและครอบคลุม โดยนักวิชาการชาวอเมริกันผู้มีชื่อเสียง Amos Rapoport กล่าวไว้ถึงความแตกต่างของที่อยู่อาศัยในเขตท้องถิ่นเอาไว้ในหนังสือ “Housing, Form and Culture” ว่า “ความแตกต่างนี้มีสาเหตุมาจาก 4 ปัจจัยหลัก คือ (1) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและทรัพยากร ซึ่งมักจะขึ้นอยู่กับวัสดุในท้องถิ่นและเทคนิคการก่อสร้างที่คนพื้นเมืองใช้ (2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การปกป้องคุ้มครอง สภาพภูมิอากาศตามธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมของมนุษย์ และปัจจัยอื่น ๆ (3) คุณลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงประเพณีท้องถิ่น อุดมการณ์ทางสังคม ความเชื่อทางศาสนา ชาติ วัฒนธรรมและปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ (4) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการจัดการ ซึ่งส่วนใหญ่ ได้แก่ การผลิต การลงทุน การจ้างงาน แบบจำลองทางเศรษฐกิจ กลไกการแลกเปลี่ยนทางสังคม การจัดตั้งระบบการจัดการที่สมเหตุสมผล และข้อพิจารณาอื่น ๆ

รูปที่ 1-1 สถาปัตยกรรมดั้งเดิมของเรือนพักอาศัย

รูปที่ 1-2 สถาปัตยกรรมดั้งเดิมของเรือนพักอาศัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

- (1) รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของจีน
- (2) วิเคราะห์คุณค่าทางศิลปกรรมและระบบการประเมินมรดกทางสถาปัตยกรรม
- (3) สร้างระบบการจัดการศิลปะความรู้แบบร่วมสมัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. เครื่องมือวิจัย

1.1 การวิจัยเชิงนโยบาย: ศึกษานโยบายและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องอาคารแบบดั้งเดิมและการนำผลการศึกษาไปใช้ที่มีอิทธิพลและกลไกการจัดการของอาคารที่อยู่อาศัย มาใช้ในการปกป้องมรดกทางสถาปัตยกรรมของชาติ และเสนอข้อเสนอนโยบายที่เป็นระบบและมีเหตุผลต่อนักวิจัยด้านมรดกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น

1.2 การสาธิตและการตรวจสอบเครือข่าย: ในระหว่างการวิจัย เราได้ทำการตรวจสอบภาคสนามในกุ้ยโจว กวางสี เสฉวน และภูมิภาคอื่น ๆ และหมู่บ้าน 10 แห่งในกุ้ยโจว ได้แก่ หมู่บ้านป่าหุ่ย เมืองป่าเจีย หมู่บ้านซุ่ยเล่ย์ เมืองตู้เจียง หมู่บ้านไปเฉ่า เมืองลาลัน หมู่บ้านต้าไฉ หมู่บ้านเกาไห่ ถนนซันเหอ หมู่บ้านกู่ หมู่บ้านกู่กั๋ว ถนนซานเหอ ฯลฯ เนื่องจากหมู่บ้านดั้งเดิมทั้ง 10 แห่งนี้มีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ วิธีการพัฒนา และสภาพเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล การสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์ ฯลฯ การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการวิจัยในภูมิภาค การจัดสัมมนา ปรึกษาหารือในท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานระดับหมู่บ้าน และชาวบ้านตลอดจนผู้มีส่วนได้เสีย และรวบรวมข้อมูลและกรณีศึกษา

1.3 การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ: การวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกโดยการค้นหาปัญหาในการจัดการมรดก ทำความเข้าใจปรากฏการณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ วิเคราะห์พฤติกรรมและความคิดเห็นของมนุษย์ และตอบคำถาม ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการโดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนอาคารดั้งเดิมที่ได้รับการขึ้นทะเบียน จำนวนการรื้อถอน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การวิจัยแบบสหวิทยาการ: ผ่านการศึกษามรดกทางสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรม การจัดการ ชาติพันธุ์วิทยา ฯลฯ โดยใช้วิธีการแบบบูรณาการในการศึกษาการจัดการมรดก ร่วมกับทฤษฎี วิธีการ และผลลัพธ์แบบสหวิทยาการ

1.5 การอนุมานทฤษฎีผ่านการทบทวนวรรณกรรม: จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม เราได้ดึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองและความยั่งยืนของมรดกวัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรมของชาติ และวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสีย จากนั้นจึงกำหนดกรอบทฤษฎีพื้นฐานของการปกป้องคุ้มครองมรดกทางสถาปัตยกรรม

2. การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

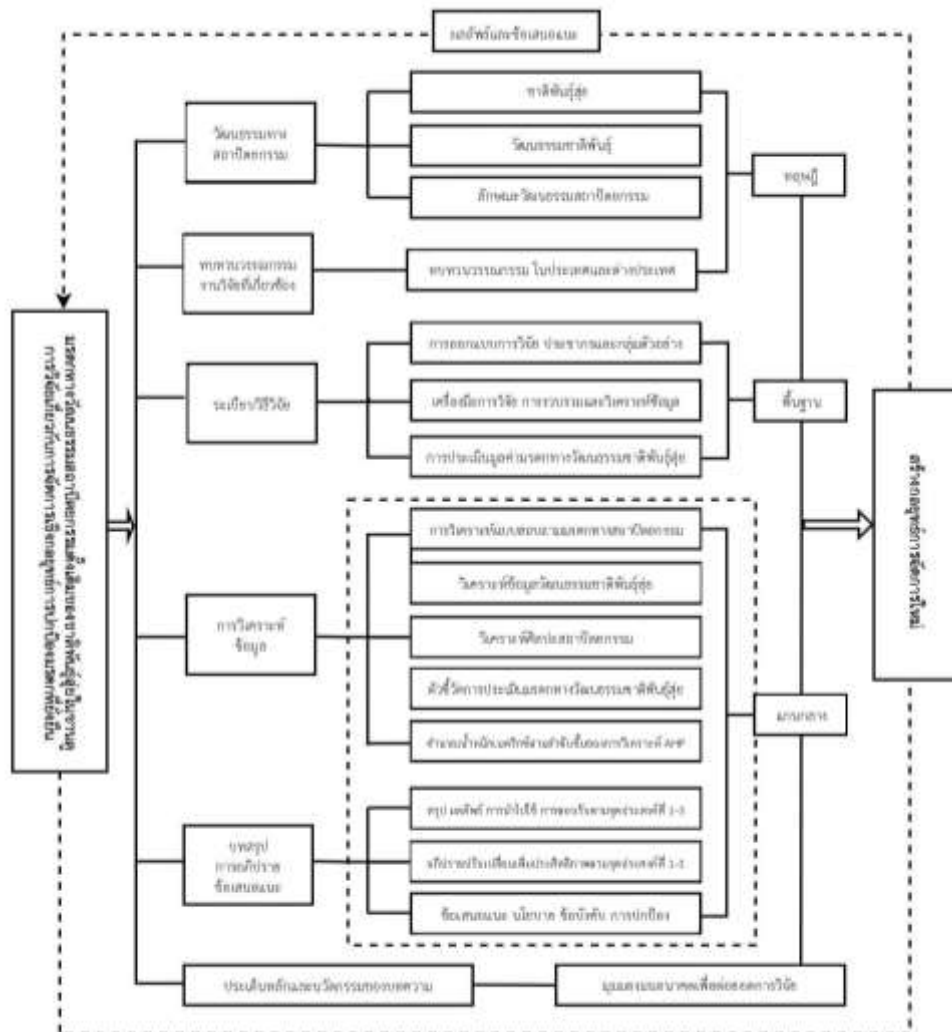
2.1 การสำรวจและการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม: เก็บข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้คน วัฒนธรรม สถานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

2.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใน 3 สาขา คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการก่อสร้าง ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกป้องศิลปะ และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์

2.3 การค้นหาบทความวรรณกรรม: ค้นหาเนื้อหาในพีพิดัทธ์และห้องสมุดทั่วโลก

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล: ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

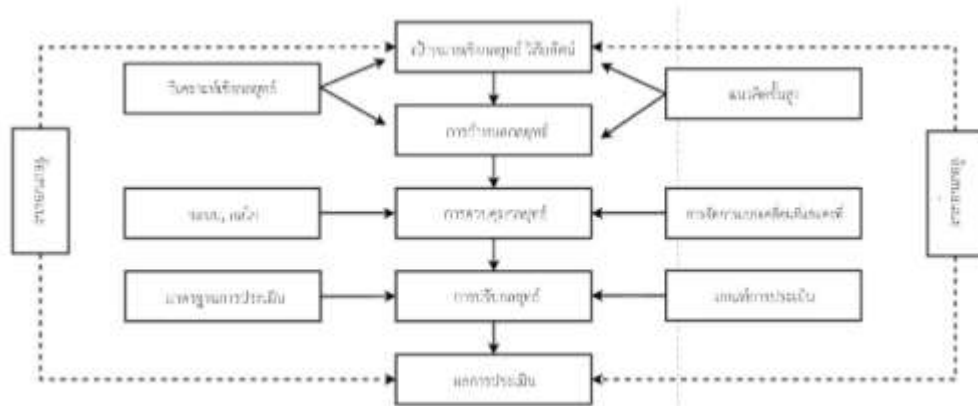
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2 ประกอบด้วยส่วนหลักๆ ดังต่อไปนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลวัฒนธรรมชาติพันธุ์สู่ การวิเคราะห์ประชากร การวิเคราะห์ศิลปะทางสถาปัตยกรรมและระบบดัชนีการประเมินผล การวิเคราะห์กรณีศึกษา เป็นต้น จากแบบสอบถามและแบบสำรวจเชิงปฏิบัติที่ถูกต้องจำนวน 168 รายการ ข้อมูลตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างและการจัดกลุ่มอย่างมีจุดมุ่งหมาย จากบทที่แล้ว ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ที่ 1 และวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การสร้างแบบจำลองการจัดการงานศิลปะและกลไกการจัดการเพื่อวัตถุประสงค์ที่ 3 "ยุทธศาสตร์การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์ดั้งเดิม" เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

2) ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามมี 4 ชุด ได้แก่ ชุดชาวบ้าน ชุดผู้จัดการชุดผู้เชี่ยวชาญ และชุดนักท่องเที่ยว คุณภาพของแบบสอบถามได้รับการประเมินอย่างเชี่ยวชาญผ่านความถูกต้องของเนื้อหาและความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องของเนื้อหาได้รับการตรวจสอบและตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน และวิเคราะห์ผ่านความสอดคล้องของเป้าหมายโครงการ ผลลัพธ์ของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติสำหรับคำถามแต่ละข้อมีตั้งแต่ -1.00 ถึง 1.00 น. ความถูกต้องของข้อมูลแบบสอบถามช่วยในการประเมินความเป็นไปได้ของการคุ้มครองและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมของชาติพันธุ์สู่ในซานตูอย่างยั่งยืน ค่าที่มีคุณสมบัติของโครงการนี้คือ ≥ 0.60 เพื่อความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์ดำเนินการโดย Cronbach's alpha และผลลัพธ์คือ 0.92 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยและเครื่องมือการวิจัย เราได้รับคำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับ "การคุ้มครองและการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์สู่ในซานตู" ผลลัพธ์แสดงให้เห็นถึงความแม่นยำของรูปแบบการจัดการงานศิลปะและกลไกการจัดการเพื่อสร้าง "ยุทธศาสตร์การคุ้มครองที่ยั่งยืนสำหรับมรดกทางวัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของชาติพันธุ์"

2. ผลการจัดทำ “การนำรูปแบบกลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์และการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมอย่างยั่งยืน” เป็นระบบที่มีความสมเหตุสมผล ซึ่งประกอบเป็นกรอบองค์การของการจัดการเชิงกลยุทธ์ ประการแรก ประกอบด้วยเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ภารกิจเชิงกลยุทธ์และวิสัยทัศน์ การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ตลอดจนการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์และแนวคิดขั้นสูง การกำหนดโครงสร้างองค์กรเชิงกลยุทธ์ ระบบและกฎระเบียบระบบการจัดการและแรงจูงใจ การดำเนินกลยุทธ์และการควบคุมเชิงกลยุทธ์ สุดท้ายนี้ การปรับเปลี่ยนข้อเสนอแนะ และกลไกอื่นๆ ของสถาบันที่เกี่ยวข้องได้ถูกสร้างขึ้น กลไกระบบการจัดการที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพซึ่งได้รับการจัดการแบบจำลองเชิงกลยุทธ์ทั้งหมดนั้นเรียกว่าแบบจำลองการจัดการเชิงกลยุทธ์ (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2 แผนภาพกรอบโครงสร้างของรูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์

ผลลัพธ์ของ "การดำเนินการตามแบบจำลองเชิงกลยุทธ์เพื่อการคุ้มครองและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์ที่ยั่งยืน" จะมีการอธิบาย 3 ประเด็น ต่อไปนี้ คือ การดำเนินการตามกฎหมาย การจัดการ การดำเนินการตามระบบการจัดการ และการดำเนินการตามกลไกการจัดการ 1) การดำเนินการตามกฎหมายการจัดการ ได้แก่ 1. พื้นฐานสำหรับการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครองมรดกและการจัดการเชิงกลยุทธ์ 2. กำหนดมาตรการที่สอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองและการจัดการมรดกหมู่บ้านดั้งเดิมของชาติพันธุ์ คือ การวางแผนและการดำเนินการ การคุ้มครองและการใช้ประโยชน์ ความรับผิดชอบทางกฎหมาย และนโยบายระดับชาติ 2) การดำเนินการตามระบบการจัดการ ได้แก่ 1. จัดตั้งคณะกรรมการจัดการมรดก 2. จัดตั้งแผนกจัดการมรดก 3. สร้างระบบการจัดการหุ้นร่วม 4. การแบ่งปันผลลัพธ์ การแบ่งปันเทคโนโลยีและการแบ่งปันทางเศรษฐกิจ 3) การดำเนินการตามกลไกการจัดการ ได้แก่ 1. กลไกการดำเนินงานและการบริหารจัดการ 2. กลไกกลไกการยับยั้งการให้รางวัลและการลงโทษ

3. ผลลัพธ์และข้อกำหนด 1) การจัดทำแผนการอนุรักษ์ 2) ผลการวิจัยและข้อกำหนดพื้นฐาน ได้แก่ ขอบเขตและวิธีการตรวจสอบเนื้อหาและผลการสำรวจ 3) ข้อกำหนดในการสำรวจ 4) ข้อกำหนดพื้นฐานสำหรับผลลัพธ์ (เอกสารอ้างอิง)

4. กลไกของผลการตอบรับและการปรับเปลี่ยน ในส่วนของผลตอบรับเชิงกลยุทธ์และการปรับเปลี่ยน สามารถกำหนดระบบผลตอบรับได้ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบผลตอบรับกระบวนการจัดการมรดกเชิงกลยุทธ์ และระบบผลตอบรับระบบการจัดการมรดก ระบบยุทธศาสตร์ทั้งหมดถูกสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์วัฒนธรรมชาติพันธุ์อยู่ในซานตู การวิเคราะห์ศิลปะทางสถาปัตยกรรม การวิเคราะห์การประเมินตัวบ่งชี้ การวางตำแหน่งเป้าหมาย และผลกระทบที่ได้รับในระหว่างกระบวนการดำเนินโครงการทั้งหมด และผ่านการตอบรับว่าบรรลุเป้าหมายและการกิจที่คาดหวังหรือไม่ ระบบตอบรับของระบบการจัดการมรดกคือการตอบรับผลการดำเนินการภายในการวิเคราะห์และประเมินผลสถาปัตยกรรมพันธุ์และระบบการจัดการต่อ

คณะกรรมการจัดการมรดกที่มีอำนาจตัดสินใจ ดำเนินการปรับเปลี่ยน จากนั้นจึงย้อนกลับไปยังขั้นตอน
ควบคุมการใช้งานใหม่

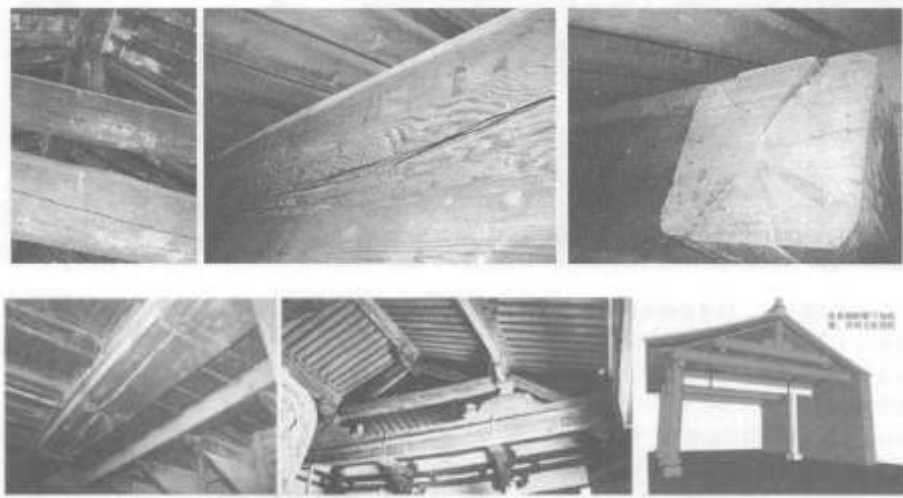
อภิปรายผลการวิจัย

1. การอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมชาติพันธุ์สู่ในชนบท (อภิปรายวัตถุประสงค์ที่ 1) เนื้อหาหลัก
ประกอบด้วยการรวบรวมสื่อวัฒนธรรมชาติพันธุ์สู่ในชนบท และการอภิปรายเกี่ยวกับประชากรเป้าหมาย

วัฒนธรรมชาติพันธุ์สู่ในชนบท ประกอบด้วย วัฒนธรรมศิลปะสถาปัตยกรรม ประเพณีพื้นบ้าน
ศิลปะ ประเพณี งานฝีมือพื้นบ้าน วรรณกรรม คนมีชื่อเสียง ฯลฯ จากผลการวิจัยของวัตถุประสงค์ที่ 1 สรุปได้
ว่าวัฒนธรรมชาติพันธุ์สู่ในชนบทมีความสำคัญสำคัญในชีวิตของชาวสุ่ยเป็นอย่างมาก

2. การอภิปรายการวิเคราะห์ศิลปะสถาปัตยกรรม (การอภิปรายวัตถุประสงค์ที่ 2) การอภิปรายเรื่อง
มาตรการฟื้นฟูและคุ้มครองศิลปะสถาปัตยกรรมพื้นเมืองของชาวสุ่ย ดังประเด็นต่อไปนี้ 1) การบำรุงรักษา
ซ่อมแซม และเสริมโครงสร้างไม้ในอาคารแบบดั้งเดิม 2) วัสดุสำหรับอาคารชาติพันธุ์สู่ 3) การบำรุงรักษา
โครงสร้างไม้ขนาดใหญ่ของอาคารแบบดั้งเดิม 4) การซ่อมแซมและเสริมความแข็งแรงของผนัง หลังคา ประตู
หน้าต่าง และโครงสร้างอื่น ๆ 5) มาตรการป้องกันต่าง ๆ 6) มาตรการป้องกันอัคคีภัย 7) มาตรการป้องกัน
ฟ้าผ่า

ตัวอย่างเช่น การรักษารอยแตกร้าวและการผุ สสาเหตุหลักของการที่คานแตกก็คือ ไม้ไม้ได้แห้งสนิท
ในระหว่างการผลิต และรอยแตกจะปรากฏขึ้นเมื่อเวลาผ่านไปเนื่องจากการหดตัว นอกจากนี้ไม้ยังอาจจะ
เสื่อมสภาพเมื่ออุณหภูมิและความชื้นเปลี่ยนแปลงไป สามารถซ่อมแซมรอยแตกร้าวแนวนอนเล็กน้อย (ไม่เกิน
1/3 ของความกว้างของคาน) หากรอยแตกกว้าง ให้ใช้กาวยึดให้แน่นแล้วเสริมด้วยหวงเหล็ก หากรอย
แตกร้าวยาวและผุไม่รุนแรง สามารถเสริมแรงภายในรอยแตกร้าวได้ (แผนภาพที่ 3) หากรอยแตกร้าวมีขนาด
ใหญ่เกินไป อาจจะจำเป็นต้องเปลี่ยนชิ้นส่วน

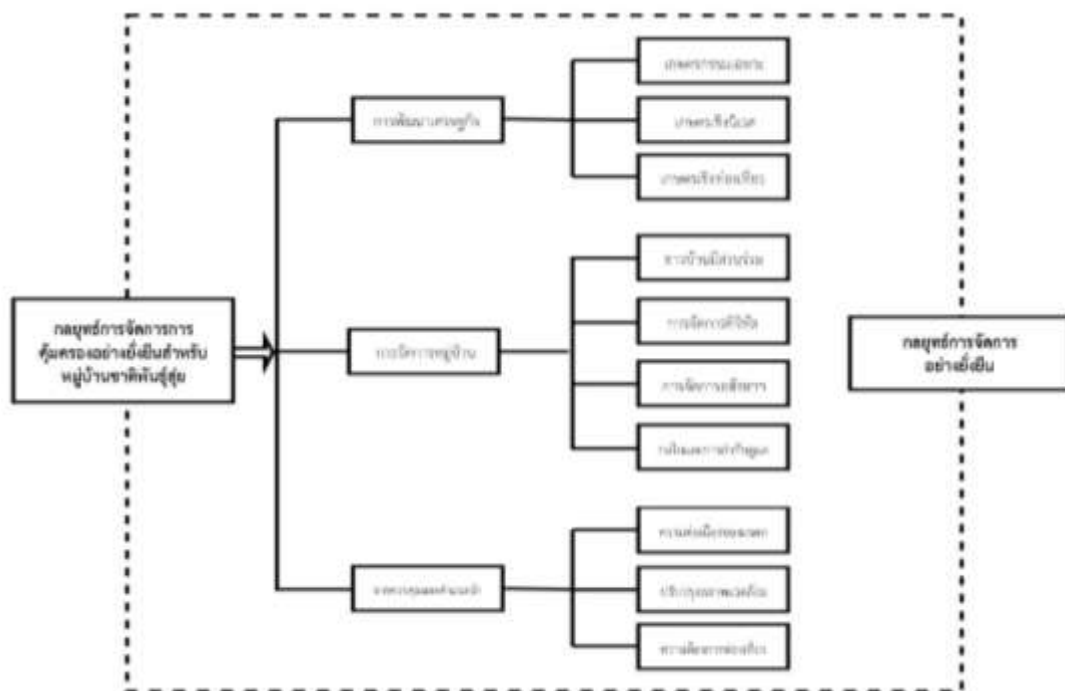
แผนภาพที่ 3 แผนภาพการแตกร้างของคาน ชื่อ

ตัวอย่างเช่น การซ่อมแซมหลังคา โครงการขยายหลังคากระเบื้อง 1) ก่อนที่จะแยกชิ้นส่วนกระเบื้อง และ โครงหลังคา ควรบันทึกจำนวนสัน กระเบื้อง การทับซ้อนของกระเบื้อง ฯลฯ 2) เมื่อถอดแผ่นหลังคาออก ควร บันทึกชั้นของแผ่นหลังคา วัสดุสำหรับแต่ละชั้น และวิธีการต่างๆ ไว้ด้วย 3) เมื่อปูกระเบื้อง ใหม่ใหม่ควร จะ สอดคล้องกับข้อกำหนดและสีกับกระเบื้องเดิม 4) ควรรักษากระเบื้องทั้งหมดที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และศิลปะ สูงไว้ หากชำรุดควรเสริมความแข็งแรงด้วยการติดกาวให้แน่นแล้วนำไปประกอบไว้ที่ส่วนเดิม ส่วนที่ชำรุดมาก เกินไป สามารถรวบรวมและเก็บรักษาไว้ได้ (แผนภาพที่ 4)

แผนภาพที่ 4 การป้องกันและซ่อมแซมหลังคา

3. การอภิปรายเกี่ยวกับมาตรการรับมือเพื่อการคุ้มครองและการจัดการที่ยั่งยืน การย้ายถิ่นฐานของหมู่บ้านชาติพันธุ์สู่ในซานตูได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของชาวบ้านสัญชาติพันธุ์อย่างมาก และนำมาซึ่งประโยชน์มากมาย การเร่งการขยายตัวของเมืองได้นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงเขตที่อยู่อาศัยของชาติพันธุ์สู่ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความสูญเสียบางประการที่เกิดขึ้นกับมรดกทางสถาปัตยกรรมของหมู่บ้านดั้งเดิม จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างการป้องกันและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ บทความนี้สร้างแบบจำลองกลยุทธ์การป้องกันและการจัดการที่ยั่งยืนโดยพิจารณาจากคุณลักษณะ ความเป็นมา คุณค่า และแง่มุมอื่นๆ ของพื้นที่หมู่บ้านดั้งเดิมของชาติพันธุ์สู่ในซานตู ระดับแรกคือพัฒนาเศรษฐกิจ การจัดการหมู่บ้าน การควบคุม ไปจนถึงระดับที่สอง การสร้างระบบอุตสาหกรรม การเกษตรในระบบนิเวศ การเกษตรสีเขียว การท่องเที่ยว ฯลฯ (แผนภาพที่ 5)

แผนภาพที่ 5 กรอบมาตรการรับมือเพื่อการคุ้มครองและการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์สู่

4. การอภิปรายเรื่องมาตรการคุ้มครองและการจัดการมรดกวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์สู่ 1) การจัดทำแผนการอนุรักษ์ 2) จัดตั้งองค์กรการจัดการและกลไกการกำกับดูแลมรดกทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของชาติพันธุ์สู่ 3) เอกสารและรายการอาคารประวัติศาสตร์ 4) การสร้างระบบกฎหมาย 5) ปกป้องกองทุน 6) การกำกับดูแลทางสังคม

5. การเพิ่มประสิทธิภาพและการปรับค่าประเมินการวิจัยของมาตรการคุ้มครองและการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมของชาติพันธุ์สู่ในซานตู อ้างอิงถึงมาตรฐานการประเมินการป้องกันอาคาร ในอดีตของจีน จากการอภิปรายข้างต้นเกี่ยวกับมาตรการมรดกทางสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์สู่ ได้ดำเนินการ ปรับเปลี่ยนและปรับปรุงบางอย่าง มูลค่าการประเมินการสำรวจมรดกทางสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของชาติพันธุ์สู่ ในซานตู หลังจากการประเมินและปรับเปลี่ยนโดยผู้เชี่ยวชาญ มาตรการคุ้มครองและการจัดการสำหรับหมู่บ้านดั้งเดิมของชาติพันธุ์สู่ในซานตู ตั้งแต่การวางแผนอนุรักษ์ หน่วยงานจัดการอนุรักษ์ และการขึ้นบัญชี สมควรได้รับการปรับปรุงเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องเพิ่มรายจ่ายเกี่ยวกับกองทุนคุ้มครองซึ่งเป็นกระบวนการระยะยาว เมื่อพิจารณาจากผลการจัดอันดับของการสำรวจ ผลการอนุรักษ์และการจัดการสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์สู่ในซานตู สอดคล้องกับความคาดหวัง คะแนนรวม 90 คะแนน ซึ่งไม่ได้หมายความว่าสามารถเป็นไปตามมาตรฐานการป้องกันและการจัดการที่ดี ในกระบวนการพัฒนาในอนาคต จำเป็นต้องปรับปรุงมาตรการคุ้มครองและการจัดการสำหรับมรดกทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม ของชาวสู่ในซานตูต่อไป กระบวนการคุ้มครองและการจัดการทั้งหมดเป็นรูปแบบ "การจัดการแบบเคลื่อนไหว" ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนานโยบายและกฎระเบียบ พัฒนากฎระเบียบสำหรับการคุ้มครองและการจัดการมรดก 1) การสร้างระบบกฎหมายที่ดีเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นขั้นพื้นฐาน สำหรับการปกป้องมรดกทางสถาปัตยกรรมของหมู่บ้านดั้งเดิมของชาวสุ่ยในซานตู สร้างและปรับปรุงระบบการวางแผน เสริมสร้างการจัดการ และเร่งรัดงานด้านกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองและการจัดการ มรดกทางสถาปัตยกรรมของหมู่บ้านดั้งเดิมของชาติพันธุ์สุ่ยในซานตู 2) มุมมองระหว่างประเทศ แม้ว่าพื้นที่ซานตูจะมีความล้าหลังทางเศรษฐกิจ แต่ก็ต้องพิจารณามรดกจากมุมมองของต่างประเทศ เห็นแนวโน้มการพัฒนาของยุทธศาสตร์มรดกระหว่างประเทศอย่างชัดเจน และเรียนรู้จากส่วนอื่นๆ ของประเทศ และประเทศตะวันตกเกี่ยวกับแนวคิดและประสบการณ์ในการคุ้มครองมรดก 3) จัดตั้งบุคลากรและระบบการจัดการ จำเป็นต้องสร้างระบบการจัดการที่ดี โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลขององค์กรระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นผู้จัดการโดยตรงและผู้รับประโยชน์จากอาคารหมู่บ้าน

2. การคุ้มครองมรดกทางสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์สุ่ยด้วยการบูรณาการ 1) การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมโดยรวมของมรดกทางสถาปัตยกรรมทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์สุ่ย มรดกทางวัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรม ของชาติพันธุ์สุ่ยในซานตู คือระบบโดยรวมซึ่งเสริมความแข็งแกร่งให้กับการผสมผสานระหว่าง แหล่งน้ำ ถนน และอาคารมรดก 2) การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ แบบบูรณาการ 3) การคุ้มครองพื้นที่เมืองและชนบทแบบบูรณาการ การบูรณาการระหว่างเมืองและชนบท เป็นรูปแบบใหม่ที่พบในการก่อสร้างในชนบทแบบใหม่ของจีน โดยปฏิบัติต่อเมืองและหมู่บ้าน ชาวเมือง และชาวบ้านในชนบทโดยรวม ทำให้การวางแผนโดยรวมและการวิจัยที่ครอบคลุมเพื่อให้บรรลุการพัฒนา ที่ครอบคลุม ในการประสานงานอย่างยั่งยืนของการจัดการเมืองและชนบท และการป้องกัน 4) ประเภทเครือข่ายเชิงพื้นที่เฉพาะภูมิภาค โดยจะเปลี่ยนการจัดการแบบดั้งเดิมเชิงรับ และการกระจายอำนาจในอดีต ให้กลายเป็นการจัดการในปัจจุบันเชิงรุกเชิงปริมาณและเป็นระบบ

3. ข้อเสนอแนะในการสร้างสถานการณ์ที่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายสำหรับอุตสาหกรรมมรดกทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมชาติพันธุ์สุ่ย อุตสาหกรรมวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 1) ขยายการท่องเที่ยวเชิงลักษณะ "จุด เส้น และพื้นผิว" ของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ชาติพันธุ์สุ่ยในซานตู 2) การพัฒนาแบบบูรณาการทรัพยากรแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมชาติพันธุ์สุ่ย ในซานตู

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ดาร์ตัน จันทสาร. (2558). *การพัฒนาสื่อแอนิเมชัน เรื่อง การจัดการไฟอย่างมีระบบ (วิทยาการคำนวณ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*.
- ทิพย์สุดา หมีทอง และ ทับทิมทอง กอบัวแก้ว. (2565). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิทยาการคำนวณโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*
- อภิชา แดงจำรูญ. (2563). *ทักษะชีวิต หนังสือชุดครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรีน ศิริ. (2549). *การพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านการท่องเที่ยวโดยใช้วัฒนธรรมชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา : กรณีชุมชนเมืองเก่า อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนพัฒนาชนบท. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยแม่โจ้,*
- จุมพล พูลภัทรชีวิน และคณะ. (2549). *การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างควมดีมีคุณธรรม. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).*
- นิตยา พิมพ์พิเศษ, (2554). *แนวทางการจัดการโบราณสถานในจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- Chen, S. (2016). Practical teaching of music appreciation class in secondary vocational schools. *New Campus*, (2), 1.
- Feng, J. (2011). The skills of changing the timbre and the playing styles of different works. *Musical Exploration*, (04), 112-114.
- Hu, Y. (2018). On the role and significance of music theory in piano learning. *Changjiang Cluster*, (5), 1.
- Jin, Y. (2011). On the chord playing technique in piano teaching. *Drama House*, (06), 76.
- Liu, H. (2012). Investigation and research on the current situation of piano education in China. *Literary and artistic Life. Theory of Literature and Art*, (8), 118-118.
- Sun, Y. (2015). Talk about piano education outside the school by group teaching mode. *After-school education in China*, (12), 1.
- Wang, H. (2007). Analysis of the technical elements of chord playing in piano teaching. *Art Education*, (12), 80-81.

- Wu, W. (2015). How to improve children's interest in piano learning. *Music Time and Space*, (19), 187.
- Zhang, Y. (2009). On the selection and use of teaching materials in piano teaching. *Popular Literature*, (11), 166.
- Zhou, X. (2013). On the playing method in piano playing. *Literary life*, (1), 2.

Current situation of Nujiang Folk Song teaching in Dianchi University, China

Chen Huan and Suvicha Suwanmanee

Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

China's Yunnan Province has a reputation as "the sea of folk songs." There are many excellent local folk songs in Yunnan. Chinese folk songs come from many different provinces, among which the folk songs of Yunnan Province are frequently performed on professional vocal music stages in China, such as concerts, song and dance parties, and large-scale professional vocal music competitions. Many musicians like to sing Yunnan folk songs, which are closely related to the large minority population in Yunnan and the land's unique culture. The Nujiang folk song has its unique charm among all Yunnan folk songs. There is a local saying in Nujiang that "if you can talk, you can sing. If you can walk, you can dance," which shows the local people's love of singing and dancing. Nujiang Lisu Autonomous Prefecture, located northwest of Yunnan Province, is home to the Lisu, Nu, Dulong, Pumi, Han, and other ethnic minorities. They live in harmony in this land. Nujiang folk songs have strong local characteristics and rich content, such as major historical events, hard labor, weddings, and funerals in daily life customs. These songs vividly reflect many things people come into contact with in their daily life, with beautiful melodies, and are worth learning and singing. Nujiang folk songs are sung or spread more by local people due to dialect, region, and other reasons. This article presented the current situation of Nujiang Folk Song teaching in Dianchi University in China.

Keywords: Current situation; Nujiang folk song; Dianchi University; China

Introduction

Yunnan University Dianchi College of Art, with two departments, six teachings, and a research section; The school offers 10 majors, including music performance, dance, broadcasting and hosting art, environmental design, visual communication design, product design, costume and waist decoration design, painting, animation, and digital media art. At present, there are more than 2,400 undergraduate students.

The School of Art has perfect teaching facilities, including a body rehearsal room, expert piano room, chorus room, performance hall, music theory room, electronic piano room, student piano room, live recording laboratory, broadcast room, recording studio, computer-assisted design laboratory, drawing studio, audio and video studio, abundant cultural innovation studio, graphic plate-making studio, photography studio, sculpture studio.

It is well known that folk songs are a social phenomenon formed collectively by working people in their daily production and life through oral transmission. Behind folk songs are stories about the living environment, conditions, and experiences of a place or a nation in different historical periods, which can be handed down from generation to generation because of their spiritual value and unique charm. From the present perspective, folk songs play a more important role than before. As an important part of national culture, folk songs can

* Received: February 15, 2022 ; Revised: March 8, 2022; Accepted: March 10, 2022

display unique symbols to the outside world but also bring many benefits through folk songs, such as driving the development of local tourism, promoting cultural exchanges, promoting human civilization, and so on. Therefore, in understanding folk songs, we should not only stay on the surface but should dig deeper into the formation of folk songs so that it is easier to grasp the real connotation of folk songs. From the perspective of the formation of Nujian folk songs, there are several key points. The first is the unique terrain, the second is the language, and the last is the historical factor.

Current situation of traditional vocal music teaching in Dianchi University **Teaching facilities and allocation of vocal music teachers**

The first-level discipline of the Art School of Yunnan University Dianchi College is art science; The secondary subjects are music and dance; The main subjects include Art, Music and Dance, Music performance core course vocal music, piano, basic harmony, Chinese music history, foreign music history, Musical forms and works analysis, chorus and conducting. Yamaha piano has been introduced into more than 30 piano rooms for teachers and students. The School of Art has perfect teaching facilities. There are more than 120 studios and laboratories, such as a recording lab, piano room, chorus room, performance hall, broadcasting training room, computer-aided design Lab, audio and video studio, tailoring studio, intangible cultural heritage innovation studio, screen printing studio, product design studio, jewelry design studio, exhibition hall and other majors Teaching facilities (Chen, 2021: 145-146).

Practical teaching in this major mainly includes practical teaching of singing, practical teaching of performance, and practical teaching of the stage. There are three majors under the Department of music performance: 1. vocal singing major; 2. Piano Performance major; 3. Chorus and Conducting major. 2. Bel Canto singing direction; 3. In the direction of popular singing, the college has 35 full-time music teachers, 20 vocal music teachers, and 6 traditional Chinese vocal music teachers. 120 undergraduate students from grades 1 to 4 study traditional Chinese vocal music. There are 9 teachers of Bel canto singing and 256 undergraduate students from grades 1 to 4 studying Bel canto singing. There are 5 teachers of pop singing and 98 undergraduate students from grades 1-4 studying pop singing. Students majoring in vocal music from the first semester of college to the first semester of the fourth semester should take vocal music courses for a total of 7 semesters until graduation.

The vocal music course is professional and compulsory in the music performance course at our school. It is carried out as a main course and a small lesson. The main orientation of music performance majors is to cultivate singers with certain stage singing abilities who can undertake solo singing, leading singing, and singing guidance work in the Party and government, enterprises and institutions, and cultural centers. This course is an alternating course of theory and technology, with strict requirements on voice quality. Singing breath controls singing voice. While mastering breathing state, articulation ability, voice control intensity, scientific vocal methods, singing skills, and other technical functions, the psychological ability of singing is well adjusted to achieve both sound and emotion in singing. The main features of the teaching mode of this course are as follows: 1) The teaching mode is one-to-three. 2) The continuity of the course is to build sound quality. 3) The stage of the course is to let the students improve their singing works in each stage. Integrate local music and highlight the ethnic and regional characteristics of the course.

The college is rich in teacher resources. In addition to the full-time teachers of the college, the college also employs well-known professors from home and abroad to teach courses and guide students in their majors. Besides the theoretical knowledge in school, students' learning ability of performance practice has also been improved.

Teaching Content

In traditional vocal music class, students' perfect interpretation and singing of songs must be connected to good vocal training and singing class practice. A good vocal method and finding suitable songs for students can make the singers sing more freely and excellently on the stage.

1. Breath-breath training for singing

In the classroom, teachers should set up the correct concept of singing breathing and guide and train students to master the correct method of singing breathing, correct breathing method is very important in singing training, and pronunciation cannot be separated from the clever arrangement and flexible use of breath. When the problem of sound breathing is solved, the sound will become natural, smooth, soft, and mellow. Vocal music breathing is conscious; this kind of breathing movement should be cultivated after acquisition. Special training is required.

The correct breathing method is very important in singing training and is also crucial in vocal music learning. Since ancient times, the importance of breathing has been emphasized in singing art. In singing learning, a series of problems are often encountered, such as poor fluency of breath, heavy larynx, and poor flexibility of voice. Breath holding, breathing cannot sink, and long sound not good is related to singing breath. Teachers should help students establish the correct chest and abdomen combined breathing, training and exercise breathing muscle group correct, natural control breathability to work hard, to strengthen the elasticity and flexibility of breathing muscle.

In the early learning and use of breath, we can teach chest breathing, abdominal breathing, chest, and abdominal breathing; In terms of breathing training, we can consciously practice slow breathing, slow breathing, fast breathing, fast breathing, and sound breathing.

In training smooth breath, we can also improve the effect by singing songs at ordinary times. For example, in the initial training, we can sing the slow song "Song of the Fisherman" to practice the fluency and stability of breath, and the last song, "Walking in the Snow looking for plum," to practice the touch and granularity of breath.

In the singing of the characters cloud, Floating, sea, sky, fish, Zang, and water in this work, we can train and guide the students to maintain the stability and flow of breath consciously here to achieve the effect of stretching in singing.

When singing this work, we can guide and train the students to cooperate with the bouncing of words and breath and use the breathing pattern of quick inhalation and quick exhalation in vocal exercises, "inhale and inhale, inhale and sing."

Dulong nationality mengzhu Vocal music

Figure, 1 Dulong nationality mengzhu vocal Music

When singing Men Zhu, a type of song of the Nujiang Dulong nationality, with a melodious melody, we can use the chamber pipes to flow with the breath, and some characters' air and sound can be combined with the melody to make the song more smooth (Yang, 2006: 26-32.).

2. Correct sound and resonance

Studying and establishing the resonating cavity can enable students to further develop in sound quality, timbre, volume, and sound penetration. In addition to the support of breath, correct singing and vocalization must also give full play to the role of each resonating cavity in vocalization to achieve good sound effects. If breathing is the driving force of singing and vocalization, then resonance is the route or track that singing and vocalization should follow. When entering the prescribed track, make the sound in the tone quality, timbre, volume, sound penetration, and other aspects of further development.

In class, students should learn about vocal cords, body cavity structure, and resonance organs, establish scientific voice cavity and resonance based on breathing and use sound exercises suitable for resonance exercises to promote an even voice, coherent and smooth, unified and balanced state. Learning all these things well can make singing more stable.

3. Singing language - the articulation of lyrics

The language expression of singing is a problem that vocal music learners should pay full attention to. Especially when singing local folk songs singing is an art combining language and music, especially when singing local folk songs. Enunciation and enunciation run through the whole time in singing, which is the total embodiment of art. Daily speech and singing are different, with both similarities and differences. In singing, enunciation and enunciation are exaggerated and powerful, and the whole enunciation and enunciation are usually completed by chest and abdomen combined breathing. In addition, when encountering a folk song language that is not Chinese, we should deeply understand the rules of pronunciation and matters needing attention and strive to complete the language essence of the song with local dialect characteristics so that the song is more original.

4. Emotional expression in singing

In vocal music art, emotion refers to the emotion of singing vocal music works. We should have the consciousness of singing emotion, have the basic concept of logical stress in songs, and realize the basic combination of "sound, word, and emotion" in the singing state.

We learn vocal methods, breath resonance, enunciation, and other singing elements. All these are services for emotional expression. The final presentation of the song is the transmission of emotions so that the audience can feel the joys and sorrows conveyed by the singing works of the singer, as well as the joys and sorrows of the song. In teaching, we should also pay attention to the emotional color of songs, starting from the historical background of the work, the relationship between characters, emotional expression, the central idea of lyrics and songs, and decorating the strength, height, and skill of the melody, to make the emotional expression of singing more direct and touching.

5. Stage performance of songs

The class teaches the basics of sound, song connotation, emotional expression, enunciation, and other basic elements. The final purpose is to show and transmit in the form of a performance on the stage, the singer as a second songwriter, the songwriter's creative techniques and central creative ideas through singing and physical performance to the audience, let the audience feel. Therefore, stage performance in class also needs good guidance from teachers. We can convey song emotion on the stage through facial expressions, body movements, and exaggerated melodies. In addition, it is also very important to match the emotion of the characters and the background of the song with appropriate costumes. In particular, when singing Nujang folk songs, we must wear ethnic minority costumes by national characteristics and relevant requirements of wearing jewelry and decoration (Yang, 2011:1).

Figure 2, The Lisu perform in their national uniforms

Figure 3, Pumi stage performance in national costume

Teaching methods

Music performance major is the discipline of cultivating music performing arts talents. It actively carries out the construction of characteristic specialties and the cultivation of high-quality applied talents in teaching. Adhere to the theory-supported stage performance as a professional practice to test the school teaching quality and talent training level of an important index, to show the quality of students, skills, and innovation ability of an important stage. Adhere to the stage performance as the focus of teaching practice, with the combination of commercial performance and the tourism industry, to cultivate music and art talents suitable for the needs of society. This major mainly studies the basic theory and practice of music performance, receives the basic training in music performance, and masters the basic ability of music performance and other first-level disciplines stipulated by the corresponding professional direction.

1) Walk out of the traditional classroom into the folk classroom

We should not be limited to the small classroom when teaching and learning traditional vocal music courses to sing local folk songs. We should appropriately lead students to the surrounding minority villages or folk artists' families, understand the local cultural background, experience folk customs, contact the most authentic music style and singing techniques, and knowledge not only in books but also in the field.

2) Diversified teaching mode

With the rapid development of modern science and technology, the traditional classroom uses the piano as a teaching tool for vocal music, which is taught one-to-one in small lessons. However, with the continuous innovation of science and technology, we have begun to use diversified teaching modes such as "MOOC" and "flipped classroom," which no longer rely on the ability of one teacher but also rely on the network courses of well-known experts from well-known universities and colleges in China. In addition, the researchers believe online folk artists should be introduced into the traditional vocal music class in simultaneous live explanation, singing, and question and answer. Due to the epidemic or the age and health of folk artists, they cannot be invited to the college for offline classes, so we can use multimedia

to explore and implement online and offline interaction—the possibility of a more diverse teaching model (Dong, 2008: 254-256).

3) Compatibility of commonality and personality

With the widespread development and dissemination of western Bel canto in various universities and art groups in China, Chinese traditional vocal music also draws on the scientific basis of western Bel canto for reference in teaching. As vocal music teachers like researchers, they often think about which is more important in vocal music singing: commonness and individuality. Because now the traditional vocal singing in China is gradually moving closer to western Bel canto singing, the singers singing local folk songs lose the colorful local characteristics and their original sound color and become more and more unified. Researchers believe that the western bel canto vocal method is relatively more scientific, based on the human body structure. The muscles and breathing mode used will make the singer more relaxed and relaxed when singing. However, the western Bel canto singing system can only be used for traditional vocal music as the basis of voice learning. The Chinese traditional vocal music singing will eventually return to the personality, cannot be taught out of the students are the same appearance. Each student's characteristics and personality and what they are good at are different, so in the end, commonness should serve the personality. We hope the students who go out from the campus each have unique colors and a hundred flowers bloom (Tian, 2022:1).

The necessity of Nujiang folk song entering traditional vocal music class

Due to different factors such as geographical environment, diverse ethnic groups living in Nujiang Prefecture, and cross-border ethnic and cultural backgrounds, the local customs and folk song characteristics of Nujiang Prefecture are also diversified. Nujiang folk song is naturally formed in the production activities of people in the Nujiang region, and it is a cultural product with local characteristics and is close to People's Daily life. As for Nujiang folk songs, their lyrics, composition, tune, embellishment, and melody all have different characteristics due to the different geographical location of the Nujiang River, different ethnic types, and different singing characteristics. As the carrier of spreading and carrying forward local traditional music, it is of great practical and historical significance for colleges and universities to introduce traditional vocal music into local and university classrooms (Chen, 2009 : 78-80.).

1) Academic value of Nujiang Folk songs

The research and arrangement of Nujiang folk songs can promote the diversity and standardization of traditional vocal music classes in colleges and universities. Nujiang folk songs used to be sung among the folk and passed from mouth to mouth in many forms, and a relatively standard staff version of music has yet to be formed. Previously, folk songs from Yunnan were mostly folk songs from other regions in college classes. Moreover, the most popular ones are the particularly classic ones, which have a high usage rate of repeated singing and teaching. Exploring and mining new Nujiang folk songs is conducive to the innovation of classroom teaching materials, filling the teaching gap of Nujiang Folk songs in Dianchi College, and improving and improving the research database of Nujiang folk songs.

2) Dissemination value of Nujiang Folk songs

"Cultural communication, also known as cultural diffusion, refers to the interaction between cultures from one society to another, from one region to another, and from one group to another. Cultural communication also includes educational communication (Chen, 2021:

145-146). Under the current background, quality-oriented education is gaining more and more popularity among people. As an important position to cultivate talents for society, colleges and universities need to strengthen the cultivation of students' professional skills and comprehensive quality. In the current vocal music teaching in colleges and universities, it is very important to strengthen the integration of traditional music culture. It can promote the spread of Chinese traditional culture and the better development of students' comprehensive literacy. At the same time, it can not only effectively improve the comprehensive teaching ability of colleges and universities but also promote the long-term development of music education and national culture.

3) Unique advantages of Nujiang Folk songs

The uniqueness of studying Nujiang folk songs lies in the unique geographical advantages of Nujiang Prefecture, which makes its music very pure. Because Nujiang Prefecture is located in a canyon landform, the development of folk songs has been less influenced and interfered with by external culture for a long time. Due to the inconvenient transportation in the past due to the landform, its folk songs retain the original musical characteristics. Some local ethnic groups in Nujiang Prefecture are unique ethnic minorities in Nujiang Prefecture, such as Dulong nationality and Nu nationality, which live in Gongshan County, Nujiang Prefecture. An in-depth understanding of local music culture in Nujiang Prefecture is convenient for further study of unique local music resources and can excavate valuable musical treasures(Wang, 2013: 119).

Conclusion

The Chinese culture has a long history, extensive and profound. Our wonderful culture, of course, contains music culture. Our traditional folk song has a long history, wide variety, wonderful content, and wonderful melodies. Western Bel canto singing method was introduced to China in succession in the 1930s when China established many professional colleges of music and introduced foreign experts teaching western Bel canto. After the reform and opening up, many Chinese musicians went abroad to study. After returning to China, they taught, performed, and spread Bel canto singing in vocal music classes or dance theaters. Nowadays, the number of Chinese Bel Canto professionals or singers learning is very large, while the number of Chinese native traditional singers is gradually decreasing. Researchers believe traditional Chinese folk songs should be given more attention and inherited. Western and Chinese folk vocal music are valuable cultural heritages in the development process of human civilization. We should not only draw nutrients from the music of other countries but also inherit national folk vocal music to promote the culture of the Chinese nation. Considering that researchers work in colleges and universities in Yunnan Province, where many ethnic minorities live, there are good environments and resources for studying local traditional songs and suitable classrooms in colleges and universities for experiments. The author hopes to spread and teach folk songs in class through research and practice to play a role in developing and promoting traditional local folk songs.

References

- Chen, S. (2021). Analysis on the integration of traditional music culture in college vocal music Teaching. *Public Literature and Art*, (17), 145-146.
- Chen, Y. (2009). Inheritance and Development of Local Folk music by music education in Local colleges and Universities. *Yihai*, (02), 78-80.
- Dong, H. (2008). Inheritance and Development of traditional Music Elements in contemporary vocal Music Teaching -- A Case Study of Singing and Teaching of Folk Songs in Northern Shaanxi. *Music of China*, (02), 254-256.
- Tian, X. (2022). *What are the characteristics of Lisu folk songs*.
- Wang, C. (2013). Analysis on the integration of traditional music culture in Vocal music teaching in colleges and universities. *Music Space and Time*, (09), 119.
- Yang, C. (2011). *Local folk music in the teaching of colleges and universities*, [master's thesis]. Nanjing college of art.
- Yang, Y. (2006). Dulong Folk Music. *Folk Music*, (05), 26-32.

The Development of Teaching of Modern Dance and Choreography Techniques in China

Qiu Xiaochen and Mingkhwan Nakok

Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

In modern dance, more than a hundred years of development course, dancers are mostly interested in exploring the depths of the soul of artistic conception, the thriller, and impulse of making public praises and even tragedy, the science of indifference, and moral preaching can let a person truly from bitterness, narrow sense of religion in a sense not only help people, instead more forcefully than political machine and moral form The bondage of human instinct has caused a new round of suffering in which human life is weakened. Moreover, it can effectively save people from the world of pain, only confined to the fantasy of the temptation of passion and physical excitement. This article presented the development of Teaching Modern Dance and Choreography techniques in China.

Keywords: Development; Teaching; Modern Dance; Choreography Techniques; China

Introduction

Before modern dance entered China, the field of dance was filled with folk dances of different nationalities and localized dances represented by Chinese classical dance. The focus is on China's style of dance. The negative and opposing attitude towards foreign dance art was also related to China's national conditions, which were not yet liberated and had been oppressed for a long time.

In 1949, the People's Republic of China was founded. Due to the domestic anti-American and "pro-soviet" heat wave, the westernization of the extreme western ballet aristocrats' dance around the "socialist camp," especially through the "Soviet" a powerful influence, entered the culturally completely "open" in China, the Soviet Union occupied the blank of Chinese dance at a stroke, with "light up, weightless" aesthetic ideal, "three Long and small" (long arms, long legs, long neck, and a small head) and the aristocratic style of "Open mind and body" have continuously assimilated the traditional body aesthetics of the Chinese nation, affecting the aesthetic trend and body requirements of Chinese dance To accept the scientific training system of ballet and slowly infiltrate into the training and performance of other dances. However, modern dance has paid attention to the reference to Oriental body aesthetics from the very beginning, was neglected or even banned because of the "origin" problem originated from the two "imperialist countries," the United States and Germany, which made the embryonic Chinese modern dance grow in the cracks (Martin, 1994 : 1).

After modern dance entered China, it was only in the founding of the People's Republic of China that it became formal. In the development course of nearly 20 years, Chinese modern dance has gone through learning, imitation, criticism, integration, and development. With the continuous development of people's awareness of Chinese traditional culture, modern dance has shown a trend of "localization" in modern China. The development of modern dance has

* Received: February 15, 2022 ; Revised: March 8, 2022; Accepted: March 10, 2022

increasingly shown the characteristics of "localization. "Localization is the most prominent feature of modern Chinese dance, and it is also the inevitable way for the future development of modern dance. Chinese modern dance has experienced different periods of development, from the initial "blind imitation" to critical imitation creation, to the cognition of the "modernity" spirit of modern dance. Western modern dance has sharply contrasted traditional Chinese aesthetics with brand-new dance concepts and forms. Studying the localization process of modern Chinese dance is also significant to the continuous improvement of contemporary dance aesthetics. The number of modern dance works is also increasing and presents the trend of "localization. "The choreography incorporates elements of Chinese classical dance and folk dance. Based on adhering to the principle of free creation of modern dance, Chinese modern dance advocates the creative thinking mode of individuality, emphasizing the return to traditional culture. The selection of creative materials and the source of creative inspiration come from traditional Chinese culture's aesthetic thoughts. Modern dance works of different periods are the distillation and integration of Chinese opera, fine arts, calligraphy, and other aesthetic ideas.

In 1993, Wu Xiaobang, a pioneer of Chinese new dance in the 20th century, created a modern dance called "Chou Biao Gong," which extracted creative elements from Chinese opera and explored the theoretical and practical aspects of Chinese modern dance creation by using the elements of Chinese opera.

Lin Huaimin is a world-renowned dancer who can be comparable to those western dancers who master modern dance in China. He founded "Cloud Gate Dance Theater". His works have plenty of inspiration from Chinese Buddhist culture, such as the works of "Moon Water," and draw inspiration from Chinese calligraphy, "Pine Smoke. "Some works integrate Chinese folk dance and classical dance elements, such as "A green leaf" and "Picture Scroll." Some works are in Chinese literary works to find creative ideas, representative "The Moon opera," "In Between," and so on.

Modern dance

Modern dance is a foreign dance culture formed and developed in Germany, the United States, and other European countries. Modern dance pursues freedom, individuality, and breakthrough, gives full play to the metaphorical function of body language in the process of expression, breaks through the traditional constraints, reconstructs the relationship in the dance vocabulary, and then forms a new and more expressive dance movement language system. The content of the modern dance is from the initial expression of personal emotions to the philosophical interpretation of inner thoughts, such as the nature of life and art. In the continuous integration and development over the past hundred years, modern dance is more like a point of view, an attitude, a way to go deep into the heart and break through emotions. In particular, with the efforts of representative dancers from different countries, modern dance has developed into a dance style recognized worldwide. At the same time, modern dance is a free form of dance that is often mixed with art and sculpture.

1) The historical stage of modern dance

In modern dance, more than a hundred years of development course, dancers are mostly interested in exploring the depths of the soul of artistic conception, the thriller and impulse of making public praises and even tragedy, the science of indifference, and moral preaching can let a person truly from bitterness, narrow sense of religion in a sense not only help people,

instead more forcefully than political machine and moral form. The bondage of human instinct has caused a new round of suffering in which human life is weakened. Moreover, it can effectively save people from the world of pain, only confined to the fantasy of the temptation of passion and physical excitement.

Modern dance was a revolution in the United States and Germany in the late 19th and early 20th centuries, and it completely denied the closed and rigid classical color buds. The modern dance originated in the United States and Germany and is one of the world's most international forms of dance today and has been honored as the "highest achievement of dance in the 20th century." Its founder is Isadora Duncan, the "mother of modern dance," which has a more open dance system than ballet.

(1) Open-minded, take novelty as beauty and seek artistic beauty and emotional expression that can resonate in different action vocabulary and expression ways.

(2) There is no absolute standard for "beauty." Modern dance believes that beauty is diversified and even changeable. As long as it is in line with the emotional needs expressed in the work, the aesthetic standard of the action is uncertain.

(3) Far from secular value standards, modern dance works are often highly individualistic, and their works only express the author's personal feelings and thoughts.

The concept of "modern dance" has experienced a century-long debate since its birth in Western countries. As a cultural phenomenon, modern dance is difficult to define concisely. In defining this historical and cultural concept, we will find that any attempt to be accurate is doomed to failure and often ends up in the embarrassing situation of "partial generalization." Although there are different opinions, the most popular theory is that modern dance arose from a rebellious bondage to classical ballet to break the rigid system of the traditional and stylized dance language. "In a sense, the occurrence of modern dance is a kind of reverse movement to the traditional dance art."

As a modern art with a strong sense of innovation, modern dance leads people's ideological trends, changes people's behavior, and positively influences people. From Europe to the United States to the whole world, every dawn, there will be a new concept of modern dance to promote the spirit of modern dance in the past and now. The diversification of modern dance styles is an experiment different from all traditional arts, bringing more possibilities for developing art and life. It is precise because of this diversification that modern dance is more in line with the diverse psychological and aesthetic needs of modern people (Wang aiwei,2017) . The expression of uniqueness in the language system of traditional, modern dance. This paper focuses on the arguments and characteristics of the "uniqueness" of body language extracted from the three traditional training systems of modern dance, namely, Martha Graham system, Hanfuli system, and Linmeng system, and further explains the development and evolution of "uniqueness" and its changing characteristics.

Isadora Duncan is a famous American modern dancer and an outstanding artist. It is known as the "mother of modern dance" because of its artistic realm of returning to simplicity and indomitable dance thoughts. On the one hand, she opposes classical ballet and believes that classical ballet is against natural law. On the other hand, she advocates seeking unique dance concepts from the rhythm of nature -- pursuing the natural realm, spiritual freedom, and harmony of body and mind, and requiring artistic works to keep pace with the pulse of The Times.

In the preface of the book *Outline of Western Modern Dance*, Liu Qingyi wrote: "As a result, the history of modern dance is often an artist personal independence of history, the success of modern dancers, they are often on the footprints of The Times, rather than a step elder dancer, especially out in the field of art, has obtained great achievements and far-reaching influence of senior dance figure, and the other for a new path of results. In this way, the face of modern dance must be a thousand faces, a thousand shapes, rather than a type, stylized face."

The "uniqueness" feature of modern dance is based on the summary of historical phenomena existing in the body language of modern dance. The analysis of individual cases of the uniqueness of movements of modern dancers and modern dancers in the past dynasties and the analysis of the "uniqueness" of the body language of modern dance is carried out.

Modern dance, as a modern dance art form that breaks the traditional aesthetic barriers, is revolutionary in its strong ideological nature. The body language of modern dance, on the other hand, relies on visual images full of symbolic and aesthetic connotations and on the creators' endless wisdom and imagination to engender deep and broad connotations to artistic works. The visual metaphor is the source of thought. It is a set of strategies to stimulate insight and ensure the artistic integrity of modern dance. It is also a tool for human thinking and helps modern dance accomplish its cultural mission.

Modern dance as a modern art, its present tense art style needs to be inherited from western fixed technology on the one hand. On the other hand, it must develop its own to survive. From tradition to modernity, Chinese modern dance seeks new possibilities for cultural development, and from modernity to tradition, Chinese modern dance explores cultural localization. A modern dancer should be a sober thinker and philosopher, not an artist and artisan who can only imitate and create ideas. Thinking and philosophy have always been important qualities of modern dancers.

Music in modern dance

Music is the emotional telling of the dance, which is usually not told in a language, and the music becomes the soul of the dance. In many cases, music is the first sensory system, and creators will capture the melody line in the music and convert it into the emotional line of the dance during the creation process. Viewers will help appreciate the music through the melody and enrich the dance content better. The music determines the structure and temperament of the dance. Due to the pursuit of individuation, modern dance's music is sometimes different from other dances, not only melodic music, simple rhythm, and even breathing sound. In order to convey the ideas of modern dance better, it is possible to become modern dance music, and modern dance music is freer and more personalized. The relationship between modern dance works and music can be described as various, parallel, or independent, or make sense of rhythm more than smooth melody, use a few musical notes or phrases to continue the whole work of

simple music, or use the "natural sound" from nature and other kinds of "concrete music."

In modern dance, it is not so much the rhythm according to the rhythm of the music as the body moves according to the emotion of music or the combination of music and body behavior. Rhythm control in modern dance is generally not controlled. "Music is the soul of dance. Music contains and determines the structure, character, and temperament of dance." There are fixed requirements for the selection of dance music. Not all music can be applied to any dance. The characteristics of music play a decisive role in the performance of dance.

Modern dance requires breaking away from the traditional, mechanical, combinatorial bondage to express free, close-to-real-life content, so the requirements for music have the following characteristics:

- (1) The music must conform to the content of the story expressed by the dance;
- (2) The emotional up and down and connections of music are different from those of other dances larger;
- (3) The music performance is more live, and the style is more popular and easier to understand.

Because the rhythm of modern dance is unlike other music, the work has a strong rhythm and is not limited to a fixed combination of movements. It is an "open" rhythmic expression. Therefore, when combined with music, dance rhythm cannot be understood according to the form of rhythm, but according to the needs of the plot of the dance work, the understanding of the music should be "paragraph." It is not limited to understanding the rhythm of the music but from the whole dance music "paragraph" analysis.

Music and dance are both "flowing" arts. There are many kinds and forms of art, and these diverse art forms are usually integrated, thus producing new comprehensive art forms. Music is an art form of time, while dance combines space and time. The purpose of both art forms is to express a process.

Music is the emotional narrator of dance. In modern dance, without effective cooperation with music, it is not easy to express the feelings and thoughts behind the dance movements only through the presentation of dance movements. For viewing dancers, they usually regard the feelings conveyed by music and the connotations expressed by dance movements as the experience of their own inner genuine emotions. The thoughts and feelings implied by dance movements are mainly told to the audience through music.

The language of modern dance

The language of modern dance refers to the movement of modern dance, which pays more attention to the fluency of the body itself, especially the use of breath. At the same time, modern dance pursues freedom and is unfettered. Barefoot dance touches the earth. The movement of modern dance will also integrate other different styles of dance according to the different content to form a new body language in line with the work, which is also characteristic of modern dance.

In dance body language, the composition of the corpus includes

- action vocabulary,
- the grammar of action connection (including scheduling), and
- the language style of action stereotyping (linguistically, it is closer to "form").

The body corpus of modern dance comes from the vertical historical undertaking, horizontal foreign absorption, and real-life extraction, reconstructed by modern dancers and become the discourse of body speech (Liu & Li, 2012: 58-61.).

Modern dance advocates giving full play to the metaphorical function of body language in the process of expression, breaking through the traditional constraints to reconstruct the relationship in dance vocabulary and thus forming a new set of more expressive dance body language systems. Body language is the sign of the creator's action in the artistic works and inevitably reveals the creator's potential ideological content.

The essence of modern dance art study is to reveal the close connection between the formation and change of body form and movement language form in artistic works and the fashion and cultural change of The Times and to reveal the cultural significance of dance art. At the same time, through the dynamic analysis of artistic works, it explains the behavior characteristics of the creators in artistic expression, interprets the body language hidden in the works, and thus deciphers the creation psychology, personality quality, and understanding of the life of the originators that disappear with the production of the works. Thus, the spiritual significance of modern dance research to the essence of human life is explored through exploring the body (Liu, 2010:1).

The body language of modern dance not only meets the basic structure of dance body language but also has the language characteristics of localization, which lies in the historical precipitation and the real-life package. The abstract character of modern dance's body movement language establishes a complete visual image system full of continuous changes, and the creator's personality not only benefits from the innovative movement group. It also needs body language that is full of both symbolic beauty and symbolic power.

The biggest feature of modern dance language is that the visual image it creates will be highly combined with its inherent symbol and meaning to complete the construction of the dance image. The modern dance language mainly selects and adopts the dance "words" in condensation, transplantation, concrete dynamic representation of abstract ideas, and re-modification. At the same time, the language that achieves poetization through familiarization is the unique aesthetic characteristic of the modern dance language. The so-called "style and symbol" gradually formed in it is the establishment process of the language system of modern dance (Liu, 2004:1)

Chinese modern dance

Looking through the historical records of dance and thinking about the representative figures of modern dance in Europe and the United States, a "history of modern dance" is a revolutionary history of "individual" to "other" dance and a history of the creation of new movement language under the exploration and establishment of "self-concept." Here, the stipulation of "specific stylistic elements" may confine modern Chinese dancers to "specific restrictions," thus hindering the deep development of the spirit of innovation or creation and the realization of the value of modern dance itself to a certain extent.

In the process of "advancing with The Times," Chinese modern dance should consider emancipating itself from "specific stylistic elements" and promoting modern Chinese dancers to obtain the "free expression" of "body language," which is real and not guided and influenced by "others" from the level of technological innovation and body language innovation. In the West, modern dance is also a thing of the past. In China, modern dance is restricted by its cultural identity and influenced by its interaction with contemporary dance.

"Chinese modern dance" is the modern dance that Mr. Wu Xiaobang brought back from studying in Japan after the reform and opening up. Modern dance spread in the West was introduced into China, which opened the limits of traditional thoughts, broadened the horizon, and pushed the cause of Chinese dance to a new wave. The "newness" of Chinese modern dance lies in the retention of the roots of Chinese dance culture and the realization of the spiritual and ideological openness and renewal of Western modern dance.

The first person in the history of modern dance in China is Yu Rongling, who learned dancing from Duncan, the founder of modern dance in the United States. She has appeared in foreign public performances many times and received high praise. Modern dance entered China in the 1830s. The first generation of practitioners, such as Wu Xiaobang, Dai Ailian, and Jia Zuoguang, conveyed the message of modern dance to China, integrated the modernist trend of thought with the national conditions, and made significant contributions to the enlightenment and development of modern dance.

Western modern dance was introduced into China at the beginning of the 20th century. Due to the complicated domestic environment and social and cultural changes, modern dance was almost at a standstill from 1949 to 1979. After the reform and opening up, a hundred schools of thought contended in Chinese literary and artistic creation.

If narrowly regards Chinese modern dance as a western modern dance genre or only defines it as distinguished from the ballet dance style, the result essentially ignores that modern dance is a dance art of transformation from traditional to modern art revolution and art movement, thus ignore the emphasis on "modernity" of modern dance.

As a foreign species, it is a long, interesting, and dangerous process for modern dance to be accepted by Chinese dance, which is largely caused by the barriers of Chinese traditional culture and the impact of the development mismatch of economic reality. The development of modern dance art in China should be explored more freely. We must understand and appreciate modern dance with a modern spirit and scientific attitude and be able to understand and give correct guidance to modern dance correctly. Based on a hard study of tradition, inheriting the essence of tradition, absorbing the essence of foreign countries, and constantly digging out new contents so that Chinese modern dance can stand in the forest of world dance art with its strength (Xu, 2020: 106).

The development of modern dance art in China should be explored more freely. We must understand and appreciate modern dance with a modern spirit and scientific attitude and be able to understand and give correct guidance to modern dance correctly. Based on a hard study of tradition, inheriting the essence of tradition, absorbing the essence of foreign countries, and constantly digging out new contents so that Chinese modern dance can stand in the forest of world dance art with its strength

Chinese modern dance should have distinct national characteristics and cultural traditions, unique artistic character, and charm. On the one hand, Chinese modern dance to the world should strive to reflect the excellent cultural traditions of the Chinese nation and the spirit of The Times; On the other hand, we also learn from and absorb the excellent achievements of other countries and nations. We should build modern dance with Chinese characteristics. First of all, it is a national art with a Chinese style and style that is popular with the Chinese people, and at the same time, it should constantly communicate and merge with the excellent cultures of the world. We are part of the world's dance art. Chinese modern dance is moving forward on the road with national characteristics.

Chinese modern dance, which critically inherits and innovates traditional dance, makes its expression form more novel and its training method more unique. In the second creation of the work, freedom is taken as the primary consideration. The dancer's understanding of the work and the dancer's personality is reflected based on preserving the tradition. In modern Chinese dance's continuous development, traditional Chinese cultural elements have been integrated into it so that the Chinese and Western cultures can collide and fuse in modern Chinese dance to reflect the openness and openness inclusiveness of Chinese traditional culture (Xiao, 2020: 92.).

Among all kinds of dances, modern Chinese dance is the art that can express emotions and restore certain body feelings in the body. Individuals can physically express their psychological states. However, it points to not a simple process of expression but the awakening of a wise way of life. The choreography and creation of Chinese modern dance should maintain its original artistic characteristics and adapt to the development environment of Chinese modern dance. Chinese modern dance development should seek a path between tradition and innovation. Practice is the only way to develop further "Chinese modern dance" (Xu, 2020: 106).

Chinese modern dance and modern western dance share the characteristics of The Times and the characteristics of The Times. They both express the specific spirit of The Times and the aesthetic orientation of their people. However, different from the styles and forms of various traditional dances, they strive to create new artistic styles and forms, which are inevitable to follow the development of society. However, this creation and change are slightly earlier than Chinese and Western modern dance. Both emphasize the creation of new forms and movements, the exploration of new ideas and creative methods, and the pursuit of new aesthetic tastes. However, due to their different countries and historical and cultural backgrounds, although they are changes and creations, they will naturally produce different characteristics when pursuing their way of thinking and aesthetic characteristics. Modern dance is blossoming on the global art stage with the most direct, free, open, and diversified attitude. Taking advantage of this flourishing trajectory, China's modern dance is now in a hot period, inheriting the traditional national culture deposits of 5,000 years, giving play to the rich dance culture and art with national characteristics, nourishing the flower of art and making it prosperous. The creators of modern dance constantly seek more and wider development space

from the concise and abstract art form of modern western dance. It is of great practical significance for the quality and aesthetics of modern Chinese dance to preserve the techniques of dance choreography and integrate the essence of national characteristics of traditional culture and art.

The primary problem facing modern dance in China today is nothing less than "going local" and "international integration." To sum up, "going native" means that we should return to our native culture with lofty emotion and treat foreign culture with a conscious attitude. "International integration" is that we should focus on building national cultural brands and integrate them into the international community. Undoubtedly, both roads are in the right direction, and both should be taken with the head held high. In terms of its specific meaning, "going home" is to expect the recognition of the local audience, and "international integration" is to expect the recognition of the world dance circles. The psychology of looking forward to identity and finding resonance is the common long-cherished desire of art creators. International identity is more authoritative than other identities, which is also the target direction modern Chinese dancers struggle to pursue. However, in seeking international standards, we should always be vigilant and keep in mind the original intention of artistic creation. The foothold of Chinese modern dance is always based on national cultural character and independence rather than catering to Western standards (Yu, 2015 : 6-25).

Teaching Choreography techniques

The technique is a theoretical concept that must be explored continuously in practice in dance creation. Techniques of dance movements, language and emotional techniques of dance movements, and visual techniques of dance pictures are classified according to the process of dance creation. Techniques can be learned and are the basis of dance creation. However, it is impossible to create good dance works by relying solely on techniques. Techniques should be integrated into the intangible, and free "technical" dances should be created in the "limited" techniques.

The primary teaching of choreography methods

Choreography techniques are the method of formation and variation of dance movements and the law of developing motivational movements into sentences, passages, and, thus, into a work. It is a technical way to construct dance language and shape character images. To sum up, the first method is repetition. The second method is contrast, the third method is exchanging, which mainly includes formation, rhythm, order, and the fourth method is comparison, which is performed through a metaphorical technique. The fifth method is a connection, which means maintaining fluidity between actions. The sixth method is to embellish the action to make it more aesthetic.

The specific method used in choreography is a kind of artistic movement, and techniques mainly deal with artistic movement, which is to form a smooth dance form by combining and changing various ways to connect artistic movement. The choreography techniques are varied, interrelated, and can be interspersed. The first is the choreography of movement elements, the most basic method in choreography. It refers to the decomposition of a specific dance movement, the analysis of its interactivity in dynamic, rhythm, direction, and other elements, the finding of its development direction, and then the reassembly of them to form a new dance path or make the specific dance movement more adaptable to the overall dance form. The second is the modeling through the method, which refers to the very symbolic,

representative modeling in the dance to reproduce through the method. The last one is music choreography, which means that the dance takes music as the main melody and choreographs it according to the speed and strength of the music to achieve visual and auditory unity. There are various choreography techniques; here are just a few typical ones. These techniques are interrelated. Most dances do not use one technique but a combination of many methods.

Technique language

"Technique is not language." This reveals a profound problem: technique is only the means and ways of our structure of action language and does not mean the complete sense of language. Language must involve the inner meaning of the form of movement, that is, the aesthetic expression of the dance. Techniques must be directed towards the intention of self-expression; To encourage the discovery of new techniques does not mean that techniques are everything. When the dance technique is perfectly integrated with the external form and the content of expression, the eyes of the audience will see a whole image. Both movement deconstruction and modern technology focus on the micro level of dance movement language and discover the factors that lead to changes in the visual effects of movements in the decomposition of elements of dance movements.

The three stages of dance creation: The first level: is language thinking: improvisation, dance, image design, action deconstruction, and directing (omitted). The second level: is choreography techniques: modern technology, symphonic technology, double technology, and triple dance technology. The third level: is dance structure: dance sentences and dance segments, scheduling, modeling/linear/comprehensive, emotional sketch, plot sketch, and Dance Drama (Xu, 2017: 150-153).

The basic introduction to choreography techniques begins with modeling. The definition of *styling* is "the stillness of the moment." Modeling is a part of the movement, dance cannot do without modeling, and modeling is the easiest way to get started—the creation of sex. The second is action. Action is "the movement of the human body in space." We come from the shape and demand to see the process of action rather than the result of the shape. The second is the connection. When we talk about connections, we talk about connections between existing actions and actions. It is the out of one action and the another action, which is called joining, which is very important (Liu, 2001:1).

At present, there are three main tendencies in the choreography of modern Chinese dance: one is the body technique, the other is the concept of theater, and the third is the school. The creation of body technology tendency is represented by the major modern dance companies in China and the modern dancers independent from these dance companies.

Choreography Techniques of Modern Dance

Modern dance dancers are often not satisfied with the traditional stage mode, which is in line with the "pioneering" characteristics of modern dance. The core of "pioneering" is "breaking through." Dancers are constantly breaking through and pursuing new ways of creation, which is also the pursuit of today's young people.

Traditional stage performances often emphasize the width and depth of the stage. With the development of choreography techniques, especially the application of modern dance choreography techniques and multimedia technology, the use of stage has become multidimensional and multi-level. The stage is not only limited to width and depth but also to height and audience area. The multidimensional performance of modern dance mainly includes

two parts: one is the basic application of stage space; the other is the extended application of stage multidimensional space.

The training of modern dance always emphasizes the coordination between breathing and movement. When the movement is changed from fast to slow, the breathing is also changed potentially. As the movement becomes faster, the strength increases, and the breathing is naturally rapid; As the movement slows down, the breathing changes to a more natural state. Improvisation is often used in the creation of modern dance. The change of speed and speed in improvisation is often from the heart. That is, the inner feeling dominates the movement time. In modern dance, there are slow-movement pauses and fast-movement pauses. The pause is the end of a dance "sentence." At the same time, the pause can be changed into a fast or slow movement. From static rotation and peace to movement, first, we need to start from the inner feeling, breathing, strength, and finally, the center of gravity. Sometimes there is a force and center of gravity simultaneously, and sometimes the center of gravity first and then the force. The time of immobility can be long or short, and the longer the time of immobility, the greater the pressure inside the dancer.

Conclusion

The modern dance itself is an art of liberating the mind and body. Chinese modern dance entered China in the 1980s and has been increasingly accepted by the public. From the state of self to the support of government departments, from the creation of imitation to the transformation of self, reflection on self-development, and enriched self-education, while absorbing and learning from foreign development experience, began to think about the localization of Chinese modern dance, and a positive attitude towards the excellent Chinese tradition, excellent Chinese culture, and use the style of modern dance to express contemporary China. Basic choreography techniques of modern dance While following basic choreography techniques, combined with the pursuit of the free style of modern dance, there will be some unique changes in time, space, movement, and other technical techniques, which is also the characteristics of modern dance choreography techniques.

References

- Liu, J., & Li, G. (2012). Three Sources of Modern Dance Body Language Materials. *Journal of Beijing Dance Academy*, (04), 58-61.
- Liu, J. (2001). *Silent Speech: Interpretation of Dance Body Language*. Beijing. Nationalities Publishing House,
- Liu, Q. Y. (2010). *A General History of Chinese Dance*. Shanghai. Shanghai Music Publishing House.
- Liu, Q. Y. (2004). *History of Western Modern Dance*. Shanghai. Shanghai Music Publishing House.
- Martin, J. (1994). *Introduction to Dance*. Beijing. Culture and Art Press.
- Xiao, S. (2020). Discussion on Traditional Cultural Elements in Contemporary Chinese Modern Dance. *Drama House*, (17), 92.
- Xu, C. (2020). On the Current development of Chinese Modern Dance. *Drama House*, (02), 106.
- Xu, R. (2017). "Zoetrope" under Qingyi -- Contemporary Expression of Dance Drama "The Moon Opera". *Art review*, (10), 150-153.
- Yu, P. (2015). Chinese Modern Dance and Modern Chinese Dance: Reading Notes on Chinese "New Dance" Operation in the New Era. *School of Art*, (06), 6-25.

Teaching Tremolo Technique in Pipa, Chinese Folk Music Instruments

Yuan Bo and Jinsinee Reogkwanymmee

Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

The pipa is China's most distinctive and representative national instrument, which evolved from the "oud" of Persia (Iran) more than two thousand years ago. Then the Chinese pipa spread to other parts of East Asia, becoming the Japanese pipa, the Korean pipa, and the Vietnamese pipa. This illustrates that different cultures in different parts of the world have produced different instruments and music. Even when the same instrument has evolved over a long period, each has developed a completely different style and method of playing. The pipa has been legendary since it arrived in China, with poems describing the pipa by famous poets and writers from many dynasties over more than a thousand years, and there are stories about the pipa that have been passed down to this day. In ancient China, the pipa became an important instrument for accompanying dances, ensembles, and solos in the imperial palace. However, at that time, the pipa was not played with fingers directly touching the strings but with a plucked instrument until 650 years ago in the Ming Dynasty, when the development of the pipa underwent a historical change, and the method of playing was changed from the original plucked instrument to playing with fingers.

Keywords: Teaching; Tremolo technique; Pipa; Chinese; Folk music instruments

Introduction

The pipa is a complex instrument among Chinese folk instruments, and the Tremolo technique is difficult to play and widely used in the pipa's rich repertoire of techniques. The Tremolo technique is essential to enriching and enhancing the artistic expression of the pipa (Yan, 1994 : 1). The beginner pipa player needs a long period to practice and master the Tremolo technique. However, private music schools need more beginner textbooks suitable for pipa players to practice the Tremolo technique. Most teachers use intermediate and advanced practice materials used by music colleges and universities, so beginners practice the Tremolo technique not from the most basic movements but by referring to the content of intermediate and advanced materials. Any technique should be practiced from the simplest basic movements, slowly mastered after consolidation and deepening before learning the next basic movement. Finger movements need to be fully adapted to practice techniques and should not violate the physical conditions of human physiology and pipa (Wang, 1983 : 1).

The basic method of "Tremolo."

1) Up and Down Sequence

After the pipa has moved from plucking to fingerpicking, Tremolo is one of the unique techniques. The Tremolo is divided into Tremolo and Tremolo according to the order in which the fingers touch the strings. The finger order of Tremolo is the index finger, middle finger, ring finger, pinky finger, and thumb. The lower Tremolo finger order is pinky, ring finger, middle finger, and index finger, which is the same order as the guitars. From the recent development of the pipa Tremolo, the lower Tremolo is the main. The upper Tremolo was first recorded in the 19th century, probably in Hua Quping's "Pipa Score." Although the upper Tremolo appeared early, it became popular until the 20th century when the Wang Yuting school was formed. Over the centuries, the pipa's Tremolo is mainly the lower Tremolo, probably the reason for the change from holding the instrument horizontally and diagonally to holding it vertically. At the same time, it is also closely related to the limited volume of the traditional pipa and the use of silk strings. Of course, the name Tremolo came very late. The Tremolo starts with the little finger, which strengthens the middle finger of the little finger and ring finger, but due to the structure of the entire hand, the power of the Tremolo could be stronger. From the historical records, the first time the "General's Order" was played with the upper Tremolo double strings shows that the upper Tremolo is powerful. In addition, because the articulation of the Tremolo with the little finger and the thumb often requires wrist movement, it makes the whole Tremolo sound incoherent and inconvenient in articulating other techniques. The advantage of Tremolo is that the sound is more delicate and more suitable for playing silk strings, so this Tremolo has been used for a long time (Zhuang, 2018 : 93-97).

The use of "Wheel Finger" from the top is, first of all, louder, and the finger articulation in Tremolo ger" is smaller and generally does not require wrist force, so the playing is more consistent. Secondly, since the action starts from the index finger, it is easier to connect with other techniques. Therefore, since the upper Tremolo became popular in the 1920s and 1930s, it has almost replaced the lower Tremolo. Of course, nowadays, people are thinking about how to use the Tremolo as a specific technique based on the "Wheel Finger" and learn some of the strengths of the Tremolo. In addition, the prevalence of the Tremolo is not to say that it is unchanging. As the volume of the pipa has expanded, the strings have changed, and the playing techniques have been enriched. The structure of the instrument and the way it is played have also changed considerably. This is the evolution from the traditional "fan-shaped" structure to a "fist-shaped" or "doughnut-shaped" structure, which evolves in tandem with the structure of other techniques. The following is to further elaborate on the structure and method of Tremolo (Han, 2013 : 132-135).

2) The hand structure of the Tremolo

The traditional Tremolo requires a "fan shape" for the purpose and requirement that the touch points of the five fingers should be concentrated on a certain point of the string as much as possible to achieve the greatest unity in tone. For this reason, the whole hand shape is pointed, especially when the thumb is rotated to reach a similar point of contact with the other fingers. This inevitably causes the four fingers to be straightened and the whole hand to lack a strong structural framework. We know that the five fingers of the human hand, the four fingers, are side by side in one direction, and the thumb is independent in one direction. The four fingers are divided into four joints: the index finger, middle finger, ring finger, and pinky finger, all of which have three joints, and the thumb has two. The five fingers naturally bend toward the heart (palm), which is the natural shape of our hand. Therefore, the fingers often

have consistency in their movements. It cannot do a natural movement with some joints in a convex shape and some in a concave shape. Even if the thumb is oriented differently, it does not work alone without any relation to the other four fingers. For example, when making a fist with the four fingers in the center, it has a centripetal force in a different direction and should appear stronger. In the outward direction, there is a reverse force in a different direction from the four fingers, and the Tremolo is the use of this reverse force. The fan-shaped hand requires the Tremolo to touch the strings in a straight sequence, like a fan opening, to achieve the concentration of the touching points, but it gives up the most important aspect of structure and method. The first-hand shape has a strong structural framework in the first place. A simple test is to squeeze the fingers straight, and the fingers bent (fist), and it is obvious that the latter is so powerful. Therefore, the convex shape of the five finger joints under the fist structure strengthens the whole structure and provides a solid structural framework for the Tremolo force. Among them, the shape of the thumb is the key to the entire fist structure. If the two joints of the thumb are convex, the joints of the other four fingers are also convex, which makes full use of the consistency of the five fingers in movement.

Moreover, the convex shape of the thumb joint can be felt on the four fingers, especially the ring finger and the little finger (i.e., they can hook each other), which also makes full use of the reaction force of the thumb on the other four fingers. Therefore, the sequential touch of the four fingers in the fist structure becomes easier to control. In contrast, the fan-shaped structure has a concave shape of the two joints of the thumb, and the entire brace of the hand shape is pinched toward the center.

At the same time, the concave thumb joint of the fan-shaped structure causes the joints of the middle and little fingers to be flatter, and the force is concentrated on the large joints of the fingers. Thus, on the one hand, the instability of the hand-shaped knot reduces the reverse force of the thumb, and the movement of the other fingers continues to lack strong support for the whole system. On the other hand, the fingers are straightened, and the vitality of the large, middle, and small joints is lost, especially the vitality of the middle and small joints, which also reduces the control of the angle of each finger touching the string, making the sound rough. Therefore, in terms of the overall structure, the fist-shaped "555" is much superior to the fan-shaped Tremolo. Fist-shaped Tremolo is nearly 50 years. As the volume of pipa continues to expand, the techniques of increasing richness, so the pipa playing volume, tone, and other aspects of higher requirements, after the pipa players continue to explore the results. At the same time, the establishment of the fist shape, Tremolo, is also a combination of other related aspects of the formation. For example, in the thumb prosthetic nail, more than one piece of the upper left corner creates the fist shape Tremolo to provide the necessary conditions. Imagine, without this piece, the two joints of the thumb will not be convex, which will inevitably cause a chain reaction of the other four fingers, and the whole fist shape Tremolo structure will not be established. Once the Tremolo structure is established, it provides a solid foundation for creating a series of new techniques. For example, the harmonic polyphonic structure, which has led to the use of Tremolo in many ways, is arguably one of the most significant features of modern pipa music. The thumb can play the melody while the four fingers interweave harmonically, or conversely, the four fingers can play the melody. In contrast, the thumb accompanies the low rhythmic patterns based on the fist-shaped Tremolo structure.

3) Volume control of Tremolo

After having a solid structure of Tremolo, it depends on how to make the wheel. As we know, human fingers are of different lengths and thicknesses, and the direction of the thumb is independent. Therefore, making each finger pluck the string with a balanced power and a consistent sound time interval is difficult. Tremolo is one of the most difficult techniques on any Chinese or Western instrument. The thumb and index finger are more independent and stronger, while the other three are less independent and weaker. For example, if we bend the little finger of the right hand, the famous finger is often bent with it, which means that their tendons are often linked together, and the practice is to separate them independently. Therefore, the main purpose of practicing Tremolo is to strengthen the middle finger, ring finger, and little finger so they can make more noise. The strength of the index finger and the thumb are balanced, and the strength includes the ability to control the timing because timing control without strength is false and meaningless. Therefore, the force method of Tremolo is the same as that of playing peach, which still maintains the principle of making the large joints loose and the middle and small joints active. Of course, the specific practice is different from other techniques. Specifically, the unified force of each finger's large, middle, and small joints is emphasized based on the entire boxing structure framework. At the same time, the wrist and hip are generally unrelated to Tremolo. In the overall idea of Tremolo, attention should be paid to highlighting the large joints to release the force to make loose, the middle and small joints to collect to make life and control the tone. This way, the whole hand is up, not only the force evenly special face and volume full of clear tone. That is to say, as if the basic requirements of playing the piano, the whole Yu stands up. Secondly, we should emphasize the strength and control ability as a whole. Because in the use of the five fingers as a whole, the force of each finger is intrinsically linked. Even for half Tremolo or four fingers Tremolo, the presence of the thumb is not superfluous. One problem that arises here is that the thumb's large and middle joints do not bulge, which is a common problem when we start practicing Tremolo.

4) The angle of touch of each finger

The correct hand shape provides a good touch angle for each finger, which is crucial for the tone of the finger wheel. Just like the angle of touching the strings, if the fingers touch the strings at 90 degrees vertically, although the sound is fuller, it lacks control over the tone, which is the drawback of using large joints in the fan-shaped Tremolo. On the other hand, the fist-shaped Tremolo has a bent finger that is less than 90 degrees and touches the strings at an angle of about 60 degrees or even 45 degrees, so the tone is significantly improved, and the sound is round and soft. Especially when playing lightly, the whole hand can be further contracted and "balled up," which is more suitable for soft tone when playing lightly, in order to solve the problem of losing control of the tone that is most likely to arise when playing lightly with the fan-shaped Tremolo. In addition, from the thumb side, the change in the angle of touch plays a key role in equalizing the power of the whole wheel. The bending of the two joints causes an angle of about 45 degrees to the strings, which significantly reduces the volume of the thumb. As we know, the main symptom of uneven Tremolo is often the excessive volume of the thumb. Cause the whole Tremolo to the number 5-based cycle of repetition, that is, the five fingers of the human hand in playing the Tremolo when each circle of the cycle of traces. The proportionality of Tremolo is to break this cyclical pattern so that Tremolo can achieve the purpose of roundness and proportionality based on the balanced power of the five fingers. Secondly, the middle joint of the thumb is rich in control of the

string with the assistance of the big joint.

On the contrary, the thumb of the fan-shaped Tremolo needs to include this. In addition, the thumb's touch on the strings is improved while the volume is controlled. In addition, regarding the issue of uniformity in the angle of touch, it must also be noted that the base of the fan-shaped Tremolo is based on the fact that the thumb and the other four fingers should be as close to each other as possible. However, in this way, the entire Tremolo is abandoned. However, this gives up the good structure of the whole Tremolo.

In contrast, the fist Tremolo prefers to give up the proximity of the five fingers to the touch points, thus prioritizing a good Tremolo structure. The difference between the touch points of the thumb and the other four fingers can be very small, and a good structure of the Tremolo is more important. The difference between the thumb and the pinky finger is about a fist's distance (less than a fist), but the softer and fuzzier tone of the thumb, which plays on the upper part of the string, reduces the volume of the thumb. In this way, the fist-shaped Tremolo not only does not cause a difference in tone between the thumb and the other four fingers but also makes the whole Tremolo sound more uniform and harmonious under the premise that the volume of the thumb can be easily reduced. The improvement of the volume and tone of the thumb provides a guarantee for the roundness and proportion of the whole Tremolo.

5) Speed of Tremolo

Finally, there is a need to talk about the speed of Tremolo.

a. The so-called speed is the frequency of the interval of each finger touching the strings in the sequence of Tremolo, which is commonly known as the speed of finger rotation. Generally speaking, the speed of Tremolo is tighter than the usual string and drum instruments. Beyond this speed or less than this speed, the effect of Tremolo is affected. The speed is too high, and the dots need to be clearer, especially when playing weakly; the rate is too low, the dots need to be more coherent, and the sound is easily stiff, especially when playing strongly. However, the problem is more complex, with the following points. Each player's speed is not identical but often differs slightly, so the situation is not the same.

b. Speed and strength are often related. For example, speed is higher than effort in the same conditions of strength. Another example is that an increase in speed often accompanies strength requirements, and strength requirements are often accompanied by a decrease in speed, which is a natural phenomenon. However, speed and strength should be distinct. Beginners are often strong when the rate is significantly increased. When the strength is weak, the speed is significantly reduced, which is not right. Moderate cannot be too much.

c. Speed and strength, the relationship between touching parts: strong, slightly fast, touching point slightly down, full tone, are linked together; weak, slightly slow, touching point slightly up, soft tone, are linked together, in this regard the three should be well coordinated.

d. In the music, sometimes the melody and the wheel's speed will have certain contradictions, that is, the intersection of tone and tone and the length of the rhythm time. Tremolo will feel that sometimes it needs to be faster, and sometimes it needs to be slower, according to the Tremolo of each person. The basic speed feeling is also different.

e. Between the player and the instrument used, it also involves the playing strength and the force of the specific instrument string. If the force on the strings is less than the player's regular force, the touch point can be moved down slightly, and vice versa. This is true not only for Tremolo but also for other techniques.

In short, there is a problem with using the basic speed in terms of strength, speed, up and down of the touch point, and brightness and softness of the tone, but it can be changed, and the key lies in the basic control of the player and the ability to adapt to the specific use (Zhuang, 2018 : 93-97).

Gravity in Pipa Performance

Gravity" is at work in all technical movements, and it is a connotation that is not easily perceived in appearance. When we pluck the strings with the finger, wrist, and elbow joints, the force on the strings is different at the same speed. One of the important reasons for this is the different quality of these three parts. Technical movements, of course, also require the coordination of the whole-body muscles and other conditions, which will not be analyzed here. If you are playing the piano, the movement is mainly vertical, and the feeling of gravity is easier to obtain. However, horizontal movement is its main direction when playing the pipa. Therefore, it is more difficult to feel the gravity effect. For this reason, it is necessary to study the method to obtain this feeling.

Use a Tremolo drill as an introduction. While putting your fingers on the strings from top to bottom with your wrist and elbow in a slightly propagandized manner, you pluck the strings with your fingers in succession. The elbow, shoulder, and wrist feel naturally relaxed, and the "main character" of the action is the ----- finger, which feels relaxed and flexible when plucking the string. The sound quality of each "point" is pure and free of noise. This phenomenon shows that gravity is at play in action and that the power is used properly. This is what we usually call "the power is very clear." Please remember this feeling! Next, the wrist and elbow, in cooperation with the fingers, do the same repetition as before, but this time with a concatenation of ten "dots" (although it is two full Tremolo, it should be understood as ten "dots "). It would be best if you got the same feeling as when you did a full Tremolo (five "dots"). At this time, the feedback of the action of each finger plucking successively tells us that there is a feeling as if "the action is placed on the string and does not leave the string as a whole," and the ten points seem to be connected by an invisible thread. You can use this feeling to practice long rounds boldly if you have this feeling. Suppose the sensation of the body and music during the long Tremolo is the same as the sensation and tone during the ten points. In that case, it means that the sensation of gravity is obtained from the gravitational effect that has occurred.

If Tremolo is an intensive connection of "dots," then playing is also an intensive connection of "dots." Hence, the Tremolo, the plucking action of the fingers, which is obtained in Tremolo, is the result of the arm putting the fingers on the strings, and the fingers are plucked intensively as if they had never left the strings. This feeling of gravity applies to the other techniques of "roll" and Tremolo, as well as to all the techniques of "dot" intensive connection (Wang, 1985).

Practicing the Tremolo

For players who do not know how to play at all, you can practice Tremolo on the first string and practice the posture of the right hand, the order and method of movement of each finger at a slow speed: you can clench each finger of the right hand into a fist, but do not squeeze it hard, with the index finger, middle finger, ring finger and little finger floating at the root of the palm, and then the index finger, middle finger, ring finger. Then the index finger, middle finger, ring finger, and pinky finger float against the root of the palm, then the index finger, middle finger, ring finger, and pinky finger play the strings in turn (pay attention to the angle of the cross, the direction of movement, force, and relaxation), and then touch the strings with the thumb. In this method of "Wheel Finger," it is best to practice the movement of the finger joints to be very flexible, especially the force and relaxation of the second joint of the index finger, middle finger, ring finger, and little finger, as well as the flexibility of the movement. When the five fingers can turn continuously, then practice methods to correct the different pronunciations and speeds of each finger caused by the physiology of the hand.

The thumb has two joints, while the index finger, middle finger, ring finger, and little finger have three. The thumb is thick and short and must move to the right when playing, while the index finger, middle finger, ring finger, and little finger are thick and thin, long and short, and move to the left. The inter-palmar gap between the thumb and the index finger is the largest, which is extremely beneficial to the thumb, especially the index finger when it is in motion. The middle finger is the longest and strongest, but the gap between the middle finger and the index finger is the smallest and highest, which makes it less convenient for the strong middle finger to move; the ring finger is also long, but it is also less sensitive to move because the gap between the ring finger and the middle finger is smaller and higher; the pinky is the shortest and thinnest, but the gap between the pinky and the ring finger is wider than that between the index finger, middle finger, and the ring finger, which makes it more convenient to move. It is more convenient, but due to the short and small and affects the strength. After we understand the different physiological conditions of each finger, and then from the performance of Tremolo, the most likely to produce the disadvantages to deduce, in the slow speed practice Tremolo, in terms of force and volume control, should make the index finger articulation volume is weaker, the middle finger The volume of pronunciation of the middle finger is stronger, the volume of pronunciation of the ring finger and the little finger is the strongest, and the volume of pronunciation of the thumb is the weakest. This method of controlling each finger's different strengths and weaknesses in slow practice can correct the physiologically strong fingers to make them weaker and the weak ones to make them stronger. The ultimate goal is to make the five fingers have similar pronunciation.

In terms of volume, you should be able to practice not only the Tremolo with strong volume but also the Tremolo with very weak volume. In terms of tone, you should practice not only the solid tone of "Wheel Finger" but also the crisp tone of Tremolo and soft tone of Tremolo. In terms of speed, you should practice not only the fast Tremolo but also the medium-speed Tremolo and the slow Tremolo. In terms of strings, you can play Tremolo on one, two, three, and four strings, and you can achieve the respective sound effect. Only when you can do so can you be considered to have learned the basic skills of Tremolo comprehensively and well. Generally, when you hear that you can play Tremolo evenly, completely, and fully with one volume and one speed on one string, you think you have practiced Tremolo well, which is not comprehensive and not enough because you do not know the comprehensive knowledge of

Tremolo. In each process of practicing Tremolo, you should always listen to the pronunciation effect of each finger of the wheel. If you find that the sound effect does not match the required sound effect (how strong or weak the volume is, how long the timing of each finger is), you should study the cause of the problem and find the reason before correcting it. If you can listen to the sound effect as a premise, you can take fewer detours and spend less time practicing the various techniques of Tremolo well (Lin, 2002 : 86).

Pipa Tremolo Teaching Method

The unique, expressive function of Tremolo, combined with other fingering techniques, makes it possible to play the pipa's right hand with the intense effect of Tremolo and the peaceful and relaxing Tremolo. These techniques are harmonious and rich in contrast to the intricate interplay, making the pipa more colorful and varied. We know that in pipa performance is to a finger hits a string, and the occurrence of a point of sound as the most basic unit, due to the loss of energy and a variety of resistance, the sound of this a point quickly weakens the human ear to the sound of this a point of feeling, but also shorter. In the musical performance, when it is required to extend this short sound, it is necessary to use the technique of Tremolo to connect many points into a line, which plays the role of prolonging and coherent sound. The Tremolo does not rely on the abrasion of particles on the string by the horse's tail, as in the case of bowed string instruments, but uses the five fingers to touch the particles of the string in turn to form a continuous, unbroken long sound. Therefore, the lightness of the five fingers of the right hand touching the string particles, the undulation, the angle of touching the string, and the depth of touching the string are important prerequisites to determine the quality of the Tremolo. Therefore, the first thing you need to do is to have a good grasp of the Tremolo hand shape.

The Tremolo, now commonly used, is based on developing two traditional methods. The most common is the "egg grip," which is like holding an egg in your hand, with the small end facing down, the large end facing up, and the hand holding the hollow into a cone. It is characterized by: small joints, large joints that can be adjusted to use, the point is neither too dense nor too sparse, but also clear, solid and not hard, thick and resonant tone, bright and round, and sound more comfortable. It is also easy to transition to the "doughnut" and "fan" shapes. When the performance of a piece requires the finer and denser Tremolo dots, the "egg grip" can quickly transition to the "doughnut" shape.

After understanding the shape and characteristics of the Tremolo hand, you must strengthen your training in how to master it. The five fingers of a person are different from each other in terms of shape. Generally speaking, the index finger strength, flexibility, control ability, and other functional qualities are better due to the relationship of daily use. The middle finger is slightly weaker than the index finger. The thumb is slightly weaker than the middle finger, and the pinky and ring fingers are the weakest. Therefore, according to the differences between the fingers, it is necessary to select some single-finger training similar to the following in addition to the decomposition exercises:

- a) Middle finger, ring finger, pinky finger to do "three fingers Wheel Finger" exercises: middle finger ring finger pinky finger middle finger ring finger pinky finger
- b) Ring finger, pinky finger, and thumb do the "Three Fingers Tremolo " exercise: ring finger pinky finger thumb ring finger pinky finger thumb
- c) "Three fingers Tremolo " exercise for index, middle and ring fingers: index middle

finger ring finger index middle finger ring finger ring finger

d) "Three Tremolo " exercise with index finger, middle finger and thumb: index finger middle finger thumb index finger middle finger thumb

e) Tremolo exercises for triplets: index middle finger ring finger pinky thumb index finger middle finger ring finger pinky finger

The above five finger-wheel decomposition exercises can be performed on empty strings or in conjunction with the left-hand fingering sequence. In addition to the general requirements of "Wheel Finger," the first note of each beat should be emphasized so that all fingers of the right hand can play the accented notes in sequence. In addition to the first note of each beat, the strength and speed of each finger striking the string should be balanced and even. The exercises can be performed in two stages.

First. Slow Practice Stage: This stage of training requires the correct use of force and the full stretching of the strings with each finger. The speed of each stroke should be fast, while the interval between finger strikes should be slowed down. Here, the instant speed of finger striking is key because, from the mechanical point of view, the speed of finger striking is proportional to the force on the strings. The faster the speed, the greater the force, and vice versa, the smaller the force, while the proper slowing down of the interval of each finger striking facilitates the training of the independent movement and control ability of the weak fingers, such as the ring finger and the little finger, so that the sound of each finger striking is full and solid and pure. Clarity.

The second rapid training stage: In this stage, the string striking action of each finger should be appropriately converged to speed up and reduce the gap between the strings struck by each finger in order to more effectively mobilize, strengthen and exercise the strength and flexibility of the strings struck by the fingers. At the same time, the subjective consciousness should emphasize that the striking of the five fingers should produce an axial force so that the articulation of each finger is more even and tight.

Through repeated training in the fast and slow stages, it has a positive effect on improving and strengthening the strength, speed, and flexibility of the other fingers, such as the ring and little fingers, so that the five fingers of the right hand can do fast and slow, strong and weak, and make the strings of the five fingers of the right hand, which are uneven and have their characteristics, balanced from the unbalanced strength and the unbalanced articulation of the fingers. The students in the pipa teaching have to learn to play the pipa slowly, slowly, strongly, and weakly. In the early stages of pipa teaching, students are less perceptive and less able to control their movements. They still need to be able to understand the entire process of finger-wheel movements, and they need to be more accurate in detecting errors. Errors such as too tight or loose hand shape, busy and uncoordinated movements, unstable striking points or directions, and uneven finger force often occur (Sun, 1999 : 145-147).

Conclusion

Pipa Tremolo hand structure is not only related to the natural, stable, beautiful, and comfortable appearance of the Tremolo but also involves the entire Tremolo force way, method, volume, and angle of contact with the strings. And volume, the angle of contact with the strings and tone, and a series of internal technical factors. The inner things are always expressed through certain shapes. In a larger sense, it is the relationship between content and form; in a smaller sense, it is the dialectical unity between the surface and the interior. So, in turn, we can see by the external structure of the player's hand whether he is using the right

way of playing, whether he can achieve a certain volume, and whether he has a beautiful tone. These are the basic and essential technical requirements for playing. From the pipa Tremolo formation, the training and mastery process of performance techniques and teaching methods is a unified, organic, developmental whole. Their relationship is interconnected, constrained, and mutually reinforcing transformation. As the art of pipa playing and teaching continues to be studied in depth, the teaching and performance level of the pipa Tremolo. the technique will also be continuously improved and perfected.

References

- Han, S. (2013). The transformation of the bent-head lute from plectrum playing to finger playing. *Chinese Pipa History*, (5), 132-135.
- Lin, S. (2002). The tremolo of the Pipa. *Journal of Instrumental Music*, (11), 86.
- Sun, L. (1999). Pipa tremolo and its Teaching Method. *Journal of Fujian Normal University*, (2), 145-147.
- Wang, F. (1983). A few problems of pipa right hand training. *Chinese Music*, (4).
- Yan, S. (1994). *Musical Instrument Academy*.
- Zhuang, Y. (2018). The basic method of tremolo. *Chinese Pipa History Class*, (6), 93-97.

The Development of Chinese Popular Music and Popular Music Teaching in China

Wang Peng and Ampaipan Kaosawang
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

As the most popular form of music today, pop music has become deeply integrated into the lives and emotions of the masses. With the continuous penetration of pop music culture, various media have provided a wide platform for spreading and developing pop music as a gathering place for young people, colleges, and universities in a youthful and dynamic stage of life. They are very fond of pop music as a fashionable form of music culture. As an important base for music art teaching and inheritance, the colorful music teaching contents will directly affect the music teaching effect in colleges and universities as the most fashionable and most popular music teaching resources for college students, the good integration and application of pop music in the practice of music teaching is very significant, which is also of practical significance to the improvement of the effect of music teaching in colleges and universities and the improvement of college students' music literacy and comprehensive quality ability. This article presented the development of Chinese popular music and popular music teaching in China.

Keywords: Development; Chinese popular music; Popular music teaching; China

Introduction

Education development originates from the needs of the country, society, people, and their own progress needs. Specifically, it is closely related to the development of Chinese pop music in the new era and closely connected with the current goal of constructing and developing the pop music profession in Chinese colleges and universities (Zhang, 2009 : 1) .

Taking artistic, educational, ideological, and excellent pop music as teaching resources for music teaching in colleges and universities can not only optimize the music teaching classroom in colleges and universities but also stimulate the musical interest of college students, activate the music teaching classroom, and improve the quality and effect of music teaching in colleges and universities. With the continuous penetration of pop music in college campus culture and the establishment of various music societies, the practice of pop music creation and artistic activities has been increasing. Although there is still a certain distance from the professional level, it is impossible to ignore the role that pop music plays in college students' cultural and spiritual life. Therefore, in the diversified development of music education in colleges and universities, as music teaching workers to adhere to the development concept of multiple coexistences, it is of practical value to explore the practice of pop music in college music teaching.

Chinese pop music, here, mainly refers to mainland pop music since the 1980s. Its development path is short compared with that of Hong Kong and Taiwan. However, it is the same period of reform and opening up, and its development and prosperity are naturally closely connected with the development and progress of the times. After several stages, including the "revival period (1979-1985), the turnaround period (1989-1990), the golden period (the 1990s), and the new century," the development of Chinese pop music has now entered a new era. In recent years, with the promotion of classic music variety shows such as "China's Greatest Hits," "China's New Voice," "I am the Singer," and "The Battle of Heaven," the pop music industry in China has flourished, producing several popular new songs and outstanding singers and artists. The development of pop music has continued to set off a new boom.

First, the mission of the Communist Party of China and the state called. In the "Opinions on the Prosperity and Development of Socialist Literature and Arts", it is clearly pointed out that: "to launch a number of major works of strength with bones, morals, temperature and strong artistic shock; to focus on supporting original and fundamental aspects such as composing, focusing on rich personalized creation and avoiding excessive and excessive repetitive adaptations; to unify inheritance and innovation with exchange and learning, and to deeply excavate and refine Excellent traditional culture in the beneficial ideological and artistic value; to let the excellent literary works into the grassroots masses, especially the vast number of young people". As one of the most popular art forms, especially among young people, and a "youth force" in the literary garden of the motherland, pop music should and must consciously carry the above requirements of the Party and the state for literature and art, in other words, to give full play to the strong originality and individuality of pop music, and in the process of using it to inherit excellent In other words, we should give full play to the originality and individuality of pop music, and in the process of using it to inherit traditional culture, we should always keep in mind that innovation is the driving force, so as to play the role of art, reach and influence the youth, and transmit positive energy, so that the core values of socialism can be deeply rooted in people's hearts through the dissemination of pop music.

Second, the cultural needs of the people in society. Today's society is a pluralistic development, multi-cultural coexistence, and co-prosperity of society. From the perspective of cultural communication, modern society presents a fierce collision of Chinese and Western cultures, traditional culture, and fashion culture. Deep dialogue at the same time can maximize the mutual tolerance and common development between different types of cultures; from the perspective of people's acceptance, the current public acceptance attitude, acceptance orientation, and acceptance degree have undergone obvious changes. Therefore, in order for literary and artistic works and art forms to be truly effective and direct to people's hearts, they must first grasp national cultural characteristics and "root veins" and then actively adapt to people's increasing receptivity and changing acceptance directions based on fully absorbing and learning from Chinese and Western, ancient and modern multiculturalism, i.e., literature and art should be more in line with the progress of the times In other words, literature, and art should be more in line with the trend of the times, to lead the social trend better and play a positive role in teaching people to be good. This is an even clearer requirement for popular music, which is deeply rooted in society and the general public: popular music should not only adapt to and keep up with social development but also actively seek to build itself and thus promote social development. The program uses "song and poem, to express the meaning

by sound, to convey the feelings by music" form of traditional classical poetry and modern pop music perfect integration, 57 poems and songs in the musical innovation of great aesthetic value, and traditional and connected to the times, quickly spread, the People's Daily commented that it is "re-creation of the current popular and future classics The People's Daily commented that it was "recreating the current pop and future classics," which is a true statement (Xu, 2013 : 1).

Third, the pursuit of the goal of pop music's development. The development of pop music in the mainland in the last forty years in a substantive sense, along the way, its vigorous development and rapid advancement of the upswing, but also existed hesitant, bumpy wandering period, its short forty years through the 70 years of Hong Kong and Taiwan and even Japan, South Korea, Europe, and the United States more than a hundred years of development and change stage, can be said to have achieved remarkable development achievements. Of course, due to the combined effect of many internal and external factors, such as the short development cycle, many bottlenecks in mainland pop music today still need to be solved (Zhuang, 2015 : 1). Therefore, as the art form with the most distinctive features and the closest contact with the times among Chinese music categories, in order to make a difference in the new era, it must strengthen its construction, dig deeper into the essence of national culture, pay attention to the society, take root in the masses, and always place its innovative development in a prominent position, so that pop music can truly become an important channel and position for transmitting positive energy and leading new youth, better serving The development needs of the country and serve the society.

The development of popular music

Fundamentally, the beginnings of popular music should be traced back to the rise of industrial civilization in the United States in the 19th century. At that time, a large agricultural population entered the cities, constituting an early industrial workforce, and the structure of the urban citizenry changed (Xu, 2013 : 1). The new culture that came from the citizenry was represented by early popular music. In the late 19th and early 20th centuries, the United States experienced the Civil War and the Second Industrial Revolution, and the economic development brought people a rich life as well as a great development of music.

In the 1970s, Michael Jackson emerged and led the development of pop music and MTV, which gradually formed a unique form of music through oral transmission and personal interactions with the interracial community. Whether spirituals, soul, rhythm and blues, rock and roll, or even jazz, the roots can be traced back to the black music that came from Africa. In particular, jazz music, brought together by multi-ethnic cultures, refreshed listeners' ears with its unique way of playing and singing, became a sensation in the United States, and soon spread to countries all over the world. The diverse styles and rhythmic nature of jazz-influenced other forms of popular music and the creation of serious music.

After World War II, rock 'n' roll, blues, and country music emerged. Among them, rock music became mainstream. Rock 'n' roll, also of American origin, is an organic combination of the rhythm and blues of black music and white country and western music. The strong rhythm of rock and roll, the simple lyrics on the theme of rebellion, and the variety of performance forms and maverick costumes strongly appealed to the new generation of post-war youth. After the 1970s, the music became more diverse, avant-garde, and extreme, with improvisation, emphasis on electronic means, manipulation of instruments and effects, and a growing tendency toward commercialization. The development of pop music became

increasingly prosperous.

As it has evolved and developed, new forms have emerged. In the United States, pop music is the opposite of serious music, which differs from serious music because serious music often has deeper connotations and some specialized intellectual dimensions that require listeners to use their professional knowledge and cultivation to understand and savor (Chen, 2007 : 1). For Americans, pop music is short, popular, and catchy and can be understood by listeners based only on their mental and emotional perception of the music. Moreover, American popular music is more self-indulgent and commercial, with its self-indulgence coming from the African musical tradition.

Most immigrants in the early years came to the United States from all over the world, generally speaking by choice, and were largely willing to blend their culture with that of the United States, except for blacks. They were forced to come to this country as enslaved people. They had nothing on their bodies but chains, but their minds held the rich tradition of African dance and music in mind. The enslaved Black people were not allowed to speak while working on the farms, but they were allowed to sing. They relied on the whites' unintelligible labor calls and songs to transmit messages to each other and exchange their feelings. Through this expression, they gave vent to their pent-up pain and injustice, thus gradually forming black music with black characteristics. The process of formation of black music is also constantly changing. This change includes extracting white music components, resulting in blues, jazz, and other forms. The original rock and roll music were black, "rhythm and blues," and some people in the West also called rock and roll "a form of resistance of the lower classes against the authorities."

Looking at American pop culture, it is easy to see that contemporary pop music is a very heterogeneous concept, representing several schools of thought with very different positions and perspectives. Some are fleeting, others have changed to the point of being very different from their original claims, and some are not always consistent with their practices, some acknowledging the general principles of popular culture, others only their subjective systems of thought and discernment, which are difficult to analyze in detail. However, we believe it is full of confusion, anxiety, and anxiety about capitalism. Secondly, respect and doubt about traditional musical values, and in some cases, a categorical denial, seeking only to find another way. Thus, this cultural phenomenon cannot be affirmed or denied but must be analyzed and studied very specifically. Especially for a country with such a short but rich history as the United States, it is necessary to face it with a tolerant attitude.

American pop music differs from other mass media in three main ways. The first is its repetitive nature. American pop music is constantly repetitive in its connotations. In many contemporary works, we also feel strongly that its descriptions of certain social phenomena can penetrate the listener's consciousness and are expressed in very different ways and states. The audience has a natural state of mind to accept certain content.

The second is its non-narrative nature, which emphasizes the receiver's physical, physiological, and sensory stimulation. Many concerts in the United States use sensory stimulation to achieve musical sublimity. The use of stage, lighting and dance in the United States has resulted in various non-narrative programs that have been given many different colors. Once again, its empirical nature, American music belongs to the realm of art rather than science and is an intuitive representation of a certain kind of experience. This is felt directly in the many musical compositions we hear because American culture is an empirical culture that survives and thrives in a constant intermingling of cultures.

Contemporary American popular music encompasses a much wider range of content. From the analysis of a large number of materials, we can feel that its instrumental works are rhythmic, lively, or lyrical, with a variety of performance methods, varied acoustics, rich colors, concise weave levels, the small size of various bands, and works using the latest electronic equipment. In contrast, vocal works are rich in life, lyrical, humorous, and wide range, tunes are smooth and easy to sing, and lyrics are mostly in the language of life, easy for the lyrics are easy for listeners to accept and sing. The singers are mostly self-contained, with different vocal methods, not bound by traditional schools of thought, singing with more emotion than vocal skill, free and unrestrained, friendly and natural, and easily resonating with listeners (Lu, 2014 : 1).

American popular music since the 20th century is not a mere cultural phenomenon, and the differences between the various schools of thought are obvious, but their fundamental starting point. However, they all boast of being innovative and striving to take a path not taken by their predecessors (Yang, 2011:1). Moreover, there are many cases in history in which the "new" was not understood and accepted by contemporaries at the time but was accepted and revered only years later. However, even so, we should not indiscriminately regard all the "innovations" of the 20th century as things that were unknown to their contemporaries but will certainly be revered in the future. There is no shortage of history in which innovations are considered "innovations" but are fake, have a wrong foundation and path, and are never accepted by future generations. Innovation should come from life and be based on tradition. To talk about "innovation" without these two items is unacceptable to contemporaries and unlikely to contribute to future generations.

Because American popular music is closely related to the general public, it is easily accepted by all audiences regardless of their cultural level. As a popular cultural phenomenon focused on entertainment, its development is closely related to the development of society, and it has become part of the daily life of the American public. Post-millennial American pop music is changing faster and is closer to people's state of mind. However, pop culture is not only art but also entertainment, spiritual support, a realistic record of the lives of ordinary people, and even an indicator of popular thought and ideology. We should learn from the development of American music and its achievements today, the direction of the future development of music and art. Perhaps the economy is undeniable for promoting art, but the concept and attitude are more important (Ren, 2010 : 1).

The Development of Chinese Popular Music

Commercial Chinese pop music emerged in tandem with the gramophone, which was first brought to Shanghai's Xizang Road by the Frenchman Labansat. Baidai was one of the first record companies to create the Chinese pop music industry.

In the 1920s, Chinese pop music was known as the songs of the times. They are regarded as the prototype of Chinese pop music. Geographically speaking, Shanghai is the center of Chinese pop music. Lai Kam-hui, considered the "father of Chinese pop music," was the genre's founder. His work "Mao Mao Yu," written in the 1920s, is considered the earliest Chinese pop music (Xu Zhenyu, 2017). Buck Clayton - an American jazz trumpeter - worked with Lai Jinhui in Shanghai. The two learned from each other, influencing each other to incorporate elements of the other's familiar music into their own. Lai Jinhui founded the Ming Yue Song and Dance Company, the first Chinese pop group, which later merged with Lianhua Film Company in 1931, becoming the first pop group to enter the Chinese film industry. The

influence of period music was launched from Shanghai to various places such as Hong Kong, Taiwan, and New Malaysia, where many period music singers emerged during the same period.

In the 1930s and 1940s, many truly Chinese pop music productions emerged in Shanghai, and numerous musicians grew. Through the medium of records, movies, singing and dancing, and broadcasting, a new and unprecedented wave of songs was sung in China and the Far East. Some experts believe that the old Shanghai songs of that era have manifested modernity.

The original "Seven Greatest Singers" of the Republic of China established the status of Chinese pop music in Asian society. These singers combined the singing techniques of traditional Chinese ditties and Japanese pop music, and their singing style was unlike any Chinese music before them. At this time, the infant Chinese film industry was growing and netting singers to work as film actors or film song scorers. Due to her successful singing and film acting career, Zhou Xuan is considered the most iconic Chinese pop star of this era. This generation witnessed the journey of female singers from "songstress" to "star" in public opinion. Their sweet voices were heard on radio stations in major cities, and record companies packaged records as an attractive entertainment commodity. The Japanese occupation of Shanghai disrupted the era during the war against Japan but eventually continued until the late 1940s.

In the second half of the 1990s, Chinese pop music entered another phase of differentiation, exploration, and a slight downturn. Both works and artists were less likely to appear en masse than in the late 1980s and mid-1990s. At the same time, the "Japanese" and "Korean" streams were becoming increasingly popular. The younger "post-80s" generation became the main pop music consumer. Most of them grew up with Japanese animation, comics, and games during childhood. This became more apparent the closer we got to the end of the century. This made it increasingly more work for musicians and critics to cope. The age-dependent "generation gap" is particularly evident in the music industry. The "three-year generation" has become the consensus of the industry and the educational community.

Since the beginning of the new century, three keywords have been most important for Chinese pop music. They are online music, digital music (blog), and talent show. The development of online music in China almost coincided with the development of the Internet in China, with musician Chen Zhe setting up the first music website in 1997. By 2000, there were hundreds of music websites across the country (Ma, 2013 : 1).

Before the rise of Internet songs, the Internet industry in the mainland went through a difficult period. Some websites were in financial crisis because they could not define a profit model, and some began to lay off employees on a large scale. However, the emergence of a new service changed everything: the colorful ringtone service. Easy payment methods and personalized music choices made consumers excited. The authors of Internet songs, network operators, and telecommunication carriers also scooped up the first bucket of money and made huge profits.

The popular music teaching

Popular music education has gradually entered universities and colleges, and many music and art colleges and universities have established popular music departments, which have trained many talents and elites for the country and society. Popular music education has become an emerging discipline.

The core work of education is the "teaching" of teachers and the "learning" of students. Teaching is the center of all schoolwork. Teaching philosophy is the basic concept of education and student learning activities. It influences and controls the status and efficiency of teaching and learning activities.

Each school has its teaching philosophy, and each teaching philosophy represents the direction of each school. Similarly, the guiding philosophy of popular music education is important, as it forms an integral part of popular music education. It determines the curriculum of the discipline, the use of teaching materials, and the faculty.

China's educational policy is that education must serve socialist modernization, be integrated with productive labor, and cultivate builders and successors of the socialist cause who are well-rounded in moral, intellectual, physical, aesthetic, and labor development.

In general, the teaching of popular music in China is divided into theoretical and practical classes, with theoretical classes including the history of Chinese and Western music. In contrast, practical classes are associated with students' specific majors, with different specialized classes for vocal and instrumental music, arrangement, and composition (Du, 2010 : 1).

The artistic characteristics of pop music

1. Popularity

This is the basic attribute of pop music. Compared with elegant music, the lyrics of popular music are quite easy to understand, and there are no barriers to understanding them, which is a necessary condition for the popularity of popular music. On the contrary, if the lyrics are cryptic and difficult to understand, it is easier for them to be widely disseminated among the general public, who are relatively less educated. From the perspective of professional singing, pop music has a narrow range. It is most suitable for the general audience without specialized vocal training, contributing to the popularity of "pop music." To a large extent, pop music is also popular because it has come into people's hearts. The music content is easy to understand and close to people's lives is another important reason for the popularity of pop music. Many pop music works express the real feelings of the self, and people feel the atmosphere around them and hear their inner voice, thus evoking a wide range of emotional resonance. Pop music has brought art to life and made life artistic.

2. Popularity

"Popularity" is one of the most crucial characteristics of pop music, and it is also the social foundation of pop music. China's economy is developing rapidly, and the social form is moving from an agricultural society to an industrial society and an information society. The construction of spiritual civilization has been put in an important position. Because of the popularization of some of its musical styles and the ability for people to participate in this form of culture, pop music has become a remedy for people to relax and provide a stage for most music lovers to show themselves. As a result, it has become an indispensable part of most people's cultural life.

3. Fashionability

Since pop music can adapt to the pace of development of the times and is closely related to the most fashionable and popular materials, "fashionability" can also be said to be a unique aesthetic characteristic of pop music. As we all know, the band formed during the classical music period. From the instruments to the preparation, nothing has changed over the centuries. The performance form and environment formed during this period are still maintained similarly. On the other hand, popular music is constantly dressing itself up by chasing fashion and the latest technological audio and visual effects, such as electro-acoustic instruments (electric guitar, electric bass), effects, synthesizers, and MIDI production equipment. The infusion of these "new elements" has led to an unprecedented increase in the concept of pop music creation, production, and performance. In addition, "fashionability" is also reflected in the concept of pop music creation. Many musicians have been working around "fashion" to reflect society's development and human thought's progress.

4. Novelty

Novelty is a distinctive feature of all popular things, and curiosity is a characteristic of human psychology. As a kind of commercialized entertainment music mainly for satisfying consumption, pop music must be "built based on a representative social psychology that is generally accepted by the public." Pop music is based on this foundation and thus is bound to "cause the behavior of singing, playing, listening to a certain repertoire or using a certain style and its objects to expand and spread within a certain social scope, and to form different degrees of social popularity and social group frenzy." Novelty is the basis of popular music.

5. Entertainment

Pop music has played an increasingly important role in popular culture, especially with the rise of dance halls, karaoke, and "practice rooms," making pop music an increasingly popular form of entertainment. Popular music is easy to understand, and its themes are mostly taken from daily life, and most of them are about love. Most of them are accepted and consumed by the general public or subcultural groups, so it emphasizes their entertainment and amusement. Its popular nature determines that it has a popular base. People can actively participate in the performance, which increases the space and fun of the dynamic, and people can get relaxation and enjoyment from it. Therefore, popular music emphasizes entertainment and amusement, and "entertainment" is an important feature and function of popular music.

6. Commodity

In a market economy, producers are bound to make profits as their ultimate goal since they are facing a huge commodity market. The music industry has been able to realize its economic benefits through the use of modern technology, fashionable packaging, and convenient media.

7. Rapid turnover

Since pop music is commercial, it is one of the main forms of mass cultural consumption goods, just like other commodities, and it is bound to have the characteristics of mass production. The rapid replacement of products is to meet the needs of consumers' continuous cultural consumption. A few decades ago, post-60s and post-70s music were called pop music, but with the ever-changing needs of popular culture, the cycle of change in pop music became shorter and shorter. It was immediately replaced by the more fashionable and innovative 21st-century (post-80s music and even post-90s forms).

8. Participatory

Some of the pop music styles are popular, with melodies that are easy to remember and sing and can be sung to satisfy self-expression and produce a sense of self-indulgence, thus gaining a sense of creative satisfaction. This makes pop music much more participatory.

9. Improvisation

Improvisation means that during the performance of pop music, something creative is often improvised according to the scene, whether it is language, movement, or variations in the melody. Improvisation is a one-time irreducible point in time light and is the most anticipated and creative thing in pop music. Improvisation is often a spark based on the performer's excellent musical sense and good musicianship.

10. Communication Technology

Pop music is a product of the urbanization of society, with the general public as the main audience or producer. The advancement of science and technology has led to great changes in the means of dissemination of popular music, from tapes, records, CDs, and the radio without images initially to television, karaoke, VCDs, DVDs, and MTVs with images, and then to portable mp3s, mp4s, smartphones, tablet computers, and other high-tech inventions, the emergence of these technological products has greatly satisfied the wide range of popular music "popular." Moreover, the emergence of MIDI, multi-track recording technology, and electronic sound synthesis technology has greatly enhanced pop music production's effectiveness and the sound performance's richness. Thus, the expansion of pop music's popularity can only be achieved with these modern means of technological communication. The most crucial factor in the gradual development of music from a folk activity for self-entertainment to a salon art for princes and nobles to a mass commodity cultural communication industry is communication technology development.

Conclusion

The development and progress of Chinese pop music are the need of the times, the need of the party and the state, society and the people, and the need for its development. Therefore, if it wants to adapt to the development of the times and meet the needs and expectations of the party, the state, and the people, it must start from its development, produce excellent works, and cultivates excellent talents. In contrast, the presentation of excellent works and the emergence of excellent talents, in addition to the social environment and atmosphere, media publicity and promotion, market-oriented commercial operation and other social "exogenous" factors "In addition to the active intervention of the Party and the State, we should respond to the call of the party and the State, give full play to the fundamental advantages of art colleges and universities and their art majors in talent training, scientific research, and social services, effectively strengthen the development of the "internal factor" of higher art education, especially the construction of pop music majors in colleges and universities, and strive to cultivate excellent pop music professionals. It is especially important to strengthen the development of pop music professionals and produce excellent works. Therefore, it is natural that the development and construction of pop music majors in Chinese colleges and universities and the cultivation of pop music talents have become increasingly important to academic and musical circles.

References

- Chen, G. (2007). Broaden the channels of curriculum resources to let popular music into the music appreciation classroom. *New Curriculum Research (Basic Education)*, (08).
- Du, P. (2010). New thinking of popular music in college teaching. *Journal of Jiamusi College of Education*, (04).
- Lu, H. (2014). *Survey and research on the current situation of pop music education in China's colleges and universities*. Nanjing Normal University.
- Ma, S. (2013). *Feasibility study on improving piano teaching mode by using pop music as a carrier*. Yunnan Normal University.
- Ren, H. (2010). *Research on the teaching of pop singing in high school teachers*. Northeast Normal University.
- Xu, X. (2013). A study of the cultural characteristics of popular music. *Yellow River Sound*, (19).
- Yang, J. (2011). *A Study on the Integration of American Voice and Popular Singing in Musical Theatre and its Teaching Discussion*. Nanjing Arts College.
- Zhang, L. (2009). Similarities and differences in the development of Chinese pop music and Western pop music. *Music Bible*, (04).
- Zhuang, Y. (2015). *Theory and practice of teaching pop singing in high school music majors*. Liaoning Normal University.

จากเศรษฐศาสตร์การเมือง ถึงเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ From Political Economics to Buddhism Economic

วรภัทร แป้นประดิษฐ์ และ สุรินทร์ ทองทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Vorapat Panpradit and Surin Thongtad

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: vorapat_pan@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางด้านวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและแนวคิดด้านพุทธศาสตร์ พบว่า เศรษฐศาสตร์การเมืองในความหมายเฉพาะกลุ่มหมายถึงเศรษฐศาสตร์ที่พัฒนามาจากฐานแนวคิดของ คาร์ล มาร์กซ์ เมื่อพิจารณาภาพกว้าง เศรษฐศาสตร์การเมือง คือ การกล่าวถึง เศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์ หมายถึงความรู้ทางด้านวิชาเศรษฐศาสตร์กระแสหลักที่นำโดย อัดัม สมิธ และเศรษฐศาสตร์การเมืองที่นำโดย คาร์ล มาร์กซ์ ทั้งในความหมายระดับกว้าง และความหมายเฉพาะกลุ่ม โดยมีแนวคิดในการพัฒนาเศรษฐศาสตร์ หรือความรู้ทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชากรโลก ซึ่งในแต่ละประเทศมีรูปแบบการเมืองการปกครองที่แตกต่างกันออกไป และการนำความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้เชื่อมโยงการเมืองที่มุ่งหวังให้เกิดความเท่าเทียมในการเข้าถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของประเทศนั้น ๆ รวมถึงการผสมกลมกลืนกับศาสนา ภาษา กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณี และอื่น ๆ ของชาตินั้น ๆ ด้วย

การปรับประยุกต์ใช้เศรษฐศาสตร์การเมืองและเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธในประเทศไทย เพื่อทำความเข้าใจวิถีชีวิตและความสมดุล ระหว่างทางด้านวัตถุ และทางด้านจิตใจ ดังนั้น ความสำคัญของแนวคิดเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธจึงเน้นไปที่เรื่องของความยินดีพอใจภายใน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรักในเพื่อนมนุษย์ พุทธถึงหลักศีลธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม เป็นต้น บทความนี้จะเสนอว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรม ให้เข้ากับหลักเศรษฐศาสตร์การเมือง อาจเกิดคุณูปการต่อปัจเจกบุคคลและคุณภาพด้านจิตใจของประชากรได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: เศรษฐศาสตร์; พุทธศาสตร์; รัฐศาสตร์; การเมือง; ศีลธรรม

* วันที่รับบทความ : 23 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่แก้ไขบทความ 23 มีนาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 24 มีนาคม 2566

Received: February 23 2023; Revised: March 23 2023; Accepted: March 24 2023

Abstracts

This academic article the purpose of this study was to explain the relationship between the concepts of political economy and the concepts of Buddhism. It was found that political economy in a specific sense means economics developed from the concepts of Karl Marx. Political economy is to discuss economics related to political science. It includes knowledge of mainstream economics led by Adam Smith and political economy led by Karl Marx, both in a broader sense. and group specific meanings with the idea of developing economics or economic knowledge for the well-being of the world's population in which each country has a different form of politics and governance. And the application of knowledge in economics to link politics that aims to achieve equal access to the limited resources of that country, as well as assimilate with the religion, language, law, culture, traditions, etc. of that nation, too.

The application of political economy and Buddhist economics in Thailand. to understand lifestyle and balance between the object and psychologically. Therefore, the importance of Buddhist economic concepts focuses on inner satisfaction, generosity love of humanity talking about morality, ethics, fellowship, etc. This article therefore proposes that application of Buddhist principles in line with the principles of political economy. It may make a great contribution to the individual and the psychological quality of the population.

Keywords: Economic; Buddhism; Political Science; Politic

บทนำ

ปัญหาเรื่องความไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคม ปัญหาเรื่องปากท้อง เศรษฐกิจ การเมือง และความเหลื่อมล้ำในโลกยุคทุนนิยม เป็นปัญหาที่กระจายไปทั่วโลกมาตั้งแต่อดีตจนถึงยุคปัจจุบัน ซึ่งนักปรัชญาและนักวิชาการหลายคนอธิบายว่า การแบ่งชนชั้นในสังคมเหล่านี้ มักเกิดจากความเจ็บป่วยในสังคมนั้นคือ โอกาสที่จะครอบครองทรัพยากรได้มากน้อยไม่เท่ากัน (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2559 : 12) การเข้าถึงทุน และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของโลกนี้ ความไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคม ขณะที่คนกลุ่มหนึ่ง “กินดีอยู่ดีจนอ้วนจนต้องหาวิธีการลดน้ำหนัก” ในขณะที่คนอีกมากมายในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลกกลับต้องประสบกับปัญหาความอดอยาก อาหารไม่เพียงพอ สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาระดับนานาชาติ ที่ผู้นำทุกประเทศ ทุกยุคสมัย ยกมาเป็นข้ออ้างในการเข้าถึงสิทธิในการปกครอง โดยอ้างถึงการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับปากท้องของประชาชน

ดังนั้น การพูดถึงความรู้หรือเรื่องราวเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การเมือง จึงเป็นเรื่องจำเป็นซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองนั้นเป็นศาสตร์ที่เก่าแก่ที่มีจุดกำเนิดมาประมาณ 400 กว่าปีแล้ว ซึ่งตามความคิดของอดัม สมิธ เป็นศาสตร์ของรัฐบุรุษที่ต้องการจะสร้างรายได้ให้ประชาชนและรัฐ และเศรษฐศาสตร์การเมืองได้นำเอาปัจจัยด้านพลังตลาด อำนาจรัฐ และสถาบันทางสังคมมาวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในบริบทดังกล่าว เศรษฐศาสตร์การเมืองได้ช่วยขยายพรมแดนการวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจให้ครอบคลุมสภาพความเป็นจริงทางสังคมได้มากขึ้น ขณะเดียวกันช่วง ค.ศ.

1980 ได้มีการพัฒนาเศรษฐศาสตร์การเมืองใหม่ที่มีแนวคิดว่าการตัดสินใจกระทำใด ๆ ทางเศรษฐกิจย่อมถูกกำหนดมาจากความเชื่อ อุดมการณ์ และผลประโยชน์ของคนในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งได้ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจ มีภาพสะท้อนชัดเจนมากยิ่งขึ้น มองเห็นตัวคนที่อยู่เบื้องหลังกลไกตลาด นอกจากนี้เศรษฐศาสตร์การเมืองทำให้มองเห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจกับการเมืองเห็นภาพรวมของระบบเศรษฐกิจการเมืองและสังคมที่จำเป็นต่อการกำหนดนโยบายเพื่อประชาชน (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2565 : 33)

จากเศรษฐศาสตร์การเมืองสากลระดับโลก เชื่อมโยงกับเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทย ซึ่งจำเป็นต้องกล่าวถึงสภาพการณ์ทางการเมืองที่ผ่านมามาตลอด 90 กว่าปีที่ผ่านมาด้วย ตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน มีพัฒนาการทางด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจ ไปพร้อม ๆ กับด้านอื่น ๆ จะเห็นได้ว่าตลอดระยะหลายสิบปีที่ผ่านมา ในขณะที่มีการพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ นั้น ก็จะมีเรื่องของการเรียกร้องหาความชอบธรรม และหาคำตอบด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้มีอำนาจทางด้านการบริหารทางการเมืองเรื่อยมาจนขยายตัวกลายเป็นความแตกแยกทางความคิด และกลายเป็นความแตกแยกแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัดยิ่งขึ้นในปัจจุบัน ยิ่งไปกว่านั้น ความคิดแตกต่างเหล่านี้ เคยรุนแรงถึงขั้นเกิดเป็นวิกฤตการณ์ทางการเมืองครั้งใหญ่ ๆ หลายครั้ง นำมาซึ่งการสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนหลายพันคน ยังไม่นับรวมผู้สูญหายที่ยังไม่ปรากฏ รวมถึงความสูญเสียทางซากปรักหักพังทางวัตถุ อาคารสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสูญเสียทางจิตวิญญาณในการเคารพความเป็นเพื่อนมนุษย์ระหว่างกัน (ชลัท ประเทืองรัตน, 2563 : 2) จนกลายเป็นเงื่อนไขให้ทางกองทัพเข้ามาแทรกแซงอำนาจการบริหารของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ผ่านรูปแบบการทำรัฐประหารยึดอำนาจหลายครั้ง ทั้งนี้ เกิดจากระบบทุนการเมืองสอดแทรก ครอบงำ และครอบครอง และการนำแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมาใช้เป็นตำราหลักในการบริหารประเทศ ตามทฤษฎีของนักปราชญ์ชาวตะวันตก ภายใต้ว่าทฤษฎีระบอบประชาธิปไตย ซึ่งนักการเมืองใช้เป็นเครื่องมือสร้างความชอบธรรมในการเข้าถึง กฎ กติกา ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ และให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชนมากที่สุด รวมถึงการพยายามสอดรับกับรูปแบบการบริหารตามรูปแบบของนักปราชญ์ชาติตะวันตกอยู่ดีนั่นเอง

ดังนั้น การพัฒนาประเทศตามรูปแบบเศรษฐศาสตร์ทุนนิยม ตามแบบอย่างตะวันตกนั้นไม่ได้มีปัญหาหากว่า การพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ รายได้ การศึกษา กฎหมาย และเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ และการแยกแยะข้อมูลของประชาชน มีความสมบูรณ์เพียงพอ ด้วยเหตุผลความไม่พร้อมเหล่านี้ ทำให้ผู้มีอำนาจและอิทธิพลทางเศรษฐกิจ ทางทหาร และการศึกษาบางกลุ่ม มีโอกาสเข้าสู่อำนาจทางการเมือง มีโอกาสครอบงำและกอบโกยผลประโยชน์ให้กับตนเองและหมู่คณะ และที่ยิ่งไปกว่านั้นผู้มีอำนาจเหล่านี้ ไม่ต้องถูกตรวจสอบที่ไปที่มาของทรัพย์สิน ทั้งยังสามารถสร้างเครือข่ายกับกลุ่มผลประโยชน์ และกลุ่มทุนต่าง ๆ แล้วพัฒนามาเป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อรองรับการฉ้อฉล และกลไกในการเบียดราษฎร์บังหลวง ให้กลายเป็นเรื่องชอบธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย ที่มือออกมาเพื่อจุดหมายเฉพาะด้านได้

สิ่งเหล่านี้กำลังเกิดขึ้นในระบบการเมืองและเศรษฐกิจไทย ทำให้คนส่วนน้อยได้ประโยชน์ และผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ รวมไปถึงมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศทางด้านความน่าเชื่อถือ ด้านเศรษฐกิจ และสังคมการเมืองต่อไป อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้เกิดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ ปัญหาความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้แก่ ปัญหาแรงงานข้ามชาติ ปัญหาชุมชนชาวต่างชาติในภูมิภาคต่าง ๆ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด การค้าอาวุธและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย เป็นต้น (สิงห์คำ มณีจันสุข, 2564 : 265)

ปรากฏการณ์ข้างต้น เป็นตัวอย่างที่ทำให้เราเห็นได้ชัดถึงความบกพร่องของระบบเศรษฐกิจ ความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ ที่ปราศจากความสำนึกในด้านคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์นั้นมีกิเลสคือ ความโลภ โกรธ หลง เป็นพื้นฐาน พร้อมทั้งจะกอบโกยผลประโยชน์เข้าตัวแต่ฝ่ายเดียว การบริหารที่เกิดจากความโลภนั้น ย่อมทำทุกวิธีการที่จะทำให้ตนได้อยู่ในอำนาจไปนาน ๆ และใช้ข้ออ้างว่าตนเป็นคนดี แต่ขาดความรู้ในการบริหารประเทศ นโยบายต่าง ๆ มุ่งเน้นไปที่ความสนใจของตนเป็นหลัก ไม่ได้คำนึงถึงปากท้องประชาชน ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการจัดการกับคนเห็นต่าง ขาดจริยธรรม คุณธรรมของนักการเมือง นักปกครองที่ดี และในที่สุดก็จะกลายเป็นปมขัดแย้งครั้งใหม่เรื่อยไป กลายเป็นวงจรที่เลวร้ายในการเมืองไทย ทำให้ภาพลักษณ์การปกครองแบบประชาธิปไตยเสียหาย เพราะความไม่มีธรรมาธิปไตยของนักการเมือง ซึ่งประเด็นปัญหาเหล่านี้ จึงต้องกลับมาย้อนมองคุณค่าของคำสอนทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาหลักที่คนไทยนับถือ ว่ามีหลักธรรม จริยธรรมใดที่ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ไว้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักจริยศาสตร์ หรือหลักธรรมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในการนำไปบริหารจัดการทางด้านเศรษฐศาสตร์ต่อไป

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า การศึกษารัฐศาสตร์ ที่ไม่พูดถึงเศรษฐศาสตร์ ก็เหมือนพูดถึงกองทัพ ที่ไม่พูดถึงเรื่องปากท้องของทหารในกองทัพ ดังคำกล่าวที่ว่า “กองทัพ ต้องเดินด้วยท้อง” หมายความว่า ประเทศชาติจะพัฒนาไปด้านไหนบ้างก็ตาม แต่จะต้องให้ประชาชนในชาติมีความเป็นอยู่ที่ดีุดมสมบูรณ์ มีเศรษฐกิจที่ดี ค้ำขายคล่อง ดังนั้น ความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ รัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ จึงต้องไปด้วยกันนั่นเอง ขณะเดียวกัน ถ้าพูดถึงเพียงแค่องคาพยพอันเป็นส่วนประกอบในการเป็นอยู่ภายนอก เช่น เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องการเมือง แต่ขาดการพูดถึงสภาวะความรู้สึกนึกคิดหรือคุณค่าทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านจิตใจภายในด้วยแล้ว ก็เหมือนจะกลายเป็นเรื่องที่ยังขาดคุณสมบัติอะไรไปเหมือนกัน ดังนั้น การศึกษารัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ก็อาจจะต้องพูดถึงเรื่องหลักธรรม ศีลธรรม จริยธรรมบางประการ ซึ่งบริบทของสังคมไทยเป็นสังคมพุทธศาสนา ก็นำเอาหลักธรรมจากศาสนาพุทธมาเป็นหลักในการอ้างอิง เพื่อให้สอดคล้องกันนั่นเอง

เศรษฐศาสตร์การเมืองและคุณค่าทางจริยธรรมแบบเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ

ความมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบและวิเคราะห์ให้เห็นภาพความเหมือนหรือความต่างกันของ เศรษฐศาสตร์การเมือง กับเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ หรือที่เรียกว่า “พุทธเศรษฐศาสตร์” ซึ่งมีการพูดถึงหลักธรรม โดยเฉพาะ หลักจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรม ในการกำหนดแนวทางของการบริหารจัดการเศรษฐกิจ โดยมีความมุ่งหมายที่จะนำเสนอให้เห็นว่า หลักเศรษฐศาสตร์สากล หรือเศรษฐศาสตร์การเมืองนั้น ก็ยังมีความ จำเป็นต้องอาศัยความรู้ด้านคุณค่าทางธรรม โดยเฉพาะหลักธรรมของพระพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาหลักของ สังคมไทย ที่เรียกว่า พุทธศาสตร์ ควบคู่กันไปด้วย (พระครูปลัดสุวัฒนพรหมจริยคุณ, 2563 : 1) ทั้งนี้ ถ้าหาก ว่านักการเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีเจตนาธรรมที่ซื่อตรงต่อระบอบการเมือง และมีความรู้ความเข้าใจใน เศรษฐศาสตร์ทั้งสองแบบ ก็อาจจะสามารถคิดหาหนโยบายที่เป็นทางออกที่ดีสำหรับการนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไปได้

ประการแรก ทำความเข้าใจเบื้องต้น ว่าเศรษฐศาสตร์การเมืองคืออะไร มีความหมายว่าอย่างไร เศรษฐศาสตร์การเมืองนั้น มีความหมายกว้างมาก ดังนั้น คำจำกัดความจึงเป็นไปได้หลายอย่าง ซึ่งในที่นี้ อาจ หมายถึง ความหมายของเศรษฐศาสตร์ที่คิดรวมเอาปัจจัยด้านอื่นเข้าไปรวมด้วย เช่น สังคม วัฒนธรรม ประเพณี พฤติกรรมของคน กฎหมาย การเมือง (ความเกี่ยวข้องกับรัฐ) และพิจารณาถึงปมหลังของแต่ละ ทฤษฎีด้วย อีกทั้งเป็นการศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างของระบบมากกว่าที่จะพิจารณาแต่ในเชิงคณิตศาสตร์ และตรรกะภายใต้การตั้งสมมติฐาน

เศรษฐศาสตร์การเมือง เป็นศาสตร์ที่มีอายุมากกว่า 400 ปีแล้ว เป็นศาสตร์ที่แตกต่างจาก เศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิก เพราะเศรษฐศาสตร์การเมืองตามความคิดของอดัม สมิธ เป็นศาสตร์ของรัฐบุรุษที่ ต้องการจะสร้างรายได้ให้ประชาชน ได้มีการพัฒนาเศรษฐศาสตร์การเมืองใหม่ ที่มีแนวคิดว่าการตัดสินใจ กระทำใด ๆ เศรษฐศาสตร์การเมือง ได้ถูกพัฒนาเรื่อยมา เพื่อที่จะหาทางออกในการแก้ปัญหาทางด้าน เศรษฐกิจของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศตะวันตก ซึ่งศาสตร์เหล่านี้เกิดขึ้น เนื่องมาจากความ เชื่อ อุดมการณ์ และผลประโยชน์ของคนในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งได้ทำให้การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจมีภาพชัดเจน มากยิ่งขึ้น มองเห็นตัวคนที่อยู่เบื้องหลังกลไกตลาด ขณะที่เศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิกมักจะเชื่อว่ากลไกตลาด เป็นการทำงานของมือที่มองไม่เห็น นอกจากนี้ เศรษฐศาสตร์การเมืองทำให้มองเห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เศรษฐกิจกับการเมือง เห็นภาพรวมของระบบเศรษฐกิจการเมืองและสังคมที่จำเป็นต่อการกำหนดนโยบายเพื่อ ประชาชน และเนื่องจากประเด็นทางเศรษฐกิจเกี่ยวข้องกับประเด็นอื่น ๆ ทั้งประเด็นทางกฎหมาย รัฐศาสตร์ สังคมวิทยาและประวัติศาสตร์ จึงได้มีการศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมืองสำหรับผู้ที่ต้องการทำงานในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2565 : 51) เศรษฐศาสตร์การเมืองจึงมีประโยชน์ไม่เพียงผู้ศึกษาค้นคว้า เศรษฐศาสตร์การเมืองเท่านั้น

จะสังเกตได้ว่า เศรษฐศาสตร์การเมืองนั้น มีการพัฒนาการเรื่อยมาเนิ่นนาน แต่ไม่ได้หมายความว่า เศรษฐศาสตร์แนวพุทธจะเพิ่งเกิดขึ้น เพราะสำหรับผู้คนที่สนใจศึกษาพุทธธรรมของพระพุทธศาสนาแล้วจะพบว่า คำสอนเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ได้มีบันทึกอยู่ในพระไตรปิฎก ซึ่งตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าเอาไว้ ดังนั้น อายุของคำสอนเหล่านี้ ก็ไม่ต่ำกว่ากว่า 2500 ปีอย่างแน่นอน ซึ่งในเรื่องของเศรษฐศาสตร์แนวพุทธนี้ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้กล่าวไว้ในปาฐกถาธรรมเรื่อง “เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ” ว่า “เศรษฐศาสตร์แนวพุทธคือ เศรษฐศาสตร์สายกลาง หรือ เศรษฐศาสตร์มัชฌิมาปฏิปทา เนื่องเพราะระบบชีวิต หรือวิถีชีวิตในพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า มรรค นั้น ก็มีชื่ออยู่ชัดๆ แล้วว่า “มัชฌิมาปฏิปทา” เช่น สัมมาอาชีวะ และสัมมาอื่น ๆ คือความถูกต้องและความพอดี ความเป็นมัชฌิมา คือ ความเป็นกลาง ๆ ความเป็นความพอดีตาม หลักคำสอนของพระพุทธเจ้านั่นเอง ในทัศนะดังกล่าว ได้เสนอความเห็นให้พิจารณาว่า ความเจริญทาง เศรษฐกิจ (Economic Growth) หรือความมั่งคั่ง (Wealth) นั้น มีอยู่และเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ประการใด ถ้าหากว่า ไม่ได้เป็นไปเพื่อการเพิ่มพูนคุณภาพแห่งชีวิตของประชาชนแล้ว ก็ไม่น่าจะถือได้ว่าเป็นการ เจริญรุ่งเรือง หรือมั่งคั่งอย่างแท้จริง (ป.อ.ปยุตโต, 2559 : 35-36)

ทัศนะที่ได้นำมาแสดงไว้ในที่นี้ ได้แสดงให้เห็นน้ำหนักเชิงจริยธรรม โดยเน้นไปที่คุณภาพชีวิตของ ประชากรส่วนรวม ที่จะเกิดมีอันสืบขึ้นจากผลการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งถ้าว่ากันภายนอก ความเจริญทาง เศรษฐกิจอาจจะเป็นคำตอบหนึ่งภายใต้ระบอบการเมืองในระบบทุนนิยม แต่ก็มีคำถามตามมาอีกมากมายว่า ถ้า หากมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ แต่ขาดคุณธรรมชาดจริยธรรมนั้นสังคมจะเป็นอย่างไร ซึ่งคำตอบ ก็คง จะต้องอ้างเอาคำสอนของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้กล่าวไว้ว่า เรื่องจริยธรรมและค่านิยม หรือคุณค่าทางจิตใจนั้นมีผลเกี่ยวของสัมพันธ์ และสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม เหาที่ความมา ทั้งหมดนั้น เป็นความสัมพันธ์และความสำคัญของธรรมในแง่ความดีความชั่ว ที่เรียกว่า จริยธรรม แต่ธรรมที่ สัมพันธ์กับเศรษฐกิจ ไม่ใช่จำกัดอยู่แคจริยธรรมเท่านั้น นอกจากจริยธรรมแล้ว ธรรมอีกแง่หนึ่งที่สัมพันธ์กับ เศรษฐกิจ ก็คือ ธรรมในแง่สังขธรรม หรือสภาวะธรรม ความจริง ธรรมในแง่ สภาวะธรรม หรือสังขธรรมนี้ มี ความสำคัญต่อเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้นไปอีก เพราะเป็นแกน เป็นตัว เป็นเนื้อของเศรษฐศาสตร์เอง ธรรมในที่นี้ก็คือ ความจริง ในแง่ของกระบวนการแห่งเหตุปัจจัยตามธรรมชาติ ถ้าหากว่าเศรษฐศาสตร์รู้ เข้าใจ และ ปฏิบัติการไม่ทั่วถึง ไม่ตลอดสายกระบวนการของเหตุปัจจัยแล้ว วิชาการเศรษฐศาสตร์นั้นก็จะไม่สามารถแก ปัญหาและสร้างผลดีให้สำเร็จตามความประสงค์ได้ เรียกว่าเป็นเศรษฐกิจที่ไม่ถูกธรรม ในแง่ที่สอง คือ แงของ สังขธรรม (ป.อ.ปยุตโต, 2559:1) ซึ่งหากมองกันตามแนวทางความคิดนี้ จะเห็นได้ว่า ทัศนะที่มุ่งแต่จะพัฒนา เศรษฐกิจโดยไม่มีพื้นฐานของธรรมะ สำหรับผู้นำ ผู้บริหารประเทศนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง ความสำคัญของการนำพาประเทศไปสู่อนาคต คือต้องมีความรู้จักเสียสละของผู้นำรัฐบาล ไม่ใช่คิดหวังแต่ผลประโยชน์ที่จะเข้า ตัวเองอย่างเดียว หรือเพื่อจะหาทางที่จะเป็นผู้ “รับ” แทนที่จะเป็นผู้ “ให้” ในสถานการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้นรอบ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านของระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือแม้แต่วิกฤติโรคติดต่อร้ายแรงอย่างโควิด-19

อันเป็นปัญหาของทุกชาติอยู่ในขณะนี้ เป็นต้น ดังนั้น นอกจากความรัดกุมทางด้านการบริหารจัดการแล้ว ยังต้องคำนึงถึงหลักคุณธรรมที่จำเป็นในการนำพาประเทศให้ผ่านวิกฤติเหล่านี้ไปได้ ผ่านการนำหลักธรรมบางประการมา “ประยุกต์” ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม ประชาชนมีชีวิตอยู่ภายใต้ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่เกื้อกูลกัน สอดคล้องและมีเมตตาต่อกัน ลด “กิเลส” คือ ความโลภลงไป ไม่แสวงหาอรรถประโยชน์ส่วนเกิน (Surplus Utility) เพื่อกระพือโหมกระแสรบรวมนของมนุษย์ ธรรมชาติ และสังคม ซึ่งมองว่า ระบบนี้ ไม่ได้มีการใส่ใจเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรม ขอให้ผลประโยชน์สำเร็จเพียงพอ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เพราะตราบดีที่มนุษย์ขาดจิตสำนึกที่มีคุณธรรม การประกอบอาชีพต่าง ๆ ก็เป็นไปในทางเบียดเบียนกันมากขึ้นตราบนั้น

จากข้อวิเคราะห์พื้นฐานดังกล่าวเบื้องต้นนั้น จะเห็นได้ว่า การพูดถึง “เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ” เป็นการพูดถึงสองประเด็นหลักที่อยู่ในเรื่องเดียวกันนั่นเอง และที่สำคัญ เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ เป็นการประยุกต์นำพุทธธรรมในพุทธศาสนามาใช้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนในประเทศโดยไม่ส่งผลเสียทั้งทางด้านการทำมาหากินในเรื่องภายนอก และเรื่องคุณธรรม จริยธรรมภายใน ทั้งนี้เพราะเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ เกิดจากความชอบธรรมที่เรียกว่า “สัมมา” และความไม่เบียดเบียนทุจริตที่จะเกิดกับมนุษย์และธรรมชาติ เป็นความ “พอเหมาะพอดี” กับรูปแบบการประกอบสัมมาอาชีพ ที่เกิดจากสัมมาทิฐิ จึงสมบูรณ์ทั้งภายนอกและภายใน (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2541 : 9) เป็นความสมถะ และสันโดษ ซึ่งพ้องกับคำว่า “พอเพียง” ในความหมายที่คนทั่วไปเข้าใจกันได้ ซึ่งธรรมะเหล่านี้ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่ชีวิตที่ดีงามและมีความสุขที่ยั่งยืน ซึ่งตรงกันข้ามกับ เศรษฐศาสตร์การเมือง ที่เต็มไปด้วยความเร่ร่อน แข่งขัน ขาดทุน กำไร เอาเปรียบ มุ่งเน้นเฉพาะกำไรและผลประโยชน์ที่จับต้องได้ (materialism) เป็นกระบวนการที่เรียกว่า “มือใครยาวสาวได้สาวเอา” ซึ่งไม่สามารถที่จะเป็นมรรคไปสู่ความเจริญความมั่งคั่งและความสุขที่ยั่งยืนได้

ความเห็นเหล่านี้สอดคล้องกับความคิดของพุทธทาสภิกขุ ที่ว่า “ควรจะมองดูกันในแง่ที่เป็นจริง หรือบริสุทธิ์ว่า เป็นวิธีการจัดให้มีการอยู่ดีกินดีกันในสังคมมนุษย์ในแง่ของการประหยัด เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยน หรือซื้อหาที่ประกอบอยู่ด้วยศีลธรรม หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งในทางกลับกัน ก็ต้องว่าเป็นศีลธรรมของการประหยัด ซื้อหาแลกเปลี่ยน ค่าขาย เพื่อประโยชน์แก่สังคม (พุทธทาสภิกขุ, 2555 : 4-5) โดยในระดับบุคคลทั่วไปนั้น ก็มีพฤติกรรมแบบนักเศรษฐกิจ หรือนักค้าขายเก็งกำไรทั่วไป คือ มุ่งเน้นหากำไรจากสิ่งที่มีค่าระดับหนึ่ง เพื่อให้ได้ค่าอีกระดับหนึ่ง ซึ่งถ้าได้ตามความต้องการก็จะเกิดความยินดีพอใจ ซึ่งมีการแสวงหากำไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รวมอยู่กับการค้าขาย ซึ่งถือเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าสิ่งของกันโดยตรงผ่านทางสื่อกลางคือ เงินตราที่บัญญัติขึ้น สำหรับประชาชนที่มีศีลธรรม คือ มีความเที่ยงตรง ซื่อตรง ไม่โกง ไม่เอาเปรียบ และการค้าขายให้กันนั้น เป็นการช่วยเหลือกันให้เกิดความสะดวกเกิดความสุขขึ้นก็ถือว่าได้บุญไปด้วย (วรภัทร แป้นประดิษฐ์, 2563 : 255)

อย่างไรก็ตาม ในท่ามกลางกระแสหลักที่ครอบงำระบบและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม ไม่มีทางที่จะหลีกเลี่ยงมาเป็นระยะเวลานานนี้ ก็ได้มีนักคิดเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญหลายท่าน ได้ตั้งคำถามกับระบบเศรษฐศาสตร์ทุนนิยมว่า ในระยะยาวต่อไป ระบบเศรษฐศาสตร์แบบนี้จะสามารถสร้างความมั่นคงและความสุขให้กับมนุษย์และโลกนี้ได้จริงหรือไม่ หรือจะเป็นเพียงระบบที่เอื้อและให้โอกาสกับกลุ่มนายทุนที่มีอิทธิพล สามารถขึ้นาและกอบโกยผลประโยชน์ให้กับตนเอง หรือกลุ่มของตนได้มากที่สุด โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมเท่านั้น ในบรรดานักคิดเหล่านั้น นาย อี.เอฟ.ชูมาเกอร์ (E.F.Schumacher) ได้เสนอแนะแนวคิดใหม่ในหนังสือชื่อ *Small is Beautiful* (ความงามของความพอดี) ซึ่งสอดคล้องกับระบบเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ซึ่งได้มีการกล่าวถึง *Buddhist Economics* หรือ พุทธเศรษฐศาสตร์ขึ้นมาเป็นครั้งแรก ทำให้เกิดความตื่นตัวกันอย่างกว้างขวางในเรื่องของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโดยเฉพาะการพูดถึงการบริหารเศรษฐกิจผ่านคำสอนทางพระพุทธศาสนา (มนูญ มุกประดิษฐ์, 2542 : 13)

เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธกับวิถีชาวพุทธ

คำว่าเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธนั้น ถ้าหากวิเคราะห์ดูในบริบทที่เป็นองค์รวมแล้วจะเห็นได้ชัดว่าเป็นระบบการพัฒนาชีวิตของปัจเจกบุคคลที่ควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยมีจริยธรรม คือ ความรักความเมตตา ความเกื้อกูลสงเคราะห์ ความสามัคคี ความร่วมใจกัน และความไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เป็นตัวนำขับเคลื่อน ให้วิถีชีวิตและวิถีแห่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นไปโดยความเกื้อกูล เพื่อเป้าหมายคือความสุขสงบและยั่งยืนในสังคม โดยไม่เป็นการทำลายซึ่งกันและกัน ดังคำที่ว่า มนุษย์อยู่ดี ชุมชนอยู่ดี ธรรมชาติยั่งยืน นั่นเอง

ดังนั้น เมื่อมองว่า วิถีชาวพุทธมีความเป็นอยู่อย่างเอื้อเพื่ออาศัยกันและกันอย่างนี้ ก็จะได้เห็นว่ามีความสอดคล้องกันในหลักใหญ่กับเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ตามที่ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้ให้อธิบายไว้นั่นเอง และยิ่งไปกว่านั้น หากจะมองในระดับจุลภาค เช่น ค่านิยมในเรื่อง “สันโดษที่สร้างสรรค์กับค่านิยมบริโภคที่เสพสุข” หรือ “การแข่งขันกับการร่วมมือ” แล้ว ยังจะเห็นได้ชัดถึงการประสานสอดคล้องระหว่างแนวคิดของทั้งสองเรื่องที่เข้ากันได้อย่างสนิทแนบแน่น ทั้งแนวคิดเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธและวิถีชาวพุทธ เพราะต่างก็เป็นรูปแบบที่เริ่มขึ้นจากปรัชญาพื้นฐานเดียวกัน ซึ่งต่างไปจากแนวคิดเศรษฐกิจกระแสโลก หรือกระแสหลัก ที่ว่า เศรษฐศาสตร์ นั้นจำเป็นต้องอิงอาศัยคุณค่าที่เป็นนามธรรม ไม่ใช่เป็น Value Free โดยเป็นอิสระจากคุณค่าต่าง ๆ เสมือนเป็นวิทยาศาสตร์ที่สมบูรณ์ได้ (ป.อ.ปยุตโต, 2559:1) คุณค่าทางจริยธรรม ทำให้เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธนั้นมีพื้นฐานที่มาจากคำว่า เมตตา คือ ความรัก และ ทาน คือ การให้ ซึ่งเป็นพื้นฐานของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพราะเมื่อมีความรักเมตตาในบุคคลอื่น ก็ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกันด้วยการให้ เป็นการช่วยเหลือกันและกันในยามที่คนอื่นลำบากกว่า เพื่อที่จะสร้างโอกาสให้ต่อไป

ได้ด้วยความสามารถของตนเองและสังคมได้ในที่สุด สิ่งเหล่านี้ เป็นพื้นฐานของการมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและความเป็นผู้มีมนุษยธรรมขั้นพื้นฐาน

พื้นฐานของวิชาพุทธที่ได้นั้น ก็มีหลักการหลักธรรมบางประการที่เป็นหลักยึดถือเพื่อปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและคนอื่นในสังคม อย่างที่พุทธทาสภิกขุได้กล่าวเอาไว้ว่า ชาวพุทธที่ทำอาชีพเป็นพ่อค้า เป็นนักธุรกิจค้าขายต่าง ๆ นั้น จะต้องมีความซื่อตรง เที่ยงธรรม ไม่โกง ไม่เอาเปรียบ และการค้าขายให้กันนั้น เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นให้เกิดความสะดวก เกิดความสุขขึ้น ก็ถือว่าได้บุญไปด้วย ท่านเรียกพฤติกรรมแบบนี้ว่า เป็นพฤติกรรมของชาวพุทธที่มีธรรมะ หรือมีศีลธรรม นั้นเอง เพราะพุทธทาสภิกขุ ถือว่า ศีลธรรมคือสิ่งที่ทำให้มนุษย์ได้รับความสะดวกสบาย ดังที่ท่านได้อธิบายไว้ว่า “ถ้าเป็นชาวพุทธ จะต้องระมัดระวัง สวรรค์อะไรบ้าง ถ้าเป็นชาวพุทธ ทำอย่างไม่โกง ไม่ซื้อไม่ขาย ไม่แลกเปลี่ยนอย่างโกง ก็ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น ทั้งสองฝ่ายเป็นที่พอใจ ที่นี้พวกที่ไม่เป็นชาวพุทธ ก็เห็นว่าโกงดีกว่า เพราะได้กำไรมากกว่า มันก็ต่างกับพวกชาวพุทธ ชาวพุทธถือว่าการค้าขายตรงไปตรงมาก็ได้กำไรพอสมควรอยู่แล้ว และยังได้บุญอีกอย่างหนึ่งด้วย ถ้าว่าคนค้าขายนั้นทำไปอย่างซื่อตรง คือ ไม่ทุจริต ไม่คดโกง มันก็ต้องได้บุญเพราะว่าการค้าในโลกนี้มันได้ช่วยให้มนุษย์ได้รับความสุข ได้รับความสะดวก ถ้าไม่มีการค้า การแลกเปลี่ยนอย่างนี้ มนุษย์ไม่ได้รับความสะดวก สิ่งที่ทำให้มนุษย์ได้รับความสะดวกสบาย นี้เรียกว่า ศีลธรรม” (พุทธทาสภิกขุ, 2555 : 1)

เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธกับวิชาพุทธ ตามแนวทางพุทธทาสภิกขุ นั้น ก็คือ การนำคำสอนของพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ให้มีความเข้าใจมากพอที่จะนำมาแก้ปัญหาได้ทั้งทางโลกและทางธรรม ให้สมกับที่ได้เป็นชาวพุทธใน 3 ระดับ คือระดับแรก ค้าขายได้กำไร ไม่คดโกง อำนวยความสะดวกในการเป็นอยู่ ซื้อง่ายขายคล่อง ก็ได้บุญในระดับหนึ่ง ต่อมา ค้าขายได้กำไร เหลือกินเหลือใช้ เอามาแบ่งปันให้กับคนที่เศรษฐกิจฝืดเคืองกว่า ให้ได้มีโอกาสลืมตาอ้าปาก ถือว่า เป็นสิ่งที่เหมาะสมในสังคม ควรที่จะให้เกิดมีขึ้นโดยทั่วไป เข้าลักษณะที่ว่า เห็นคนอื่นกินแล้วตัวเองอึด คือ ลักษณะของชาวพุทธแบบที่สอง และสุดท้าย คือ ลงทุนน้อยแต่ได้กำไรสูงสุด คือ ร่างกายที่ไร้ค่านี้มาลงทุนศึกษาธรรมะ ปฏิบัติธรรมะ เพื่อให้ได้กำไรเป็นมรรคผลนิพพาน ตามแนวทางคำสอนของพุทธศาสนา ซึ่งเน้นไปที่ระบบศีลธรรม มีธรรมคอยกำกับตลอดเวลา มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจอย่างเห็นได้ชัด เพราะเชื่อว่า ถ้าคนมีศีลธรรม ปัญหาเศรษฐกิจก็จะสามารถหาทางแก้กันได้เองในที่สุด (วรภัทร แป้นประดิษฐ์, 2563 : 1)

เศรษฐกิจสันโดษ คือ มองเห็นโทษของความฟุ้งเฟ้อ

ธรรมะเรื่องสันโดษ ในคำสอนทางพุทธศาสนานั้น มีความสำคัญ และเป็นธรรมขั้นสูง ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนไว้ แต่ในยุคปัจจุบัน มีความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความหมายของสันโดษในสังคมไทย ซึ่งอาจแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 ในแง่แรงจูงใจ คนประพาสสันโดษถูกมองว่าเป็นคนขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขาดความทะเยอทะยาน และไม่ยากได้ใคร่ตื้ออะไร ลักษณะที่ 2 ในแง่บุคลิกภาพ คนประพาสสันโดษถูกมองว่าเป็นคนมีบุคลิกภาพเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น ลักษณะที่ 3 ในแง่มิติทางสังคม คนประพาสสันโดษถูกมองว่าเป็นคนที่ชอบอยู่เงียบ ๆ ชอบปลีกตัวออกจากสังคม หรือไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ในเรื่องของการเข้าใจความหมายของคำว่าสันโดษผิดนี้ พุทธทาสภิกขุ ได้เล่าว่า “รัฐบาลสมัยหนึ่ง ขอร้องและห้ามไม่ให้สอนเรื่องสันโดษแก่ประชาชน พระสงฆ์ก็เลยงกกันไปหมด แต่ก็มีพระสงฆ์บางส่วนเหมือนกันที่เห็นด้วยเห็นตามนั้น เพราะเข้าใจคำว่าสันโดษผิด” (พุทธทาสภิกขุ, 2547 : 92)

ธรรมะเรื่องสันโดษที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเศรษฐกิจนี้ อาจจะทำให้คนส่วนหนึ่งมีความเข้าใจผิดคิดว่าธรรมะในพุทธศาสนานั้น เป็นตัวถ่วงความเจริญของโลก โดยเฉพาะเรื่องสันโดษ ซึ่งถูกคนที่ไม่เข้าใจธรรมะมองว่าเป็นของขัดขวางความเจริญ ซึ่งในความจริงแล้ว ความหมายของคำว่า สันโดษ คือ ความยินดี ความพอใจ หรือความรู้จักพอดี ความรู้จักพอเพียง มีลักษณะ 3 อย่าง คือ 1.) ยินดีพอใจในสิ่งที่มีที่ได้มา ด้วยเรี่ยวแรงของตนในทางชอบธรรม ไม่ดิ้นรนอยากได้จนทำให้เกิดความเดือดร้อนจริง ๆ 2.) ยินดีพอใจกำลังของตนเอง ใช้กำลังที่มีอยู่ เช่นความรู้ ความสามารถให้เกิดผลเต็มที่ ไม่ย่อหย่อนบกพร่อง 3.) ยินดีพอใจแต่ไม่เกินไป คือรู้จักพอเป็น อิ่มเป็น และแบ่งปันส่วนที่เกินไปไปเอื้อเฟื้อผู้อื่นตามสมควร (พระธรรมกิตติวงศ์, 2553 : 1084) ซึ่งเดิมที คำสอนเรื่องสันโดษของพระพุทธเจ้านั้น ส่วนใหญ่นับว่าตรงกับพระภิกษุมากกว่ากับบุคคลทั่วไป โดยพระภิกษุที่ปฏิบัติสันโดษจะต้องรู้ทั้งขอบเขตและจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติ ซึ่งขอบเขตของสันโดษจำกัดเฉพาะในเรื่องปัจจัย 4 เท่านั้น ส่วนจุดมุ่งหมายของการสอนเรื่องสันโดษ เพื่อลดความกังวลในเรื่องปัจจัยสี่ อันเป็นเครื่องอาศัยพื้นฐานของการเป็นพระภิกษุ แต่เมื่อมีการนำคำนี้มาใช้กรณีการพูดถึงเรื่องเศรษฐศาสตร์ จึงยังต้องการคำอธิบายที่รัดกุม เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดของผู้ที่ไม่รู้ความหมายที่แท้จริงของคำว่าสันโดษนี้ พุทธทาสภิกขุ กล่าวว่าคนที่ไม่มีความสันโดษ หรือไม่รู้จักสันโดษ ต่อให้เป็นมหาเศรษฐีมีทรัพย์สมบัติมากมายก็มีแต่ความทุกข์ มีแต่ความรู้สึบบกพร่องอยู่ตลอดเวลา กระวนกระวายไม่เป็นสุข นอนไม่หลับ กินไม่อร่อย นี้เรียกว่า เข้าลักษณะ เศรษฐกิจไม่สันโดษ ซึ่งต่างกับเศรษฐกิจสันโดษที่มีความยินดีพอใจ อิ่มกับสิ่งที่ทำ พอใจกับสิ่งที่มี ซึ่งต่างกับคนที่ไม่ทำอะไร สันโดษนั้น ยังทำหน้าที่ทุกวันอย่างมีความสุข แต่ไม่เป็นทุกข์เพราะรู้สึกว่าได้ขาดหรือบกพร่อง (พุทธทาสภิกขุ, 2547 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับพุทธทาสภิกขุว่า สนฺตุฏฐี ปรมิ ธนํ. ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง

ในประเด็นนี้ ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า การใช้ความรู้ทางพุทธศาสตร์ หรือหลักการปฏิบัติของพระสงฆ์ ที่ปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนาบางประการ ที่มีความเป็นอยู่อย่างสันโดษ หรือมีความพอดีในการดำรงชีวิต มาประยุกต์ให้เข้ากับหลักการหรือกระบวนการทางเศรษฐศาสตร์การเมือง จะเป็นแนวทางให้เกิดความสมดุลในชีวิตได้เป็นอย่างดี

พุทธธรรมนำเศรษฐศาสตร์

ในยุคแห่งทุนนิยม บริโภคนิยม ของระบบเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่นั้น แน่นอนว่า ประชาชนมีความสุขจากการบริโภคสินค้าและบริการที่ตอบสนองความรอดและความต้องการในปัจจุบัน แต่ความสุขที่ได้กลับกลายเป็นความสุขที่แผดเผาที่นำไปสู่การยึดมั่นถือมั่นในตัวตนและตอบสนองกิเลส อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมากมายเนื่องจากยังไม่อาจแก้ไขความรู้สึกร่องทางจิตวิญญาณที่มนุษย์โยเยหาได้ ทั้งนี้เพราะการมีความสุขที่ยั่งยืนและมีคุณภาพชีวิตที่ดี จำต้องครอบคลุม 4 มิติ คือ สุขภาพกาย สุขภาพจิตใจและอารมณ์ ความสัมพันธ์กับสังคม และจิตวิญญาณ (วิพุธ พูลเจริญ, 2544:1.) ทั้งนี้มิติทางจิตวิญญาณจะเกิดขึ้นได้จำต้องอาศัยหลักธรรมที่มุ่งทำลายความเห็นแก่ตัว ไปจนถึงการละวางตัวตน อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งจากภายใน จนเกิดความสุขสงบนั้น ต้องอาศัยความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งศาสนามีคำตอบของปัญหาเหล่านี้ (สุรดา กาลวิบูลย์, 2565 : 22)

พุทธทาสภิกขุ ได้อธิบายว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกในขณะนี้ คนทั้งหลายมองว่าเป็นปัญหาการเมือง เป็นปัญหาเศรษฐกิจ แต่ท่านบอกว่าทั้งหมดนั้น เริ่มต้นจากปัญหาเดียว คือ “ปัญหาศีลธรรม” หรือปัญหาคนขาดธรรมะ แล้วก็พาให้เป็นปัญหาอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตไปโดยปริยาย แต่เมื่อท่านอธิบายว่า ปัญหาต่าง ๆ นั้น เกิดจากการขาดธรรม คนทั้งหลายก็ไม่สนใจที่จะรับฟัง หรือรับไปพิจารณา ก็ต้องเรียกให้คนทั้งหลายเข้าใจว่า มันเป็นปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งตามทัศนะของพุทธบริษัทก็ควรจะมีใจให้ลึกลงไปว่า ดั้งเดิมทั้งหมด นั่นคือ ปัญหาที่คนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ หรือเศรษฐศาสตร์นั้น ขาดศีลธรรม และนี่คือประเด็นที่สำคัญที่ท่านได้ชี้ให้เห็นว่า ต้องทำความเข้าใจ เพื่อนำเอาคำสอนของพุทธศาสนา มาเป็นหลักในการดำรงชีวิต หรือเรียกให้เข้าใจว่า “พุทธธรรมนำเศรษฐศาสตร์” (วรภัทร์ เป้นประดิษฐ์, 2563 : 1) นั่นเอง

พุทธทาสภิกขุ ได้พูดถึงเรื่องเศรษฐกิจว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง เพราะเชื่อมโยงกัน และเป็นเรื่องที่คนทั่วไปให้ความสนใจเพราะเป็นปัญหาหลักของมนุษย์ แต่เมื่อคนไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมะ ก็จะมองความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ หรือเศรษฐกิจเป็นแค่เครื่องมือสำหรับหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง หรือพวกพ้องของตนเท่านั้น ไม่ได้มองเห็นประโยชน์โดยรวมเป็นหลัก ดังนั้น ถ้ามีมีธรรมนำหน้าแล้วก็จะเข้าใจผิดพลาดเห็นแก่ตัวไปหมด โดยท่านกล่าวว่า “คนเกลียดธรรมะ ย่อมชอบระบบการเมือง ระบบเศรษฐกิจที่ส่งเสริมความรู้สึกทางเนื้อหนังของตน โดยเฉพาะคือเรื่องกิน เรื่องกาม เรื่องเกียรติ ซึ่งเป็นไปตามอำนาจของความเห็นแก่ตน ไม่มีความรู้สึกว่าสัตว์ทั้งหลายเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันหมดทั้งสิ้นเลย”

(พุทธทาสภิกขุ, 2547 : 92) โดยเน้นว่าหลักธรรมที่ควรมีอยู่ในวิถีชีวิตของทุกคน นั่นคือ สัมมาอาชีวะ คือ การประกอบอาชีพโดยชอบ ซึ่งเป็นหนึ่งในอริยมรรคมีองค์ 8 ซึ่งตรัสสอนโดยพระพุทธเจ้าในการแสดงพระธรรมเทศนาครั้งแรก ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต นั่นคือ ละอาชีวะที่เป็นมิฉฉาชีพ และประกอบอาชีพที่เป็นสัมมาชีพ ไม่เบียดเบียนชีวิต ทรัพย์สินของผู้อื่น ไม่เบียดเบียนใคร เมื่อหามาได้แล้วก็ใช้ทรัพย์อย่างถูกต้อง ใช้อย่างพอดี ใช้อย่างมัธยัสถ์ และมีประโยชน์ เลี้ยงตัวให้อยู่ได้ ช่วยเหลือผู้อื่นให้พอเหมาะสม นี่จึงนับว่าเป็นการนำธรรมะมาใช้ในการเป็นจริงของชีวิตตามหลักพุทธธรรม

จะเห็นได้ว่า หลักพุทธธรรมนำเศรษฐศาสตร์ ที่พุทธทาสภิกขุ ได้วางไว้ให้ชาวพุทธได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติ นั้น มีดังต่อไปนี้ คือ 1.มีปัญญาในการหาเลี้ยงชีวิต 2.มีปัญญาในการที่จะไม่ทำให้ความทุกข์เกิดขึ้นมาในการหาเลี้ยงชีวิต 3.มีปัญญาในการมีและการใช้ทรัพย์อย่างถูกต้อง 4.มีปัญญาในการบริหารทิศทั้ง 6 คือสังคมหกด้านอย่างถูกต้อง 5.มีปัญญาไม่ละแก่อำนาจของกิเลสคือ โลภะ โทสะ โมหะ 6.มีปัญญาในการเห็นตถตา ความเป็นเช่นนั้นเอง (พุทธทาสภิกขุ, 2549 : 424)

เศรษฐศาสตร์ทางสายกลางกับคุณภาพชีวิต

หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่พระมหาเถระในประเทศไทย อย่างเช่นพระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) พระพรหมวชิรปัญญาจารย์ (ทองดี สุรเตโช) ซึ่งล้วนแต่เป็นพระนักปราชญ์ราชบัณฑิตแห่งยุค ได้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐศาสตร์กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ว่าอันที่จริงแล้ว ก็เป็นเรื่องที่จะต้องประกอบอยู่ด้วยกันอย่างแยกจากกันไม่ได้ หรือถ้าแยกธรรมออกจากเรื่องเศรษฐกิจแล้ว ก็จะกลายเป็นปัญหาต่าง ๆ ตามมาในที่สุด ซึ่งหลักธรรมคำสอนเหล่านี้ เมื่อกล่าวให้เข้าใจกันโดยทั่วไปอาจจะกล่าวได้ว่า เป็นหลัก “ทางสายกลาง” นั่นเอง

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) กล่าวไว้ในเศรษฐศาสตร์แนวพุทธว่า เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ คือ เศรษฐศาสตร์สายกลาง หรือเศรษฐศาสตร์มัชฌิมาปฏิปทา อันสอดคล้องกับระบบชีวิตของพระพุทธศาสนา ที่มีอยู่แล้ว และเรียกว่า “มัชฌิมาปฏิปทา” (ป.อ.ปยุตโต, 2559 : 1) ซึ่งกล่าวถึง การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมไปถึงธรรมชาติ ซึ่งทั้งหลายทั้งปวงนี้เข้าอยู่ในหลักการของการดำเนินชีวิตในวิถีแห่งพุทธะโดยตรง (ป.อ.ปยุตโต, 2540 : 1) การที่เป็นสัมมา คือ การที่เป็นไปโดยถูกต้อง ความถูกต้อง คือ ความพอดี ดังนั้น ความเป็นมัชฌิมา ก็คือ ความพอดีนั่นเอง ความพอดีนั่นดูที่ตรงไหนหรืออยู่ที่ตรงไหน มีคำอธิบายว่า ความพอดี คือจุดที่คุณภาพชีวิตกับความพึงพอใจมาบรรจบกันนั่นเอง กล่าวโดยสรุป คือ เป็นการได้รับความพึงพอใจด้วยการตอบสนองความต้องการคุณภาพชีวิต และการได้ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมเป็นฐานสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในการดำรงชีวิตอยู่ด้วยชีวิตที่ดีงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะถ้าไม่เป็นเช่นดังกล่าว ก็ไม่มีเหตุผลว่า จะมีเศรษฐศาสตร์ไว้เพื่ออะไร

เศรษฐศาสตร์สายกลาง หรือเศรษฐศาสตร์แนวพุทธนั้น มีคำภาษาบาลีที่เรียกว่า “โกชเนมตตณฺญา” และในโอวาทปาติโมกข์ ที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาก็ระบุถึง “มตตณฺญา จ ภตตสมี” ซึ่งมีความหมายว่า ความรู้จักประมาณในการบริโภค การรู้จักประมาณคือ การรู้จักความพอดีนั่นเอง ดังนั้นตัวกำหนดของพุทธเศรษฐศาสตร์ หรือ เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ตามคำอธิบายของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) คือ “มัตตัญญูตา” หรือ การรู้จักประมาณและพอดีในการบริโภค ซึ่งเป็นหลักสำคัญในแนวคิดพุทธเศรษฐศาสตร์ ที่แตกต่างไปจาก เศรษฐศาสตร์การเมือง เพราะเศรษฐศาสตร์การเมืองนั้น หมายรวมเอาปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณี พฤติกรรมของคน กฎหมาย การเมือง และความเป็นมาของแต่ละแนวคิด ที่ผ่านระบบการวิเคราะห์ทดลองผิดถูกจากการนำมาประยุกต์ใช้กับระบบการเมืองการปกครองของชาติต่าง ๆ ซึ่งอันที่จริง ทั้งหมดนั้น ก็เป็นไปเพื่อความกินดีอยู่ดี หรือความพอดีของชีวิตของปัจเจกชนคนในแต่ละประเทศชาตินั่นเอง

ในการประยุกต์หลักพุทธศาสตร์เข้ามาใช้ในหลักการทำธุรกิจที่ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม ตัวอย่างเช่น แนวทางการประกอบธุรกิจผลิตข้าวหอมมะลิเชิงพุทธ ของเกษตรกรในท้องที่ตำบลหมูปู อำเภอมือง จังหวัดลำปาง โดยใช้หลัก มองไกล การปลูกฝังจิตสำนึกให้ชาวนารู้จักพึ่งพาตนเอง หลักธรรมาภิบาล มาตรการด้านการบริหารจัดการและบทบาทภาครัฐ และธุรกิจเพื่อสังคม มีแผนพัฒนาข้าวที่ยั่งยืนและมีเสถียรภาพ มีกลยุทธ์สีขาว การบริหารจัดการพื้นที่เพาะปลูกข้าวให้เหมาะสมและ นิเวศวิทยาเชิงพุทธ การผลิตข้าวด้วยกระบวนการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ประสิทธิ์ เพ็ชรแสนงาม, 2565 : 143) เป็นต้น

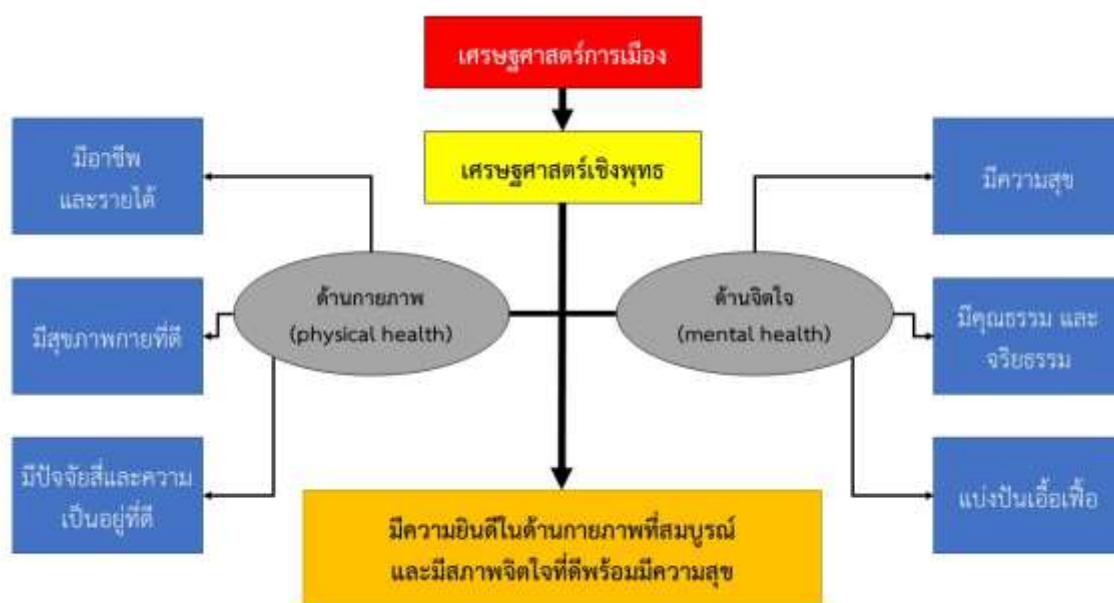
ดังนั้น เมื่อเราพิจารณาด้วยสติปัญญาอย่างยุติธรรมข้อตรงต่อความรู้แล้ว จะเห็นได้ว่า “เศรษฐศาสตร์การเมือง” ไม่ว่าจะอธิบายด้วยวิธีไหน หรือใช้ปรัชญาไหน สรุปลงที่รัฐต้องการพัฒนาความเป็นอยู่ของคนในชาติให้กินดีอยู่ดีนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ “พุทธเศรษฐศาสตร์” หรือ “เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ” ที่สอนให้คนมีความยินดี พอใจในการอุปโภค และบริโภค มีพื้นฐานชีวิตที่น่ายินดี โดยเป็นอยู่อย่างไม่ต้องเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น รวมถึงสิ่งแวดล้อม ที่เรียกว่า Environmentally Sound Development หรือ หลักการพัฒนาที่คำนึงถึงการไม่ทำลายสภาพแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาในการนำมาใช้ในการประกอบ “สัมมาอาชีพะ” หรือ ทำอาชีพให้สุจริตในการเป็นอยู่ตนเอง ทั้งนี้ หลักเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ได้กล่าวต่อไปอีกว่า หลักในการไม่เบียดเบียนกันนั้น ไม่ใช่มุ่งหมายเอาชีวิตเพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมไปถึงระบบนิเวศอีกด้วย (ป.อ.ปยุตฺโต, 2549 : 1)

สรุป

การนำความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์การเมือง ที่นำมาใช้ในการบริหารเศรษฐกิจ ภายใต้แผนพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาลทุกยุคสมัย สิ่งสำคัญและมีความจำเป็น นอกจากความรู้เรื่องของ อุปสงค์ อุปทาน เรื่องทุนงบประมาณ การลงทุน เรื่องรายได้แล้ว ยังคงต้องคำนึงถึง ความเสมอภาค ความเท่าเทียมกัน ทางด้านสิทธิ และกฎหมายภายในประเทศด้วย รวมไปถึงการคำนึงถึงรูปแบบการเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ ประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือศาสนา อันเป็นแกนความคิดของคนในประเทศเป็นหลักด้วย ยิ่งเมื่อทั่วโลกต้องเผชิญหน้ากับวิกฤติโรคติดต่ออย่างโคโรนาไวรัส โควิด-19 ก่อให้ผู้คนเกิดอาการหวาดระแวง เกิดการเหยียดเชื้อชาติถึงขั้นขับไล่และทำร้ายร่างกายเกิดการกักตุนอาหารและสินค้าอุปโภคบริโภค มาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลออกมาช่วยเหลือช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้ประชาชนได้ในระดับหนึ่ง แต่ในระยะยาวนั้น รัฐบาลไม่สามารถนำเงินภาษีของประชาชนมาแจกจ่ายให้ได้ตลอดชีวิตการพึ่งพาตัวเองจึงเป็นสิ่งจำเป็น ประชาชนต้องปรับเปลี่ยนวิถีการใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ประหยัด อดออม และหันกลับมาดำรงชีวิตอย่างพอมีพอกิน นี่แสดงถึงความสำคัญในการที่จะพิจารณาการบริหารเศรษฐศาสตร์ให้คำนึงถึงหลักศีลธรรม จริยธรรมควบคู่กันไปด้วย โดยได้นำเสนอหลักธรรมทางศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นศาสนาที่ชาวไทยส่วนใหญ่คุ้นเคยกันดีอยู่แล้ว กลายเป็นหลักเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ

ทั้งนี้ เพราะกิจกรรมทางเศรษฐกิจนั้น เป็นกิจกรรมที่ครองเวลาส่วนใหญ่ในชีวิตของมนุษย์ เวลาส่วนใหญ่ในชีวิตของมนุษย์นั้น ใช้ไปในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ถ้าจะให้เศรษฐศาสตร์มีคุณค่าอย่างแท้จริง ในการแก้ไขปัญหามนุษย์ ก็จะต้องให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการผลิตก็ดี การทำงานก็ดี การบริโภคก็ดี การแจกจ่ายก็ดี เป็นกิจกรรมในการสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต และพัฒนาศักยภาพเพื่อชีวิตที่ดีงาม เราสามารถทำให้กิจกรรมในทางเศรษฐกิจทุกอย่าง เป็นกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตลอดเวลา และนี่เป็นทางหนึ่งที่จะทำให้เศรษฐศาสตร์มีคุณค่าที่แท้จริง และการที่จะทำให้เศรษฐศาสตร์มีคุณค่าที่แท้จริง จึงต้องครอบคลุมไปถึงความสุขสมบูรณ์ทั้งทางกาย และทางใจด้วย โดยทางกายนั้น การได้มีสุขภาพที่ดี การเป็นอยู่ที่ดี ส่วนทางด้านใจนั้น มีความสุข มีคุณธรรมน้ำใจ โดยเกิดจากความยินดีที่ได้ใช้ชีวิตที่สมบูรณ์ไม่เดือดร้อน เมื่อเป็นอยู่อย่างนี้ได้ เกิดความสมดุลระหว่างทางด้านวัตถุ และทางด้านจิตใจ หรืออาจจะสูงต่ำไปกว่ากันบ้างก็ไม่ห่างไกลกันมากนัก ดังนั้น ความสำคัญของแนวคิดเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธจึงเน้นไปที่เรื่องของความยินดีพอใจภายใน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรักในเพื่อนมนุษย์ พุดถึงหลักศีลธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม เป็นต้น ด้วยมีความหวังว่า ถ้ามนุษย์มีความยินดีในความพอดี หรือพอใจในสิ่งที่ตนมีตนได้ จึงก่อให้เกิดสันติสุขขึ้นมาในสังคมได้ ไม่มีความขัดแย้ง หรือการแข่งขันในการเป็นอยู่ที่รุนแรง เพราะในที่สุดแล้ว สิ่งของเครื่องใช้ทั้งบริโภคและอุปโภค ก็เป็นเพียงแค่สิ่งที่สร้างขึ้นมามาเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตเท่านั้น เหล่านี้จึงเป็นข้อสรุปของเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่า ในที่สุดแล้ว เศรษฐศาสตร์การเมือง หรือวิชาเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองโดยตรงนั้น ก็ต้องพุดถึงหลักการบางอย่างที่มีความสัมพันธ์กับ

สภาพจิตใจของประชาชนในลักษณะของแนวคิดทางศีลธรรม และจริยธรรมไปด้วย สามารถสรุปเป็นแผนภาพดังนี้

แผนภาพที่ 1 โมเดลเศรษฐศาสตร์การเมือง ถึงเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ

เอกสารอ้างอิง

- กนกศักดิ์ แก้วเทพ. (2559). *เศรษฐศาสตร์การเมืองเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สยามปริทัศน์.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2541). *ทฤษฎีใหม่ : มิติที่ยิ่งใหญ่ทางความคิด*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา.
- ชลัท ประเทืองรัตนนา. (2563). ความรุนแรงและทางออกกรณีความเห็นต่างทางการเมือง : แสงสว่างที่ปลายอุโมงค์สำหรับสังคมไทย?. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*. 9 (1), 101-118.
- ณรงค์ เพชรประเสริฐ. (2565). เศรษฐศาสตร์การเมืองคืออะไร. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ* 7 (6), 33-54.
- ประสิทธิ์ เพ็ชรแสนงาม. (2565). ศึกษาแนวทางการประกอบธุรกิจผลิตข้าวหอมมะลิเชิงพุทธของเกษตรกรในท้องที่ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. *วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*. 6 (2), 142-156.
- พระครูปลัดสุวัฒนพรหมจริยคุณ (คำมก). (2563). พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทางการเมืองการปกครองในสังคมไทย. *วารสารปัญญาปณิธาน*. 5 (1), 1-14.

- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2553). *พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด*. กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2551). *เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ*. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2540). *มาตรฐานชีวิตของชาวพุทธ*. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พุทธทาสภิกขุ. (2547). *เตกนิคมธรรม*. สุราษฎร์ธานี: ธรรมทานมูลนิธิ.
- พุทธทาสภิกขุ. (2549). *ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส เรื่องใครคือใคร*. สุราษฎร์ธานี: ธรรมทานมูลนิธิ.
- พุทธทาสภิกขุ. (2549). *พุทธทาสพุทธธรรม11 : เศรษฐศาสตร์พุทธศาสนา*. กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ.
- พุทธทาสภิกขุ. (2555). *เศรษฐศาสตร์ชาวพุทธ*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- มนูญ มุกประดิษฐ์. (2542). *จิตวิทยาตามแนวพระราชดำริ*. กรุงเทพมหานคร: คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรภัทร แป้นประดิษฐ์. (2563). *การสื่อสารการเมืองของพระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) : ศึกษาในห้วงเวลาปีพ.ศ.2475-2536*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสื่อสารการเมือง วิทยาลัยสื่อสารการเมือง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- วิพุธ พูลเจริญ. (2544). *สุขภาพ อุดมการณ์ และยุทธศาสตร์ทางสังคม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2559). *เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิคีมทอง.
- สิงห์คำ มณีจันทสุข. (2564). วิวัฒนาการของการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมไทย. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 4 (1), 255-268.
- สุรดา กาลวิบูลย์. (2565). พุทธศาสนากับพลวัตทางความเชื่อในสังคมไทย. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. 14 (3), 12-23.

The Development of Community Music Education Curriculum in China

Liu Zhiyan and Jantimaporn Jantaramanee

Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

Music culture is an important part of spiritual and cultural construction, and an important position for the great rejuvenation of the Chinese nation. The community, however, is the most common unit for Chinese people to gather in, and bears the needs of life, entertainment and social interaction of the broadest number of people in China. The participating groups and forms of participation in the construction of community music culture in the context of national rejuvenation are mainly influenced by the leisure time and life needs of the masses, and have a high degree of freedom and mass appeal. This article presented the development of community music education curriculum in China.

Keywords: The Development of Community; Music Education Curriculum; China

Introduction

The community is the most common unit in which Chinese people gather. As a community that undertakes the functions of living, entertainment, and socializing for the broadest range of Chinese people in one place, it is an important stronghold of cultural transmission in the context of the national renaissance. Community life reflects the musical and cultural preferences of the local population, while the penetration and transmission of musical culture are inextricably linked to community building.

As society develops, people's lives become richer and richer, and the pursuit of spirituality gradually takes on more weight. As an important intangible asset of cultural heritage, music plays an important role in constructing community culture. There is a clear tendency to concentrate on the participation of middle-aged and older people and women in constructing community music culture. On the one hand, the middle-aged and the elderly have become the leading force in community music culture construction because, after entering middle age, most people are no longer at the vanguard of the labor market. Many have withdrawn from high-intensity, high-density front-line positions and retired to second-line or more flexible and coordinated management positions. The elderly is more likely to end their work and return to family life. As the center of life drifts away, middle-aged and older people desperately need activities to regulate their lives and thus facilitate the formation of a new rhythm of life to maintain a balanced and positive state of mind (Cao, 2008 : 4-6.).

On the other hand, women are also the main participants in developing community music culture. The reason for this is that, apart from the fact that most women are family-oriented, it also has to do with the typical character traits of women. Most women are more sensitive to the arts than men and subjectively devote more time to building community music culture in terms of music experience, communication, and dissemination. At the same time, women are more gifted at interpersonal communication and coordination than men, who tend

to work in standardized technical jobs, which makes them more enthusiastic about participating in the process of building community music culture and more comfortable in proposing effective measures to present and promote it. Ultimately, leisure time determines the concentration bias of the people involved. Both age and gender characteristics influence the allocation of leisure time, either passively or actively, and this has led to greater involvement of middle-aged and older people and women in the construction of community music culture, which currently reflects the preferences and needs of these groups. Community music education comes from developed European music regions, mainly using community public resources to carry out music education. The long history of music has provided convenient conditions for developing community music education activities, and with the support of government legislation, it has gained rapid development. With the advent of an aging society, community music education has a wide scope for development and requires the attention and support of all sectors of society (Li, 2004 : 39).

Community music education is an educational activity open to all citizens in the community. It is a part of music education broadly and has the characteristics of diversity and openness. With the fundamental purpose of promoting the common development of communities and residents, it plays an important role in constructing community culture and enriching people's spiritual life.

Development of Music Curriculum Resources

Research that addresses the development of music curriculum resources in schools. Existing research has explored the development of music curriculum resources in schools to some extent, covering a wide range of topics.

Cao Haidan (2008 : 4-6.) believes that the development of music curriculum resources should follow the principles of openness and cooperation. Fang Bicong (2004 : 23-25) believes that several issues must be considered when developing music curriculum resources: scientific, subjectivity, adaptability, and safety. Zhang Weifang (2016 : 150-153) believes that music curriculum resources are diverse and that music teachers' development of other curriculum resources should be based on the full use of music curriculum standards and music textbooks and that they should proactively move from "teaching textbooks" to "creatively using textbooks to teach." "This is an important step in the development of other curriculum resources. By summarizing his music teaching practice, in the development of music curriculum resources, attention should be paid to the following issues: firstly, teachers are the most important curriculum resources, the essence of resources; secondly, students are inexhaustible curriculum resources; again, valuable resources outside the school cannot be ignored: finally, the role of the 'hard resource' environment should be emphasized. Guided by the new curriculum reform philosophy, calling for the development of music curriculum resources by strengthening music teaching facilities and emphasizing the development of school cultural and artistic activities. At the same time, music education in primary and secondary schools should also develop online information technology to integrate music curriculum resources.

Niu Xiaojing (2007:1) points out that the problems in the development of music curriculum resources in junior high school are mainly: the single subject of music curriculum resources development, the weak awareness of curriculum resources of the development subject, and the single spatial distribution of music curriculum resources development and

utilization. Moreover, it further points out the general steps of developing and using music curriculum resources:

1. The census of music curriculum resources
2. The screening of music curriculum resources
3. The management of music curriculum resources
4. The cultivation of music curriculum resources
5. The practical use of music curriculum resources

At present, research on the development of music curriculum resources outside schools is mainly focused on ethnic vernacular, local and family music curriculum resources, such as Yang Rong's 'The Development and Utilization of Local Music Curriculum Content Resources in Western Hunan,' Wu Can's 'The Concept of Mining Hakka Music Curriculum Resources in Ganan', Gao Jie's (2009 : 1) 'Research on the Development and Utilization of Local Music Curriculum Resources in Yangzhou', Dong Ruili (2005 : 1) 'Music Curriculum in the Hohhot Region of Inner Mongolia The study of the development and use of resources' by Dong Ruili, 'Research on the development and use of music curriculum resources in the Hohhot region of Inner Mongolia' by

In his research on the development and use of local music curriculum resources in Yangzhou, Gao Jie (2009 :1) takes local music in Yangzhou as the object of his study. He argues that the subjects of music curriculum resource development can be divided into four categories: the state and education authorities at all levels, society, schools and teachers, students, and experts. In general, music curriculum resource development subjects can adopt the following models in the development process: the problem model, the theme model, the expansion model, and the interest model. Dong Ruili (2005 : 1) takes the local music curriculum resources in Inner Mongolia as the object of her study. He argues that the development of music curriculum resources in Inner Mongolia should follow the principle of ethnicity, goal-oriented, and the principle of adaptability. Wang Caoqun (2007 : 4-6.) argues that compared to school music curriculum resources, family music curriculum resources can be divided into three parts: family music education resources, family music activity resources, and family music environment resources. If these resources are developed scientifically and rationally, the family and school music curriculum resources can be integrated into one.

Sun Canguo (2008 : 610) believes that the development of out-of-school music curriculum resources can take the following ways and methods: first, the collection and census of out-of-school music curriculum resources; second, the identification and screening of out-of-school music curriculum resources; third, the shortage and cultivation of out-of-school music curriculum resources; and fourth, the construction and sharing of out-of-school music curriculum resources. Xu Bing (2007 : 124-127.) believes that out-of-school music curriculum resources mainly include family and community music curriculum resources. He believes that the development of out-of-school music curriculum resources should follow the following basic principles: the principle of locality, the principle of relevance, and the principle of appropriateness. Li Xiaoyan (2004 : 39) points out that music curriculum resources include music curriculum resources within the school, music curriculum resources outside the school, and information-based music curriculum resources. Ethnic folk music curriculum resources belong to music curriculum resources outside of school. He believes that to develop ethnic folk music curriculum resources. Firstly, we should fully explore folk song resources and explore opera and operatic music resources: once again, we should establish a social practice base for ethnic folk music.

The above studies are mainly based on the general exploration of music curriculum resources development and the development of music curriculum resources within school education. However, some of the research results involve music curriculum resources outside of school and take local and vernacular music curriculum resources as the research theme to conduct, but do not take urban communities as the special research object. Of course, these research results have laid a good foundation for this study, but mixing family music curriculum resources, community curriculum resources, and vernacular ethnic resources together is not conducive to the depth of the study, nor is it conducive to the development of music education in urban communities.

Community Music Education Curriculum

Research on community music education in China first began in the 1980s. A wealth of experience has been summed up through the active exploration of communities worldwide, and many theoretical research results have emerged. In the process of literature combing, the author searched the literature from 1995 to 2020 using "community music" as the keyword in China Knowledge Network (CNKI). With the help of summarizing the academic research results of the core journals, the theoretical basis for the research activities of this paper is provided.

In 'The inspiration of foreign community music education to China's music college students' entrepreneurship,' Wu Yan (2020 : 74-76.) ponders and explores how to get out of the current dilemma of community music education. She argues that in the process of carrying out community music education in China, we should fully learn from the experience of foreign community music education, seriously do a good job of integrating resources, constantly innovate the form of education, and closely combine community music education with innovative entrepreneurial activities, to attract musicians and related talents to fully integrate into community music education activities, and provide new ideas for music college students to start their businesses. In 'A Study of the Essential Features of Community Music Education with Chinese Characteristics,' Yang Tianhong (2012 : 128-129) comprehensively analyses and explores the essential features of the current process of community education in China based on a comprehensive analysis of the practice of community music education abroad, concludes that the current community music education in China has two distinct features of autonomy and bottom-up nature. In 'Reflections on the participation of vocational colleges in community music education under the process of urbanization,' Xiao Yiqing (2013 : 16-18.) argues that music education carried out by communities can provide a platform for music learning for all and lifelong learning and help to steadily promote continuous improvement of the comprehensive personal quality of community residents. In the course of the study, the author analyses the current situation of community music education in China and discusses the feasibility of the active participation of music educators from various vocational colleges in the relevant educational activities.

In 'An Exploration of Music Education Models in Rural Communities,' Wu Li (2013 : 125-127) analyses in detail the importance of actively developing music education in rural communities in China, arguing that the development of this educational activity can enrich the spiritual and cultural life of rural residents and can have a significant impact on the construction of a harmonious society. The author also explores the development of community

music education from the perspectives of inheriting local traditional music culture, community music education, and information-based education.

In 'Interaction between university music faculties and community music education,' He Ting (2014 : 199-200) explores the issue from the perspective of giving full play to the professional and technical advantages of music college teachers, arguing that music college teachers need to constantly strengthen their ties with grassroots communities, fully integrate into community music education activities and provide useful references for communities to actively carry out music education with the help of effective implementation of practical activities.

In 'A Review of Community Music Education Research in China,' Huang Miao and Li Guangzhen (2014 : 56-59.) comprehensively summarize the specific situation of community music education activities carried out in China in recent years and conduct research and discussion from the perspectives of theoretical research and community music education practice and interaction with universities. In 'Analysis of the Current Situation and Development Strategies of Community Music Education in Taiyuan,' Li Yan (2015 : 62-64) explores the relevant issues in the context of the practice of community music education in Taiyuan, arguing that there are problems of professionalism and insufficient investment in the development of community music education activities in Taiyuan, suggesting that the relevant departments should continuously increase the financial investment, and conducting an in-depth study on the construction of teacher teams and the application of modern information technology to The study and discussion on the construction of teachers and the application of modern information technology to community music education were also conducted.

In the study of the practice of music education in urban communities by university music education majors, Zhang Jin (2016 :186-188.) found that the development of this education activity can play a catalytic role in promoting the construction of spiritual civilization in urban communities. The study investigated and summarized the situation of community music education in Wuhan and concluded the factors that limit the effective implementation of community music education activities.

In 'A Study on the Development of Music Education in Urban Communities,' Zhang Weifang (2016 : 150-153) analyses the current situation of community music education in urban communities in Zhengzhou City as the main research object and, on this basis, proposes ways for local communities to carry out community music education effectively.

In 'Analysis of the Current Situation of Community Music Education in Urban Communities - Taking Xinqiao Community in Wenzhou City as an Example,' Wang Xiaojia (2012: 87-91.) researches the current situation of community music education and the needs of community residents for related educational activities in Xinqiao Community in Wenzhou City, combining the analysis of data to suggest that there are shortcomings in the development of community music education in the community. The study also presents the shortcomings of community music education and proposes strategies to address the problems.

In 'Preliminary Practice and Development Direction of Community Music Education in Zhejiang - Taking the Current Situation of Community Music Education Development in Hangzhou City West as an Example,' Cen He (2012: 108-111) combined his in-depth research to propose that China is still in the initial stage of developing community music education. There is still much room for improvement, and the original characteristics of educational activities should be fully reflected. Hence, as to in this article, Li Ran, in his 'A look at community music education,' suggests that there is still much room for improvement.

In 'A Glimpse into Community Music Culture - The Current Situation and Reflections on the Development of Community Music Culture in Taihuangdao City,' Li Ran (2013: 125-127) uses Qinhuangdao City, Hebei Province, as an example to analyze the statistical results of the survey, points out the shortcomings of music culture education in this community, and propose some countermeasures for the construction of music culture education in this community. -

In 'Analysis of the Construction of Community Music Culture in Hebei Province - Zhangjiakou as an Example,' Zhao Jing (2014: 243-244) chooses Zhangjiakou's Huangchengqiao North Community as the research object, explores the shortcomings in the process of community music education in this community and, based on a full understanding of the problems, discusses the publicity and organization of community music education activities as well as educational methods, and proposes corresponding measures. Based on a full understanding of the problems, the organization of community music education activities and educational methods are explored, and corresponding strategies are proposed.

From the acquired literature, there are many research results on community construction and community education in developed countries, mainly focusing on the functions of urban communities, development models, medical services, management systems, and development models of community education. For example, Meng Qinghai's "A bird's eye view of community construction in Australia," Wu Feng's "The development model of community education in the United States and its inspiration to China," and Xia Cai's "Community education characteristics and inspiration in developed countries and regions." However, there have not been particularly many studies on the development of curriculum resources and community music education in developed countries, with only a few results, such as Mada and Xu Bing's *The Practice of Community Music Education in Foreign Countries and Its Inspiration*, Kong Fanzhe's *The Effective Use of Community Class Curriculum Resources in Russia and Its Inspiration to China's Education*, and Liu Liqun's *The Development of Community Curriculum Resources in the United States and Its Inspiration to China's Education*.

Based on their analysis and comparison of the development of community music education in foreign countries, Xu Bing (2007: 124-127.) summarize several experiences of developing community music education in foreign countries: the development of community music education requires strong government support; academic research groups on community music education play an important role in guiding and promoting theoretical and practical research on community music education; many countries regard indigenous traditional music as the main teaching content in their community music education programs; modern information and education technologies such as the Internet are used to promote the development of community music education; community music education courses are offered in higher education institutions, and community music education majors are set up.

Conclusion

Although there is much discussion on the classification of communities, there needs to be discussed from the perspective of constructing real communities in China. As the object of the study is not particularly clear, the findings cannot be applied to the construction of real communities in China, and it is not easy to reflect the functions of modern communities. In addition, especially with the deepening of the basic education curriculum reform, research results on curriculum resources and their development are more abundant, but mainly focus on the development of curriculum resources within the school, the community, and other out-of-school curriculum resources have not yet been given sufficient attention, accounting for a relatively small proportion of the existing research, and even less research on the development of community music curriculum resources, which indicates that this selection has much room for research.

References

- Cao, H. (2008). A preliminary investigation of the development of music curriculum resources, *Music World*, (03), 4-6.
- Cen, H. (2012). Preliminary Practice and Development Direction of Community Music Education in Zhejiang - Taking the Current Situation of Community Music Education Development in West Hangzhou as an Example. *Journal of Zhejiang Arts Vocational College*, 10(02), 108-111.
- Dong, R. Research on the Development and Utilization of Music Curriculum Resources in Hohhot, Inner Mongolia, *Inner Mongolia Normal University*, (6).
- Fang, B. (2004). Practice and research on the development of music curriculum resources in primary schools. *Quality Education in Primary and Secondary Schools*, (07), 23-25.
- Gao, J. (2009). Research on the development and utilization of local music curriculum resources in Yangzhou. *Yangzhou University*, (6).
- He, T. (2014). The interaction between university music faculties and community music education. *Grand Stage*, (08), 199-200.
- Huang, M., & Li, G. (2014). A review of community music education research in China. *Vocational Education Forum*, (36), 56-59.
- Li, R. (2013). *A glimpse of community music culture in Qinhuangdao City*, 125-127.
- Li, X. (2004). Folk Music Curriculum Resources. *Chinese Music Education*, (08), 39.
- Li, Y. (2015). Analysis of the current situation and development strategies of community music education in Taiyuan City. *Educational Theory and Practice*, 35(06), 62-64.
- Niu, X. (2007). The Development and Utilization of Music Curriculum Resources in Junior High School, *Huazhong Normal University*, (4).
- Sun, C. (2008). The development of music curriculum resources outside secondary schools. *Science and Technology Information*, (06), 610.
- Wang, C. The Development and Utilization of Family Music Curriculum Resources. *Music World*, (12), 4-6.
- Wang, X. (2012). An analysis of the current situation of music culture education in urban communities: an example of Xinqiao community in Wenzhou City. *Journal of Zhejiang Arts Vocational College*, 10 (01), 87-91.
- Wu, L. (2013). A preliminary exploration of music education model in rural communities. *Sichuan Drama*, (08), 159-160.

- Wu, Y. (2020). The inspiration of foreign community music education to promote entrepreneurship among music students in China. *Continuing Education Research*, (02), 74-76.
- Xiao, Y. (2013). Reflections on the participation of vocational colleges in community music education under the process of urbanization. *Vocational Education Forum*, (20), 16-18.
- Xu, B. The development of music curriculum resources outside school under the guidance of new standards. *Journal of Gannan Teachers' College*, (05), 124-127.
- Yang, T. (2012). Study on the essential characteristics of community music education with Chinese characteristics. *Music Composition*, (08), 128-129.
- Zhang, J. (2016). A study on the practice of music education in urban communities by music education majors in colleges and universities. *Music Composition*, (11), 186-188.
- Zhang, W. (2016). Research on the development of music education in urban communities. *China Adult Education*, (23), 150-153.
- Zhao, J. (2014). An analysis of the construction of community music culture in Hebei Province-Zhangjiakou as an example. *The Grand Stage*, (04), 243-244

ระเนียดเปียดกวง : วงปี่พาทย์พื้นบ้านเขมร อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ

**Ranai Pai Koung : Khmer Ethnic Music in Sirattana
District of Sisaket Province**

ธัญญา สายหมี และ ชاکริต เฉลิมสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Thanya Saimee and Chakrit Chalermasuk

Sisaket Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : Thanyasaimee@gmail.com

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันดนตรีพื้นบ้านอีสานที่เป็นที่นิยมและรู้จักโดยแพร่หลายคือ วงโปงลาง เพราะได้รับความนิยมในสังคม และหาผู้บรรเลงได้ง่าย อีกทั้งในระบบการศึกษายังบรรจุรายวิชาดนตรีพื้นบ้านอีสานไว้ในหลักสูตร แต่ยังมีอิทธิพลดนตรีประเภทหนึ่งที่หาชมได้ยาก เพราะเป็นวงดนตรีที่ได้รับความนิยมน้อย และหาผู้บรรเลงค่อนข้างยาก นั่นคือวงระเนียดเปียดกวง หรือวงปี่พาทย์พื้นบ้านเขมร ซึ่งปัจจุบันเหลือเพียงไม่กี่วง

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางดนตรีวงระเนียดเปียดกวง ซึ่งเป็นวงดนตรีปี่พาทย์พื้นบ้านเขมร ในอำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ จากการศึกษาพบว่า วงระเนียดเปียดกวง เป็นวงดนตรีที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2335 โดยนายแหม ไม่ทราบนามสกุลเป็นชาวเขมรอพยพย้ายมาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดศรีสะเกษ หลังจากนั้นได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ทางดนตรีให้กับ นายลิม ซึ่งเป็นบุตรชาย และนายพล ชูใจ (ชาวบ้านในบ้านพิงพวย) และสืบสานต่อมาจนถึงปัจจุบัน โอกาสในการบรรเลงมักเป็นงานบุญ และงานศพภายในหมู่บ้าน โดยเฉพางานศพคนในหมู่บ้าน และระแวกหมู่บ้านใกล้เคียงนิยมว่าจ้างให้ไปบรรเลงเพลงที่ใช้ในการบรรเลงแบ่งเป็นเพลงมงคล และเพลงอวมงคล เพื่อให้เหมาะสมกับโอกาสในการบรรเลง ได้แก่ เพลงตระ เพลงร่ำ เพลงเข้าม่าน เพลงเสมอ ต่อด้วยเพลงร่ำครึ่งท่อน เพลงเซ็ด เพลงกราวนอก เพลงกล่อม เพลงกราวใน เพลงสำหรับพระฉัน หรือ เพลงเบาๆ เพลงกล่อม เพลงกล่อมแขก เพลงฉุยฉิ่ง เพลงไทรย้อย เพลงเบ็ดเตล็ด เพลงกาดำ เพลงชักใบ เพลงนวนอนงค์ เพลงใจนาง เพลงสาวขอนแก่น เพลงบางปะกง เพลงดาวบ้านนา เพลงลอยกระทง เพลงอมตูก(พายเรือ) เพลงอมตูก2(พายเรือ2) เพลงแก้วน้ำ เป็นต้น

ปัจจุบันวงระเนียดเปียดกวง ได้รับความนิยมน้อยลง เป็นผลจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทางดนตรี ทำให้ชาวบ้านหันไปนิยมดนตรีในรสนิยมอื่น เช่นแนวเพลงลูกทุ่ง แนวเพลงเพื่อชีวิต หรือแนวสตริงสากล ทำให้วงระเนียดเปียดกวง ได้รับความนิยมลดลงมากหากเปรียบเทียบกับครั้งในอดีต

คำสำคัญ: วงระเนียดเปียดกวง; ปี่พาทย์เขมรพื้นบ้าน; อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ

วันที่รับบทความ : 17 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 8 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 14 มีนาคม 2566

Received: February 17 2023; Revised: March 8 2023; Accepted: March 14 2023

Abstracts

At present, Isaan folk music that is popular and known by Phrae Lai is Pong Lang band because it is popular in society. and easy to find musicians In addition, in the educational system, Isaan folk music courses are included in the curriculum. But there is another type of band that is hard to find. Because it's a less popular band. and it's quite difficult to find a performer This is the Raniadok Piet Kuang Wong. or a traditional Khmer pipe band which is currently only a few bands left

This academic article aimed at studying the musical characteristics of Raniat Piet Kuang band. which is a Khmer folk pipe in Si Ratana District Sisaket Province. The results revealed that Raniad Piet Kuang was originated in the year 2335 by Mr. Sam, whose last name is unknown. This Khmer immigrant has moved to settle in Sisaket Province and he passed on his knowledge of music to Mr. Sim, who was his son and General Choojai (village in Baan Phingpuay). Therefore, this type of music has been carried on to the present day The merit events, together with funerals in the village especially the funeral of people in the village have been the main events for playing this music. Aprat from that, nearby villages could hire the band to join various events. The songs used in the performance are divided into auspicious songs and inauspicious rhythm to be suitable for different occasions The song is always the music of the curtains. Black, Chak Bai, Nawan Anong, Jai Nang, Khon Kaen girls, Bang Pakong, Dao Ban Na, Loi Krathong, Om Touk (boating), Om Touk 2 (Pear Rue 2), Kaew Noi songs, etc.

Nowadays, Raniad Piet Kuang has become less popular due to changes in music. Most of the villagers have turned to popular music such as the genre of country music, music for life or international sting causing the band to become less popular as compared to the past.

Keywords: Ranai Pai Koung; Khmer Ethnic Music; Sirattana District of Sisaket Province.

บทนำ

ในช่วงราวพุทธศตวรรษที่ 6-7 กลุ่มคนชาวอินเดีย กรีก โรมัน ได้ขยายเส้นทางการค้าเข้ามายังประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อารยธรรมต่างๆ ได้ผ่านเข้ามายังประเทศไทยด้วย เอกสารของชาวกรีก โรมัน อินเดียและอาหรับ จึงได้เรียนชื่อดินแดนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า “สุวรรณภูมิ” หรือ “แหลมทอง” อารยธรรมที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลสูงในแถบนี้คือ อารยธรรมอินเดีย ก็ได้แพร่หลายเข้ามาเป็นแม่แบบของความเจริญทางศาสนา การเมือง การปกครอง อักษรศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งรวมไปถึงดนตรีด้วย (ธนวัฒน์ บุตรทองทิม, 2557 : 4)

ในปัจจุบันภูมิภาคของประเทศไทยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ภูมิภาคได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแต่ละภูมิภาคมีศิลปและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของแต่ละภาคว่า ติดกับประเทศใดเป็นประเทศเพื่อนบ้าน โดยโดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสานนั้น เป็นภาคที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย โดยมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 168,854 ตารางกิโลเมตรโดยประมาณ ประกอบไปด้วย 20 จังหวัด และภาคอีสานเป็นภาคที่แห้งแล้งที่สุดของ

ประเทศไทย แต่ประชากรส่วนใหญ่ก็ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยที่เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิแหล่งใหญ่ที่สุดของประเทศบางจังหวัด เช่น จังหวัดศรีสะเกษมีการปลูกยางพารา หอมแดง และกระเทียมเพื่อใช้ในการส่งออกประเทศ ในด้านการท่องเที่ยวภาคอีสานถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศอีกด้วย

อาณาเขตของภาคอีสานที่ติดกับทางทิศเหนือของประเทศกัมพูชานั้น มีทั้งสิ้น 4 จังหวัด ประกอบไปด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยประชากรส่วนใหญ่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์บรรพชน เช่น ชาติพันธุ์ไทยลาว (ไทอีสาน) ผู้ไท (ภูไท) ไทดำ (ไทยทรงดำ – ลาวโซ่ง) ไทกุล (กุล) ชาติพันธุ์ชาวกูย (กวย-ส่วย-เยอ) ไทญ้อ (ย้อ - เจียว) ไทโส้ (กะโซ่) ไทแสก ไทข่า (บรู) ไทกะเลิง และกลุ่มชาติพันธุ์เขมร

บุษกร บิณฑสันต์ และข้าคม พรประสิทธิ์ (2558 : 2) ได้กล่าวถึงชาติพันธุ์เขมรไว้ว่า ชาวเขมรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยนั้น เรียกตนเองว่า เขมร เขมร์ เขมเมอร์ คมเมอร์ หรือแม โดยจะบ่งบอกถึงชาติพันธุ์ของตนว่ามาจากเขมรสูง หรือชาวเขมรที่ราบสูง หรือมาจากประเทศกัมพูชาทางตอนเหนือตนเอง และเรียกชาวเขมรที่อยู่ในประเทศเขมรว่า เขมรกรอม หรือที่แปลว่าเขมรต่ำ

การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมตามกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในดินแดนภาคอีสานของไทยนั้น มีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่คล้ายกัน และแตกต่างกันออกไป มีรูปแบบการแสดงศิลปะเฉพาะตนซึ่ง บ่งบอกได้จากเครื่องปั้นดินเผา เสื้อผ้าและการแต่งกาย อีกหนึ่งสิ่งที่ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ และ อัตลักษณ์เฉพาะ คือ ศิลปะวัฒนธรรมทางดนตรี ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรในถิ่นไทย ปัจจุบันสามารถพบได้แถบอีสานตอนใต้และจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับประเทศกัมพูชา เช่น จังหวัดจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด โดยมีความเหมือน และความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับการแพร่กระจายทางศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่และพิธีกรรมของแต่ละพื้นที่ (สุภัทรดิศ ดิศกุล, 2549 : 7)

จากการสำรวจด้านดนตรีในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษนั้น พบว่ามีหลายรูปแบบวงดนตรีด้วยกัน เช่น วงกันตรึม วงเรียมอันเร วงเรียมมะมวด และวงเจรียง และเป็นที่น่าสนใจได้ว่า ชาวเขมรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทางภาคอีสานตอนล่างนั้น แม้จะมีรากเหง้าของชาติพันธุ์เดียวกัน แต่กลับมีรูปแบบวิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป สังเกตจากพิธีกรรมที่เป็นตัวชี้วัดความแตกต่าง เช่น การนำเครื่องดนตรีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นอย่างเช่น แคน สะโน กลองหาง มาใช้กับพิธีกรรมของตน เช่น พิธีกรรมเรียมมะมวด ของจังหวัดศรีสะเกษ อีกทั้งยังพบพิธีกรรมที่หล่อหลอมรวมเอาทั้งสองกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ในพิธีเดียวกัน เช่น พิธีกรรมกล่อมจะเองของหมู่บ้านขึ้นาค อำเภอบางแก้ว จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีทั้งวงกันตรึม และคนเป่าแคนแสดงให้เห็นถึงสองกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ในพิธีกรรมเดียว ถือเป็นการหล่อหลอมวัฒนธรรมโดยแท้จริง แต่่วงปีพาทย์พื้นบ้านเขมร อย่างวงระเนียดเปียดกวง กลับไม่เป็นที่นิยมอย่างวงอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่สำคัญในการคงอยู่ของวงดนตรี

ประเภทนี้คือ 1) ความเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม 2) จำนวนนักดนตรีที่สามารถบรรเลงลดน้อยลง จึงเป็นที่มาของการเขียนบทความเชิงวิชาการฉบับนี้ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของวงดนตรีพื้นบ้านเขมร โดยเฉพาะวงระเนียดเปียดกวง

วัตถุประสงค์สำคัญในบทความวิชาการฉบับนี้มี 2 ประเด็นสำคัญได้แก่ 1) เพื่อศึกษา ประวัติความเป็นมา รวมถึงลักษณะทางกายภาพของวงระเนียดเปียดกวง และ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของวงระเนียดเปียดกวง บ้านศรีแก้ว อำเภอสรรคบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีขอบข่าย 2 ประเด็นคือ ขอบข่ายด้านเนื้อหา โดยจะศึกษาประวัติความเป็นมา ศึกษาลักษณะทางกายภาพของวงดนตรีระเนียดเปียดกวง ว่ามีประวัติความเป็นมาอย่างไร และมีลักษณะทางกายภาพของวงเช่นไร และอีกหนึ่งขอบเขตคือด้านบริบทพื้นที่ โดยเลือกพื้นที่ บ้านศรีแก้ว อำเภอสรรคบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพราะเป็นพื้นที่เดียวที่ยังคงมีวงพิพาทย์พื้นบ้านเขมรบรรเลงตามงานต่างๆ ถึงแม้จะหาชมได้ยาก

พื้นหลังความเป็นมาของวัฒนธรรมดนตรีพิพาทย์เขมร

ประเทศกัมพูชาถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีมรดกทางวัฒนธรรมเก่าแก่มานานนับพันปีสืบทอดจากสมัยพระนคร จนถึงยุคปัจจุบัน ดังจะปรากฏได้จากทางสถาปัตยกรรมปราสาทมากมายต่างๆ เช่น ปราสาทนครวัด นครธม โดยวัฒนธรรมทางสิ่งปลูกสร้างเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมอินเดียเป็นอย่างยิ่ง นอกจากวัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรมแล้ววัฒนธรรมทางดนตรีก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่เล่าเรื่องราวความเป็นอารยธรรมของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี ทำให้ทราบถึงร่องรอยการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดียกับอีกหลายๆ ชาติพันธุ์ ผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นพื้นเมืองดั้งเดิม พัฒนาจนเกิดเป็นวงดนตรีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น “วงพิณเปียด” หรือวงพิพาทย์ “วงมโหรี” หรือวงมโหรี เหล่านี้หาได้มีความแตกต่างกันหรือหากจะต่างก็คงต่างที่การเพี้ยนของการออกเสียงที่ต่างกัน แต่รูปแบบองค์รวมหาได้แตกต่างกันแต่อย่างใด

ย่น เคียน และคณะ (2553 : 2) ได้กล่าวถึงประเด็นวัฒนธรรมดนตรีกัมพูชาว่า วัฒนธรรมทางดนตรีถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมร่วมที่แสดงถึงความเป็นเครือญาติกันของคนในอุษาคเนย์ ที่มีความสัมพันธ์กันมายาวนาน โดยวัฒนธรรมที่มีความยาวนานที่สุดที่สุดได้กล่าวถึงคือวัฒนธรรมไม้ไผ่โดยวัฒนธรรมไม้ไผ่นี้ในอดีตกว่า 5,000 ปีมาแล้ว ใช้ในประกอบพิธีกรรมและเพื่อสื่อสารวิงวอนร้องขอต่ออำนาจเหนือธรรมชาติหรือผีบรรพชน โดยนำไม้ไผ่ขนาดต่างๆ มาทำเป็นเครื่องมือเรียกว่า เกราะ โกร่ง กรับแล้วยกย่องให้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารผีบรรพชน และไม้ไผ่ที่เป็นเกาะหรือโกร่งเหล่านี้เองเป็นต้นแบบของโปง ที่ใช้แขวนเพื่อตีบอกสัญญาณแล้วพัฒนาเป็นกลองไม้ กระทั่งปัจจุบันพัฒนาเป็นกลองเพลที่แขวนตามวัดต่างๆ ดินแดนในสุวรรณภูมิในบางครั้งเรียกว่า “กลองทัด” ดังจะเห็นได้อย่างในวงพิพาทย์ไทยในปัจจุบัน ส่วนไม้ไผ่ที่ตัดเป็นปล้องแล้วนำมาวางเรียงกันนั้นต่อมาภายหลังพัฒนาจนกลายเป็นเครื่องมือที่เรียกว่า “ระนาด” ส่วนด้านประเภทเครื่องเป่านั้น ก็มีการนำไม้ไผ่ชนิดที่เป็นกลวงตรงกลางหรือเรียกว่า “ไม้ซาง” แล้วนำด้านหนึ่งอมใส่

ปากแล้วเป่าเรียก “ปี่จุ่ม” เพราะต้องจุ่มเข้าปากเพื่อเป่าให้เกิดเสียง ปัจจุบันยังพบในลำนานาทางภาคเหนือของไทยและชาติพันธุ์ผู้ไทยในเวียดนาม หรือหากนำมาเปรียบกับน้ำเต้าหู้ แล้วนำมาเป่าจะเรียกว่า “ปี่น้ำเต้า” ต่อมาได้พัฒนาจนกลายเป็นปี่นอก ปี่กลางและปี่ใน หรือหากนำมาต่อกับไม้ไผ่แล้วเสียบเรียงกันทำให้เป่าได้หลายเสียงเรียกว่า “แคน” เครื่องดนตรีที่ได้กล่าวมาต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการควบคู่กับคติความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างโลกแห่งความเชื่อกับโลกแห่งความเป็นจริงในครั้งโบราณกาล

ต่อมาในราว 3,000 ปีมาแล้ว มนุษย์รู้จักถลุงแร่สัมฤทธิ์ซึ่งประกอบด้วยทองแดง ดีบุก ตะกั่ว หรือเหล็ก แล้วนำมาตีขึ้นรูปเพื่อสร้างเป็นเครื่องดนตรีจนเกิดเป็นวัฒนธรรมฆ้อง ซึ่งวัฒนธรรมของที่เก่าแก่ที่สุดที่พบในยูเนียน หรือมณฑลกวาสีทางตอนใต้ของจีน และในแถบดงเขินในเวียดนามโดยมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น “กลองทอง” “กลองกบ” หรือ “กลองมโหระทึก” ซึ่งวัฒนธรรมโลหะประเภทนี้สะท้อนให้เห็นถึงสัญลักษณ์ร่วมเครือญาติต่างชาติพันธุ์ในกลุ่มอุษาคเนย์ที่มีแหล่งกำเนิดบนผืนแผ่นดินใหญ่แล้วแพร่กระจายลงไปยังหมู่เกาะทะเลใต้แถบชวา- มลายู อินโดนีเซียในปัจจุบัน

จากนั้นหลัง พ. ศ. 1000 ลงมา วัฒนธรรมในกลุ่มอุษาคเนย์โดยเฉพาะบรรพชนกัมพูชามีการรับอิทธิพลทางวัฒนธรรมดนตรีตะวันตก และตะวันออก เพื่อใช้ในทางศาสนาและการเมืองการปกครองในราชสำนักโดยทางตะวันตกคือขมพูทวีปหรืออินเดีย ลังกาทวีปหรือศรีลังกา เปอร์เซียอิหร่าน กับทางตะวันออกคือจีน (ฮั่น) เครื่องดนตรีที่มีอิทธิพลจากวัฒนธรรมทางอินเดียไดแก่ แตร สังข์ บัณเฑาะว์ เพื่อใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาพราหมณ์ฮินดู หรือรูปแบบปัญญาดุริยางค์บางแห่งเรียกปัญญาดุริยะ โดยประกอบด้วยกลอง 4 ใบ และปี่ 1 เล้า ต่อมารู้จักกันดีในชื่อวงกลองสี่ปี่หนึ่ง หรือวงปี่นอกกลองชนะ และจากเครื่องดนตรี 5 ชิ้นก็พัฒนาเป็นวงปี่พาทย์เครื่องห้า โดยยังคงรูปแบบเดิมคือเครื่องดนตรี 5 ชิ้น ส่วนอิทธิพลวัฒนธรรมทางดนตรีจากเปอร์เซียมักสะท้อนออกมาในรูปแบบวงเครื่องสาย ได้แก่ประเภทเครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องดีด เครื่องสี และกลองโดยมีรูปแบบการจัดวางแบบเรียงหน้ากระดานภายหลังพัฒนาเป็นวงมโหรี

ภาพที่ 1 วงปี่พาทย์ หรือ พิณพืด ปัจจุบันภาพนี้ถูกเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์ กรุงพนมเปญ
(ที่มา : <https://www.facebook.com/amazingkh>)

จักรายุทธ นพราลัย (2560 : 1) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับดนตรีประกอบพิธีกรรมจองโดของราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งเป็นงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญา ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้กล่าวเกี่ยวกับประเภทของวงดนตรีปี่พาทย์เขมรว่า เป็นวงดนตรีโบราณที่ใช้ประกอบพิธีที่เกี่ยวข้องในราชสำนักเขมร ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าเช่นปี่ และเครื่องตีเป็นหลักคล้ายวงปี่พาทย์ของไทยโดยเครื่องดนตรีนั้นประกอบด้วย สไตค็อค (ปี่นอก), สไตธม (ปี่ใน), โรเนียดเอก (ระนาดเอก), โรเนียดทุม (ระนาดทุ้ม), โรเนียดเหล็ก (ระนาดเหล็ก), กวางวงต็อค (ฆ้องวงเล็ก), กวางวงธม (ฆ้องวงใหญ่), ชิง (ฉิ่ง), ชัมโพ (ตะโพน), สกั้วธม (กลองทัด), เจริญ (นักร้อง)

ประวัติความเป็นมาวงระเนียดเปียดกวาง : วงปี่พาทย์พื้นบ้านเขมร อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ลักษณะภูมิประเทศทางตอนใต้เป็นที่สูง มีเนื้อที่ราว 8,840 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยอำเภอ 22 อำเภอ มีประชากรราว 1.45 ล้านคน ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลาย ซึ่งพูดภาษาถิ่นต่างๆ กัน อาทิ ภาษาลาว (สำเนียงลาวใต้ซึ่งใช้ครอบคลุมทั้งฝั่งอุบลราชธานีและจำปาศักดิ์), ภาษากูย, ภาษาเยอ และภาษาเขมรลือ (เขมรบน) ส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิกชนและนับถือผีมาแต่เดิม

ตำบลพิงพวย อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน ดังนี้ หมู่ 1 บ้านศิลาทอง, หมู่ 2 บ้านตระกวด, หมู่ 3 บ้านหนองจิก , หมู่ 4 บ้านบกห้วยโนน, หมู่ 5 บ้านหนองสังข์, หมู่ 6 บ้านพิงพวยตะวันออก, หมู่ 7 บ้านห้วย, หมู่ 8 บ้านพิงพวยใต้, หมู่ 9 บ้านโนนทอง, หมู่ 10 บ้านหนองสังข์ตะวันออก, หมู่ 11 บ้านพิงพวยตะวันออก, หมู่ 12 บ้านสระยาว คนในตำบลพิงพวยโดยส่วนใหญ่ใช้ภาษาเขมรในการพูดและติดต่อสื่อสารกัน

การก่อตั้งวงวงระเนียดเปียดกวาง ของคณะวัดโพธิ์พระองค์ คณะผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นายศก ศรีกะชา (พ่อครูศก หัวหน้าวงคนปัจจุบัน 2560) ท่านกล่าวว่า ท่านได้เริ่มเล่นดนตรีในวงปี่พาทย์ตั้งแต่อายุ 15 ปี (ซึ่งปัจจุบันท่านอายุ 79 ปี) ในสมัยนั้นตนเป็นเพียงเด็กสมาชิกในวงของ พ่อครูสมิ และสมัยนั้นยังไม่มีรถยนต์ รถจักรยานยนต์เข้ามาในหมู่บ้านการเดินทางก็ลำบาก หากมีการรับงานของวงปี่พาทย์ เจ้าของงานผู้ว่าจ้างต้องนำเกวียนมาขนเครื่องดนตรีเอง แต่ถ้าเจ้าภาพที่จ้างงานนั้นไม่มีเกวียนนักดนตรี จะต้องแบกเครื่องดนตรีไปเอง ซึ่งถ้ามีการแห่ทุกคนในงานก็ต้องช่วยกันหาบเครื่องดนตรีแล้วบรรเลงเดินแห่ โดยได้ค่าจ้างในราคาประมาณ 20 บาท ต่อ 1 งาน ซึ่งในสมัยนั้นถือว่าแพงพอสมควร พ่อครูศก ได้เล่าถึงประวัติที่มาของวงปี่พาทย์เขมรบ้านพิงพวยให้คณะผู้วิจัยฟังว่า “ราว พ.ศ. 2335 นายแซมไม่ทราบนามสกุล อาศัยอยู่บ้านพิงพวย ตำบลพิงพวย อำเภอศรีรัตนะ และท่านเล่นปี่พาทย์มานานแล้ว ซึ่งไม่ทราบว่าครูของนายแซมนั้นเป็นใคร นายแซมได้ถ่ายทอดเพลงให้กับ นายสิม ซึ่งเป็นบุตรชาย และนายพล ชูใจ (ชาวบ้านในบ้านพิงพวย) จนจบเพลง และประจวบเหมาะแก่กับช่วงเวลานั้น ได้มีคนมาติดต่อให้ไปออกงาน และยังขาดคนเล่นดนตรีใน

วงปีพาทย์อยู่ นายสิมจึงได้ชักชวนนายเหลื่อ ซึ่งเป็นเพื่อนอาศัยอยู่ต่างอำเภอ (อำเภอขุนหาญ) ซึ่งอยู่บ้านกราม ตำบลไพร อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ให้มาร่วมเล่นดนตรีในวงปีพาทย์ที่บ้านพิงพวย ตำบลพิงพวย อำเภอศรีรัตนะ และร่วมออกงานอยู่บ่อยครั้ง จนในขณะนั้นพ่อครูแซมได้ชักชวนนายเหลื่อให้มาเป็นสมาชิกในวง เพราะเห็นว่าได้ร่วมออกงานกันบ่อยครั้ง จากนั้นได้ถ่ายทอดเพลงให้กับคนอื่นๆ ที่สนใจสนใจวงปีพาทย์เขมร จนตั้งเป็นวงปีพาทย์เขมรบ้านพิงพวยโดยใช้ชื่อว่า “วงระเนียดเปียดกวง” สืบมา โดยมีนายแซม เป็นหัวหน้าวง ส่วนจำนวนนักดนตรีในสมัยนั้นไม่ทราบแน่ชัดว่า มีใครบ้าง เพราะคุณตาศก ศรีกระชา ตอนนั้นท่านยังไม่เกิด ท่านได้เพียงแต่ถามข้อมูลจากครูพล ชูใจ ซึ่งเป็นครูเพลงปีพาทย์ของคุณตาศก ศรีกระชา ซึ่งปัจจุบันครูพล ชูใจ เสียชีวิตแล้ว และสถานที่ที่ใช้ในการต่อเพลงคืออุโบสถของวัดโพธิ์พระองค์ บ้านพิงพวยในปัจจุบัน

ขั้นตอนในการสืบทอด หรือที่เรียกกันในหมู่ญาติเรียกว่า “การต่อเพลง” นั้น คุณตาศก ศรีกระชา กล่าวว่า ในสมัยก่อนการต่อเพลงต้องต่อกันในอุโบสถของวัด และต้องนอนพักในอุโบสถนั้นเลย เพราะมีเพลงจำนวนมาก ซึ่งต้องใช้เวลาหลายวัน และต้องต่อเพลง ให้สำเร็จเสร็จสิ้นกระบวนการตามขนบธรรมเนียมเสียก่อน จึงสามารถบรรเลงในวง หรือออกงานได้ ซึ่งครั้งในอดีตสมัยนายแซมเป็นหัวหน้าวง ขณะนั้นวัดโพธิ์พระองค์ มีพระครูสมุห์ข้อม เป็นเจ้าอาวาส ท่านได้ให้การสนับสนุนวงปีพาทย์วงระเนียดเปียดกวงเป็นอย่างดี ส่วนเครื่องดนตรีนั้นพ่อครูศก ศรีกระชา ท่านไม่ทราบข้อมูล แต่ให้สัมภาษณ์ว่า “เกิดมาก็เห็นเครื่องดนตรีอยู่ในวัดแล้วไม่รู้ว่ามีมาตั้งแต่เมื่อไหร่”

คุณตาศก ศรีกระชา ยังได้กล่าวอีกว่า เมื่อนายแซม (พ่อครูหัวหน้าวง) เสียชีวิตลง ก็ได้แต่งตั้งให้นายสิม(บุตรชาย) เป็นผู้ดูแล และเป็นผู้สืบทอดมรดกด้านดนตรีนี้ โดยมีสมาชิกเพียงไม่กี่คน เช่น นายพล ชูใจ (ครูเพลงของคุณตาศก) และหนึ่งในนั้นคือคุณตาศก ศรีกระชา เมื่อถึงคราวสมัยของนายสิม ผู้เป็นบุตรของนายแซมขึ้นเป็นหัวหน้าวง ในช่วงนี้มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าอาวาสองค์ใหม่ ชื่อ “พระครูโอบาทโพธิกิจ” เป็นเจ้าอาวาสวัดโพธิ์พระองค์ ซึ่งท่านชื่นชอบและให้การสนับสนุนวงปีพาทย์ของนายสินเป็นอย่างมาก และในสมัยของนายสิน พ่อครูศก ตอนนั้นเป็นเพียงเด็กสมาชิกภายในวงยังได้กล่าวอีกว่าเป็นยุคที่รุ่งเรืองด้านดนตรีปีพาทย์เขมรเป็นอย่างมาก โดยจะสังเกตได้จากจำนวนสมาชิกนั้นมีหลายคน อีกทั้งภายในหมู่บ้านยังเกิดวงใหม่ๆ ขึ้นอีก 3 วงด้วยกัน คือ วงวัดจันทร์าราม วงบ้านตระกวน และวงบ้านศรีแก้ว ซึ่งทั้งหมดอยู่ในอำเภอศรีรัตนะทั้งสิ้น คุณตาศกได้กล่าวถึงวงบ้านศรีแก้วของตน ในยุคสมัยนั้นว่ามีประมาณ 11 คนด้วยกัน ได้แก่ นายงา, นายสวาส, นายสุวรรณค์, นายสุคร, นายพา, นายจิน, นายล้วน, นายปรีม, นายพรม, และนายหยาด เป็นต้น โดยมี พ่อครูพล ชูใจ รับหน้าที่เป็นพ่อครูเพลงคอยต่อเพลงให้คนอื่นภายในวง

ในสมัยที่มีนายสิม และพ่อครูพล ชูใจ เป็นผู้ดูแลวง ส่วนการคมนาคมและการเดินทางค่อนข้างสะดวกสบายมากขึ้น โดยมีการทำถนนตัดผ่านภายในหมู่บ้าน และชาวบ้านก็เริ่มมีรถยนต์และรถจักรยานยนต์กันอย่างแพร่หลาย เมื่อถึงเวลาออกงานเล่นดนตรีก็สะดวกสบาย ไม่ต้องแบกขึ้นเกวียนหรือเดินหาบเครื่องดนตรีเหมือนอย่างสมัยก่อน และอัตราค่าตอบแทนก็เพิ่มจากสมัยนายแซมที่ได้เพียงแค่ 40 บาท สมัยนายสิม

ได้เพิ่มขึ้นถึง 60 บาท และได้เพิ่มค่าตอบแทนขึ้นเรื่อยๆตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป งานส่วนมากที่รับนั้นจะเป็น เช่น งานศพ งานกฐิน งานบวช เป็นต้น

ภาพที่ 2 พ่อครูศก ศรีกะชา หัวหน้าวงคนปัจจุบัน
(ที่มา : ธีญญะ สายหมี, 2566)

ภาพที่ 3 สถานที่ตั้งวงระเนียดเปียดกวง
ปัจจุบันอยู่ที่ วัดโพธิ์พระองค์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดศรีสะเกษ
(ที่มา : ธีญญะ สายหมี, 2566)

การเปลี่ยนแปลงวงระเนียดเปียดกวง ในปัจจุบัน

วงระเนียดเปียดกวง หรือ วงปี่พาทย์เขมร คณะวัดโพธิ์ พระองค์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นวงปี่พาทย์เขมร ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายของชุมชนทั้งในระแวกหมู่บ้าน จวบจนขยายไปยังท้องถิ่นใกล้เคียง จากอดีตสู่ปัจจุบัน ราวๆ รวมกว่า 100 ปีมาแล้ว ตั้งแต่สมัยพ่อครูแซม มาจนสมัยพ่อครูสิม และสืบทอดมายังสมัยพ่อครูศก ในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าความต้องการว่าจ้างของสังคมจะลดน้อยลง แต่ก็ยังพอมืออยู่บ้าง โดยส่วนใหญ่คนที่ว่าจ้าง นั้น จะเป็นผู้ที่ให้ความสนใจในการสืบทอดศิลปดนตรีแบบดั้งเดิม และเป็นการส่งเสริมรายได้ให้แก่คนในชุมชน

ปัจจุบันผู้ที่ถือได้ว่ามีบทบาทในการทำนุบำรุงวงปี่พาทย์ คณะวัดโพธิ์ พระองค์ คือพ่อครูศก ผู้ซึ่งรักษาทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันดีงามเหล่านี้ด้วยจิตสาธารณะยิ่ง โดยจะสังเกตได้จากการเสียสละเวลา ในการซ่อมแซมเครื่องดนตรี อีกทั้งยังฝึกสอน หรือต่อเพลงให้กับเด็กๆ รุ่นใหม่ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ จึงทำวงปี่พาทย์ คณะวัดโพธิ์ พระองค์ แห่งบ้านศรีแก้ว ตำบลพิงพวย อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ ยังคงมีการสืบทอดเรื่อยมา

การสืบทอด และการถ่ายทอด

การสืบทอดของปี่พาทย์ คณะวัดโพธิ์ พระองค์ อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษนั้น ยังคงรูปแบบดั้งเดิมตั้งแต่สมัยพ่อครูแซม ซึ่งไม่มีแบบแผนตายตัวและไม่มีเอกสารหรือกระดานต์ที่จะใช้ในการบันทึกโน้ตเพลงแต่อย่างใด การต่อเพลงหรือใช้สอน จะใช้การถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ หรือ การต่อเพลงแบบปากต่อปาก เช่นใช้ปากท่องทำนองเพลง จากนั้นให้ผู้บรรเลงปฏิบัติ หรือสาธิตการบรรเลงให้ดูจากนั้นให้ลูกศิษย์ปฏิบัติตาม เป็นต้น การสืบทอดเพลงแบบโบราณนี้ถือได้ว่าเป็นรูปแบบที่พบกันอย่างแพร่หลาย ทั้งในวงปี่พาทย์ไทยในภาคกลาง หรือที่อื่นๆ ถือได้ว่าเป็นรูปแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน แต่การขาดการจดบันทึกโน้ตนี้จึงเป็นสาเหตุที่เป็นจุดบกพร่องเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ผู้บรรเลงไม่สามารถจดจำเพลงได้ทั้งหมด หรืออาจทำให้เพลงมีการคาดเคลื่อนก็เป็นได้

ลักษณะทางกายภาพเครื่องดนตรีและรูปแบบการประสมวงในปัจจุบัน

วงระเนียดเปียดกวง คณะวัดโพธิ์ พระองค์ อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษนั้น เป็นวงปี่พาทย์เขมร มีรูปแบบการประสมวงโดยภายในวงประกอบด้วยเครื่องดนตรีดังนี้

โรเนียดเอก หรือ ระนาดเอก ประกอบด้วยผืนระนาด จำนวน 1 ราง ตัวรางระนาดไม่ได้มีการแกะสลักลงลักปิดทองแต่อย่างใดเป็นระนาดที่ไว้สำหรับออกงานต่างๆ ส่วนการเก็บรักษานั้นเมื่อออกงานเสร็จจะแขวนไว้เพื่อป้องกันมิให้ไม้ชำรุดหรือชนกันของไม้ หากจะต้องเมื่อนำไปใช้งานจะม้วนโดยมีผ้าขาววางก่อนแล้วจึงม้วนผืนใส่ไว้ในราง เพื่อป้องกันการกระแทกไม้ให้เกิดการชำรุดเสียหาย

กวางธม หรือ ห้อยวงใหญ่ มีจำนวน 1 วง สำหรับออกงาน ซ้อมเพลงและต่อเพลง ร้านห้อยมี 1 แบบ คือแบบเรียบไม่มีลวดลาย การเก็บรักษา เมื่อไม่ใช้งานจะผูกไว้กับร้านห้อย เมื่อจะนำไปใช้งานจะแกะลูกห้อยใส่ถุงปุ๋ย เพื่อป้องกันการหลุดของตะกั่ว และไม่ให้เกิดการชำรุดเสียหาย จากนั้นจึงนำไปผูกกับร้านห้อยใหม่เพื่อใช้งาน

ปี่ใน เป็นของส่วนตัวนักดนตรี มีจำนวน 1 เล้า

กลองทัด มีจำนวน 1 คู่ สำหรับออกงาน ซ้อมมาจากร้านพอสายหยุด อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ การเก็บรักษาเมื่อไม่ใช้งานจะใส่ถุงไว้ เพื่อป้องกันการชำรุดสำหรับแสดงงานต่างๆ

ซำโพน หรือ ตะโพนเขมร มีจำนวน 1 ใบ ชุด ซ้อมมาจากพอสายหยุด อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อไม่ใช้งานจะใช้ผ้าคลุม เพื่อกันความเสียหาย

โรเนียดเอกเหล็ก หรือ ระนาดเอกเหล็กเขมร มีจำนวน 1 ราง สำหรับออกงานต่างๆ เป็นแบบธรรมดาไม่มีลวดลาย

เพลงที่ใช้ในการบรรเลง

วงระเนียดเปียดกวาง คณะวัดโพธิ์พระองค์ อำเภอศรีรัตน จังหวัดศรีสะเกษนั้น ไม่มีการใช้ระบบการจดบันทึกโน้ตเพลงเพื่อเตือนความจำ แต่จะเป็นการถ่ายทอดเพลงด้วยวิธีแบบมุขปาฐะ คือ พ่อครูเล่นให้ฟัง แล้วก็ศิษย์เล่นตาม และจะต่อเพลงเพื่อใช้ในการออกงานต่างๆเท่านั้น เพลงที่ได้จึงมาน้อยตามความเหมาะสมของงาน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมเพลงที่คณะสามารถบรรเลงได้ดังนี้

เพลงที่ใช้ในการบรรเลงประเภทเพลงหน้าพาทย์ ได้แก่ เพลงตระ เพลงรว เพลงเข้าม่าน เพลงเสมอ ต่อด้วยเพลงรวครึ่งท่อน เพลงเชิด เพลงกราวนอก เพลงกลม เพลงกราวใน เพลงสำหรับพระฉัน หรือ เพลงเบาๆ เพลงกล่อม เพลงกล่อมแสบ เพลงฉิ่ง เพลงไทรย้อย เพลงเบ็ดเตล็ด เพลงกาดำ เพลงชักใบ เพลงนวน อนุวงศ์ เพลงใจนาง เพลงสาวขอนแก่น เพลงบางปะกง เพลงดาวบ้านนา เพลงลอยกระทง เพลงอมตูก (พายเรือ) เพลงอมตูก2 (พายเรือ2) เพลงแก้วน้อ และอื่นๆ ฯลฯ

ปัจจุบัน นักดนตรีวงปี่พาทย์ คณะวัดโพธิ์ พระองค์ อำเภอศรีรัตน จังหวัดศรีสะเกษ มีนักดนตรีทั้งสิ้น 5 คน ดังนี้

ตารางรายชื่อนักดนตรีวงปี่พาทย์ คณะวัดโพธิ์ พระองค์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดศรีสะเกษ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เครื่องมือ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
1	นายศก ศรีกะชา (หัวน้าว)	ปี่ใน	77 ปี	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	เกษตรกร
2	นายสุคร คำเหลือ	ตะโพน/กลองทัด	66 ปี	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	เกษตรกร
3	นายสุริยา สะเป็น	ฆ้องวงใหญ่	21 ปี	ปริญญาตรี	อิสระ
4	นายปิยวิทย์ เบญมาศ	ระนาดเอกเหล็ก	21 ปี	ปริญญาตรี	อิสระ
5	นายวิรุฬ การพงษ์	ระนาดเอก	21 ปี	ปริญญาตรี	อิสระ

ด้านพิธีกรรมความเชื่อ

วงระเนียดเปียดวงคณะวัดโพธิ์พระองค์ฯ ชื่อในเรื่องของครูบาอาจารย์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์มาก กล่าวคือก่อนการเล่น หรือบรรเลงทุกครั้งจะต้องมีการตั้งขันครูและเครื่องไหว้ครูขึ้นเพื่อระลึกถึง บุญคุณ ครูบาอาจารย์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการบรรเลงดนตรีในครั้งนั้นๆ ด้วยโดยมี ไก่ 2 ตัว (ในที่นี้ อาจเปลี่ยนเป็นหัวหมูก็ได้ แต่นิยมให้ไก่เนื่องจากหาง่าย), เหล้าขาว 1 ขวด, น้ำเปล่า 1 ขวด, เบียร์ 1 ขวด, น้ำอัดลม 1 ขวด, ข้าวสวย 1 ถ้วย, ยาสูบ 5 มวน, คำหมาก 5 คำ, กรวยดอกกลิ่นทม 5 กรวย, ธูปเทียนที่ใช้ สำหรับปักเครื่องดนตรีอีกจำนวนหนึ่ง และเครื่องไหว้ครูอื่นๆ อาจมีการเพิ่มจำนวนของได้ แต่รายการเครื่อง ไหว้จะต้องเป็นไปตามนี้

โอกาสในการบรรเลงนั้น วงระเนียดเปียดวงคณะวัดโพธิ์พระองค์ฯ งานที่รับแสดงโดยทั่วไปได้แก่ งานฉลองกฐิน การบวงสรวง งานขึ้นบ้านใหม่ งานบวชนาค งานไหว้ครู งานทรงเจ้า งานแก้บน เป็นต้น กรณีการรับงาน ผู้จ้างหรือเจ้าของงานจะเดินทางมาหาที่บ้านเพื่อจ้างงาน หรือโทรศัพท์มาติดต่อเพื่อจ้างงาน ในบางกรณี เจ้าของเองได้มีการประชาสัมพันธ์โดยที่เวลาไปงานต่างๆ จะกล่าวแนะนำวงของตนให้กับผู้ชม หรือผู้ที่สนใจได้รับทราบอีกด้วย เป็นการประชาสัมพันธ์ให้วงเป็นที่รู้จักอีกทางหนึ่ง และการรับงานแต่ละ ครั้งขึ้นอยู่กับงานว่าเล่นในงานอะไร สถานที่ไหน ระยะทางใกล้หรือไกลมากเพียงใด อัตราค่าจ้างก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละงาน โดยอัตราค่าแสดงการรับงานแสดงนั้นขึ้นอยู่กับประเภทของงาน จำนวนเครื่องดนตรี และ ระยะทางในการเดินทาง ซึ่งทางวงปี่พาทย์ คณะวัดโพธิ์ พระองค์ฯ ได้กำหนดไว้ดังนี้

ตัวอย่างงานมงคล เช่น งานบวชนาค งานฉลองกฐิน ราคาโดยประมาณ 3,500 บาท ซึ่งจำแนก เป็นค่านักดนตรีดังนี้

ระนาดเอก	500 บาท ต่อ งาน
ระนาดเอกเหล็กเขมร	500 บาท ต่อ งาน
ปี่	500 บาท ต่อ งาน
ฆ้องวงใหญ่	400 บาท ต่อ งาน

เครื่องหนัง	400 บาท ต่อ งาน
เครื่องประกอบจิ้งหะ	300 บาท ต่อ งาน
ส่วนที่เหลือเป็นค่ารถและ ค่าเช่าเครื่องดนตรี	

ประเภทงานไหว้ครู งานทรงเจ้า งานบวงสรวง รับประทานอาหาร 5,000 บาท คำนวณดนตรีดังนี้

ระนาดเอก	500 บาท ต่อ งาน
ระนาดเอกเหล็กเขมร	500 บาท ต่อ งาน
ฆ้องวงใหญ่	400 บาท ต่อ งาน
ปี่	500 บาท ต่อ งาน
เครื่องหนัง	400 บาท ต่อ งาน
เครื่องประกอบจิ้งหะ	300 บาท ต่อ งาน
ส่วนที่เหลือเป็นค่ารถ ค่าเช่าเครื่องดนตรี	

ประเภทงานแก้บน จะรับประทานอาหาร 1,000 บาท คำนวณดนตรี ดังนี้

ระนาดเอก	300 บาท ต่อ งาน
เครื่องหนัง	200 บาท ต่อ งาน
เครื่องประกอบจิ้งหะ	200 บาท ต่อ งาน
ส่วนที่เหลือเป็นค่ารถ และค่าเช่าเครื่องดนตรี	

งานศพ รับประทานอาหาร 6,000 บาท คำนวณดนตรี ดังนี้

ระนาดเอก	500 บาท ต่อ งาน
ปี่	500 บาท ต่อ งาน
ระนาดเอกเหล็กเขมร	500 บาท ต่อ งาน
ฆ้องวงใหญ่	400 บาท ต่อ งาน
ตะโพน	400 บาท ต่อ งาน
เครื่องประกอบจิ้งหะ	300 บาท ต่อ งาน
ส่วนที่เหลือเป็นค่ารถ และค่าเช่าเครื่องดนตรี	

การนัดหมายเวลางาน ขึ้นอยู่กับงานว่าจัดช่วงเวลาใด และมีระยะทางใกล้ไกลมากแค่ไหนโดยจะนัดหมายล่วงหน้าประมาณ 1 ชั่วโมงเพื่อทำการขนย้ายเครื่องดนตรี และใช้เวลาในการเดินทาง เมื่อถึงที่หมายหรือถึงงานที่จะทำการแสดงแล้ว นักดนตรีจะต้องช่วยกันจัดวางดนตรีเพื่อเตรียมพร้อมที่จะบรรเลง และการแต่งกายของนักดนตรี ใส่ตามความเหมาะสมของแต่ละงาน เช่นงานศพ ใส่สีดำ งานไหว้ครูใส่สีขาว ไม่มีเสื้อของคณะที่เป็นรูปแบบตายตัว

ภาพที่ 4 ภาพตัวอย่างเสื้อวง งานทั่วไป
(ที่มา : ัญญะ สายหมี, 2566)

ภาพที่ 5 ตัวอย่างเสื้อวง งานศพ
(ที่มา : ัญญะ สายหมี, 2566)

ลักษณะและรูปแบบในการจัดองค์ประกอบของวงในการบรรเลงนั้น พ่อครูศก ได้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์กับคณะผู้วิจัยว่า “ก็วางไวใกล้ๆ กวงเป็นหลัก เอาระยะเนียดหันหน้าเข้ากวง ส่วนกลองกับปี่ก็นั่งข้างๆ ไวใกล้ๆ กันนั่นแหละ” จากการสัมภาษณ์รูปแบบการการจัดวงหรือการประสมวงนั้น ไม่ได้มีการหันเครื่องดนตรีไปด้านหลังหน้าของผู้ชมแต่อย่างใด แต่จะเป็นการหันหน้าเข้าหา กวง(ซ้องวง) จากการสอบถามข้อมูล

ภาคสนาม ในการหันหน้าเข้าหาฆ้องวงนั้นเพียงเพราะต้องการให้แต่ละเครื่องดนตรีฟังเสียงของฆ้องวงเป็นหลัก เพราะฆ้องวง หรือ กวง ทำหน้าที่เสมือนเครื่องดนตรีที่คอยดำเนินทำนองแบบอย่างดนตรีไทยเดิม

ภาพที่ 6 ตัวอย่างการตั้งวงของวงระเนียดเปียดกวง
คณะวัดโพธิ์พระองค์ อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ
(ที่มา : ธิญญะ สายหมี่, 2566)

ขั้นตอนการบรรเลง

เมื่อวงดนตรีเดินทางไปถึงสถานที่จัดงานเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการจัดเตรียมเครื่องดนตรีให้พร้อมสำหรับการบรรเลง จากนั้นทำการไหว้ครูเพื่อเป็นการระลึกถึงครูบาอาจารย์และทำการบอกกล่าวเป็นภาษาเขมร และสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการไหว้ครูนั้นคือ ดอกไม้ ธูป เทียน เหล้า บุหรี่ และเงินกำนัล จำนวน 12 บาท และ เมื่อไหว้ครูเรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มต้นบรรเลงโหมโรง เมื่อบรรเลงโหมโรงเสร็จ จึงบรรเลงเพลงทั่วไปเพื่อรอการประกอบพิธี ประมาณ 2-3 เพลง จึงจะเข้าสู่พิธีการ ซึ่งรูปแบบการเล่นในแต่ละงานจะแตกต่างกัน เช่น งานบวช จะเล่นสลับกับพ้อหมอทำพิธี งานศพจะเล่นในช่วงก่อนเข้าพิธีและอีกช่วงคือช่วงเผาศพเป็นอันเสร็จพิธี พิธีที่มีการบรรเลงเล่นแตกต่างกับพิธีอื่นๆ คือ พิธีงานไหว้ครู จะเล่นสลับกับพิธีของหมอธรรมในทุกๆช่วง ในแต่ละช่วงเพลงที่บรรเลงจะแตกต่างกันออกไป และทุกๆ งานที่เล่นนั้น ต้องเล่นให้เสร็จสิ้นก่อน จึงจะร่วมรับประทานอาหารที่ทางเจ้าภาพเตรียมไว้ให้เป็นอันเสร็จพิธี หลังจากนั้นจึงจะเก็บเครื่องดนตรีและเดินทางกลับบ้าน

ภาพที่ 7 การไหว้เครื่องดนตรีก่อนที่จะเริ่มทำการบรรเลง โดยมีเครื่องเช่น
(ที่มา : ธีญญะ สายหมี, 2566)

ภาพที่ 8 การไหว้ครูก่อนการบรรเลงโดยจะบอกกล่าวเป็นภาษาเขมร
เพื่อบอกกล่าววัตถุประสงคในแต่ละครั้ง
(ที่มา : ธีญญะ สายหมี, 2566)

ภาพที่ 9 การจัดรูปแบบวงในการบรรเลงจะหันหน้าเข้าห้องวงใหญ่
(ที่มา : ธัญญา สายหมี, 2566)

สรุป

จากการศึกษาเรื่อง วงระเนียดเปียดกวง : วงปี่พาทย์พื้นบ้านเขมร อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่ารูปแบบวงปี่พาทย์เขมรเป็นวงดนตรีซึ่งอยู่คู่กับสังคมไทยแถบอีสานใต้มาตั้งแต่ครั้งที่มีการอพยพของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรมายังประเทศไทย ตั้งแต่ต้นรัตนโกสินทร์ โอกาสที่ใช้ในการบรรเลงนิยมบรรเลงประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น งานมงคล และงานอวมงคล เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปวงปี่พาทย์เขมรจึงมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะวงระเนียดเปียดกวง บ้านศรีแก้ว อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการก่อตั้งมาเป็นระยะเวลาประมาณ 100 กว่าปีโดยนายแฉมและสืบทอดมาเรื่อยๆ สู่รุ่นลูกหลาน โดยมีเครื่องดนตรีเพียงไม่กี่ชิ้น ใช้งานแสดงต่างๆ จนเริ่มมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักมากขึ้น จึงพัฒนางานดนตรีให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นโดยซื้อเครื่องดนตรีเพิ่มเติม หรือสร้างขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และเมื่อมีเครื่องดนตรีเพิ่มมากขึ้น จึงสามารถรับงานแสดงต่างๆ ได้มากขึ้น

จากวงปี่พาทย์เล็กๆ ได้พัฒนาให้เป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก โดยปัจจุบันสามารถรับบรรเลงงานได้เกือบทุกประเภท โดยยึดหลักตามแบบโบราณ และดูความเหมาะสมของงานเป็นหลัก ซึ่งถือได้ว่าวงระเนียดเปียดกวง บ้านศรีแก้วนี้ ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี และเป็นที่ยินยอมของผู้จ้างงานท้องถิ่น กลวิธีการสืบทอด มีการต่อเพลงแบบท่องจำหรือแบบมุขปาฐะ ไม่มีการบันทึกโน้ต โดยที่ครูจะร้องหรือ

บรรเลงเพลงเป็นทำนองและให้นักดนตรีเล่นตามที่ครูได้บรรเลง รูปแบบการบรรเลงจึงเป็นไปตามที่ครูได้กำหนด รวมไปถึงกลวิธีต่างๆ ในการบรรเลง ปัจจุบันนี้นับได้ว่าเป็นวงดนตรีที่มีความเข้มแข็ง และสืบทอดมาเป็นระยะเวลาหลายร้อยปีและยังคงรักษาและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ยังสามารถกล่าวได้ว่า วงปี่พาทย์เขมรหรือวงระเนียดเปียดกวง อำเภอศรีรัตนัง จังหวัดศรีสะเกษ เป็นวงดนตรีซึ่งมีรูปแบบการบรรเลง การจัดวางทางเพลงในการบรรเลง รวมถึง การเก็บรักษาเครื่องดนตรีซึ่งยังคงรักษาตามแบบโบราณอยู่ บทบาทของวงระเนียดเปียดกวง นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งทางด้านการแสดงแล้ว ยังสามารถแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชนในต่างจังหวัด คือ เป็นที่นิยมในการจ้างงานซึ่งมาจากการเป็นที่ยอมรับของชุมชนในแถบนั้นเป็นอย่างดีในทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- บุษกร ปิณฑสันต์, ชำคม พรประสิทธิ์. (2558). *มโหรีอีสานใต้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธนวัฒน์ บุตรทองทิพย์. (2557). *วงพิณพาทย์หลวงพระบาง: ประวัติ สังคีตลักษณ์และบริบท*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ย่น เคียน และคณะ. (2553). *เครื่องดนตรีกัมพูชาโบราณ*. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จักรายุทธ นพราลัย. (2560). *ดนตรีประกอบพิธีกรรมของไดของราชอาณาจักรกัมพูชา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภัทรดิศ ดิศกุล. (2549). *ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ถึง พ.ศ. 2000*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน จำกัดสามลดาพิมพ์
- ปิยวิทย์ เบญจมาศ. (5 พฤศจิกายน 2565). *สัมภาษณ์*. นักดนตรีบ้านตาแบน จังหวัดศรีสะเกษ.
- สุริยา สะเป็น. (5 พฤศจิกายน 2565). *สัมภาษณ์*. นักดนตรีบ้านโนนทอง จังหวัดศรีสะเกษ.
- วิรุฬห์ การพงษ์. (5 พฤศจิกายน 2565). *สัมภาษณ์*. นักดนตรีบ้านสีแก้ว จังหวัดศรีสะเกษ.

The Vocal Teaching of “Coloratura Soprano” in China

Li Ximeng and Sukontha Yimsangyard

Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstracts

The coloratura soprano has a very high status in the history of the world's vocal music and is a highly distinctive artistic expression. The singer's good vocal condition, the ability to work with the vocal breath, and the use of the special singing techniques of the cantus firmus are indispensable elements to support her exquisite singing. The coloratura soprano is one of the beautiful Western folk music singing styles, referring to sopranos with coloratura techniques in American singing, mainly in the high register of showy singing, with a higher range than the average soprano. The study of Western folk music singing in China originated in the early 20th century. To promote the development of the art of beautiful singing with Chinese characteristics and to cultivate complex vocal talents, China attaches great importance to the study of beautiful vocal techniques and the artistic value of singing. As a difficult vocal singing technique, the coloratura soprano requires extremely solid training in technology to achieve a better sound through singing-specific works.

Keywords: Vocal teaching; Coloratura Soprano; China

Introduction

Compared to foreign vocal art, Chinese folk vocal music, despite its late beginnings, has developed with a strong and unique national flavor and a rich and profound cultural heritage. It has become a mainstream musical form with Chinese characteristics, irreplaceable and a household name. However, the nature of vocal performance dictates that singing methods and teaching systems are established from stage practice, so for a long time, the stage practice of Chinese folk vocal music has been far ahead of theory, but the close relationship between the process of singing and the related organs, muscles and thinking in many ways highlights the objective need for theoretical generalization and in-depth research. The Shanghai Music College, established by Cai Yuanpei in the 1920s, is widely regarded by academics as the beginning of vocal music education in China and has existed for nearly a century. In October 1977, the Ministry of Culture and the Ministry of Education jointly issued the "Notice on the Enrolment of National Art Colleges in 1977" The State Council restored the Central Conservatory of Music and six other professional music colleges in December. Several new senior music departments were established during the same period. The same period also established several new higher education music departments. In the past 40 years, the development of vocal music can be seen through various domestic vocal music competitions, various vocal music academic exchange lectures and conferences, and various performance activities. The various professional and teacher training colleges have also played a huge role in promoting the development of China's vocal education and theoretical system, achieving brilliant results and bringing the singing and theoretical construction of Chinese vocal music to a new stage. The trend of social diversification has provided a

favorable situation for a new phase of research in Chinese vocal education, and the concept of "Chinese vocal music" and the concept of teaching diversity in Chinese vocal music has emerged as a result of the ongoing research on Chinese vocal singing and education system.

Professor Bo Linlin (2011 : 1), in 'On the Control of Singing and Style in Folk Vocal Music Teaching - Reflections on the Phenomenon of Academic Diversity,' examines and discusses Professor Ma Qiuhua's concept of diversity in vocal music teaching. She argues that the manifestation of diverse "personalities" in folk vocal music is mainly obtained through the cultivation of three aspects: rhythmic line, embellishment and style, and aesthetic ability. She also discusses how the "diversity of singing" is, in fact, a reflection of the ability to control different singing styles and techniques and takes the relationship between "commonality and individuality" in teaching as the starting point for a specific discussion of how to train and develop the scientific and diverse nature of the singer.

It can be said that "singing diversity" in vocal teaching reflects the dialectical unity of opposites in singing. Specifically: learning the scientific method of vocalization is to grasp the style of the work, which determines how the singer deploys their vocalization. Conversely, a poor grasp of the scientific method of vocalization is all talk, and it isn't easy to reflect the connotations of the work. This article summarizes Professor Ma's teaching philosophy and years of experience teaching "diversity in Chinese vocal music," which he pioneered. Further, it demonstrates that "diversity in singing under science" is the core teaching philosophy of diversity in vocal music training for ethnic vocalists. The core teaching philosophy. This philosophy has produced many singers of different styles and popular singers. It is in line with the development of Chinese society and the inevitable trend in the development of Chinese vocal music.

Problems in teaching practice of vocal music

Many scholars in China have attempted to find problems in diverse vocal music teaching practices, to ask questions, and solve problems. Yang Shuguang (2004) discusses the problems that arise in vocal music teaching and proposes specific reforms in teaching and singing. He argues that many ethnic vocalists' understanding of the diversity of singing styles in ethnic vocal works is limited to how to embellish the voice or treat the style of a particular regional folk song as "the style of ethnic vocal music. " In this regard, she proposes that Chinese vocalists go deeper into life, goes into the countryside, and learn from the folk. Wang Shifei (2013 : 2), in his master's thesis 'An investigation into the development of Chinese folk vocal pluralism and the use of its spirit in the teaching of vocal music to senior teachers,' discusses the pluralistic characteristics of Chinese vocal styles, singing forms and the individuality of works, and in Chapter 4, Inspiration and innovation of individual singing for vocal music teaching, points out that the prospect of pluralistic development of folk vocal singing is the essential embodiment of the requirements of individuality.

Chen Yaling (2009) takes the multi-ethnic perspective of China as the She uses the multi-ethnic perspective of China as an entry point for the study of "singing diversity," noting specifically that:

China is a country with many ethnic groups and rich dialects. Each ethnic group uses unique singing methods and styles to sing songs characteristic of the Chinese style, thus expressing the ethnic history, national character, national spirit, life experience, and emotional experience of the Chinese people.

At the same time, she also emphasized the need for scientific backing for singing diversity.

Chen Yaling's article focuses on the necessity of "singing diversity" in folk vocal music from the perspective of China's multi-ethnicity. She argues that for this concept to be popularized in all aspects, "the interconnection and support of teaching, practice and scientific research are needed to establish a complete technical system of folk vocal singing and a theoretical system of teaching, from the generalization of valuable experiences to the height of theoretical texts.

Li Ping (2006 : 1) pointed out that the roots of Chinese folk vocal singing should come from the folk, and the rich art of folk vocal singing is not only an inexhaustible wealth for the development of folk vocal music but also a source of art that forms the individuality and diversity of folk vocal singing styles.

Guo Li (2014 : 1) examines the development of folk vocal diversity from a philosophical perspective. *Philosophical Reflections on the Development of Chinese Folk Vocal Music* contains a multifaceted discussion of the philosophical idea of folk vocal diversity in terms of ontology, popular aesthetics, and singing. The following is discussed about singing.

She believes that the most important thing for the diversified and prosperous development of folk vocal music in all aspects is inheritance and borrowing, which embodies 4 different layers of philosophical implications. Firstly, the development of diversification of folk vocal singing is a matter of social existence determining social consciousness; secondly, the universality of the existence of contradictions should be clarified in the process of inheritance, borrowing, integration, and development; then, the relationship between internal and external causes of inheritance and borrowing should be grasped; finally, the universality of the connection existing between inheritance and borrowing should be grasped.

In summary, Chinese vocalists have analyzed and theoretically researched various aspects of innovative vocal teaching concepts and trends in singing and generally put forward the idea of drawing resources from various ethnic folk and traditional opera genres, learning with an open mind, and returning to folk styles in the development of folk vocal music, with some success and conclusions, and have laid a good foundation for the teaching of diversity in Chinese vocal music, and for the in-depth study and theoretical system of folk vocal music contained in this broad concept. This will lay a good foundation for the in-depth study and theoretical construction of the "diversity of singing" in Chinese vocal music and the "diversity of singing" contained in this broad concept. As a professional discipline with a strong practical orientation, studying diversity in folk vocal music should not be limited to critical research, stage summaries, singular master feelings, and anticipatory outlooks. Still, it should also be put into practice by focusing on how to practice diversity in folk vocal music, using logical and scientific theoretical texts to provide a conceptual and theoretical understanding of the general laws of diversity in singing. The study should also focus on the core issue of how to practice the diversity of folk vocal music, using logical and scientific theoretical texts to conceptually and objectively sort out and summarise the general laws of singing and to analyze and study the concept of 'singing' in detail, technically and culturally, one by one, while introducing songs from different regions, nationalities, and genres as examples.

Teaching Coloratura Soprano

According to Zheng Yunhua (2007 : 1), the beauty of a coloratura soprano phrase lies in its pitch, evenness, fluidity, delicacy, and precision. Singing can only be easy with a good head voice and a light high pitch technique. The coloratura technique is highly desirable in terms of vocal technique and technical development, as it strengthens the head voice, loosens the voice, relieves the throat of pressure, exercises breath control, enhances the expressiveness of the voice, makes the voice lighter and more flexible and, above all, extends the life of the singing.

The coloratura soprano is a type of Italian American soprano and is generally classified by her role in opera. As a vocal learner, it is important to choose your voice type correctly, define your voice type, and grasp your vocal technique through accurate and careful training to perform the coloratura soprano's vocal works better.

Susan (2013) argues that the soprano represents the art of singing and a "hundred spirits" and that strengthening scientific training techniques for the soprano is conducive to developing artistic charm of the soprano. This article proposes training techniques for sopranos from the following aspects:

- Strengthening the training of softness of soprano.
- Strengthening the training of skipping in soprano.
- Strengthening the training of ornamentation in soprano.
- Controlling the rhythm and strength of singing reasonably.
- Choosing a reasonable singing repertoire.

Li Min (2020 : 1) takes the definition of the Bel canto period and the singing characteristics of sopranos in this period as the starting point and summarizes the singing techniques and stylistic characteristics of sopranos in this period by studying the singing of typical sopranos in this period, the aesthetic changes of people towards Bel canto and the composers' works.

Liu Peng (2020 : 1) proposes a scientific training method for the soprano by explaining the process of the production and development of the coloratura soprano, analyzing the training techniques, and discussing the common problems in the training process. He proposes that the coloratura soprano is a kind of singing method that uses vibrato or ornamental tones, which can modify the vocal part and add flowers to it. The soprano performer must have excellent singing skills and a certain artistic connotation. With the further development of vocal teaching in universities, more and more attention is being paid to the training of the soprano. Some repertoire and training methods unsuitable for singers can cause their voices to lose their charm and confidence, and they may even give up their singing careers, so it is important to find suitable training methods and continuously improve students' singing skills in vocal music teaching.

Based on the origins and development of the coloratura soprano, Li Man (2022 : 1) elaborates on its artistic characteristics and training techniques, aiming to provide some reference for researchers in related fields. She suggests that the art of the coloratura soprano, as an integral and important area of vocal music, occupies an important position on the Chinese and even the world vocal stage. Although it occupies a relatively small proportion of the whole work, its role cannot be ignored and is the finishing touch.

Currently, Chinese scholars need more information on studying the coloratura soprano, and there is still much room for exploration. As the demands of vocal learning increase, vocal education in universities should be reformed to keep pace with the times, develop scientific

training methods, enhance students' cultural connotations, and promote vocal education's flourishing. The process of training the coloratura soprano is a difficult and lengthy one. Teachers should have a good understanding of the vocal conditions of their students and choose suitable pieces for them to practice so that they can give them purposeful guidance. Students should understand soprano singing techniques and concepts before practicing and be prepared to sing. The soprano, with her sweet and beautiful voice, is known as the lark of the stage and plays an important role in opera, so it is important to pay attention to the cultivation of the soprano in the training process.

Teaching vocal in Bel Canto

Current research on bel canto in China could be stronger. As a non-native culture, bel canto has only been practiced and studied in China for the last hundred years. In its development, more emphasis has been placed on the theoretical study of the fusion of native vocal culture and bel canto technique. There is little information on the history of "what is bel canto." The history of European vocal music by Shang Jiachao (2009 : 1), the history of Western vocal art by Guan Jinyi (2005 : 1), the history of European vocal music by Liu Xincong and Liu Zhengfu (1999 : 1), and the history of vocal art by Li Chao (2011 : 1) have constructed the development of Western classical vocal music, mainly bel canto, from different perspectives. Still, there are two common problems: firstly, they do not link the "history" to the modern bel canto technique and the "history" of vocal music. However, there are two common problems: one is that the "history" is not linked to the development of the bel canto technique and style in modern times, and the other is that many of the historical statements in the text are not labeled with their sources, lacking scientific rigor. There are almost only a few such monographs on the history of Western vocal music. Still, even so, they do not specify whether the subject of study is bel canto or 'beautiful voice' or 'beautiful song,' but rather extend to the whole of the vocal art so that the content cannot be grasped entirely from the perspective of bel canto.

Current research on bel canto in China could be stronger. As a non-native culture, bel canto has only been practiced and studied in China for the last hundred years. In the course of its development, more emphasis has been placed on the theoretical study of the fusion of native vocal culture and bel canto technique. There is little information on the history of "what is bel canto." The history of European vocal music by Shang Jiachao (2009 : 1), the history of Western vocal art by Guan Jinyi (2005 : 1), the history of European vocal music by Liu Xincong and Liu Zhengfu (1999 : 1), and the history of vocal art by Li Chao (2011 : 1) have constructed the development of Western classical vocal music, mainly bel canto, from different perspectives. Still, there are two common problems: firstly, they do not link the "history" to the modern bel canto technique and the "history" of vocal music. However, there are two common problems: one is that the "history" is not linked to the development of modern bel canto techniques and styles, and the other is that many of the historical statements in the text are not based on sources and lack scientific rigor. There are almost only a few such monographs on the history of Western vocal music. Still, even so, they do not specify whether the subject of study is bel canto or the 'American voice' or 'American song,' but rather extend to the whole of the vocal arts so that the content is not fully grasped from the perspective of bel canto. The study of bel canto is not specified as a 'bel canto,' 'beautiful voice,' or 'beautiful song.' In addition, many bel canto studies are included in comprehensive music history works,

such as a General History of Western Music, Shen Xuan's (2009 : 1) A Brief History of Western Music, translation of A History of Western Music, which is all more authoritative works on music history in China. Translation of the history of music from the perspective of the development of human civilization, Civilisation in Western Music is also an important reference work on the development of Bel canto. Although there are many books and essays on the history of music, the standard of the works varies, and most of them deal with bel canto in a general way, with similar content and lack of evidence. Hence, their academic value could be improved. The early stages of the formation and development of the bel canto are poorly documented, surviving in several comprehensive musical treatises and works, such as Wu Weixi's (2012 : 5) treatise on Greco-Roman music, 'The People's Teacher and the "Catataxis" - An Examination of Music and Musical Concepts in Ancient Greek Tragedy and Musical Concepts in Ancient Greek Tragedy.

The study of bel canto in Western countries is relatively well-developed and covers all aspects of its connotations and extensions. It includes the history of vocal development, vocal teaching, the study of different styles and genres, thematic studies of several 'golden' periods of development (e.g., the Baroque period with the prevalence of brown singers, the operatic era of Rossini, Bellini, and Donizetti), as well as other technological tools and interdisciplinary studies derived from bel canto voice techniques or stage performances. A History of Bel Canto by Rodolfo Celletti, Bel Canto in its Golden Age by Philip A. Duey, Giovanni Battista Rubini, And the Bel Canto by Dan H. Marek Tenors: History & Technique by Dan H. Marek and Historical Vocal Pedagogy Classics by Berton Coffin all reflect on the development of bel canto vocal music from different perspectives in the form of 'histories,' some focusing on vocal pedagogy, others on the development of vocal music. Some focus on the teaching of vocal music, others on the singing of the singers. In defining the temporal or historical scope of their subjects, most of these studies dissect bel canto-related techniques directly from a contemporary or historical perspective as far back as the late sixteenth and early seventeenth centuries. At the same time, few works trace the origins of Western vocal music in detail. This phenomenon is, of course, consistent with the prevailing academic perception since the specific vocal concepts and aesthetic requirements of the art of vocal music, as published in the preface to *Nuove Musiche* by Giulio Caccini (1546-1681) in 1601, is generally considered to be the earliest verifiable written documentation of the technical style of bel canto. The various stages of the formation and development of bel canto before Caccini are scattered throughout many works on the history of music and vocal music. For example, in Giovanni Comotti (1989)'s *Music in Greek and Roman Culture*, *The Rise of Music in the Ancient World* of Curt Sachs and John G. Landels (1999)'s *Music in Ancient Greece & Rome in Ancient Greece & Rome*, among others. The development of medieval and renaissance music has been studied in a vast array of sources, not only in monographs on medieval music such as Timothy J. Mcgee (1998)'s *The Sound of Medieval Song* but also in general histories such as Oliver Strunk (1998)'s compilation *Source Readings in Music History*. The source readings in *Music History*, compiled by Oliver Strunk, provide a fairly realistic view of what scholars of the eighth, ninth, and even earlier centuries were writing about at the time.

Although no one can deny that the development of the voice before the Caccini is inextricably linked to the eventual formation of the bel canto, it is not, after all, an art form of great substance. Nevertheless, it is difficult to find a complete and relevant study of the evolution of bel canto before the Baroque period, whether in terms of vocal technique, pedagogy, or the performance of works, and they are always scattered in 'fragments' in various

musical texts. After the Baroque period, when bel canto entered its main formative period with the birth and development of opera, research on vocal education began to develop. Technological advances have made the available data more abundant and complete.

In the 20th century, bel canto was well developed, and a complex system of interdisciplinary studies was formed. During this period, the first Enrico Caruso (Caruso), Lilli Lehmann (Lehmann), Gino Bechi (Bechi), and many other vocal masters made outstanding contributions to the study of bel canto technique in their rich practice, such as Lehmann's book *How to sing*; Cornelius L. Reid Richard Miller, Ingo Titz, D.ralph Applemann and Lucie Manen have also made significant contributions to the study of bel canto technique and its pedagogical application. Analysis, 'Essays on the Nature of Singing,' Titze's 'Voice Research and Technology: Concone's Thirty Exercises - An Interesting Variation,' Mann's 'Bel Canto: The Teaching of the Classical Italian Song-Schools, Its Decline, and Restoration,' Miller's 'Solutions for Singers: Tools for Performers and Teachers', Training Soprano Voices, Appelman's *The Science of Vocal Pedagogy*, etc. On the other hand, bel canto's research has made more extensive use of modern technology, with more elaborate branches of research, and has been combined with many interdisciplinary disciplines such as physiology, medicine, physics, psychology, and linguistics, and has achieved new results. For example, William Vennard's scientific research on the vocal mechanism of singing has led to the publication of *Singing: The Mechanism and Technics*, as well as acoustic research on the resonance peak of bel canto singing, the results of which have been published in major acoustic journals such as the *Journal of Voice*. Among them, Johan Sundberg's research at the Royal Institute of Technology is the most representative, with papers such as "Level and Center Frequency of Singer's Formant" and "Text Intelligibility and the Singer's Formant-A Relationship? Pabon et al. published 'Effects on Vocal Range and Voice Quality of Singing Voice Training: The Classical Trained Female Voice' by Pabon et al. and 'Singer's Formant in Sopranos: Fact or Fiction' by Weiss et al. are also important references for the study of bel canto vocal technique.

Professor Jin Tielin (2005 : 1) gave an important academic presentation on issues related to folk vocal music at the 2005 National Folk Vocal Forum held at the Shenyang Conservatory of Music. The main content of the lecture was: reviewing the history of the emergence and development of folk vocal music in China, saying that folk vocal music has made an important contribution to the times and, that its "development path is very broad,"; that "original" folk songs are the foundation of folk vocal music and that the two are not contradictory; expressing his views on the "scientific nature" of vocal music. He expressed his views on the "scientific nature" of vocal music. He also reported on the forthcoming establishment of the China National Vocal Music Research Association. Professor Huang Wenjie (2006 : 1) discusses the emotional expression of singing in vocal music teaching. By analyzing the aesthetic meaning of the emotional expression in vocal singing, the importance of training students to study music scores, analyze the content of works, set up singing situations, grasp the relationship between "emotion and technique," and control will and emotion, he summarises the important role and central position of emotional expression in singing in vocal music teaching.

Li Shoumin (2007 : 1) summarises the practice and experience of vocal music teaching over the past 20 years, gives a preliminary theoretical overview, and proposes some ideas. One is to combine the teaching plan of vocal teaching, the selection of teaching materials for vocal teaching, and the cultivation of basic theory and comprehensive quality in the teaching

of skills to reasonably carry out teaching and pay attention to the teaching process; the second is to use students' actual singing ability, vocal theory knowledge to guide vocal practice activities and the basic ability of vocal teaching and so on. The course is designed to objectively and scientifically assess the effectiveness of teaching. We want to explore a more scientific and reasonable model for vocal teaching in terms of teaching methods, forms, and contents.

Wei Yijun (2008 : 1) points out that the Bel Canto singing method originated in Italy, where the subvocal and vowel connections are smooth, and the position of the letters is clear, making it suitable for singing in the Italian language. The structure of our language is more complex. It has its own rules, so if we rigidly apply the Italian language to the American singing style, we will lose sight of what we are doing and have the consequence of not being able to bite the words. Some people sing foreign vocal works with excellent performance but sing Chinese songs with good voice, but the language needs to be clearer and more accurate, so they cannot fully express their feelings.

Conclusion

China attaches great importance to studying American vocal techniques and the artistic value of singing. As a difficult vocal singing technique, the soprano requires extremely solid training to achieve a better sound through singing-specific works. The basic methods of vocal training in singing have been studied by many, and as a difficult vocal technique, the soprano has its characteristics. The teacher's habits, experiences, and preferences impact the student's teaching activities, while the student's perceptions, attitudes, and comprehension also influence the learning progress. The performance of a coloratura soprano requires extremely solid skills training to achieve a better sound through the singing of specific pieces.

References

- Bo, L. (2011). On the Mastery of Singing Techniques and Styles in National Vocal Music Teaching—Professor Ma Qihua's Thoughts on Diversity in Vocal Music Teaching. *Music Creation*, (1).
- Guan, J. (2005). *History of Western Vocal Art*, Beijing. People's Music Publishing House.
- Guo, L. (2014). Philosophical Reflections on the Development of Chinese Folk Vocal Music. *Shanxi University*, (6).
- Huang, W. (2006). Analysis of Emotional Expression in Singing in Vocal Music Teaching. *Journal of Jimei University (Educational Science Edition)*, (02).
- Jin, T. (2005). The Current Situation and Innovation of National Vocal Music Teaching—Professor Jin Tielin's academic report on the "2005 National Vocal Music Forum". *Chinese Music*, (04).
- Li, C. (2011). *History of the Development of Vocal Art*. Beijing. Central Conservatory of Music Publishing House.
- Li, M. (2022). Artistic characteristics and training techniques of the florid soprano. *Yellow River Voices*, (20).
- Li, M. (2020). A study of the singing techniques and styles of Coloratura Soprano of the Bel canto period. *Art Education*, (7).
- Li, P. (2006). Reflections on the Development of Diversity in National Vocal Music. *People's Music*, (09).

- Li, S. (2007). Discussion on Constructing a Scientific and Reasonable Vocal Music Teaching Model——Some Ideas on Vocal Music Teaching Reform in Colleges and Universities. *Chinese Music*, (03).
- Liu, P. (2020). Research on the training of florid soprano in college vocal teaching. *Art Education*, (10).
- Liu, X., & Liu, Z. (1999). *History of European Vocal Music*. Beijing. China Youth Press.
- Shang, J. (2009). *History of European Vocal Development*. Beijing. China Radio and Television Press.
- Shen, X., Gu, W., & Tao, X. *A Compendium of Western Music History*. Shanghai. Shanghai Music Publishing House.
- Wang, S. (2013). *The Development of Chinese Folk Vocal Diversity and the Exploration of its Spiritual Use in Vocal Music Teaching for Senior Teachers*. Harbin Normal University.
- Wei, Y. (2008). Coloratura Art Songs Application in Vocal Music Teaching. *People's Music*, (04).
- Wu, W. (2012). The End of Antiquity and the Origin of the Middle Ages. *New Voices in Music*, (3).
- Zheng, Y. (2007). The Singing of Coloratura Soprano Arias. *Journal of Liaoning Institute of Education and Administration*, (11).

อำนาจกลุ่มผลประโยชน์กับกระบวนการนโยบาย

Powers of Interest Groups and Policy Processes

ธนิกันต์ ศรีจันทร์¹ และ ภักดี โพธิ์สิงห์²

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ¹, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม²

Thanikarn Srichan¹ and Phakdee Pho Singh²

Rajabhat Chaiyaphum University¹, Maha Sarakham Rajabhat University², Thailand

Corresponding Author, E-mail: praewpanprajakko@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอถึงอำนาจ กลุ่มผลประโยชน์กับกระบวนการนโยบาย ประกอบด้วย อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ และกระบวนการนโยบาย ซึ่งกลุ่มคนที่มีอำนาจ อำนาจ (Power) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่สามารถทำให้อีกบุคคลหนึ่งปฏิบัติตามในสิ่งที่บุคคลนั้นต้องการ ส่วน อำนาจที่เรียกว่า (Authority) อำนาจในการบังคับบัญชา โดยให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ กลุ่มคนที่มีผลประโยชน์ กลุ่มบุคคลที่มีลักษณะของการรวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ คล้ายคลึงกันมาทำกิจกรรมร่วมกัน อีกอย่างคือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันนั้นก็เพื่อแสวงหา หรือมี อิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะ กระบวนการนโยบาย ได้แก่ การก่อตัวนโยบาย การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย รวมถึงการต่อเนื่อง,การทดแทน,การ สิ้นสุดนโยบาย จากกระบวนการนโยบายสาธารณะตั้งแต่การเริ่มต้นนโยบายไปจนถึงสิ้นสุดนโยบาย ซึ่งต้อง อาศัยผู้มีอำนาจในหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ในแต่ละกระบวนการนโยบาย ในกระบวนการนโยบายนั้นก็ อาจจะมีผู้มีผลประโยชน์นอกเหนือจากผู้ปฏิบัติงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง ซึ่งเข้ามาทำให้เกิดประโยชน์แอบ แฝงของส่วนราชการกับกลุ่มผลประโยชน์ส่งผลต่อการดำเนินกระบวนการนโยบายในแต่ละขั้นตอน กระบวนการเกิดนโยบาย ซึ่งมีผลทำให้เกิดนโยบายหรือไม่เกิดนโยบายขึ้นก็ได้

คำสำคัญ : อำนาจ; กลุ่มผลประโยชน์; กระบวนการนโยบาย

* วันที่รับบทความ : 16 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 21 กุมภาพันธ์ 2566; วันตอบรับบทความ : 22 กุมภาพันธ์ 2566

Received: February 16 2023; Revised: February 21 2023; Accepted: February 22 2023

Abstracts

This article focuses on the power, Interest groups, and policy processes consist of powers, interest groups, and policy processes. The group of people with power, Power (Power) refers to the ability of a person to make another person act according to what that person wants. The power called (Authority) power to command by allowing others to perform their duties as required by law, group of people with benefits, group of people who are characterized by an agglomeration with purpose and same interests do activities together. The other is that a person or group of people who come together to seek or influence on public policy, Policy processes: Policy formation, Policy formulation, Policy decision, Policy Implementation, and Policy evaluation. Including continuation, substitution, termination of a policy. From the process of public policy from the inception of the policy to the end of the policy. This requires a person with authority to act as an operator in each policy process. In the policy process, there may be stakeholders other than those directly authorized to act. Which leads to hidden benefits of government agencies and interest groups affecting the implementation of the policy process in each step of the policy process. Which has the effect of creating a policy or not creating a policy.

Keywords : Power; Interest groups; Policy processes

บทนำ

ในกระบวนการทำงานของภาครัฐสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ ซึ่งประชาชนเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการปฏิบัติงานของภาครัฐ ถ้าในกระบวนการเกิดนโยบายสาธารณะให้ประชาชนได้สามารถแสดงความคิดเห็นและแสดงความต้องการของตัวเองได้ ภาครัฐก็จะสามารถทำงานตอบสนองต่อความต้องการของภาคประชาชนมากขึ้นด้วย นอกเหนือจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายแล้ว ยังมีกลุ่มผู้มีผลประโยชน์ที่มีผลต่อกระบวนการนโยบายตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดกระบวนการนโยบาย หนึ่งในกระบวนการนโยบายขั้นตอนที่สำคัญมากกระบวนการหนึ่งคือการกำหนดนโยบาย ซึ่งมีตัวแบบในการที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายก็คือตัวแบบกลุ่ม (Group Model) พิจารณานโยบาย สาธารณะคือจุดดุลยภาพระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคม นโยบายสาธารณะจะสะท้อนให้เห็นถึงจุดร่วมของผลประโยชน์ระหว่างกลุ่ม กลุ่มใดมีอิทธิพลมาก นโยบายจะเอนเอียงไปทางนั้น จะเห็นว่ากลุ่มอำนาจและกลุ่มผลประโยชน์ ส่งผลต่อกระบวนการนโยบายในทุกขั้นตอน ในกระบวนการของนโยบาย (Policy process) ประกอบด้วย

1. การก่อตัวนโยบาย (Policy formation) เป็นขั้นตอนการระบุปัญหาให้ชัดเจนเพื่อเป็นฐาน กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาสาธารณะ ได้แก่ การวิเคราะห์ลักษณะปัญหาสาธารณะสาเหตุ ผลกระทบต่อสังคม ประเด็นสาธารณะ (Public issue) ภายหลังจากการทราบลักษณะปัญหานโยบาย ชัดเจนแล้ว ดำเนินการ

กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาโดยทำให้ทราบถึงลำดับความสำคัญของ นโยบายที่จะต้องทำและการเลือกใช้นโยบายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. การกำหนดนโยบาย (Policy formulation) การกำหนดนโยบายถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมการเมือง และการบริหารอื่นๆ ตามมา ผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายสาธารณะ มีหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ ฯลฯ เรียกว่า ตัวแสดงในกระบวนการนโยบายสาธารณะ (Actors) เช่น ตัวแสดงในภาครัฐ ตัวแสดงในภาคสังคม ตัวแสดงในระบบระหว่างประเทศ

3. การตัดสินใจนโยบาย (Policy decision) หรือการเลือกนโยบายเป็นการเลือกวิถีทางหรือแนวนโยบายที่เหมาะสมที่สุดที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามต้องการ เกณฑ์การพิจารณาตัดสินใจ เลือกนโยบาย เช่น หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักความพอเพียง (Adequacy) หลักความเป็นธรรม (Equity) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หลักความเหมาะสม (Appropriateness) เป็นต้น

4. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหา กลไกที่จะเปลี่ยนตัวนโยบายที่เป็นอักษรไปสู่การปฏิบัติหรือการกระทำให้ได้ รวมไปถึงการพิจารณาหา หน่วยงานหรือองค์กรที่จะเป็นผู้รับตัวนโยบายไปดำเนินการ บังคับใช้ หรือทำให้เกิดขึ้น ทั้งนี้การแสวงหา กลไกหรือหน่วยงานที่จะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสำเร็จหรือความล้มเหลว ของตัวนโยบาย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (1) การมอบนโยบายให้กับหน่วยงานเกี่ยวข้องเพื่อนำนโยบายมา วิเคราะห์กำหนดพันธกิจ (2) การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่จะต้องตอบสนองนโยบายของรัฐบาล (3) หน่วยงานระดับรองทำการดัดแปลงยุทธศาสตร์หน่วยงานหลัก โดยการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกลยุทธ์ (4) กำหนดโครงการเพื่อตอบสนองแต่ละกลยุทธ์ที่วางไว้

5. การประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) เป็นการพิจารณาแผนงานหรือโครงการที่สนองตอบนโยบายว่าสิ่งที่ทำลงไปแล้วได้สร้างการเปลี่ยนแปลงหรือผลลัพธ์อะไรขึ้นบ้าง ตัวแบบที่มัก นิยมใช้สำหรับการประเมินผลนโยบายมี 3 ลักษณะ การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินรวบยอด การประเมินกระบวนการและผลจากนโยบาย และการวิเคราะห์ผลกระทบ เป็นการประเมินผลกระทบของนโยบายที่ได้นำไปปฏิบัติแล้ว

ซึ่งจะเห็นว่ากระบวนการนโยบายทั้ง 5 ขั้นตอนนั้น มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับระบบบริหารงานภาครัฐที่ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของภาครัฐที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ รวมถึงการที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกระทำนโยบายของภาครัฐเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการนโยบายทั้งผู้ที่มีอำนาจหน้าที่และหมายรวมถึงผู้ที่มีผลประโยชน์ในกระบวนการนโยบายด้วย

กลุ่มอำนาจ (Power Groups)

Edgar Schein (1964 : 13-14) ให้นิยามอำนาจ (Power) ว่า คือความสามารถของบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือกลุ่มบุคคลบุคคลหนึ่งกลุ่มบุคคล (Power Groups) ที่ทำให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติหรือวิถีชีวิตได้

ส่วน Robert A. Dahi (1957, pp.202-203) นิยามอำนาจ (Power)m คือความสามารถของบุคคลหนึ่ง ที่จะทำให้บุคคลอีกคนหนึ่ง กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลนั้นต้องการโดยไม่คำนึงว่าบุคคลที่จะต้องกระทำการนั้นมี ความต้องการที่จะทำสิ่งนั้นหรือไม่

Rosabeth Moss Kanter (1977, p.166) ให้นิยาม อำนาจ (power) ไว้ ซึ่งพิจารณาได้ทั้งแง่บวกและแง่ลบ โดยระบุว่า หมายถึงความสามารถที่จะระดมทรัพยากรเพื่อให้ได้มาและใช้ไปตามที่บุคคลปรารถนาหรือต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้เป้าหมายที่ตั้งไว้บรรลุผล

ลักษณะกลุ่มตามนิยามข้างต้น พบว่าบางนิยามมุ่งหมายเพียงตัวบุคคล แต่เราสามารถวิเคราะห์ถึงกลุ่มบุคคลและสรุปได้ว่า อำนาจนั้น หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งสามารถที่จะทำให้บุคคลหนึ่งหรือบุคคลอื่นกระทำการบาง สิ่งบางอย่าง ที่บุคคลนั้นต้องการ หากหมายถึงกลุ่มอำนาจ (power groups) จะหมายถึงลักษณะของกลุ่มที่มี อำนาจครอบงำบุคคลอื่น ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น ต้องยอมสยบ ยินยอมกระทำตามคำสั่งทั้งโดยชอบ และไม่ชอบธรรม ถูกกฎหมายหรือไม่ถูกกฎหมาย

คำว่าอำนาจ ในที่นี้ กำหนดได้เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจที่เรียกว่า Power หมายถึง ความสามารถของบุคคลในอันจะหันเหความคิดเห็น บุคคล องค์กรหรือสถานการณ์ของบุคคลอื่นให้เบี่ยงเบนไปในทิศทางที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง (ดิน ปรัชญพฤตษ์, 2552, น.312) และอำนาจที่เรียกว่า Authority ประเภทหลังนี้หมายถึงอำนาจบังคับบัญชา สิทธิที่ผู้บังคับบัญชาจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมปฏิบัติตามคำสั่งของตน สิทธินี้มี พื้นฐานอยู่บนตำแหน่งที่เป็นทางการ (ตามกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ) การควบคุม การปูนบำเหน็จความดีความชอบ และการลงโทษ อำนาจบังคับบัญชาจึงเป็นอำนาจที่มีความเป็นสถาบันสูง (ดิน ปรัชญพฤตษ์, 2552, น.ร.) ทั้ง 2 ศัพท์มีความหมายและรายละเอียดแตกต่างกัน จะนำเสนอเฉพาะอำนาจหน้าที่ (authority) เท่านั้น

จุมพล หนีมพานิช (2551, น.77) ให้นิยาม อำนาจหน้าที่ (authority) หมายถึงอำนาจที่เป็นที่ยอมรับในสังคมหรือในองค์กรว่ามีความถูกต้องชอบธรรม (legitimated power) อาจเป็นอำนาจตามกฎหมายหรือตามประเพณี อำนาจหน้าที่นี้ เป็นอำนาจที่ไม่ได้เกิดจากการบังคับแต่เพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากความถูกต้องชอบธรรมด้วย

ทฤษฎีอำนาจ

มีนักปราชญ์ กล่าวถึงอำนาจไว้หลากหลายทฤษฎี เช่นนักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่ของพุทธศาสนิกชน ตรัสว่า วโส อิสริย โลก แปลว่า อำนาจเป็นใหญ่ที่สุดในโลก ในที่นี้ จะประมวลแนวคิด ทฤษฎีอำนาจมาเสนอ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ต่อไป

1. ทฤษฎีสถาน (Field Theory) มองอำนาจในฐานะที่เป็นพลัง (force) ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถ กดดันให้อีกบุคคลหนึ่งมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง (Lewin, 1951)

2. ทฤษฎีแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) เป็นการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์เชิงเศรษฐศาสตร์ระหว่างบุคคล 2 คน โดยตั้งสมมติฐานว่าบุคคลทั่วไปจะพยายามดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่ตนมากที่สุด (จุมพล หนิมพานิช, 2551 : 127)

3. ทฤษฎีการตัดสินใจทางรัฐศาสตร์ (Political Science Decision -Making Theory) ปรากฏในงานของ J.D. March (1955 : 431-435) และคณะให้นิยามอำนาจ ว่าเป็นความสามารถในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

4. ทฤษฎีพึ่งพา (Dependency Theory) ทฤษฎีนี้อธิบายการเกิดขึ้นของอำนาจจากสมมติฐานที่ว่า 1) อำนาจเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป 2) ในความสัมพันธ์ทางสังคม แต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์ที่จะต้องพึ่งพาอาศัยกัน และการที่บุคคลหนึ่งพึ่งพาอีกคนหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลที่มีคนอื่นไปพึ่งพามีอำนาจ (จุมพล หนิมพานิช, 2551 : 128)

5. ทฤษฎีความเชื่อถือ (Truth Theory) ทฤษฎีนี้อธิบายการเกิดขึ้นของอำนาจว่า อำนาจสังคมขึ้นอยู่กับ การพึ่งพาระหว่างกันของคนที่มีความสัมพันธ์กันแต่การพึ่งพาดังกล่าวขึ้นอยู่กับความเชื่อถือผู้อื่นหรือองค์การอื่น ความเชื่อถือจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลเชื่อว่าคนอื่นหรือองค์การอื่นนั้นจะทำประโยชน์ให้แก่ตน

6. ทฤษฎี 2 หน้า แห่งอำนาจของ Me Clelland David (จุมพล หนิมพานิช, 2551 : 129-130) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าอำนาจมี 2 หน้า คือ หน้าด้านลบ และหน้าด้านบวก ด้านลบคืออำนาจส่วนตัว (personal power) เป็นอำนาจที่บุคคลใช้เพื่อตัวเอง หรือประโยชน์สำหรับตนเอง ส่วนด้านบวกของอำนาจคืออำนาจสังคม (social power) เป็นอำนาจที่บุคคลใช้เพื่อสร้างการจูงใจ หรือทำให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุผล

ในหน้าด้านบวกนี้ยังแบ่งเป็น 1) เชื่อในระบบหน้าที่ (Belief in the Authority) หมายถึง ผู้บริหาร หรือ ผู้นำเชื่อในระบบอำนาจหน้าที่ 2) เป็นพวกชอบทำงานและประเพณีที่มีระเบียบวินัย (Preference for work and discipline) 3) เป็นพวกที่ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน (Altruism) หมายถึงพวกที่ปรารถนาหรือต้องการให้ บริษัทหรือองค์การพบกับความสำเร็จมากกว่าความปรารถนาหรือความสำเร็จของตัวเอง 4) เป็นพวกที่เชื่อใน ความยุติธรรม (Belief in justice) ข้อนี้หมายถึงผู้มีอำนาจหรือผู้บริหารเชื่อในความยุติธรรม มักจะเป็นผู้บริหาร ที่น่าเชื่อถือ ว่าเป็นสิ่งที่พึงค้นหา

7. ทฤษฎีการวิเคราะห์อำนาจของ Etzioni (Amitai Etzioni) ทฤษฎีนี้ระบุถึงอำนาจ 3 ประเภท คือ 1) อำนาจบังคับ (Coercive Power) เป็นอำนาจที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกขององค์การ โดยการบังคับให้พวกเขาดำเนินการบางสิ่งบางอย่าง โดยมีการขู่เชิญหรือบังคับหากไม่ทำกระทำตามจะถูกลงโทษ 2) อำนาจอรรถประโยชน์ (Utilitarian Power) เป็นอำนาจที่มีการจัดการรางวัลหรือผลตอบแทนให้กับพวกเขา ถ้าพวกเขาดำเนินการบางสิ่งบางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ พวกเขาจะได้ประโยชน์ 3) อำนาจเชิงปทัสสถาน (Normative Power) เป็นอำนาจที่มีอิทธิพลต่อสมาชิก โดยการใช้ความรู้ที่พวกเขาต้องการเป็นอย่างมากเพื่อเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ (จุมพล หนิมพานิช, 2551 : 130-131)

ดังนั้น อำนาจอาจสรุปได้ 2 ความหมายคือ อำนาจ (Power) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่สามารถทำให้อีกบุคคลหนึ่งปฏิบัติตามในสิ่งที่บุคคลนั้นต้องการ ส่วนอำนาจที่เรียกว่า (Authority) อำนาจในการบังคับบัญชา โดยให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ ทฤษฎีอำนาจ 1. ทฤษฎีสถาน (Field Theory) 2. ทฤษฎีแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) 3. ทฤษฎีการตัดสินใจทางรัฐศาสตร์ (Political Science Decision -Making Theory) 4. ทฤษฎีพึ่งพา (Dependency Theory) 5. ทฤษฎีความเชื่อถือ (Truth Theory) 6. ทฤษฎี 2 หน้า แห่งอำนาจของ Me Clelland David 7. ทฤษฎีการวิเคราะห์อำนาจของ Etzioni (Amitai Etzioni)

ลักษณะกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Groups)

คือกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะของการรวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ คล้ายคลึงกันมาทำกิจกรรมร่วมกัน และที่พิเศษอีกอย่างคือ การเข้าไปร่วมกิจกรรมดังกล่าวนี้มิได้เป็นเพียง วัตถุประสงค์หรือผลประโยชน์ร่วมกันเท่านั้น แม้กระทั่งทัศนคติของแต่ละบุคคลในกลุ่มยังมีทิศทางเดียวกัน (Truman, 1951 & Bentley, 1980)

ลักษณะกลุ่มผลประโยชน์อย่างกว้างๆ อีกอย่างคือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันนั้นก็เพื่อแสวงหา หรือมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะ (public policy) การเมืองที่เป็นประชาธิปไตย (democratic politics) โดยพยายามจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล (จุมพล หนิมพานิช, 2552 : 51-52)

แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์ และกลุ่มที่มีอิทธิพลอยู่ในพื้นที่ Duverger (1972 : 102) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์ไว้ว่า “กลุ่มผลประโยชน์ไม่มีบทบาทโดยตรงในการแสวงหาอำนาจ แม้ว่าจะมีอิทธิพลต่อศูนย์อำนาจ แต่ก็อยู่ภายนอกศูนย์อำนาจ พยายามที่จะโน้มน้าวบุคคลที่มีอำนาจ แต่ไม่พยายามที่จะเสนอกลุ่มของตนเองเข้ามาเพื่อครอบครองอำนาจแทนอย่างเป็นทางการ ” ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของจันทนา สุทธิจारी (2549 : 13-21) ที่กล่าวว่า กลุ่มผลประโยชน์ไม่ใช่องค์การทางการเมือง กิจกรรมเกิดขึ้นเพื่อผลักดันทางการเมือง ไม่ใช่กิจกรรมที่สำคัญที่สุดของกลุ่มผลประโยชน์ แต่กลุ่มผลประโยชน์บางกลุ่มสามารถทำตนเป็นกลุ่มอิทธิพลทางการเมืองได้ในบางสถานการณ์หากมีเงื่อนไขบางอย่างเอื้ออำนวย เช่น ความ

ใกล้ชิดกับศูนย์อำนาจทางการเมือง คุณสมบัติของสมาชิก ฐานการเงินของสมาชิกกลุ่ม หรือสมาชิกกลุ่ม บางคนก้าวล่วงเข้าไปมีอำนาจในระบบการเมือง ก็อาจส่งผลให้กลุ่มผลประโยชน์นั้นกลายเป็นกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง เมื่อมีอิทธิพลมากขึ้น กลุ่มอิทธิพลดังกล่าว ก็อาจจะมีการพัฒนานำไปสู่การเป็นกลุ่มการเมืองที่เป็นทางการ หรือเป็นพรรคการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งในการเมืองระดับท้องถิ่นและการเมืองระดับประเทศได้ วูดตัน (Wootton, 1970) กล่าวว่า กลุ่มผลประโยชน์เป็นองค์กรที่แสวงหาอิทธิพลเหนือนโยบายสาธารณะ (Public Policy) แต่ในขณะเดียวกันก็จะปฏิเสธที่จะรับผิดชอบกิจการสาธารณะหรือปฏิเสธที่จะรับผิดชอบต่อการปกครองประเทศการเรียกร้องของกลุ่มผลประโยชน์ หากได้กระทำการเรียกร้องข้อเสนอของตน โดยผ่านสถาบันใด ๆ ของรัฐบาล กลุ่มผลประโยชน์นั้นก็จะกลายเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง (Political interests group) และเมื่อใดกลุ่มผลประโยชน์ได้ปฏิบัติการในระดับการเมืองกลุ่มนี้จะเรียกว่า กลุ่มผลักดัน (Pressure Group) และนอกจากนี้คำกล่าว ของ Mahler (1995 : 143) ระบุว่า การที่คนมารวมกันโดยรับรู้เข้าใจว่านั่นคือ ผลประโยชน์ของพวกเขาที่ต้องทำ กลุ่มผลประโยชน์จึงเป็นไปยังทฤษฎีพหุนิยม ที่เชื่อว่าปัจเจกชนมารวมกลุ่มกันเพราะพวกเขาคิดว่า พวกเขาจะเป็นตัวแทนที่ดีกว่าและมีอิทธิพลทางการเมืองได้มากกว่าในการทำอะไรคนเดียว Truman (1955 : 37) ได้ให้ความหมายของคำว่า กลุ่มผลประโยชน์ หมายถึง กลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีทัศนคติพื้นฐานร่วมกันในการเรียกร้องสิทธิเหนืออื่นๆ ในสังคม เพื่อความมั่นคงดำรงไว้หรือส่งเสริมเพิ่มพูนแบบพฤติกรรมซึ่งทำให้ปรากฏอยู่ด้วยทัศนคติร่วมกันแต่ถ้าเพียงเรียกร้องผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ก็ยังไม่ถือว่าเป็นพฤติกรรมทางการเมือง แต่ถ้ากลุ่มผลประโยชน์ไปเรียกร้องเอากับสถานรัฐบาลเมื่อไร กลุ่มเหล่านี้จะกลายเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง และสมพงษ์ ชูมาก (2548 : 1) ยังกล่าวไว้ว่า กลุ่มผลประโยชน์ ยังหมายรวมถึงกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม เช่น กลุ่มกรรมกร กลุ่มลูกจ้าง กลุ่มชาวนากลุ่มชาวสวน สมาคมและกระบวนการต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเหล่านี้จะมีบทบาทในการบีบบังคับทางการเมืองต่อฝ่ายปกครอง ตามแต่ลักษณะกลุ่มและตามสถานการณ์ทางการเมือง

ดังนั้น กลุ่มผลประโยชน์ คือกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะของการรวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ คล้ายคลึงกันมาทำกิจกรรมร่วมกัน อีกอย่างคือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันนั้นก็เพื่อแสวงหา หรือมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะ (public policy) การเมืองที่เป็นประชาธิปไตย (democratic politics) โดยพยายามจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

นโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะ คือแนวทางที่ภาครัฐกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ประเทศในด้านต่างๆ เพื่อยกคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ เป็นตัวกำหนดทิศทางของ ประเทศเนื่องจากรัฐบาล หรือฝ่ายบริหารจะต้องแถลงนโยบายแห่งรัฐ ตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการประเทศ ดังความหมายสาธารณะของ โทมัส อาร์ ดาย ที่กล่าวว่า นโยบายสาธารณะคือสิ่งใดก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำ (Dye, 1984) มีขั้นตอนของนโยบายดังนี้

1. การก่อตัวของนโยบาย (Policy Formation) ซึ่งอาจเกิดจากข้อเรียกร้อง ปัญหา การเปลี่ยนแปลงปัจจัยแวดล้อมต่างๆ กลุ่มผลประโยชน์ โดยมองว่า ตัวปัญหา คืออะไร อะไรเป็นสาเหตุของปัญหา และจะได้รับความสนใจจากผู้กำหนดนโยบาย อย่างไร (Jame E. Anderson, 1979) นอกจากนั้นปัญหาสาธารณะมักมีความซับซ้อน ขาดความชัดเจน และมีความละเอียดอ่อนและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลง ไป (William N. Dunn, 1994) ซึ่งมีรูปแบบเกี่ยวกับการก่อตัวของนโยบายสาธารณะ 4 รูปแบบดังนี้ 1) แบบถังขยะ (Garbage Model) ที่เป็นการนำ ปัญหาที่เกิดขึ้น มาจับคู่กับวิธีการหรือแนวทางการแก้ไขที่มีอยู่แล้ว หรือเป็นการจับแพะชนแกะ (Charles H. evine, 1985) 2) ตัวแบบชุมชนนโยบาย (Policy Communities) 3) ตัวแบบผู้ประกอบการนโยบาย (Policy Entrepreneurs) และ 4) ตัวแบบหน้าต่าง นโยบาย (Policy Window) มองว่าการที่จะเข้าสู่วาระนโยบายจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และโอกาส หรือเข้าทำ นองที่ว่า “ต้องรีบตีเหล็กเวลาร้อน”

2. ขั้นตอนการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเข้าสู่วาระนโยบายของปัญหา นโยบายไม่ได้หมายความว่าปัญหาทุกปัญหจะถูกกำหนดเป็นนโยบายทั้งหมด ซึ่งอาจ เกิดจากปัจจัยหลายอย่างเช่น การสกัดกั้นจากผู้กำหนดนโยบาย ข้าราชการประจำ ถอนบางเรื่องออก ความล่า เียงของระบบการเมือง เป็นต้น (Dye, Thomas R., 1984) โดยขั้นตอนการกำหนดนโยบายสาธารณะมีรูปแบบของการกำหนดนโยบาย 4 รูปแบบดังนี้ 1) ตัวแบบเหตุผล (Rational Model) 2) ตัวแบบค่อยเป็นค่อยไป (Incremental Model) 3) ตัวแบบชนชั้นนำ (Elite Model) และ 4) ตัวแบบกลุ่ม (Group Model)

3. ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่สำคัญ และเป็นขั้นตอนที่ ข้าราชการประจำ ได้เข้าไปมีบทบาทอย่างมากในการนำ นโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมี 6 รูปแบบคือ 1) ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (Rational Model) 2) ตัวแบบทางด้าน การจัดการ (Management Model) 3) ตัวแบบการพัฒนาองค์การ (Organization Development Model) 4) ตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ (Bureaucratic Process Model) 5) ตัวแบบทางการเมือง (Political Model) และ 6) ตัวแบบทั่วไป (General Model) (Jantharasorn, Woradech (1985)

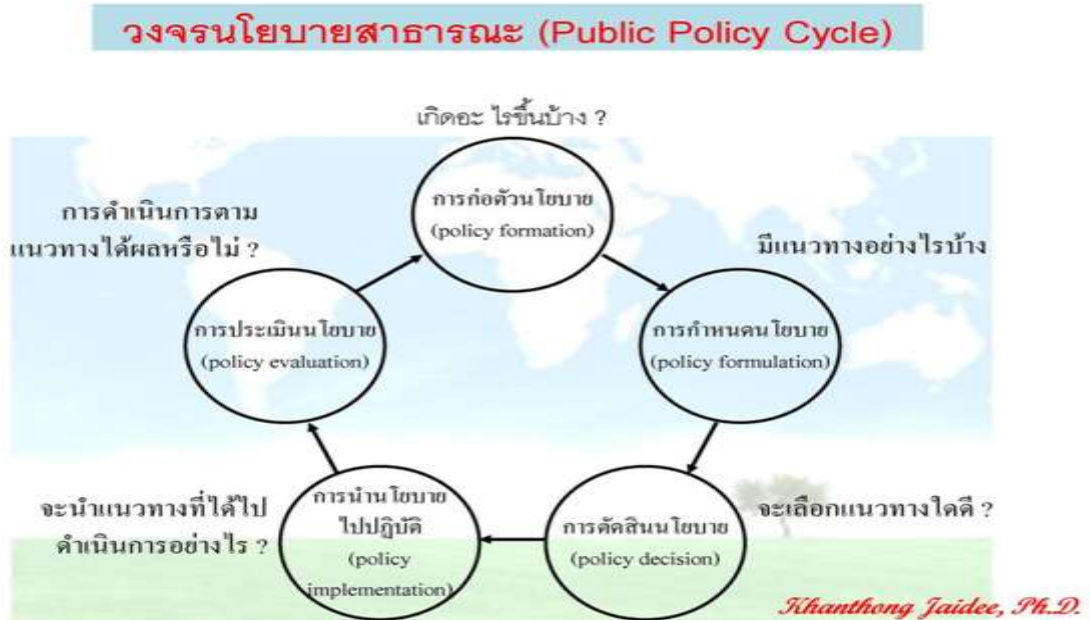
4. ขั้นตอนการประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) เป็นการประเมิน ถึงผลกระทบเชิงบวกเชิงลบ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของนโยบายโดยใช้เครื่องมือ ต่างๆ ในการ ซึ่งรูปแบบการประเมินผลนโยบายประกอบด้วย การประเมินแบบกำกับ ติดตาม (Policy Monitoring) การวัดประสิทธิภาพ (Efficiency Measurement) และการวัดประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือ ต่างๆ เพื่อให้ได้ผลของการนำ นโยบายไปปฏิบัติและนำ ไปสู่การตัดสินใจต่อไป

5. ขั้นตอนความต่อเนื่อง/การทดแทน/สิ้นสุด/ปรับปรุง (Policy Maintenances, Successions, Terminations) เป็นขั้นตอนของการนำ ผลที่ได้จากการประเมิน มาวิเคราะห์เพื่อนำ ไปสู่การตัดสินใจในความต่อเนื่อง/การทดแทน/สิ้นสุด/ปรับปรุง ของนโยบาย (Sirisumphun, Thosapon. 1992) จากกระบวนการนโยบายสาธารณะตั้งแต่การก่อตัวนโยบาย จนถึงการตัดสินใจ ของขั้นตอนความต่อเนื่อง/การทดแทน/สิ้นสุด จะเห็นได้ว่า ทุกขั้นตอนล้วนมีความสำคัญ และต้องอาศัยความร่วมมือทุกภาคส่วน รวมทั้งคุณธรรม และจริยธรรม ของการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลและผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนต่อไป

กระบวนการนโยบายสาธารณะ

ที่มา : โชคชัย อาชาสนา กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ

จากการศึกษาถึงเรื่องกระบวนการนโยบาย (Policy Process) นั้นจะเห็นได้ว่าเรื่อง ของนโยบายเป็นเรื่องที่มีความสำคัญตั้งแต่ จุดเริ่มต้น คือตั้งแต่การก่อร่างนโยบาย (Policy Formation/Formulation) การนำนโยบายไป ปฏิบัติ (Policy Implementation) การประเมิน นโยบาย (Policy Evaluation) ตลอดจนถึงการ ยุตินโยบาย (Policy Termination) ซึ่งนโยบาย อาจมีการต่อเนื่อง หรือการทดแทนนโยบายใหม่ เมื่อ นโยบายเดิมสิ้นสุดลง (Maintenance or Succession Policy) (Dunn, 1981) ทั้งหมด ล้วนเป็นกระบวนการ ที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน และ นอกเหนือไปจากนั้น แนวคิดของ Michael Howlett และคณะ ยังมีมุมมอง เพิ่มเติมว่า นโยบายยังมีความเชื่อมโยงไปอีกหลายภาคส่วน เช่นเครือข่ายนโยบาย (Policy Network) ภาครัฐ (State) ภาคประชาสังคม (Society) รวมไปถึงการโต้แย้งของคนในชุมชน (Discourse Community) ระบบ ที่เกี่ยวกับนานาชาติ (International System) ที่ต้องคำนึงถึง ผลกระทบในส่วนที่นานาชาติให้ความสนใจอยู่ ด้วย เพราะทุกประเทศต้องมีปฏิสัมพันธ์กันในมิติ ต่างๆ เพราะประเทศไทยก็เป็นส่วนหนึ่งของ ประชาคมโลก ด้วย ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย

ดังนั้น กระบวนการนโยบายสาธารณะการก่อตัวนโยบาย การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย รวมถึงการต่อเนื่อง,การทดแทน,การสิ้นสุดนโยบาย นั้น เป็นกระบวนการที่เริ่มนโยบายไปจนถึงสิ้นสุดนโยบาย เพื่อนำไปสู่การทำนโยบายที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ประชาชน

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการก่อตัวนโยบาย

การก่อรูปนโยบาย (policy formulation) เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยเป็นการตัดสินใจว่าอะไรที่เป็นปัญหา ซึ่งมีความสำคัญมากกว่าการตัดสินใจเลือกทางแก้ไขปัญหา ผู้ที่เกี่ยวข้องในข้อเสนอแนะนโยบายได้แก่ โดยองค์การวางแผนนโยบาย ข้าราชการในหน่วยงานหรือองค์การ ภาครัฐ ปรธานาธิบดี ผู้แข่งขันทางการเมืองและข้าราชการ และที่สำคัญที่สุด คือสื่อมวลชน ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญ (Dye, 1984, P. 332) กลุ่มศึกษาพิเศษหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วยภาคเอกชนและข้าราชการ สภานิติบัญญัติและสุดท้ายคือกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องหลักในการก่อตัวนโยบาย

ความสำคัญของการก่อรูปนโยบายนอกเหนือจากเป็นกระบวนการที่สร้างขึ้นทำให้เกิดความชัดเจนในการมองเห็นปัญหา ทางเลือก แนวทาง และความเป็นไปได้ในมิติต่าง ๆ ของนโยบายแล้ว ยังเป็นขั้นตอนสำคัญที่เป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนในการวิเคราะห์ แยกแยะ และแบ่งภาระความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดแนวทางการแก้ไขได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ทั้งนี้ การก่อรูปของนโยบายประกอบไปด้วยกิจกรรม 2 แบบ คือ (1) การตัดสินใจโดยทั่วไปว่าจะทำอะไร และ (2) การร่างกฎหมายหรือระเบียบบริหาร

ดังนั้น การก่อตัวนโยบายจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดนโยบายไม่ว่าจะเกิดจากปัญหาที่มีอยู่หรือเกิดจากการต้องการพัฒนาประเทศของภาครัฐ ล้วนมีความเกี่ยวข้องต่อผู้มีอำนาจในการก่อรูปนโยบาย และกลุ่มผลประโยชน์ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อนโยบายจึงมีส่วนผลักดันให้นโยบายนั้นๆเกิดขึ้นมา

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย

แนวคิดการเมืองในการกำหนดนโยบาย เป็นการอธิบายความหมายคำว่าการเมืองของนักวิชาการ “David Easton” (1953) กล่าวว่าการเมืองเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดสรรแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ ให้แก่สังคมอย่างชอบธรรม และ Harold D. Lasswell (1950) ปรมาจารย์ด้านรัฐศาสตร์ ชาวอเมริกันที่กล่าว ว่า “การเมือง หมายถึงการได้มาซึ่งอำนาจ เพื่อที่จะตัดสินว่าใครจะได้อะไร เมื่อใด และอย่างไร คำว่า “อำนาจ” ในที่นี้หมายถึงพลังอะไรบางอย่างที่จะสามารถบังคับ ให้คนหรือกลุ่มบุคคลที่มีพลังน้อยกว่า กระทำตามที่ต้องการ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เป็นกรอบในการอธิบายคำว่า “การเมือง” แนวคิดนโยบายสาธารณะ มีนักวิชาการให้ความหมาย ประกอบด้วย David Easton (1953) ให้ ความหมายนโยบายสาธารณะว่า หมายถึง การจัดสรรผลประโยชน์หรือสิ่งที่มีคุณค่าระหว่างปัจเจกชน และกลุ่ม ผลประโยชน์ต่างๆ ในระบบสังคมการเมือง และ วรเดช จันทรร (2547) ได้ให้ความหมายของนโยบาย สาธารณะว่า หมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่รัฐจัดขึ้น หรือแผนงานหรือโครงการ หรือแนวทางปฏิบัติที่รัฐหรือ หน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้นเพื่อ เจตนาในการแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การกำหนดนโยบาย เป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการนโยบายสาธารณะ เมื่อกำหนดนโยบายได้แล้วก็จะนำไปสู่การนำนโยบายไปปฏิบัติจริงต่อไป เช่นนี้จึงต้องทำความเข้าใจกับผู้กำหนดนโยบายและผู้ที่เกี่ยวข้องและประเภทของการกำหนดนโยบายด้วย อีกทั้งยังต้องตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่าแม้ว่าในกระบวนการกำหนดนโยบายจะมีฐานคิดที่ว่าทุกอย่างเปิดอย่างเปิดเผย ประชาชนหรือตัวแทนมีส่วนผลักดันการตัดสินใจและการกำหนดนโยบาย กระนั้นยังมีระเบียบวาระอีกประเภทหนึ่งที่คนส่วนน้อย ซึ่งมีอำนาจเหนือรัฐเป็นผู้ผลักดันแต่กลับมีผลในทางนโยบายเรียกว่า “ระเบียบวาระ ซ่อนเร้น” ด้วยเหตุนี้ระเบียบวาระ ซ่อนเร้นจึงเป็นตัวชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย เนื่องจากมีคนที่ได้รับผลประโยชน์เพียงด้านเดียวหรือมีคนที่อ้างความเป็นตัวแทน แต่ไม่ใช่ตัวแทนที่แท้จริง จะเห็นได้ว่า การกำหนดนโยบายสาธารณะเป็นขั้นตอน สำคัญที่รัฐได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน สังคม รวมไปถึงการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในสังคม (อุทัย ปริญญาสุทธิพันธ์, 2562)

ส่วนขั้นตอนในการกำหนดนโยบาย ได้แก่ วาระนโยบาย (policy agenda) ปัญหาที่มีมากมายในสังคมจะมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่จะได้รับความสนใจอย่างจริงจังจากผู้กำหนดนโยบาย ซึ่งปัญหาที่ถูกนำมาพิจารณาจะต้องสำคัญมากกว่าหรือเร่งด่วนกว่าปัญหาอื่นๆ หรือเป็นวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม (Kingdon, 2003, pp. 94-95) ในปัจจุบันมีเพียงบางส่วนของปัญหาเท่านั้นที่ได้รับความสนใจ ใส่ใจ และแก้ไขอย่างจริงจัง หากแต่ยังพบว่าปัญหาที่ถูกกละเลย จากความสนใจจากผู้กำหนดนโยบายในหลาย ๆ ปัญหา แม้เป็นปัญหาที่เล็กน้อยในขณะนั้น หากแต่นำมาซึ่งการก่อให้เกิดปัญหาเรื้อรังและยิ่งใหญ่ตามมา จนเป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องพิจารณาว่าจะทำอย่างไรกับปัญหาไม่ได้สนใจอย่างจริงจังจากผู้กำหนดนโยบายเหล่านั้น การสร้างวาระนโยบาย คือการแข่งขันกันทางการเมือง สามารถแยกได้เป็น 2 แบบ คือ หนึ่งวาระ สาธารณะ ประกอบด้วยประเด็นซึ่งมีการบรรลุประโยชน์สาธารณะที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปสาธารณชนสามารถรับรู้ ได้ในวงกว้าง สองวาระที่เป็นทางการ คือการปรากฏปัญหาเชิงนโยบายในเอกสารราชการต่างๆ เช่น บันทึก ของศาล (court calendar) เอกสารทางนิติบัญญัติ (legislative docket) หรือบัญชีรายการที่นำไปสู่การรับฟังโดยคณะมนตรี (council) หรือที่ผู้กำหนดนโยบายยอมรับอย่างเป็นทางการเพื่อพิจารณาอย่างจริงจัง (Cobb, Ross and Ross, 1976, P. 126)

การกำหนดนโยบายสาธารณะ ซึ่งมีตัวแบบต่างๆ ดังนี้

1. ตัวแบบสถาบัน (institutional model) ตัวแบบนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมายของสถาบันรัฐ โดยมองว่าหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะรัฐบาลเท่านั้นที่ผูกขาดการตัดสินใจเพียงหนึ่งเดียว ในการกำหนดนโยบาย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นแม้ร่วมอยู่ในกระบวนการ แต่เป็นเพียงกลุ่มที่ถูกส่งเสริม ผลักดัน โดยรัฐบาลเอง และกลุ่มเหล่านี้เป็นกลุ่มที่สนับสนุนนโยบายที่รัฐบาลพึงพอใจ เช่นกัน (Dye, 2008 : 13)

2. **ตัวแบบกระบวนการ (process model)** มีลักษณะขั้นตอนกระบวนการคือ การระบุปัญหา นโยบาย การกำหนด ข้อเสนอ นโยบาย การอนุมัตินโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย โดยนักการเมือง กับกลุ่มผลประโยชน์จะรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมอย่างหลากหลายที่สัมพันธ์กับนโยบายสาธารณะ ผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นกระบวนการนโยบาย ตัวแบบนี้ช่วยให้เข้าใจกิจกรรมที่ผู้ที่มีส่วนร่วม ดำเนินการในการกำหนดนโยบาย (Dye, 2008 : 13)

3. **ตัวแบบกลุ่ม (group model)** ตัวแบบกลุ่มเริ่มต้นจากข้อเสนอของกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งเกิดจากบุคคลที่มีผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งรวมกันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการกดดันการร้องขอของพวกเขารัฐบาล กลุ่มจึงเป็น ตัวกลางที่เชื่อมระหว่างปัจเจกบุคคลและรัฐบาล การเมืองจึงเป็นเรื่องของการต่อสู้ระหว่างกลุ่มเพื่อสร้าง อิทธิพลเหนือนโยบาย (Dye, 2008, P. 20) และนโยบายจึงเป็นดุลยภาพของกลุ่ม

4. **ตัวแบบผู้นำ (elite model)** นโยบายเป็นการดำเนินการตามความชอบของผู้นำ (performance) เป็นการกำหนดจากผู้นำส่วนน้อย นโยบายสาธารณะเป็นสิ่งที่ผู้นำชื่นชอบและคำนึงสะท้อนของผู้นำ (Dye, 1984, P. 30) โดยนโยบายสาธารณะถูกสร้างจากบนลงล่าง (กำหนดจากชนชั้นนำสู่ประชาชน) มีปัจเจกบุคคลเพียง 2-3 พันคน เท่านั้นที่มีอิทธิพลโดยตรงเหนือนโยบายสาธารณะ ปัจเจกบุคคลเหล่านี้ครอบครองตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ (authority) ในสถาบันที่รวบรวมทรัพยากรของสังคมไว้

5. **ตัวแบบหลักเหตุผล (Rational Model)** นโยบายที่มุ่งเน้นผลประโยชน์สูงสุดที่มีต่อสังคม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพหรือผลประโยชน์ตอบแทนต่อต้นทุนสูงสุด ผ่านกระบวนการจัดเก็บและ วิเคราะห์ข้อมูลครบถ้วนซึ่งเป็นการแสวงหาทางเลือกอย่างมีหลักการและเหตุผล ลักษณะของ ผลประโยชน์สูงสุด เช่น การไม่ออกนโยบายที่ต้นทุนสูงกว่าผลประโยชน์ และเลือกนโยบายที่ให้ ผลตอบแทนสูง โดยคำนึงถึงผลกำไรและหรือผลตอบแทน

6. **ตัวแบบเชิงระบบ (System Model)** นโยบายเป็นผลจากกระบวนการทางการเมืองที่มี แรงกดดันมาจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในระบบสังคมและนอกระบบสังคม และปัจจัยนำเข้า (Input) ที่ เป็นความต้องการที่หลากหลาย ข้อเรียกร้อง หรือแรงสนับสนุน ที่ผ่านกระบวนการพิจารณาหรือ ตัดสินใจ (Process) สู่ปัจจัยนำออก (Output) คือ นโยบายสาธารณะ และกระบวนการป้อนกลับ (Feedback) เพื่อพิจารณาหรือเข้าสู่ระบบการเมืองอีกครั้ง นโยบายสาธารณะจึงเป็นผลผลิตจากระบบการเมือง

7. **ตัวแบบส่วนที่เพิ่ม (Incremental Model)** นโยบายมีลักษณะการกระทำที่ต่อเนื่อง มาจากอดีต โดยการสานต่อหรือยอมรับนโยบายเดิม หากแต่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเพียงบางส่วน ตัวแบบนี้ให้ความสนใจนโยบายหรือโครงการใหม่เพียงเล็กน้อย ลักษณะสำคัญของตัวแบบ เป็นลักษณะ อนุรักษ์นิยมยอมรับความชอบธรรมของนโยบายที่ดำเนินการมาก่อน มักจะปฏิเสธโครงการใหม่ที่อาจ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแต่เน้นสิ่งที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงมากกว่า

ดังนั้นการกำหนดนโยบายจึงถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการนโยบายสาธารณะว่าจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจหน้าที่ตามโครงสร้างของกฎหมาย มีกระบวนการที่เกี่ยวกับการเมือง รวมถึงผู้ที่มีผลประโยชน์ต่อนโยบาย กลุ่มผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สามารถสร้างแรงกดดันต่อการกำหนดนโยบาย

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการตัดสินใจนโยบาย

การตัดสินใจนโยบาย (making policy decision) การตัดสินใจนโยบาย คือ การอนุมัติ การแก้ไข หรือการปฏิเสธทางเลือกที่เสนอผ่านกลไกทางการเมืองโดยพรรค กลุ่มผลประโยชน์ ประธานาธิบดี (นายกรัฐมนตรี) สภาองเกรส (สภานิติบัญญัติ) ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการประกาศเป็นกฎหมายหรือการออกนโยบายเป็นคำสั่งในการบริหาร (Anderson, 1984 : 44-52) เป็นกิจกรรมขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการกำหนดนโยบาย ซึ่งนักวิชาการส่วนใหญ่ให้ความสนใจและสรุปว่าการกำหนดนโยบาย คือกระบวนการของการต่อรอง การแข่งขัน การโน้มน้าว การประนีประนอมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดกระบวนการตั้งแต่วาระนโยบายจนถึงขั้นตอนการกำหนดกฎหมายในกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจหลาย ๆ ประเด็นที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจนโยบาย ดังเช่น ชาร์คานสกีและเอ็ดเวิร์ด (Sharkansky and Edwards) ได้อธิบายว่าการตัดสินใจนโยบายมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. มติมหาชน (public opinion) เป็นหลักเกณฑ์หนึ่งที่ผู้ตัดสินใจนโยบาย (decision maker) ใช้ในการตัดสินใจนโยบายเนื่องจากมติมหาชนเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจภายใต้แนวทางของประชาธิปไตย

2. หลักการวิเคราะห์เหตุผล (rational) (Sharkansky and Edwards, 1978 : 2-7)

3. การตัดสินใจโดยใช้หลักส่วนเพิ่มจากเดิม (Incrementalism) ซึ่งใช้ในการอธิบายกระบวนการนโยบายของสหรัฐอเมริกามากที่สุด การตัดสินใจจะมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมเพียงเล็กน้อย เนื่องจากผู้กำหนดนโยบายสามารถทราบผลทิศทางการเปลี่ยนแปลงจากประสบการณ์นโยบายเดิม การเปลี่ยนแปลงจะมีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน มิใช่การกำหนดเพียงครั้งเดียว ผู้กำหนดนโยบายมิได้มุ่งที่จะแก้ไขปัญหาแต่เป็นการพยายามพัฒนาสถานการณ์ (Sharkansky and Edwards, 1978 : 288) ทั้งนี้ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ และรูปแบบของการตัดสินใจสำหรับการกำหนดนโยบายสาธารณะ ได้แก่

3.1 หลักเกณฑ์ที่เป็นตัวตัดสินใจนโยบายของแอนเดอร์สัน ในอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้เสนอหลักเกณฑ์ ในการตัดสินใจ (decision Criteria) ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจของปัจเจกบุคคลหรือปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจของแต่ละบุคคล ได้แก่ (1) ค่านิยม (values) (2) ความผูกพันกับพรรคการเมือง (political affiliation) (3) ผลประโยชน์ของประชาชนในเขตเลือกตั้ง (constituency interests) (4) มติมหาชน(public opinion) (5) การยกย่องนับถือ (deference) (6) กฎการตัดสินใจ (decision rules)

3.2. รูปแบบของการตัดสินใจ (styles of decision making) มี 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) การต่อรอง (bargaining) เป็นกระบวนการซึ่งผู้มีอำนาจ 2 คนหรือมากกว่าร่วมกันปรับ เป้าหมายในส่วนที่ไม่สอดคล้องกัน ไปสู่กระบวนการปฏิบัติที่สามารถยอมรับได้ รวมทั้งการไกล่เกลี่ย (negotiation) การให้และรับ (give and take) และการประนีประนอม (compromise) ไปสู่จุดที่สามารถ ยอมรับร่วมกันได้ (2) การโน้มน้าว (persuasion) คือการพยายามให้กลุ่มอื่นเชื่อมั่นโดยความถูกต้อง ซึ่งแตกต่างจาก การต่อรองเนื่องจากการโน้มน้าวเป็นการแสวงหาแนวทางไปสู่การสร้างการสนับสนุนเพื่อสิ่งที่คุณโน้มน้าว ต้องการโดยไม่มีการแก้ไข (3) คำสั่ง (command) เป็นความสัมพันธ์ตามลำดับบังคับบัญชาระหว่างผู้บังคับบัญชา กับ ผู้ใต้บังคับบัญชา ในรูปแบบของการให้รางวัลและการลงโทษ (Anderson, 1984 : 60-68)

ดังนั้น การตัดสินใจนโยบายเป็นการตัดสินใจเลือกว่าจะกระทำหรือไม่กระทำนโยบาย โดยต้องผ่านการตัดสินใจจากหลายหลักเกณฑ์ อาทิเช่น มติมหาชน, ใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ, ใช้นโยบายเดิมโดยปรับเปลี่ยน และปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ค่านิยม, ผลประโยชน์ของประชาชน, การต่อรอง, การโน้มน้าว หรือจากคำสั่งจากผู้มีอำนาจ ซึ่งกลุ่มผลประโยชน์มีผลต่อผู้มีอำนาจในกระบวนการตัดสินใจข้างต้นและมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกนโยบาย

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติหลังจากที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกแล้ว ทางเลือกดังกล่าวนั้นก็จะถูกนำไปปฏิบัติโดยผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องจัดทำเป็นแผน แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของนโยบายที่ได้กำหนดไว้ เช่นนี้การนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้สิ่งที่ฝ่ายการเมืองตัดสินใจถูกนำไปปฏิบัติซึ่งการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัตินั้น อาจประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวก็ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ความเข้าใจในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ระดับความร่วมมือ ระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ความพอเพียงของทรัพยากรที่จัดสรรให้กับหน่วยปฏิบัติ การประสานระหว่าง หน่วยงาน มาตรการควบคุมและประเมินผล และการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ (อุทัย ปริญญาสุทินนท์, 2562)

ดังนั้น การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นต้องอาศัยการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยการนำนโยบายที่ผ่านการตัดสินใจทางผู้มีอำนาจในการเลือกนโยบายแล้วนำไปบริหารจัดการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการประเมินผลนโยบาย

การประเมินผลนโยบาย เมื่อนโยบายสาธารณะถูกนำไปปฏิบัติแล้วระยะหนึ่ง จำเป็นต้องมีการประเมินผลเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการตามนโยบายว่ามีปัญหาหรือ อุปสรรคประการใดบ้าง นโยบายดังกล่าวควรจะดำเนินการต่อหรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ประการใด ฉะนั้น การประเมินผลนโยบายสาธารณะจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของ กระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยต้องเข้าใจถึงเกณฑ์ในการประเมินผล ซึ่งมีอยู่หลายเกณฑ์ ด้วยกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าจะใช้เกณฑ์ได้ทุกเกณฑ์ในการประเมินผล โดยทั่วไปแล้วผู้ ประเมินผลมักเลือกใช้เพียงเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งและใช้เกณฑ์อื่น ๆ มาประกอบเพื่อแสดงว่าการ ประเมินผลนั้นให้ความสำคัญในเรื่องใด ทั้งนี้เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติแล้วระยะหนึ่งย่อมต้องมีการประเมินผลนโยบายเพื่อประกอบ การตัดสินใจของผู้มีอำนาจตัดสินใจว่าจะดำเนินการอย่างไร อย่างหนึ่ง กับนโยบายไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงนโยบาย การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการ ยุตินโยบาย โดยนัยนี้การประเมินผลนโยบายถือเป็นกระบวนการวัดผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อที่จะ นำผลที่วัดได้มาเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการประเมินผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการนโยบาย โดยเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการ ประเมินผลนโยบายก็มีหลายเกณฑ์ด้วยกัน ซึ่งก็เป็นประโยชน์สำหรับใช้ประเมินผลนโยบายที่มี ความแตกต่างกัน (อุทัย ปริญาสุทธีรัตน์, 2562)

ดังนั้น การประเมินผลนโยบายก็ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้กระบวนการของนโยบายหรือการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติงานนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างแท้จริง

ซึ่งการใช้อำนาจของผู้มีอำนาจด้านโครงสร้างหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการในกระบวนการเกิดนโยบายทุกขั้นตอนล้วนอาศัยผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องในนโยบาย ที่จะเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นแนวคิดการรวมตัวของกลุ่มผลประโยชน์เพื่อเรียกร้องภายในระบบการเมือง แนวคิดการรวมตัวของกลุ่มผลประโยชน์เพื่อเรียกร้องภายในระบบการเมือง ประกอบด้วย (1) กลุ่ม อย่างเป็นทางการ เราชอบที่จะเรียก กลุ่มผลประโยชน์อย่างเป็นทางการ (formal interest groups) ว่ากลุ่ม ผลักดัน (2) กลุ่มที่มีความเป็นเอกภาพ (solidary) ผลประโยชน์นี้ยังไม่ถูกระดมขึ้นถึงระดับยอมรับ ผลประโยชน์ส่วนร่วม และ (3) ผลประโยชน์แฝง (latent interest) ประกอบกันขึ้นด้วยหลายๆ คน และหลาย ชุมชน ด้วยผลประโยชน์ตามปกติแต่ไม่มีความเป็นเอกภาพหรืออันหนึ่งอันเดียวกัน อาจปกป้องผลประโยชน์ ส่วนตัว แต่ไม่มีความรู้สึกยอมรับผลประโยชน์ร่วม

สรุป

กลุ่มอำนาจ (Power Groups)

อำนาจนั้น หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งสามารถที่จะทำให้บุคคลหนึ่งหรือบุคคลอื่นกระทำบาง สิ่งบางอย่าง ที่บุคคลนั้นต้องการ หากหมายถึงกลุ่มอำนาจ (power groups) จะหมายถึงลักษณะของกลุ่มที่มี อำนาจครอบงำบุคคลอื่น ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น ต้องยอมสยบ ยินยอมกระทำตามคำสั่ง ทั้งโดยชอบ และไม่ชอบธรรม ถูกกฎหมายหรือไม่ถูกกฎหมาย ส่วนอำนาจที่เรียกว่า (Authority) อำนาจในการบังคับ บัญชา โดยให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ ทฤษฎีอำนาจ 1. ทฤษฎีสถาน (Field Theory) 2. ทฤษฎีแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) 3. ทฤษฎีการตัดสินใจทางรัฐศาสตร์ (Political Science Decision -Making Theory) 4. ทฤษฎีพึ่งพา (Dependency Theory) 5. ทฤษฎีความเชื่อถือ (Truth Theory) 6. ทฤษฎี 2 หน้า แห่งอำนาจของ Me Clelland David 7. ทฤษฎีการวิเคราะห์อำนาจของ Etzioni (Amitai Etzioni)

ลักษณะกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Groups)

คือกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะของการรวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ คล้ายคลึงกันมาทำ กิจกรรมร่วมกัน และที่พิเศษอีกอย่างคือ การเข้าไปร่วมกิจกรรมดังกล่าวนั้นมีได้เป็นเพียง วัตถุประสงค์หรือ ผลประโยชน์ร่วมกันเท่านั้น แม้กระทั่งทัศนคติของแต่ละบุคคลในกลุ่มยังมีทิศทางเดียวกัน (Truman, 1951 & Bentley, 1980) ลักษณะกลุ่มผลประโยชน์อย่างกว้างๆ อีกอย่างคือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มา รวมตัวกันนั้นก็เพื่อ แสวงหา หรือมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะ (public policy) การเมืองที่เป็น ประชาธิปไตย (democratic politics) โดยพยายามจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล (จุมพล หนิมพานิช, 2552 : 51-52)

นโยบายสาธารณะ

โทมัส อาร์ ดาย ที่กล่าวว่า นโยบายสาธารณะคือสิ่งใดก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำ (Dye, 1984) มีขั้นตอนของนโยบายดังนี้ 1. การก่อตัวของนโยบาย (Policy Formation) ซึ่งอาจเกิดจากข้อ เรียกร้อง ปัญหา การเปลี่ยนแปลงปัจจัยแวดล้อมต่างๆ กลุ่มผลประโยชน์ โดยมองว่า ตัวปัญหา คืออะไร อะไร เป็นสาเหตุของปัญหา และจะได้รับความสนใจจากผู้กำหนดนโยบาย อย่างไร (Jame E. Anderson, 1979) 2. ขั้นตอนการกำหนดนโยบายสาธารณะ หรือการตัดสินใจเลือกนโยบาย การเข้าสู่วาระนโยบายของปัญหา นโยบายไม่ได้หมายความว่าปัญหาทุกปัญหาจะถูกกำหนดเป็นนโยบายทั้งหมด 3. ขั้นตอนการนำนโยบายไป ปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่สำคัญ และเป็นขั้นตอนที่ ข้าราชการประจำ ได้เข้าไปมีบทบาทอย่างมากในการนำ นโยบายไปปฏิบัติ 4. ขั้นตอนการประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) เป็นการประเมิน ถึงผลกระทบ เชิงบวกเชิงลบ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของนโยบายโดยใช้เครื่องมือ ต่างๆ 5. ขั้นตอนความต่อเนื่อง/ การทดแทน/สิ้นสุด/ปรับปรุง (Policy Maintenances, Successions, Terminations)

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการก่อตัวนโยบาย

การก่อรูปนโยบาย (policy formulation) เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยเป็นการตัดสินใจว่าอะไรที่เป็นปัญหา ซึ่งมีความสำคัญมากกว่าการตัดสินใจเลือกทางแก้ไขปัญหา ผู้ที่เกี่ยวข้องในข้อเสนอแนะนโยบายได้แก่ โดยองค์การวางแผนนโยบาย ข้าราชการในหน่วยงานหรือองค์การ ภาครัฐ ประธานาธิบดี ผู้แข่งขันทางการเมืองและข้าราชการ และที่สำคัญที่สุด คือสื่อมวลชน ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญ (Dye, 1984 : 332) กลุ่มศึกษาพิเศษหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วยภาคเอกชนและข้าราชการ สภานิติบัญญัติและสุดท้ายคือกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องหลักในการก่อตัวนโยบาย

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย

การกำหนดนโยบาย เป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการนโยบายสาธารณะ เมื่อกำหนดนโยบายได้แล้วก็จะนำไปสู่การนำนโยบายไปปฏิบัติจริงต่อไป เช่นนี้จึงต้องทำความเข้าใจกับผู้ที่กำหนดนโยบายและผู้ที่เกี่ยวข้องและประเภทของการกำหนดนโยบายด้วย อีกทั้งยังต้องตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่าแม้ว่าในกระบวนการกำหนดนโยบายจะมีฐานคิดที่ว่าทุกอย่างเป็นไปอย่างเปิดเผย ประชาชนหรือตัวแทนมีส่วนผลักดันการตัดสินใจและการกำหนดนโยบาย กระนั้นยังมีระเบียบวาระอีกประเภทหนึ่งที่คนส่วนน้อย ซึ่งมีอำนาจเหนือรัฐเป็นผู้ผลักดันแต่กลับมีผลในทางนโยบายเรียกว่า “ระเบียบวาระ ซ่อนเร้น” ด้วยเหตุนี้ระเบียบวาระซ่อนเร้นจึงเป็นตัวชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย เนื่องจากมีคนที่ได้รับผลประโยชน์เพียงด้านเดียวหรือมีคนที่อ้างความเป็นตัวแทน แต่ก็ไม่ใช่วิธีตัวแทนที่แท้จริง จะเห็นได้ว่า การกำหนดนโยบายสาธารณะเป็นขั้นตอนสำคัญที่รัฐได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม รวมไปถึงการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในสังคม (อุทัย ปริญาสุทธีรัตน์, 2562) การกำหนดนโยบายสาธารณะ ซึ่งมีตัวแบบต่างๆ ดังนี้ 1. ตัวแบบสถาบัน (institutional model) 2. ตัวแบบกระบวนการ (process model) 3. ตัวแบบกลุ่ม (group model) 4. ตัวแบบผู้นำ (elite model) 5. ตัวแบบหลักเหตุผล (Rational Model) 6. ตัวแบบเชิงระบบ (System Model) 7. ตัวแบบส่วนที่เพิ่ม (Incremental Model)

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการตัดสินใจนโยบาย

การตัดสินใจนโยบาย (making policy decision) การตัดสินใจนโยบาย คือ การอนุมัติ การแก้ไข หรือการปฏิเสธทางเลือกที่เสนอผ่านกลไกทางการเมืองโดยพรรค กลุ่มผลประโยชน์ ประธานาธิบดี (นายกรัฐมนตรี) สภาองเกรส (สภานิติบัญญัติ) ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการประกาศเป็นกฎหมายหรือการออกนโยบายเป็นคำสั่งในการบริหาร (Anderson, 1984 : 44-52) เป็นกิจกรรมขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการกำหนดนโยบาย ซึ่งนักวิชาการส่วนใหญ่ให้ความสนใจและสรุปว่าการกำหนดนโยบาย คือกระบวนการของการต่อรอง การแข่งขัน การโน้มน้าว การประนีประนอมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอด

กระบวนการตั้งแต่การนโยบายจนถึงขั้นตอนการกำหนดกฎหมายในกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจหลาย ๆ ประเด็นที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในนโยบาย

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติหลังจากที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกแล้ว ทางเลือกดังกล่าวนั้นก็จะต้องถูกนำไปปฏิบัติโดยผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องจัดทำเป็นแผน แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของนโยบายที่ได้กำหนดไว้ เช่นนี้การนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้สิ่งที่ฝ่าย การเมืองตัดสินใจถูกนำไปปฏิบัติซึ่งการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัตินั้น อาจประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวก็ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ความเข้าใจในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ระดับความร่วมมือ ระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ความพอเพียงของทรัพยากรที่จัดสรรให้กับหน่วยปฏิบัติ การประสานระหว่าง หน่วยงาน มาตรการควบคุม และประเมินผล และการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ (อุทัย ปริญาสุทธีรัตน์, 2562)

อำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ต่อการประเมินผลนโยบาย

การประเมินผลนโยบาย เมื่อนโยบายสาธารณะถูกนำไปปฏิบัติแล้วระยะหนึ่ง จำเป็นต้องมีการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการตามนโยบายว่ามีปัญหาหรือ อุปสรรคประการใดบ้าง นโยบายดังกล่าวควรจะดำเนินการต่อหรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ประการใด ฉะนั้น การประเมินผลนโยบายสาธารณะจึงเป็น ขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของ กระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยต้องเข้าใจถึงเกณฑ์ในการประเมินผล ซึ่งมีอยู่หลายเกณฑ์ด้วยกัน เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติแล้วระยะหนึ่งย่อมต้องมี การประเมินผลนโยบายเพื่อประกอบ การตัดสินใจของผู้มีอำนาจตัดสินใจว่าจะดำเนินการอย่าง ใดอย่างหนึ่งกับนโยบายไม่ว่าจะเป็นการ ปรับปรุงนโยบาย การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการ ยุตินโยบาย

ดังนั้น จะเห็นว่าการที่กลุ่มที่มีอำนาจทั้งทางตรงคือ คนที่มีอำนาจตามโครงสร้างหน้าที่และผู้ที่มิอำนาจทางอ้อมที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการนโยบาย รวมถึงกลุ่มผลประโยชน์ที่มีแรงผลักดันต่อการทำนโยบายทั้ง 5 กระบวนการ ได้แก่ การก่อตัวนโยบาย, การตัดสินใจเลือกนโยบาย, การกำหนดนโยบาย, การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ, การประเมินผลนโยบาย หรือ 3 กระบวนการ ได้แก่ การกำหนดนโยบาย, การนำนโยบายไปปฏิบัติ, การประเมินผลนโยบาย ในทุกกระบวนการนโยบายล้วนมีผู้ที่มีอำนาจและกลุ่มผลประโยชน์เข้ามาสร้างแรงกดดันทั้งทางบวกและทางลบต่อกระบวนการนโยบายทั้งสิ้น

เอกสารอ้างอิง

- วิเชียร เส้นทอง. (2557). ศึกษากลุ่มอำนาจกลุ่มการเมือง กลุ่มกดดัน กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์: กรณีศึกษา องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง. *วารสารสนเทศ*. 13 (2), 39-63.
- ฉัตรชัย เล็กบุญแกม และอดิพร เกิดเรือง. (2562). วิธีการแข่งขันของกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองในระดับเทศบาลตำบล อำเภอพัฒนา จังหวัดระยอง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. 9 (3), 167-180.
- ยุวเรศ หลุดพา.(2560). ความสำเร็จของนโยบายสาธารณะสู่ความเข้มแข็ง ของชุมชนท้องถิ่นไทย. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์*. 4 (1),136-153.
- พระครูปลัดประวิทย์ วรรณโม. (2564). การกำหนดนโยบายสาธารณะของรัฐบาลไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. 8 (3), 29-43.
- ปริญทร พลรัฐนาสินธุ์, นิธิตา สิริพงศ์ทักษิณ. (2563). การเมืองในการกำหนดนโยบายธุรกิจรักษาความปลอดภัย. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*. 10 (3),65-76.
- ฐานรินทร์ หาญเกียรติวงศ์ และ รุจิกาญจน์ สานนท์. (2561). นโยบายสาธารณะและตัวแบบการกำหนดนโยบายสาธารณะ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 1 (1), 70-81.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2561). แนวคิดการศึกษานโยบายสาธารณะ. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. 11 (33),1-16.

บทวิจารณ์หนังสือ : BOOK REVIEW
เรื่อง : ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้
(ปัญญา วิสุทธิ กรุณา มาบรรจบ ที่นี่)

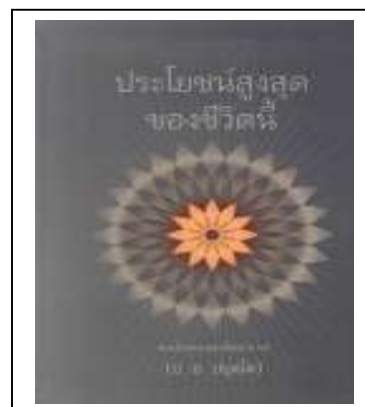
ผู้เขียน : สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต)

ปีที่พิมพ์ : 2555

สำนักพิมพ์ : วัดญาณเวศกวัน

จำนวนหน้า : 142 หน้า

ISBN: 978-616-7585-10-9

พระครูญาณปรีชา (นพดล ตปสีโล)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

Phrakhru Yanpricha (Noppadol Tapasilo)

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nongkhai Campus

E-Mail: jacknitikorn2517@gmail.com

บทนำ

หนังสือ เรื่อง “ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้” ศาสตราจารย์พิเศษ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ นามเดิม ประยุทธ์ อารยางกูร ฉายา ปยุตโต หรือ ที่รู้จักกันดีทั่วไปในนามปากกา “ป. อ. ปยุตโต” ขณะที่แต่งหนังสือ เรื่อง “ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้” ท่านดำรงสมณศักดิ์ พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต) อุดลญาณนายก ปาพจนดิลกนิวิฐ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี ได้นำจุดมุ่งหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา ก็คือสิ่งที่ดีที่สุด หรือประโยชน์สูงสุดที่มนุษย์พึงได้ในชีวิตนี้ ก็คือ **นิพพาน** หรือเรียกในภาษาสามัญว่า **ภาวะไร้ทุกข์** การเข้าถึงนิพพาน หรือประโยชน์สูงสุดของชีวิต มารวมบรรยายไว้ในหนังสือเล่มนี้ตามที่พระพุทธองค์ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่เปรียบมิได้แก่ชาวโลกที่ทรงแสดงหนทางไปสู่พระนิพพาน ดังปรากฏอยู่ในหลักพุทธธรรม เป็นสิ่งที่ไม่ใช่ทุกคนที่จะเข้าถึงความหมายตามเนื้อหาได้ ผู้เขียนได้ขยาย

* วันที่รับบทความ : 8 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 2 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 5 มีนาคม 2566

Received: February 8 2023; Revised: March 2 2023; Accepted: March 5 2023

ความ เรื่อง นิพพาน ผู้บรรลุนิพพาน ที่ เป็นสิ่ง ที่เข้าใจได้ยากให้ผู้อ่านทุกระดับสามารถอ่าน ศึกษาและทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อเข้าสู่นิพพาน หรือเพื่อได้ประโยชน์อันสูงสุดในชีวิต

สำหรับหนังสือเล่มนี้ มีชื่อเรื่องของหนังสือที่น่าสนใจ ชวนให้อ่าน และเมื่อได้อ่านเนื้อหาที่อัดแน่น อยู่ภายในเล่ม ยิ่งเพิ่มความสนใจเป็นเท่าทวีเพราะเป็นเนื้อหาที่ชาวพุทธทุกคนต้องอ่านและศึกษาให้เข้าใจ ดังนั้นผู้วิจารณ์จึงมีความประสงค์ที่เลือกวิจารณ์หนังสือเรื่องนี้ เพื่อศึกษามุมมองของผู้เขียน ในหนังสือ เรื่อง “ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้” ซึ่งเป็นผลงานที่ได้ตัดตอนมาจากหนังสือ “พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยาย ความ” ว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแปลกไปจากเดิมหลายอย่าง มีคำบรรยายแทรกเพิ่ม พร้อมกับทั้งยก ย้ายสลับเปลี่ยนลำดับของเนื้อเรื่องบางตอนใหม่ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2555 : คำนำ) มุ่งให้เข้าใจง่าย และเพื่อวิจารณ์เนื้อหาสาระ ให้เห็นถึงคุณค่าของหนังสือในด้านต่างๆ ทั้งด้านโครงสร้าง และ การอธิบายเนื้อหาสาระของหนังสือ สำหรับผู้อ่านใช้เป็นคู่มือแห่งการดำเนินชีวิต และนำมาประยุกต์ใช้ ในการ ดำเนินชีวิต ในปัจจุบันนี้

โครงสร้างหนังสือ

หนังสือ เรื่อง “ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้” ตีพิมพ์ครั้งแรก ในเดือนตุลาคม พุทธศักราช 2530 แจกเป็นธรรมทาน จำนวน 24,000 เล่ม ในมหามงคลราชวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ได้เจริญพระชนมายุ ครบ 5 รอบในวันที่ 5 ธันวาคม 2530 โครงสร้างของหนังสือแบ่งออกเป็น เรื่องใหญ่ๆ 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ความสุขที่ไม่ต้องแสวงหา 2) ภาวะแห่งนิพพาน 3) ภาวะของผู้บรรลุนิพพาน 4) ประเภทและระดับของนิพพาน 5) ประเภทและระดับของผู้บรรลุนิพพาน และมีภาคผนวก บันทึกพิเศษท้าย เรื่อง ประกอบอยู่ด้วย ซึ่งรวมทั้ง ปกหน้า/หลัง มีจำนวน 142 หน้า ISBN : 978-616-7585-10-9

เนื้อหาโดยย่อ

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) ท่านได้ตัดตอนมาจากหนังสือ “พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ” ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแปลกไปจากเดิมหลายอย่าง และมีคำบรรยายแทรกเพิ่ม พร้อมกับทั้งยกย้ายสลับเปลี่ยนลำดับของเนื้อเรื่องบางตอนใหม่ มุ่งให้เข้าใจง่าย ซึ่งมีเนื้อหาโดยย่อเกี่ยวกับ เรื่อง “นิพพาน” ดังนี้ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2555 : คำนำ)

1. ความสุขที่ไม่ต้องแสวงหา กล่าวถึงข้อเสียของความสุขที่ต้องแสวงหาจากภายนอก ในแง่ตนเอง ในแง่ผู้อื่นและสังคม โดยวิธีสร้างความสุขที่ถูกต้องและผลที่ตามมา กระบวนการก่อทุกข์-ดับทุกข์ ได้นำ ปฏิจจสมุปบาทนิโรธวาร อันเป็นกระบวนการธรรมฝ่ายวิภูฏ คือฝ่ายดับทุกข์มากล่าวอธิบาย ว่าทุกข์เป็นสิ่งที่แก้ไข ได้ ซึ่งมนุษย์สามารถมีชีวิตที่ดีงามและเป็นสุขอย่างแท้จริงได้ นำปฏิจจสมุปบาทนิโรธวาร มาตัดวงจรของความทุกข์ให้ขาดลง เพื่อที่จะได้ประโยชน์สูงสุดของชีวิตที่ไม่ต้องแสวงหา

2. ภาวะแห่งนิพพาน ภาวะที่ต้องประจักษ์เอง นำข้อเปรียบเทียบปลาไม่รู้จักบก และข้อเปรียบเทียบความรู้ทางอายตนะที่ต่างกัน สรุปรววิพุดถึง หรืออธิบายนิพพาน 4 อย่าง 1. แบบปฏิสัระ 2. แบบไวพจน์ 3. แบบอุปมา 4. แบบบรรยายภาวะโดยตรง ตอนท้ายบทได้นำข้อคิดเตือนสติ เรื่องตาบอดคลำช้าง มาอุปมาถึงภาวะแห่งนิพพานที่ต้องปฏิบัติเองแล้วเห็นแจ้งเอง

3. ภาวะของผู้บรรลุนิพพาน ภาวะของผู้บรรลุนิพพาน แบ่งเป็น 3 ภาวะ คือ 1. ภาวะทางปัญญา นั่นคือมีความรู้เห็นสิ่งทั้งหลายตามที่มันเป็น มีความรู้ทันสังขาร รู้เท่าทันสมมติบัญญัติ มีความรู้เท่าทันวิถีทางภาษา จึงทำให้ความหมดทึฐ ลึนสงสัย เพราะมีความอยู่เหนือศรัทธา 2. ภาวะทางจิต คือความหลุดพ้นเป็นอิสระ ไม่ติดโลก การอยู่เหนือความหวัง มีความปลอดโปร่งเบิกบานใจ การมีความสุขแท้จริง ที่ไม่ขึ้นต่ออามิส สุขภาพจิตสมบูรณ์ ไม่มีโรคทางใจ ได้ยกข้ออุปมา ความสุขจากการไม่มีที่คันที่จะต้องเกา มาเปรียบเทียบให้เห็นด้วย และ 3. ภาวะทางความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิต คือความด้นกรรม ล้นกรรม เป็นผู้เลิกทำการด้วยตัณหา เปลี่ยนเป็นทำด้วยปัญญา และกรุณา เลิกทำเพื่อตนมีแต่ทำเพื่อประโยชน์สุขของพหุชน มีงานหลักคือการแนะนำสั่งสอนให้การศึกษา มีความเคารพสงฆ์ รับผิดชอบต่อกิจส่วนรวม ประกอบด้วยองค์ธรรมพื้นฐาน 3 คือ วิชา วิมุติ กรุณา คุณสมบัติหลัก 2 คือ ปัญญา กรุณา/อตัตตะ/ปรตตะ

4. ประเภทและระดับของนิพพาน ในบทนี้ได้แบ่งประเภทของนิพพานเป็น นิพพานธาตุ 2 คือ 1. สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ 2. อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ โดยแสดงถึงมติและหลักฐานที่แสดงความหมายของนิพพาน 2 พร้อมกับยกตัวอย่างการปฏิบัติในชีวิตของพระอรหันต์ โดยยกพุทธพจน์มาประกอบ ดังนี้ ก) ลักษณะภายนอกและชีวิตหมู่ ข) ความมีใจอิสระและมีความสุข ค) ความเป็นเจ้าแห่งจิต เป็นนายความคิด ง) ความวางใจได้ต่อชีวิต ความตาย การพลัดพรากและมีเมตตากุณาต่อ ทุกชีวิต และเตือนให้ระวังการวาดภาพผิดๆ เกี่ยวกับพระอรหันต์ โดยมีเครื่องพิสูจน์ความเป็นพระอรหันต์อย่างหนึ่ง คือการไม่มีความหวาดกลัวกล่าวถึงนิพพานในความหมายโดยปริยาย แล้วในตอนท้ายบทได้แบ่งระดับชั้นต่างๆ ของนิพพาน ด้วยนิโรธ 5 เป็นฐาน

5. ประเภทและระดับของผู้บรรลุนิพพาน “อริยะ” เป็นคำเรียกสาวกสงฆ์อย่างกว้างๆ สำหรับผู้ที่พ้นภาวะปุถุชนหรือบรรลุนิพพานขั้นโสดาบันขึ้นไป ซึ่งมีความหมายเท่ากับคำว่า “ทักขิไณย” แปลว่าผู้ควรทักขินา ซึ่งดูจากการบริโภคทักขินา 4 ประเภท โดยการให้มีสงฆ์เป็นชุมชนอิสระ อยู่โดยอาศัยผู้อื่นด้วยทักขินาหรือบิณฑบาต ซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์การจำแนกทักขิไณยหรืออริยะบุคคล เป็น 2 แบบ คือ แบบที่ 1 ทักขิไณยบุคคล 8 หรือ อริยะบุคคล 8 แบบที่ 2 ทักขิไณยบุคคล 7 หรืออริยะบุคคล 7 ในตอนท้ายกล่าวถึงพระอรหันต์ 2 ประเภท 1) พระปัญญาวิมุติ คือผู้หลุดพ้นด้วยปัญญา 2) พระอุกโตภาควิมุต คือผู้หลุดพ้นจากรูปกายด้วยอุปสมบัติและหลุดพ้นจากนามกายด้วยอริยมรรค เป็นการหลุดพ้น 2 วาระ

บทวิจารณ์

1. ด้านโครงสร้างของหนังสือ

หนังสือ เรื่อง “ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้” ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดถึงจุดมุ่งหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา ก็คือเรื่อง “นิพพาน” ซึ่งได้มีการแบ่งโครงสร้างเป็นเรื่องใหญ่ๆ ทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ความสุขที่ไม่ต้องแสวงหา 2) ภาวะแห่งนิพพาน 3) ภาวะของผู้บรรลุนิพพาน 4) ประเภทและระดับของนิพพาน 5) ประเภทและระดับของผู้บรรลุนิพพาน และมีภาคผนวก บันทึกพิเศษท้ายเรื่อง ประกอบอยู่ด้วย

ผู้วิจารณ์เห็นว่า การจัดโครงสร้างของหนังสือมีความเหมาะสม ด้วยการแบ่งเนื้อหา ที่ลงตัว ลำดับการนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับนั้นตอนได้ชัดเจน โดยเริ่มจากการจัดทำสารบัญ นำเนื้อเรื่องใหญ่ มาเป็นบทเรื่อง แล้วเนื้อหาที่ย่อยละเอียดลงไปถึงระดับของเนื้อหาเรื่อยๆ เรียงลำดับจากเรื่องง่ายๆ สู่เรื่องที่ทำให้ความเข้าใจยาก ซึ่งผู้เขียนกำหนดการเดินทางเรื่องราวหรือเนื้อหาในแต่ละบทให้มีความสอดคล้อง เนื้อหามีความร้อยรัด มีการสืบต่อเนื่องกันจากเรื่องแรกจนถึงเรื่องสุดท้าย และหนังสือเล่มนี้ยังมีภาคผนวกที่อธิบายประกอบเนื้อหาที่อยู่ในเรื่องที่มีความเข้าใจได้ยาก พร้อมกับยกตัวอย่าง แผนภูมิรูปภาพประกอบ เพื่ออธิบายให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการที่ดี กล่าวคือ มีเนื้อหาสาระทางวิชาการ ที่มีลักษณะคุณภาพ 3 องค์ประกอบพร้อมด้วย คือ ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มีการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หรือมีผลกระทบ ต่อการพัฒนาชุมชน สังคมหรือประเทศ ซึ่งเป็นจุดเด่นของหนังสือเล่มนี้ ที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องที่เป็นเนื้อหาเรื่องนิพพานเพียงเรื่องเดียว อ่านจบในเล่มเดียว ตลอดจนขนาดของรูปเล่มที่กระชับรัดรวมทั้งปกหน้า/ปกหลัง มีจำนวน 142 หน้า จัดพิมพ์หน้าแบบหน้าคู่ ทำให้ขนาดของเล่มไม่ใหญ่เกินไปเหมาะสมสำหรับการหยิบจับ สะดวกในการพกพาไปอ่านได้ทุกที่ ทุกเวลา เพื่อให้ผู้อ่านติดตามอ่านเนื้อหาที่อัดแน่นอย่างได้อรรถรส ที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงร้อยรัดไว้อย่างดีในเล่ม

2. ด้านเนื้อหาและคุณค่าวรรณกรรม

หนังสือ เรื่อง “ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้” เนื้อหาเกี่ยวกับประโยชน์สูงสุดที่มนุษย์จะพึงได้ในชีวิตนี้ ผู้เขียนได้เรียบเรียงเนื้อหา และเขียนในลักษณะที่น้อมอรรถของสมเด็จพระพุทธเจ้า ที่ทรงแสดงไว้ลงมาให้ผู้อ่านทุกระดับให้เข้าใจในเนื้อหาโดยง่าย และได้จัดเรียบเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาจากเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจในเบื้องต้นไปตามลำดับ ซึ่งผู้วิจารณ์จะขอแยกแยะให้เห็นเป็นประเด็นสำคัญที่พบได้ในหนังสือเล่มนี้ ดังนี้

1. นิพพาน

ปัญหาของมนุษย์มีต่างๆ มากมาย เมื่อกล่าวให้สั้น ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับดี-ชั่ว และสุข-ทุกข์ ถ้าพูดรวบรัดลงไปอีกก็รวมอยู่ในคำเดียว คือ “ทุกข์” จากนั้นก็จึงผลักดันให้ออกแสวงหาความสิ่งที่จะเอามาเติมให้เต็มหายขาดความขาดแคลนบกพร่อง หรือเอามาระงับดับคายความบีบคั้นกระวนกระวาย แสวงหาความสนุกสนานสำเร็จสำราญ ประนเปรอตนด้วยเครื่องปรุงบำเรอต่าง ๆ อย่างหรูหราฟุ่มเฟือย หรือด้วยลาภ ยศ เกียรติ สรรเสริญ และหมกมุ่นวุ่นวายอยู่กับการแสวงหาสิ่งเหล่านั้นแล้วเรียกสิ่งเหล่านั้นด้วยการคิดสรุปเอาเอง

วาคือ “ความสุข” แต่การแสวงหาความสุขก็แสดงอยู่ในตัวถึงความขาดแคลนบกพร่อง ความบีบคั้นกระวนกระวายอยู่ภายในหรือภาวะไร้ความสุขอยู่ภายใน นอกจากไม่ทำให้พบความสุขที่แท้จริงแล้ว ยังกลับกลายเป็นการเพิ่มทุกข์ขึ้นใหม่อีกพร้อมที่เดียวกันถึงสองด้าน ทั้งด้านหลัง คือความอัดอั้นตันใจเหนี่ยวระอาต่อสิ่งเสพติดหรือเครื่องบำเรอเก่าที่ชินชา เบื่อหน่ายแล้ว ต้องผินทวนพบเห็น ทนอยู่ร่วมหรือแม้กระทั่งทนเสพ และด้านหน้า คือ ความรู้สึกพร่องขาดแคลนเร้าร้อนกระวนกระวายในเมื่อยังไม่ได้เสพสมซึ่งสิ่งบำเรอสุขที่มุ่งหวัง ตลอดจนเดือดร้อนลำบากที่ต้องคอยตามหาให้ได้มาซึ่งสิ่งเสพติดที่มีกำลังกระตุ้นเร้ารุนแรงยิ่งๆ ขึ้นไป ปัญหาหรือทุกข์ก็ยิ่งเพิ่มขึ้น กลายเป็นวงจรที่ซับซ้อนขึ้นทุกที เรียกโดยภาพพจน์ว่าเป็นวังวนแห่งปัญหาและเวียนว่ายอยู่ในทุกข์สภาพเช่นนี้คือความเป็นไปแห่งกระบวนการแบบสังสารวัฏฏ์ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงในหลักปฏิจจสมุปบาทฝ่ายสมุทวาร แสดงให้เห็นว่า ปัญหาหรือความทุกข์ของมนุษย์เกิดขึ้นตามกระบวนการแห่งเหตุผลอย่างไร

ลักษณะของนิพพาน

การกล่าวถึงสุขที่ไม่ต้องแสวงหา ผู้เขียนได้นำปัญหาหรือความทุกข์มาเป็นตัวตั้งต้น แล้วจึงได้แสดงปฏิจจสมุปบาทนิโรธวาร อันเป็นกระบวนการฝ่ายวิวิธภูมิ คือฝ่ายดับทุกข์ (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2555 : 224) ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ทุกข์หรือปัญหาของมนุษย์เป็นสิ่งที่แก้ไขได้ แต่ในหนังสือเล่มนี้ เป็นการเขียนที่เลี่ยงการกล่าวถึงหลักปฏิจจสมุปบาทโดยตรง แต่เป็นการใช้คำ ข้อความ และประโยคที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ได้ง่าย กล่าวคือเมื่อดำเนินชีวิตถูกต้อง วิธีชีวิตแห่งการแสวงหาความสุขก็กลายเป็นวิถีแห่งความสุข คือชีวิตที่มีความสุขอยู่แล้วในตัวเองโดยไม่ต้องแสวงหา ความสุขที่เป็นสภาพอนาคตซึ่งกำลังมุ่งหวัง ก็กลายเป็นสภาพปัจจุบัน ซึ่งมีพร้อมอยู่แล้วในขณะนั้นๆ นั่นคือ “ภาวะแห่งนิพพาน” ตามดั่งที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฏิจจสมุปบาท หมายถึงกฎที่ว่าด้วยความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัยทั้งหลายโดย ทัวไป เมื่อกล่าวถึงเรื่องของการดำเนินชีวิต ก็คือกระบวนการเกิดขึ้นของทุกข์ หรือเหตุปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้ทุกข์เกิดขึ้น รวมทั้งกระบวนการในทางตรงกันข้าม คือกระบวนการดับทุกข์ หรือการทำให้ทุกข์หายไปหมดสิ้นไปด้วย ซึ่งปฏิจจสมุปบาทมีอยู่ด้วยกันสองฝ่าย ประกอบด้วย ปฏิจจสมุปบาท ฝ่ายสมุทัยหรือฝ่ายเกิดทุกข์ เรียกว่า “ปฏิจจสมุปบาทสมุทวาร” และ ปฏิจจสมุปบาทฝ่ายนิโรธ หรือฝ่ายดับทุกข์ เรียกว่า “ปฏิจจสมุปบาทนิโรธวาร” คือการตัดวงจรความทุกข์ให้ขาดลง หมายถึงความดับสิ้น หรือสูญสลายไปของอวิชชา ตัณหา และอุปาทาน เมื่อวงจรขาดกระบวนการสังสารวัฏฏ์สิ้นสุดลง ก็เข้าถึงวิวิธภูมิ บรรลุภาวะแห่งความดับทุกข์ เป็นผู้มีชัยต่อปัญหาชีวิต เป็นอยู่อย่างไร้เศร้าโศก ไร้โรคจิตใจ มีความสุขแท้ๆ ล้วนๆ ที่ปลอดโปร่งโล่งสบายเป็นอิสระยืนตัวอยู่ภายใน เรียกว่า เข้าถึงวิชา วิมุตติ วิสุทธิ สันติ แฉ่งนิพพาน อันเป็นปรมัตถ์ คือประโยชน์สูงสุดที่มนุษย์ควรจะได้

ประเภทของนิพพาน

“นิพพาน” มาจาก นิ อุปสรรค (แปลว่า ออกไป หมดไป ไม่มี เลิก) + วาน (แปลว่า พัดไป หรือเป็นไป เครื่องร่ายรำ) ใช้เป็นกิริยาของไฟ หรือการดับไฟ หรือของร้อนเพราะไฟ แปลว่าดับไฟ หรือดับร้อน คือ หายร้อน เย็นลง หรือเย็นสนิท หมายถึง เย็นใจ สดชื่น ชุ่มชื่นใจ ดับความร้อนใจ หายร้อนรน ไม่มีความกระวน

กระวายเป็นกิเลส คือ ทำให้ราคะ โทสะ โมหะหมดสิ้นไป (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2555 : 261) นิพพานเป็นสภาพชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวความบริสุทธิ์ ความว่าง ความเบา ความชุ่มชื้น เยือกเย็น ฯลฯ เพราะเป็นสภาพอยู่เช่นนั้นโดยตัวเองตลอดกาล ซึ่งผู้เขียนได้แบ่งนิพพาน ตามคัมภีร์อิติวุตตกะ สิ่งที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ “อุปาติ” หรือ หมายถึง “เบญจขันธ์ (ขันธ์ 5)” โดยแบ่งประเภทของนิพพานธาตุ 2 ได้แก่ สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ และอนุปาทิเสสนิพพานธาตุ ดังนี้

1. สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ เป็นมีอุปาทิเหลือหรือนิพพานยังมีเชื้อเหลือ หมายถึงยังมีเบญจขันธ์เหลือ ได้แก่นิพพานของพระอรหันต์ผู้ยังมีชีวิตอยู่ เป็นภาวะจิตของพระอรหันต์ ซึ่งปลอดโปร่งเป็นอิสระ ไม่ถูกปรุงแต่งบังคับด้วยราคะ โทสะ และโมหะ ทำให้พระอรหันต์นั้น ผู้ยังมีอินทรีย์สำหรับรับรู้อารมณ์ต่างๆ บริบูรณ์ คืออยู่ตามปกติ เสวยอารมณ์ทั้งหลายด้วยจิตใจที่เป็นอิสระ ด้วยปัญญาที่รู้เท่าทันธรรมชาติของมัน

2. อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ เป็นนิพพานธาตุไม่มีอุปาทิเหลือ หรือนิพพานไม่มี เชื้อเหลือ หมายถึงดับกิเลสไม่มีเบญจขันธ์เหลือ ได้แก่นิพพานของพระอรหันต์เมื่อสิ้นชีวิต เป็นภาวะของนิพพานเองล้วนๆ แท้ๆ

ระดับของนิพพาน

คัมภีร์ปฐกสัมภิตามัคค์ แบ่งนิโรธ ซึ่งเป็นไวพจน์ที่สำคัญของนิพพาน เป็น 5 อย่าง หรือ 5 ระดับ คือ

1. วิกขัมภกนิโรธ ได้แก่ การที่ผู้เจริญปฐมฌานระดับนิรณได้ด้วยการข่มไว้ (เป็นการดับกิเลสแบบเอาหินทับหญ้า)

2. ตทังคนิโรธ ได้แก่ การที่ผู้เจริญสมาธิถึงขั้นชำแรกทำลายกิเลส ดับความเห็นผิดต่างๆ ลงได้ด้วยธรรมที่เป็นคู่ปรับกัน (เป็นการดับกิเลสแบบจุดดวงไฟดับความมืด)

3. สมุจเฉทนิโรธ ได้แก่ การที่ผู้เจริญโลกุตตรมรรคซึ่งให้ถึงความสิ้นกิเลส ดับกิเลสได้ด้วยการตัดขาด (เหมือนต้นไม้อูกสายฟ้าฟาด หรือขุดรากถอนโคนทิ้ง)

4. ปฏิปัสสัทธินิโรธ ได้แก่ การดับกิเลสในขณะแห่งผล โดยเป็นภาวะที่เป็นกิเลสราบคาบไปแล้ว (เป็นภาวะสงบเรียบร้อยซึ่งสนิท เพราะกิเลสได้ถูกมรรคตัดขาดระดับสิ้นไปแล้ว)

5. นิสสรณนิโรธ ได้แก่ การดับกิเลสที่เป็นภาวะพ้นออกไปแล้วจากกิเลส ดำรงอยู่ต่างหาก ห่างไกลจากกิเลสไม่เกี่ยวข้องกับกิเลสเลย นิโรธข้อนี้แหละคือนิพพานหรือที่เรียก “อมตธาตุ” ซึ่งเป็นภาวะที่ปลอดโปร่งเป็นอิสระ

ในมุมมองของผู้วิจารณ์ ในการอธิบายเรื่อง “นิพพาน” ที่เป็นเรื่องที่ทำให้ความเข้าใจยากสำหรับปุถุชน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ผู้เขียนได้สรุปเอาปฏิจจสมุปบาทฝ่ายสมุทัย หรือ ปฏิจจสมุปบาทสมุทยวาร ที่เป็นเหตุแห่งทุกข์ที่เกิดขึ้น อันเป็นที่มาของปัญหา รวมลงที่คำว่าทุกข์ แล้วผู้เขียนได้อธิบายการนำปฏิจจสมุปบาทนิโรธวาร ที่เป็นวิธีแก้ไขทุกข์ หรือการตัดวงจรทุกข์แล้วจะสุขเกิดขึ้นโดยไม่ต้องไปแสวงหาจากภายนอกหรือจากสิ่งใดๆ การที่ท่านสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) ได้แสดงอย่างนี้ เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจ

ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับท่านพุทธทาสภิกขุ ที่กล่าวไว้ว่า “จะต้องรู้จักความทุกข์ก่อนจึงจะศึกษา เรื่อง ปรากฏสมุปบาท ได้ชัดเจน แจ่มแจ้ง สะดวก และตลอดไป” แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงอรรถรสในเรื่องปรากฏสมุปบาทโดยสมบูรณ์อยู่ตามที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปรากฏสมุปบาท หมายถึงกฎที่ว่าด้วยความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัยทั้งหลายโดยทั่วไป เมื่อกล่าวถึงเรื่องของการดำเนินชีวิต ก็คือกระบวนการเกิดขึ้นของทุกข์ หรือเหตุปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้ทุกข์เกิดขึ้น เรียกว่า “ปรากฏสมุปบาทสมุทยวาร” รวมทั้งกระบวนการในทางตรงกันข้าม คือกระบวนการดับทุกข์ หรือการทำให้ทุกข์หายไปหมดสิ้นไป เรียกว่า “ปรากฏสมุปบาทนิโรธวาร”

ผู้เขียน สรุปประเภทของนิพพานว่า นิพพานมีอย่างเดียว แต่แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ด้านหนึ่ง คือ นิพพาน ในแง่ของความสิ้นกิเลส ซึ่งมีผลต่อการติดต่อเกี่ยวข้องกับโลกภายนอกหรือต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านที่สอง คือ นิพพานในแง่ที่เป็นภาวะจำเพาะล้วนๆ แห่ๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์เฉพาะของผู้บรรลุ ไม่อาจหยั่งถึงด้วยประสบการณ์ทางอินทรีย์ 5 เป็นเรื่องนอกเหนือประสบการณ์ที่เนื่องด้วยอินทรีย์ 5 ทั้งหมด แต่ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้แบ่งนิพพานออกเป็น 3 ชนิด เพื่อสะดวกในการปฏิบัติ แต่ในขณะเดียวกันท่านพุทธทาสภิกขุก็ได้แบ่งนิพพานออกเป็น 2 ระดับ คือชนิดที่ 1-2 เป็นนิพพานแบบชั่วคราว เป็นกุปธรรม แปลว่ากลับปกลบมาได้ กลับกำเริบได้ ชนิดที่ 3 เป็นนิพพานแบบอกุปธรรม กลับลอกไม่ได้ แต่นิพพานทั้ง 3 ชนิด มีรสอย่างเดียวกัน คือรสสว่างจากสิ่งรบกวนใจอย่างเดียวกันหมด

2. หนทางไปสู่ นิพพาน

เมื่อสังสารวัฏฏ์หายไป ก็กลายเป็นวิวัฏฏ์ขึ้นเองทันที เป็นของเสร็จพร้อมอยู่ในตัว การดับอวิชชา ตัณหา อุปาทาน นั้นแหละคือนิพพาน ตามปกติของปุถุชน อวิชชา ตัณหา อุปาทาน ย่อมคอยครอบงำเคลือบแฝงจิตใจ กำบังปัญญาและเป็นตัวชักใย นำเอากิเลสต่างๆ ให้ไหลเข้ามาสู่จิตใจทำให้มองเห็นสิ่งต่างๆ ไม่ชัด บ้าง ให้บิดเบือนไปเสียบ้าง ตลอดจนดวงตาดูเห็นยั่วไว้ การที่ปุถุชนไม่สามารถนึกเห็น ไม่อาจคิดให้เข้าใจ ภาวะของนิพพานได้นั้น เพราะธรรมชาติของมนุษย์เมื่อยังไม่รู้เห็นประจักษ์เองซึ่งสิ่งใด ก็เรียนรู้สิ่งนั้นด้วยอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นเทียบ คือเอาสัญญาที่มีอยู่มาแล้ววาดภาพขึ้นใหม่จากสัญญาต่างๆ ที่เอามากำหนดเทียบนั้น ได้ภาพตามสัญญา ถ้าไม่สร้างสัญญาผิด ก็อาจไปสู่สุดทางอีกข้างหนึ่ง คือ ปฏิเสธคำบอกของผู้เล่า แต่การที่ผู้ฟังจะปฏิเสธ กล่าวว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีไม่จริง เพียงเพราะเหตุที่ตนไม่เคยเห็นไม่เคยรู้จัก ไม่เหมือนกับสิ่งที่ตนเคยรู้จัก ไม่อาจนึกเห็นหรือเข้าใจ ย่อมไม่เป็นการถูกต้อง นิพพานเป็นภาวะที่พ้นจากสภาพทั้งหลายที่ปุถุชนรู้จัก นอกเหนือออกไปจากการรับรู้ ที่ถูกอวิชชา ตัณหา อุปาทานครอบงำ

ผู้วิจารณ์เห็นพร้อมตามผู้เขียนว่าการเขียนในสิ่งที่เหนือความเข้าใจของผู้อ่านจะทำให้เกิดการสร้างภาพจากสัญญาเก่าๆ เดิมๆ ของแต่ละคนไม่ถูกต้อง ผู้เขียนจึงได้ยกตัวอย่างเรื่องที่น่าสนใจมาเป็นข้อเปรียบเทียบมาไว้ในบทนี้ เช่น “เรื่องปลาไม่รู้จักบก” หรือข้อเทียบความรู้ทางอายตนะที่ต่างกัน ย่อมมีลักษณะอาการที่ต่างกัน โดยสิ้นเชิงและไม่สามารถเทียบกันได้ แล้วจึงได้สรุปวิธีพูดถึง หรืออธิบายถึงนิพพานได้ 4 อย่าง คือ

1. แบบปฏิเสธ คือ ให้ความหมายอันแสดงถึงการละ การกำจัด การเพิกถอน ภาวะไม่ดี ไม่งาม ไม่เกื้อกูล ไม่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ

2. แบบไวพจน์ หรือเรียกตามคุณภาพ คือ นำเอาคำพูดบางคำที่ใช้กันอยู่แล้ว อันมีความหมายเกี่ยวกับภาวะที่สมบูรณ์หรือดีงามสูงสุด

3. แบบอุปมา ถ้อยคำอุปมามักใช้บรรยายภาวะ และลักษณะของผู้บรรลุนิพพาน มากกว่าจะใช้บรรยายภาวะของผู้บรรลุนิพพานโดยตรง

4. แบบบรรยายภาวะโดยตรง แบบนี้มีน้อยแห่งแต่เป็นที่น่าสนใจของนักศึกษา และนักค้นคว้า

ในมุมมองของผู้วิจารณ์ ผู้เขียนได้ยกพุทธพจน์ และเรื่องเกี่ยวกับภาวะนิพพาน ที่เป็นการบรรยายโดยตรงจากพระไตรปิฎกมากล่าวไว้ในหนังสือเล่มนี้ ถึง 6 เรื่อง เพื่อแสดงให้เห็นว่า “ภาวะนิพพาน” ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมีกถาเกี่ยวกับนิพพานแก่ภิกษุทั้งหลาย นั้นก็เพื่อส่งเสริมให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงภาวะนิพพานจากพระพุทธเจ้าโดยตรง ถือได้ว่าเป็นความฉลาดของผู้เขียนอย่างยิ่งที่อธิบาย เรื่อง “ภาวะนิพพาน” ให้ผู้อ่านไม่สามารถเห็นต่าง หรือคิดไปเป็นอย่างอื่นได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับท่านพระพุทธทาสภิกขุ ที่กล่าวว่า นิพพานเป็นภาวะอันหนึ่งซึ่งปรากฏออกมาเมื่อมีการกระทำถูกต้อง และทั้งสองท่านมีมุมมองที่ไม่แตกต่างกันคือมีความสอดคล้องกับในพระไตรปิฎก เพียงแต่ผู้เขียนได้ใช้รูปแบบการยกพุทธพจน์ และเรื่องในพระไตรปิฎกมาไว้ประกอบในหนังสือเล่มนี้ แต่ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้ยกข้อธรรมมาอธิบาย

3. ภาวะของผู้บรรลุนิพพาน

ภาวะของผู้บรรลุนิพพาน อาจศึกษาได้จากคำเรียกชื่อ และคำแสดงคุณลักษณะของ ผู้บรรลุนิพพานนั่นเอง ซึ่งมีทั้งความหมายแง่บวกและแง่ลบ เช่น อรหันต์ (ผู้ควรหรือผู้ไกลกิเลส) ชีณาสพ (ผู้สิ้นอาสวะแล้ว) อเสข (ผู้ไม่ต้องศึกษา) เป็นต้น การศึกษาตามแนวนี้ ต้องพิจารณาภาวะของผู้บรรลุนิพพานโดยสัมพันธ์กับหลักธรรมที่กล่าวถึงในคัมภีร์นั้นๆ แต่เนื่องด้วยคำสอนในพระพุทธ ศาสนาเน้นสิ่งที่ปฏิบัติได้จริงและการลงมือทำ ให้เห็นประจักษ์บังเกิดผลประโยชน์แก่ชีวิต ไม่สนับสนุนการคิดวาดภาพ และการถกเถียงหาเหตุผล ในสิ่งที่พึงรู้เห็นได้ด้วยการลงมือทำ การกล่าวถึงนิพพาน โดยบรรยายอาการ หรือลักษณะแห่งการเกี่ยวข้องกับนิพพาน คือ กล่าวถึงนิพพานเท่าที่เกี่ยวกับบุคคลผู้บรรลุ นั่นคือการใช้บุคคลผู้บรรลุนิพพานเป็นอุปกรณ์สำหรับทำความเข้าใจเกี่ยวกับนิพพาน ไม่ใช่การบรรยายภาวะนิพพานล้วน ๆ โดยตรง ทั้งนี้เพราะภาวะของนิพพานเองแท้ๆ เป็นสันติภูมิที่อันผู้บรรลุจะเห็นได้เอง เป็นปัจเจกตัง เวทิตัพพัง วิญญูหิ อันวิญญูชนรู้ได้เฉพาะตนเอง การศึกษาตามแนวทางนี้ ต้องพิจารณาภาวะของผู้บรรลุนิพพานโดยสัมพันธ์กับหลักธรรมที่กล่าวถึงในคัมภีร์นั้นๆ เช่น อาสวะ 3 สิกขา 3 อเสขธรรม 10 พรหมจรรย์ คือ มรรคมงคล 8 เป็นต้น ซึ่งมีเนื้อหาไม่เพียงพอ ที่จะแสดงให้ครบถ้วน และเห็นว่าจะจะเป็นเหตุให้ฟันเฟือง (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), 2557 : 241)

ในมุมมองของผู้วิจารณ์ ที่ผู้เขียนนำแนวทางหลัก 3 ประการ คือ ภาวะทางปัญญา ภาวะทางจิต และภาวะทางความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตของผู้บรรลุนิพพาน ซึ่งได้ยึดหลักพุทธพจน์ มาอธิบาย ประกอบตามอรรถ เป็นแนวทางคล้ายกับไตรสิกขา หรือสิกขา 3 ที่ได้ย่อนลำดับ ในกรณีนี้ถือว่าเป็นแนวทาง นำเสนอที่ยอดเยี่ยม ในการยกประเด็นมาถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้เข้าใจ และปฏิบัติตามได้ง่ายขึ้นด้วยอาศัยหลัก ปัญญาเป็นตัวนำจิต และความประพฤติทางกาย ตามลำดับ

4. คุณค่าของวรรณกรรม

ประเด็นที่ถือว่าเป็นข้อเด่นที่น่าสนใจมากที่สุดของหนังสือ เรื่อง ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้ คืองานเขียนที่นำมาถ่ายทอดจุดมุ่งหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา ก็คือ สิ่งที่ดีที่สุด หรือประโยชน์สูงสุดที่มนุษย์จะพึงได้ในชีวิตนี้ ที่เรียกว่า “นิพพาน” หรือเรียกในภาษาสามัญว่า “ภาวะไร้ทุกข์” ซึ่งการเข้าถึงนิพพานหรือประโยชน์สูงสุดของชีวิต ผู้เขียนได้เรียบเรียงเนื้อหา ลำดับขั้นตอนของเนื้อหาและเขียนอธิบายพุทธพจน์ในลักษณะที่น้อมอรรถของสมเด็จพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงไว้ลงมาให้ผู้อ่านทุกระดับได้เข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ซึ่งผู้วิจารณ์จะขอแยกแยะให้เห็นเป็นประเด็นสำคัญที่พบได้ในหนังสือเล่มนี้ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การใช้คำ สำนวน รูปประโยคและการเขียนบรรยายตลอดทั้งเล่ม เป็นการบรรยายที่นำใจความสำคัญมาเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง และชี้ประเด็นเรื่องที่ต้องการเน้นให้เด่นชัดแล้วอธิบายเพิ่มเติมอย่างหลากหลายในประเด็นย่อยๆ โดยเฉพาะการให้ความหมายที่หลากหลายความหมายในเรื่องเดียวกัน เพื่อให้ผู้อ่านที่มีประสบการณ์อันหลากหลายในเรื่องนั้นๆ หรือความรู้ด้านพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับเรื่องนิพพาน ได้เข้าใจในสิ่งเดียวกันจากประสบการณ์ หรือความรู้ของผู้อ่านที่แตกต่างกันเพราะเนื่องด้วยสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์(ประยุทธ์ ปยุตฺโต) ได้มีการอธิบายความหมายไว้อย่างหลากหลายของความหมายในเรื่องหนึ่งๆ ตลอดทั้งการอุปมา เพื่อยกตัวอย่างเปรียบเทียบ และยกตัวอย่างนิทานประกอบ โดยมีคำอธิบายสอดแทรกเป็นช่วงๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นและเข้าใจได้ เป็นรูปธรรมตาม และยังได้อ้างอิงแหล่งที่มาจากพระไตรปิฎกและอรรถกถา ทุกครั้ง

ประเด็นที่ 2 รูปแบบการนำเสนอ ผู้เขียนได้นำเสนอด้วยการอธิบาย และการใช้ความหมายของคำ วลี ประโยค โดยให้ความหมายมาตั้งตั้งรากศัพท์ โดยพยัญชนะ หรือตามตัวอักษร จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายของคำนั้นๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น “นิพพาน มาจาก นิ (อุปสรรค แปลว่า ออกไป หดไป ไม่มี เลิก) + วาน (แปลว่า พัด ไป หรือเป็นไป บ้าง เครื่องร้อยรัด บ้าง) ใช้เป็นกิริยาของไฟ หรือการดับไฟ” ซึ่งนำเสนอในรูปแบบการอธิบายเช่นนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับผู้อ่านที่ยังไม่มีพื้นฐานความรู้ในเรื่องความหมายของคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา สามารถเข้าใจได้ง่าย และเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งอีกด้วย อีกทั้งยังยกพุทธพจน์ และการอุปมา ยกข้อเปรียบเทียบ โดยใช้เรื่องจากพระไตรปิฎกมาแสดงเป็นตัวอย่างประกอบไว้ได้เหมาะสมกับเนื้อหานี้ๆ

ประเด็นที่ 3 ความตรงของเนื้อหา ผู้เขียนให้ความสำคัญเรื่องความตรงของเนื้อหาอย่างมาก ด้วยการอ้างอิงเชิงอรรถ นั่นคือการทำรายการเอกสารอ้างอิงหรือคำอธิบายเพิ่มเติมที่อยู่ ด้านล่างของข้อความในหน้ากระดาษแต่ละหน้าถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากของหนังสือ เพราะเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า ข้อเสนอของเรามีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ซึ่งเป็นแหล่งอ้างอิงที่เป็นแหล่งปฐมภูมิ อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาบาลีและ พระไตรปิฎกภาษาไทย

ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระไตรปิฎกที่ใช้อ้างอิง ให้ใช้อักษรย่อบอกชื่อคัมภีร์เป็นระบบ เดียวกันหมด และประเด็นที่สำคัญในการอ้างอิงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นได้อ้างอิง จากหลายแห่งอ้างอิง (จากหลายพระสูตร ในพระไตรปิฎก) ทั้งอ้างอิงโดยตรง และอ้างอิงโดยอ้อม (อธิบายประกอบ) ซึ่งเป็นการอธิบายซ้ำเพื่อให้ได้ความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้เขียนได้บรรยายรายละเอียดบางประเด็นประกอบการอ้างอิงจากพระไตรปิฎกอย่างเป็นระบบทำให้เป็นงานเขียนที่น่าอ่านและมีความครบถ้วน สมบูรณ์ของเนื้อหาอย่างยิ่ง

ในมุมมองของผู้วิจารณ์ ผู้เขียนได้นำเสนอ เรื่อง นิพพาน ที่เข้าใจได้ยาก ด้วยการใช้คำ สำนวน รูปประโยคที่เข้าใจได้จากรากศัพท์โดยตรง แล้วอธิบายประกอบด้วยการให้ความหมายที่หลากหลาย แม่นในคำๆ เดียว โดยเริ่มต้นจากเรื่องทุกข์ที่ทุกคนมีอยู่ในตัว แล้วผู้เขียนได้อธิบายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้มาตัดวงจรทุกข์ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดของชีวิต หรือนิพพาน อันเป็นภาวะที่ปลอดโปร่ง อิสระ แล้วจึงได้หยิบยื่นเนื้อหาที่ตรงประเด็นแก่ผู้อ่าน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับชาวพุทธที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ เพื่อได้เรียนรู้เรื่องนิพพาน และนำไปเป็นคู่มือชีวิตในการดำเนินชีวิตให้เข้าสู่ภาวะที่เป็นสุขแท้ที่ไม่ต้องแสวงหา คือประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้

สรุป

หนังสือ เรื่อง “ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้” คือ งานเขียนที่ถ่ายทอดเรื่องเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา คือ ประโยชน์สูงสุดที่มนุษย์จะพึงได้ในชีวิตนี้ ที่เรียกว่า “นิพพาน” หรือ เรียกในภาษาสามัญว่า “ภาวะไร้ทุกข์” ซึ่งการเข้าถึงนิพพาน หรือประโยชน์สูงสุดของชีวิต ไม่ใช่เรื่องที่จะทำได้โดยง่าย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และอาศัยความตั้งใจจริง มีความพยายามอย่างยิ่งยวด ซึ่งสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) ได้เขียนเรื่องนี้ด้วยการนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน จากเรื่องง่ายๆ สู่เรื่องที่ทำความเข้าใจยาก ได้กำหนดการเดินทางเรื่องราวหรือเนื้อหาที่มีความสอดคล้อง เนื้อหาร้อยรัด สืบต่อเนื่องกันจากเรื่องแรกจนถึงเรื่องสุดท้าย คือเริ่มต้นจาก เรื่องความสุขที่ไม่ต้องแสวงหา ซึ่งได้กล่าวถึงข้อเสียของความสุขที่ต้องแสวงหาจากภายนอก ในแง่ของตนเอง ผู้อื่นและสังคม วิธีการสร้างความสุขที่ต้องการและผลที่ตามมา กระบวนการก่อทุกข์-ดับทุกข์ และจบท้ายเรื่องลงด้วยประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้ ต่อด้วยเรื่องภาวะแห่งนิพพาน เรื่องภาวะของผู้บรรลุนิพพาน เรื่องประเภทและระดับของนิพพาน เรื่องสุดท้าย คือเรื่องประเภทและระดับของผู้บรรลุนิพพาน โดยใช้คำ สำนวน รูปประโยค และการเขียนบรรยายตลอดทั้งเล่ม เป็นการ

บรรยายที่นำใจความสำคัญ ซึ่งประเด็นเรื่องที่ต้องการเน้นและอธิบายเพิ่มเติมหลากหลายในประเด็นย่อยๆ การให้ความหมายที่หลากหลาย ตลอดจนการอุปมา เพื่อยกตัวอย่างเปรียบเทียบ และยกตัวอย่างนิทานประกอบ โดยมีคำอธิบายสอดแทรกเป็นช่วงๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นเป็นรูปธรรมตาม ซึ่งก็ได้อ้างอิงมาจากพระไตรปิฎก และอรรถกถาทุกครั้ง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้อ่านที่ยังไม่มีพื้นฐานความรู้เรื่องความหมายของ คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา สามารถเข้าใจได้ง่ายและเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งอีกด้วย

หนังสือเรื่องนี้ นอกจากมีเนื้อหาที่ทรงคุณค่าแล้วยังเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสามารถสร้างแรงจูงใจแก่ ผู้อ่านให้มีกำลังใจที่จะมุ่งมั่นพัฒนาตนในการตัดวงจรทุกข์ที่เกิดจากการไขว่คว้า มุ่งสร้างความสุขอันเป็น ประโยชน์สูงสุดของชีวิตโดยมีนิพพานเป็นแก่นสาร ผู้เขียนได้หยิบยืมเนื้อหาสาระอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน โดยตรง หนังสือเล่มนี้ถือได้ว่าเป็นหนังสือที่สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับทุกคนที่ได้อ่าน จึงเป็นหนังสือที่ประชาชนคน ทั่วไปควรอ่าน และสามารถนำมาเป็นคู่มือในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน เพราะหนังสือได้ชี้ทางที่เข้าสู่ภาวะที่ เป็นสุขแท้จริงที่ไม่ต้องไขว่คว้าจากภายนอกแต่สามารถค้นหาในตัวเราก็คพบความสุขได้

เอกสารอ้างอิง

- ขวลิต แข่งทอง. (ม.ป.ป.) *สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2555). *ประโยชน์สูงสุดของชีวิตนี้*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: วัดญาณเวศกวัน.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2557). *พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2553). *พุทธธรรม (ฉบับเดิม)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์พิมพ์เพิ่มทรัพย์ การพิมพ์.
- พุทธทาสภิกขุ. (2535). *คู่มือมนุษย์ ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา.
- พุทธทาสภิกขุ. (2559). *ธรรมะ 9 ตา*. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ธรรมะ.
- พุทธทาสภิกขุ. (2553). *ปฏิจาสัมปาทกับอานาปานสติ*. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

1.1 บทความพิเศษ (Special Article) บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่างเข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.3 บทความทางวิชาการ (Academic Articles) ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการมีความโดดเด่น เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่สู่สังคม

1.4 บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำรา หนังสือ และวารสารใหม่ หรือจากผลงานและประสบการณ์ของผู้เขียนมาเรียบเรียงขึ้น โดยมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ

1.5 ปกิณกะ (Miscellany) ได้แก่ บทความ ทบทวนความรู้ เรื่องแปลก ย่อความจากวารสารต่างประเทศ การแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์ แนะนำเครื่องมือใหม่ ตำราหรือหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือข่าวการประชุมทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ

2. การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development ให้ผู้เขียนทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลด Template บทความวิจัย หรือ Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการเขียนบทความวารสาร โดยสามารถดาวน์โหลดได้ดังนี้

2.1.1 Template บทความวิจัย (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.2 Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.3 Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.2 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลดหนังสือรับรองก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ (.pdf) และให้กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบทความที่เขียนส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสารเพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

2.3 รอเจ้าหน้าที่ติดต่อกลับตามเอกสารที่แนบของผู้เขียนบทความที่ส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสาร เจ้าหน้าที่ส่งแบบ Google Form ให้ผู้เขียนดำเนินการตามแบบฟอร์มดังกล่าว

2.4 เจ้าหน้าที่แจ้งให้เข้าในระบบสมัครสมาชิกออนไลน์ของวารสารและ/หรือ (กรณีผู้สมัครแล้วต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เช่นเดียวกัน) ถึงให้เข้าระบบได้ตามลิงค์นี้ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/user/register> (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ระบบ Thaijo) เมื่อส่งบทความเข้าระบบแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดทำบทความให้ผู้เขียนบทความทราบตามลำดับต่อไป

3. การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้เขียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

4. รูปแบบการจัดเตรียมบทความ

4.1 สำหรับภาษาไทย บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง ส่วนบทความภาษาอังกฤษให้ใช้แบบอักษร Times New Roman ขนาดอักษร 12 ในการจัดให้มีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สี่ขนาดเอ 4 (A4) ระยะขอบกระดาษบน 1.5 นิ้ว, ล่าง 1 นิ้ว, ซ้าย/ขวา 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 20 หน้ากระดาษพิมพ์สี่ โดย นับรวมภาพประกอบและตาราง

4.2 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

4.3 ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขา คณะ สังกัด/หน่วยงานของผู้ร่วมหรือที่ปรึกษาทุกคน โดยเรียงจากผู้เขียนบทความ 1 ผู้ร่วม 2,3,4 ตำแหน่งได้ชื่อเรื่อง เยื้องชิดฝั่งขวาของหน้ากระดาษ มี E – mail ที่ติดต่อในการส่งบทความได้

4.4 มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 500 คำต่อบทคัดย่อ

4.5 กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

4.6 การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษรและหัวข้อย่อยขนาดเดียวกันต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ควรเว้น ระยะพิมพ์ 0.5 ช่วงบรรทัด

4.7 การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ใช้เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Network Organization) เป็นต้น

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)
- 4) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่ม ตัวอย่าง และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 7) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของ ผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของ ตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 8) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 9) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงบรรณเท่านั้น เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับและมีกรอบแนวคิดผลสัมฤทธิ์ของบทความ
- 4) บทสรุป (Conclusion)
- 5) เอกสารอ้างอิง (References)

ตัวอย่างการจัดพิมพ์บทความ

←	1 นิ้ว	↑	1. นิ้ว	→	1 นิ้ว		ระบุหมายเลขไว้ด้านบนขวา (16 pt)	
ชื่อบทความภาษาไทย (20 pt)								
Articles English (14 pt)								
ชื่อ – นามสกุล ผู้เขียนบทความ (16 pt)								
หน่วยงานต้นสังกัด (16 pt)								
Name - Surname of Article author (12 pt)								
Agency (12 pt)								
E-mail (12 pt)								

บทคัดย่อ (18 pt)								
(16 pt ไม่เกิน 350 คำ)								
.....								
คำสำคัญ : 3-5 คำ (16 pt)								
Abstract (14 pt)								
(12 pt ไม่เกิน 350 คำ).....								
.....								
Keywords : 3-5 words (12 pt)								
บทนำ (18 pt)								
(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....								
.....								
เนื้อหาแต่ละประเด็น ตามแบบบทความวิชาการ/วิจัยและอื่นๆ (18 pt)								
(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....								
.....								
สรุป (18 pt)								
(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....								
.....								
เอกสารอ้างอิง (18 pt)								
(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....								
.....								
↓								
1 นิ้ว								

สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้นใช้ระบบ APA ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด และระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียน ปี พ.ศ. และเลขหน้า ของเอกสารที่นำมาอ้างอิงกำกับท้ายเนื้อความที่ได้ อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และผู้เขียน บทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือ ภาษาอังกฤษ โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

1. หากชื่อผู้แต่งอยู่หน้าข้อความที่อ้างถึงให้ใช้ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2545 : 15-16) หรือ Baruard, Chester L, (1938 : 50)

2. หากชื่อผู้แต่งอยู่ท้ายข้อความที่อ้างถึง ให้ใช้ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น

1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น (ชวลิต ประภาวนนท์, 2545 : 19) หรือ (Chandler, Alfred D, 1962 : 42)

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อที่ 1 และชื่อที่ 2, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (ทองใส นามดี และวิทยา แสงทอง, 2556 : 20) หรือ (Chandler,Ralph C. and Plano Jack C, 1982 : 3)

3) กรณีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ครั้งแรกให้เขียนชื่อผู้เขียนทั้งหมด และครั้งต่อไปให้เขียนเป็น คณะ เช่น (ชื่อผู้เขียนคนที่ 1 และคณะ, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์ และคณะ, 2556 : 23) หรือ (Argyris et al.,1972 :9)

4) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ใช้รูปแบบ APA เวอร์ชัน 6 ดังตัวอย่างนี้ (<http://www.apastyle.org>)

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. เช่น

1.1) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2543). 2475 การปฏิวัติสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

1.2) Simon,Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ ปรากฏ บทความในวารสาร. เช่น

2.1) ฉลอง พัฒนา. (2556). การสร้างฐานความรู้ในการบริหารจัดการชุมชน. *วารสารปกครองท้องถิ่น*, 1(1), 52-67.

2.2) Jurkovich,R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ระดับของงาน.หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัย

3.1 สมพร เกษตรศิริ (2550). *การบริหารจัดการองค์กรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*.

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3.2 Jaffee,D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Economy* . Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4) แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี. แหล่งที่มา : Url
เช่น

พิรพล หาญพิชัยยุทธ. (2553). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. *ออนไลน์*.สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.buddhismth.com/index.hp?y>.

BBC New. (2016). Etical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online*. Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/ WORLD>

5) รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม. วัน เดือน ปี. สถานที่จัด. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น สมาน นิตดาทอง. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้แห่งศาสตร์ทางการจัดการ.*เอกสารประกอบการประชุมการประชุมงานชุมชน*. 25 พฤศจิกายน 2550. โรงแรมณานิมิตร. กรุงเทพมหานคร: พิสดการพิมพ์.

Natthabhan, S. (2000). The Besuty of Wonmen in Theravada Philosopy. *Nebraska Symposium on Motivation : voll. 38. Perspectives on Motivation*. 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Prees.

6) พจนานุกรม

ชื่อหนังสือ. (ปีที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.

Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

6. ส่วนภาพประกอบ (Figure) และส่วนตาราง (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

7. ลิขสิทธิ์

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสาร พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้เขียนทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะใน **Journal of Modern Learning Development** เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการ ก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์

8. การติดต่อโฆษณาและการสมัครสมาชิก

การติดต่อโฆษณา การสั่งซื้อ และการสมัครเป็นสมาชิกวารสารพัฒนาระบบการจัดการ กรุณาติดต่อ “กองบรรณาธิการวารสาร” ศูนย์พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ บจก.พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index>

E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

9. กำหนดการออกวารสาร

ฉบับที่ 1 มกราคม – กุมภาพันธ์

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 พฤษภาคม – มิถุนายน

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 กรกฎาคม – สิงหาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 กันยายน – ตุลาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน – ธันวาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

10. อัตราค่าวารสาร

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ จำหน่ายราคาฉบับละ 300 บาท (ไม่รวมค่าส่ง)

11. อัตราค่าสมาชิก

ปีละ 500 บาท

ใบสมัครเป็นสมาชิก
Journal of Modern Learning Development

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ข้าพเจ้า (ชื่อภาษาไทย).....

(ชื่อภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ (ที่สามารถติดต่อได้).....

.....

E-Mail : โทรศัพท์ โทรสาร.....

มีความประสงค์จะขอรับสมัครเป็นสมาชิก Journal of Modern Learning Development

() สมาชิกประเภทรายปี 500 บาท

() เล่มละ 300 บาท

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่ง

() เงินสด

() อื่นๆ.....

โปรดนำส่ง Journal of Modern Learning Development

สถานที่ติดต่อ ☐ ที่บ้าน ☐ ที่ทำงาน

เลขที่.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ มือถือ.....

โทรสาร.....E-Mail :

ลงชื่อ.....

(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ค่าบำรุงปี พ.ศ.....

เลขที่ใบเสร็จ.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงบัญชีแล้ว.....

หนังสือรับรอง

ก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ตามที่ ข้าพเจ้า.....
ได้ส่งบทความเรื่อง.....
.....
.....
.....

เพื่อตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมานี้ (ถ้ามี) นี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่ **ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่** หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และหรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม/ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าว ไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นิพนธ์ออกจาก Journal of Modern Learning Development ได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นิพนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นิพนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)

.....
(.....)

ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)

.....
(.....)

ข้อมูลติดต่อ (เฉพาะผู้เขียนหลัก)

Facebook :

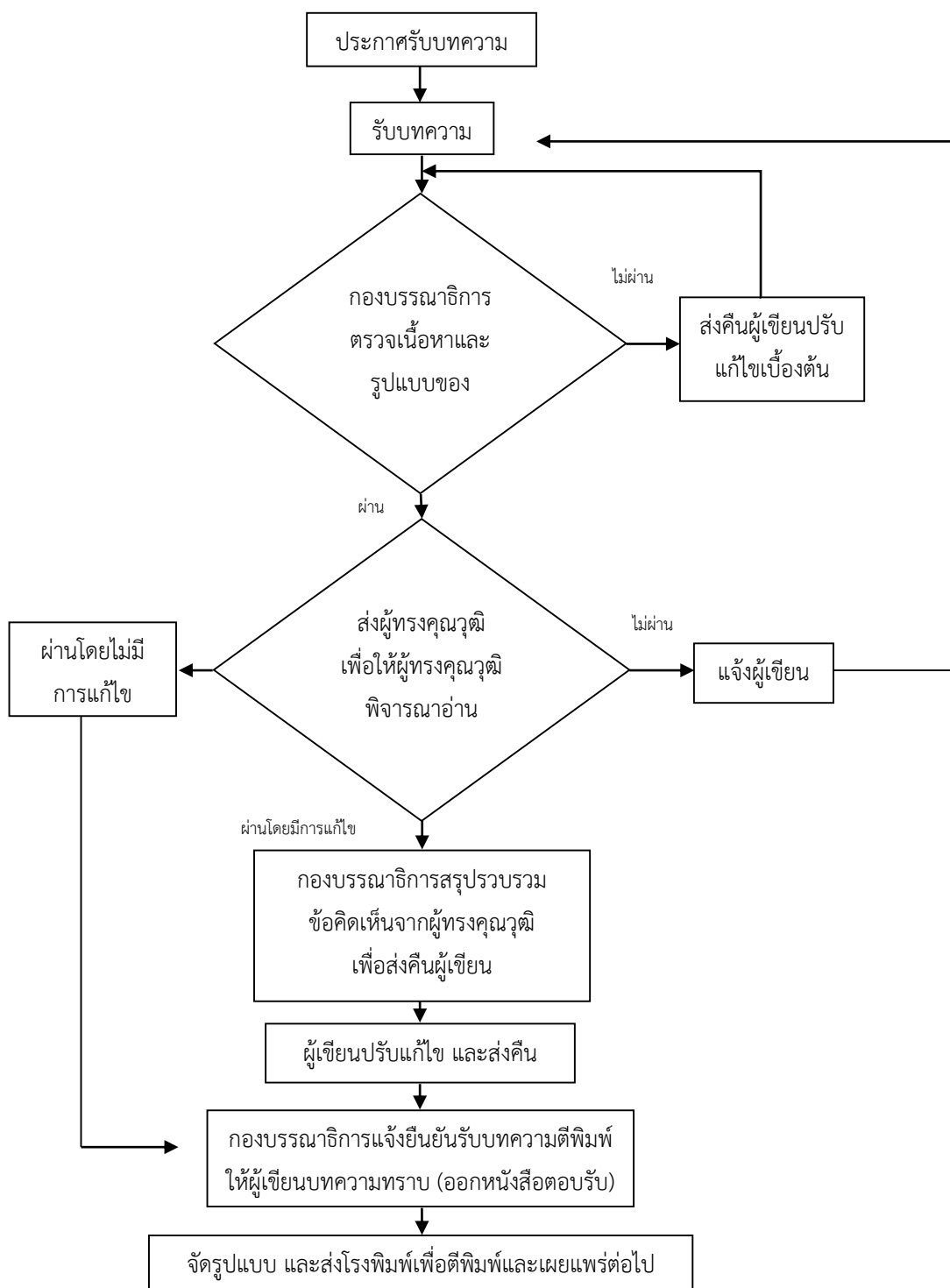
ID : Line

E : mail

เบอร์โทร

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนาม 2
ข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด

รูปแบบการตีพิมพ์ Journal of Modern Learning Development

จริยธรรมในการตีพิมพ์

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนักรับผิดชอบ และต้องคัดลอกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหา กับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ อันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ
2. บรรณาธิการจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ
3. บรรณาธิการจะต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้นๆ
4. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน
5. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง
6. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาพิจารณาไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น
2. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย จะต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
3. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน”
4. ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัย
5. ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น)
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป
7. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด
8. ผู้เขียนจะต้องระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และจะต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)
9. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
10. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่า เป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
2. หลังจากได้รับบทความจากกองบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้กองบรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขาวิชานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วย ผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

5. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

Publication Ethics

Duties of Editors

1. The editor will assess the paper quality for publication and select only those passing through the reviewing process, in which the clarity of and congruence with the journal policy must be prioritized. The selected paper must contain a body of knowledge that reflects valuable perception and a theoretical framework derived from experiences or textual/research synthesis. A grounded theory or a conceptual model contributing to further research must be preferably included.

2. No information regarding the paper's author(s) or reviewers shall be revealed to irrelevant parties during the paper reviewing process.

3. The paper published formerly elsewhere must not be accepted by the editor for publication. Plagiarism must be scrutinized seriously by using the credible detecting software. The paper detected as bearing plagiarism must be frozen for further evaluation, the author(s) will be contacted to ask for explanation to support the editor's decision to accept or reject the said paper.

4. The editor must not bear any conflict of interest with the author(s) or the reviewer(s).

5. The editor must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

6. The editor must consider for publication only the paper conducted with valid methodology and yielding accurate findings, and the quality of which serves as the main indicator for publication.

7. In case the editor detects plagiarism or false data in the submitted paper and hence deciding for revocation with which the author(s) refuse(s) to comply, the editor has thus full rights and responsibility to proceed with the revocation process without the author(s)'s prior consent.

Duties of Authors

1. The author has to assure that his/her paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.

2. The author shall not commit any degree of plagiarism in his/her paper.

3. The author shall produce his/her manuscript format in accordance with the 'guideline to authors' stated in the journal.

4. The author whose name listed in the paper shall contribute to paper production or research-related procedure.

5. All pictures, figures, or tables appearing in the paper must be cited properly with their source(s) accurately identified. The author(s) shall be solely liable to any legal suit, if any.

6. The author shall verify the accuracy of content and format in both 'in-text' citations and references, no citation(s) shall be made for unread references, and the proper number of citations is preferable.

7. The author is required to correct or rework on their paper in due time as assessed and advised by reviewers and the editorial board.

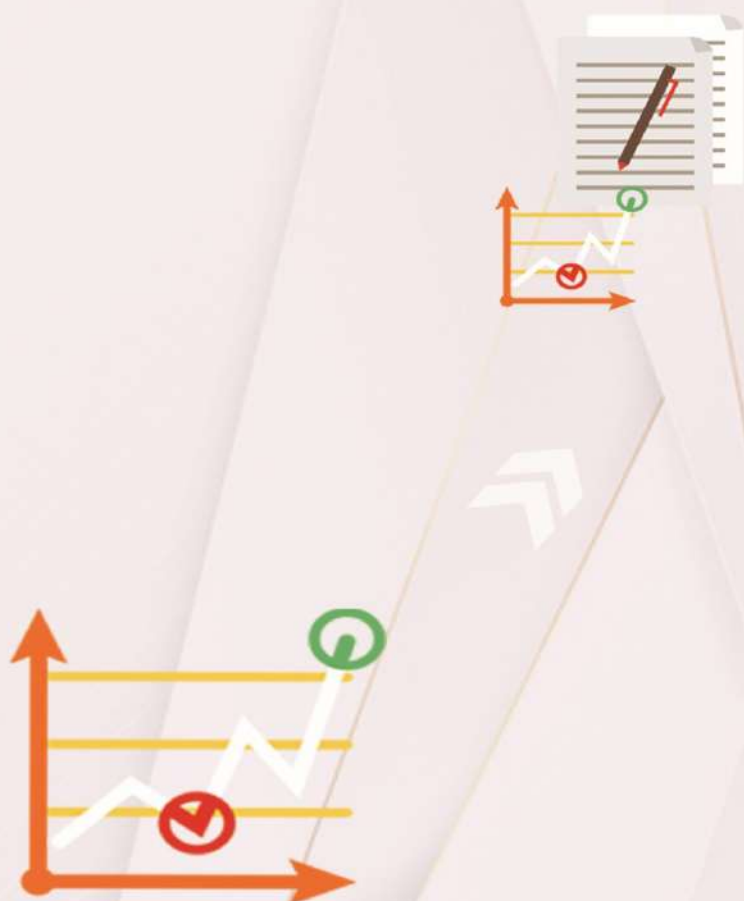
8. The author shall identify the source(s) of research fund (if any) as well as any applicable conflict of interest.

9. Findings must be presented in accordance with the acquired data. No exploitation (false summary, or distortion or biased selection of data/finding) shall be committed.

10. No reference shall be made to any revoked article unless the cited statement refers to that in the revocation procedures. A statement must be additionally provided in the said reference as ‘the revoked article’.

Duties of Reviewers

1. The reviewer must keep confidential of the submitted paper and avoid revealing a partial or all of the information of the said paper to irrelevant parties during the paper reviewing process.
2. Perceiving as having a conflict of interest with the paper’s author(s) that may inhibit his/her freedom of expression, the reviewer should notify the editor at once and deny taking part in the reviewing process of the said paper.
3. The reviewer should evaluate the paper that fits with their area of his/her expertise, by assessing the paper’s contribution to the discipline, quality of analysis, and intensity of literature review related to the topic of study. Advices should also be provided regarding the literature failed to be included by the author(s), and personal judgment without supportive evidences should not be used as a criterion for paper evaluation.
4. The reviewer must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.
5. In case of the plagiarism detecting, the reviewer must notify the editor at once.

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

บจก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index>

E-mail : journal1990jmsd@gmail.com

